॥ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ॥

ခုဒ္ဒကနိကာယေ

ပေတဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာ

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရုဏိကံ **နာထံ**, ဉေယျသာဂရပာရဂုံ။
ဝန္ဒေ နိပုဏဂမ္ဘီရ-ဝိစိတ္တနယဒေသနံ။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ, ယေန နိယျန္တိ လောကတော။
ဝန္ဒေ တမုတ္တမံ **ဓမ္မံ**, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။

သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော, ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
ဝန္ဒေ **အရိယသင်္ဃံ** တံ, ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ဝန္ဒနာဇနိတံ ပုညံ, ဣတိ ယံ ရတနတ္တယေ။
ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ, ဟုတွာဟံ တဿ တေဇသာ။

ပေတေဟိ စ ကတံ ကမ္မံ, ယံ ယံ ပုရိမဇာတိသု။
ပေတဘာဝါဝဟံ တံ တံ, တေသဉှိ ဖလဘေဒတော။

ပကာသယန္တိ ဗုဒ္ဓာနံ, ဒေသနာ ယာ ဝိသေသတော။
သံဝေဂဇနနီ ကမ္မ-ဖလပစ္စက္ခကာရိနီ။

ပေတဝတ္ထု တိ နာမေန, သုပရိညာတဝတ္ထုကာ။
ယံ ခုဒ္ဒကနိကာယသ္မိံ, သင်္ဂါယိံသု မဟေသယော။

တဿ သမ္မာဝလမ္ဗိတွာ, ပောရာဏဋ္ဌကထာနယံ။
တတ္ထ တတ္ထ နိဒာနာနိ, ဝိဘာဝေန္တော ဝိသေသတော။

သုဝိသုဒ္ဓံ အသံကိဏ္ဏံ, နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ, သမယံ အဝိလောမယံ။

ယထာဗလံ ကရိဿာမိ, အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ သုဘံ။
သက္ကစ္စံ ဘာသတော တံ မေ, နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

တတ္ထ **ပေတဝတ္ထု** တိ သေဋ္ဌိပုတ္တာဒိကဿ တဿ တဿ သတ္တဿ ပေတဘာဝဟေတုဘူတံ ကမ္မံ, တဿ ပန ပကာသနဝသေန ပဝတ္တော "ခေတ္တူပမာ အရဟန္တော"တိအာဒိကာ ပရိယတ္တိဓမ္မော ဣဓ "ပေတဝတ္ထူ"တိ အဓိပ္ပေတော။

တယိဒံ ပေတဝတ္ထု ကေန ဘာသိတံ, ကတ္ထ ဘာသိတံ, ကဒါ ဘာသိတံ, ကသ္မာ စ ဘာသိတန္တိ? ဝုစ္စတေ – ဣဒဉှိ ပေတဝတ္ထု ဒုဝိဓေန ပဝတ္တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန, ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနဝသေန စ။ တတ္ထ ယံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန ပဝ

တ္တံ, တံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ, က္ကတရံ နာရဒတ္ထေရာဒီဟိ ပုစ္ဆိတံ ပေတေဟိ ဘာသိတံ။ သတ္ထာ ပန ယ
သ္မာ နာရဒတ္ထေရာဒီဟိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနေ အာရောစိတေ တံ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိ
သာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, တသ္မာ သဗ္ဗမ္ပေတံ ပေတဝတ္ထု သတ္ထာရာ ဘာသိတမေဝ နာမ ဇာတံ။ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ
ဟိ သတ္ထရိ တတ္ထ တတ္ထ ရာဇဂဟာဒီသု ဝိဟရန္တေ ယေဘုယျေန တာယ တာယ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇ
နဝသေန သတ္တာနံ ကမ္မဖလပစ္စက္ခကရဏာယ တံ တံ ပေတဝတ္ထု ဒေသနာရုဠှန္တိ အယံ တာဝေတ္ထ "ကေန ဘာသိ
တ"န္တိအာဒီနံ ပဒါနံ သာဓာရဏတော ဝိသဇ္ဇနာ။ အသာဓာရဏတော ပန တဿ တဿ ဝတ္ထုဿ အတ္ထဝဏ္ဏ
နာယမေဝ အာဂမိဿတိ။

တံ ပနေတံ ပေတဝတ္ထု ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တီသု ပိဋကေသု သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္နံ,
ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု နိကာယေသု ခု
ဒ္ဒကနိကာယပရိယာပန္နံ, သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒ
လ္လန္တိ နဝသု သာသနင်္ဂေသု ဂါထာသင်္ဂဟံ။

"ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော"တိ။ (ထေရဂါ. ၁၀၂၇) –

ဧဝံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိညာတေသု စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟံ, ဘာ
ဏဝါရတော စတုဘာဏဝါရမတ္တံ, ဝဂ္ဂတော – ဥရဂဝဂ္ဂေါ ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂေါ စူဠဝဂ္ဂေါ မဟာဝဂ္ဂေါတိ စတုဝဂ္ဂသင်္ဂ
ဟံ။ တေသု ပဌမဝဂ္ဂေ ဒွါဒသ ဝတ္ထူနိ, ဒုတိယဝဂ္ဂေ တေရသ ဝတ္ထူနိ, တတိယဝဂ္ဂေ ဒသ ဝတ္ထူနိ, စတုတ္ထဝဂ္ဂေ
သောဠသ ဝတ္ထူနီတိ ဝတ္ထုတော ဧကပညာသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတံ။ တဿ ဝဂ္ဂေသု ဥရဂဝဂ္ဂေါ အာဒိ, ဝတ္ထူသု ခေတ္တူပ
မပေတဝတ္ထု အာဒိ, တဿာပိ "ခေတ္တူပမာ အရဟန္တော"တိ အယံ ဂါထာ အာဒိ။

၁. ဥရဂဝဂ္ဂေါ

၁. ခေတ္တူပမပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

တံ ပနေတံ ဝတ္ထုံ ဘဂဝတာ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တေ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ အညတရံ သေဋ္ဌိပုတ္တပေတံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော အဍ္ဍော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏော အနေကကောဋိဓနသန္နိစယော သေဋ္ဌိ အဟောသိ။ တဿ မဟာဓနသမ္ပန္နတာယ “မဟာဓနသေဋ္ဌီ”တွေဝ သမညာ အဟောသိ။ ဧကောဝ ပုတ္တော အဟောသိ, ပိယော မနာပေါ။ တသ္မိံ ဝိညုတံ ပတ္တေ မာတာပိတရော ဧဝံ စိန္တေသုံ – “အမှာကံ ပုတ္တဿ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သဟဿံ သဟဿံ ပရိဗ္ဗယံ ကရောန္တဿ ဝဿသတေနာပိ အယံ ဓနသန္နိစယော ပရိက္ခယံ န ဂမိဿတိ, ကိံ ဣမဿ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏပရိဿမေန, အကိလန္တကာယစိတ္တော ယထာသုခံ ဘောဂေ ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ သိပ္ပံ န သိက္ခာပေသုံ။ ဝယပ္ပတ္တေ ပန ကုလရူပယောဗ္ဗနဝိလာသသမ္ပန္နံ ကာမာဘိမုခံ ဓမ္မသညာဝိမုခံ ကညံ အာနေသုံ။ သော တာယ သဒ္ဓိံ အဘိရမန္တော ဓမ္မေ စိတ္တမတ္တမ္ပိ အနုပ္ပာဒေတွာ, သမဏဗြာဟ္မဏဂုရုဇနေသု အနာဒရော ဟုတွာ, ဓုတ္တဇနပရိဝုတော ရဇ္ဇမာနော ပဉ္စကာမဂုဏေ ရတော ဂိဒ္ဓေါ မောဟေန အန္ဓော ဟုတွာ ကာလံ ဝီတိနာမေတွာ, မာတာပိတူသု ကာလကတေသု နဋနာဋကဂါယကာဒီနံ ယထိစ္ဆိတံ ဒေန္တော ဓနံ ဝိနာသေတွာ န စိရဿေဝ ပါရိဇုညပ္ပတ္တော ဟုတွာ, ဣဏံ ဂဟေတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော ပုန ဣဏမ္ပိ အလဘိတွာ ဣဏာယိကေဟိ စောဒိယမာနော တေသံ အတ္တနော ခေတ္တဝတ္ထုဃရာဒီနိ ဒတွာ, ကပါလဟတ္ထော ဘိက္ခံ စရိတွာ ဘုဉ္ဇန္တော တသ္မိံယေဝ နဂရေ အနာထသာလာယံ ဝသတိ။

အထ နံ ဧကဒိဝသံ စောရာ သမာဂတာ ဧဝမာဟံသု – “အမ္ဘော ပုရိသ, ကိံ တုယှံ ဣမိနာ ဒုဇ္ဇီဝိတေန, တရုဏော တွံ ထာမဇဝဗလသမ္ပန္နော, ကသ္မာ ဟတ္ထပါဒဝိကလော ဝိယ အစ္ဆသိ? ဧဟိ အမှေဟိ သဟ စောရိကာယ ပရေသံ သန္တကံ ဂဟေတွာ သုခေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေဟီ”တိ။ သော “နာဟံ စောရိကံ ကာတုံ ဇာနာမီ”တိ အာဟ။ စောရာ “မယံ တံ သိက္ခာပေမ, ကေဝလံ တွံ အမှာကံ ဝစနံ ကရောဟီ”တိ အာဟံသု။ သော “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အဂမာသိ။ အထ တေ စောရာ တဿ ဟတ္ထေ မဟန္တံ မုဂ္ဂရံ ဒတွာ သန္ဓိံ ဆိန္ဒိတွာ ဃရံ ပဝိသန္တော တံ သန္ဓိမုခေ ဌပေတွာ အာဟံသု – “သစေ ဣဓ အညော ကောစိ အာဂစ္ဆတိ, တံ ဣမိနာ မုဂ္ဂရေန ပဟရိတွာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မာရေဟီ”တိ။ သော အန္ဓဗာလော ဟိတာဟိတံ အဇာနန္တော ပရေသံ အာဂမနမေဝ ဩလောကေန္တော တတ္ထ အဋ္ဌာသိ ။ စောရာ ပန ဃရံ ပဝိသိတွာ ဂယှူပဂံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဃရမနုဿေဟိ ဉာတမတ္တာဝ ဣတော စိတော စ ပလာယိံသု။ ဃရမနုဿာ ဥဋ္ဌဟိတွာ သီဃံ သီဃံ ဓာဝန္တာ ဣတော စိတော စ ဩလောကေန္တာ တံ ပုရိသံ သန္ဓိဒွါရေ ဌိတံ ဒိသွာ “ဟရေ ဒုဋ္ဌစောရာ”တိ ဂဟေတွာ ဟတ္ထပါဒေ မုဂ္ဂရာဒီဟိ ပောထေတွာ ရညော ဒဿေသုံ – “အယံ, ဒေဝ, စောရော သန္ဓိမုခေ ဂဟိတော”တိ။ ရာဇာ “ဣမဿ သီသံ ဆိန္ဒာပေဟီ”တိ နဂရဂုတ္တိကံ အာဏာပေသိ။ “သာဓု, ဒေဝါ”တိ နဂရဂုတ္တိကော တံ ဂါဟာပေတွာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠှဗန္ဓနံ ဗန္ဓာပေတွာ ရတ္တဝဏ္ဏဝိရဠမာလာဗန္ဓကဏ္ဌံ ဣဋ္ဌကစုဏ္ဏမက္ခိတသီသံ ဝဇ္ဈပဟဋဘေရိဒေသိတမဂ္ဂံ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဝိစရာပေတွာ ကသာဟိ တာဠေန္တော အာဃာတနာဘိမုခံ နေတိ။ “အယံ ဣမသ္မိံ နဂရေ ဝိလုမ္ပမာနကစောရော ဂဟိတော”တိ ကောလာဟလံ အဟောသိ။

တေန စ သမယေန တသ္မိံ နဂရေ သုလသာ နာမ နဂရသောဘိနီ ပါသာဒေ ဌိတာ ဝါတပါနန္တရေန ဩလောကေန္တီ တံ တထာ နီယမာနံ ဒိသွာ ပုဗ္ဗေ တေန ကတပရိစယာ “အယံ ပုရိသော ဣမသ္မိံယေဝ နဂရေ မဟတိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ ဣဒါနိ ဧဝရူပံ အနတ္ထံ အနယဗျသနံ ပတ္တော”တိ တဿ ကာရုညံ ဥပ္ပါဒေတွာ စတ္တာရော မောဒကေ ပါနီယဉ္စ ပေသေသိ။ နဂရဂုတ္တိကဿ စ အာရောစာပေသိ – “တာဝ အယျော အာဂမေတု, ယာဝါယံ ပုရိသော ဣမေ မောဒကေ ခါဒိတွာ ပါနီယံ ပိဝိဿတီ”တိ။

အထေတသ္မိံ အန္တရေ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဩလောကေန္တော တဿ ဗျသနပ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ကရုဏာယ သဉ္စောဒိတမာနသော – “အယံ ပုရိသော အကတပုညော ကတပါပေါ, တေနာယံ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ, မယိ ပန ဂတေ မောဒကေ စ ပါနီယဉ္စ ဒတွာ ဘုမ္မဒေဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ယံနူနာဟံ ဣမဿ အဝ

ဿယော ဘဝေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ ပါနီယမောဒကေသု ဥပနီယမာနေသု တဿ ပုရိသဿ ပုရတော ပါတုရဟော
သိ။ သော ထေရံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော “ကိံ မေ ဣဒါနေဝ ဣမေဟိ မာရိယမာနဿ မောဒကေဟိ ခါဒိတေဟိ, ဣဒံ ပန
ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တဿ ပါထေယျံ ဘဝိဿတီ”တိ စိန္တေတွာ မောဒကေ စ ပါနီယဉ္စ ထေရဿ အပေသိ။ ထေ
ရော တဿ ပသာဒသံဝဍ္ဎနတ္ထံ တဿ ပဿန္တဿေဝ တထာရူပေ ဌာနေ နိသီဒိတွာ မောဒကေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
ပါနီယဉ္စ ပိဝိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ သော ပန ပုရိသော စောရဃာတကေဟိ အာဃာတနံ နေတွာ သီသစ္ဆေဒံ ပါ
ပိတော အနုတ္တရေ ပုညက္ခေတ္တေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေ ကတေန ပုညေန ဥဠာရေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တ
နာရဟောပိ ယသ္မာ “သုလသံ အာဂမ္မ မယာ အယံ ဒေယျဓမ္မော လဒ္ဓေါ”တိ သုလသာယ ဂတေန သိနေဟေန မရဏ
ကာလေ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ အဟောသိ။ တသ္မာ ဟီနကာယံ ဥပပဇ္ဇန္တော ပဗ္ဗတဂဟနသမ္ဘူတေ သန္ဒစ္ဆာယေ
မဟာနိဂြောဓရုက္ခေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

သော ကိရ သစေ ပဌမဝယေ ကုလဝံသဋ္ဌပနေ ဥဿုက္ကံ အကရိဿ, တသ္မိံယေဝ နဂရေ သေဋ္ဌီနံ အဂ္ဂေ အ
ဘဝိဿ, မဇ္ဈိမဝယေ မဇ္ဈိမော, ပစ္ဆိမဝယေ ပစ္ဆိမော။ သစေ ပန ပဌမဝယေ ပဗ္ဗဇိတော အဘဝိဿ, အရဟာ အဘဝိ
ဿ, မဇ္ဈိမဝယေ သကဒါဂါမီ အနာဂါမီ ဝါ အဘဝိဿ, ပစ္ဆိမဝယေ သောတာပန္နော အဘဝိဿ။ ပါပမိတ္တသံသဂ္
ဂေန ပန ဣတ္ထိဓုတ္တော သုရာဓုတ္တော ဒုစ္စရိတနိရတော အနာဒရိကော ဟုတွာ အနုက္ကမေန သဗ္ဗသမ္ပတ္တိတော ပရိ
ဟာယိတွာ မဟာဗျသနံ ပတ္တောတိ ဝဒန္တိ။

အထ သော အပရေန သမယေန သုလသံ ဥယျာနဂတံ ဒိသွာ သဉ္ဇာတကာမရာဂေ အန္ဓကာရံ မာပေတွာ တံ
အတ္တနော ဘဝနံ နေတွာ သတ္တာဟံ တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ, အတ္တာနဉ္စဿာ အာရောစေသိ။ တဿာ
မာတာ တံ အပဿန္တီ ရောဒမာနာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမတိ။ တံ ဒိသွာ မဟာဇနော “အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္
လာနော မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ တဿာ ဂတိံ ဇာနေယျ, တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆေယျာသီ”တိ အာဟ။ သာ
“သာဓု အယျော”တိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာ
ရေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ပရိသပရိယန္တေ ပဿိဿသီ”တိ အာဟ။ အထ သုလသာ တံ ဒေဝပုတ္တံ အဝေစ –
“အယုတ္တံ မယှံ တဝ ဘဝနေ ဝသန္တိယာ, အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော, မမ မာတာ မံ အပဿန္တီ ပရိဒေဝသောကသ
မာပန္နာ ဘဝိဿတိ, သာဓု မံ, ဒေဝ, တတ္ထေဝ နေဟီ”တိ။ သော တံ နေတွာ ဝေဠုဝနေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ပရိ
သပရိယန္တေ ဌပေတွာ အဒိဿမာနရူပော အဋ္ဌာသိ။

တတော မဟာဇနော သုလသံ ဒိသွာ ဧဝမာဟ – “အမ္မ သုလသေ, တွံ ဧတ္တကံ ဒိဝသံ ကုဟိံ ဂတာ? တဝ မာတာ
တွံ အပဿန္တီ ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တာ ဝိယ ဇာတာ”တိ။ သာ တံ ပဝတ္တိံ မဟာဇနဿ အာစိက္ခိ။
မဟာဇနေန စ “ကထံ သော ပုရိသော တထာပါပပသုတော အကတကုသလော ဒေဝူပပတ္တိံ ပဋိလဘတီ”တိ ဝုတ္တေ သု
လသာ “မယာ အပိတေ မောဒကေ ပါနီယဉ္စ အယျဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဒတွာ တေန ပုညေန ဒေဝူ
ပပတ္တိံ ပဋိလဘတီ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တဇာတော အဟောသိ – “အရဟန္တော
နာမ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ, ယေသု အပ္ပကောပိ ကတော ကာရော သတ္တာနံ ဒေဝူပပတ္တိံ အာဝဟ
တီ”တိ ဥဠာရံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ ဘိက္ခူ တမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ တတော ဘဂဝါ ဣမိဿာ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ –

၁. “ခေတ္တူပမာ အရဟန္တော၊ ဒါယကာ ကဿကူပမာ။
ဗီဇူပမံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ဧတ္တော နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ။

၂. “ဧတံ ဗီဇံ ကသီ ခေတ္တံ၊ ပေတာနံ ဒါယကဿ စ။
တံ ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဒါတာ ပုညေန ဝဍ္ဎတိ။

၃. “ဣဓေဝ ကုသလံ ကတွာ၊ ပေတေ စ ပဋိပူဇိယ။
သဂ္ဂဉ္စ ကမတိဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မံ ကတွာန ဘဒ္ဒက”န္တိ။ – ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၁. တတ္ထ **ခေတ္တူပမာ** တိ ခိတ္တံ ဝုတ္တံ ဗီဇံ တာယတိ မဟပ္ဖလဘာဝကရဏေန ရက္ခတီတိ ခေတ္တံ, သာလိဗီဇာဒီနံ ဝိရုဟနဋ္ဌာနံ။ တံ ဥပမာ ဧတေသန္တိ ခေတ္တူပမာ, ကေဒါရသဒိသာတိ အတ္ထော။ **အရဟန္တော** တိ ခီဏာသဝါ။ တေ ဟိ ကိလေသာရီနံ သံသာရစက္ကဿ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ, တတော ဧဝ အာရကတ္တာ, ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ, ပာပကရဏေ ရဟာဘာဝတော စ ''အရဟန္တော''တိ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ခေတ္တဉ္ဟိ တိဏာဒိဒေါသရဟိတံ သုတ္တာဘိသင်္ခတဗီဇမ္ပိ ဝုတ္တေ ဥတုသလိလာဒိပစ္စယန္တရူပေတံ ကဿကဿ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ, ဧဝံ ခီဏာသဝသန္တာနော လောဘာဒိဒေါသရဟိတော သုတ္တာဘိသင်္ခတေ ဒေယျဓမ္မဗီဇေ ဝုတ္တေ ကာလာဒိပစ္စယန္တရသဟိတော အာယကဿ မဟပ္ဖလော ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ ''ခေတ္တူပမာ အရဟန္တော''တိ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော အယံ တဿ သေခါဒီနမ္ပိ ခေတ္တဘာဝပဋိက္ခေပတော။

အာယကာတိ စီဝရာဒီနံ ပစ္စယာနံ အာတာရော ပရိစ္စဇနကာ, တေသံ ပရိစ္စာဂေန အတ္တနော သန္တာနေ လောဘာဒီနံ ပရိစ္စဇနကာ ဆေဒနကာ, တတော စ အတ္တနော သန္တာနဿ သောဓကာ, ရက္ခကာ စာတိ အတ္ထော။ **ကဿကူပမာ** တိ ကဿကသဒိသာ။ ယထာ ကဿကော သာလိခေတ္တာဒီနိ ကသိတွာ ယထာကာလဉ္စ ဝုတ္တုဒကအာနယနိဟရဏနိခါနရက္ခဏာဒီဟိ အပ္ပမတ္တော ဥဋ္ဌာနံ ဝိပုလဉ္စ သဿဖလံ ပဋိလဘတိ, ဧဝံ အာယကောပိ အရဟန္တေသု ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေန ဟရိစရိယာယ စ အပ္ပမတ္တော ဥဋ္ဌာနံ ဝိပုလဉ္စ အာနဖလံ ပဋိလဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ ''အာယကာ ကဿကူပမာ''တိ။

ဗီဇူပမံ ဒေယျဓမ္မ န္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ, ဗီဇသဒိသော ဒေယျဓမ္မောတိ အတ္ထော။ အန္နပာနာဒိကဿ ဟိ ဒသဝိဓဿ အာတဗ္ဗဝတ္ထုနော ဧတံ နာမံ။ **ဧတ္တော နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလ** န္တိ တေသု အာယကပဋိဂ္ဂါဟကဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂတော အာနဖလံ နိဗ္ဗတ္တတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ, စိရတရပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ ပရိစ္စာဂစေတနာဘိသင်္ခတဿ အန္နပာနာဒိဝတ္ထုနော ဘာဝေ, န ကေဝလဿ, တသ္မာ ''ဗီဇူပမံ ဒေယျဓမ္မ''န္တိ ဒေယျဓမ္မဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ တေန ဒေယျဓမ္မာပဒေသေန ဒေယျဓမ္မဝတ္ထုဝိသယာယ ပရိစ္စာဂစေတနာယယေဝ ဗီဇဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာ ဟိ ပဋိသန္ဓိအာဒိပ္ပဘေဒဿ တဿ နိဿယာရမ္မဏပ္ပဘေဒဿ စ ဖလဿ နိပ္ဖာဒိကာ, န ဒေယျဓမ္မောတိ။

၂. **ဧတံ ဗီဇံ ကသီ ခေတ္တ** န္တိ ယထာဝုတ္တံ ဗီဇံ, ယထာဝုတ္တဉ္စ ခေတ္တံ, တဿ ဗီဇဿ တသ္မိံ ခေတ္တေ ဝပနပယောဂသင်္ခါတာ ကသိ စာတိ အတ္ထော။ ဧတံ တယံ ကေသံ ဥက္ကဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ အာဟ ''ပေတာနံ အာယကဿ စာ''တိ။ ယဒိ အာယကော ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အာနံ ဒေတိ, ပေတာနဉ္စ အာယကဿ စ, ယဒိ န ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အာနံ ဒေတိ, အာယကဿေဝ ဧတံ ဗီဇံ သော ကသိ ဧတံ ခေတ္တံ ဥပကာရာယ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ကထံ? တံ ဥပကာရံ ဒဿေတုံ **''တံ ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, အာတာ ပုညေန ဝဍ္ဎတီ''**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တံ ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တီ** တိ အာယကေန ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အာနေ ဒိန္နေ ယထာဝုတ္တခေတ္တကသိဗီဇသမ္ပတ္တိယာ အနုမောဒနာယ စ ယံ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ, တံ အာနဖလံ ပေတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ **အာတာ ပုညေန ဝဍ္ဎတီ** တိ အာတာ ပန အတ္တနော အာနမယပုညနိမိတ္တံ ဒေဝမနုဿေသု ဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိနာ ပုညဖလေန အဘိဝဍ္ဎတိ။ ပုညဖလမ္ပိ ဟိ ''ကုသလာနံ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာနံ သမာအာနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝဍ္ဎတီ''တိ အာဒီသု (ဒီ. နိ. ၃.၈၀) ပုညန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃. **ဣဓေဝ ကုသလံ ကတွာ**တိ အနုဝဇ္ဇသုခဝိပာကဋ္ဌေန ကုသလံ ပေတာနံ ဥဒ္ဒိသနဝသေန အာနမယံ ပုညံ ဥပစိနိတွာ ဣဓေဝ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ။ **ပေတေ စ ပဋိပူဇိယာ**တိ ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အာနေန သမ္မာနေတွာ အနုဘုယျမာနဒုက္ခတော တေ မောစေတွာ။ ပေတေ ဟိ ဥဒ္ဒိဿ ဒိယျမာနံ အာနံ တေသံ ပူဇာ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ – ''အမှာကဉ္စ ကတာ ပူဇာ''တိ (ပေ. ဝ. ၁၈), ''ပေတာနံ ပူဇာ စ ကတာ ဥဠာရာ''တိ (ပေ. ဝ. ၂၅) စ။ ''ပေတေ စာ''တိ စ-သဒ္ဒေန ''ပိယော စ ဟောတိ မနာပေါ, အဘိဂမနီယော စ ဟောတိ ဝိဿာသနီယော, ဘာဝနီယော စ ဟောတိ ဂရုကာတဗ္ဗော, ပါသံသော စ ဟောတိ ကိတ္တနီယော ဝိညူန''န္တိ ဧဝမာဒိကေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ အာနာနိသံသေ သင်္ဂဏှာတိ။ **သဂ္ဂဉ္စ ကမတိ ဌာနံ, ကမ္မံ ကတွာန ဘဒ္ဒက** န္တိ ကလျာဏံ ကုသလကမ္မံ ကတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ အာယုအာဒီဟိ ဒသဟိ ဌာနေဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂတ္တာ ''သဂ္ဂ''န္တိ လဒ္ဓနာမံ ကတပုညာနံ နိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌာနံ ဒေဝလောကံ ကမတိ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဥပဂစ္ဆတိ။

တ္ထေ စ ''ကုသလံ ကတ္ဝာ''တိ ဝတ္ဝာ ပုန ''ကမ္မံ ကတ္ဝာန ဘဒ္ဒက''န္တိ ဝစနံ ''ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေ ဝိယ ပ တ္တိအနုဝသေန အနုဓမ္မပရိစ္စာဂေပိ အနုမယကုသလကမ္မမေတ''တိ ဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဂေဇိ ပနေတ္ထ ''ပေ တာတိ အရဟန္တော အဓိပ္ပေတာ''တိ ဝဒန္တိ, တံ တေသံ မတိမတ္တံ ''ပေတာ''တိ ခီဏာသဝါနံ အာဂတဋ္ဌာနဿေဝ အဘာဝတော, ဗီဇာဒိဘာဝဿ စ အယုကတ္တာ ဝိယ တေသံ အယုဇ္ဇမာနတ္တာ, ပေတယောနိကာနံ ယုဇ္ဇမာနတ္တာ စ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ဒေဝပုတ္တံ သုလသဋ္ဌ အာဒိံ ကတ္ဝာ စတုရာသီတိယာ ပာဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

ခေတ္တူပမပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သူကရမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏောတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ သူကရမုခပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ဧကော ဘိက္ခု ကာ ယေန သညတော အဟောသိ, ဝါစာယ အသညတော, ဘိက္ခူ အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ။ သော ကာလံ ကတ္ဝာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော, ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ တတ္ထ ပစ္စိတ္ဝာ တတော စဝိတ္ဝာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေ ရာဇဂဟသမီပေ ဂိဇ္ဈကူဋပဗ္ဗတ ပာဒေ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ခုပ္ပိပါသာဘိဘူတော ပေတော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကာယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ, မုခံ သူကရမုခသဒိသံ။ အထာယသ္မာ နာရဒေါ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဝသန္တော ပာတောဝ သရီ ရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တံ ပေတံ ဒိသ္ဝာ တေန ကတ ကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော –

၄. ''ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာ။
မုခံ တေ သူကရဿေဝ၊ ကိံ ကမ္မမကရီ ပုရေ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကာယော တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော**တိ တဝ ကာယော ဒေဟော သဗ္ဗော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဥတ္တတ္တက နကသန္နိဘော။ **သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာ** တိ တဿ ပဘာယ သဗ္ဗာပိ ဒိသာ သမန္တတော ဩဘာသတိ ဝိဇ္ဇောတ တိ။ **ဩဘာသတေ**တိ ဝါ အန္တောဂဓဟေတုအတ္ထမိဒံ ပဒန္တိ ''တေ ကာယော သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော သဗ္ဗာ ဒိသာ ဩဘာ သေတိ ဝိဇ္ဇောတေတီ''တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **မုခံ တေ သူကရဿေဝ** တိ မုခံ ပန တေ သူကရဿ ဝိယ, သူကရမုခ သဒိသံ တဝ မုခန္တိ အတ္ထော။ **ကိံ ကမ္မမကရီ ပုရေ**တိ ''တ္ဝံ ပုဗ္ဗေ အတီတဇာတိယံ ကီဒိသံ ကမ္မံ အကာသီ''တိ ပုစ္ဆ တိ။

ဧဝံ ထေရေန သော ပေတော ကတကမ္မံ ပုဋ္ဌော ကထာယ ဝိဿဇ္ဇေန္တော –

၅. ''ကာယေန သညတော အာသိံ၊ ဝါစာယာသိမသညတော။
တေန မေတာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ယထာ ပဿသိ နာရဒါ''တိ။ –

အာဟ ။ တတ္ထ **ကာယေန သညတော အာသိ**န္တိ ကာယိကေန သံယမေန သံယတော ကာယဒ္ဝါရိကေန သံဝရေန သံဝု တော အဟောသိံ။ **ဝါစာယာသိမသညတော**တိ ဝါစာယ အသညတော ဝါစသိကေန အသံဝရေန သမန္နာဂတော အဟော သိံ။ **တေနာ**တိ တေန ဥဘယေန သံယမေန အသံယမေန စ။ **မေ**တိ မယှံ။ **တာဒိသော ဝဏ္ဏော**တိ ဒိသော။ ယထာ တ္ဝံ, နာရဒ, ပစ္စက္ခတော ပဿသိ, ဧဝရူပေ, ကာယေန မနုဿသဏ္ဌာနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော, မုခေန သူကရသဒိသော အာသိန္တိ ယောဇနာ။ **ဝဏ္ဏ**သဒ္ဒော ဟိ ဣဓ ဆဝိယံ သဏ္ဌာနေ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဧဝံ ပေတော ထေရေန ပုစ္ဆိတော တမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ တမေဝ ကာရဏံ ကတ္ဝာ ထေရဿ ဩဝါဒံ ဒေန္တော –

၆. ''တံ တျာဟံ နာရဒ ဗြူမိ၊ သာမံ ဒိဋ္ဌမိဒံ တယာ။
မာကာသိ မုခသာ ပါပံ၊ မာ ခေါ သူကရမုခေါ အဟု''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **တ**န္တိ တသ္မာ။ **တ္ယာဟ** န္တိ တေ အဟံ။ **နာရဒာ**တိ ထေရံ အာလပတိ။ **ဗ္ရူမိ** တိ ကထေမိ။ **သာမန္**
တိ သယမေဝ။ **ဉာတ**န္တိ အတ္တနော သရီရံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယဉ္ဟေတ္ထ အတ္ထော – ယသ္မာ, ဘန္တေ နာရဒ, ဉာတံ
မမ သရီရံ ဂလတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ မနုဿသဏ္ဌာနံ, ဥပရိ သူကရသဏ္ဌာနံ, တယာ ပစ္စက္ခတောဝ ဒိဋ္ဌံ, တသ္မာ တေ
အဟံ ဩတဒဝသေန ဝဒာမီတိ။ ကိန္တိ စေတိ အာဟ **“မာကာသိ မုခသာ ပာပံ, မာ ခေါ သူကရမုခေါ အဟု”**တိ။ တတ္ထ
မာတိ ပဋိသေဓေ နိပါတော။ **မုခသာ**တိ မုခေန။ **ခေါ**တိ အဝဓာရဏေ, တေန ပါပကမ္မံ မာကာသိ မာ ကရောဟိ။ **မာ ခေါ
သူကရမုခေါ အဟု**တိ အဟံ ဝိယ သူကရမုခေါ မာ အဟောသိယေဝ။ သစေ ပန တွံ မုခေန ပါပံ တေန ပါပံ ကရေ
ယျာသိ, ဧကံသေန သူကရမုခေါ ဘဝေယျာသိ, တသ္မာ မာကာသိ မုခသာ ပါပန္တိ ဖလပဋိသေဓနမုခေနပိ ဟေတုမေဝ
ပဋိသေဓေတိ။

အထာယသ္မာ နာရဒော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော စတုပရိသမဇ္ဈေ
နိသိန္နဿ သတ္ထုနော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သတ္ထာ, “နာရဒ, ပုဗ္ဗေဝ မယာ သော သတ္တော ဒိဋ္ဌော”တိ ဝတွာ
တ အနေကာကာရတောကာရံ ဝစီဒုစ္စရိတသန္နိဿိတံ အာဒီနဝံ, ဝစီသုစရိတပဋိသံယုတ္တဉ္စ အာနိသံသံ ပကာသေန္တော
ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ သမ္ပတ္တပရိသာယ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သူကရမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပူတိမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိဗ္ဗံ သုဘံ ဓာရေသိ ဝဏ္ဏဓာတုန္တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ကလန္ဒကနိဝါပေ အညတရံ ပူတိမုခ
ပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒွေ ကုလပုတ္တာ တဿ သာသနေ ပဗ္ဗ
ဇိတွာ သီလာစာရသမ္ပန္နာ သလ္လေခဝုတ္တိနော အညတရသ္မိံ ဂာမကာဝါသေ သမဂ္ဂဝါသံ ဝသိံသု။ အထ အညတ
ရော ပါပဇ္ဈာသယော ပေသုညာဘိရတော ဘိက္ခု တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆိ။ ထေရာ တေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ
ဝသနဋ္ဌာနံ ဒတွာ ဒုတိယဒိဝသေ တံ ဂဟေတွာ ဂာမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ မနုဿာ တေ ဒိသွာ တေသု ထေရေသု အတိ
ဝိယ ပရမနိပစ္စကာရံ ကတွာ ယာဂုဘတ္တာဒီဟိ ပဋိမာနေသုံ။ သော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ စိန္တေသိ – “သုန္ဒရော ဝတာ
ယံ ဂေါစရဂါမော, မနုဿာ စ သဒ္ဓါ ပသန္နာ, ပဏီတပဏီတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဒေန္တိ, အယဉ္စ ဝိဟာရော ဆာယူဒကသမ္ပ
န္နော, သက္ကာ မေ ဣဓ သုခေန ဝသိတုံ။ ဣမေသု ပန ဘိက္ခူသု ဣဓ ဝသန္တေသု မယှံ ဖာသုဝိဟာရော န ဘဝိဿ
သတိ, အန္တေဝါသိကဝါသော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ ဟန္ဒာဟံ ဣမေ အညမညံ ဘိန္ဒိတွာ ယထာ န ပုန ဣဓ ဝသိဿန္
တိ, တထာ ကရိဿာမီ”တိ။

အထေကဒိဝသံ မဟာထေရေ ဒွိန္နမ္ပိ ဩတဒံ ဒတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌေ ပေသုဏိကော ဘိက္ခု ထောကံ
ကာလံ ဝီတိနာမေတွာ မဟာထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ထေရေန “ကိံ, အာဝုသော, ဝိကာလေ အာဂတောသီ”တိ စ
ဝုတ္တေ, “အာမ, ဘန္တေ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီ”တိ ဝတွာ “ကထေဟိ, အာဝုသော”တိ ထေရေန အနုညာတော
အာဟ – “ဧသော, ဘန္တေ, တုမှာကံ သဟာယကတ္ထေရော သမ္မုခါ မိတ္တော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ ပရမ္မု
ခါ သပတ္တော ဝိယ ဥပဝဒတီ”တိ။ “ကိံ ကထေတီ”တိ ပုဋ္ဌော “သုဏာထ, ဘန္တေ, ‘ဧသော မဟာထေရော သဌော
မာယာဝီ ကုဟကော မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတီ’တိ တုမှာကံ အဂုဏံ ကထေတီ”တိ အာဟ။ “မာ, အာဝုသော, ဧဝံ
ဘဏိ, န သော ဘိက္ခု ဧဝံ မံ ဥပဝဒိဿတိ, ဂိဟိကာလတော ပဋ္ဌာယ မမ သဘာဝံ ဇာနာတိ ‘ပေသလော ကလျာဏသီ
လော’”တိ။ “သစေ, ဘန္တေ, တုမှေဟ အတ္တနော ဝိသုဒ္ဓစိတ္တတာယ ဧဝံ စိန္တေထ, တံ တုမှာကံယေဝ အနုစ္ဆဝိကံ,
မယှံ ပန တေန သဒ္ဓိံ ဝေရံ နတ္ထိ, ကသ္မာ အဟံ တေန အဝုတ္တံ ‘ဝုတ္တ’န္တိ ဝဒာမိ။ ဟောတု, ကာလန္တရေန သယမေ
ဝ ဇာနိဿထာ”တိ အာဟ။ ထေရောပိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝအောသေန ဒွေဝဇ္ဈဟကစိတ္တော “ဧဝမ္ပိ သိယာ”တိ သာသင်္ကဟဒ
ယော ဟုတွာ ထောကံ သိထိလဝိဿာသော အဟောသိ။ သော ဗာလော ပဌမံ မဟာထေရံ ပရိဘိန္ဒိတွာ ဣတရမ္ပိ ထေနံ
ဝုတ္တနယေနေဝ ပရိဘိန္ဒိ။ အထ တေ ဥဘောပိ ထေရာ ဒုတိယဒိဝသေ အညမညံ အနာလပိတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ က
မေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပိဏ္ဍပါတမာဒါယ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေယေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သာမီစိမတ္တမ္ပိ အကတွာ တံ
ဒိဝသံ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ဝိဘာတာယ စ ရတ္တိယာ အညမညံ အနာရောစေတွာဝ ယထာဖာသုကဋ္ဌာနံ အဂမံသု။

ပေသုဏိကံ ပန ဘိက္ခုံ ပရိပုဏ္ဏမနောရထံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ မနုဿာ ဒိသွာ အာဟံသု – "ဘန္တေ, ထေရာ ကုဟိံ ဂတာ"တိ? သော အာဟ – "သဗ္ဗရတ္တိံ အညမညံ ကလဟံ ကတွာ မယာ 'မာ ကလဟံ ကရောထ, သမဂ္ဂါ ဟောထ, ကလဟော နာမ အနတ္ထာဝဟော အာယတိဒုက္ခုပ္ပာဒကော အကုသလသံဝတ္တနိကော, ပုရိမကာပိ ကလဟေန မဟတာ ဟိတာ ပရိဘဋ္ဌာ'တိအာဒီနိ ဝုစ္စမာနာပိ မမ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ပက္ကန္တာ"တိ။ တတော မနုဿာ "ထေရာ တာဝ ဂစ္ဆန္တု, တုမှေ ပန အမှာကံ အနုကမ္ပာယ ဣဓေဝ အနုက္ကဏ္ဌိတွာ ဝသထာ"တိ ယာစိံသု။ သော "သာဓူ"တိ ပဋိဿုဏိတွာ တတ္ထေဝ ဝသန္တော ကတိပါဟေန စိန္တေသိ – "မယာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဘိက္ခူ အာဝါသလောဘေန ပရိဘိန္နာ, ဗဟုံ ဝတ မယာ ပါပကမ္မံ ပသုတ"န္တိ ဗလဝဝိပ္ပဋိသာရာဘိဘူတော သောကဝေဂေန ဂိလာနော ဟုတွာ နစိရေနေဝ ကာလံ ကတွာ အဝီစိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဣတရေ ဒွေ သဟာယကတ္ထေရာ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ သမာဂန္တွာ အညမညံ သမ္မောဒိတွာ တေန ဘိက္ခုနာ ဝုတ္တံ ဘေဒဝစနံ အညမညဿ အာရောစေတွာ တဿ အဘူတဘာဝံ ဉတွာ သမဂ္ဂါ ဟုတွာ အနုက္ကမေန တမေဝ အာဝါသံ ပစ္စာဂမိံသု။ မနုဿာ ဒွေ ထေရေ ဒိသွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ သဉ္ဇာတသောမနဿာ ဟုတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ထေရာ စ တတ္ထေဝ ဝသန္တာ သပ္ပာယအာဟာရလာဘေန သမာဟိတစိတ္တာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ နစိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

ပေသုဏိကော ဘိက္ခု ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေ ရာဇဂဟဿ အဝိဒူရေ ပူတိမုခပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကာယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ, မုခတော ပန ပုဠဝကာ နိက္ခမိတွာ ဣတော စိတော စ မုခံ ခါဒန္တိ, တဿ ဒူရမ္ပိ ဩကာသံ ဖရိတွာ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဝါယတိ။ အထာယသ္မာ နာရဒော ဂိဇ္ဈကူဋပဗ္ဗတာ ဩရောဟန္တော တံ ဒိသွာ –

၇. "ဒိဗ္ဗံ သုဘံ ဓာရေသိ ဝဏ္ဏဓာတုံ, ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ။
မုခဉ္စ တေ ကိမယော ပူတိဂန္ဓံ, ခါဒန္တိ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ"တိ။ –

ဣမာယ ဂါထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ဒိဗ္ဗ**န္တိ ဒိဝိ ဘဝံ ဒေဝတ္တဘာဝပရိယာပန္နံ။ ဣဓ ပန ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ။ **သုဘ**န္တိ သောဘနံ, သုန္ဒရဘာဝံ ဝါ။ **ဝဏ္ဏဓာတု**န္တိ ဆဝိဝဏ္ဏံ။ **ဓာရေသီ**တိ ဝဟသိ။ **ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ**တိ ဝေဟာယသသညိတေ အန္တလိက္ခေ တိဋ္ဌသိ။ ကေစိ ပန "ဝိဟာယသံ တိဋ္ဌသိ အန္တလိက္ခေ"တိ ပါဌံ ဝတွာ ဝိဟာယသံ ဩဘာသေန္တော အန္တလိက္ခေ တိဋ္ဌသီတိ ဝစနသေသေန အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ **ပူတိဂန္ဓ**န္တိ ကုဏပဂန္ဓံ, ဒုဂ္ဂန္ဓန္တိ အတ္ထော။ **ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ** တိ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓံ တေ မုခံ ကိမယော ခါဒန္တိ, ကာယော စ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော, ကီဒိသံ နာမ ကမ္မံ ဧဝရူပဿ အတ္တဘာဝဿ ကာရဏဘူတံ ပုဗ္ဗေ တွံ အကာသီတိ ပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ထေရေန သော ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္မံ ပုဋ္ဌော တမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော –

၈. "သမဏော အဟံ ပါပေါတိဒုဋ္ဌဝါစော, တပဿိရူပေါ မုခသာ အသညတော။
လဒ္ဓါ စ မေ တပသာ ဝဏ္ဏဓာတု, မုခဉ္စ မေ ပေသုဏိယေန ပူတီ"တိ။ –

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **သမဏော အဟံ ပါပေါ**တိ အဟံ လာမကော သမဏော ပါပဘိက္ခု အဟောသိံ။ **အတိဒုဋ္ဌဝါစော** တိ အတိဒုဋ္ဌဝစနော, ပရေ အတိက္ကမိတွာ လင်္ဃိတွာ ဝတ္တာ, ပရေသံ ဂုဏပရိဓံသကဝစနောတိ အတ္ထော။ "အတိဒုက္ခဝါစော"တိ ဝါ ပါဌော, အတိဝိယ ဖရုသဝစနော မုသာဝါဒပေသုညာဒိဝစီဒုစ္စရိတနိရတော။ **တပဿိရူပေါ** တိ သမဏပတိရူပကော။ **မုခသာ**တိ မုခေန။ **လဒ္ဓါ** တိ ပဋိလဒ္ဓါ။ စ-ကာရော သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ **မေ**တိ မယာ။ **တပသာ**တိ ဗြဟ္မစရိယေန။ **ပေသုဏိယေနာ**တိ ပိသုဏဝါစာယ။ **ပူတီ**တိ ပူတိဂန္ဓံ။

ဧဝံ သော ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခိတွာ ဣဒါနိ ထေရဿ ဩဝါဒံ ဒေန္တော –

၉. "တယိဒံ တယာ နာရဒ သာမံ ဒိဋ္ဌံ,
အနုကမ္ပကာ ယေ ကုသလာ ဝဒေယျုံ။
မာ ပေသုဏံ မာ စ မုသာ အဘာဏိ,

ယက္ခော တုဝံ ဟောဟိသိ ကာမကာမီ’’တိ။ –

သြိသာနကထမာဟ။ တတ္ထ **တယိဒန္တိ** တံ ဣဒံ မမ ရူပံ။ **အနုကမ္ပကာ ယေ ကုသလာ ဝဒေယျုံ** န္တိ ယေ အနုကမ္ပနသီလာ ကာရုဏိကာ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ ကုသလာ နိပုဏာ ဗုဒ္ဓာဒယော ယံ ဝဒေယျုံ, တဒေဝ ဝဒာမီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဒါနိ တံ သြိတဒံ ဒဿေန္တော **‘‘မာ ပေသုဏံ မာ စ မုသာ အဘာဏိ, ယက္ခော တုဝံ ဟောဟိသိ ကာမကာမီ’’** တိ အာဟ။ တဿတ္ထော – **ပေသုဏံ** ပိသုဏဝစနံ မုသာ စ **မာ အဘာဏိ** မာ ကထေဟိ။ ယဒိ ဟိ တွံ မုသာဝါဒံ ပိသုဏဝါစဉ္စ ပဟာယ တစာယ သညတော ဘဝေယျာသိ, ယက္ခော တ ဒေဝတာ တ ဒေဝညတရော တ တွံ ဘဝိဿသိ, ကာမံ ကာမိတဗ္ဗံ ဥဠာရံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိတွာ တတ္ထ ကာမနသီလော ယထာသုခံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိစရဏေန အဘိရမဏသီလော တိ။

တံ သုတွာ ထေရော တတော ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တော သတ္ထု တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ သမ္ပတ္တပရိသာယ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ပူတိမုခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပိဋ္ဌဓီတလိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယံ ကိဉ္စာရမ္မဏံ ကတွာတိ ဣဒံ သတ္ထာ သာဝတ္ထိယံ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိနော အနံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကိရ ဂဟပတိနော ဓီတု ဓီတာယ အရိကာယ ဓာတိ ပိဋ္ဌဓီတလိကံ အဒာသိ ‘‘အယံ တေ ဓီတာ, ဣမံ ဂဟေတွာ ကီဠဿူ’’တိ။ သာ တတ္ထ ဓီတုသညံ ဥပ္ပာဒေသိ။ အထဿာ ဧကဒိဝသံ တံ ဂဟေတွာ ကီဠန္တိယာ ပမာဒေန ပတိတွာ ဘိဇ္ဇိ။ တတော အရိကာ ‘‘မမ ဓီတာ မတာ’’တိ ပရောဒိ။ တံ ရောဒန္တိံ ကောစိပိ ဂေဟဇနော သညာပေတုံ နာသက္ခိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ သတ္ထာ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိနော ဂေဟေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိန္နော ဟောတိ, မဟာသေဋ္ဌိ စ ဘဂဝတော သမီပေ နိသိန္နော အဟောသိ။ ဓာတိ တံ အရိကံ ဂဟေတွာ သေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ သေဋ္ဌိ တံ ဒိသွာ ‘‘ကိဿာယံ အရိကာ ရောဒတီ’’တိ အာဟ။ ဓာတိ တံ ပဝတ္တိံ သေဋ္ဌိဿ အာရောစေသိ။ သေဋ္ဌိ တံ အရိကံ အင်္ကေ နိသီဒာပေတွာ ‘‘တဝ ဓီတုအနံ ဒဿာမီ’’တိ သညာပေတွာ သတ္ထု အာရောစေသိ – ‘‘ဘန္တေ, မမ နတ္တုဓီတရံ ပိဋ္ဌဓီတလိကံ ဥဒ္ဒိဿ အနံ အတုကာမော, တံ မေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သွာတနာယ အဓိဝါသေထ’’တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။

အထ ဘဂဝါ ဒုတိယဒိဝသေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သေဋ္ဌိဿ ဃရံ ဂန္တွာ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ အနုမောဒနံ ကရောန္တော –

၁၀. ‘‘ယံ ကိဉ္စာရမ္မဏံ ကတွာ, ဒဇ္ဇာ အနံ အမစ္ဆရီ။
ပုဗ္ဗပေတေ စ အာရဗ္ဘ၊ အထ ဝာ ဝတ္ထုဒေဝတာ။

၁၁. ‘‘စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ၊ လောကပါလေ ယသဿိနေ။
ကုဝေရံ ဓတရဋ္ဌဉ္စ၊ ဝိရူပက္ခံ ဝိရူဠ္ဟကံ။
တေ စေဝ ပူဇိတာ ဟောန္တိ၊ ဒါယကာ စ အနိပ္ဖလာ။

၁၂. ‘‘န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝ သောကော ဝါ၊ ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ။
န တံ ပေတဿ အတ္ထာယ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉာတယော။

၁၃. ‘‘အယဉ္စ ခော ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ သင်္ဃမှိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယဿ၊ ဌာနသော ဥပကပ္ပတီ’’တိ။ – ဣမာ ကထာ အဘာသိ။

၁၀. တတ္ထ **ယံ ကိဉ္စာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ** တိ မင်္ဂလာဒီသု အညတရံ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ ဥဒ္ဒိဿ။ **ဒဇ္ဇာ** တိ ဒဒေယျ။ **အမစ္ဆရီ** တိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝါသဟနလက္ခဏဿ မစ္ဆေရဿ အဘာဝေန အမစ္ဆရီ, ပရိစ္စာဂသီလော မစ္ဆရိယလောဘာဒိစိတ္တမလံ ဒူရတော ကတ္ဝာ အန္နံ ဒဒေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပုဗ္ဗပေတေ စ အာရဗ္ဘာ**တိ ပုဗ္ဗေပေ ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ။ **ဝတ္ထုဒေဝတာ**တိ ဃရဝတ္ထုအာဒီသု အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ အာရဗ္ဘာတိ ယောဇနာ။ **အထ တ**တိ ဣမိနာ အညေပိ ဒေဝမနုဿာဒိကေ ယေ ကေစိ အာရဗ္ဘ အန္နံ ဒဒေယျာတိ ဒဿေတိ။

၁၁. တတ္ထ ဒေဝေသု တာဝ ကေစ္စေ ဟာကမ္မေ ဒေဝေ ဒဿေန္တော **"စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ"** တိ ဝတ္ဝာ ပုန တေ နာမတော ဂဏှန္တော "ကုဝေရ"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကုဝေရ**န္တိ ဝေဿဝဏံ။ **ဓတရဋ္ဌ**န္တိအာဒီနိ သေသာနံ တိဏ္ဏံ လောကပါလာနံ နာမာနိ။ **တေ စေဝ ပူဇိတာ ဟောန္တိ** တိ တေ စ မဟာရာဇာနော ပုဗ္ဗပေတဝတ္ထုဒေဝတာယော စ ဥဒ္ဒိဿနကိရိယာယ ပဋိမာနိကာ ဟောန္တိ။ **အာယကာ စ အနိပ္ဖလာ** တိ ယေ အန္နံ ဒေန္တိ, တေ အာယကာ စ ပရေသံ ဥဒ္ဒိသနမတ္တေန န နိပ္ဖလာ, အတ္တနော အနဖလဿ ဘာဂိနော ဧဝ ဟောန္တိ။

၁၂. ဣဒါနိ "ယေ အတ္တနော ဉာတီနံ မရဏေန ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ သောစန္တိ, တေသံ တံ နိရတ္ထကံ, အတ္တပရိတာပနမတ္တမေဝ"တိ ဒဿေတုံ **"န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ"** တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **ရုဏ္ဏ**န္တိ ရုဒိတံ အဿုမောစနံ န ဟိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝစနသေသော။ **သောကော**တိ သောစနံ စိတ္တသန္တာပော, အန္တောနိဇ္ဈာနန္တိ အတ္ထော။ **ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ**တိ ယာ စ ရုဏ္ဏသောကတော အညာ ပရိဒေဝနာ, "ကဟံ ဧကပုတ္တကာ"တိအာဒိတစာဝိပ္ပလာပော, သောပိ န ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ-သဒ္ဒော ဝိကပ္ပနတ္ထော ။ **န တံ ပေတာနမတ္ထာယ** တိ ယသ္မာ ရုဏ္ဏံ ဝါ သောကော ဝါ ပရိဒေဝနာ ဝါတိ သဗ္ဗမ္ပိ တံ ပေတာနံ ကာလကတာနံ အတ္ထာယ ဥပကာရာယ န ဟောတိ, တသ္မာ န ဟိ တံ ကာတဗ္ဗံ, တထာပိ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉာတယော အဝိဒ္ဒသုနောတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၃. ဧဝံ ရုဏ္ဏာဒီနံ နိရတ္ထကဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယာ ပုဗ္ဗပေတာဒိကေ အာရဗ္ဘ အာယကေန သင်္ဃဿ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ, တဿာ သာတ္ထကဘာဝံ ဒဿေန္တော **"အယဉ္စ ခေါ ဒက္ခိဏာ"** တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **အယ**န္တိ အာယကေန တံ ဒိန္နံ အန္နံ ပစ္စက္ခတော ဒဿေန္တော ဝဒတိ။ စ-သဒ္ဒော ဗျတိရေကတ္ထော, တေန ယထာ ရုဏ္ဏာဒိ ပေတာနံ န ကဿစိ အတ္ထာယ ဟောတိ, န ဧဝမယံ, အယံ ပန ဒက္ခိဏာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယဿ ဟောတီတိ ဝက္ခမာနမေဝ ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ **ခေါ**တိ အဝဓာရဏေ။ **ဒက္ခိဏာ** တိ အန္နံ။ **သင်္ဃမှိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ** တိ အနုတ္တရေ ပုညက္ခေတ္တေ သင်္ဃေ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌိတာ။ **ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယဿာ** တိ အဿ ပေတဿ စိရကာလံ ဟိတာယ အတ္ထာယ။ **ဌာနသော ဥပကပ္ပတိ** တိ တင်္ခဏညေဝ နိပ္ဖဇ္ဇတိ, န ကာလန္တရေတိ အတ္ထော။ အယဉှိ တတ္ထ ဓမ္မတာ – ယံ ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အနေ ဒိန္နေ ပေတာ စေ အနုမောဒန္တိ, တာဝဒေဝ တဿ ဖလေန ပေတာ ပရိမုစ္စန္တီတိ။

ဧဝံ ဘဂဝတ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာဇနံ ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ အနာဘိရတမာနသံ ကတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ပုနဒိဝသေ သေဋ္ဌိဘရိယာ အဝသေသာ စ ဉာတကာ သေဋ္ဌိံ အနုဝတ္တန္တာ ဧဝံ တေမာသမတ္တံ မဟာအန္နံ ပဝတ္တေသုံ။ အထ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ "ကသ္မာ, ဘန္တေ, ဘိက္ခူ မာသမတ္တံ မမ ဃရံ နာဂမိံသူ"တိ ပုစ္ဆိ။ သတ္ထာရာ တသ္မိံ ကာရဏေ ကထိတေ ရာဇာပိ သေဋ္ဌိံ အနုဝတ္တန္တော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မဟာအန္နံ ပဝတ္တေသိ, တံ ဒိသွာ နာဂရာ ရာဇာနံ အနုဝတ္တန္တာ မာသမတ္တံ မဟာအန္နံ ပဝတ္တေသုံ။ ဧဝံ မာသဒွယံ ပိဋ္ဌိဓီတလိကမူလကံ မဟာအန္နံ ပဝတ္တေသုန္တိ။

ပိဋ္ဌိဓီတလိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. တိရောကုဋ္ဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

တိရောကုဋ္ဋေသု တိဋ္ဌန္တီ တိ ဣဒံ သတ္ထာ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော သမ္ဗဟုလေ ပေတေ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။

တတြာယံ ဝိတ္ထာရကထာ – ဣတော ဒွေနဝုတိကပ္ပေ ကာသိ နာမ နဂရံ အဟောသိ။ တတ္ထ ဇယသေနော နာမ ရာဇာ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တဿ သိရိမာ နာမ ဒေဝီ။ တဿာ ကုစ္ဆိယံ ဖုဿော နာမ ဗောဓိသတ္တော နိဗ္ဗတ္တိတွာ အနုပုဗ္ဗေန သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ။ ဇယသေနော ရာဇာ "မမ ပုတ္တော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ ဗုဒ္ဓော ဇာတော,

မယှမေဝ ဗုဒ္ဓော, မယှံ ဓမ္မော, မယှံ သင်္ဃော”တိ မမတ္တံ ဥပ္ပာဒေတွာ သဗ္ဗကာလံ သယမေဝ ဥပဋ္ဌဟတိ, န အညေသံ ဩကာသံ ဒေတိ။

ဘဂဝတော ကနိဋ္ဌဘာတရော ဝေမာတိကာ တယော ဘာတရော စိန္တေသုံ – “ဗုဒ္ဓာ နာမ သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ကေဝလံ အတ္တာယ။ အမှာကဉ္စ ပိတာ အညေသံ ဩကာသံ န ဒေတိ။ ကထံ နု ခော မယံ လဘေယျာမ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စာ”တိ? တေသံ ဧတဒဟောသိ – “ဟန္ဒ မယံ ကိဉ္စိ ဥပာယံ ကရောမာ”တိ။ တေ ပစ္စန္တံ ကုပိတံ ဝိယ ကာရာပေသုံ။ တတော ရာဇာ “ပစ္စန္တော ကုပိတော”တိ သုတွာ တယောပိ ပုတ္တေ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတုံ ပေသေသိ။ တေ ဂန္တွာ ဝူပသမေတွာ အာဂတာ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော ဝရံ အဒါသိ “ယံ ဣစ္ဆထ, တံ ဂဏှထာ”တိ။ တေ “မယံ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဣစ္ဆာမာ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ “ဧတံ ဌပေတွာ အညံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ တေ “မယံ အညေန အနတ္ထိကာ”တိ အာဟံသု။ တေန ဟိ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဂဏှထာတိ။ တေ သတ္တ ဝဿာနိ ယာစိံသု။ ရာဇာ န အဒါသိ။ ဧဝံ “ဆ, ပဉ္စ, စတ္တာရိ, တီဏိ, ဒွေ, ဧကံ, သတ္တ မာသေ, ဆ, ပဉ္စ, စတ္တာရော”တိ ဝတွာ ယာဝ တေမာသံ ယာစိံသု။ တဒါ ရာဇာ “ဂဏှထာ”တိ အဒါသိ။

တေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟံသု – “ဣစ္ဆာမ မယံ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံ တေမာသံ ဥပဋ္ဌာတုံ, အဓိဝါသေတု နော, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ဣမံ တေမာသံ ဝဿာဝါသ”န္တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။ တေ တယော အတ္တနော ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသဿ လေခံ ပေသေသုံ “ဣမံ တေမာသံ အမှေဟိ ဘဂဝါ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝိဟာရံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနသမ္ဘာရံ သမ္ပာဒေဟီ”တိ။ သော သဗ္ဗံ သမ္ပာဒေတွာ ပဋိပေသေသိ။ တေ ကာသာယဝတ္ထနိဝတ္ထာ ဟုတွာ ပုရိသသဟဿေဟိ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟမာနာ ဇနပဒံ နေတွာ ဝိဟာရံ နိယျာတေတွာ ဝဿံ ဝသာပေသုံ။

တေသံ ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဧကော ဂဟပတိပုတ္တော သပဇာပတိကော သဒ္ဓော အဟောသိ ပသန္နော။ သော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ဒါနဝတ္တံ သက္ကစ္စံ အဒါသိ။ ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသော တံ ဂဟေတွာ ဇာနပဒေဟိ ဧကာဒသမတ္တေဟိ ပုရိသသဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ သက္ကစ္စမေဝ ဒါနံ ပဝတ္တာပေသိ။ တတ္ထ ကေစိ ဇာနပဒာ ပဋိဟတစိတ္တာ အဟေသုံ။ တေ ဒါနဿ အန္တရာယံ ကတွာ ဒေယျဓမ္မံ အတ္တနာ ခါဒိံသု, ဘတ္တသာလဉ္စ အဂ္ဂိနာ ဒဟိံသု။ ပဝါရိတာ ရာဇပုတ္တာ ဘဂဝတော သက္ကာရံ ကတွာ ဘဂဝန္တံ ပုရက္ခတွာ ပိတု သန္တိကမေဝ ပစ္စာဂမိံသု။ တတ္ထ ဂန္တွာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ရာဇပုတ္တာ စ ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသော စ ဘဏ္ဍာဂါရိကော စ အနုပုဗ္ဗေန ကာလံ ကတွာ သဒ္ဓိံ ပရိသာယ သဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု, ပဋိဟတစိတ္တာ ဇနာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ ဧဝံ တေသံ ဥဘယေသံ ဇနာနံ သဂ္ဂတော သဂ္ဂံ နိရယတော နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဒွေနဝုတိကပ္ပါ ဝီတိဝတ္တာ။

အထ ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ တေ ပဋိဟတစိတ္တာ ဇနာ ပေတေသု ဥပ္ပန္နာ။ တဒါ မနုဿာ အတ္တနော အတ္တနော ဉာတကာနံ ပေတာနံ အတ္ထာယ ဒါနံ ဒတွာ ဥဒ္ဒိသန္တိ “ဣဒံ နော ဉာတီနံ ဟောတူ”တိ, တေ သမ္ပတ္တိံ လဘန္တိ။ အထ ဣမေပိ ပေတာ တံ ဒိသွာ ကဿပံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိံသု – “ကိံ နု ခော, ဘန္တေ, မယမ္ပိ ဧဝရူပံ သမ္ပတ္တိံ လဘေယျာမာ”တိ? ဘဂဝါ အာဟ – “ဣဒါနိ န လဘထ, အနာဂတေ ပန ဂေါတမော နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဘဝိဿတိ, တဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗိမ္ဗိသာရော နာမ ရာဇာ ဘဝိဿတိ, သော တုမှာကံ ဣတော ဒွေနဝုတိကပ္ပေ ဉာတိ အဟောသိ, သော ဗုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒတွာ တုမှာကံ ဥဒ္ဒိသိဿတိ, တဒါ လဘိဿထာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကိရ တေသံ ပေတာနံ တံ ဝစနံ “သွေဝ လဘိဿထာ”တိ ဝုတ္တံ ဝိယ အဟောသိ။

တတော ဧကသ္မိံ ဗုဒ္ဓန္တရေ ဝီတိဝတ္တေ အမှာကံ ဘဂဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တေပိ တယော ရာဇပုတ္တာ ပုရိသသဟဿေန သဒ္ဓိံ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ မဂဓရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အနုပုဗ္ဗေန တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဂယာသီသေ တယော ဇဋိလာ အဟေသုံ, ဇနပဒေ နိယုတ္တကပုရိသော ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော အဟောသိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဂဟပတိပုတ္တော ဝိသာခေါ နာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ, တဿ ပဇာပတိ ဓမ္မဒိန္နာ နာမ သေဋ္ဌိဓီတာ အဟောသိ, အဝသေသာ ပန ပရိသာ ရညော ဧဝ ပရိဝါရာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။

အမှာကမ္ပိ ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သတ္တသတ္တာဟံ အတိက္ကမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဗာရာဏသိံ အာဂမ္မ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ သဟဿပရိမာဏံ တာဝ ဇဋိလေ ဝိနေတွာ ရာဇဂဟံ အဂမာသိ။ တတ္ထ စ တဒဟုပသင်္ကမန္တံယေဝ ရာဇာနံ ဗိမ္ဗိသာရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ သဒ္ဓိံ ဧကာဒသနဟုတေဟိ အင်္ဂမဂဓဝါသီဟိ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေဟိ။ အထ ရညာ သွာတနာယ ဘတ္တေန နိမန္တိတော အဓိဝါသေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ မာဏဝကဝဏ္ဏေန သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန ပုရတော ဂစ္ဆန္တေန –

“ဒန္တော ဒန္တေဟိ သဟ ပုရာဏဇဋိလေဟိ၊ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ။
သိင်္ဂီနိက္ခသဝဏ္ဏော၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ”တိ။ (မဟာဝ. ၅၈) –

ဧဝမာဒီဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိယမာနော ရာဇဂဟံ ပဝိသိတွာ ရညော နိဝေသနေ မဟာဒါနံ သမ္ပဋိစ္ဆိ။ တေ ပန ပေတာ “ဣဒါနိ ရာဇာ ဒါနံ အမှာကံ ဥဒ္ဒိသိဿတိ, ဣဒါနိ ဥဒ္ဒိသိဿတီ”တိ အာသာယ သမ္ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌံသု။

ရာဇာ ဒါနံ ဒတွာ “ကတ္ထ နု ခော ဘဂဝါ ဝိဟရေယျာ”တိ ဘဂဝတော ဝိဟာရဋ္ဌာနမေဝ စိန္တေသိ, န တံ ဒါနံ ကဿစိ ဥဒ္ဒိသိ။ တထာ တံ ဒါနံ အလဘန္တာ ပေတာ ဆိန္နာသာ ဟုတွာ ရတ္တိယံ ရညော နိဝေသနေ အတိဝိယ ဘိံသနကံ ဝိဿရမကံသု။ ရာဇာ ဘယသန္တာသသံဝေဂံ အာပဇ္ဇိတွာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ – “ဧဝရူပံ သဒ္ဒံ အဿောသိံ, ကိံ နု ခော မေ, ဘန္တေ, ဘဝိဿတီ”တိ? ဘဂဝါ “မာ ဘာယိ, မဟာရာဇ, န တေ ကိဉ္စိ ပါပကံ ဘဝိဿတိ, အပိစ ခော သန္တိ တေ ပုရာဏဉာတကာ ပေတေသု ဥပ္ပန္နာ။ တေ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ တမေဝ ပစ္စာသီသန္တာ ‘ဗုဒ္ဓဿ ဒါနံ ဒတွာ အမှာကံ ဥဒ္ဒိသိဿတီ’တိ ဝိစရန္တာ တယာ ဟိယျော ဒါနံ ဒတွာ န ဥဒ္ဒိသိတတ္တာ ဆိန္နာသာ ဟုတွာ တထာရူပံ ဝိဿရမကံသူ”တိ အာဟ။ “ကိံ ဣဒါနိပိ, ဘန္တေ, ဒိန္နေ တေ လဘေယျု”န္တိ? “အာမ, မဟာရာဇာ”တိ။ “တေန ဟိ, ဘန္တေ, အဓိဝါသေတု မေ ဘဂဝါ အဇ္ဇတနာယ ဒါနံ, တေသံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။

ရာဇာ နိဝေသနံ ဂန္တွာ မဟာဒါနံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ ။ ဘဂဝါ ရာဇန္တေပုရံ ဂန္တွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသင်္ဃေန။ တေ ပေတာ “အပိ နာမ အဇ္ဇ လဘေယျာမာ”တိ ဂန္တွာ တိရောကုဋ္ဋာဒီသု အဋ္ဌံသု။ ဘဂဝါ တထာ အကာသိ, ယထာ တေ သဗ္ဗေဝ ရညော အာပါထံ ဂတာ အဟေသုံ။ ရာဇာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒေန္တော “ဣဒံ မေ ဉာတီနံ ဟောတူ”တိ ဥဒ္ဒိသိ။ တာဝဒေဝ ပေတာနံ ကမလကုဝလယသဉ္ဆန္နာ ပေါက္ခရဏိယော နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ တတ္ထ နှာတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထကိလမထပိပါသာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဟေသုံ။ ရာဇာ ယာဂုခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနိ ဒတွာ ဥဒ္ဒိသိ။ တေသံ တင်္ခဏညေဝ ဒိဗ္ဗယာဂုခဇ္ဇဘောဇ္ဇာနိ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ တာနိ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပီဏိန္ဒြိယာ အဟေသုံ။ အထ ဝတ္ထသေနာသနာနိ ဒတွာ ဥဒ္ဒိသိ။ တေသံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထပါသာဒပစ္စတ္ထရဏသေယျာဒိအလင်္ကာရဝိဓယော နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သာ စ တေသံ သမ္ပတ္တိ သဗ္ဗာပိ ယထာ ရညော ပါကဋာ ဟောတိ, တထာ ဘဂဝါ အဓိဋ္ဌာသိ။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ အတိဝိယ အတ္တမနော အဟောသိ။ တတော ဘဂဝါ ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ အနုမောဒနတ္ထံ တိရောကုဋ္ဋပေတဝတ္ထုံ အဘာသိ –

၁၄. “တိရောကုဋ္ဋေသု တိဋ္ဌန္တိ၊ သန္ဓိသိင်္ဃာဋကေသု စ။
ဒွါရဗာဟာသု တိဋ္ဌန္တိ၊ အာဂန္တွာန သကံ ဃရံ။

၁၅. “ပဟူတေ အန္နပါနမှိ၊ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇေ ဥပဋ္ဌိတေ။
န တေသံ ကောစိ သရတိ၊ သတ္တာနံ ကမ္မပစ္စယာ။

၁၆. “ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉာတီနံ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
သုစိံ ပဏီတံ ကာလေန၊ ကပ္ပိယံ ပါနဘောဇနံ။

၁၇. “ဣဒံ ဝော ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော။
တေ စ တတ္ထ သမာဂန္တွာ၊ ဉာတိပေတာ သမာဂတာ။
ပဟူတေ အန္နပါနမှိ၊ သက္ကစ္စံ အနုမောဒရေ။

၁၈. ''စိရံ ဇီဝန္တု နော ဉာတီ၊ ယေသံ ဟေတု လာဘာမသော။
အမှာကဥ္စ ကတာ ပူဇာ၊ ဒါယကာ စ အနိပ္ဖလာ။

၁၉. ''န ဟိ တတ္ထ ကသိ အတ္ထိ၊ ဂေါရက္ခေတ္ထ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဝဏိဇ္ဇာ တာဒိသီ နတ္ထိ၊ ဟိရညေန ကယာကယံ။
ဣတော ဒိန္နေန ယာပေန္တိ၊ ပေတာ ကာလင်္ဂတာ တဟိံ။

၂၀. ''ဥန္နမေ ဥဒကံ ဝုဋ္ဌံ၊ ယထာ နိန္နံ ပဝတ္တတိ။
ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္နံ၊ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ။

၂၁. ''ယထာ ဝါရိဝဟာ ပူရာ၊ ပရိပူရေန္တိ သာဂရံ။
ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္နံ၊ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ။

၂၂. ''အဒါသိ မေ အကာသိ မေ၊ ဉာတိမိတ္တာ သခါ စ မေ။
ပေတာနံ ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇာ၊ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ။

၂၃. ''န ဟိ ရုဏ္ဏံ ဝါ သောကော ဝါ၊ ယာ စညာ ပရိဒေဝနာ။
န တံ ပေတာနမတ္ထာယ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ ဉာတယော။

၂၄. ''အယဉ္စ ခော ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ သင်္ဃမှိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယဿ၊ ဌာနသော ဥပကပ္ပတိ။

၂၅. ''သော ဉာတိဓမ္မော စ အယံ နိဒဿိတော၊ ပေတာန ပူဇာ စ ကတာ ဥဠာရာ။
ဗလဉ္စ ဘိက္ခူနမနုပ္ပဒိန္နံ၊ တုမှေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက''န္တိ။

၁၄. တတ္ထ **တိရောကုဋ္ဋေသူ** တိ ကုဋ္ဋာနံ ပရဘာဂေသု။ **တိဋ္ဌန္တီ** တိ နိသဇ္ဇာဒိပဋိက္ခေပတော ဌာနကပ္ပနဝစနမေတံ, ဂေဟဟာကာရကုဋ္ဋာနံ ဒွာရတော ဗဟိ ဧဝ တိဋ္ဌန္တီတိ အတ္ထော။ **သန္ဓိသိင်္ဃာဋကေသု စာ** တိ သန္ဓီသု စ သိင်္ဃာဋကေသု စ။ **သန္ဓီ** တိ စတုက္ကောဏရစ္ဆာ, ဃရသန္ဓိဘိတ္တိသန္ဓိအာလောကသန္ဓိယောပိ ဝုစ္စန္တိ။ **သိင်္ဃာဋကာ** တိ တိကောဏရစ္ဆာ။ **ဒွာရဗာဟာသု တိဋ္ဌန္တီ** တိ နဂရဒွါရဃရဒွါရာနံ ဗာဟာ နိဿာယ တိဋ္ဌန္တိ။ **အာဂန္တွာန သကံ ဃရ**န္တိ သကဃရံ နာမ ပုဗ္ဗဉာတိဃရမ္ပိ အတ္တနာ သာမိဘာဝေန အဇ္ဈာဝုတ္ထဃရမ္ပိ, တဒုဘယမ္ပိ တေ ယသ္မာ သကဃရသညာယ အာဂစ္ဆန္တိ, တသ္မာ ''အာဂန္တွာန သကံ ဃရ''န္တိ အာဟ။

၁၅. ဧဝံ ဘဂဝတ ပုဗ္ဗေ အနဇ္ဈာဝုတ္ထပုဗ္ဗမ္ပိ ပုဗ္ဗဉာတိဃရတ္တာ ဗိမ္ဗိသာရနိဝေသနံ သကဃရသညာယ အာဂန္တွာ တိရောကုဋ္ဋာဒီသု ဌိတေ ဣဿာမစ္ဆရိယဖလံ အနုဘဝန္တေ အတိဝိယ ဒုဒ္ဒသိကဝိရူပဘယာနကဒဿနေ ဗဟူ ပေတေ ရညော ဒဿေန္တော ''တိရောကုဋ္ဋေသု တိဋ္ဌန္တီ''တိ ကထံ ဝတွာ ပုန တေဟိ ကတဿ ကမ္မဿ အရုဏ ဘာဝံ ဒဿေန္တော **''ပဟူတေ အန္နပာနမှိ''** တိ ဒုတိယကထမာဟ။

တတ္ထ **ပဟူတေ**တိ အနပ္ပကေ ဗဟုမှိ, ယာဝဒတ္တေတိ အတ္ထော ။ ဗ-ကာရဿ ဟိ ပ-ကာရော လဗ္ဘတိ ''ပဟု သန္တော န ဘရတိ''တိအာဒီသု (သု. နိ. ၉၈) ဝိယ။ ကေစိ ပန ''ဗဟုကေ''တိ ပဌန္တိ, သော ပန ပမာဒပာဌော။ **အန္နပာနမှီ**တိ အန္နေ စ ပါနေ စ။ **ခဇ္ဇဘောဇ္ဇေ** တိ ခဇ္ဇေ စ ဘောဇ္ဇေ စ။ ဧတေန အသိတပီတခါယိတသာယိတဝသေန စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ အာဟာရံ ဒဿေတိ။ **ဥပဋ္ဌိတေ** တိ ဥပဂမ္မ ဌိတေ သဇ္ဇိတေ, ပဋိယတ္တေတိ အတ္ထော။ **န တေသံ ကောစိ သရတိ သတ္တာန**န္တိ တေသံ ပေတ္တိဝိသယေ ဥပ္ပန္နာနံ သတ္တာနံ ကောစိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ပုတ္တော ဝါ နတ္တာ ဝါ န သရတိ။ ကိံ ကာရဏာ? **ကမ္မပစ္စယာ**တိ, အတ္တနာ ကတဿ အဒါနအနုပဋ္ဌိသေနောဒိဘေဒဿ ကဒရိယကမ္မဿ ကာရဏဘာဝတော။ တဉှိ ကမ္မံ တေသံ ဉာတီနံ သရိတုံ န ဒေတိ။

၁၆. ဧဝံ ဘဂဝတ အနပ္ပကေပိ အန္နပါနာဒိမှိ ဝိဇ္ဇမာနေ ဉာတီနံ ပစ္စာသီသန္တာနံ ပေတာနံ ကမ္မဖလေန ဉာတကာနံ အနုဿရဏမတ္တဿာပိ အဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပေတ္တိဝိသယုပပန္နေ ဉာတကေ ဥဒ္ဒိဿ ရညာ ဒိန္နအန္နံ ပ

သံသန္တော **“ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉာတီန”** န္တိ တတိယကထမာဟ။

တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ ဥပမာဝစနံ။ တဿ ဒ္ဝိဓာ သမ္ဗန္ဓော – တေသံ သတ္တာနံ ကမ္မပစ္စယာ အသရန္တေသုပိ ကေသုစိ ကေစိ ဒဒန္တိ ဉာတီနံ, ယေ ဧဝံ အနုကမ္ပကာ ဟောန္တိတိ စ, မဟာရာဇ, ယထာ တယာ ဒိန္နံ, ဧဝံ သုစိံ ပဏီတံ ကာလေန ကပ္ပိယံ ဟနဘောဇနံ ဒဒန္တိ ဉာတီနံ, ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာတိ စ။ တတ္ထ **ဒဒန္တီ** တိ ဒေန္တိ ဥဒ္ဒိသန္တိ နိယျာတေန္တိ။ **ဉာတီန**န္တိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သမ္ဗန္ဓာနံ။ **ယေ**တိ ယေ ကေစိ ပုတ္တာဒယော။ **ဟောန္တီ** တိ ဘဝန္တိ။ **အနုကမ္ပကာ** တိ အတ္ထကာမာ ဟိတေသိနော။ **သုစိ**န္တိ သုဒ္ဓံ မနောဟရံ ဓမ္မိကဉ္စ။ **ပဏီတ**န္တိ ဥဠာရံ။ **ကာလေနာ**တိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ပရိဘောဂယောဂ္ဂကာလေန, ဉာတိပေတာနံ တ တိရောကုဋ္ဋာဒီသု အာဂန္တွာ ဌိတကာလေန။ **ကပ္ပိယ**န္တိ အနုစ္ဆဝိကံ ပတိရူပံ အရိယာနံ ပရိဘောဂရဟံ။ **ဟနဘောဇန**န္တိ ဟနဉ္စ ဘောဇနဉ္စ, တဒုပဒေသေန စေတ္ထ သဗ္ဗံ ဒေယျဓမ္မံ ဝဒတိ။

၁၇. ဣဒာနိ ယေန ပကာရေန တေသံ ပေတာနံ ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ, တံ ဒဿေန္တော **“ဣဒံ ဝေါ ဉာတီနံ ဟောတု, သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော”**တိ စတုတ္ထကထာယ ပုဗ္ဗမုံ အာဟ။ တံ တတိယကထာယ ပုဗ္ဗမေုန သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ –

> ‘‘ဧဝံ ဒဒန္တိ ဉာတီနံ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
> ဣဒံ ဝေါ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော’’တိ။

ဝေန ‘‘ဣဒံ ဝေါ ဉာတီနံ ဟောတူတိ ဧဝံ ပကာရေန ဒဒန္တိ, နော အညထာ’’တိ အာကာရတ္ထေန ဧဝံသဒ္ဒေန အာတ ဗ္ဗာကာရနိဒဿနံ ကတံ ဟောတိ။

တတ္ထ **ဣဒ**န္တိ ဒေယျဓမ္မနိဒဿနံ။ **ဝေါ**တိ နိပါတမတ္တံ ‘‘ယေဟိ ဝေါ အရိယာ’’တိအာဒီသု (မ. နိ. ၁.၃၆) ဝိယ။ **ဉာတီနံ ဟောတူ**တိ ပေတ္တိဝိသယေ ဥပ္ပန္နာနံ ဉာတကာနံ ဟောတု။ ‘‘နော ဉာတီန’’န္တိ စ ပဌန္တိ, အမ္ဟာကံ ဉာ တီနန္တိ အတ္ထော။ **သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော** တိ တေ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ ဉာတယော ဣဒံ ဖလံ ပစ္စနုဘဝန္တာ သုခိတာ သုခပ္ပတ္တာ ဟောန္တု။

ယသ္မာ ‘‘ဣဒံ ဝေါ ဉာတီနံ ဟောတူ’’တိ ဝုတ္တေပိ အဒေနေ ကတကမ္မံ န အညဿ ဖလဒံ ဟောတိ , ကေဝလံ ပန တထာ ဥဒ္ဒိဿ ဒီယမာနံ တံ ဝတ္ထု ဉာတိပေတာနံ ကုသလကမ္မဿ ပစ္စယော ဟောတိ, တသ္မာ ယထာ တေသံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဖလနိဗ္ဗတ္တကံ ကုသလကမ္မံ ဟောတိ, တံ ဒဿေန္တော **“တေ စ တတ္ထ”** တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **တေ**တိ ဉာတိပေတာ။ **တတ္ထာ** တိ ယတ္ထ အနံ ဒီယတိ, တတ္ထ။ **သမာဂန္တွာ** တိ ‘‘ဣမေ နော ဉာ တယော အမ္ဟာကံ အတ္ထာယ အနံ ဥဒ္ဒိသန္တီ’’တိ အနုမောဒနတ္ထံ တတ္ထ သမာဂတာ ဟုတွာ။ **ပဟူတေ အန္နပာန မှိ**တိ အတ္တနော ဥဒ္ဒိဿ ဒီယမာနေ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ။ **သက္ကစ္စံ အနုမောဒရေ** တိ ကမ္မဖလံ အဘိသဒ္ဒဟန္တာ စိတ္တီကာရံ အဝိဇဟန္တာ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ ‘‘ဣဒံ နော အနံ ဟိတာယ သုခာယ ဟောတူ’’တိ မောဒန္တိ အနုမောဒန္တိ ပီတိသောမနဿဇာတာ ဟောန္တိ။

၁၈. **စိရံ ဇီဝန္တု** တိ စိရံ ဇီဝိနော ဒီဃာယုကာ ဟောန္တု။ **နော ဉာတီ**တိ အမ္ဟာကံ ဉာတကာ။ **ယေသံ ဟေတူ**တိ ယေ သံ ကာရဏာ ယေ နိဿာယ။ **လဘာမသေ**တိ ဤဒိသံ သမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘာမ။ ဣဒဉှိ ဥဒ္ဒိသနေန လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တာနံ ပေတာနံ အတ္တနော ဉာတီနံ ထောမနာကာရဒဿနံ။ ပေတာနဉှိ အတ္တနော အနုမောဒနေန, အယကာနံ ဥဒ္ဒိသနေန, ဥက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိယာ စာတိ တီဟိ အင်္ဂေဟိ ဒက္ခိဏာ တင်္ခဏညေဝ ဖလနိဗ္ဗတ္တိကာ ဟောတိ။ တတ္ထ အယကာ ဝိသေသဟေတု။ တေနာဟ ‘‘ယေသံ ဟေတု လဘာမသေ’’တိ။ **အမှာကဉ္စ ကတာ ပူဇာ** တိ ‘‘ဣဒံ ဝေါ ဉာ တီနံ ဟောတူ’’တိ ဧဝံ ဥဒ္ဒိသန္တေဟိ အယကေဟိ အမှာကဉ္စ ပူဇာ ကတာ, ဝေ **အယကာ စ အနိပ္ဖလာ** ယသ္မိံ သန္တာ နေ ပရိစ္စာဂမယံ ကမ္မံ နိဗ္ဗတ္တံ တဿ တတ္ထေဝ ဖလဒါနတော။

ဇ္ဈာယတိ – ‘‘ကိံ ပန ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ ဧဝ ဉာတီ ဟေတုသမ္ပတ္တိယော လဘန္တိ, ဥဒာဟု အညေပီ’’တိ? န စေ
တ္ထ အမ္ဟေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အတ္ထိ ဘဂဝတာ ဝေယျာကတတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ –-

‘‘မယမဿု, ဘော ဂေါတမ, ဗြာဟ္မဏာ နာမ အနာနိ ဒေမ, ပုညာနိ ကရောမ ‘ဣဒံ အနံ ပေတာနံ ဉာတိသာ
လောဟိတာနံ ဥပကပ္ပတု, ဣဒံ အနံ ပေတာ ဉာတိသာလောဟိတာ ပရိဘုဉ္ဇန္တူ’တိ။ ကစ္စိ တံ, ဘော ဂေါတမ,
အနံ ပေတာနံ ဉာတိသာလောဟိတာနံ ဥပကပ္ပတိ , ကစ္စိ တေ ပေတာ ဉာတိသာလောဟိတာ တံ အနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တီ
တိ? ဌာနေ ခေါ, ဗြာဟ္မဏ, ဥပကပ္ပတိ, နော အဋ္ဌာနေတိ။

‘‘ကတမံ ပန, ဘော ဂေါတမ, ဌာနံ, ကတမံ အဋ္ဌာနန္တိ? ဣဓ, ဗြာဟ္မဏ, ဧကစ္စော ပာဏာတိပာတီ ဟော
တိ။ပေ.။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ, သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယော နေရယိကာနံ သတ္
တာနံ အာဟာရော, တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ, တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒံ ခေါ, ဗြာဟ္မဏ, အဋ္ဌာ
နံ, ယတ္ထ ဋ္ဌိတဿ တံ အနံ န ဥပကပ္ပတိ။

‘‘ဣဓ ပန, ဗြာဟ္မဏ, ဧကစ္စော ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ။ပေ.။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ, သော ကာယဿ
ဘေဒာ ပရံ မရဏာ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယော တိရစ္ဆာနယောနိကာနံ သတ္တာနံ အာဟာရော, တေန
သော တတ္ထ ယာပေတိ, တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ, ဗြာဟ္မဏ, အဋ္ဌာနံ, ယတ္ထ ဋ္ဌိတဿ
တံ အနံ န ဥပကပ္ပတိ။

‘‘ဣဓ ပန, ဗြာဟ္မဏ, ဧကစ္စော ပာဏာတိပာတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပေ.။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ,
သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ မနုဿာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ပေ.။ ဒေဝာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။
ယော ဒေဝာနံ အာဟာရော, တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ, တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ, ဗြာဟ္မ
ဏ, အဋ္ဌာနံ, ယတ္ထ ဋ္ဌိတဿ တံ အနံ န ဥပကပ္ပတိ။

‘‘ဣဓ ပန, ဗြာဟ္မဏ, ဧကစ္စော ပာဏာတိပာတီ ဟောတိ။ပေ.။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ, သော ကာယဿ
ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယော ပေတ္တိဝိသယိကာနံ သတ္တာနံ အာဟာရော, တေန သော
တတ္ထ ယာပေတိ, တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ယံ ဝါ ပနဿ ဣတော အနုပဝေစ္ဆန္တိ မိတ္တာမစ္စာ ဝါ
ဉာတိသာလောဟိတာ ဝါ, တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ, တေန သော တတ္ထ တိဋ္ဌတိ။ ဣဒံ ခေါ, ဗြာဟ္မဏ,
ဌာနံ, ယတ္ထ ဋ္ဌိတဿ တံ အနံ ဥပကပ္ပတီ’’တိ။

‘‘သစေ ပန, ဘော ဂေါတမ, သော ပေတော ဉာတိသာလောဟိတော တံ ဌာနံ အနုပပန္နော ဟောတိ, ကော တံ
အနံ ပရိဘုဉ္ဇတီ’’တိ ? ‘‘အညေပိဿ, ဗြာဟ္မဏ, ပေတာ ဉာတိသာလောဟိတာ တံ ဌာနံ ဥပပန္နာ ဟောန္တိ,
တေ တံ အနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တီ’’တိ။

‘‘သစေ ပန, ဘော ဂေါတမ, သော စေဝ ပေတော ဉာတိသာလောဟိတော တံ ဌာနံ အနုပပန္နော ဟောတိ, အ
ညေပိဿ ပေတာ ဉာတိသာလောဟိတာ တံ ဌာနံ အနုပပန္နာ ဟောန္တိ, ကော တံ အနံ ပရိဘုဉ္ဇတီ’’တိ? ‘‘အဋ္ဌာ
နံ ခေါ ဇတံ, ဗြာဟ္မဏ, အနဝကာသော, ယံ တံ ဌာနံ ဝိဝိတ္တံ အဿ ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ ယဒိဒံ ပေတေဟိ
ဉာတိသာလောဟိတေဟိ, အပိစ, ဗြာဟ္မဏ, ဒါယကောပိ အနိပ္ဖလော’’တိ (အ. နိ. ၁၀.၁၇၇)။

၁၉. ဣဓာနိ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာနံ တတ္ထ အညဿ ကသိဂေါရက္ခာဒိနော သမ္ပတ္တိပဋိလာဘကာရဏဿ အ
ဘာဝံ ဣတော ဒိန္နေန ယာပနဉ္စ ဒဿေတုံ **‘‘န ဟိ’’**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **န ဟိ တတ္ထ ကသိ အတ္ထီ** တိ တသ္မိံ ပေတ္တိဝိသယေ ကသိ န ဟိ အတ္ထိ, ယံ နိဿာယ ပေတာ သုခေ
န ဇီဝေယျုံ။ **ဂေါရက္ခေတ္ထ န ဝိဇ္ဇတီ** တိ ဇတ္ထ ပေတ္တိဝိသယေ န ကေဝလံ ကသိယေဝ နတ္ထိ, အထ ခေါ ဂေါရက္
ခာပိ န ဝိဇ္ဇတိ, ယံ နိဿာယ တေ သုခေန ဇီဝေယျုံ။ **ဝဏိဇ္ဇာ တာဒိသီ နတ္ထီ** တိ ဝဏိဇ္ဇာပိ တာဒိသီ နတ္ထိ, ယာ တေသံ
သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဟေတု ဘဝေယျ။ **ဟိရညေန ကယာကယ**န္တိ ဟိရညေန ကယဝိက္ကယမ္ပိ တတ္ထ တာဒိသံ နတ္ထိ, ယံ

တေသံ သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဟေတု ဘဝေယျ။ **ဣတော ဒိန္နေန ယာပေန္တိ, ပေတာ ကာလဂတာ တဟိံ** န္တိ ကေဝလံ ပန ဣတော ဉာတီဟိ တ မိတ္တာမစ္စေဟိ တ ဒိန္နေန ယာပေန္တိ, အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေန္တိ။ **ပေတာ**တိ ပေတ္တိဝိသယူပပန္နာ သတ္တာ။ **ကာလဂတာ**တိ အတ္တနော မရဏကာလေန ဂတာ။ ''ကာလကတာ''တိ တ ဟဇ္ဇော, ကတကာလာ ကတမရဏာ မရဏံ သမ္ပတ္တာ။ **တဟိံ**န္တိ တသ္မိံ ပေတ္တိဝိသယေ။

၂၀-၂၁. ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာဟိ ပကာသေတုံ **''ဥန္နမေ ဥဒကံ ဝုဋ္ဌံ''** န္တိ ကထာဒွယမာဟ။ တဿတ္ထော – ယထာ ဥန္နမေ ထလေ ဥန္နတပ္ပဒေသေ မေဃေဟိ အဘိဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ ယထာ နိန္နံ ပဝတ္တတိ, ယော ဘူမိဘာဂေ နိန္နော သြဏတော, တံ ဥပဂစ္ဆတိ; ဧဝမေဝ ဣတော ဒိန္နံ အန္နံ ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ , ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဝိနိယုဇ္ဇတိ။ နိန္နမိဝ ဟိ ဥဒကပ္ပဝတ္တိယာ ဌာနံ ပေတလောကော အန္နပကပ္ပနာယ။ ယထာဟ – ''ဣဒံ ခော, ဗြာဟ္မဏ, ဌာနံ, ယတ္ထ ဋ္ဌိတဿ တံ အန္နံ ဥပကပ္ပတီ''တိ (အ. နိ. ၁၀.၁၇၇)။ ယထာ စ ကန္ဒရပဒရသာခပသာခကုသောဗ္ဘမဟာသောဗ္ဘေ ဟိ သြဂလိတေန ဥဒကေန တရိဝဟာ မဟာနဇ္ဇော ပူရာ ဟုတွာ သာဂရံ ပရိပူရေန္တိ, ဧဝံ ဣတော ဒိန္နအန္နံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ပေတာနံ ဥပကပ္ပတီတိ။

၂၂. ယသ္မာ ပေတာ ''ဣတော ကိဉ္စိ လဘာမာ''တိ အာသာဘိဘူတာ ဉာတိဃရံ အာဂန္တွာပိ ''ဣဒံ နာမ နော ဒေထာ''တိ ယာစိတုံ န သက္ကောန္တိ, တသ္မာ တေသံ ဣမာနိ အနုဿရဏဝတ္ထူနိ အနုဿရန္တော ကုလပုတ္တော ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇာတိ ဒဿေန္တော **''အဒါသိ မေ''**တိ ကထမာဟ။

တဿတ္ထော – ဣဒံ နာမ မေ ဓနံ တ ဓညံ တ အဒါသိ, ဣဒံ နာမ မေ ကိစ္စံ အတ္တနာယေဝ ယောဂံ အာပဇ္ဇန္တော အကာသိ, ''အသုကော မေ မာတိတော တ ပိတိတော တ သမ္ဗန္ဓတ္တာ **ဉာတိ,** သိနေဟဝသေန တာဏသမတ္ထတာယ **မိတ္တော,** အသုကော မေ သဟပံသုကီဠိကသဟာယော **သခါ''**တိ စ ဧတံ သဗ္ဗမနုဿရန္တော ပေတာနံ ဒက္ခိဏံ ဒဇ္ဇာ အန္နံ နိယျာတေယျ။ ''ဒက္ခိဏာ ဒဇ္ဇာ''တိ တ ဟဇ္ဇော, ပေတာနံ ဒက္ခိဏာ အတဗ္ဗာ, တေန ''အဒါသိ မေ''တိအာဒိနာ နယေန ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ အနုဿရတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကရဏတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။

၂၃-၂၄. ယေ ပန သတ္တာ ဉာတိမရဏေန ရုဏ္ဏသောကာဒိပရာ ဧဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ, န တေသံ အတ္ထာယ ကိဉ္စိ ဒေန္တိ, တေသံ တံ ရုဏ္ဏသောကာဒိ ကေဝလံ အတ္တပရိတာပနမတ္တမေဝ ဟောတိ, တံ န ပေတာနံ ကဉ္စိ အတ္ထံ သာဓေတီတိ ဒဿေန္တော **''န ဟိ ရုဏ္ဏံ တ''** တိ ကထံ ဝတွာ ပုန မဂဓရာဇေန ဒိန္နဒက္ခိဏာယ သာတ္ထကဘာဝံ ဒဿေတုံ **''အယဉ္စ ခော''** တိ ကထမာဟ။ တေသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

၂၅. ဣဒါနိ ယသ္မာ ဣမံ ဒက္ခိဏံ ဒေန္တေန ရညာ ဉာတီနံ ဉာတီဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စကရဏေန ဉာတိဓမ္မော နိဒဿိတော, ဗဟုဇနဿ ပာကဋော ကတော, နိဒဿနံ ပာကဋံ ကတံ ''တုမှေဟိပိ ဧဝမေဝ ဉာတီသု ဉာတိဓမ္မော ပရိပူရေတဗ္ဗော''တိ။ တေ စ ပေတေ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အဓိဂမေန္တေန ပေတာနံ ပူဇာ ကတာ ဥဠာရာ , ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသင်္ဃံ အန္နပါနာဒီဟိ သန္တပ္ပေန္တေန ဘိက္ခူနံ ဗလံ အနုပ္ပဒိန္နံ, အနုကမ္ပာဒိဂုဏပရိတရဉ္စ စာဂစေတနံ နိဗ္ဗတ္တေန္တေန အနပ္ပကံ ပုညံ ပသုတံ, တသ္မာ ဘဂဝါ ဣမေဟိ ယထာဘုစ္စဂုဏေဟိ ရာဇာနံ သမ္ပဟံသေန္တော **''သော ဉာတိဓမ္မော''** တိ ဩသာနကထမာဟ။

တတ္ထ **ဉာတိဓမ္မော** တိ ဉာတီဟိ ဉာတီနံ ကတ္တဗ္ဗကရဏံ။ **ဥဠာရာ**တိ ဖီတာ သမိဒ္ဓါ။ **ဗလ**န္တိ ကာယဗလံ။ **ပသုတ**န္တိ ဥပစိတံ။ တွေ စ **''သော ဉာတိဓမ္မော စ အယံ နိဒဿိတော''** တိ ဧတေန ဘဂဝါ ရာဇာနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေသိ။ ဉာတိဓမ္မဒဿနဉ္ဟေတ္ထ သန္ဒဿနံ။ **''ပေတာန ပူဇာ စ ကတာ ဥဠာရာ''**တိ ဣမိနာ သမာဒပေသိ။ ''ဥဠာရာ''တိ ပသံသနဉ္ဟေတ္ထ ပုနပ္ပုနံ ပူဇာကရဏေ သမာဒပနံ။ **''ဗလဉ္စ ဘိက္ခူနမနုပ္ပဒိန္န''** န္တိ ဣမိနာ သမုတ္တေဇေသိ။ ဘိက္ခူနံ ဗလာနုပ္ပဒါနဉ္ဟေတ္ထ ဧဝံဝိဓာနံ ဗလာနုပ္ပဒါနေ ဉဿာဟဝဍ္ဎနေန သမုတ္တေဇနံ။ **''တုမှေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက''**န္တိ ဣမိနာ သမ္ပဟံသေသိ။ ပုညပသဝနကိတ္တနဉ္ဟေတ္ထ တဿ ယထာဘုစ္စဂုဏာသံဝဏ္ဏနဘာဝေန သမ္ပဟံသနန္တိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒေသနာပရိယောသာနေ စ ပေတ္တိဝိသယူပပတ္တိအာဒီနဝသံဝဏ္ဏနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယာနံ ယောနိသော ပဒဟတံ စတုရာသီတိယာ ပာဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ ဒေဝမနုဿာနံ ဣဒမေဝ တိရောကုဋ္ဋ

ဒေသနံ ဒေသေသိ။ ဧဝံ ယာဝ သတ္တ ဒိဝသာ တာဒိသောဝ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

တိရောကုဋ္ဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ ဂါမကေ အညတရဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဘရိယာ ဝဉ္ဈာ အဟောသိ။ တဿ ဉာတကာ ဧတဒဝေါစုံ – "တဝ ပဇာပတိ ဝဉ္ဈာ, အညံ တေ ကညံ အာနေမာ"တိ။ သော တဿော ဘရိယာယ သိနေဟေန န ဣစ္ဆိ။ အထဿ ဘရိယာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ သာမိကံ ဧဝမာဟ – "သာမိ, အဟံ ဝဉ္ဈာ, အညာ ကညာ အာနေတဗ္ဗာ, မာ တေ ကုလဝံသော ဥပစ္ဆိဇ္ဇီ"တိ။ သော တာယ နိပ္ပီဠိယမာနော အညံ ကညံ အာနေသိ။ သာ အပရေန သမယေန ဂဗ္ဘိနီ အဟောသိ။ ဝဉ္ဈိတ္ထီ – "အယံ ပုတ္တံ လဘိတွာ ဣမဿ ဂေဟဿ ဣဿရာ ဘဝိဿတီ"တိ ဣဿာပကတာ တဿာ ဂဗ္ဘပါတနူပါယံ ပရိယေသန္တီ အညတရံ ပရိဗ္ဗာဇိကံ အန္နပါနာဒီဟိ သင်္ဂဏှိတွာ တာယ တဿာ ဂဗ္ဘပါတနံ အာပေသိ။ သာ ဂဗ္ဘေ ပတိတေ အတ္တနော မာတုယာ အာရောစေသိ, မာတာ အတ္တနော ဉာတကေ သမောဓာနေတွာ တမတ္ထံ နိဝေဒေသိ။ တေ ဝဉ္ဈိတ္ထိံ ဧတဒဝေါစုံ – "တယာ ဣမိဿာ ဂဗ္ဘော ပါတိတော"တိ? "နာဟံ ပါတေမီ"တိ။ "သစေ တယာ ဂဗ္ဘော န ပါတိတော, သပထံ ကရောဟီ"တိ ။ "သစေ မယာ ဂဗ္ဘော ပါတိတော, ဒုဂ္ဂတိပရာယဏာ ခုပ္ပိပါသာဘိဘူတာ သာယံ ပါတံ ပဉ္စ ပဉ္စ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ခါဒိတွာ တိတ္တိံ န ဂစ္ဆေယျံ, နိစ္စံ ဒုဂ္ဂန္ဓာ မက္ခိကာပရိကိဏ္ဏာ စ ဘဝေယျ"န္တိ မုသာ ဝတွာ သပထံ အကာသိ။ သာ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ ပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဒာ ဇနပဒေ ဝုတ္ထဝဿာ အဋ္ဌ ထေရာ သတ္ထု ဒဿနတ္ထံ သာဝတ္ထိံ အာဂစ္ဆန္တာ တဿ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဆာယူဒကသမ္ပန္နေ အရညဋ္ဌာနေ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိံသု။ အထ သာ ပေတီ ထေရာနံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တေသု သင်္ဃတ္ထေရော တံ ပေတိံ –

၂၆. "နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ, ဒုဂ္ဂန္ဓာ ပူတိ ဝါယသိ။
မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဏာ, ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ"တိ။ –

ကထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **နဂ္ဂါ**တိ နိစ္စောဠာ။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီ**တိ ဏဝိရူပါ အတိဝိယ ဗီဘစ္ဆရူပေန သမန္နာဂတာ အသိ။ **ဒုဂ္ဂန္ဓာ**တိ အနိဋ္ဌဂန္ဓာ။ **ပူတိ ဝါယသီ**တိ သရီရတော ကုဏပဂန္ဓံ ဝါယသိ။ **မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဏာ**တိ နီလမက္ခိကာဟိ သမန္တတော အာကိဏ္ဏာ။ **ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ**တိ ကာ နာမ ဧဝရူပါ ဣမသ္မိံ ဌာနေ တိဋ္ဌသိ, ဣတော စိတော စ ဝိစရသီတိ အတ္ထော။

အထ သာ ပေတီ မဟာထေရေန ဧဝံ ပုဋ္ဌာ အတ္တာနံ ပကာသေန္တီ သတ္တာနံ သံဝေဂံ ဇနေန္တီ –

၂၇. "အဟံ ဘဒန္တေ ပေတီမှိ, ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၂၈. "ကာလေန ပဉ္စ ပုတ္တာနိ, သာယံ ပဉ္စ ပုနာပရေ။
ဝိဇာယိတွာန ခါဒါမိ, တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလံ။

၂၉. "ပရိဍယှတိ ဓူမာယတိ, ခုဒာယ ဟဒယံ မမ။
ပါနီယံ န လဘေ ပါတုံ, ပဿ မံ ဗျသနံ ဂတ"န္တိ။ –

ဣမာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၂၇. တတ္ထ **ဘဒန္တေ**တိ ထေရံ ဂါရဝေန အာလပတိ။ **ဒုဂ္ဂတာ**တိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတာ။ **ယမလောကိကာ**တိ “ယမလောကော”တိ လဒ္ဓနာမေ ပေတလောကေ တတ္ထ ပရိယာပန္နဘာဝေန ဝိဒိတာ။ **ဣတော ဂတာ**တိ ဣတော မနုဿလောကတော ပေတလောကံ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဂတာ, ဥပပန္နာတိ အတ္ထော။

၂၈. **ကာလေနာ**တိ ရတ္တိယာ ဝိဘာတကာလေ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ။ **ပဉ္စ ပုတ္တာနိ**တိ ပဉ္စ ပုတ္တေ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ **သာယံ ပဉ္စ ပုနာပရေ**တိ သာယန္ဟကာလေ ပုန အပရေ ပဉ္စ ပုတ္တေ ခါဒါမီတိ ယောဇနာ။ **ဝိဇာယိတွာန**တိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဒသ ဒသ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ။ **တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလ**န္တိ တေပိ ဒသပုတ္တာ ဧကဒိဝသံ မယှံ ခုဒါယ ပဋိဃာတာယ အပ္ပံ ပရိယတ္တာ န ဟောန္တိ။ ကထာသုခတ္ထဉ္စေတ္ထ နာ-ဣတိ ဒီဃံ ကတွာ ဝုတ္တံ။

၂၉. **ပရိဍယှတိ ဓူမာယတိ ခုဒါယ ဟဒယံ မမာ**တိ ခုဒါယ ဇိဃစ္ဆာယ ဇာဓိယမာနာယ မမ ဟဒယပဒေသော ဥဒရဂ္ဂိနာ ပရိသမန္တတော ဈာယတိ ဓူမာယတိ သန္တပ္ပတိ။ **ပါနီယံ န လဘေ ပါတု**န္တိ ပိပါသာဘိဘူတာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရန္တီ ပါနီယမ္ပိ ပါတုံ န လဘာမိ။ **ပဿ မံ ဗျသနံ ဂတ**န္တိ ပေတူပပတ္တိယာ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏဉ္စ ဣမံ ဤဒိသံ ဗျသနံ ဥပဂတံ မံ ပဿ, ဘန္တေတိ အတ္တနာ အနုဘဝိယမာနံ ဒုက္ခံ ထေရဿ ပဝေဒေသိ။

တံ သုတွာ ထေရော တာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော –

၃၀. “ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပါကေန၊ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒသီ”တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဒုက္ကဋ**န္တိ ဒုစ္စရိတံ။ **ကိဿ ကမ္မဝိပါကေနာ**တိ ကီဒိသဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန, ကိံ ပါဏာတိပါတဿ, ဥဒါဟု အဒိန္နာဒာနာဒီသု အညတရဿာတိ အတ္ထော။ “ကေန ကမ္မဝိပါကေနာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ။

အထ သာ ပေတီ အတ္တနာ ကတကမ္မံ ထေရဿ ကထေန္တီ –

၃၁. “သပတီ မေ ဂဗ္ဘိနီ အာသိ၊ တဿာ ပါပံ အစေတယိံ။
သာဟံ ပဒုဋ္ဌမနသာ၊ အကရိံ ဂဗ္ဘပါတနံ။

၃၂. “တဿာ ဒွေမာသိကော ဂဗ္ဘော၊ လောဟိတညေဝ ပဂ္ဃရိ။
တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ၊ မယှံ ဉာတီ သမာနယိ။
သပထဉ္စ မံ အကာရေသိ၊ ပရိဘာသာပယီ စ မံ။

၃၃. “သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒံ အဘာသိသံ။
‘ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ သစေ တံ ပကတံ မယာ’။

၃၄. “တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ”တိ။ – ဂါထာယော အဘာသိ။

၃၁-၃၂. တတ္ထ **သပတီ**တိ သမာနပတိကာ ဣတ္ထီ ဝုစ္စတိ။ **တဿာ ပါပံ အစေတယိ**န္တိ တဿာ သပတိယာ ပါပံ လုဒ္ဒကံ ကမ္မံ အစေတယိံ။ **ပဒုဋ္ဌမနသာ**တိ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ, ပဒုဋ္ဌေန ဝါ မနသာ။ **ဒွေမာသိကော**တိ ဒွေမာသဇာတော ပတိဋ္ဌိတော ဟုတွာ ဒွေမာသိကော။ **လောဟိတညေဝ ပဂ္ဃရီ**တိ ဝိပဇ္ဇမာနော ရုဟိရညေဝ ဟုတွာ ဝိဿန္ဒိ။ **တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ, မယှံ ဉာတီ သမာနယီ**တိ တဒါ အဿာ သပတိယာ မာတာ မယှံ ကုပိတာ အတ္တနော ဉာတကေ သမောဓာနေသိ။ “တတဿာ”တိ တ ဟဿော, တတော အဿာတိ ပဒဝိဘာဂေါ။

၃၃-၃၄. **သပထ**န္တိ သပနံ။ **ပရိဘာသာပယီ**တိ ဘယေန တဇ္ဇာပေသိ။ **သပထံ မုသာဝါဒံ အဘာသိသ**န္တိ “သစေ တံ မယာ ကတံ, ဤဒိသီ ဘဝေယျ”န္တိ ကတမေဝ ပါပံ အကတံ ကတွာ ဒဿေန္တီ မုသာဝါဒံ အဘူတံ သပထံ အဘာသိံ။ **ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ, သစေ တံ ပကတံ မယာ**တိ ဣဒံ တဒါ သပထဿ ကတာကာရဒဿနံ။ ယဒိ ဧတံ ဂဗ္ဘပါတန

ဟာပံ မယာ ကတံ, အာယတိံ ပုနဗ္ဘတာဘိနိဗ္ဗတ္တိယံ မယှံ ပုတ္တမံသာနိယေဝ ခါဒေယျန္တိ အတ္ထော။ **တဿ ကမ္မဿာ**တိ တဿ ဂဗ္ဘပာတနဝသေန ပကတဿ ပာဏာတိပာတကမ္မဿ။ **မုသာဝါဒဿ စာ**တိ မုသာဝါဒကမ္မဿ စ။ **ဥဘယန္တိ** ဥဘယဿပိ ကမ္မဿ ဥဘယေန ဝိပာကေန။ ကရဏတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ **ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ**တိ ပသဝနဝသေန ပရိဘိန္နဝသေန စ ပုဗ္ဗေန စ လောဟိတေန စ မက္ခိတာ ဟုတွာ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမီတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ သာ ပေတီ အတ္တနော ကမ္မဝိပာကံ ပဝေဒေတွာ ပုန ထေရေ ဧဝမာဟ – ''အဟံ, ဘန္တေ, ဣမသ္မိံယေဝ ကမေ အသုကဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဘရိယာ ဣဿာပကတာ ဟုတွာ ပာပကမ္မံ ကတွာ ဧဝံ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာ။ သာဓု, ဘန္တေ, တဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဂေဟံ ဂစ္ဆထ, သော တုမှာကံ အန္နံ ဒဿတိ, တံ ဒက္ခိဏံ မယှံ ဥဒ္ဒိသာပေယျာထ, ဧဝံ မေ ဣတော ပေတလောကတော မုတ္တိ ဘဝိဿတီ''တိ။ ထေရာ တံ သုတွာ တံ အနုကမ္ပမာနာ ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတာ တဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဂေဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ ကုဋုမ္ဗိကော ထေရေ ဒိသွာ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒော ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ပတ္တာနိ ဂဟေတွာ ထေရေ အာသနေသု နိသီဒာပေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ဘောဇေတုံ အာရဘိ။ ထေရာ တံ ပဝတ္တိံ ကုဋုမ္ဗိကဿ အာရောစေတွာ တံ အန္နံ တဿာ ပေတိယာ ဥဒ္ဒိသာပေသုံ။ တင်္ခဏညေဝ စ သာ ပေတီ တတော ဒုက္ခတော အပေတာ ဥဠာရသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိတွာ ရတ္တိယံ ကုဋုမ္ဗိကဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ အထ ထေရာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ဂန္တွာ ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ စ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာဝသာနေ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ဣဿာမစ္ဆေရတော ပဋိဝိရမိ။ ဧဝံ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ပဉ္စပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ကမကေ အညတရဿ ဥပါသကဿ ဒွေ ပုတ္တာ အဟေသုံ – ပဌမဝယေ ဌိတာ ရူပသမ္ပန္နာ သီလာစာရေန သမန္နာဂတာ။ တေသံ မာတာ ''ပုတ္တဝတီ အဟ''န္တိ ပုတ္တဗလေန ဘတ္တာရံ အတိမညတိ။ သော ဘရိယာယ အဝမာနိတော နိဗ္ဗိန္နမာနသော အညံ ကညံ အာနေသိ။ သာ နစိရဿေဝ ဂဗ္ဘိနီ အဟောသိ။ အထဿ ဇေဋ္ဌဘရိယာ ဣဿာပကတာ အညတရံ ဝေဇ္ဇံ အာမိသေန ဥပလာပေတွာ တေန တဿာ တေမာသိကံ ဂဗ္ဘံ ပာတေသိ။ အထ သာ ဉာတီဟိ စ ဘတ္တာရာ စ ''တယာ ဣမိဿာ ဂဗ္ဘော ပာတိတော''တိ ပုဋ္ဌာ ''နာဟံ ပာတေမီ''တိ မုသာ ဝတွာ တေဟိ အသဒ္ဒဟန္တေဟိ ''သပထံ ကရောဟီ''တိ ဝုတ္တာ ''သာယံ ပာတံ သတ္တ သတ္တ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒါမိ, နိစ္စံ ဒုဂ္ဂန္ဓာ စ မက္ခိကာပရိကိဏ္ဏာ စ ဘဝေယျ''န္တိ သပထံ အကာသိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တဿ ဂဗ္ဘပာတနဿ မုသာဝါဒဿ စ ဖလေနေဝ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုတ္တနယေန ပုတ္တမံသာနိ ခါဒန္တီ တဿေဝ ကမဿ အဝိဒူရေ ဝိစရတိ။ တေန စ သမယေန သမ္ဗဟုလာ ထေရာ ကမကာတသေ ဝုတ္ထဝဿာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ သာဝတ္ထိံ အာဂစ္ဆန္တာ တဿ ကမဿ အဝိဒူရေ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ရတ္တိယံ တသံ ကပ္ပေသုံ။ အထ သာ ပေတီ တေသံ ထေရာနံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တံ မဟာထေရော ကထာယ ပုစ္ဆိ –

၃၅. ''နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ပူတိ ဝါယသိ။
မက္ခိကာဟိ ပရိကိဏ္ဏာ၊ ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ''တိ။

သာ ထေရေန ပုဋ္ဌာ တီဟိ ကထာဟိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ –

၃၆. ''အဟံ ဘဒန္တေ ပေတီမှိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၃၇. ''ကာလေန သတ္တ ပုတ္တာနိ၊ သာယံ သတ္တ ပုနာပရေ။
ဝိဇာယိတွာန ခါဒာမိ၊ တေပိ နာ ဟောန္တိ မေ အလံ။

၃၈. ''ပရိဍယှတိ ဓူမာယတိ၊ ခုဒါယ ဟဒယံ မမ။
နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဍ္ဎာဝ အာတပေ''တိ။

၃၈. တတ္ထ **နိဗ္ဗုတိ**န္တိ ခုပ္ပိပါသာဒုက္ခဿ ဝူပသမံ။ **နာဓိဂစ္ဆာမီ**တိ န လဘာမိ။ **အဂ္ဂိဒဍ္ဎာဝ အာတပေ**တိ အတိဥဏှာတပေ အဂ္ဂိနာ ဍယှမာနာ ဝိယ နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမီတိ ယောဇနာ။

တံ သုတွာ မဟာထေရော တာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော –

၃၉. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပုတ္တမံသာနိ ခါဒသီ''တိ။ – ကထမာဟ။

အထ သာ ပေတီ အတ္တနော ပေတလောကူပပတ္တိဥ္စ ပုတ္တမံသခါဒနကာရဏဥ္စ ကထေန္တီ –

၄၀. ''အဟု မယှံ ဒုဝေ ပုတ္တာ၊ ဥဘော သမ္ပတ္တယောဗ္ဗနာ။
သာဟံ ပုတ္တဗလူပေတာ၊ သာမိကံ အတိမညိသံ။

၄၁. ''တတော မေ သာမိကော ကုဒ္ဓော၊ သပတိံ မယှမာနယိ။
သာ စ ဂဗ္ဘံ အလဘိတ္ထ၊ တဿာ ပာပံ အစေတယိံ။

၄၂. ''သာဟံ ပဒုဋ္ဌမနသာ၊ အကရိံ ဂဗ္ဘပါတနံ။
တဿ တေမာသိကော ဂဗ္ဘော၊ ပူတိလောဟိတကော ပတိ။

၄၃. ''တဒဿာ မာတာ ကုပိတာ၊ မယှံ ဉာတီ သမာနယိ။
သပထဉ္စ မံ ကာရေသိ၊ ပရိဘာသာပယီ စ မံ။

၄၄. ''သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒံ အဘာသိသံ။
'ပုတ္တမံသာနိ ခါဒာမိ၊ သစေ တံ ပကတံ မယာ'။

၄၅. ''တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
ပုတ္တမံသာနိ ခါဒာမိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတမက္ခိတာ''တိ။ – ဣမာ ကထာ အဘာသိ။

၄၀-၄၅. တတ္ထ **ပုတ္တဗလူပေတာ**တိ ပုတ္တဗလေန ဥပေတာ, ပုတ္တာနံ ဝသေန လဒ္ဓဗလာ။ **အတိမညိသ**န္တိ အတိက္ကမိတွာ မညိံ အဝမညိံ။ **ပူတိလောဟိတကော ပတီ**တိ ကုဏပလောဟိတံ ဟုတွာ ဂဗ္ဘော ပရိပတိ။ သေသံ သဗ္ဗံ အနန္တရသဒိသမေဝ။ တတ္ထ အဋ္ဌ ထေရာ, ဣဓ သမ္ဗဟုလာ။ တတ္ထ ပဉ္စ ပုတ္တာ, ဣဓ သတ္တာတိ အယမေဝ ဝိသေသောတိ။

သတ္တပုတ္တခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဂောဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကိံ နု ဥမ္မတ္တရူပေါ ဝာတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ မတပိတိကံ ကုဋုမ္ဗိကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ပိတာ ကာလမကာသိ။ သော ပိတု မရဏေန သောကသန္တတ္တ ဟဒယော ရောဒမာနော ဥမ္မတ္တကော ဝိယ ဝိစရန္တော ယံ ယံ ပဿတိ, တံ တံ ပုစ္ဆတိ – ''အပိ မေ ပိတရံ ပဿိတ္ထာ''တိ? န ကောစိ တဿ သောကံ ဝိနောဒေတုံ အသက္ခိ။ တဿ ပန ဟဒယေ ဃဋေ ပဒီပေ ဝိယ သောတာပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယော ပဇ္ဇလတိ။

သတ္ထာ ပစ္စူသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော တဿ သောတာပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယံ ဒိသွာ “ဣမဿ အတီတကာရဏံ အာဟရိတွာ သောကံ ဝူပသမေတွာ သောတာပတ္တိဖလံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ စိန္တေတွာ ပုနဒိဝသေ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ပစ္ဆာသမဏံ အနာဒါယ တဿ ဃရဒွါရံ အဂမာသိ။ သော “သတ္ထာ အာဂတော”တိ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ သတ္ထာရံ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ သတ္ထရိ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိန္နေ သယံ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော “ကိံ, ဘန္တေ, မယှံ ပိတု ဂတဋ္ဌာနံ ဇာနာထာ”တိ အာဟ။ အထ နံ သတ္ထာ, “ဥပာသက, ကိံ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ပိတရံ ပုစ္ဆသိ, ဥဒါဟု အတီတေ”တိ အာဟ။ သော တံ ဝစနံ သုတွာ “ဗဟူ ကိရ မယှံ ပိတရော”တိ တနုဘူတသောကော ထောကံ မဇ္ဈတ္တတံ ပဋိလဘိ။ အထဿ သတ္ထာ သောကဝိနောဒနံ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ အပဂတသောကံ ကလ္လစိတ္တံ ဝိဒိတွာ သာမုက္ကံသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။

အထ ဘိက္ခူ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ – “ပဿထ, အာဝုသော, ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ, တထာ သောကပရိဒေဝသမာပန္နော ဥပါသကော ခဏေနေဝ ဘဂဝတာ သောတာပတ္တိဖလေ ဝိနီတော”တိ။ သတ္ထာ တတ္ထ ဂန္တွာ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္နော “ကာယ နုတ္ထ, ဘိက္ခဝေ, ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘိက္ခူ တမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ သတ္ထာ “န, ဘိက္ခဝေ, ဣဒါနေဝ မယာ ဣမဿ သောကော အပနီတော, ပုဗ္ဗေပိ အပနီတောယေဝါ”တိ ဝတွာ တေဟိ ယာစိတော အတီတံ အာဟရိ။

အတီတေ ဗာရာဏသိယံ အညတရဿ ဂဟပတိကဿ ပိတာ ကာလမကာသိ။ သော ပိတု မရဏေန သောကပရိဒေဝသမာပန္နော အဿုမုခေါ ရတ္တက္ခော ကန္ဒန္တော စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကရောတိ။ တဿ ပုတ္တော သုဇာတော နာမ ကုမာရော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ပိတုသောကဝိနယနူပါယံ စိန္တေန္တော ဧကဒိဝသံ ဗဟိနဂရေ ဧကံ မတဂေါဏံ ဒိသွာ တိဏဉ္စ ပါနီယဉ္စ အာဟရိတွာ တဿ ပုရတော ဌပေတွာ “ခါဒ, ခါဒ, ပိဝ, ပိဝ”တိ ဝဒန္တော အဋ္ဌာသိ။ အာဂတာဂတာ တံ ဒိသွာ “သမ္မ သုဇာတ, ကိံ ဥမ္မတ္တကောသိ, ယော တွံ မတဿ ဂေါဏဿ တိဏောဒကံ ဥပနေသီ”တိ ဝဒန္တိ? သော န ကိဉ္စိ ပဋိဝဒတိ။ မနုဿာ တဿ ပိတု သန္တိကံ ဂန္တွာ “ပုတ္တော တေ ဥမ္မတ္တကော ဇာတော, မတဂေါဏဿ တိဏောဒကံ ဒေတီ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတွာ စ ကုဋုမ္ဗိကဿ ပိတရံ အာရဗ္ဘ ဌိတော သောကော အပဂတော။ သော “မယှံ ကိရ ပုတ္တော ဥမ္မတ္တကော ဇာတော”တိ သံဝေဂပ္ပတ္တော ဝေဂေန ဂန္တွာ “နနု တွံ, တာတ သုဇာတ, ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော, ကသ္မာ မတဂေါဏဿ တိဏောဒကံ ဒေသီ”တိ စောဒေန္တော –

၄၆. “ကိံ နု ဥမ္မတ္တရူပေါဝ၊ လာယိတွာ ဟရိတံ တိဏံ။
ခါဒ ခါဒါတိ လပသိ၊ ဂတသတ္တံ ဇရဂ္ဂဝံ။

၄၇. “န ဟိ အန္နေန ပါနေန၊ မတော ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ။
တွံသိ ဗာလော စ ဒုမ္မေဓော၊ ယထာ တညောဝ ဒုမ္မတီ”တိ။ –

ဂာထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ **ကိံ နူ**တိ ပုစ္ဆာဝစနံ။ **ဥမ္မတ္တရူပေါဝါ**တိ ဥမ္မတ္တကသဘာဝေါ ဝိယ စိတ္တက္ခေပံ ပတ္တော ဝိယ။ **လာယိတွာ**တိ လဝိတွာ။ **ဟရိတံ တိဏ**န္တိ အလ္လတိဏံ။ **လပသိ** ဝိလပသိ။ **ဂတသတ္တ**န္တိ ဝိဂတဇီဝိတံ။ **ဇရဂ္ဂဝ**န္တိ ဗလိဗဒ္ဒံ ဇိဏ္ဏဂေါဏံ။ **အန္နေန ပါနေနာ**တိ တယာ ဒိန္နေန ဟရိတတိဏေန ဝါ ပါနီယေန ဝါ။ **မတော ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ**တိ ကာလကတော ဂေါဏော လဒ္ဓဇီဝိတော ဟုတွာ န ဟိ သမုဋ္ဌဟေယျ။ **တွံသိ ဗာလော စ ဒုမ္မေဓော**တိ တွံ ဗာလျယောဂတော ဗာလော, မေဓာသင်္ခါတာယ ပညာယ အဘာဝတော ဒုမ္မေဓော အသိ။ **ယထာ တညောဝ ဒုမ္မတီ**တိ ယထာ တံ အညောပိ နိပ္ပညော ဝိပ္ပလပေယျ, ဧဝံ တွံ နိရတ္ထကံ ဝိပ္ပလပသီတိ အတ္ထော။ ယထာ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။

တံ သုတွာ သုဇာတော ပိတရံ သညာပေတုံ အတ္တနော အဓိပ္ပာယံ ပကာသေန္တော –

၄၈. “ဣမေ ပါဒါ ဣဒံ သီသံ၊ အယံ ကာယော သဝါလဓိ။
နေတ္တာ တထေဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ အယံ ဂေါဏော သမုဋ္ဌဟေ။

၄၉. ‘‘နာယ္ယကသ္သ ဟတ္ထဟအာ၊ ကာယော သီသဥ္စ ဒိသ္သတိ။
ရုဒံ မတ္တိကထူပသ္မိံ၊ နနု တ္ဝံပေဝ ဒုမ္မတီ’’တိ။ –

ကထာဒ္ဝယံ အဘာသိ။ တသ္သတ္ထော – ဣမသ္သ ကေဏသ္သ **ဣမေ စတ္တာရော ဟအာ, ဣဒံ သီသံ,** သဟ တလဓိနာ ဝတ္တတီတိ **သတလဓိ အယံ ကာယော။ ဣမာနိ စ နေတ္တာ** နယနာနိ ယထာ မရဏာတော ပုဗ္ဗေ, **တထေဝ** အဘိန္နသဏ္ဌာနာနိ **တိဋ္ဌန္တိ။ အယံ ကေဏော သမုဋ္ဌဟေ** တိ ဣမသ္မာ ကာရဏာ အယံ ကေဏော သမုဋ္ဌဟေယ္ယ သမုတ္တိဋ္ဌေယ္យာတိ မမ စိတ္တံ ဘဝေယ္ယ။ ‘‘မပေ ကေဏော သမုဋ္ဌဟေ’’တိ ကေစိ ပဌန္တိ, တေန ကာရဏေန အယံ ကေဏော သဟသာပိ ကာယံ သမုဋ္ဌဟေယ္យာတိ အဟံ မညေယ္ယံ, ဧဝံ မေ မညနာ သမ္ဘဝေယ္យာတိ အဓိပ္ပာယော။ **အယ္ယက သ္သ** ပန မယ္ဟံ ပိတာမဟသ္သ **န ဟတ္ထဟအာ ကာယော သီသံ ဒိသ္သတိ,** ကေဝလံ ပန တသ္သ အဋ္ဌိကာနိ ပက္ခိပိတ္တ ကတေ မတ္တိကာမယေ ထူပေ ရုဒန္တော သတဂုဏေန သဟသ္သဂုဏေန, တာတ, **တ္ဝံပေဝ ဒုမ္မတိ** နိပ္ပညော, ဘိဇ္ဇနဓမ္မာ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ, တတ္ထ ဝိဇာနတံ ကာ ပရိဒေဝနာတိ ပိတု ဓမ္မံ ကထေသိ။

တံ သုတ္ဝာ ဗောဓိသတ္တသ္သ ပိတာ ‘‘မမ မုတ္တော ပဏ္ဍိတော မံ သညာပေတုံ ဣမံ ကမ္မံ အကာသီ’’တိ စိန္တေ တ္ဝာ ‘‘တာတ သုဇာတ, ‘သဗ္ဗေပိ သတ္တာ မရဏဓမ္မာ’တိ အညာတမေတံ, ဣတော ပဋ္ဌာယ န သောစိဿာမိ, သောကဟရဏသမတ္ထေန နာမ မေဓာဝိနာ တာဒိသေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗ’’န္တိ ပုတ္တံ ပသံသန္တော –

၅၀. ‘‘အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ ဃတသိတ္တံဝ ပာဝကံ။
ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဥ္စံ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၅၁. ‘‘အဗ္ဗဟီ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတဿ၊ ပိတုသောကံ အပါနုဒိ။

၅၂. ‘‘သွာဟံ အဗ္ဗူဠ္ဟသလ္လောသ္မိ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော။
န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ တဝ သုတ္ဝာန မာဏဝ။

၅၃. ‘‘ဧဝံ ကရောန္တိ သပ္ပညာ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
ဝိနိဝတ္တယန္တိ သောကမ္ဟာ၊ သုဇာတော ပိတရံ ယထာ’’တိ။ –

စတသ္သော ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **အာဒိတ္တ** န္တိ သောကဂ္ဂိနာ အာဒိတ္တံ ဇလိတံ။ **သန္တ** န္တိ သမာနံ။ **ပာဝက** န္တိ အဂ္ဂိံ။ **ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဥ္စ** န္တိ ဥဒကေန အဝသိဥ္စန္တော ဝိယ။ **သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရ** န္တိ သဗ္ဗံ မေ စိတ္တဒရထံ နိဗ္ဗာပေသိ။ **အဗ္ဗဟီ ဝတာ** တိ နီဟရိ ဝတ။ **သလ္လ** န္တိ သောကသလ္လံ။ **ဟဒယနိဿိတ** န္တိ စိတ္တသန္နိဿိတသလ္လဘူတံ။ **သောကပရေတဿာ** တိ သောကေန အဘိဘူတဿ။ **ပိတုသောက**န္တိ ပိတရံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နံ သောကံ။ **အပါနု ဒီ**တိ အပနေသိ။ **တဝ သုတ္ဝာန မာဏဝါ**တိ, ကုမာရ, တဝ ဝစနံ သုတ္ဝာ ဣဒါနိ ပန န သောစာမိ န ရောဒါမိ။ **သုဇာတော ပိ တရံ ယထာ**တိ ယထာ အယံ သုဇာတော အတ္တနော ပိတရံ သောကတော ဝိနိဝတ္တေသိ, ဧဝံ အညေပိ ယေ အနုကမ္ပကာ အနုဂ္ဂဏှသီလာ ဟောန္တိ, တေ သပ္ပညာ ဧဝံ ကရောန္တိ ပိတူနံ အညေသဉ္စ ဥပကာရံ ကရောန္တီတိ အတ္ထော။

မာဏဝဿ ဝစနံ သုတ္ဝာ ပိတာ အပဂတသောကော ဟုတ္ဝာ သီသံ နဟာယိတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ကမ္မန္တေ ပဝတ္တေတွာ ကာလံ ကတ္ဝာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတ္ဝာ တေသံ ဘိက္ခူနံ သစ္စာနိ ပကာသေသိ, သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ပတိဋ္ဌဟိံသု။ တဒါ သုဇာတော လောကနာထော အဟောသီတိ။

ကဏ္ဍပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. မဟာပေသကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဂူထဠ မုတ္တံ ရုဟိရဠ ပုဗ္ဗန္တိ ဣဒံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တော အညတရံ ပေသကာရပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယသမတ္တာ ကိရ ဘိက္ခူ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝသနယောဂ္ဂဋ္ဌာနံ ဝီမံသန္တာ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ အညတရံ ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ ရမဏီယံ အရညာယတနံ တဿ စ နာတိဒူရေ နာစ္စာသန္နေ ဂေါစရဂါမံ ဒိသွာ တတ္ထ ဧကရတ္တိံ ဝသိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ တတ္ထ ဧကောဒသ ပေသကာရာ ပဋိဝသန္တိ, တေ တေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ သဉ္ဇာတသောမနဿာ ဟုတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟံ နေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ အာဟံသု “ကုဟိံ, ဘန္တေ, ဂစ္ဆထာ”တိ? “ယတ္ထ အမှာကံ ဖာသုကံ, တတ္ထ ဂမိဿာမာ”တိ။ “ယဒိ ဧဝံ, ဘန္တေ, ဣဓေဝ ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဿူပဂမနံ ယာစိံသု။ ဘိက္ခူ သမ္ပဋိစ္ဆိံသု။ ဥပာသကာ တေသံ တတ္ထ အရညကုဋိကာယော ကာရေတွာ အဒံသု။ ဘိက္ခူ တတ္ထ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံသု။

တတ္ထ ဇေဋ္ဌကပေသကာရော ဒွေ ဘိက္ခူ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ, ဣတရေ ဧကေကံ ဘိက္ခုံ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဇေဋ္ဌကပေသကာရဿ ဘရိယာ အဿဒ္ဓာ အပ္ပသန္နာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မစ္ဆရိနီ ဘိက္ခူ န သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌာတိ။ သော တံ ဒိသွာ တဿာယေဝ ကနိဋ္ဌဘဂိနိံ အာနေတွာ အတ္တနော ဂေဟေ ဣဿရိယံ နိယျာဒေသိ။ သာ သဒ္ဓာ ပသန္နာ ဟုတွာ သက္ကစ္စံ ဘိက္ခူ ပဋိဇဂ္ဂိ။ တေ သဗ္ဗေ ပေသကာရာ ဝဿံ ဝုတ္ထာနံ ဘိက္ခူနံ ဧကေကဿ ဧကေကံ သာဋကမဒံသု။ တတ္ထ မစ္ဆရိနီ ဇေဋ္ဌပေသကာရဿ ဘရိယာ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ အတ္တနော သာမိကံ ပရိဘာသိ –
“ယံ တယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ အန္နံ ဒိန္နံ အန္နပါနံ, တံ တေ ပရလောကေ ဂူထမုတ္တံ ပုဗ္ဗလောဟိတဉ္စ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတု, သာဋကာ စ ဇလိတာ အယောမယပဋ္ဋာ ဟောန္တူ”တိ။

တတ္ထ ဇေဋ္ဌပေသကာရော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ဝိဉ္ဈာဋဝိယံ အာနုဘာဝသမ္ပန္နာ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ပန ကဒရိယာ ဘရိယာ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဝသနဋ္ဌာနဿ အဝိဒူရေ ပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပာ ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဘိဘူတာ တဿ ဘူမဒေဝဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ အာဟ –
“အဟံ, သာမိ, နိစ္စောဠာ အတိဝိယ ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဘိဘူတာ ဝိစရာမိ, ဒေဟိ မေ ဝတ္ထံ အန္နပါနဉ္စာ”တိ။ သော တဿာ ဒိဗ္ဗံ ဥဠာရံ အန္နပါနံ ဥပနေသိ။ တံ တာယ ဂဟိတမတ္တမေဝ ဂူထမုတ္တံ ပုဗ္ဗလောဟိတဉ္စ သမ္ပဇ္ဇတိ, သာဋကဉ္စ ဒိန္နံ တာယ ပရိဒဟိတံ ပဇ္ဇလိတံ အယောမယပဋ္ဋံ ဟောတိ။ သာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တီ တံ ဆဍ္ဍေတွာ ကန္ဒန္တီ ဝိစရတိ။

တေန စ သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဝုတ္ထဝဿော သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ ဂစ္ဆန္တော မဟတာ သတ္ထေန သဒ္ဓိံ ဝိဉ္ဈာဋဝိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ သတ္ထိကာ ရတ္တိံ မဂ္ဂံ ဂန္တွာ ဒိဝါ ဝနေ သန္ဒစ္ဆာယူဒကသမ္ပန္နံ ပဒေသံ ဒိသွာ ယာနာနိ မုဉ္စိတွာ မုဟုတ္တံ ဝိဿမိံသု။ ဘိက္ခု ပန ဝိဝေကကာမတာယ ထောကံ အပက္ကမိတွာ အညတရဿ သန္ဒစ္ဆာယဿ ဝနဂဟနပဋိစ္ဆန္နဿ ရုက္ခဿ မူလေ သင်္ဃာဋိံ ပညပေတွာ နိပန္နော ရတ္တိယံ မဂ္ဂဂမနပရိဿမေန ကိလန္တကာယော နိဒ္ဒံ ဥပဂစ္ဆိ။ သတ္ထိကာ ဝိဿမိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိံသု, သော ဘိက္ခု န ပဋိဗုဇ္ဈိ။ အထ သာယန္ဟသမယေ ဥဋ္ဌဟိတွာ တေ အပဿန္တော အညတရံ ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ အနုက္ကမေန တဿာ ဒေဝတာယ ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပာပုဏိ။ အထ နံ သော ဒေဝပုတ္တော ဒိသွာ မနုဿရူပေန ဥပဂန္တွာ ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ အတ္တနော ဝိမာနံ ပဝေသေတွာ ဟတ္ထပါဒုဋ္ဌနာဒီနိ ဒတွာ ပယိရုပါသန္တော နိသီဒိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ သာ ပေတီ အာဂန္တွာ “ဒေဟိ မေ, သာမိ, အန္နပါနံ သာဋကဉ္စာ”တိ အာဟ။ သော တဿာ တာနိ အဒါသိ။ တာနိ စ တာယ ဂဟိတမတ္တာနိ ဂူထမုတ္တပုဗ္ဗလောဟိတပဇ္ဇလိတအယောပဋ္ဋာယေဝ အဟေသုံ။ သော ဘိက္ခု တံ ဒိသွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တံ ဒေဝပုတ္တံ –

၅၄. “ဂူထဉ္စ မုတ္တံ ရုဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗံ၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။
အယံ နု ကိံ ကမ္မမကာသိ နာရီ၊ ယာ သဗ္ဗဒာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာ။

၅၅. “နဝါနိ ဝတ္ထာနိ သုဘာနိ စေဝ၊ မုဒူနိ သုဒ္ဓါနိ စ လောမသာနိ။
ဒိန္နာနိ မိဿာ ကိတကာ ဘဝန္တိ၊ အယံ နု ကိံ ကမ္မမကာသိ နာရီ”တိ။ –

ဒွီဟိ ဂါထာဟိ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ကိဿ အယံ ဝိပါကော**တိ ကီဒိသဿ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော, ယံ သော ဣဒါနိ ပစ္စနုဘဝတီတိ။ **အယံ နု ကိံ ကမ္မမကာသိ နာရီ**တိ အယံ ဣတ္ထီ ကိံ နု ခေါ ကမ္မံ ပုဗ္ဗေ အကာသိ။ **ယာ သဗ္ဗဒာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခာ**တိ ယာ သဗ္ဗကာလံ ရုဟိရပုဗ္ဗမေဝ ဘက္ခတိ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ **နဝါနီ**တိ ပစ္စဂ္ဃာနိ တာဝဒေဝ ဟတ္ထဘူတာနိ။

သုဘာနီတိ သုန္ဒရာနိ ဒဿနီယာနိ။ **မုဒူနီ**တိ သုခသမ္ဖဿာနိ။ **သုဒ္ဓာနိ** တိ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏာနိ။ **လောမသာနီ**တိ သလော မကာနိ သုခသမ္ဖဿာနိ , သုန္ဒရာနီတိ အတ္ထော။ **ဒိန္နာနိ မိဿာ ကိတကာ ဘဝန္တိ** တိ ကိတကကဏ္ဍကသဒိသာနိ လောဟပဋ္ဋသဒိသာနိ ဘဝန္တိ။ "ကီဋကာ ဘဝန္တိ"တိ တ ပာဌော, ခါဒကပါဏကဝဏ္ဏာနိ ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သော ဒေဝပုတ္တော တေန ဘိက္ခုနာ ပုဋ္ဌော တာယ ပုရိမဇာတိယာ ကတကမ္မံ ပကာသေန္တော –

၅၆. "ဘရိယာ မမေသာ အဟု ဘဒ္ဒန္တေ၊ အအာယိကာ မစ္ဆရိနီ ကဒရိယာ။
သာ မံ ဒဒန္တံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ အက္ကောသတိ စ ပရိဘာသတိ စ။

၅၇. "ဂူထဉ္စ မုတ္တံ ရုဟိရဉ္စ ပုဗ္ဗံ၊ ပရိဘုဉ္ဇ တွံ အသုစိံ သဗ္ဗကာလံ။
ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ ဟောတု၊ ဝတ္ထာ စ တေ ကိတကသမာ ဘဝန္တု။
ဧတာဒိသံ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ၊ ဣဓာဂတာ စိရရတ္တာယ ခါဒတီ"တိ။ –

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတ္ထ **အအာယိကာ**တိ ကဿစိ ကိဉ္စိပိ အအာနသီလာ။ **မစ္ဆရိနီ ကဒရိယာ** တိ ပဉ္စမံ မစ္ဆေရမ လဿ သဘာဝေန မစ္ဆရိနီ, တာယ စ ပုနပ္ပုနံ အာသေဝနတာယ ထဒ္ဓမစ္ဆရိနီ, တာယ ကဒရိယာ အဟူတိ ယောဇနာ။ ဣအနိ တဿာ တမေဝ ကဒရိယတံ ဒဿေန္တော **"သာ မံ ဒဒန္တံ"** န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧတာဒိသန္တိ** ဧဝရူပံ ယ ထာဝုတ္တဝစီဒုစ္စရိတာဒိံ စရိတွာ။ **ဣဓာဂတာ**တိ ဣမံ ပေတလောကံ အာဂတာ, ပေတတ္တဘာဝံ ဥပဂတာ။ **စိရရတ္တာ ယ ခါဒတီ**တိ စိရကာလံ ဂူထာဒိမေဝ ခါဒတိ။ တဿာ ဟိ ယေနာကာရေန အက္ကုဋ္ဌံ, တေနေဝတကာရေန ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဖလံ။ ယံ ဥဒ္ဒိဿ အက္ကုဋ္ဌံ, တတော အညတ္ထ ပဋိဝိယံ ကမန္တကသဒ္ဒာတေ မတ္ထကေ အသနိပာတော ဝိယ အတ္တနော ဥပရိ ပတတိ။

ဧဝံ သော ဒေဝပုတ္တော တာယ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မံ ကထေတွာ ပုန တံ ဘိက္ခုံ အာဟ – "အတ္ထိ ပန, ဘန္တေ, ကောစိ ဥပာယော ဣမံ ပေတလောကတော မောစေတု"န္တိ ? "အတ္ထီ"တိ စ ဝုတ္တေ "ကထေထ, ဘန္တေ"တိ။ ယဒိ ဘဂဝတော အရိယသင်္ဃဿ စ ဧကဿေဝ တ ဘိက္ခုနော အနံ ဒတွာ ဣမိဿာ ဥဒ္ဒိသိယတိ, အယဉ္စ တံ အနုမောဒ တိ, ဧဝမေတိဿာ ဣတော ဒုက္ခတော မုတ္တိ ဘဝိဿတီတိ။ တံ သုတွာ ဒေဝပုတ္တော တဿ ဘိက္ခုနော ပဏီတံ အ န္နပာနံ ဒတွာ တံ ဒက္ခိဏံ တဿာ ပေတိယာ အာဒိသိ။ တာဝဒေဝ သာ ပေတီ သုဟိတာ ပီဏိန္ဒြိယာ ဒိဗ္ဗာဟာရဿ တိတ္တာ အဟောသိ။ ပုန တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟတ္ထေ ဒိဗ္ဗသာဋကယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဒတွာ တဉ္စ ဒက္ခိဏံ ပေတိယာ အာဒိသိ။ တာဝဒေဝ စ သာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထနိဝတ္ထာ ဒိဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတာ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓာ ဒေဝစ္ဆရာပဋိ ဘာဂ အဟောသိ။ သော စ ဘိက္ခု တဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဣဒ္ဓိယာ တဒဟေဝ သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ တံ သာဋကယုဂံ ဒတွာ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ ဘဂဝါပိ တမတ္ထံ အဋ္ဌု ပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

မဟာပေသကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ခလ္လာဋိယပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကာ နု အန္တောဝိမာနသ္မိံ န္တိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ခလ္လာဋိယပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝု တ္တံ။ အတီတေ ကိရ ဗာရာဏသိယံ အညတရာ ရူပူပဇီဝိနီ ဣတ္ထီ အဘိရူပာ ဒဿနီယာ ပာသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏ ပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ အတိမနောဟရကေသကလာပါ အဟောသိ။ တဿာ ဟိ ကေသာ နီလာ ဒီဃာ တနူ မုဒူ သိနိ ဒ္ဓာ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ ဒ္ဝိဟတ္ထဂယှဟာ ဝိသဋ္ဌာ ယာဝ မေခလာ ကလာပ ဩလမ္ဗန္တိ။ တံ တဿာ ကေသသောဘံ ဒိ သွာ တရုဏဇနော ယေဘုယျေန တဿံ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော အဟောသိ။ အထဿာ တံ ကေသသောဘံ အသဟမာနာ ဣတ္ထိယော ပုရိသာပကတာ ကတိပယာ ဣတ္ထိယော မန္တေတွာ တဿာ ဧဝ ပရိစာရိကအာသိ အာမိသေန ဥပလာပေတွာ တာယ တဿာ ကေသူပဟာတနံ ဘေသဇ္ဇံ အပေသုံ။ သာ ကိရ အသိ တံ ဘေသဇ္ဇံ နှာနိယစုဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ ပယောဇေတွာ ဂ င်္ဂါယ နဒိယာ နှာနကာလေ တဿာ အအာသိ ။ သာ တေန ကေသမူလေသု တေမေတွာ ဥဒကေ နိမုဇ္ဇိ , နိမုဇ္ဇနမတ္တေ ယေဝ ကေသာ သမူလာ ပရိပတိံသု, သီသံ စဿာ တိတ္တကလာဗုသဒိသံ အဟောသိ။ အထ သာ သဗ္ဗသော ဝိလူန

ကေသာ လုဥ္စိတမတ္တကာ ကဟောတိ ဝိယ ဝိရူပာ ဟုတွာ လဇ္ဇာယ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတုံ အသက္ကောန္တီ ဝတ္ထေ
န သီသံ ဝေဌေတွာ ဗဟိနဂရေ အညတရသ္မိံ ပဒေသေ တသံ ကပ္ပေန္တီ ကတိပာဟစ္စယေန အပဂတလဇ္ဇာ တတော နိ
ဝတ္တေတွာ တိလာနိ ပီဠေတွာ တေလဝဏိဇ္ဇံ သုရာဝဏိဇ္ဇဉ္စ ကရောန္တီ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သာ ကေဒိဝသံ ဒ္ဝိသု တီ
သု မနုဿေသု သုရာမတ္တေသု မဟာနိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တေသု သိထိလဘူတာနိ တေသံ နိဝတ္ထဝတ္ထာနိ အဝဟရိ။

အထေကဒိဝသံ သာ ဧကံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ ပသန္နစိတ္တာ အတ္တနော ဃရံ နေတွာ ပညွ
တ္တေ အာသနေ နိသီဒါပေတွာ တေလသံသဋ္ဌံ အောဏီနိမ္ပဇ္ဇနံ ပိညာကမဒာသိ။ သော တဿာ အနုကမ္ပာယ တံ ပဋိ
ဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သာ ပသန္နမာနသာ ဥပရိ ဆတ္တံ ဓာရယမာနာ အဋ္ဌာသိ။ သော စ ထေရော တဿာ စိတ္တံ ပ
ဟံသေန္တော အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သာ စ ဣတ္ထီ အနုမောဒနကာလေယေဝ ''မယှံ ကေသာ ဒီဃာ တနူ သိနိ
ဒ္ဓာ မုဒူ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ ဟောန္တူ''တိ ပတ္ထနမကာသိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ မိဿကကမ္မဿ ဖလေန သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ကနကဝိမာနေ ဧကိကာ ဟုတွာ
တ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿာ ကေသာ ပတ္ထိတာကာရာယေဝ သမ္ပဇ္ဇိံသု။ မနုဿာနံ သာဋကာဝဟရဏေန ပန နဂ္ဂါ
အဟောသိ။ သာ တသ္မိံ ကနကဝိမာနေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နဂ္ဂါဝ ဟုတွာ ဝီတိနာမေသိ။ အထ အမှာ
ကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သာဝတ္ထိတသိနော
သတ္တသတာ တဏိဇာ သုဝဏ္ဏဘူမိံ ဥဒ္ဒိဿ နာတာယ မဟာသမုဒ္ဒံ ဩတရိံသု။ တေဟိ အာရူဠ္ဟာ နာဝါ ဝိသမဝါတဝေဂုက္ခိ
ခိတ္တာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဗမန္တီ တံ ပဒေသံ အဂမာသိ။ အထ သာ ဝိမာနပေတီ သဟ ဝိမာနေန တေသံ အတ္တာနံ
ဒဿေသိ။ တံ ဒိသွာ ဇေဋ္ဌဝဏိဇော ပုစ္ဆန္တော –

၅၈. ''ကာ နု အန္တောဝိမာနသ္မိံ၊ တိဋ္ဌန္တီ နူပနိက္ခမိ။
ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒေ၊ ပဿာမ တံ ဗဟိဋ္ဌိတ''န္တိ။ –

ကထမာဟ ။ တတ္ထ **ကာ နု အန္တောဝိမာနသ္မိံ တိဋ္ဌန္တီ** တိ ဝိမာနဿ အန္တော အဗ္ဘန္တရေ တိဋ္ဌန္တီ ကာ နု တွံ
ဝံ, ကိံ မနုဿိတ္ထီ, ဥဒါဟု အမနုဿိတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **နူပနိက္ခမီ** တိ ဝိမာနတော န နိက္ခမိ။ **ဥပနိက္ခမဿု, ဘဒ္ဒေ,**
ပဿာမ တံ ဗဟိဋ္ဌိတန္တိ, ဘဒ္ဒေ, တံ မယံ ဗဟိ ဌိတံ ပဿာမ ဒဋ္ဌုကာမမှာ, တသ္မာ ဝိမာနတော နိက္ခမဿု။
''ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒန္တေ''တိ တ ပဌော, ဘဒ္ဒံ တေ အတ္ထုတိ အတ္ထော။

အထဿ သာ အတ္တနော ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အသက္ကုဏေယျတံ ပကာသေန္တီ –

၅၉. ''အဋ္ဋီယာမိ ဟရာယာမိ၊ နဂ္ဂါ နိက္ခမိတုံ ဗဟိ။
ကေသေဟမှိ ပဋိစ္ဆန္နာ၊ ပုညံ မေ အပ္ပကံ ကတ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **အဋ္ဋီယာမီ** တိ နဂ္ဂါ ဟုတွာ ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အဋ္ဋကာ ဒုက္ခိတာ အမှိ။ **ဟရာယာမီ**တိ လဇ္ဇာမိ။
ကေသေဟမှိ ပဋိစ္ဆန္နာ တိ ကေသေဟိ အမှိ အဟံ ပဋိစ္ဆာဒိတာ ဟရိတသရီရာ။ **ပုညံ မေ အပ္ပကံ ကတ**န္တိ အပ္ပကံ
ပရိတ္တံ မယာ ကုသလကမ္မံ ကတံ, ပိညာကအာနမတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။

အထဿာ ဝဏိဇော အတ္တနော ဥတ္တရိသာဋကံ ဒာတုကာမော –-

၆၀. ''ဟန္ဒုတ္တရီယံ ဒဒါမိ တေ၊ ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသယ။
ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသေတွာ၊ ဧဟိ နိက္ခမ သောဘနေ။
ဥပနိက္ခမဿု ဘဒ္ဒေ၊ ပဿာမ တံ ဗဟိဋ္ဌိတ''န္တိ။ –

ကထမာဟ ။ တတ္ထ **ဟန္ဒာ** တိ ဂဏှ။ **ဥတ္တရီယ** န္တိ ဥပသံဗျာနံ ဥတ္တရိသာဋကန္တိ အတ္ထော။ **ဒဒါမိ တေ**တိ တု
ယှံ ဒဒါမိ။ **ဣဒံ ဒုဿံ နိဝါသယာ** တိ ဣဒံ မမ ဥတ္တရိသာဋကံ တွံ နိဝါသေဟိ။ **သောဘနေ**တိ သုန္ဒရရူပေ။

ဝေဠု ပန ဝတ္တ အတ္တနော ဥတ္တရိသာဋကံ တသ္သာ ဥပနေသိ, သာ တထာ ဒိယ္ယမာနဿ အတ္တနော အနုပကပ္ပ ပနိယတဠု, ယထာ ဒိယ္ယမာနံ ဥပကပ္ပတိ, တဠု ဒသ္သေန္တီ –

၆၁. ''ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ၊ န မယှံ ဥပကပ္ပတိ။
ဘေသတ္တုပ္ပာသကော သဒ္ဓော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။

၆၂. ''တေဝံ အစ္ဆာဒယိတ္တတန၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
တထာဟံ သုခိတာ ဟေဿံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ''တိ။ –

ကထာဒဝယမာဟ ။ တတ္ထ **ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ, န မယှံ ဥပကပ္ပတီ** တိ, မာရိသ, တဝ ဟတ္ထေန မမ ဟတ္ထေ တယာ ဒိန္နံ န မယှံ ဥပကပ္ပတိ န ဝိနိယုဇ္ဇတိ, ဥပဘောဂယောဂ္ဂံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဘေသတ္တုပ္ပာသကော သဒ္ဓော**တိ ဘေသော ရတနတ္တယံ ဥဒ္ဒိဿ သရဏဂမနေန ဥပာသကော ကမ္မဖလသဒ္ဓာယ စ သမန္နာဂတတ္တာ သဒ္ဓော တ္တေ တေသမ္ဘိ ဇနသမူဟေ အတ္ထိ။ **တေဝံ အစ္ဆာဒယိတ္တတန, မမ ဒက္ခိဏမာဒိသာ** တိ ဝေဝံ ဥပာသကံ မမ ဒိယ္ယမာနံ သာဋကံ ပရိဒဟာပေတ္တ တံ ဒက္ခိဏံ မယှံ အာဒိသ ပတ္တိအနံ ဒေဟိ။ **တထာဟံ သုခိတာ ဟေဿ** န္တိ တထာ ကတေ အဟံ သုခိတာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထနိဝတ္ထာ သုခပ္ပတ္တာ ဘဝိဿာမီတိ။

တံ သုတ္တ တဏိဇာ တံ ဥပာသကံ နှာပေတ္တ ဝိလိမ္ပေတ္တ ဝတ္ထယုဂေန အစ္ဆာဒေသုံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၆၃. ''တဠု တေ နှာပယိတ္တတန၊ ဝိလိမ္ပေတ္တတန တဏိဇာ။
ဝတ္ထေဟစ္ဆာဒယိတ္တတန၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသုံ။

၆၄. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဝိပာကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပာနီယံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၆၅. ''တတော သုဒ္ဓာ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဟသန္တီ ဝိမာနာ နိက္ခမိ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလ''န္တိ။ –

တိဿော ကထာယော အဘေစုံ။

၆၃. တတ္ထ **တန္တိ** တံ ဥပာသကံ။ စ-သဒ္ဒော နိပါတမတ္တံ။ **တေ**တိ တေ တဏိဇာတိ ယောဇနာ။ **ဝိလိမ္ပေတ္တတနာ** တိ ဥတ္တမေန ဂန္ဓေန ဝိလိမ္ပေတ္တ။ **ဝတ္ထေဟစ္ဆာဒယိတ္တတနာ** တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ သဗ္ဗဠုနံ ဘောဇနံ ဘောဇေတ္တ နိဝာသနံ ဥတ္တရိယန္တိ ဒွီဟိ ဝတ္ထေဟိ အစ္ဆာဒေသုံ, ဒွေ ဝတ္ထာနိ အဒံသူတိ အတ္ထော။ **တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသု**န္တိ တဿာ ပေတိယာ တံ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိံသု။

၆၄. **သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ** တိ **အနု**-တိ နိပါတမတ္တံ, တဿာ ဒက္ခိဏာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌသမနန္တရမေဝ။ **ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထာ**တိ တဿာ ပေတိယာ ဝိပါကော ဒက္ခိဏာယ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ကီဒိသောတိ ပေတိ အာဟ **ဘောဇနစ္ဆာဒနပာနီယ** န္တိ။ နာနပ္ပကာရံ ဒိဗ္ဗဘောဇနသဒိသံ ဘောဇနဠု နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏသမုဇ္ဇလံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထသဒိသံ ဝတ္ထဠု အနေကဝိဓံ ပာနကဠု **ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ** ဤဒိသံ **ဖလံ ဥဒပဇ္ဇထာ** တိ ယောဇနာ။

၆၅. **တတော**တိ ယထာဝုတ္တဘောဇနာဒိပဋိလာဘတော ပစ္ဆာ။ **သုဒ္ဓာ** တိ နှာနေန သုဒ္ဓသရီရာ။ **သုစိဝသနာ**တိ သုဝိသုဒ္ဓဝတ္ထနိဝတ္ထာ။ **ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ** တိ ကာသိကဝတ္ထတောပိ ဥတ္တမဝတ္ထဓာရိနီ။ **ဟသန္တီ** တိ ''ပဿထ တာဝ တုမှာကံ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလဝိသေသ''န္တိ ပကာသနဝသေန ဟသမာနာ ဝိမာနတော နိက္ခမိ။

အထ တေ တဏိဇာ ဧဝံ ပစ္စက္ခတော ပုညဖလံ ဒိသွာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတစိတ္တဇာတာ တသ္မိံ ဥပာသကေ သဉ္ဇာတဂါရဝဗဟုမာနာ ကတဠုလီ တံ ပယိရုပါသိံသု။ သောပိ တေ ဓမ္မကထာယ ဘိယျောသောမတ္တာယ ပသာဒေတ္တ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေ တာယ ဝိမာနပေတိယာ ကတကမ္မံ –

၆၆. ''သုစိတ္တရူပံ ရုစိရံ၊ ဝိမာနံ တေ ပဘာသတိ။
ဒေဝတေ ပုစ္ဆိတာစိက္ခ၊ ကိဿ ကမ္မဿိဒံ ဖလ''န္တိ။ –

ဣမာယ ကထာယ ပုစ္ဆိသု။ တတ္ထ **သုစိတ္တရူပ** န္တိ ဟတ္ထိအဿက္ကတ္တိပုရိသာဒိဝသေန စေဝ မာလာကမ္မလတာက မ္မာဒိဝသေန စ သုဌု ဝိဟိတစိတ္တရူပံ။ **ရုစိရ**န္တိ ရမဏီယံ ဒဿနီယံ။ **ကိဿ ကမ္မဿိဒံ ဖလ** န္တိ ကီဒိသဿ က မ္မဿ, ကိံ အနမယဿ ဥအဟု သီလမယဿ ဣဒံ ဖလန္တိ အတ္ထော။

သာ တေဟိ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ ''မယာ ကတဿ ပရိတ္တကဿ ကုသလကမ္မဿ တာဝ ဣဒံ ဖလံ, အကုသလကမ္မဿ ပန အာယတိံ နိရယေ ဒေိသံ ဘဝိဿတီ''တိ တဒုဘယံ အာစိက္ခန္တီ –

၆၇. ''ဘိက္ခုနော စရမာနဿ၊ အောဏိနိမ္ဗဇ္ဇနိံ အဟံ။
အအာသိံ ဥဇုဘူတဿ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

၆၈. ''တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊ ဝိပာကံ ဒီဃမန္တရံ။
အနုဘောမိ ဝိမာနသ္မိံ၊ တဉ္စ အနိ ပရိတ္တကံ။

၆၉. ''ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ၊ ကာလံကိရိယာ ဘဝိဿတိ။
ဧကန္တကဋုကံ ဃောရံ၊ နိရယံ ပပတိဿဟံ။

၇၀. ''စတုက္ကဏ္ဏံ စတုဒ္ဝါရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပာကာရပရိယန္တံ၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။

၇၁. ''တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗအာ။

၇၂. ''တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓာနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိဿ ဝေဒနံ။
ဖလဉ္စ ပာပကမ္မဿ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုသ''န္တိ။ – ကထာယော အဘာသိ။

၆၇. တတ္ထ **ဘိက္ခုနော စရမာနဿာ** တိ အညတရဿ ဘိန္နကိလေသဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခာယ စရန္တဿ။ **အောဏိနိမ္ဗဇ္ဇနိ** န္တိ ဝိဿဋ္ဌမာနတေလံ ပိညာကံ။ **ဥဇုဘူတဿာ** တိ စိတ္တဇိမ္ဟဝင်္ကကုဋိလဘာဝကရာနံ ကိလေသာ နံ အဘာဝေန ဥဇုဘာဝပ္ပတ္တဿ။ **ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ** တိ ကမ္မဖလသဒ္ဓာယ သုဌု ပသန္နေန စိတ္တေန။

၆၈-၆၉. ဒီဃမန္တရ န္တိ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော, ဒီဃအန္တရံ ဒီဃကာလန္တိ အတ္ထော။ **တဉ္စ အနိ ပရိတ္တ ကန္တိ** တဉ္စ ပုညဖလံ ဝိပက္ကဝိပာကတ္တာ ကမ္မဿ ဣအနိ ပရိတ္တကံ အပ္ပာဝသေသံ, န စိရေနေဝ ဣတော စဝိဿ သာမီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **''ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ, ကာလံကိရိယာ ဘဝိဿတီ''** တိ စတူဟိ မာသေဟိ ဥဒ္ဓံ စတုန္နံ မာသာနံ ဥပရိ ပဉ္စမေ မာသေ မမ ကာလံကိရိယာ ဘဝိဿတီတိ ဒဿေတိ။ **ဧကန္တကဋုက**န္တိ ဧကန္တေနေဝ အနိဋ္ဌဆဖ ဿာယတနိကဘာဝတော ဧကန္တဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။ **ဃောရ**န္တိ အရုဏံ။ **နိရယ**န္တိ နတ္ထိ ဧတ္ထ အယော သုခန္တိ က တွာ ''နိရယ''န္တိ လဒ္ဓနာမံ နရကံ။ **ပပတိဿဟ** န္တိ ပပဟိဿာမိ အဟံ။

၇၀. ''နိရယ''န္တိ စေတ္ထ အဝီစိမဟာနိရယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ တံ သရူပတော ဒဿေတုံ **''စတုက္ကဏ္ဏ''**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စတုက္ကဏ္ဏ** န္တိ စတုက္ကောဏံ။ **စတုဒ္ဝါရ**န္တိ စတူသု ဒိသာသု စတူဟိ ဒွါရေဟိ ယု တ္တံ။ **ဝိဘတ္တ** န္တိ သုဌု ဝိဘတ္တံ။

ဘာဂသောတိ ဘာဂတော။ **မိတ**န္တိ တုလိတံ။ **အယောပာကာရပရိယန္တ** န္တိ အယောမယေန ပာကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ။ **အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတ** န္တိ အယောပဋ္ဋလေနေဝ ဥပရိ ပိဟိတံ။

၇၁-၇၂. **တေဇသာ ယုတာ**တိ သမန္တတော သမုဋ္ဌိတဇာလေန မဟတာ အဂ္ဂိနာ နိရန္တရံ သမာယုတဇာလာ။ **သမန္တာ ယောဇနသတန္တိ** ဧဝံ ပန သမန္တာ ဖဟိ သဗ္ဗဒိသာသု ယောဇနသတံ ယောဇနာနံ သတံ။ **သဗ္ဗဒာ** တိ သဗ္ဗကာလံ။ **ဖရိတွာ တိဋ္ဌတီ**တိ ဗျာပေတွာ တိဋ္ဌတိ။ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ မဟာနိရယေ။ **ဝေဒိဿု** န္တိ ဝေဒိဿာမိ အနုဘဝိဿာမိ။ **ဖလဉ္စ ပာပကမ္မဿာ** တိ ကြဒံ ဤဒိသံ ဒုက္ခာနုဘဝနံ မဟာ ဧဝံ ကတဿ ပာပဿ ကမ္မဿ ဖလန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ တာယ အတ္တနာ ကတကမ္မဖလေ အာယတိံ နေရယိကဘယေ စ ပကာသိတေ သော ဥပာသကော ကရုဏာသဉ္စောဒိတမာနသော "ဟန္ဒဿာဟံ ပတိဋ္ဌာ ဘဝေယျ"န္တိ စိန္တေတွာ အာဟ – "ဒေဝတေ, တွံ မယှံ ကေဿ အနဝသေသ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓါ ဥဋ္ဌာရသမ္ပတ္တိယုတ္တာ ဇာတာ, ကြအနိ ပန ကြမေသံ ဥပာသကာနံ အနံ ဒတွာ သတ္ထု စ ဂုဏေ အနုဿရိတွာ နိရယူပပတ္တိတော မုစ္စိဿသီ"တိ။ သာ ပေတီ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ "သာဓူ"တိ ဝတွာ တေ ဒိဗ္ဗေန အန္နပာနေန သန္တပ္ပေတွာ ဒိဗ္ဗာနိ ဝတ္ထာနိ နာနာဝိဓာနိ ရတနာနိ စ အဒာသိ, ဘဂဝန္တဉ္စ ဥဒ္ဒိဿ ဒိဗ္ဗံ ဒုဿယုဂံ တေသံ ဟတ္ထေ ဒတွာ "အညတရာ, ဘန္တေ, ဝိမာနပေတီ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီတိ သာဝတ္ထိံ ဂန္တွာ သတ္ထာရံ မမ ဝစနေန ဝန္ဒထာ"တိ ဝန္ဒနဉ္စ ပေသေသိ, တဉ္စ နာဝံ အတ္တနော ကြဒ္ဓါနုဘာဝေန တေဟိ ကြစ္ဆိတပဋ္ဋနံ တံ ဒိဝသမေဝ ဥပနေသိ။

အထ တေ တဏိဇာ တတော ပဋ္ဋနတော အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ သတ္ထု တံ ဒုဿယုဂံ ဒတွာ ဝန္ဒနဉ္စ နိဝေဒေတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ သတ္ထာ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဝိတ္ထာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ, သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ ဇာတာ။ တေ ပန ဥပာသကာ ဒုတိယဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မဟာအနံ ဒတွာ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိံသု။ သာ စ တတော ပေတလောကတော စဝိတွာ ဝိဝိဓရတနဝိဇ္ဇောတိတေ တာဝတိံသဘဝနေ ကနကဝိမာနေ အစ္ဆရာသဟဿပရိတရာ နိဗ္ဗတ္တီတိ။

ခလ္လာဋိယပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. နာဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ပုရတောဝ သေတေန ပလေတိ ဟတ္ထိနာ တိ ကြဒံ သတ္ထုရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဒွေ ဗြာဟ္မဏပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အာယသ္မာ ကိရ သံကိစ္စော သတ္တဝဿိကော ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတော တိံသမတ္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ အရညာယတနေ ဝသန္တော တေသံ ဘိက္ခူနံ ပဉ္စန္နံ စောရသတာနံ ဟတ္ထတော အာဂတံ မရဏဘယံ ဗာဟိတွာ တေ စ စောရေ ဒမေတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။ သတ္ထာ တေသံ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, ဒေသနာဝသာနေ တေ ဘိက္ခူ အရဟတ္တံ ပာပုဏိံသု။ အထာယသ္မာ သံကိစ္စော ပရိပုဏ္ဏဝဿော လဒ္ဓူပသမ္ပဒော တေဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ကြသိပတနေ ဝိဟာသိ။ မနုဿာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပသန္နမာနသာ ဝီထိပဋိပာဋိယာ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂ ဟုတွာ အာဂန္တုကဒာနံ အဒံသု။ တတ္ထ အညတရော ဥပာသကော မနုဿေ နိစ္စဘတ္တေ သမာဒပေသိ, တေ ယထာဗလံ နိစ္စဘတ္တံ ပဋ္ဌပေသုံ။

တေန စ သမယေန ဗာရာဏသိယံ အညတရဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဒွေ ပုတ္တာ ဧကော စ ဓီတာ အဟေသုံ၊ တေသု ဇေဋ္ဌပုတ္တော တဿ ဥပာသကဿ မိတ္တော အဟောသိ။ သော တံ ဂဟေတွာ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ အာယသ္မာ သံကိစ္စော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော မုဒုစိတ္တော အဟောသိ။ အထ နံ သော ဥပာသကော အာဟ – "တွံ ကေဿ ဘိက္ခူနော နိစ္စဘတ္တံ ဒေဟီ"တိ ။ "အနာစိဏ္ဏံ အမှာကံ ဗြာဟ္မဏာနံ သမဏာနံ သက္ကပုတ္တိယာနံ နိစ္စဘတ္တအနံ, တသ္မာ နာဟံ ဒဿာမီ"တိ။ "ကိံ မယှမ္ပိ ဘတ္တံ န ဒဿသီ"တိ? "ကထံ န ဒဿာမီ"တိ အာဟ။ "ယဒိ ဧဝံ ယံ မယှံ ဒေသိ, တံ ကေဿ ဘိက္ခုဿ ဒေဟီ"တိ။ သော "သာဓူ"တိ ပဋိဿုဏိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဟတောဝ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဧကံ ဘိက္ခုံ အာနေတွာ ဘောဇေသိ။

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဘိက္ခူနံ ပဋိပတ္တိံ ဒိသွာ ဓမ္မဉ္စ သုဏိတွာ တဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ စ ဘဂိနီ စ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ ပုညကမ္မရတာ စ အဟေသုံ။ ဧဝံ တေ တယော ဇနာ ယထာဝိဘဝံ အနာနိ ဒေန္တာ သမဏဗြာဟ္မဏေ

သက္ကရိသု ဂရုံ ကရိသု မာနေသုံ ပူဇေသုံ။ မာတာပိတရော ပန နေသံ အဿဒ္ဓာ အပ္ပသန္နာ သမဏဗြာဟ္မဏေသု အကာရတ ပုညကိရိယာယ အနာဒရာ အစ္ဆန္ဒိကာ အဟေသုံ။ တေသံ ဓီတရံ အရိကံ မာတုလပုတ္တဿတ္ထာယ ဉာတကာ တရေသုံ။ သော စ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ နိစ္စံ အတ္တနော မာတု-ဂေဟံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဂစ္ဆတိ။ တံ မာတာ အတ္တနော ဘာတု-ဓီတာယ အရိကာယ ပလောဘေတိ။ တေန သော ဥက္ကဏ္ဌိ တော ဟုတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ – ''ဥပ္ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ, ဘန္တေ, အနုဇာနာထ မ''န္တိ။ ဥပဇ္ဈာယော တဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ အာဟ – ''သာမဏေရ, မာသမတ္တံ အာဂမေဟီ''တိ။ သော ''သာဓူ''တိ ပဋိဿု ဏိတွာ မာသေ အတိက္ကန္တေ တထေဝ အာရောစေသိ။ ဥပဇ္ဈာယော ပုန ''အဍ္ဎမာသံ အာဂမေဟီ''တိ အာဟ။ အဍ္ဎ မာသေ အတိက္ကန္တေ တထေဝ ဝုတ္တေ ပုန ''သတ္တာဟံ အာဂမေဟီ''တိ အာဟ။ သော ''သာဓူ''တိ ပဋိဿုဏိ။ အထ တသ္မိံ အန္တောသတ္တာဟေ သာမဏေရဿ မာတုလာနိယာ ဂေဟံ ဝိနဋ္ဌစ္ဆဒနံ ဇိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗလကုဋ္ဋံ တတဝဿာ ဘိဟတံ ပရိပတိ။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ ဒွေ ပုတ္တာ ဃီတာ စ ဂေဟေန အဇ္ဈောတ္ထဋာ ကာလမကံသု။ တေသု ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ စ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု, ဒွေ ပုတ္တာ ဓီတာ စ ဘုမ္မဒေဝေသု။ တေသု ဇေဋ္ဌပု တ္တဿ ဟတ္ထိယာနံ နိဗ္ဗတ္တိ, ကနိဋ္ဌဿ အဿတရီရထော, ဓီတာယ သုဝဏ္ဏသိဝိကာ။ ဗြာဟ္မဏော စ ဗြာဟ္မဏီ စ မဟန္တေ မဟန္တေ အယောမုဂ္ဂရေ ဂဟေတွာ အညမညံ အာကောဋ္ဋေန္တိ, အဘိဟတဋ္ဌာနေသု မဟန္တာ မဟန္တာ ဃဋပ္ပမာဏာ ဂဏ္ဍာ ဥဋ္ဌဟိတွာ မုဟုတ္တေနေဝ ပစိတွာ ပရိဘေဒပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ။ တေ အညမညဿ ဂဏ္ဍေ ဖာလေတွာ ကောဓာဘိဘူတာ နိက္ကရုဏာ ဖရုသဝစနေဟိ တဇ္ဇေန္တာ ပုဗ္ဗလောဟိတံ ပိဝန္တိ, န စ တိတ္တိံ ပဋိလဘန္တိ။

အထ သာမဏေရော ဥက္ကဏ္ဌာဘိဘူတော ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ – ''ဘန္တေ, မယာ ပဋိညာတဒိဝသာ ဝီတိဝတ္တာ, ဂေဟံ ဂမိဿာမိ, အနုဇာနာထ မ''န္တိ။ အထ နံ ဥပဇ္ဈာယော ''အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ကာလပက္ခစာတုဒ္ဒသိယာ ပဝတ္တမာနာယ ဧဟီ''တိ ဝတွာ ဣဒ္ဓိပ္ပဘာဝေန ပိဋ္ဌိပဿေန ထောကံ ဂန္တွာ အဋ္ဌာသိ။ တေန စ သမယေန တေ ဒွေ ဒေဝပုတ္တာ သဒ္ဓိံ ဘဂိနိယာ တေနေဝ မဂ္ဂေန ယက္ခသမာဂမံ သမ္ပာဝေတုံ ဂစ္ဆန္တိ, တေသံ ပန မာတာပိတရော မုဂ္ဂရဟတ္ထာ ဖရုသတစာ ကာဋ္ဌရူပာ အာကုလာကုလလူခပတိတကေသဘာရာ အဂ္ဂိဒမုတာလက္ခန္ဓသဒိသာ ဝိဂလိတပုဗ္ဗလောဟိတာ ဝလိတဂတ္တာ အတိဝိယ ဇေဂုစ္ဆဗီဘစ္ဆဒဿနာ တေ အနုဗန္ဓန္တိ။

အထာယသ္မာ သံကိစ္စော ယထာ သော သာမဏေရော တေ သဗ္ဗေ ဂစ္ဆန္တေ ပဿတိ, တထာရူပံ ဣဒ္ဓာဘိသင်္ခာရံ အဘိသင်္ခရိတွာ သာမဏေရံ အာဟ – ''ပဿသိ တွံ, သာမဏေရ, ဣမေ ဂစ္ဆန္တေ''တိ? ''အာမ, ဘန္တေ, ပဿာမီ''တိ။ ''တေန ဟိ ဣမေဟိ ကတကမ္မံ ပဋိပုစ္ဆာ''တိ။ သော ဟတ္ထိယာနာဒီဟိ ဂစ္ဆန္တေ အနုက္ကမေန ပဋိပုစ္ဆိ။ တေ အာဟံသု – ''ယေ ပစ္ဆတော ပေတာ အာဂစ္ဆန္တိ, တေ ပဋိပုစ္ဆာ''တိ။ သာမဏေရော တေ ပေတေ ကထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ –

၇၃. ''ပုရတောဝ သေတေန ပလေတိ ဟတ္ထိနာ၊ မဇ္ဈေ ပန အဿတရီရထေန။
ပစ္ဆာ စ ကညာ သိဝိကာယ နီယတိ၊ ဩဘာသယန္တီ ဒသ သဗ္ဗသော ဒိသာ။

၇၄. ''တုမှေ ပန မုဂ္ဂရဟတ္ထပာဏိနော၊ ရုဒံမုခာ ဆိန္နပဘိန္နဂတ္တာ။
မနုဿဘူတာ ကိမကတ္ထ ပာပံ၊ ယေနညမညဿ ပိဝါထ လောဟိတ''န္တိ။

တတ္ထ **ပုရတော**တိ သဗ္ဗပဌမံ။ **သေတေနာ**တိ ပဏ္ဍရေန။ **ပလေတီ**တိ ဂစ္ဆတိ။ **မဇ္ဈေ ပနာ** တိ ဟတ္ထိံ အာရူဠှဿ သိဝိကံ အာရူဠှာယ စ အန္တရေ။ **အဿတရီရထေနာ** တိ အဿတရီယုတ္တေန ရထေန ပလေတီတိ ယောဇနာ။ **နီယတီ**တိ ဝဟီယတိ။ **ဩဘာသယန္တီ ဒသ သဗ္ဗသော ဒိသာ** တိ သဗ္ဗတော သမန္တတော သဗ္ဗာ ဒသ ဒိသာ အတ္တနော သရီရပ္ပဘာဟိ ဝတ္ထာဘရဏာဒိပ္ပဘာဟိ စ ဝိဇ္ဇောတယမာနာ။ **မုဂ္ဂရဟတ္ထပာဏိနော** တိ မုဂ္ဂရာ ဟတ္ထသင်္ခာတေသု ပာဏီသု ယေသံ တေ မုဂ္ဂရဟတ္ထပာဏိနော, ဘူမိသဏ္ဍာပကရဏီယာဒီသု ပာဏိတေဟာရဿ လဒ္ဓမာနတ္တာ ဟတ္ထသဒ္ဒေန ပာဏိ ဝေ ဝိသေသိတော။ **ဆိန္နပဘိန္နဂတ္တာ** တိ မုဂ္ဂရပ္ပဟာရေန တတ္ထ တတ္ထ ဆိန္နပဘိန္နသရီရာ။ **ပိဝါထာ**တိ ပိဝထ။

ဇဝံ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ တေ ပေတာ သဗ္ဗံ တံ

ပဝတ္တိံ စတူဟိ ကထာဟိ ပစ္စဘာသိံသု –

၇၅. ''ပုရတော ဝ ယော ဂစ္ဆတိ ကုဥ္ဇရေန၊ သေတေန နာဂေန စတုက္ကမေန။
အမှာကံ ပုတ္တော အဟု ဇေဋ္ဌကော သော၊ အနာနိ ဒတွာန သုခီ ပမောဒတိ။

၇၆. ''ယော ယော မဇ္ဈေ အဿတရီရထေန၊ စတုဗ္ဘိ ယုတ္တေန သုဝဂ္ဂိတေန။
အမှာကံ ပုတ္တော အဟု မဇ္ဈိမော သော၊ အမစ္ဆရီ ဒါနပတီ ဝိရောစတိ။

၇၇. ''ယော သော စ ပစ္ဆာ သိဝိကာယ နီယတိ၊ နာရီ သပညာ မိဂမန္ဒလောစနာ။
အမှာကံ ဓီတာ အဟု သာ ကနိဋ္ဌိကာ၊ ဘာဂဍ္ဎဘာဂေန သုခီ ပမောဒတိ။

၇၈. ''ဧတေ စ ဒါနာနိ အဒံသု ပုဗ္ဗေ၊ ပသန္နစိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
မယံ ပန မစ္ဆရိနော အဟုမှာ၊ ပရိဘာသကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
ဧတေ စ ဒတွာ ပရိစာရယန္တိ၊ မယဉ္စ သုသ္သာမ နဠောဝ ဆိန္နော''တိ။

၇၅. တတ္ထ **ပုရတော ဝ ယော ဂစ္ဆတီ** တိ ဣမေသံ ဂစ္ဆန္တာနံ ယော ပုရတော ဂစ္ဆတိ။ ''ယောသော ပုရတော ဂစ္ဆတီ''တိ ဝါ ပါဌော, တဿ ယော ဧသော ပုရတော ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ **ကုဉ္ဇရေနာ** တိ ကုံ ပထဝိံ ဇီရယတိ, ကုဉ္ဇေသု ဝါ ရမတိ စရတီတိ ''ကုဉ္ဇရော''တိ လဒ္ဓနာမေန ဟတ္ထိနာ။ **နာဂေနာ**တိ, နာဿ အဂမနီယံ အနဘိဘဝနီယံ အတ္ထီတိ နာဂေ, တေန နာဂေန။ **စတုက္ကမေနာ** တိ စတုပ္ပဒေန။ **ဇေဋ္ဌကော** တိ ပုဗ္ဗဇော။

၇၆-၇၇. **စတုဗ္ဘီ** တိ စတူဟိ အဿတရီဟိ။ **သုဝဂ္ဂိတေနာ** တိ သုန္ဒရဂမနေန စာတုရဂမနေန။ **မိဂမန္ဒလောစနာ** တိ မိဂီ ဝိယ မန္ဒက္ခိကာ။ **ဘာဂဍ္ဎဘာဂေနာ** တိ ဘာဂဿ အဍ္ဎဘာဂေန, အတ္တနာ လဒ္ဓကောဋ္ဌာသတော အဍ္ဎဘာဂဒါနေန ဟေတုဘူတေန။ **သုခီ**တိ သုခိနီ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။

၇၈. **ပရိဘာသကာ**တိ အက္ကောသကာ။ **ပရိစာရယန္တီ** တိ ဒိဗ္ဗေသု ကာမဂုဏေသု အတ္တနော ဣန္ဒြိယာနိ ဣတော စိတော စ ယထာသုခံ စာရေန္တိ, ပရိဇနေဟိ ဝါ အတ္တနော ပုညာနုဘာဝနိဿန္ဒေန ပရိစရိယံ ကာရေန္တိ။ **မယဉ္စ သုဿာမ နဠောဝ ဆိန္နော**တိ မယံ ပန ဆိန္နော အာတပေ ခိတ္တော နဠော ဝိယ သုဿာမ, ခုပ္ပိပါသာဟိ အညမညံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတေဟိ စ သုက္ခာ ဝိသုက္ခာ ဘဝါမာတိ။

ဧဝံ အတ္တနော ဟပံ သမ္ပဝေဒေတွာ ''မယံ တုယှံ မာတုလမာတုလာနိယော''တိ အာစိက္ခိံသု။ တံ သုတွာ သာမဏေရော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ''ဝေရူပါနံ ကိဗ္ဗိသကာရီနံ ကထံ နု ခော ဘောဇနာနိ သိဇ္ဈန္တီ''တိ ပုစ္ဆန္တော –

၇၉. ''ကိံ တုမှာကံ ဘောဇနံ ကိံ သယာနံ၊ ကထဉ္စ ယာပေထ သုပာပဓမ္မိနော။
ပဟူတဘောဂေသု အနပ္ပကေသု၊ သုခံ ဝိရာဓာယ ဒုက္ခဇ္ဇ ပတ္တာ''တိ။ –

ဣမံ ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကိံ တုမှာကံ ဘောဇနန္တိ** ကီဒိသံ တုမှာကံ ဘောဇနံ? **ကိံ သယာနန္တိ** ကီဒိသံ သယနံ? ''ကိံ သယာနာ''တိ ကေစိ ပဌန္တိ, ကီဒိသာ သယနာ, ကီဒိသေ သယနေ သယထာတိ အတ္ထော။ **ကထဉ္စ ယာပေထာ** တိ ကေန ပကာရေန ယာပေထ, ''ကထံ ဝေ ယာပေထာ''တိပိ ပါဌော, ကထံ တုမှေဟ ယာပေထာတိ အတ္ထော။ **သုပာပဓမ္မိနော**တိ သုဋ္ဌု အတိဝိယ ပာပဓမ္မာ။ **ပဟူတဘောဂေသူ**တိ အပရိယန္တေသု ဥဠာရေသု ဘောဂေသု သန္တေသု။ **အနပ္ပကေသူ**တိ န အပ္ပကေသု ဗဟူသု။ **သုခံ ဝိရာဓာယာ**တိ သုခဟေတုနော ပုညဿ အကရဏေန သုခံ ဝိရဇ္ဈိတွာ ဝိရာဓေတွာ။ ''သုခဿ ဝိရာဓနော''တိ ကေစိ ပဌန္တိ။ **ဒုက္ခဇ္ဇ ပတ္တာ** တိ အဇ္ဇ ဣဒါနိ ဣဒံ ပေတယောနိပရိယာပန္နံ ဒုက္ခံ အနုပ္ပတ္တာတိ။

ဧဝံ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ ပေတာ တေန ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တာ –

၈၀. ''အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ပိဝါမ ပုဗ္ဗလောဟိတံ။
ဗဟုံ ပိတွာ န ဓာတာ ဟောမ၊ နစ္ဆာဒိမှာသေ မယံ။

၈၁. ‘‘က္လေစ္စ မစ္စာ ပရိဒေဝယန္တိ၊ အအာယကာ ပေစ္စ ယမဿ ဌာယိနော။
ယေ တေ ဝိဒိတ္ဝ အဓိဂမ္မ ဘောဂေ၊ န ဘုဉ္ဇရေ နာပိ ကရောန္တိ ပုညံ။

၈၂. ‘‘တေ ခုပ္ပိပါသူပဂတာ ပရတ္ထ၊ ပစ္ဆာ စိရံ ဈာယရေ ဍယှမာနာ။
ကမ္မာနိ ကတွာန ဒုခုန္ဒြာနိ၊ အနုဘောန္တိ ဒုက္ခံ ကဋုကပ္ဖလာနိ။

၈၃. ‘‘ဣတ္တရဉ္ဟိ ဓနံ ဓညံ၊ ဣတ္တရံ ဣဓ ဇီဝိတံ။
ဣတ္တရံ ဣတ္တရတော ဉတွာ၊ ဒီပံ ကယိရာထ ပဏ္ဍိတော။

၈၄. ‘‘ယေ တေ ဧဝံ ပဇာနန္တိ၊ နရာ ဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
တေ ဒါနေ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ သုတွာ အရဟတံ ဝစော’’တိ။ –

ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိံသု။

၈၀-၈၁. တတ္ထ **န ဓာတာ ဟောမာ**တိ ဓာတာ သုဟိတာ တိတ္တာ န ဟောမ။ **နစ္ဆာဒိမှသေ** တိ န ရုစ္စာမ, န ရုစိံ ဥပ္ပာဒေမ, န တံ မယံ အတ္တနော ရုစိယာ ပိဝိဿာမာတိ အတ္ထော။ **က္လေစ္စတ** တိ ဧဝမေဝ။ **မစ္စာ ပရိဒေဝယန္တိ** တိ မယံ ဝိယ အညေပိ မနုဿာ ကတကိဗ္ဗိသာ ပရိဒေဝန္တိ ကန္ဒန္တိ။ **အအာယကာ**တိ အအာနသီလာ မစ္ဆရိနော။ **ယမဿ ဌာယိနော**တိ ယမလောကသညိတေ ယမဿ ဌာနေ ပေတ္တိဝိသယေ ဌာနသီလာ ။ **ယေ တေ ဝိဒိတ္ဝ အဓိဂမ္မဘောဂေ** တိ ယေ တေ သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ သုခဝိသေသဝိဓာယကေ ဘောဂေ ဝိန္ဒိတွာ ပဋိလဘိတွာ။ **န ဘုဉ္ဇရေ နာပိ ကရောန္တိ ပုည**န္တိ အမှေ ဝိယ သယမ္ပိ န ဘုဉ္ဇန္တိ, ပရေသံ ဒေန္တာ အနမယံ ပုညမ္ပိ န ကရောန္တိ။

၈၂. တေ ခုပ္ပိပါသူပဂတာ ပရတ္ထာ တိ တေ သတ္တာ ပရတ္ထ ပရလောကေ ပေတ္တိဝိသယေ ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဘိဘူတာ ဟုတွာ။ **စိရံ ဈာယရေ ဍယှမာနာ**တိ ခုအာဒိဟေတုကေန ဒုက္ခဂ္ဂိနာ ‘‘အကတံ ဝတ အမှေဟိ ကုသလံ, ကတံ ပါပ’’န္တိအာဒိနာ ဝတ္တမာနေန ဝိပ္ပဋိသာရဂ္ဂိနာ ပရိဍယှမာနာ ဈာယန္တိ, အနုတ္ထုနန္တီတိ အတ္ထော။ **ဒုခုဒ္ဒြာနီ**တိ ဒုက္ခဝိပာကာနိ။ **အနုဘောန္တိ ဒုက္ခံ ကဋုကပ္ဖလာနီ** တိ အနိဋ္ဌဖလာနိ ပါပကမ္မာနိ ကတွာ စိရကာလံ ဒုက္ခံ အာဟာယိကဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။

၈၃-၈၄. ဣတ္တရ န္တိ န စိရကာလဋ္ဌာယီ, အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။ **ဣတ္တရံ ဣဓ ဇီဝိတ** န္တိ ဣဓ မနုဿလောကေ သတ္တာနံ ဇီဝိတမ္ပိ ဣတ္တရံ ပရိတ္တံ အပ္ပကံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ – ‘‘ယော စိရံ ဇီဝတိ, သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော’’တိ (ဒီ. နိ. ၂.၉၁; သံ. နိ. ၁.၁၄၅; အ. နိ. ၇.၇၄)။ **ဣတ္တရံ ဣတ္တရတော ဉတွာ** တိ ဓနဓညာဒိဥပကရဏံ မနုဿာနံ ဇီဝိတဉ္စ ဣတ္တရံ ပရိတ္တံ ခဏိကံ န စိရဋ္ဌန္တိ ပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ။ **ဒီပံ ကယိရာထ ပဏ္ဍိတော** တိ သပ္ပညော ပုရိသော ဒီပံ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ပရလောကေ ဟိတသုခါဓိဋ္ဌာနံ ကရေယျ။ **ယေ တေ ဧဝံ ပဇာနန္တီ** တိ ယေ တေ မနုဿာ မနုဿာနံ ဘောဂါနံ ဇီဝိတဿ စ ဣတ္တရဘာဝံ ယာထာဝတော ဇာနန္တိ, တေ ဒါနေ သဗ္ဗကာလံ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ။ **သုတွာ အရဟတံ ဝစော**တိ အရဟတံ ဗုဒ္ဓါဒီနံ အရိယာနံ ဝစနံ သုတွာ, သုတတ္တာတိ အတ္ထော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧဝံ တေ ပေတာ သာမဏေရေန ပုဋ္ဌာ တမတ္ထံ အာစိက္ခိတွာ ‘‘မယံ တုယှံ မာတုလမာတုလာနိယော’’တိ ပဝေဒေသုံ။ တံ သုတွာ သာမဏေရော သဉ္ဇာတသံဝေဂေ ဥက္ကဏ္ဌံ ပဋိဝိနောဒေတွာ ဥပဇ္ဈာယဿ ဟဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဧဝမာဟ – ‘‘ယံ, ဘန္တေ, အနုကမ္ပကေန ကရဏီယံ အနုကမ္ပံ ဥပာဒါယ, တံ မေ တုမှေဟိ ကတံ, မဟတာ ဝတမှိ အနတ္ထဟတတော ရက္ခိတော, န ဒါနိ မေ ဃရာဝါသေန အတ္ထော, အဘိရမိဿာမိ ဗြဟ္မစရိယေ’’တိ။ အထာယသ္မာ သံကိစ္စော တဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အာယသ္မာ ပန သံကိစ္စော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဝိတ္ထာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ, သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

နာဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ဥရဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဥရဂေါဝ တစံ ဇိဏ္ဏံ တိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ ဥပါသကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ ဥပါသကဿ ပုတ္တော ကာလမကာသိ။ သော ပုတ္တမရဏဟေတု ပရိဒေဝသောကသမာပန္နော ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော ဂေဟေယေဝ အဋ္ဌာသိ။ အထ သတ္ထာ ပစ္စူသဝေလာယံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ဥပါသကံ ဒိသွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တဿ ဂေဟံ ဂန္တွာ ဒွါရေ အဋ္ဌာသိ။ ဥပါသကော စ သတ္ထု အာဂတဘာဝံ သုတွာ သီဃံ ဥဋ္ဌာယ ဂန္တွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ အာသနံ ပညပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ ဥပါသကောပိ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ တံ ဘဂဝါ "ကိံ, ဥပါသက, သောကပရေတော ဝိယ ဒိဿသီ"တိ အာဟ။ "အာမ, ဘဂဝါ, ပိယော မေ ပုတ္တော ကာလကတော, တေနာဟံ သောစာမီ"တိ။ အထဿ ဘဂဝါ သောကဝိနောဒနံ ကရောန္တော ဥရဂဇာတကံ (ဇာ. ၁.၅.၁၉ အာဒယော) ကထေသိ။

အတီတေ ကိရ ကာသိရဋ္ဌေ ဗာရာဏသိယံ ဓမ္မပါလံ နာမ ဗြာဟ္မဏကုလံ အဟောသိ။ တတ္ထ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏီ ပုတ္တော ဓီတာ သုဏိသာ ဒါသီတိ ဣမေ သဗ္ဗေပိ မရဏာနုဿတိဘာဝနာဘိရတာ အဟေသုံ။ တေသု ယော ဂေဟတော နိက္ခမတိ, သော သေသဇနေ ဩဝဒိတွာ နိရပေက္ခောဝ နိက္ခမတိ။ အထေကဒိဝသံ ဗြာဟ္မဏော ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ဃရတော နိက္ခမိတွာ ခေတ္တံ ဂန္တွာ ကသတိ။ ပုတ္တော သုက္ခတိဏပဏ္ဏကဋ္ဌာနိ အာလိမ္ပေတိ။ တတ္ထေကော ကဏှသပ္ပော ဍာဟဘယေန ရုက္ခသုသိရတော နိက္ခမိတွာ ဣမံ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တံ ဍံသိ။ သော ဝိသဝေဂေန မုစ္ဆိတော တတ္ထေဝ ပရိပတိတွာ ကာလကတော, သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဗြာဟ္မဏော ပုတ္တံ မတံ ဒိသွာ ကမ္မန္တသမီပေန ဂစ္ဆန္တံ ဧကံ ပုရိသံ ဧဝမာဟ – "သမ္မ, မမ ဃရံ ဂန္တွာ ဗြာဟ္မဏိံ ဧဝံ ဝဒေဟိ 'နှာယိတွာ သုဒ္ဓဝတ္ထနိဝတ္ထာ ဧကဿ ဘတ္တံ မာလာဂန္ဓာဒီနိ စ ဂဟေတွာ တုရိတံ အာဂစ္ဆတူ'တိ"။ သော တတ္ထ ဂန္တွာ တထာ အာရောစေသိ, ဂေဟဇနောပိ တထာ အကာသိ။ ဗြာဟ္မဏော နှာတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝိလိမ္ပိတွာ ပရိဇနပရိဝုတော ပုတ္တဿ သရီရံ စိတကံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိံ ဒတွာ အရုက္ခန္နံ ဥဟန္တော ဝိယ နိဿောကော နိဿန္တာပေါ အနိစ္စသညံ မနသိ ကရောန္တော အဋ္ဌာသိ။

အထ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော သက္ကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ, သော စ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အဟောသိ။ သော အတ္တနော ပုရိမဇာတိံ ကတပုညဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိတရံ ဉာတကေ စ အနုကမ္ပမာနော ဗြာဟ္မဏဝေသေန တတ္ထ အာဂန္တွာ ဉာတကေ အသောစန္တေ ဒိသွာ "အမ္ဘော, မိဂံ ဈာပေထ, အမှာကံ မံသံ ဒေထ, ဆာတောမှီ"တိ အာဟ။ "န မိဂေါ, မနုဿော ဗြာဟ္မဏာ"တိ အာဟ။ "ကိံ တုမှာကံ ပစ္စတ္ထိကော ဧသော"တိ? "န ပစ္စတ္ထိကော, ဥရေ ဇာတော ဩရသော မဟာဂုဏဝန္တော တရုဏပုတ္တော"တိ အာဟ။ "ကိမတ္ထံ တုမှေဟ တထာရူပေ ဂုဏဝတိ တရုဏပုတ္တေ မတေ န သောစထာ"တိ? တံ သုတွာ ဗြာဟ္မဏော အသောစနကာရဏံ ကထေန္တော –

၅၅. "ဥရဂေါဝ တစံ ဇိဏ္ဏံ၊ ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ သံ တနုံ။
ဧဝံ သရီရေ နိဗ္ဘောဂေ၊ ပေတေ ကာလကတေ သတိ။

၅၆. "ဍယှမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉာတီနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတီ"တိ။ –

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၅၅-၅၆. တတ္ထ **ဥရဂေါ**တိ ဥရေန ဂစ္ဆတီတိ ဥရဂေါ။ သပ္ပဿေတံ အဓိဝစနံ။ **တစံ ဇိဏ္ဏံ** တိ ဇဇ္ဇရဘာဝေန ဇိဏ္ဏံ ပုရာဏံ အတ္တနော တစံ နိမ္မောကံ။ **ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ သံ တနုံ** တိ ယထာ ဥရဂေါ အတ္တနော ဇိဏ္ဏတစံ ရုက္ခန္တရေ ဝါ ကဋ္ဌန္တရေ ဝါ မူလန္တရေ ဝါ ပါသာဏန္တရေ ဝါ ကဉ္စုကံ ဩမုဉ္စန္တော ဝိယ သရီရတော ဩမုဉ္စိတွာ ပဟာယ ဆဍ္ဍေတွာ ယထာကာမံ ဂစ္ဆတိ, ဧဝမေဝ သံသာရေ ပရိဗ္ဘမန္တော သတ္တော ပေါရာဏဿ ကမ္မဿ ပရိက္ခီဏတ္တာ ဇဇ္ဇရီဘူတံ သံ တနုံ အတ္တနော သရီရံ ဟိတွာ ဂစ္ဆတိ, ယထာကမ္မံ ဂစ္ဆတိ, ပုနဗ္ဘဝဝသေန ဥပပဇ္ဇတိ

တိ အတ္ထော။ **ဝေဠ္ဌိ** ဥယ္ယှဟမာနံ ပုတ္တသ္သ သရီရံ ဒသ္သေန္တော အာဟ။ **သရီရေ နိဗ္ဗောဂေ** တိ အသ္သ ဝိယ အ ညေသမ္ပိ ကာယေ ဇဝံ ဘောဂဝိရဟိတေ နိရတ္ထကေ ဇာတေ။ **ပေတေ**တိ အာယုဥသ္မာဝိညာဏတော အပဂတေ။ **ကာလ ကတေ သတီ**တိ မတေ ဇာတေ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ ဥယ္ယှဟမာနော ကာယော အပေတဝိညာဏတ္တာ ဍာဟဒုက္ခံ ဝိယ ဉ ာတီနံ ရုဒိတံ ပရိဒေဝိတမ္ပိ န ဇာနာတိ, တသ္မာ ဇတံ မမ ပုတ္တံ နိမိတ္တံ ကတ္ဝာ န ရောဒာမိ။ **ဂတော သော တသ္သ ယာ ဂတီ**တိ ယဒိ မတသတ္တာ န ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ, မတသ္သ ပန ကတောကာသသ္သ ကမ္မသ္သ ဝသေန ယာ ဂတိ ဟဋ္ဌိကင္ခာ, တံ စုတိအနန္တရမေဝ ဂတော, သော န ပုရိမဉာတီနံ ရုဒိတံ ပရိဒေဝိတံ တ ပစ္စာသီသတိ, နာပိ ယေဘုယ္ယေန ပုရိမဉာတီနံ ရုဒိ တေန ကာစိ အတ္ထသိဒ္ဓီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဇဝံ ဗြာဟ္မဏေန အတ္တနော အသောစနကာရဏေ ကထိတေ ပရိယာယမနသိကာရကောသလ္လေ ပကာသိတေ ဗြာ ဟ္မဏရူပေ သက္ကော ဗြာဟ္မဏိံ အာဟ – ''အမ္မ, တုယ္ယှံ သော မတော ကိံ ဟောတီ''တိ? ''ဒသ မာသေ ကုစ္ဆိနာ ပရိ ဟရိတွ္ာ ထညံ ပာယေတ္ဝာ ဟတ္ထပာဒေ သဏ္ဌပေတ္ဝာ သံဝဍ္ဎိတော ပုတ္တော မေ, သာမီ''တိ။ ''ယဒိ ဇဝံ ပိတာ တာဝ ပုရိသဘာဝေန မာ ရောဒတု, မာတု နာမ ဟဒယံ မုဒုကံ, တွ္ဝံ ကသ္မာ န ရောဒသီ''တိ? တံ သုတွ္ာ သာ အရောဒနကာ ရဏံ ကထေန္တီ –

၈၇. ''အနဗ္ဘိတော တတော အာဂါ, နာနုညာတော ဣတော ဂတော။
ယထာဂတော တထာ ဂတော, တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

၈၈. ''ဥယ္ယှဟမာနော န ဇာနာတိ, ဉာတီနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဇတံ န ရောဒာမိ, ဂတော သော တသ္သ ယာ ဂတီ''တိ။ –

ကထာဒ္ဝယမာဟ။ တတ္ထ **အနဗ္ဘိတော** တိ အနဝ္ဟာတော, ''ဇဟိ မယ္ယှံ ပုတ္တဘာဝံ ဥပဂစ္ဆာ''တိ ဇဝံ အပက္ကော သိတော။ **တတော**တိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဌိတော, တတော ပရလောကတော။ **အာဂါ**တိ အာဂဉ္ဆိ။ **နာနုညာတော**တိ အနနုမ တော, ''ဂစ္ဆ, တာတ, ပရလောက''န္တိ ဇဝံ အမ္ဟေဟိ အဝိသ္သဇ္ဇော။ **ဣတော**တိ ဣဓလောကတော။ **ဂတော**တိ အပဂ တော။ **ယထာဂတော**တိ ယေနာကာရေန အာဂတော, အမ္ဟေဟိ အနဗ္ဘိတော ဇဝ အာဂတောတိ အတ္ထော။ **တထာ ဂ တော**တိ တေနေဝာကာရေန ဂတော။ ယထာ သကေနေဝ ကမ္မုနာ အာဂတော, တထာ သကေနေဝ ကမ္မုနာ ဂတောတိ။ ဇ တေန ကမ္မဿကတံ ဒသ္သေတိ။ **တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ** တိ ဇဝံ အဝသဝတ္တိကေ သံသာရပဝတ္တေ မရဏံ ပဋိစ္စ ကာ နာမ ပရိဒေဝနာ, အယုတ္တာ သာ ပညဝတာ အကရဏီယာတိ ဒသ္သေတိ။

ဇဝံ ဗြာဟ္မဏိယာ ဝစနံ သုတွ္ာ တသ္သ ဘဂိနိံ ပုစ္ဆိ – ''အမ္မ, တုယ္ယှံ သော ကိံ ဟောတီ''တိ? ''ဘာတာ မေ, သာမီ''တိ။ ''အမ္မ, ဘဂိနိယော နာမ ဘာတူသု သိနေဟာ, တွ္ဝံ ကသ္မာ န ရောဒသီ''တိ? သာပိ အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တီ –

၈၉. ''သစေ ရောဒေ ကိသာ အသ္သံ, တတ္ထ မေ ကိံ ဖလံ သိယာ။
ဉာတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ, ဘိယျော နော အရတီ သိယာ။

၉၀. ''ဥယ္ယှဟမာနော န ဇာနာတိ, ဉာတီနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဇတံ န ရောဒာမိ, ဂတော သော တသ္သ ယာ ဂတီ''တိ။ –

ကထာဒ္ဝယမာဟ။ တတ္ထ **သစေ ရောဒေ ကိသာ အသ္သ** န္တိ ယဒိ အဟံ ရောဒေယ္ယံ, ကိသာ ပရိသုက္ခသရီရာ ဘဝေ ယ္ယံ။ **တတ္ထ မေ ကိံ ဖလံ သိယာ** တိ တသ္မိံ မယ္ယှံ ဘာတု မရဏနိမိတ္တေ ရောဒနေ ကိံ နာမ ဖလံ, ကော အာနိသံသော ဘဝေယ္ယ? န တေန မယ္ယှံ ဘာတိကော အာဂစ္ဆေယ္ယ, နာပိ သော တေန သုဂတိံ ဂစ္ဆေယ္ယာတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဉာတိမိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ, ဘိယျော နော အရတီ သိယာ** တိ အမ္ဟာကံ ဉာတီနံ မိတ္တာနံ သုဟဒယာနဉ္စ မမ သောစနေန ဘာတုမရဏဒုက္ခတော ဘိယျောပိ အရတိ ဒုက္ခမေဝ သိယာတိ။

ဇဝံ ဘဂိနိယာ ဝစနံ သုတွ္ာ တသ္သ ဘရိယံ ပုစ္ဆိ – ''တုယ္ယှံ သော ကိံ ဟောတီ''တိ? ''ဘတ္တာ မေ, သာမီ''တိ။ ''ဘဒ္ဒေ, ဣတ္ထိယော နာမ ဘတ္တရိ သိနေဟာ ဟောန္တိ, တသ္မိဉ္စ မတေ ဝိဓဝါ အနာထာ ဟောန္တိ, ကသ္မာ တွ္ဝံ န

ရောဒသီ''တိ? သာပိ အတ္တနော အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တီ –

၉၁. ''ယထာပိ အရကော စန္ဒံ၊ ဂစ္ဆန္တမနုရောဒတိ။
ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ၊ ယော ပေတမနုသောစတိ။

၉၂. ''ဥယ္ဟမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉာတီနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတီ''တိ။ – ကထာဝတ္ထုယမာဟ။

တတ္ထ **အရကော**တိ ဗာလအရကော။ **စန္ဒ**န္တိ စန္ဒမဏ္ဍလံ။ **ဂစ္ဆန္တ**န္တိ နဘံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ ဂစ္ဆန္တံ။ **အနုရောဒတီ**တိ ''မယှံ ရထစက္ကံ ဂဟေတွာ ဒေဟီ''တိ အနုရောဒတိ။ **ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတ**န္တိ ယော ပေတံ မတံ အနုသောစတိ, တဿ သောစံ အနုသောစနံ ဧဝံသမ္ပဒံ ဧဝရူပံ, အာကာသေန ဂစ္ဆန္တဿ စန္ဒဿ ဂဟေတုကာမတာသဒိသံ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုသ္မိံ ကင်္ခာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ တဿ ဘရိယာယ ဝစနံ သုတွာ အသီတိ ပုဓွိ – ''အမ္မ, တုယှံ သော ကိံ ဟောတီ''တိ? ''အယျော မေ, သာမီ''တိ။ ''ယဒိ ဧဝံ တေန တွံ ပဟေထေတွာ ဝေယျာဝစ္စံ ကာရိတာ ဘဝိဿသိ, တသ္မာ မညေ 'သုမုတ္တာဟံ တေနာ'တိ န ရောဒသီ''တိ? ''သာမိ, မာ မံ ဧဝံ အဝစ, န စေတံ အနုစ္ဆဝိကံ , အတိဝိယ ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယာသမ္ပန္နော ယုတ္တဝါဒီ မယှံ အယျပုတ္တော ဥရေ သံဝဍ္ဎပုတ္တော ဝိယ အဟောသီ''တိ။ အထ ''ကသ္မာ န ရောဒသီ''တိ? သာပိ အတ္တနော အရောဒနကာရဏံ ကထေန္တီ –

၉၃. ''ယထာပိ ဗြဟ္မေ ဥဒကုမ္ဘော၊ ဘိန္နော အပ္ပဋိသန္ဓိယော။
ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ၊ ယော ပေတမနုသောစတိ။

၉၄. ''ဥယ္ဟမာနော န ဇာနာတိ၊ ဉာတီနံ ပရိဒေဝိတံ။
တသ္မာ ဧတံ န ရောဒါမိ၊ ဂတော သော တဿ ယာ ဂတီ''တိ။ –

ကထာဝတ္ထုယမာဟ။ တတ္ထ **ယထာပိ ဗြဟ္မေ ဥဒကုမ္ဘော, ဘိန္နော အပ္ပဋိသန္ဓိယော**တိ ဗြာဟ္မဏ သေယျထာပိ ဥဒကဃဋော မုဂ္ဂရပ္ပဟာရာဒိနာ ဘိန္နော အပ္ပဋိသန္ဓိယော ပုန ပာကတိကော န ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

သက္ကော တေသံ ကထံ သုတွာ ပသန္နမာနသော ''သမ္မဒေဝ တုမ္ဟေဟိ မရဏဿတိ ဘာဝိတာ, ဣတော ပဋ္ဌာယ န တုမ္ဟေဟိ ကသိအာဒိကရဏကိစ္စံ အတ္ထီ''တိ တေသံ ဂေဟံ သတ္တရတနဘရိတံ ကတွာ ''အပ္ပမတ္တာ အနံ ဒေထ, သီလံ ရက္ခထ, ဥပေါသထကမ္မံ ကရောထ''တိ ဩဝဒိတွာ အတ္တာနဉ္စ တေသံ နိဝေဒေတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။ တေပိ ဗြာဟ္မဏာဒယော အနာဒီနိ ပုညာနိ ကရောန္တာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဒေဝလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။

သတ္ထာ ဣမံ ဇာတကံ အာဟရိတွာ တဿ ဥပါသကဿ သောကသလ္လံ သမုဒ္ဓရိတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ, သစ္စပရိယောသာနေ ဥပါသကော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟီတိ။

ဥရဂပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒက-အဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

ဒွာဒသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

ပဌမဿ ဥရဂဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂေါ

၁. သံသာရမောစကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ မဂဓရဋ္ဌေ ဣဋ္ဌကဝတီနာမကေ ဂါမေ အညတရံ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ မဂဓရဋ္ဌေ ကိရ ဣဋ္ဌကဝတီ စ ဒီဃရာဇိ စာတိ ဒွေ ဂါမကာ အဟေသုံ, တတ္ထ ဗဟူ သံသာရမောစကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ပဋိဝသန္တိ။ အတီတေ စ ကာလေ ပဉ္စန္နံ ဝဿသတာနံ မတ္ထကေ အညတရာ ဣတ္ထီ တတ္ထေဝ ဣဋ္ဌကဝတိယံ အညတရသ္မိံ သံသာရမောစကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန ဗဟူ ကီဋပဋင်္ဂေ ဇီဝိတာ ဝောရောပေတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ။

သာ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ပုနပိ ဣဋ္ဌကဝတိယံယေဝ အညတရသ္မိံ သံသာရမောစကကုလေယေဝ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ယဒါ သတ္တဋ္ဌဝဿုဒ္ဒေသိကကာလေ အညာဟိ အရိကာဟိ သဒ္ဓိံ ရထိကာယ ကီဠနသမတ္ထာ အဟောသိ, တဒါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော တမေဝ ဂါမံ ဥပနိဿာယ အရုဏဝတီဝိဟာရေ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ဒွါဒသဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ တဿ ဂါမဿ ဒွါရသမီပေန မဂ္ဂေန အတိက္ကမတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဗဟူ ဂါမဒါရိကာ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ ဒွါရသမီပေ ကီဠန္တိယော ပသန္နမာနသာ မာတာပိတူနံ ပဋိပတ္တိဒဿနေန ဝေဂေနာဂန္တွာ ထေရံ အညေ စ ဘိက္ခူ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိံသု။ သာ ပနေသာ အဿဒ္ဓကုလဿ ဓီတာ စိရကာလံ အပရိစိတကုသလတာယ သာဓုဇနာစာရဝိရဟိတာ အနာဒရာ အလင်္ကိကာ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော တဿာ ပုဗ္ဗစရိတံ ဣမာနိ စ သံသာရမောစကကုလေ နိဗ္ဗတ္တနံ အာယတိဉ္စ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟတံ ဒိသွာ ''သစာယံ မံ ဝန္ဒိဿတိ, နိရယေ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာပိ မမံယေဝ နိဿာယ သမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိဿတီ''တိ ဉတွာ ကရုဏာသဉ္စောဒိတမာနသော တာ အရိကာယော အာဟ – ''တုမှေ ဘိက္ခူ ဝန္ဒထ, အယံ ပန အရိကာ အလင်္ကိကာ ဝိယ ဌိတာ''တိ။ အထ နံ တာ အရိကာ ဟတ္ထေသု ပရိဂ္ဂဟေတွာ အာကမိတွာ ဗလက္ကာရေန ထေရဿ ပါဒေ ဝန္ဒာပေသုံ။

သာ အပရေန သမယေန ဝယပ္ပတ္တာ ဒီဃရာဇိယံ သံသာရမောစကကုလေ အညတရဿ ကုမာရဿ ဒိန္နာ ပရိပုဏ္ဏဂဗ္ဘာ ဟုတွာ ကာလကတာ ပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါ ခုပ္ပိပါသာဘိဘူတာ အတိဝိယ ဗီဘစ္ဆဒဿနာ ဝိစရန္တီ ရတ္တိယံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသွာ ထေရော –

၉၅. ''နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ဥပ္ဖာသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ''တိ။ –

ကထာယ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ဓမနိသန္ထတာ**တိ နိမ္မံသလောဟိတတာယ သိရာဇာလေဟိ ပတ္ထတဂတ္တာ။ **ဥပ္ဖာသုလိကေ**တိ ဥဂ္ဂတဖာသုလိကေ။ **ကိသိကေ**တိ ကိသသရီရေ။ ပုဗ္ဗေပိ ''ကိသာ''တိ ဝတွာ ပုန ''ကိသိကေ''တိ ဝစနံ အဋ္ဌိစမ္မနှာရုမတ္တသရီရတာယ အတိဝိယ ကိသဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တံ သုတွာ ပေတီ အတ္တာနံ ပဝေဒေန္တီ –

၉၆. ''အဟံ ဘဒန္တေ ပေတီမှိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ – ကထံ ဝတွာ ပုန ထေရေန –

၉၇. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ကတကမ္မံ ပုဋ္ဌာ ''အအနသိလာ မစ္ဆရိနီ ဟုတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧဝံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝါမီ''တိ ဒဿေန္တီ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ –

၉၈. ''အနုကမ္ပကာ မယှံ နာဟေသုံ ဘန္တေ ပိတာ စ မာတာ အထတပိ ဉာတကာ။
ယေ မံ နိယောဇေယျုံ ဒဒာဟိ အန်, ပသန္နစိတ္တာ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ။

၉၉. ''ဣတော အဟံ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ, ယံ ဧဝရူပါ ဝိစရာမိ နဂ္ဂါ။
ခုဒါယ တဏှာယ စ ခဇ္ဇမာနာ, ပါပဿ ကမ္မဿ ဖလံ မမေဒံ။

၁၀၀. ''ဝန္ဒာမိ တံ အယျ ပသန္နစိတ္တာ, အနုကမ္ပ မံ ဝီရ မဟာနုဘာဝ။
ဒတွာ စ မေ အာဒိသ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ, မောစေဟိ မံ ဒုဂ္ဂတိယာ ဘဒန္တေ''တိ။

၉၈. တတ္ထ **အနုကမ္ပကာ** တိ သမ္ပရာယိကေန အတ္ထေန အနုဂ္ဂဏှကာ။ **ဘန္တေ** တိ ထေရံ အာလပတိ။ **ယေ မံ နိယောဇေယျုန္တိ** မာတာ တ ပိတာ တ အထ တ ဉာတကာ ဒေိသာ ပသန္နစိတ္တာ ဟုတွာ ''သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒဒာဟိ အန''န္တိ ယေ မံ နိယောဇေယျုံ, တာဒိသာ အနုကမ္ပကာ မယှံ နာဟေသုန္တိ ယောဇနာ။

၉၉. ဣတော အဟံ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ, ယံ ဧဝရူပါ ဝိစရာမိ နဂ္ဂါ တိ ဣဒံ သာ ပေတီ ဣတော တတိယာယ ဇာတိယာ အတ္တနော ပေတတ္တဘာဝံ အနုဿရိတွာ ဣဒါနိပိ တထာ ပဉ္စဝဿသတာနိ ဝိစရာမီတိ အဓိပ္ပာယေနာဟ။ တတ္ထ **ယန္တိ** ယသ္မာ, အနာဒိနံ ပုညာနံ အကတတ္တာ ဧဝရူပါ နဂ္ဂါ ပေတီ ဟုတွာ ဣတော ပဌာယ ဝဿသတာနိ ပဉ္စ ဝိစရာမီတိ ယောဇနာ။ **တဏှာဟာယာ**တိ ပိပါသာယ။ **ခဇ္ဇမာနာ** တိ ခါဒိယမာနာ, ဗာဓိယမာနာတိ အတ္ထော။

၁၀၀. ဝန္ဒာမိ တံ အယျ ပသန္နစိတ္တာ တိ အယျ, တမဟံ ပသန္နစိတ္တာ ဟုတွာ ဝန္ဒာမိ, တွေကမေဝ ပုညံ ဣဒါနိ မယာ ကာတုံ သက္ကာတိ ဒဿေတိ။ **အနုကမ္ပ မ** န္တိ အနုဂ္ဂဏှ မမံ ဥဒ္ဒိဿ အနုဒ္ဒယံ ကရောဟိ။ **ဒတွာ စ မေ အာဒိသ ယံ ဟိ ကိဉ္စီ**တိ ကိဉ္စိဒေဝ ဒေယျဓမ္မံ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ ဒတွာ တံ ဒက္ခိဏံ မယှံ အာဒိသ, တေန မေ ဣတော ပေတယောနိတော မောက္ခော ဘဝိဿတီတိ အဓိပ္ပာယေန ဝဒတိ။ တေနေတဟ **''မောစေဟိ မံ ဒုဂ္ဂတိယာ ဘဒန္တေ''**တိ။

ဧဝံ ပေတိယာ ဝုတ္တေ ယထာ သော ထေရော ပဋိပဇ္ဇိ, တံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ တိဿော ကထာ ဝုတ္တာ –

၁၀၁. ''သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ, သာရိပုတ္တောနုကမ္ပကော။
ဘိက္ခူနံ အာလောပံ ဒတွာ, ပါဏိမတ္တဉ္စ စောဠကံ။
ထာလကဿ စ ပါနီယံ, တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

၁၀၂. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ, ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပါနီယံ, ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၀၃. ''တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ, ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ, သာရိပုတ္တံ ဥပသင်္ကမိ''တိ။

၁၀၁-၁၀၃. တတ္ထ **ဘိက္ခူန** န္တိ ဘိက္ခုနော, ဝစနဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ ''အာလောပံ ဘိက္ခုနော ဒတွာ''တိ ကေစိ ပဌန္တိ။ **အာလောပ**န္တိ ကဗဠံ, ကောလောပမတ္တံ ဘောဇနန္တိ အတ္ထော။ **ပါဏိမတ္တဉ္စ စောဠက** န္တိ ဧကဟတ္ထပ္ပမာဏံ စောဠခဏ္ဍန္တိ အတ္ထော။ **ထာလကဿ စ ပါနီယ** န္တိ ဧကထာလကပူရဏမတ္တံ ဥဒကံ။ သေသံ ခလ္လာဋိယပေတဝတ္ထုမှိ ဝုတ္တနယမေဝ။

အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တံ ပေတိံ ပီဏိန္ဒြိယံ ပရိသုဒ္ဓဆဝိဝဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာဘရဏာလင်္ကာရံ သမန္တ တော အတ္တနော ပဘာယ ဩဘာသေန္တိံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဌိတံ ဒိသွာ ပစ္စက္ခတော ကမ္မဖလံ တာယ ဝိဘာ ဝေတုကာမော ဟုတွာ တိဿော ကထာ အဘာသိ –

၁၀၄. ''အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန, ယာ တွံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။

သြဘာသေန္တီ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ သြသဓီ ဝိယ တာရကာ။

၁ဝ၅. ''ကေန တေတာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေစိ မနသော ပိယာ။

၁ဝ၆. ''ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊ မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊ ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတီ''တိ။

၁ဝ၄. တတ္ထ **အဘိက္ကန္တေနာ**တိ အတိမနာပေန, အဘိရူပေနာတိ အတ္ထော။ **ဝဏ္ဏေနာ**တိ ဆဝိဝဏ္ဏေန။ **သြဘာသေန္တီ ဒိသာ သဗ္ဗာ**တိ သဗ္ဗာပိ ဒသ ဒိသာ ဇောတေန္တီ ဧကာလောကံ ကရောန္တီ။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ **''သြသဓီ ဝိယ တာရကာ''**တိ။ ဥဿန္နာ ပဘာ တောယ ဓီယတိ, သြသဓာနံ တ အနုဗလပ္ပဒာယိကာတိ ကတွာ ''သြသဓီ''တိ လဒ္ဓနာမာ တာရကာ ယထာ သမန္တတော အာလောကံ ကုရုမာနာ တိဋ္ဌတိ, ဧဝမေဝ တွံ သဗ္ဗဒိသာ သြဘာသေန္တီတိ အတ္ထော။

၁ဝ၅. **ကေနာ**တိ ကိံ-သဒ္ဒေ ပုစ္ဆာယံ။ ဟေတုအတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ, ကေန ဟေတုနာတိ အတ္ထော။ **တေ**တိ တဝ။ **တာဒိသော**တိ ဒေဒိသော, ဧတရူပေ ယထာဒိဿမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတီ**တိ ကေန ပုည ဝိသေသေန ဣဓ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဣဒာနိ တယာ လဗ္ဘမာနံ သုစရိတဖလံ ဣဇ္ဈတိ နိပ္ဖဇ္ဇတိ။ **ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ **ဘောဂါ**တိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန ''ဘောဂ''တိ လဒ္ဓနာမာ ဝတ္ထာဘရဏာဒိဝိတ္တူပကရဏဝိသေသာ။ **ယေ ကေစီ**တိ ဘောဂေ အနဝသေသေတော ဗျာပေတွာ သင်္ဂဏှာတိ ။ အနဝသေသဗျာပကော ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော ယထာ ''ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ''တိ။ **မနသော ပိယာ**တိ မနသာ ပိယာယိတဗ္ဗာ, မနာပိယာတိ အတ္ထော။

၁ဝ၆. **ပုစ္ဆာမီ**တိ ပုစ္ဆံ ကရောမိ, ဉာတုံ ဣစ္ဆာမီတိ အတ္ထော။ **တန္တိ** တွံ။ **ဒေဝီ**တိ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝသမင်္ဂိတာယ, ဒေဝိ။ တေနာဟ ''မဟာနုဘာဝေ''တိ။ **မနုဿဘူတာ**တိ မနုဿေသု ဇာတာ မနုဿဘာဝံ ပတ္တာ။ ဣဒံ ယေဘုယျေန သတ္တာ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတာ ပုညာနိ ကရောန္တီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အယမေတာယံ ကထာနံ သင်္ခေပတော အတ္ထော, ဝိတ္ထာရတော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ပုန ထေရေန ပုဋ္ဌာ ပေတီ တဿာ သမ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓကာရဏံ ပကာသေန္တီ သေသဂါထာ အဘာသိ –

၁ဝ၇. ''ဥပ္ပဏ္ဍုကိံ ကိသံ ဆာတံ၊ နဂ္ဂံ သမ္ပတိတစ္ဆဝိံ။
မုနိ ကာရုဏိကော လောကေ၊ တံ မံ အဒ္ဒက္ခိ ဒုဂ္ဂတံ။

၁ဝ၈. ''ဘိက္ခူနံ အာလောပံ ဒတွာ၊ ပာဏိမတ္တဉ္စ စောဠကံ။
ထာလကဿ စ ပာနီယံ၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။

၁ဝ၉. ''အာလောပဿ ဖလံ ပဿ၊ ဘတ္တံ ဝဿသတံ ဒသ။
ဘုဉ္ဇာမိ ကာမကာမိနီ၊ အနေကရသဗျဉ္ဇနံ။

၁၁ဝ. ''ပာဏိမတ္တဿ စောဠဿ၊ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသံ။
ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ၊ ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ။

၁၁၁. ''တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ၊ ဝတ္ထာနစ္ဆာဒနာနိ မေ။
ကောသေယျကမ္ဗလီယာနိ၊ ခောမကပ္ပာသိကာနိ စ။

၁၁၂. ''ဝိပုလာ စ မဟဂ္ဃာ စ၊ တေပါကာသေဝလမ္ဗရေ။
သာဟံ တံ ပရိဒဟာမိ၊ ယံ ယဉှိ မနသော ပိယံ။

၁၁၃. ''ထာလကဿ စ ပာနီယံ၊ ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသံ။

ဂမ္ဘီရာ စတုရဿာ စ၊ ပောက္ခရညော သုနိမ္မိတာ။

၁၁၄. “သေတောဒကာ သုပ္ပတိတ္ထာ၊ သီတာ အပ္ပဋိဂန္ဓိယာ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ ဝါရိကိဉ္ဇက္ခပူရိတာ။

၁၁၅. “သာဟံ ရမာမိ ကီဠာမိ၊ မောဒာမိ အကုတောဘယာ။
မုနိံ ကာရုဏိကံ လောကေ၊ ဘန္တေ ဝန္ဒိတုမာဂတာ”တိ။

၁၀၇. တတ္ထ **ဥပ္ပဏ္ဍုကိ**န္တိ ဥပ္ပဏ္ဍုကဇာတံ။ **ဆာတ**န္တိ ဗုဘုက္ခိတံ ခုဒာယ အဘိဘူတံ။ **သမ္ပတိတစ္ဆဝိ**န္တိ ဆိန္နဘိန္နသရီရစ္ဆဝိံ။ **လောကေ**တိ ဣဒံ “ကာရုဏိကော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တကရုဏာယ ဝိသယဒဿနံ။ **တံ မ**န္တိ တာဒိသံ မမံ, ဝုတ္တနယေန ဧကန္တတော ကရုဏာဋ္ဌာနိယံ မံ။ **ဒုဂ္ဂတ**န္တိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတံ။

၁၀၈-၁၀၉. ဘိက္ခုနံ အာလောပံ ဒတွာတိအာဒိ ထေရေန အတ္တနော ကရုဏာယ ကတာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဘတ္တ**န္တိ ဩဒနံ, ဒိဗ္ဗဘောဇနန္တိ အတ္ထော။ **ဝဿသတံ ဒသာ**တိ ဒသ ဝဿသတာနိ, ဝဿသဟဿန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ **ဘုဉ္ဇာမိ ကာမကာမိနီ, အနေကရသဗျဉ္ဇန**န္တိ အညေဟိပိ ကာမေတဗ္ဗကာမေဟိ သမန္နာဂတာ အနေကရသဗျဉ္ဇနံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇာမီတိ ယောဇနာ။

၁၁၀. စောဠဿာတိ ဒေယျဓမ္မသီသေန တဗ္ဗိသယံ အနမယံ ပုညမေဝ ဒဿေတိ။ **ဝိပါကံ ပဿ ယာဒိသ**န္တိ တဿ စောဠဒာနဿ ဝိပါကသင်္ခါတံ ဖလံ ပဿ, ဘန္တေ။ တံ ပန ယာဒိသံ ယထာရူပံ, ကိန္တိ စေတိ အာဟ **“ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿာ”**တိအာဒိ။

တတ္ထ ကောယံ **နန္ဒရာဇာ** နာမ? အတီတေ ကိရ ဒသဝဿသဟဿာယုကေသု မနုဿေသု ဗာရာဏသိဝါသီ ဧကော ကုဋုမ္ဗိကော အရညေ ဇင်္ဃာဝိဟာရံ ဝိစရန္တော အရညဋ္ဌာနေ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အဒ္ဒသ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓော တတ္ထ စီဝရကမ္မံ ကရောန္တော အနုဝါတေ အပ္ပဟောန္တေ သံဟရိတွာ ဌပေတုံ အာရဒ္ဓော။ သော ကုဋုမ္ဗိကော တံ ဒိသွာ, “ဘန္တေ, ကိံ ကရောထာ”တိ ဝတွာ တေန အပ္ပိစ္ဆတာယ ကိဉ္စိ အဝုတ္တေပိ “စီဝရဒုဿံ နပ္ပဟောတီ”တိ ဉတွာ အတ္တနော ဥတ္တရာသင်္ဂံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ အဂမာသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော တံ ဂဟေတွာ အနုဝါတံ အာရောပေန္တော စီဝရံ ကတွာ ပါရုပိ။ သော ကုဋုမ္ဗိကော ဇီဝိတပရိယောသာနေ ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ တတော စဝိတွာ ဗာရာဏသိတော ယောဇနမတ္တေ ဌာနေ အညတရသ္မိံ ဂါမေ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဿ ဝယပ္ပတ္တကာလေ တသ္မိံ ဂါမေ နက္ခတ္တံ သင်္ဃုဋ္ဌံ အဟောသိ။ သော မာတရံ အာဟ – “အမ္မ, သာဋကံ မေ ဒေဟိ, နက္ခတ္တံ ကီဠိဿာမီ”တိ။ သာ သုဓောတဝတ္ထံ နီဟရိတွာ အဒါသိ။ “အမ္မ, ထူလံ ဣဒ”န္တိ။ အညံ နီဟရိတွာ အဒါသိ, တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ – “တာတ, ယာဒိသေ ဂေဟေ မယံ ဇာတာ, နတ္ထိ နော ဣတော သုခုမတရဿ ဝတ္ထဿ ပဋိလာဘာယ ပုည”န္တိ။ “လဘနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆာမိ, အမ္မာ”တိ။ “ဂစ္ဆ, ပုတ္တ, အဟံ အဇ္ဇေဝ တုယှံ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇပဋိလာဘံ ဣစ္ဆာမီ”တိ။ သော “သာဓု, အမ္မာ”တိ မာတရံ ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာဟ – “ဂစ္ဆာမိ, အမ္မာ”တိ။ “ဂစ္ဆ, တာတာ”တိ။ ဧဝံ ကိရဿာ စိတ္တံ အဟောသိ – “ကဟံ ဂမိဿတိ, ဣဓ ဝါ ဧတ္ထ ဝါ ဂေဟေ နိသီဒိဿတီ”တိ။ သော ပန ပုညနိယာမေန စောဒိယမာနော ဂါမတော နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ မင်္ဂလသိလာပဋ္ဋေ သသီသံ ပါရုပိတွာ နိပဇ္ဇိ။ သော စ ဗာရာဏသိရညော ကာလကတဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ။

အမစ္စာ စ ပုရောဟိတော စ ရညော သရီရကိစ္စံ ကတွာ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒိတွာ မန္တယိံသု – “ရညော ဧကာ ဓီတာ အတ္ထိ, ပုတ္တော နတ္ထိ, အရာဇကံ ရဇ္ဇံ န တိဋ္ဌတိ, ဖုဿရထံ ဝိဿဇ္ဇေမာ”တိ။ တေ ကုမုဒဝဏ္ဏေ စတ္တာရော သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ သေတစ္ဆတ္တပ္ပမုခံ ပဉ္စဝိဓံ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ ရထသ္မိံယေဝ ဌပေတွာ ရထံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပစ္ဆတော တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသုံ။ ရထော ပါစီနဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဥယျာနာဘိမုခေါ အဟောသိ။ “ပရိစယေန ဥယျာနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ, နိဝတ္တေမာ”တိ ကေစိ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော “မာ နိဝတ္တယိတ္ထာ”တိ

အာဟ။ ရထော ကုမာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာရောပေနသေဝ္ဆော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ, ပုရောဟိတော ဟရုပနကဏ္ဏံ အပ နေတွာ ဟဒတလာနိ ဩလောကေန္တော ''တိဋ္ဌတု အယံ ဒီပေ, ဒွိသဟဿဒီပပရိတရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု ဧက ရဇ္ဇံ ကာရေတုံ ယုတ္တော''တိ ဝတွာ ''တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှထ, ပုနပိ ပဂ္ဂဏှထာ''တိ တိက္ခတ္တုံ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှ ဟာပေသိ။

အထ ကုမာရော မုခံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေတွာ ''ကေန ကမ္မေန အာဂတတ္ထ, တာတာ''တိ အာဟ။ ''ဒေဝ, တုမှ ဟာကံ ရဇ္ဇံ ဟာပုဏာတီ''တိ။ ''တုမှာကံ ရာဇာ ကဟ''န္တိ? ''ဒိဝင်္ဂတော, သာမီ''တိ။ ''ကတိ ဒိဝသာ အတိက္ကန္တ တာ''တိ? ''အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော''တိ။ ''ပုတ္တော တ ဓီတာ တ နတ္ထီ''တိ? ''ဓီတာ အတ္ထိ, ဒေဝ, ပုတ္တော နတ္ ထီ''တိ။ ''တေန ဟိ ကရိဿာမိ ရဇ္ဇ''န္တိ။ တေ တာဝဒေဝ အဘိသေကမဏ္ဍပံ ကတွာ ရာဇဓီတရံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေ ဟိ အလင်္ကရိတွာ ဥယျာနံ အာနေတွာ ကုမာရဿ အဘိသေကံ အကံသု။

အထဿ ကတာဘိသေကဿ သတသဟဿဃ္ဃနိကံ ဝတ္ထံ ဥပနေသုံ။ သော ''ကိမိဒံ, တာတာ''တိ အာဟ။ ''နိ တသနဝတ္ထံ, ဒေဝ''တိ။ ''နနု, တာတာ, ထူလ''န္တိ? ''မနုဿာနံ ပရိဘောဂဝတ္ထေသု ဣတော သုခုမတရံ နတ္ထိ, ဒေ ဝ''တိ။ ''တုမှာကံ ရာဇာ ဧဝရူပံ နိဝာသေသီ''တိ? ''အာမ, ဒေဝ''တိ။ ''န မညေ ပုညဝာ တုမှာကံ ရာဇာ (အ. နိ. အဋ္ဌ ၄. ၁.၁.၁၉၁) သုဝဏ္ဏဘိင်္ကာရံ အာဟရထ, လဘိဿာမိ ဝတ္ထ''န္တိ။ သုဝဏ္ဏဘိင်္ကာရံ အာဟရိံသု။ သော ဥဋ္ဌာယ ဟ တ္ထေ ဓောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာဒာယ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ အဗ္ဘုက္ကိရိ။ တဒာ ဃနပထဝိံ ဘိန္ဒိတွာ အဋ္ဌ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ပုန ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏာယ ပစ္ဆိမာယ ဥတ္တရာယာတိ ဧဝံ စတူသု ဒိ သာသု အဗ္ဘုက္ကိရိ။ သဗ္ဗဒိသာသု အဋ္ဌ အဋ္ဌ ကတွာ ဒွတ္တိံသ ကပ္ပရုက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ဧကေကာယ ဒိသာယ သောဠသ သောဠသ ကတွာ စတုသဋ္ဌိ ကမ္မရုက္ခာတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ သော ဧကံ ဒိဗ္ဗဒုဿံ နိဝာသေတွာ ဧကံ ပာရုပိတွာ ''နန္ဒရညော ဝိဇိတေ သုတ္တကန္တိကာ ဣတ္ထိယော မာ သုတ္တံ ကန္တိံသူတိ ဘေရိံ စရာပေထာ''တိ ဝတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ဟသာဒံ အာရုယှ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိ။

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဧကဒိဝသံ ဒေဝီ ရညော သမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ''အဟော တပဿီ''တိ ကာရုညာကာရံ ဒဿ သေသိ။ ''ကိမိဒံ, ဒေဝီ''တိ စ ပုဋ္ဌာ ''အတိမဟတီ တေ, ဒေဝ, သမ္ပတ္တိ။ အတီတေ အဒ္ဓနိ ကလျာဏံ အကတ္ထ, ဣဒာနိ အနာဂတဿ အတ္ထာယ ကုသလံ န ကရောထာ''တိ အာဟ။ ''ကဿ ဒေမ? သီလဝန္တော နတ္ထီ''တိ။ ''အသုညော, ဒေဝ, ဇမ္ဗုဒီပေ အရဟန္တေဟိ, တုမှေ ဟ အနမေဝ သဇ္ဇေထ, အဟံ အရဟန္တေ လစ္ဆာမီ''တိ အာဟ။ ပုနဒိဝသေ ရာဇာ မဟာရဟံ အနံ သဇ္ဇာပေသိ။ ဒေဝီ ''သစေ ဣမိဿာယ ဒိသာယ အရဟန္တော အတ္ထိ, ဣဓာဂန္တွာ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူ''တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရဒိသာဘိမုခာ ဥရေန နိပဇ္ဇိ။ နိပန္နမတ္တာယ ဧဝ ဒေဝိယာ ဟိမဝန္တေ ဝ သန္တာနံ ပဒုမဝတိယာ ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာနံ ဇေဋ္ဌကော မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓော ဘာတိကေ အာမန္တေသိ – ''မာရိသာ နန္ဒရာဇာ တုမှေဟ နိမန္တေတိ, အဓိဝာသေထ တဿာ''တိ။ တေ အဓိဝာသေတွာ တာဝဒေဝ အာကာသေ နာဂန္တွာ ဥတ္တရဒွာရေ ဩတရိံသု။ မနုဿာ ''ပဉ္စသတာ, ဒေဝ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ အာဂတာ''တိ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သဒ္ဓိံ ဒေဝိယာ အာဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဟသာဒံ အာရောပေတွာ တတ္ထ တေသံ အနံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ရာဇာ သင်္ဃတ္ထေရဿ, ဒေဝီ သင်္ဃနဝကဿ ဟဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ''အယျာ, ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿန္တိ, မယံ ပုညေန န ဟာယိဿာမ, အမှာကံ ဣဓ နိဝါသာယ ပဋိညံ ဒေထာ''တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဥယျာနေ နိဝာသဋ္ဌာနာနိ ကာရေတွာ ယာဝဇီဝံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု သာဓု ကီဠိတံ ကာရေတွာ ဂန္ဓဒါရုအာဒီဟိ သရီရကိစ္စံ ကာရေတွာ ဓာတုယော ဂဟေတွာ စေတိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ''ဧဝရူ ပါနမ္ပိ နာမ မဟာနုဘာဝါနံ မဟေသီနံ မရဏံ ဘဝိဿတိ, ကိမင်္ဂ ပန မာဒိသာန''န္တိ သံဝေဂဇာတော ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သယံ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိ။ ဒေဝီပိ ''ရညေ ပဗ္ဗဇိတေ အဟံ ကိံ ကရိဿာမီ''တိ ပဗ္ဗဇိ။ ဒွေပိ ဥယျာနေ ဝသန္တာ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနသုခေန ဝီတိနာမေတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္ တိံသု။ သော ကိရ နန္ဒရာဇာ အမှာကံ သတ္ထု မဟာသာဝကော မဟာကဿပတ္ထေရော အဟောသိ, တဿ အဂ္ဂမဟေသီ ဘဒ္ဒာ ကာပိလာနီ နာမ။

အယံ ပန နန္ဒရာဇာ ဒသ ဝဿသဟဿာနိ သယံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာနိ ပရိဒဟန္တော သဗ္ဗမေဝ အတ္တနော ဝိဇိတံ ဥတ္တရကုရုသဒိသံ ကရောန္တော အာဂတာဂတာနံ မနုဿာနံ ဒိဗ္ဗဒုဿာနိ အဒါသိ။ တယိဒံ ဒိဗ္ဗဝတ္ထသမိဒ္ဓိံ သန္ဓာယ သာ ပေတီ အာဟ **“ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ, ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ”** တိ။ တတ္ထ **ဝိဇိတသ္မိ** န္တိ ရဋ္ဌေ။ **ပဋိစ္ဆဒါ** တိ ဝတ္ထာနိ။ တာနိ ဟိ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ ဧတေဟီတိ “ပဋိစ္ဆဒါ”တိ ဝုစ္စန္တိ။

၁၁၁. ဣဒါနိ သာ ပေတီ “နန္ဒရာဇဿမိဒ္ဓိတောပိ ဧတရဟိ မယှံ သမိဒ္ဓိ ဝိပုလတရာ”တိ ဒဿေန္တီ **“တတော ဗဟုတရာ, ဘန္တေ, ဝတ္ထာနစ္ဆာဒနာနိ မေ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတော**တိ နန္ဒရာဇဿ ပရိဂ္ဂဟဘူတဝတ္ထတောပိ ဗဟုတရာနိ မယှံ ဝတ္ထစ္ဆာဒနာနီတိ အတ္ထော။ **ဝတ္ထာနစ္ဆာဒနာနီ** တိ နိဝါသနဝတ္ထာနိ စေဝ ပါရုပနဝတ္ထာနိ စ ။ **ကောသေယျကမ္ဗလီယာနီ** တိ ကောသေယျာနိ စေဝ ကမ္ဗလာနိ စ။ **ခောမကပ္ပါသိကာနီ** တိ ခောမဝတ္ထာနိ စေဝ ကပ္ပါသမယဝတ္ထာနိ စ။

၁၁၂. ဝိပုလာတိ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ ဝိပုလာ။ **မဟဂ္ဃာ** တိ မဟဂ္ဃဝသေန မဟန္တာ မဟာရဟာ။ **အာကာသေဝလမ္ဗရေ** တိ အာကာသေယေဝ ဩလမ္ဗမာနာ တိဋ္ဌန္တိ။ **ယံ ယဉှိ မနသော ပိယ**န္တိ ယံ ယံ မယှံ မနသော ပိယံ, တံ တံ ဂဟေတွာ ပရိဒဟာမိ ပါရုပါမိ စာတိ ယောဇနာ။

၁၁၃. ထာလကဿ စ ဟာနီယံ, ဝိဟာကံ ပဿ ယာဒိသ န္တိ ထာလကပူရဏမတ္တံ ဟာနီယံ ဒိန္နံ အနုမောဒိတံ , တဿ ပန ဝိဟာကံ ယာဒိသံ ယာဝ မဟန္တံ ပဿာတိ ဒဿေန္တီ **“ဂမ္ဘီရာ စတုရဿာ စာ”** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဂမ္ဘီရာ**တိ အဂါဓာ။ **စတုရဿာ** တိ စတုရဿသဏ္ဌာနာ။ **ပေါက္ခရညော** တိ ပေါက္ခရဏိယော။ **သုနိမ္မိတာ** တိ ကမ္မာနုဘာဝေနေဝ သုဋ္ဌု နိမ္မိတာ။

၁၁၄. သေတောဒကာတိ သေတဥဒကာ သေတတလုကသမ္ဗရိကိဏ္ဏာ။ **သုပ္ပတိတ္ထာ** တိ သုန္ဒရတိတ္ထာ။ **သီတာ**တိ သီတလောဒကာ။ **အပ္ပဋိဂန္ဓိယာ** တိ ပဋိကူလဂန္ဓရဟိတာ သုရဘိဂန္ဓာ။ **တရိကိဉ္စက္ခပူရိတာ** တိ ကမလကုဝလယာဒီနံ ကေသရသဉ္ဆန္နေန တရိနာ ပရိပုဏ္ဏာ။

၁၁၅. သာဟန္တိ သာ အဟံ။ **ရမာမီ**တိ ရတိံ ဝိန္ဒာမိ။ **ကီဠာမီ**တိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေမိ။ **မောဒါမီ**တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ ပမုဒိတာ ဟောမိ။ **အကုတောဘယာ**တိ ကုတောစိပိ အသဉ္ဇာတဘယာ, သေရီ သုခဝိဟာရိနီ ဟောမိ ။ **ဘန္တေ, ဝန္ဒိတုမာဂတာ**တိ, ဘန္တေ, ဣမိဿာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ပဋိလာဘဿ ကာရဏဘူတံ တွံ ဝန္ဒိတုံ အာဂတာ ဥပဂတာတိ အတ္ထော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ, တံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တမေဝ။

ဧဝံ တာယ ပေတိယာ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဣဋ္ဌကဝတိယံ ဒီဃရာဇိယန္တိ ကမဒွဝယတသိကေသု အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတေသု မနုဿေသု ဣမမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ကထေန္တော သံဝေဇေတွာ သံသာရမောစနပါပ ကမ္မတော မောစေတွာ ဥပါသကဘာဝေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သာ ပဝတ္တိ ဘိက္ခူသု ပါကဋာ ဇာတာ။ တံ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သံသာရမောစကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သာရိပုတ္တတ္ထေရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ မာတုဘူတံ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ကေဒိဝသံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓော အာယသ္မာ စ ကပ္ပိနော ရာဇဂဟဿ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တိ။ တေန စ သမယေန ဗာရာဏသိယံ အညတရော ဗြာဟ္မဏော အဍ္ဎော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ ဩပါနဘူတော အန္နပါနဝတ္ထသယနာဒီနိ ဒေတိ။ ဒေန္တော စ အာဂတာဂတာနံ ယထာကာလံ ယထာရဟဉ္စ ပါဒေါဒကပါဒဗ္ဘဉ္ဇနာဒိအနုပုဗ္ဗကံ သဗ္ဗာဘိဒေယျံ ပဋိပန္နော ဟောတိ, ပု

ရေဘတ္တံ ဘိက္ခုံ အနုဟနာဒိနာ သင်္ကစ္စံ ပရိဝိသတိ။ သော ဒေသန္တရံ ဂစ္ဆန္တော ဘရိယံ အာဟ – ''ဘောတိ, ယ ထာပညတ္တံ ဣမံ အနုဝိမံ အပရိဟာပေန္တီ သက္ကစ္စံ အနုပတိဋ္ဌာဟီ''တိ။ သာ ''သာဓူ''တိ ပဋိဿုဏိတွာ တသ္မိံ ပ က္ကန္တေ ဧဝ တာဝ ဘိက္ခုနံ ပညတ္တံ အနုဝိမံ ပစ္ဆိန္ဒိ, အဒ္ဓိကာနံ ပန နိဝတသတ္တာယ ဥပဂတာနံ ဂေဟာပိဋ္ဌိတော ဆ ဍ္ဍိတံ ဇရသာလံ ဒဿေသိ ''ဧတ္ထ ဝသထာ''တိ။ အနုဟနာဒိနံ အတ္ထာယ တတ္ထ အဒ္ဓိကေသု အာဂတေသု ''ဂူထံ ခာဒထ, မုတ္တံ ပိဝထ, လောဟိတံ ပိဝထ , တုမှာကံ မာတု မတ္ထလုင်္ဂ ခာဒထာ''တိ ယံ ယံ အသုစိ ဇေဂုစ္ဆံ, တဿ တဿ နာမံ ဂဟေတွာ နိဋ္ဌုရံ ဝဒတိ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ကမ္မာနုဘာဝုက္ခိတ္တာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အတ္တနော ဝစီဒုစ္စ ရိတာနုရူပံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တီ ပုရိမဇာတိသမ္ဗန္ဓံ အနုဿရိတွာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကံ ဥပသင် ကမိတုကာမာ တဿ ဝိဟာရဒွာရံ သမ္ပာပုဏိ, တဿ ဝိဟာရဒွာရဒေဝတာယော ဝိဟာရပ္ပဝေသနံ နိဝာရေသုံ။ သာ ကိရ ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ ထေရဿ မာတုဘူတပုဗ္ဗာ, တသ္မာ ဧဝမာဟ – ''အဟံ အယျဿ သာရိပုတ္တဿ ထေရဿ ဣတော ပဉ္စမာယ ဇာတိယာ မာတာ, ဒေထ မေ ဒွာရပ္ပဝေသနံ ထေရံ ဒဋ္ဌု''န္တိ။ တံ သုတွာ ဒေဝတာ တဿ သာ ပဝေသနံ အနုဇာနိံသု။ သာ ပဝိသိတွာ စင်္ကမနကောဋိယံ ဌတွာ ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ ထေရော တံ ဒိ သွာ ကရုဏာယ သဉ္စောဒိတမာနသော ဟုတွာ –

၁၁၆. ''နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ဥပ္ဖာသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ''တိ။ –

ကထာယ ပုစ္ဆိ။ သာ ထေရေန ပုဋ္ဌာ ပဋိဝစနံ ဒေန္တီ –

၁၁၇. ''အဟံ တေ သကိယာ မာတာ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတီသု။
ဥပပန္နာ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ။

၁၁၈. ''ဆဍ္ဍိတံ ခိပိတံ ခေဠံ၊ သိင်္ဃာဏိကံ သိလေသုမံ။
ဝသဉ္စ ဍယှမာနာနံ၊ ဝိဇာတာနဉ္စ လောဟိတံ။

၁၁၉. ''ဝဏိကာနဉ္စ ယံ ဃာန-သီသစ္ဆိန္နာန လောဟိတံ။
ခုဒါပရေတာ ဘုဉ္ဇာမိ၊ ဣတ္ထိပုရိသနိဿိတံ။

၁၂၀. ''ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဘက္ခာမိ၊ ပသူနံ မာနုသာန စ။
အလေဏာ အနဂါရာ စ၊ နီလမဉ္စပရာယဏာ။

၁၂၁. ''ဒေဟိ ပုတ္တက မေ ဒါနံ၊ ဒတွာ အနွာဒိသာဟိ မေ။
အပ္ပေဝ နာမ မုစ္စေယျံ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာ''တိ။ – ပဉ္စကထာ အဘာသိ။

၁၁၇. တတ္ထ **အဟံ တေ သကိယာ မာတာ**တိ အဟံ တုယှံ ဇနနိဘာဝတော သကိယာ မာတာ။ **ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာ တီသူ**တိ မာတာ ဟောန္တီပိ န ဣမိဿံ ဇာတိယံ, အထ ခော ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတီသု, ဣတော ပဉ္စမိယန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဥပ ပန္နာ ပေတ္တိဝိသယ**န္တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပေတလောကံ ဥပဂတာ။ **ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ** တိ ခုဒာယ စ ပိပါသာယ စ အဘိ ဘူတာ, နိရန္တရံ ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဟိ အဘိဘုယျမာနာတိ အတ္ထော။

၁၁၈-၁၁၉. ဆဍ္ဍိတ န္တိ ဥစ္ဆိဋ္ဌကံ, ဝန္တန္တိ အတ္ထော။ **ခိပိတ**န္တိ ခိပိတေန သဒ္ဓိံ မုခတော နိက္ခန္တမလံ။ **ခေဠ**န္တိ နိဋ္ဌုဘံ။ **သိင်္ဃာဏိက** န္တိ မတ္ထလုင်္ဂတော ဝိဿန္ဒိတွာ နာသိကာယ နိက္ခန္တမလံ။ **သိလေသုမ**န္တိ သေ မှံ။ **ဝသဉ္စ ဍယှမာနာန** န္တိ စိတကသ္မိံ ဍယှမာနာနံ ကဠေဝရာနံ ဝသာတေလဉ္စ။ **ဝိဇာတာနဉ္စ လောဟိတ** န္တိ ပ သူတာနံ ဣတ္ထီနံ လောဟိတံ, ဂဗ္ဘမလံ စ-သဒ္ဒေန သင်္ဂဏှာတိ။ **ဝဏိကာန**န္တိ သဉ္ဇာတဝဏာနံ။ **ယ**န္တိ ယံ လော ဟိတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဃာနသီသစ္ဆိန္နာန** န္တိ ဃာနစ္ဆိန္နာနံ သီသစ္ဆိန္နာနဉ္စ ယံ လောဟိတံ, တံ ဘုဉ္ဇာမီတိ ယောဇနာ။ ဒေသနာသီသမေတံ ''ဃာနသီသစ္ဆိန္နာန''န္တိ, ယသ္မာ ဟတ္ထပါဒါဒိစ္ဆိန္နာနမ္ပိ လောဟိတံ ဘုဉ္ဇာမိ

ယေဝ။ တထာ “ဝဏိကာန”န္တိ ဣမိနာ တေသမ္ပိ လောဟိတံ သဝဟိတန္တိ ဒဿေတိ။ **ခုအာပရေတာ**တိ ဇိဃစ္ဆာဘိဘူတာ ဟုတွာ။ **ဣတ္ထိပုရိသနိဿိတ**န္တိ ဣတ္ထိပုရိသသရီရနိဿိတံ ယထာဝုတ္တံ အညဉ္စ စမ္မမံသန္ဟာရုပုဗ္ဗာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇာမီတိ ဒဿေတိ။

၁၂၀-၁၂၁. ပသူနန္တိ အဇကေမဟိံသာဒီနံ။ **အလေဏာ**တိ အသရဏာ။ **အနကရာ**တိ အနာတသာ။ **နီလမဉ္စပရာယဏာ**တိ သုသာနေ ဆဍ္ဍိတမလမဉ္စသယနာ။ အထ ဝါ **နီလာ**တိ ဆာရိကင်္ဂာရဗဟုလာ သုသာနဘူမိ အဓိပ္ပေတာ, တံယေဝ မဉ္စံ ဝိယ အဓိသယနာတိ အတ္ထော။ **အန္တရဓာသာဟိ မေ**တိ ယထာ ဒိန္နံ ဒက္ခိဏံ မယ္ဟံ ဥပကပ္ပတိ, တထာ ဥဒ္ဒိသ ပတ္တိအနံ ဒေဟိ။ **အပ္ပေဝ နာမ မုစ္စေယျံ, ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာ**တိ တဝ ဥဒ္ဒိသနေန တေသ္မာ ပုဗ္ဗလောဟိတဘောဇနာ ပေတဗီဝိကာ အပိ နာမ မုစ္စေယျံ။

တံ သုတွာ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ဒုတိယဒိဝသေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရာဒိကေ တယော ထေရေ အာမန္တေတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ထေရေ ဒိသွာ ဝန္ဒိတွာ “ကိံ, ဘန္တေ, အာဂတတ္ထာ”တိ အာဂမနကာရဏံ ပုစ္ဆိ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပဝတ္တိံ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ “အညာတံ, ဘန္တေ”တိ ဝတွာ ထေရေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သဗ္ဗကမ္မိကံ အမစ္စံ ပက္ကောသာပေတွာ အာဏာပေသိ “နဂရဿ အဝိဒူရေ ဝိဝိတ္တေ ဆာယူဒကသမ္ပန္နေ ဌာနေ စတဿော ကုဋိယော ကာရေဟီ”တိ။ အန္တေပုရေ စ ပဟောနကဝိသေသဝသေန တိဓာ ဝိဘဇိတွာ စတဿော ကုဋိယော ပဋိစ္ဆာပေသိ, သယဉ္စ တတ္ထ ဂန္တွာ ကာတဗ္ဗယုတ္တကံ အကာသိ။ နိဋ္ဌိတာသု ကုဋိကာသု သဗ္ဗံ ဗလိကရဏံ သဇ္ဇာပေတွာ အန္နပာနဝတ္ထာဒီနိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ စာတုဒ္ဒိသဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အနုစ္ဆဝိကေ သဗ္ဗပရိက္ခာရေ စ ဥပဋ္ဌာပေတွာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ တံ သဗ္ဗံ နိယျာဒေသိ။ အထ ထေရော တံ ပေတိံ ဥဒ္ဒိဿ တံ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ စာတုဒ္ဒိသဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အဒာသိ။ သာ ပေတီ တံ အနုမောဒိတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓါ စ ဟုတွာ အပရဒိဝသေ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တံ ထေရော ပဋိပုစ္ဆိ, သာ အတ္တနော ပေတူပပတ္တိံ ပုန ဒေဝူပပတ္တိဉ္စ ဝိတ္ထာရတော ကထေသိ။ တေန ဝုတ္တံ –

၁၂၂. “မာတုယာ ဝစနံ သုတွာ, ဥပတိဿောနုကမ္ပကော။
အာမန္တယိ မောဂ္ဂလ္လာနံ, အနုရုဒ္ဓဉ္စ ကပ္ပိနံ။

၁၂၃. “စတဿော ကုဋိယော ကတွာ, သင်္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒာ။
ကုဋိယော အန္နပာနဉ္စ, မာတု ဒက္ခိဏမာဒိသီ။

၁၂၄. “သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ, ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနံ ပာနီယံ ဝတ္ထံ, ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၂၅. “တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ, ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ, ကောလိကံ ဥပသင်္ကမီ”တိ။

၁၂၃. တတ္ထ **သင်္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒါ**တိ စာတုဒ္ဒိသဿ သင်္ဃဿ အဒါသိ, နိယျာဒေသီတိ အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပေတိံ –

၁၂၆. “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန, ယာ တွံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တီ ဒိသာ သဗ္ဗာ, ဩသဓီ ဝိယ တာရကာ။

၁၂၇. “ကေန တေတာဒိသော ဝဏ္ဏော, တေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ, ယေ ကေစိ မနသော ပိယာ။

၁၂၈. ''ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊ မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊
ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတီ''တိ။ – ပုစ္ဆိ။

၁၂၉-၁၃၃. အထ သာ **''သာရိပုတ္တဿာဟံ မာတာ''** တိအာဒိနာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. မတ္တာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ မတ္တံ နာမ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရော ကုဋုမ္ဗိကော သဒ္ဓော ပသန္နော အဟောသိ။ တဿ ဘရိယာ အဿဒ္ဓာ အပ္ပသန္နာ ကောဓနာ ဝဉ္ဈာ စ အဟောသိ နာမေန မတ္တာ နာမ။ အထ သော ကုဋုမ္ဗိကော ကုလဝံသူပစ္ဆေဒနဘယေန သဒိသကုလတော တိဿံ နာမ အညံ ကညံ အာနေသိ။ သာ အဟောသိ သဒ္ဓာ ပသန္နာ သာမိနော စ ပိယာ မနာပာ, သာ နစိရဿေဝ ဂဗ္ဘိနီ ဟုတွာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ ဝိဇာယိ, ''ဘူတော''တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သာ ဂေဟဿာမိနီ ဟုတွာ စတ္တာရော ဘိက္ခူ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟိ, ဝဉ္ဈာ ပန တံ ဥသူယတိ။

တာ ဥဘောပိ ဧကဿ္မိံ ဒိဝသေ သီသံ နှာတွာ အလ္လကေသာ အဋ္ဌံသု, ကုဋုမ္ဗိကော ဂုဏဝသေန တိဿာယ အာဗဒ္ဓသိနေဟော မနုညေန ဟဒယေန တာယ သဒ္ဓိံ ဗဟုံ သလ္လပန္တော အဋ္ဌာသိ။ တံ အသဟမာနာ မတ္တာ ဣဿာပကတာ ဂေဟေ သမ္မဇ္ဇိတွာ ဌပိတံ သင်္ကာရံ တိဿာယ မတ္ထကေ ဩကိရိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အတ္တနော ကမ္မဗလေန ပဉ္စဝိဓံ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ။ တံ ပန ဒုက္ခံ ဟေဋ္ဌာ ဧဝ ဝိညာယတိ။ အထေကဒိဝသံ သာ ပေတီ သဉ္ဈာယ ဝီတိဝတ္တာယ ဂေဟဿ ပိဋ္ဌိပဿေ နှာယန္တိယာ တိဿာယ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တံ ဒိသွာ တိဿာ –

၁၃၄. ''နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ဥပ္ဖာသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ''တိ။ –

ဂါထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣတရာ –

၁၃၅. ''အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ၊ သပတ္တီ တေ ပုရေ အဟုံ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ဂါထာယ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ တတ္ထ **အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ** တိ အဟံ မတ္တာ နာမ, တုဝံ တိဿာ နာမ။ **ပုရေ**တိ ပုရိမတ္တဘာဝေ။ **တေ**တိ တုယှံ သပတ္တီ အဟုံ, အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ ပုန တိဿာ –

၁၃၆. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ဂါထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ ပုန ဣတရာ –

၁၃၇. ''စဏ္ဍီ စ ဖရုသာ စာသိံ၊ ဣဿုကီ မစ္ဆရီ သဌာ။
တာဟံ ဒုရုတ္တံ ဝတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ဂါထာယ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခိ။ တတ္ထ **စဏ္ဍီ** တိ ကောဓနာ။ **ဖရုသာ**တိ ဖရုသဝစနာ။ **အာသိ**န္တိ အဟောသိံ။ **တာဟ**န္တိ တံ အဟံ။ **ဒုရုတ္တ** န္တိ ဒုဗ္ဘာသိတံ နိရတ္ထကဝစနံ။ ဣတော ပရမ္ပိ တာသံ ဝစနပဋိဝစနဝသေနေဝ ကထာ ပ

ဝတ္တာ –

၁၃၈. ‘‘သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ယထာ တ္ဝံ စဏ္ဍိကာ အဟု။
အညဉ္စ ခော တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ပံသုကုန္ထိတာ။

၁၃၉. ‘‘သီသံန္ဟာတာ တုဝံ အာသိ၊ သုစိဝတ္ထာ အလင်္ကတာ။
အဟဉ္စ ခော အဓိမတ္တံ၊ သမလင်္ကတတရာ တယာ။

၁၄၀. ‘‘တဿာ မေ ပေက္ခမာနာယ၊ သာမိကေန သမန္တယိ။
တတော မေ ဣဿာ ဝိပုလာ၊ ကောဓော မေ သမဇာယထ။

၁၄၁. ‘‘တတော ပံသုံ ဂဟေတွာန၊ ပံသုနာ တဉှိ ဩကိရိံ။
တဿာကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ ပံသုကုန္ထိတာ။

၁၄၂. ‘‘သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ပံသုနာ မံ တွံ ဩကိရိ။
အညဉ္စ ခော တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေန ခဇ္ဇသိ ကစ္ဆုယာ။

၁၄၃. ‘‘ဘေသဇ္ဇဟာရီ ဥဘယော၊ ဝနန္တံ အဂမိမှသေ။
တွဉ္စ ဘေသဇ္ဇမာဟရိ၊ အဟဉ္စ ကပိကစ္ဆုနော။

၁၄၄. ‘‘တဿာ တျာဇာနမာနာယ၊ သေယျံ တျာဟံ သမောကိရိံ။
တဿာကမ္မဝိပါကေန၊ တေန ခဇ္ဇာမိ ကစ္ဆုယာ။

၁၄၅. ‘‘သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ သေယျံ မေ တွံ သမောကိရိ။
အညဉ္စ ခော တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ နဂ္ဂိယာ တုဝံ။

၁၄၆. ‘‘သဟာယာနံ သမယော အာသိ၊ ဉာတီနံ သမိတီ အဟု။
တွဉ္စ အာမန္တိတာ အာသိ၊ သသာမိနီ နော စ ခေါဟံ။

၁၄၇. ‘‘တဿာ တျာဇာနမာနာယ၊ ဒုဿံ တျာဟံ အပါနုဒိံ။
တဿာကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ နဂ္ဂိယာ အဟံ။

၁၄၈. ‘‘သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ ဒုဿံ မေ တွံ အပါနုဒိ။
အညဉ္စ ခော တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ဂူထဂန္ဓိနီ။

၁၄၉. ‘‘တဝ ဂန္ဓဉ္စ မာလဉ္စ၊ ပစ္စဂ္ဃဉ္စ ဝိလေပနံ။
ဂူထကူပေ အတာရေသိံ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ။
တဿာကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ ဂူထဂန္ဓိနီ။

၁၅၀. ‘‘သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ တယာ။
အညဉ္စ ခော တံ ပုစ္ဆာမိ၊ ကေနာသိ ဒုဂ္ဂတာ တုဝံ။

၁၅၁. ‘‘ဥဘိန္နံ သမကံ အာသိ၊ ယံ ဂေဟေ ဝိဇ္ဇတေ ဓနံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။
တဿာကမ္မဝိပါကေန၊ တေနမှိ ဒုဂ္ဂတာ အဟံ။

၁၅၂. ‘‘တဒေဝ မံ တွံ အဝစ၊ ပါပကမ္မံ နိသေဝသိ။
န ဟိ ပါပေဟိ ကမ္မေဟိ၊ သုလဘာ ဟောတိ သုဂ္ဂတိ။

၁၅၃. “တမတော မံ တွံ ပစ္စေသိ၊ အထောပိ မံ ဥသူယသိ။
ပဿ ပါပါနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ ယာဒိသော။

၁၅၄. “တေ ဃရာ တာ စ ဒါသိယော၊ တာနေဝါဘရဏာနိမေ။
တေ အညေ ပရိစာရေန္တိ၊ န ဘောဂါ ဟောန္တိ သဿတာ။

၁၅၅. “ဣဒါနိ ဘူတဿ ပိတာ၊ အာပဏာ ဂေဟမေဟိတိ။
အပ္ပေဝ တေ ဒဒေ ကိဉ္စိ၊ မာ သု တာဝ ဣတော အဂါ။

၁၅၆. “နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါမှိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ကောပီနမေတံ ဣတ္ထီနံ၊ မာ မံ ဘူတပိတာဒ္ဒသ။

၁၅၇. “ဟန္ဒ ကိံ ဝါ တျာဟံ ဒမ္မိ၊ ကိံ ဝါ စေဓ ကရောမဟံ။
ယေန တွံ သုခိတာ အဿ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ။

၁၅၈. “စတ္တာရော ဘိက္ခူ သင်္ဃတော၊ စတ္တာရော ပန ပုဂ္ဂလေ။
အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဘောဇယိတွာ၊ မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ။

၁၅၉. “သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ၊ ဘောဇယိတွာဋ္ဌ ဘိက္ခဝေါ။
ဝတ္ထေဟစ္ဆာဒယိတွာန၊ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသီ။

၁၆၀. “သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပါနီယံ၊ ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၆၁. “တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ သပတ္တိံ ဥပသင်္ကမိ။

၁၆၂. “အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ ယာ တွံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တီ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဩသဓီ ဝိယ တာရကာ။

၁၆၃. “ကေန တေတာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ၊ ယေ ကေစိ မနသော ပိယာ။

၁၆၄. “ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊ မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ၊ ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတီတိ။

၁၆၅. “အဟံ မတ္တာ တုဝံ တိဿာ၊ သပတ္တီ တေ ပုရေ အဟုံ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၁၆၆. “တဝ ဒိန္နေန ဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယာ။
စိရံ ဇီဝါဟိ ဘဂိနိ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ဌာနံ၊ အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။

၁၆၇. “ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ဒါနံ ဒတွာန သောဘနေ။
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ၊ အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန”န္တိ။

၁၃၈. တတ္ထ **သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ, ယထာ တွံ စဏ္ဍိကာ အဟူ** တိ “စဏ္ဍီ စ ဖရုသာ စာသိ”န္တိ ယံ တယာ ဝုတ္တံ, တံ သဗ္ဗံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ, ယထာ တွံ စဏ္ဍိကာ ကောဓနာ ဖရုသဝစနာ ဣဿုကီ မစ္ဆရီ သဌာ စ အဟောသိ။

အညဒတ္ထု ခေါ တံ ပုဏ္ဏာမိ တိ အညံ ပုန တံ ကုလာဒိ ပုဏ္ဏာမိ။ **ကေနာသိ ပံသုကုန္ထိတာ** တိ ကေန ကမ္မေန သင်္ကာရပံသုတိ ဩဂုဏ္ဌိတာ သဗ္ဗသော ဩကိဏ္ဏသရီရာ အဟူတိ အတ္ထော။

၁၃၉-၄၀. သီသံန္ဟာတာတိ သသီသံ နှာတာ။ **အဓိမတ္တန္တိ** အဓိကတရံ။ **သမလင်္ကတတရာ** တိ သမ္မာ အတိသယေန အလင်္ကတာ။ ''အဓိမတ္တာ''တိ တ ဟဒ္ဒေ, အတိဝိယ မတ္တာ မာနမဒမတ္တာ, မာနနိဿိတာတိ အတ္ထော။ **တယာ** တိ ဘောတိယာ ။ **သာမိကေန သမန္တယိ** တိ သာမိကေန သဒ္ဓိံ အလ္လာပသလ္လာပဝသေန ကထေသိ။

၁၄၂-၁၄၄. ခဇ္ဇသိ ကန္ထုယာ တိ ကန္ထုရောဂေန ခာဒီယသိ, ဗာဓီယသီတိ အတ္ထော။ **ဘေသဇ္ဇဟာရီ** တိ ဘေသဇ္ဇဟာရိနိယော ဩသဓဟာရိကာယော။ **ဥဘယော**တိ ဒုဝေ, တုမှေ ဒွေ အဟဉ္စာတိ အတ္ထော။ **ဝနန္တ** န္တိ ဝနံ။ **တုမှေ ဒွေ ဘေသဇ္ဇမာဟာရီ**တိ တုမှံ ဝေဇ္ဇေဟိ ဝုတ္တံ အတ္တနော ဥပကာရာဝဟံ ဘေသဇ္ဇံ အာဟရိံ။ **အဟဉ္စ ကပိကစ္ဆုနော** တိ အဟံ ပန ကပိကစ္ဆုဖလာနိ ဒုဖဿဖလာနိ အာဟရိံ။ **ကပိကစ္ဆု** တိ တ သယံဘူတာ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ သယံဘူတာယ ပတ္တဖလာနိ အာဟရိန္တိ အတ္ထော။ **သေယျံ တုယှာဟံ သမောကိရိ** န္တိ တဝ သေယျံ အဟံ ကပိကစ္ဆုဖလပတ္တေဟိ သမန္တတော အဝကိရိံ။

၁၄၆-၁၄၇. သဟာယာနန္တိ မိတ္တာနံ။ **သမယော**တိ သမာဂမော။ **ဉာတီနန္တိ** ဗန္ဓူနံ။ **သမိတီ**တိ သန္နိပာတော။ **အာမန္တိတာ**တိ မင်္ဂလကိရိယာဝသေန နိမန္တိတာ။ **သသာမိနီ**တိ သဘတ္တိကာ, သဟ ဘတ္တုနာတိ အတ္ထော။ **နော စ ခေါဟန္တိ** နော စ ခေါ အဟံ အာမန္တိတာ အာသိန္တိ ယောဇနာ။ **ဒုဿံ တုယှာဟ** န္တိ ဒုဿံ တေ အဟံ။ **အဟာနုဒိန္တိ** စောရိကာယ အဝဟရိံ အဂ္ဂဟေသိံ။

၁၄၉. ပစ္စဂ္ဃ န္တိ အဘိနဝံ, မဟဂ္ဃံ တ။ **အတာရေသိန္တိ** ခိပိံ။ **ဂူထဂန္ဓိနီ** တိ ဂူထဂန္ဓဂန္ဓိနီ ကရီသတယိနီ။

၁၅၁. ယံ ဂေဟေ ဝိဇ္ဇတေ ဓန န္တိ ယံ ဂေဟေ ဓနံ ဥပလဗ္ဘတိ, တံ တုယှံ မယှဉ္စာတိ အမှာကံ ဥဘိန္နံ သမကံ တုလျမေဝ အာသိ။ **သန္တေသု** တိ ဝိဇ္ဇမာနေသု။ **ဒီပန္တိ** ပတိဋ္ဌံ, ပုညကမ္မံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၁၅၂. ဧဝံ သာ ပေတီ တိဿာယ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ကထေတွာ ပုန ပုဗ္ဗေ တဿာ ဝစနံ အကတွာ အတ္တနာ ကတံ အပရာဓံ ပကာသေန္တီ **''တဒေဝ မံ တွံ''**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တဒေဝ**တိ တဒာ ဧဝ, မယှံ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတကာလေယေဝ။ တထေတတိ တ ဟဒ္ဒေ, ယထာ ဧတရဟိ ဇာတံ, တံ တထာ ဧတေတိ အတ္ထော။ **မန္တိ** အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ, **တွံ**န္တိ တိဿံ။ **အဝစာ**တိ အဘဏိ။ ယထာ ပန အဝစ, တံ ဒဿေတုံ **''ဟပကမ္မ''**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ''ဟပကမ္မာနီ''တိ ဟဋ္ဌိ။ ''တွံ ဟပကမ္မာနိယေဝ ကရောသိ, ဟပေဟိ ပန ကမ္မေဟိ သုဂတိ သုလဘာ န ဟောတိ, အထ ခေါ ဒုဂ္ဂတိ ဧဝ သုလဘာ''တိ ယထာ မံ တွံ ပုဗ္ဗေ အဝစ ဩဝဒိ, တံ တထေတတိ ဝဒတိ။

၁၅၃. တံ သုတွာ တိဿာ **''တမတော မံ တွံ ပစ္စေသိ''** တိအာဒိနာ တိဿော ကထာ အာဟ။ တတ္ထ **တမတော မံ တွံ ပစ္စေသီ**တိ ဝိလောမတော မံ တွံ အဓိဂစ္ဆသိ, တုယှံ ဟိတေသိမ္ပိ ဝိပစ္စနီကကာရိနိံ ကတွာ မံ ဂဏှာသိ။ **မံ ဥသူယသီ**တိ မယှံ ဥသူယသိ, မယိ ဣဿံ ကရောသိ။ **ပဿ ဟပဟနံ ကမ္မာနံ, ဝိပာကော ဟောတိ ယာဒိသော** တိ ဟပကာနံ နာမ ကမ္မာနံ ဝိပာကော ယာဒိသော ယထာ ဃောရတရော, တံ ပစ္စက္ခတော ပဿာတိ ဝဒတိ။

၁၅၄. တေ အညေ ပရိစာရေန္တီ တိ တေ ဃရေ အာသိယော အာဘရဏာနိ စ ကုလမာနိ တယာ ပုဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ကုလာနိ အညေ ပရိစာရေန္တိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ''ကုလမေ''တိ ဟိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။ **န ဘောက ဟောန္တိ သဿတာ** တိ ဘောက နာမေတေ န သဿတာ အနဝဋ္ဌိတာ တာဝကာလိကာ မဟာယဂမနီယာ, တသ္မာ တဒတ္ထံ ကုဿာမစ္ဆရိယာဒီနိ န ကတ္တဗ္ဗာနီတိ အဓိပ္ပာယော။

၁၅၅. ကုလာနိ ဘူတဿ ပိတာ တိ ကုလာနေဝ ဘူတဿ မယှံ ပုတ္တဿ ပိတာ ကုဋ္ဌမ္ဗိကော။ **အာပဏာ**တိ အာပဏတော ကုလမံ **ဂေဟံ ဧဟိတိ** အာဂမိဿတိ။ **အပ္ပေဝ တေ ဒဒေ ကိဉ္စိ** တိ ဂေဟံ အာဂတော ကုဋ္ဌမ္ဗိကော တုယှံ အာတဗ္ဗယုတ္တကံ ကိဉ္စိ ဒေယျဓမ္မံ အပိ နာမ ဒဒေယျ။ **မာ သု တာဝ ကုတော အက**တိ ကုတော ဂေဟဿ ပဏ္ဍာဝတ္တုတော မာ တာဝ အဂမာသီတိ တံ အနုကမ္ပမာနာ အာဟ။

၁၅၆. တံ သုတွာ ပေတီ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပကာသေန္တီ **“နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပာမှသီ”** တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကောပီနမေတံ ဣတ္ထီန** န္တိ ဧတံ နဂ္ဂဒုဗ္ဗဏ္ဏတာဒိကံ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗတာယ ဣတ္ထီနံ ကောပီနံ ရုန္ဓနီယံ။ **မာ မံ ဘူတပိတာဒ္ဒသာ**တိ တသ္မာ ဘူတသ္သ ပိတာ ကုဋုမ္ဗိကော မံ မာ အဒ္ဒက္ခီတိ လဇ္ဇမာနာ ဝဒတိ။

၁၅၇. တံ သုတွာ တိဿာ သဋ္ဌာတနုဒ္ဒယာ **“ဟန္ဒ ကိံ တ တ္ယာဟံ ဒမ္မိ”** တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဟန္ဒာ** တိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ **ကိံ တ တ္ယာဟံ ဒမ္မိ** တိ ကိံ တေ အဟံ ဒမ္မိ, ကိံ ဝတ္ထုံ ဒဿာမိ, ဥဒာဟု ဘတ္တန္တိ။ **ကိံ တ တေဓ ကရောမဟ**န္တိ ကိံ တ အညံ တေ ဣဓ ဣမသ္မိံ ကာလေ ဥပကာရံ ကရိဿာမိ။

၁၅၈. တံ သုတွာ ပေတီ **“စတ္တာရော ဘိက္ခူ သင်္ဃတော”** တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **စတ္တာရော ဘိက္ခူ သင်္ဃတော, စတ္တာရော ပန ပုဂ္ဂလေ**တိ ဘိက္ခုသင်္ဃတော သင်္ဃဝသေန စတ္တာရော ဘိက္ခူ, ပုဂ္ဂလဝသေန စတ္တာရော ဘိက္ခူတိ ဧဝံ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ယထာရုစိံ ဘောဇေတွာတ တံ ဒက္ခိဏံ မမ အာဒိသ, မယှံ ပတ္တိအနံ ဒေဟိ။ **တဒာဟံ သုခိတာ ဟေဿ**န္တိ ယဒါ တွံ ဒက္ခိဏံ မမ ဥဒ္ဒိသိဿသိ, တဒါ အဟံ သုခိတာ သုခပ္ပတ္တာ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ ဘဝိဿာမီတိ အတ္ထော။

၁၅၉-၁၆၁. တံ သုတွာ တိဿာ တမတ္ထံ အတ္တနော သာမိကဿ အာရောစေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ အဋ္ဌ ဘိက္ခူ ဘောဇေတွာ တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ, သာ တာဝဒေဝ ပဋိလဒ္ဓဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိကာ ပုန တိဿာယ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ **“သာဓူတိ သာ ပဋိဿုတွာ”** တိအာဒိကာ တိဿော ကထာ ဌပိတာ။

၁၆၂-၁၆၇. ဥပသင်္ကမိတွာ ဌိတံ ပန နံ တိဿာ **“အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေနာ”** တိအာဒီဟိ တီဟိ ကထာဟိ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣတရာ **“အဟံ မတ္တာ”** တိ ကထာယ အတ္တာနံ အာစိက္ခိတွာ **“စိရံ ဇီဝါဟိ”**တိ ကထာယ တဿာ အနုမောဒနံ ဒတွာ **“ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာနာ”** တိ ကထာယ ဩဝါဒံ အဒာသိ။ တတ္ထ **တဝ ဒိန္နေနာ** တိ တယာ ဒိန္နေန။ **အသောကံ ဝိရဇံ ဌာန**န္တိ သောကာဘာဝေန အသောကံ, သေဒဇလ္လိကာနံ ပန အဘာဝေန ဝိရဇံ ဒိဗ္ဗဋ္ဌာနံ, သဗ္ဗမေတံ ဒေဝလောကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အာဝသန္တိ** ဌာနံ။ **ဝသဝတ္တိန** န္တိ ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယျေန အတ္တနော ဝသံ ဝတ္တေန္တာနံ။ **သမူလ**န္တိ သလောဘအဒေါသံ။ လောဘဒေါသာ ဟိ မစ္ဆရိယဿ မူလံ နာမ။ **အနိန္ဒိတာ** တိ အဂရဟိတာ ဟာသံသာ, **သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန**န္တိ ရူပာဒီဟိ ဝိသယေဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂတ္တာ “သဂ္ဂ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ဒိဗ္ဗဋ္ဌာနံ ဥပေဟိ, သုဂတိပရာယဏာ ဟောဟီတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

အထ တိဿာ တံ ပဝတ္တိံ ကုဋုမ္ဗိကဿ အာရောစေသိ, ကုဋုမ္ဗိကော ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ, ဘိက္ခူ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, တံ သုတွာ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ဝိနေယျ မစ္ဆေရာဒိမလံ အနဝဇ္ဇလာဒိရတော သုဂတိပရာယဏော အဟောသီတိ။

မတ္တာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နန္ဒာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကာဠီ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပာသီ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ နန္ဒံ နာမ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ နန္ဒိသေနော နာမ ဥပါသကော အဟောသိ သဒ္ဓော ပသန္နော။ ဘရိယာ ပနဿ နန္ဒာ နာမ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္နာ မစ္ဆရိနီ စဏ္ဍီ ဖရုသဝစနာ သာမိကေ အဂါရဝါ အဂ္ဂတိဿာ သဿုံ စောရိဝါဒေန အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿေဝ ဂါမဿ အဝိဒူရေ ဝိစရန္တီ ဧကဒိဝသံ နန္ဒိသေနဿ ဥပါသကဿ ဂါမတော နိက္ခမန္တဿ အဝိဒူရေ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ သော တံ ဒိသွာ –

၁၆၈. “ကာဠီ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပာသိ, ဖရုသာ ဘီရုဒဿနာ။
 ပိင်္ဂလာသိ ကဠာရာသိ, န တံ မညာမိ မာနုသိ”န္တိ။ –

ကထာယ အဇ္ဈာဘာသိ။ တတ္ထ **ကာဠီ**တိ ကာဠဝဏ္ဏာ, ဈာမင်္ဂါရသဒိသော ဟိဿာ ဝဏ္ဏော အဟောသိ။ **ဖရုသာ**တိ ခရဂတ္တာ။ **ဘီရုဒဿနာ** တိ ဘယာနကဒဿနာ သပ္ပဋိဘယာကာရာ။ “ဘာရုဒဿနာ”တိ တ ဟဋ္ဌော, ဘာရိယဒဿနာ, ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာဒိနာ ဒုဒ္ဒသိကာတိ အတ္ထော။ **ပိင်္ဂလာ** တိ ပိင်္ဂလလောစနာ။ **ကဠာရာ**တိ ကဠာရဒန္တာ။ **န တံ မညာမိ မာနုသိ**န္တိ အဟံ တံ မာနုသိန္တိ န မညာမိ, ပေတိမေဝ စ တံ မညာမီတိ အဓိပ္ပာယော။ တံ သုတွာ ပေတီ အတ္တာနံ ပကာသေန္တီ –

၁၆၉.“အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေန, ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟုံ။
ဟာပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ။ –

ကထမာဟ ။ တတ္ထ **အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေနာ** တိ သာမိ နန္ဒိသေန အဟံ နန္ဒာ နာမ။ **ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟု**န္တိ ပုရိမဇာတိယံ တုယှံ ဘရိယာ အဟောသိံ။ ဣတော ပရံ –

၁၇၀.“ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ, မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပာကေန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ။ –

တဿ ဥပာသကဿ ပုစ္ဆာ။ အထဿ သာ –

၁၇၁.“စဏ္ဍီ စ ဖရုသာ စာသိံ, တယိ စာပိ အဂါရဝါ။
တာဟံ ဒုရုတ္တံ ဝတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ။ –

ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ပုန သော –

၁၇၂.“ဟန္ဒုတ္တရီယံ ဒဒာမိ တေ, ဣမံ ဒုဿံ နိဝါသယ။
ဣမံ ဒုဿံ နိဝါသေတွာ, ဧဟိ နေဿာမိ တံ ဃရံ။

၁၇၃.“ဝတ္ထဉ္စ အန္နပါနဉ္စ, လစ္ဆသိ တွံ ဃရံ ဂတာ။
ပုတ္တေ စ တေ ပဿိဿသိ, သုဏိသာယော စ ဒက္ခိသီ”တိ။ – အထဿ သာ –

၁၇၄.“ဟတ္ထေန ဟတ္ထေ တေ ဒိန္နံ, န မယှံ ဥပကပ္ပတိ။
ဘိက္ခူ စ သီလသမ္ပန္နေ, ဝီတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။

၁၇၅.“တပ္ပေဟိ အန္နပါနေန, မမ ဒက္ခိဏမာဒိသ။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ, သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ”တိ။ –

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ တတော –

၁၇၆.“သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ, ဒါနံ ဝိပုလမာကိရိ။
အန္နံ ပါနံ ခါဒနီယံ, ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ဆတ္တံ ဂန္ဓဉ္စ မာလဉ္စ, ဝိဝိဓာ စ ဥပါဟနာ။

၁၇၇.“ဘိက္ခူ စ သီလသမ္ပန္နေ, ဝီတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။
တပ္ပေတွာ အန္နပါနေန, တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသီ။

၁၇၈.“သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ, ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘောဇနစ္ဆာဒနပါနီယံ, ဒက္ခိဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

၁၇၉.“တတော သုဒ္ဓါ သုစိဝသနာ, ကာသိကုတ္တမဓာရိနီ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ, သာမိကံ ဥပသင်္ကမီ”တိ။ –

စတသ္သော ကထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဝုတ္တာ။ တတော ပရံ –

၁၈၀. ‘‘အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန, ယာ တွံ တိဋ္ဌသိ ဒေဝတေ။
ဩဘာသေန္တီ ဒိသာ သဗ္ဗာ, ဩသဓီ ဝိယ တာရကာ။

၁၈၁. ‘‘ကေန တေတာဒိသော ဝဏ္ဏော, ကေန တေ ဣဓ မိဇ္ဈတိ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ဘောဂါ, ယေ ကေစိ မနသော ပိယာ။

၁၈၂. ‘‘ပုစ္ဆာမိ တံ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ, မနုဿဘူတာ ကိမကာသိ ပုညံ။
ကေနာသိ ဧဝံ ဇလိတာနုဘာဝါ, ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတီ’’တိ။

၁၈၃. ‘‘အဟံ နန္ဒာ နန္ဒိသေန, ဘရိယာ တေ ပုရေ အဟုံ။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၁၈၄. ‘‘တဝ ဒိန္နေန ဒာနေန, မောဒာမိ အကုတောဘယာ။
စိရံ ဇီဝ ဂဟပတိ, သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ, အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။

၁၈၅. ‘‘ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန, ဒာနံ ဒတွာ ဂဟပတိ။
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ, အနိန္ဒိတော သဂ္ဂမုပေဟိ ဌာန’’န္တိ။ –

ဥပါသကဿ စ ပေတိယာ စ ဝစနပဋိဝစနကထာ။

၁၇၆. တတ္ထ **အနံ ဝိပုလမာကိရီ**တိ ဥက္ခိဏေယျခေတ္တေ ဒေယျဓမ္မဗီဇံ ဝိပ္ပကိရန္တော ဝိယ မဟာအနံ ပဝတ္တေသိ။ သေသံ အနန္တရဝတ္ထုသဒိသမေဝ။

ဧဝံ သာ အတ္တနော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ တဿာ စ ကာရဏံ နန္ဒိသေနဿ ဝိဘာဝေတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂတာ။ ဥပါသကော တံ ပဝတ္တိံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ, ဘိက္ခူ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

နန္ဒာပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. မဋ္ဌကုဏ္ဍလီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အလင်္ကတော မဋ္ဌကုဏ္ဍလီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ မဋ္ဌကုဏ္ဍလိဒေဝပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယ (ဝိ. ဝ. အဋ္ဌ. ၁၂၀၆ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝိမာနဝဏ္ဏနာ) ဝုတ္တမေဝ, တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ စ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဒေဝပုတ္တဿ ဝိမာနဒေဝတာဘာဝတော တဿ ဝတ္ထု ယဒိပိ ဝိမာနဝတ္ထုပာဠိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိတံ, ယသ္မာ ပန သော ဒေဝပုတ္တော အဒိန္နပုဗ္ဗကဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တသောကေန သုသာနံ ဂန္တွာ အာဠာဟနံ အနုပရိယာယိတွာ ရောဒန္တဿ သောကဟရဏတ္ထံ အတ္တနော ဒေဝရူပံ ပဋိသံဟရိတွာ ဟရိစန္ဒနုဿဒေ ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒန္တော ဒုက္ခာဘိဘူတာကာရေန ပေတော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ မနုဿတ္တဘာဝတော အပေတတ္တာ ပေတပရိယာယောပိ လဗ္ဘတိ ဧတေတိ တဿ ဝတ္ထု ပေတဝတ္ထုပာဠိယမ္ပိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ကဏှပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဥဋ္ဌေဟိ ကဏှ ကိံ သေသီတိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ မတပုတ္တံ ဥပါသကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရဿ ဥပါသကဿ ပုတ္တော ကာလမကာသိ။ သော တေန သောကသလ္လသမပ္ပိတော န နှာယတိ, န ဘုဉ္ဇတိ, န ကမ္မန္တေ ဝိစာရေတိ, န ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ, ကေဝလံ, ''တာတ ပိယပုတ္တက, မံ ဩဟာယ ကဟံ ပဌမတရံ ဂတောသီ''တိအာဒီနိ ဝဒန္တော ဝိပ္ပလပတိ။ သတ္ထာ ပစ္စူသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော တဿ သောတာပတ္တိဖလူပနိဿယံ ဒိသွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသင်္ဃပရိဝုတော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော ဘိက္ခူ ဥယျောဇေတွာ အာနန္ဒတ္ထေရေန ပစ္ဆာသမဏေန တဿ ဃရဒွါရံ အဂမာသိ။ သတ္ထု အာဂတဘာဝံ ဥပါသကဿ အာရောစေသုံ။ အထဿ ဂေဟဇနော ဂေဟဒွါရေ အာသနံ ပညာပေတွာ သတ္ထာရံ နိသီဒါပေတွာ ဥပါသကံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပနေသိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ တံ ဒိသွာ ''ကိံ, ဥပါသက, သောစသီ''တိ ဝတွာ ''အာမ, ဘန္တေ''တိ ဝုတ္တေ, ''ဥပါသက, ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ ပဏ္ဍိတာနံ ကထံ သုတွာ မတပုတ္တံ နာနုသောစိံသူ''တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော အတီတံ အာဟရိ။

အတီတေ ဒွါရဝတီနဂရေ ဒသ ဘာတိကရာဇာနော အဟေသုံ – ဝါသုဒေဝေါ ဗလဒေဝေါ စန္ဒဒေဝေါ သူရိယဒေဝေါ အဂ္ဂိဒေဝေါ ဝရုဏဒေဝေါ အဇ္ဇုနော ပဇ္ဇုနော ဃဋပဏ္ဍိတော အင်္ကုရော စာတိ။ တေသု ဝါသုဒေဝမဟာရာဇဿ ပိယပုတ္တော ကာလမကာသိ။ တေန ရာဇာ သောကပရေတော သဗ္ဗကိစ္စာနိ ပဟာယ မဉ္စဿ အဋနိံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပ္ပလပန္တော နိပဇ္ဇိ။ တသ္မိံ ကာလေ ဃဋပဏ္ဍိတော စိန္တေသိ – ''ဌပေတွာ မံ အညော ကောစိ မမ ဘာတု သောကံ ပရိဟရိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ, ဥပါယေနဿ သောကံ ဟရိဿာမီ''တိ။ သော ဥမ္မတ္တကဝေသံ ဂဟေတွာ ''သသံ မေ ဒေထ, သသံ မေ ဒေထာ''တိ အာကာသံ ဩလောကေန္တော သကလနဂရံ ဝိစရိ။ ''ဃဋပဏ္ဍိတော ဥမ္မတ္တကော ဇာတော''တိ သကလနဂရံ သင်္ခုဘိ။

တသ္မိံ ကာလေ ရောဟိဏေယျော နာမ အမစ္စော ဝါသုဒေဝရညော သန္တိကံ ဂန္တွာ တေန သဒ္ဓိံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေန္တော –

၂၀၇. ''ဥဋ္ဌေဟိ ကဏှ ကိံ သေသိ, ကော အတ္ထော သုပနေန တေ။
ယော စ တုယှံ သကော ဘာတာ, ဟဒယံ စက္ခု စ ဒက္ခိဏံ။
တဿ ဝါတာ ဗလီယန္တိ, သသံ ဇပ္ပတိ ကေသဝါ''တိ။ – ဣမံ ကထမာဟ။

၂၀၇. တတ္ထ **ကဏှာ**တိ ဝါသုဒေဝံ ဂေါတ္တေနာလပတိ။ **ကော အတ္ထော သုပနေန တေ** တိ သုပနေန တုယှံ ကာ နာမ ဝုဍ္ဎိ။ **သကော ဘာတာ**တိ သောဒရိယော ဘာတာ။ **ဟဒယံ စက္ခု စ ဒက္ခိဏန္တိ** ဟဒယေန စေဝ ဒက္ခိဏစက္ခုနာ စ သဒိသောတိ အတ္ထော။ **တဿ ဝါတာ ဗလီယန္တိ** တိ တဿ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥမ္မာဒဝါတာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ ဝဍ္ဎန္တိ အဘိဘဝန္တိ။ **သသံ ဇပ္ပတီ** တိ ''သသံ မေ ဒေထာ''တိ ဝိပ္ပလပတိ။ **ကေသဝါ**တိ သော ကိရ ကေသာနံ သောဘနာနံ အတ္ထိတာယ ''ကေသဝေါ''တိ ပေါဟရီယတိ။ တေန နံ နာမေန အာလပတိ။

တဿ ဝစနံ သုတွာ သယနတော ဥဋ္ဌိတဘာဝံ ဒီပေန္တော သတ္ထာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ –

၂၀၈. ''တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ, ရောဟိဏေယျဿ ကေသဝေါ။
တရမာနရူပေါ ဝုဋ္ဌာသိ, ဘာတု သောကေန အဋ္ဋိတော''တိ။ – ဣမံ ကထမာဟ။

ရာဇာ ဥဋ္ဌာယ သီဃံ ပါသာဒါ ဩတရိတွာ ဃဋပဏ္ဍိတဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဥဘောသု ဟတ္ထေသု နံ ဒဠှံ ဂဟေတွာ တေန သဒ္ဓိံ သလ္လပန္တော –

၂၀၉. ''ကိံ နု ဥမ္မတ္တရူပေါဝ, ကေဝလံ ဒွါရကံ ဣမံ။
သသော သသောတိ လပသိ, ကီဒိသံ သသမိစ္ဆသိ။

၂၁၀. ''သောဝဏ္ဏမယံ မဏိမယံ, လောဟမယံ အထ ရူပိယမယံ။

သင္ခသိလာပတင္ဓမယံ၊ ကာရယိႆာမိ တေ သသံ။

၂၁၁. ''သန္တိ အညေပိ သသကာ၊ အရညဝနကေစရာ။
တေပိ တေ အာနယိႆာမိ၊ ကီဒိသံ သသမိစ္ဆသီ''တိ။ –

တိႆော ကထာယော အဘာသိ။

၂၀၉-၂၁၁. တတ္ထ **ဥမ္မတ္တရူပေါ** တိ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ။ **ကေဝလန္တိ** သကလံ။ **ဒုတရကန္တိ** ဒုတရဝတီနဂရံ ဝိစရန္တော။ **သသော သသောတိ လပသီ**တိ သသော သသောတိ ဝိလပသိ။ **သောဝဏ္ဏမယန္တိ** သုဝဏ္ဏမယံ။ **လောဟမယန္တိ** တမ္ဗလောဟမယံ။ **ရူပိယမယန္တိ** ရဇတမယံ။ ယံ ဣစ္ဆသိ တံ ဝဒေဟိ, အထ ကေန သောစသိ။ အညေပိ အရညေ ဝနကေစရာ သသကာ အတ္ထိ, တေ တေ အာနယိႆာမိ, ဝဒ, ဘဒ္ဒမုခ , ကီဒိသံ သသမိစ္ဆသီတိ ဃဋပဏ္ဍိတံ ''သသေန အတ္ထိကော''တိ အဓိပ္ပာယေန သသေန နိမန္တေသိ။ တံ သုတွာ ဃဋပဏ္ဍိတော –

၂၁၂. ''နာဟမေတေ သသေ ဣစ္ဆေ ယေ သသာ ပထဝိႆိတာ။
စန္ဒတော သသမိစ္ဆာမိ၊ တံ မေ ဩဟရ ကေသဝ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဩဟရာ**တိ ဩဟာရေဟိ။ တံ သုတွာ ရာဇာ ''နိႆံသယံ မေ ဘာတာ ဥမ္မတ္တကော ဇာတော''တိ ဒောမနႆပ္ပတ္တော –

၂၁၃. ''သော နူန မဓုရံ ဉာတိ၊ ဇီဝိတံ ဝိဇဟိႆသိ။
အပတ္ထိယံ ပတ္ထယသိ၊ စန္ဒတော သသမိစ္ဆသီ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဉာတီ**တိ ကနိဋ္ဌံ အာလပတိ။ အယမေတ္ထ အတ္ထော – မယှံ ပိယ **ဉာတိ** ယံ အတိ**မဓုရံ** အတ္တနော **ဇီဝိတံ,** တံ **ဝိဇဟိႆသိ** မညေ, ယော အပတ္ထယိတဗ္ဗံ ပတ္ထေသီတိ။

ဃဋပဏ္ဍိတော ရညော ဝစနံ သုတွာ နိစ္စလော ဌတွာ ''ဘာတိက, တွံ စန္ဒတော သသံ ပတ္ထေန္တဿ တံ အလဘိတွာ ဇီဝိတက္ခယော ဘဝိႆတီတိ ဇာနန္တော ကသ္မာ မတံ ပုတ္တံ အလဘိတွာ အနုသောစသီ''တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော –

၂၁၄. ''ဧဝံ စေ ကဏှ ဇာနာသိ၊ ယထညမနုသာသသိ။
ကသ္မာ ပုရေ မတံ ပုတ္တံ၊ အဇ္ဇာပိ မနုသောစသီ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံ စေ, ကဏှ, ဇာနာသီ**တိ, ဘာတိက, ကဏှာယနမက မဟာရာဇ, ''အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုံ နာမ န ပတ္ထေတဗ္ဗ''န္တိ ယဒိ ဧဝံ ဇာနာသိ။ **ယထညန္တိ** ဧဝံ ဇာနန္တော ယထာ အညံ အနုသာသသိ, တထာ အကတွာ။ **ကသ္မာ ပုရေ မတံ ပုတ္တန္တိ** အထ ကသ္မာ ဣတော စတုမာသမတ္ထကေ မတံ ပုတ္တံ အဇ္ဇာပိ အနုသောစသီတိ။

ဧဝံ သော အန္တရဝီထိယံ ဌိတကောဝ ''အဟံ တာဝ ဧဝံ ပညာယမာနံ ပတ္ထေမိ, တွံ ပန အပညာယမာနဿတ္ထာယ သောစသီ''တိ ဝတွာ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော –

၂၁၅. ''န ယံ လဗ္ဘာ မနုႆေန၊ အမနုႆေန ဝါ ပန။
ဇာတော မေ မာ မရီ ပုတ္တော၊ ကုတော လဗ္ဘာ အလဗ္ဘိယံ။

၂၁၆. ''န မန္တာ မူလဘေသဇ္ဇာ၊ ဩသဓေဟိ ဓနေန ဝါ။
သက္ကာ အာနယိတုံ ကဏှ၊ ယံ ပေတမနုသောစသီ''တိ။ – ကထာဒွယမာဟ။

၂၁၅. တတ္ထ **ယန္တိ**, ဘာတိက, ယံ ''ဧဝံ **ဇာတော မေ ပုတ္တော မာ မရီ''** တိ **မနုႆေန** ဝါ ဒေဝေန **ဝါ ပန န လဗ္ဘာ** န သက္ကာ လဒ္ဓုံ, တံ တွံ ပတ္ထေသိ, တံ ပနေတံ **ကုတော လဗ္ဘာ,** ကေန ကာရဏေန လဒ္ဓုံ သက္ကာ။ ယသ္မာ **အ**

လဒ္ဓိယံ အလဒ္ဓနေယျဝတ္ထု နာမေတန္တိ အတ္ထော။

၂၁၆. **မန္တာ** တိ မန္တပ္ပယောဂေန။ **မူလဘေသဇ္ဇာ** တိ မူလဘေသဇ္ဇေန။ **ဩသဓေဟီ**တိ နာနာဝိဓေဟိ ဩသဓေဟိ။ **ခနေန တ**တိ ကောဋ္ဌိသတသဒ္ဒေန ခနေန တပိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယံ ပေတမနုဿောစသိ, တံ ဧတေဟိ မန္တပ္ပယောဂါဒီဟိပိ အာနေတုံ န သက္ကာတိ။

ပုန ဃဋပဏ္ဍိတော "ဘာတိက, ဣဒံ မရဏံ နာမ ခနေန တ ဇာတိယာ တ ဝိဇ္ဇာယ တ သီလေန တ ဘာဝနာယ တ န သက္ကာ ပဋိဗာဟိတု"န္တိ ဒဿေန္တော –

၂၁၇. "မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ၊ ရဋ္ဌဝန္တောပိ ခတ္တိယာ။
ပဟူတဓနဓညာသေ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၁၈. "ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဿာ၊ သုဒ္ဒါ စဏ္ဍာလပုက္ကုသာ။
ဧတေ စညေ စ ဇာတိယာ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၁၉. "ယေ မန္တံ ပရိဝတ္တေန္တိ၊ ဆဠင်္ဂံ ဗြဟ္မစိန္တိတံ။
ဧတေ စညေ စ ဝိဇ္ဇာယ၊ တေပိ နော အဇရာမရာ။

၂၂၀. "ဣသယော တပိ ယေ သန္တာ၊ သညတတ္တာ တပဿိနော။
သရီရံ တေပိ ကာလေန၊ ဝိဇဟန္တိ တပဿိနော။

၂၂၁. "ဘာဝိတတ္တာ အရဟန္တော၊ ကတကိစ္စာ အနာသဝါ။
နိက္ခိပန္တိ ဣမံ ဒေဟံ၊ ပုညပာပပရိက္ခယာ"တိ။ –

ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

၂၁၇. တတ္ထ **မဟဒ္ဓနာ** တိ နိဓာနဂတဿေဝ မဟတော ဓနဿ အတ္ထိတာယ ဗဟုဓနာ။ **မဟာဘောဂါ**တိ ဒေဝဘောဂသဒိသာယ မဟတိယာ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတာ။ **ရဋ္ဌဝန္တော** တိ သကလရဋ္ဌဝန္တော။ **ပဟူတဓနဓညာသေ**တိ တိဏ္ဏံ စတုန္နံ တ သံဝစ္ဆရာနံ အတ္ထာယ နိဒဟိတ္ဝာ ဌပေတဗ္ဗဿ နိစ္စပရိဗ္ဗယဘူတဿ ဓနဓညဿ ဝသေန အပရိယန္တဓနဓညာ။ **တေပိ နော အဇရာမရာ**တိ တေပိ ဧဝံ မဟာဝိဘဝာ မန္ဓာတုမဟာသုဒဿနာဒယော ခတ္တိယာ အဇရာမရာ နာဟေသုံ, အညဒတ္ထု မရဏမုခမေဝ အနုပဝိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။

၂၁၈. **ဧတေ**တိ ယထာဝုတ္တခတ္တိယာဒယော။ **အညေ**တိ အညတရာ ဧဝံဘူတာ အမ္ဗဋ္ဌာဒယော။ **ဇာတိယာ**တိ အတ္တနော ဇာတိနိမိတ္တံ အဇရာမရာ နာဟေသုန္တိ အတ္ထော။

၂၁၉. **မန္တ** န္တိ ဝေဒံ။ **ပရိဝတ္တေန္တိ** တိ သဇ္ဈာယန္တိ တစေန္တိ စ။ အထ ဝါ **ပရိဝတ္တေန္တီ** တိ ဝေဒံ အနုပရိဝတ္တေန္တာ ဟောမံ ကရောန္တာ ဇပန္တိ။ **ဆဠင်္ဂ** န္တိ သိက္ခာကပ္ပနိရုတ္တိဗျာကရဏဇောတိသတ္ထဆန္ဒောဝိစိတိသင်္ခါတေဟိ ဆဟိ အင်္ဂေဟိ ယုတ္တံ။ **ဗြဟ္မစိန္တိတ** န္တိ ဗြာဟ္မဏာနမတ္ထာယ ဗြဟ္မုနာ စိန္တိတံ ကထိတံ။ **ဝိဇ္ဇာယာ**တိ ဗြဟ္မသဒိသဝိဇ္ဇာယ သမန္နာဂတာ, တေပိ နော အဇရာမရာတိ အတ္ထော။

၂၂၀-၂၂၁. **ဣသယော**တိ ယမနိယမာဒီနံ ပဋိက္ကူလသညာဒီနဉ္စ ဧသနဋ္ဌေန ဣသယော။ **သန္တာ**တိ ကာယတစာဟိ သန္တသဘာဝ။ **သညတတ္တာ** တိ ရာဂါဒီနံ သံယမေန သံယတစိတ္တာ။ ကာယတပနသင်္ခါတော တပော ဧတေသံ အတ္ထီတိ **တပဿိနော** ။ ပုန **တပဿိနော** တိ သံဝရကာ။ တေန ဧဝံ တပနိဿိတကာ ဟုတွာ သရီရေန စ ဝိမောက္ခံ ပတ္တု ကာမာပိ သံဝရကာ သရီရံ ဝိဇဟန္တိ ဧဝါတိ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ **ဣသယော**တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ ဧသနဋ္ဌေန ဣသယော, တဒင်္ဂံ တပ္ပဋိပက္ခာနံ ပဟာနမ္ဗာနံ ဝူပသမေန သန္တာ, ဧကာရမ္မဏေ စိတ္တဿ သံယမေန သညတတ္တာ, သမ္မပ္ပဓာနယောဂတော ဝီရိယတာပေန တပဿိနော, သပ္ပယောဂ ရာဂါဒီနံ သန္တပနေန တပဿိနောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဘာဝိတတ္တာ** တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ ဘာဝိတစိတ္တာ။

ဧဝံ ဃဋပဏ္ဍိတေန ဓမ္မေ ကထိတေ တံ သုတွာ ရာဇာ အပဂတသောကသလ္လော ပသန္နမာနသော ဃဋပဏ္ဍိတံ ပသံသန္တော –

၂၂၂. ''အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ ဃတသိတ္တံဝ ပာဝကံ။
တရိနာ ဝိယ သိဉ္စိတ္ဝါ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၂၂၃. ''အဗ္ဗဟီ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတဿ၊ ပုတ္တသောကံ အပာနုဒိ။

၂၂၄. ''သွာဟံ အဗ္ဗူဠ္ဟသလ္လောသ္မိ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော။
န သောစာမိ န ရောဒာမိ၊ တဝ သုတွာန ဘာတိက။

၂၂၅. ''ဧဝံ ကရောန္တိ သပ္ပညာ၊ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ။
နိဝတ္တယန္တိ သောကမှာ၊ ဃဋော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရံ။

၂၂၆. ''ယဿ ဧတာဒိသာ ဟောန္တိ၊ အမစ္စာ ပရိစာရကာ။
သုဘာသိတေန အန္ဝေန္တိ၊ ဃဋော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရ''န္တိ။ – ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၂၅. တတ္ထ **ဃဋော ဇေဋ္ဌံဝ ဘာတရ** န္တိ ယထာ ဃဋပဏ္ဍိတော အတ္တနော ဇေဋ္ဌဘာတရံ မတပုတ္တသောကာ ဘိဘူတံ အတ္တနော ဥပာယကောသလ္လေန စေဝ ဓမ္မကထာယ စ တတော ပုတ္တသောကတော ဝိနိဝတ္တယိ, ဧဝံ အညေပိ သပ္ပညာ ယေ ဟောန္တိ အနုကမ္ပကာ, တေ ဉာတီနံ ဥပကာရံ ကရောန္တီတိ အတ္ထော။

၂၂၆. **ယဿ ဧတာဒိသာ ဟောန္တီ** တိ အယံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ။ တဿတ္ထော – ယထာ ယေန ကာရဏေန ပုတ္တသောကပရေတံ ရာဇာနံ တသုဒေဝံ ဃဋပဏ္ဍိတော သောကဟရဏတ္ထာယ သုဘာသိတေန အန္ဝေတိ အနုဒေတိ, **ယဿ** အညဿာပိ **ဧတာဒိသာ** ပဏ္ဍိတာ **အမစ္စာ** ပဋိလဒ္ဓါ အဿု, တဿ ကုတော သောကောတိ! ဣမာ ဂါထာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝါတိ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ''ဧဝံ, ဥပာသက, ပောရာဏကပဏ္ဍိတာ ပဏ္ဍိတာနံ ကထံ သုတွာ ပုတ္တသောကံ ဟရိံသူ''တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ ဥပါသကော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိတိ။

ကဏှပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဓနပါလသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂေါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပေါသီ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဓနပါလပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အနုပ္ပန္နေ ကိရ ဗုဒ္ဓေ ပဏ္ဏရဋ္ဌေ ဧရကစ္ဆနဂရေ ဓနပါလကော နာမ သေဋ္ဌိ အဟောသိ အဿဒ္ဓေါ အပ္ပသန္နော ကဒရိယော နတ္ထိကဒိဋ္ဌိကော။ တဿ ကိရိယာ ဟဋ္ဌိတော ဧဝ ဝိညာယတိ။ သော ကာလံ ကတွာ မရုကန္တာရေ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏော ကာယော အဟောသိ, သမုဋ္ဌိတစ္ဆဝိ ဖရုသော, ဝိရူပကေသော, ဘယာနကော, ဒုဗ္ဗဏ္ဏော အတိဝိယ ဝိရူပေါ ဗီဘစ္ဆဒဿနော။ သော ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ ဘတ္တသိတ္ထံ ဝါ ဥဒကဗိန္ဒုံ ဝါ အလ ဘန္တော ဝိသုက္ခကဏ္ဌောဋ္ဌဇိဝှော ဇိဃစ္ဆာပိပါသာဘိဘူတော ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမတိ။

အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဝာဏိဇာ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ ဘဏ္ဍဿ ပူရေတွာ ဥတ္တရာပထံ ဂန္တွာ ဘဏ္ဍံ ဝိက္ကိ ဏိတွာ ပဋိလဒ္ဓဘဏ္ဍံ သကဋေသု အာရောပေတွာ ပဋိနိဝတ္တမာနာ သာယန္ဟသမယေ အညတရံ သုက္ခနဒိံ ပာပုဏိ တွာ တတ္ထ ယာနံ မုဉ္စိတွာ ရတ္တိယံ ဝါသံ ကပ္ပေသုံ။ အထ သော ပေတော ပိပါသာဘိဘူတော ပါနီယဿတ္ထာ

ယ အာဂန္တွာ တတ္ထ ဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ ဟာနိံယံ အလဘိတွာ ဝိဂတာသော ဆိန္နမူလော ဝိယ တာလော ဆိန္နဟအော ပတိ။ တံ ဒိသွာ တဏ္ဍဇာ –

၂၂၇. ''နဂ္ဂေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပေါသိ၊ ကိသော ဓမနိသန္ထတော။
ဥပ္ဖာသုလိကော ကိသိကော၊ ကော နု တွံမသိ မာရိသာ''တိ။ –

ဣမာယ ကထာယ ပုစ္ဆိံသု။ တတော ပေတော –

၂၂၈. ''အဟံ ဘဒန္တေ ပေတောမှိ၊ ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော''တိ။ –

အတ္တာနံ အာဝိကတွာ ပုန တေဟိ –

၂၂၉. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပာကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတော''တိ။ –

ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိတော ပုဗ္ဗေ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ အတီတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ အနာဂတဉ္စ အတ္တနော ပဝတ္တိံ ဒသ္ဓ သေန္တော တေသဉ္စ ဩဝါဒံ ဒေန္တော –

၂၃၀. ''နဂရံ အတ္ထိ ပဏ္ဏာနံ၊ ဧရကစ္ဆန္တိ ဝိဿုတံ။
တတ္ထ သေဋ္ဌိ ပုရေ အာသိံ၊ ဓနပာလောတိ မံ ဝိဒူ။

၂၃၁. ''အသီတိ သကဋဝါဟာနံ၊ ဟိရညဿ အဟောသိ မေ။
ပဟူတံ မေ ဇာတရူပံ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။

၂၃၂. ''တာဝ မဟဒ္ဓနဿာပိ၊ န မေ ဒါတုံ ပိယံ အဟု။
ပိဒဟိတွာ ဒွါရံ ဘုဉ္ဇိံ၊ မာ မံ ယာစနကာဒ္ဒသုံ။

၂၃၃. ''အဿဒ္ဓော မစ္ဆရီ စာသိံ၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာနံ၊ ဝါရယိဿံ ဗဟူ ဇနေ။

၂၃၄. ''ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿ၊ သံယမဿ ကုတော ဖလံ။
ပေါက္ခရညော ဒဟနာနိ၊ အာရာမာနိ စ ရောပိတေ။
ပပါယော စ ဝိနာသေသိံ၊ ဒုဂ္ဂေ သင်္ကမနာနိ စ။

၂၃၅. ''သွာဟံ အကတကလျာဏော၊ ကတပါပေါ တတော စုတော။
ဥပပန္နော ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပိပါသာသမပ္ပိတော။

၂၃၆. ''ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ၊ ယတော ကာလင်္ကတော အဟံ။
နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါ၊ ပီတံ ဝါ ပန ပါနိယံ။

၂၃၇. ''ယော သံယမော သော ဝိနာသော၊ ယော ဝိနာသော သော သံယမော။
ပေတာ ဟိ ကိရ ဇာနန္တိ၊ ယော သံယမော သော ဝိနာသော။

၂၃၈. ''အဟံ ပုရေ သံယမိဿံ၊ နာဒါသိံ ဗဟုကေ ဓနေ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။
သွာဟံ ပစ္ဆာနုတပ္ပာမိ၊ အတ္တကမ္မဖလူပဂေါ။

၂၃၉. ''ဥဒ္ဓံ စတူဟိ မာသေဟိ၊ ကာလကိရိယာ ဘဝိဿတိ။

ကေနစ္တကဠုကံ ယောရုံ၊ နိရယံ ပပတိဿဟံ။

၂၆၀. ‘‘စတုက္ကဏ္ဏံ စတုဒ္ဒွာရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပာကာရပရိယန္တံ၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။

၂၆၁. ‘‘တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒာ။

၂၆၂. ‘‘တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓာနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိဿ ဝေဒနံ။
ဖလံ ပာပဿ ကမ္မဿ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုသံ။

၂၆၃. ‘‘တံ တ ဝဒာမိ ဘဒ္ဒံ တေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
မာကတ္ထ ပာပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။

၂၆၄. ‘‘သစေ တံ ပာပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿထ ကရောထ ဝါ။
န ဝေါ ဒုက္ခာ ပမုတ္တတ္ထိ၊ ဥပ္ပစ္စာပိ ပလာယတံ။

၂၆၅. ‘‘မတ္တေယျာ ဟောထ ပေတ္တေယျာ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာ။
သာမညာ ဟောထ ဗြဟ္မညာ၊ ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿထာ’’တိ။ –

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၂၃၀-၂၃၁. တတ္ထ **ပဏ္ဏာနန္တိ** ပဏ္ဏာနာမရဉ္ဉော ဧဝံနာမကာနံ ရာဇူနံ။ **ရေကဏ္ဍ** န္တိ တဿ နဂရဿ နာမံ။ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ နဂရေ။ **ပုရေတိ** ပုဗ္ဗေ အတီတတ္တဘာဝေ ။ **ခနပာလောတိ မံ ဝိဒူတိ** ‘‘ခနပာလသေဋ္ဌိ’’တိ မံ ဇာနန္တိ။ တဿိဒံ နာမံ တဒါ မယှံ အတ္တာနုဂတမေဝါတိ ဒဿေန္တော **‘‘အသီတိ’’**တိ ကထမာဟ။ တတ္ထ **အသီတိ သကဋ္ဌတဟာနန္တိ** ဝီသတိခာရိကော ဝါဟော, ယော သကဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေသံ သကဋ္ဌတဟာနံ အသီတိ ဟိရညဿ ဝါထာ ကဟာပဏဿ စ မေ အဟောသီတိ ယောဇနာ။ **ပဟူတံ မေ ဇာတရူပန္တိ** သုဝဏ္ဏမ္ပိ ပဟူတံ အနေကဘာရပရိမာဏံ အဟောသီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၂၃၂-၂၃၃. **န မေ အတုံ ပိယံ အဟူတိ** အနံ အတုံ မယှံ ပိယံ နာဟောသိ။ **မာ မံ ယာစနကာဒ္ဒသု** န္တိ ‘‘ယာစကာ မာ မံ ပဿိံသူ’’တိ ပိဒဟိတွာ ဂေဟဒွာရံ ဘုဉ္ဇာမိ။ **ကဒရိယောတိ** ထဒ္ဓမစ္ဆရီ။ **ပရိဘာသကောတိ** အနံ ဒေန္တေ ဒိသွာ ဘယေန သန္တဇ္ဇကော။ **ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာန** န္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ, အနာနိ ဒဒန္တေ ပုညာနိ ကရောန္တေ။ **ဗဟူ ဇနေတိ** ဗဟူ သတ္တေ။ ဒဒန္တာနံ ဝါ ကရောန္တာနံ ဝါ သမုဒာယဘူတံ ဗဟုံ ဇနံ ပုညကမ္မတော **တရယိဿံ** နိ တရေသိံ။

၂၃၄-၂၃၆. **ဝိဟာကော နတ္ထိ အနသ္သာ** တိအာဒိ အနာဒီနံ နိတရဏေ ကာရဏဒဿနံ။ တတ္ထ **ဝိဟာကော နတ္ထိ အနသ္သာတိ** အနကမ္မဿ ဖလံ နာမ နတ္ထိ, ကေဝလံ ပုညံ ပုညန္တိ ခနဝိနာသော ဧဝါတိ ဒီပေတိ။ **သံယမဿာ** တိ သီလသံယမဿ။ **ကုတော ဖလန္တိ** ကုတော နာမ ဖလံ လဗ္ဘတိ, နိရတ္ထကမေဝ သီလရက္ခဏန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **အာရာမာနီတိ** အာရာမူပဝနာနီတိ အတ္ထော။ **ပပာယောတိ** ပာနီယသာလာ။ **ဒုဂ္ဂေ** တိ ဥဒကစိက္ခလ္လာနံ ဝသေန ဒုဂ္ဂမဋ္ဌာနာနိ။ **သင်္ကမနာနီတိ** သေတုယော။ **တတော စုတောတိ** တတော မနုဿလောကတော စုတော။ **ပဉ္စပဏ္ဏာသာတိ** ပဉ္စပညာသ။ **ယတော ကာလင်္ကတော အဟန္တိ** ယဒါ ကာလကတာ အဟံ, တတော ပဋ္ဌာယ။ **နာဘိဇာနာမီတိ** ဧတ္တကံ ကာလံ ဘုတ္တံ ဝါ ပီတံ ဝါ ကိဉ္စိ န ဇာနာမိ။

၂၃၇-၃၈. **ယော သံယမော သော ဝိနာသောတိ** လောဘာဒိဝသေန ယံ သံယမနံ ကဿစိ အဒါနံ, သော ဣမေသံ သတ္တာနံ ဝိနာသော နာမ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာပေတာနံ မဟာဗျသနဿ ဟေတုဘာဝတော။ ‘‘ယော ဝိနာသော သော သံယမော’’တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဧကန္တိကဘာဝံ ဝဒတိ။ **ပေတာ ဟိ ကိရ ဇာနန္တိ** တိ ဧတ္ထ ဟိ-သဒ္ဒော အဝဓာရဏေ, ကိရ-သဒ္ဒော အရုစိသူစနေ။ ‘‘သံယမော ဒေယျဓမ္မဿ အပရိစ္စာဂေ ဝိနာသဟေတူ’’တိ ဣမံ

မတ္ထံ ပေတာ ဧဝ ကိရ ဇာနန္တိ ပစ္စက္ခတော အနုဘုယ္ယမာနတ္တာ, န မနုဿာတိ။ နယိဒံ ယုတ္တံ မနုဿာနမ္ပိ ပေ
တာနံ ဝိယ ခုပ္ပိပာသာဒီဟိ အဘိဘုယ္ယမာနာနံ ဒိဿမာနတ္တာ။ ပေတာ ပန ပုရိမတ္တဘာဝေ ကတကမ္မဿ ဟာကဋ္ဌ
ဘာဝတော တမတ္ထံ သုဋ္ဌုတရံ ဇာနန္တိ။ တေနာဟ – **“အဟံ ပုရေ သံယမိဿ”** န္တိအာဒိ။ တတ္ထ **သံယမိဿ** န္တိ
သယမ္ပိ အနာဒိပုညကိရိယတော သံယမနံ သင်္ကောစံ အကာသိံ။ **ဗဟုကေ ဓနေ**တိ မဟန္တေ ဓနေ ဝိဇ္ဇမာနေ။

၂၄၃. **တန္တိ** တသ္မာ။ **တေ**တိ တုမှေ။ **ဘဒ္ဒံ တေ** တိ ဘဒ္ဒံ ကလျာဏံ သုန္ဒရံ တုမှာကံ ဟောတူတိ ဝစနသေ
သော။ **ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ** တိ ယာဝန္တော ယာဝတကာ ဧတ္ထ သမာဂတာ, တေ သဗ္ဗေ မမ ဝစနံ သုဏာထာတိ
အဓိပ္ပာယော။ **အာဝီ**တိ ပကာသနံ ပရေသံ ဟာကဋ္ဌဝသေန။ **ရဟော**တိ ပဋိစ္ဆန္နံ အဟာကဋ္ဌဝသေန။ **အာဝိ တ** ဟာဏာတိပာ
တာဒိမုသာတအဒိကာယဝစီပယောဂဝသေန, **ယဒိ တ ရဟော** အဘိဇ္ဈာဒိဝသေန **ဟပကံ** လာမကံ အကုသလ**ကမ္မံ မာက
တ္ထ** မာ ကရိတ္ထ။

၂၄၄. **သစေ တံ ဟပကံ ကမ္မ**န္တိ အထ ပန တံ ဟပကမ္မံ အာယတိံ **ကရိဿထ,** တေရဟိ **တ ကရောထ,** နိရယာဒီ
သု စတူသု အပာယေသု မနုဿေသု စ အပ္ပာယုကတာဒိဝသေန တဿ ဖလဘူတာ ဒုက္ခတော **ပမုတ္တိ** ပမောက္ခော
နာမ **နတ္ထိ။ ဥပ္ပစ္စာပိ ပလာယတ** န္တိ ဥပ္ပတိတွာ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တာနမ္ပိ မောက္ခော နတ္ထိယေတတိ အတ္ထော။
“ဥပေစ္စာ” တိပိ ပာဠိ, ဣတော ဝါ ဧတ္တော ဝါ ပလာယန္တေ တုမှေ အနုဗန္ဓိဿတီတိ အဓိပ္ပာယေန ဥပေစ္စ သဉ္
စိစ္စ ပလာယန္တာနမ္ပိ တုမှာကံ တတော မောက္ခော နတ္ထိ, ဂတိကာလာဒိပစ္စယန္တရသမတယေ ပန သတိ ဝိပစ္စတိ
ယေဝါတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ အတ္ထော –

“န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊ န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ။
န ဝိဇ္ဇတီ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊ ယတ္ထဋ္ဌိတော မုစ္စေယ္ယ ဟပကမ္မာ”တိ။ (ဓ. ပ. ၁၂၇; မိ. ပ. ၄.၂.၄) –

ဣမာယ ဂါထာယ ဒီပေတဗ္ဗော။

၂၄၅. **မတ္တေယျာ** တိ မာတုဟိတာ။ **ဟောထာ**တိ တေသံ ဥပဋ္ဌာနာဒီနိ ကရောထ။ တထာ **ပေတ္တေယျာ** တိ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ။ **ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာ** တိ ကုလေ ဇေဋ္ဌကာနံ အပစာယနကရာ။ **သာမညာ**တိ သမဏပူဇကာ။ တထာ **ဗြဟ္မ
ညာ**တိ ဗာဟိတပာပပူဇကာတိ အတ္ထော။ **ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿထာ** တိ ဣမိနာ မယာ ဝုတ္တနယေန ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝ
လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿထာတိ အတ္ထော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တံ, တံ ဟေဋ္ဌာ ခလ္လာဋိယပေတဝတ္ထု
အာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေ တဏိဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ သံဝေဂဇာတာ တံ အနုကမ္ပမာနာ ဘာဇနေဟိ ပာနီယံ ဂဟေတွာ တံ သယာပေ
တွာ မုခေ အာသိဉ္စိံသု။ တတော မဟာဇနေန ဗဟုဝေလံ အာသိတ္တံ ဥဒကံ တဿ ပေတဿ ပာပဗလေန အဓောဂဠံ န
ဩတိဏ္ဏံ, ကုတော ပိပာသံ ပဋိဝိနေဿတိ။ တေ တံ ပုစ္ဆိံသု – “အပိ တေ ကာစိ အဿာသမတ္တာ လဒ္ဓါ”တိ။
သော အာဟ – “ယဒိ မေ ဧတ္တကေဟိ ဇနေဟိ ဧတ္တကံ ဝေလံ အာသိဉ္စမာနံ ဥဒကံ ဧကဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ ပရဂဠံ ပဝိဋ္ဌံ,
ဣတော ပေတယောနိတော မောက္ခော မာ ဟောတူ”တိ။ အထ တေ တဏိဇာ တံ သုတွာ အတိဝိယ သံဝေဂဇာတာ “အတ္
ထိ ပန ကောစိ ဥပာယော ပိပါသာဝူပသမာယာ”တိ အာဟံသု။ သော အာဟ – “ဣမဿ္မိံ ပာပကမ္မေ ခီဏေ တထာဂတဿ
သ တ တထာဂတသာဝကာနံ တ အနေ ဒိန္နေ မမ အနုမောဒိဿတိ, အဟံ ဣတော ပေတတ္တတော မုစ္စိဿာမီ”တိ။
တံ သုတွာ တဏိဇာ သာဝတ္ထိံ ဂန္တွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေတွာ သရဏာနိ သီလာနိ စ
ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ သတ္တာဟံ အန္နံ ဒတွာ တဿ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိံသု။ ဘဂဝါ
တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ စတုန္နံ ပရိသာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနော စ လောဘာဒိမစ္ဆေရမလံ ပဟာယ အနာ
ဒိပုညာဘိရတော အဟောသီတိ။

ဓနပါလသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နက္ခေ ကိသော ပဗ္ဗဇိတောသိ, ဘန္တေ တိ က္လာဒံ သတ္ထုရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ စူဠဒွသေဋ္ဌိပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ဗာရာဏသိယံ ကိရ ဧကော ဂဟပတိ အဿဒ္ဓော အပ္ပသန္နော မစ္ဆရီ ကဒရိယော ပုညကိရိယာယ အနာဒရော စူဠဒွသေဋ္ဌိ နာမ အဟောသိ။ သော ကာလံ ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ, တဿ ကာယော အပဂတမံသလောဟိတော အဋ္ဌိနှာရုစမ္မမတ္တော မုဏ္ဍော အပေတဝတ္ထော အဟောသိ။ ဓီတာ ပနဿ အနုလာ အန္ဓကဝိန္ဒေ သာမိကဿ ဂေဟေ ဝသန္တီ ပိတရံ ဥဒ္ဒိဿ ဗ္ရာဟ္မဏေ ဘောဇေတုကာမာ တဏ္ဍုလာဒီနိ အနုပကရဏာနိ သဇ္ဇေသိ။ တံ ဉတွာ ပေတော အာသာယ အာကာသေန တတ္ထ ဂစ္ဆန္တော ရာဇဂဟံ သမ္ပာပုဏိ။ တေန စ သမယေန ရာဇာ အဇာတသတ္တု ဒေဝဒတ္တေန ဥယျောဇိတော ပိတရံ ဇီဝိတာ ဝေရောပေတွာ တေန ဝိပ္ပဋိသာရေန ဒုဿုပိနေန စ နိဒ္ဒံ အနုပဂစ္ဆန္တော ဥပရိပာသာဒဝရဂတော စင်္ကမန္တော တံ ပေတံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ က္လမာယ ကထာယ ပုစ္ဆိ –

၂၄၆. ''နဂ္ဂေ ကိသော ပဗ္ဗဇိတောသိ ဘန္တေ ရတ္တိံ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ ကိဿဟေတု။
အာစိက္ခ မေ တံ အပိ သက္ကုဏေမု၊ သဗ္ဗေန ဝိတ္တံ ပဋိပာဒယေ တုဝ''န္တိ။

တတ္ထ **ပဗ္ဗဇိတော** တိ သမဏော။ ရာဇာ ကိရ တံ နဂ္ဂတ္တာ မုဏ္ဍတ္တာ စ ''နဂ္ဂေ သမဏော အယ''န္တိ သညာယ ''နဂ္ဂေ ကိသော ပဗ္ဗဇိတောသီ''တိအာဒိမာဟ။ **ကိဿဟေတု** တိ ကိန္နိမိတ္တံ။ **သဗ္ဗေန ဝိတ္တံ ပဋိပာဒယေ တုဝ** န္တိ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏဘူတံ ဝိတ္တံ သဗ္ဗေန ဘောဂေန တုယှံ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ, သဗ္ဗေန တ ဥဿာဟေန ပဋိပာဒေယျံ သမ္ပာဒေယျံ။ တထာ ကာတုံ မယံ အပ္ပေဝ နာမ သက္ကုဏေယျာမ, တသ္မာ **အာစိက္ခ မေ တံ,** ဧတံ တဝ အာဂမနကာရဏံ မယှံ ကထေဟီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ရညာ ပုဋ္ဌော ပေတော အတ္တနော ပဝတ္တိံ ကထေန္တော တိဿော ဂာထာ အဘာသိ –

၂၄၇. ''ဗာရာဏသီ နဂရံ ဒူရဃုဋ္ဌံ၊ တတ္ထာဟံ ဂဟပတိ အဍ္ဍကော အဟု ဒီနော။
အဒါတာ ဂေဓိတမနော အာမိသသ္မိံ၊ ဒုဿီလျေန ယမဝိသယမှိ ပတ္တော။

၂၄၈. ''သော သူစိကာယ ကိလမိတော တေဟိ၊
တေနေဝ ဉာတီသု ယာမိ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု။
အဒါနသီလာ န စ သဒ္ဒဟန္တိ၊
'ဒါနဖလံ ဟောတိ ပရမှိ လောကေ'။

၂၄၉. ''ဓီတာ စ မယှံ လပတေ အဘိက္ခဏံ၊ ဒဿာမိ ဒါနံ ပိတူနံ ပိတာမဟာနံ။
တမုပက္ခဋံ ပရိဝိသယန္တိ ဗ္ရာဟ္မဏာ၊ ယာမိ အဟံ အန္ဓကဝိန္ဒံ ဘုတ္တု''န္တိ။

၂၄၇. တတ္ထ **ဒူရဃုဋ္ဌ** န္တိ ဒူရတော ဧဝ ဂုဏကိတ္တနဝသေန ဃောသိတံ, သဗ္ဗတ္ထ ဝိဿုတံ ပာကဋန္တိ အတ္ထော။ **အဍ္ဍကော** တိ အဍ္ဎော မဟာဝိဘဝေါ။ **ဒီနော**တိ နိဟီနစိတ္တော အဒါနဇ္ဈာသယော။ တေနာဟ **''အဒါတာ''**တိ။ **ဂေဓိတမနော အာမိသသ္မိ** န္တိ ကာမာမိသေ လဂ္ဂစိတ္တော ဂေဓံ အာပန္နော။ **ဒုဿီလျေန ယမဝိသယမှိ ပတ္တော** တိ အတ္တနာ ကတေန ဒုဿီလကမ္မုနာ ယမဝိသယံ ပေတလောကံ ပတ္တော အမှိ။

၂၄၈. **သော သူစိကာယ ကိလမိတော**တိ သော အဟံ ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန သူစိသဒိသတာယ ''သူစိကာ''တိ လဒ္ဓနာမာယ ဇိဃစ္ဆာယ ကိလမိတော နိရန္တရံ ဝိဇ္ဈမာနော။ ''ကိလမထော''တိ က္လစ္စေဝ တ ပဌော။ **တေဟီ**တိ ''ဒီနော''တိအာဒိနာ ဝုတ္တေဟိ ပာပကမ္မေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ။ တဿ ဟိ ပေတဿ တာနိ ပာပကမ္မာနိ အနုဿရန္တဿ အတိဝိယ ဒောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိ, တသ္မာ ဧဝမာဟ။ **တေနေဝ**တိ တေနေဝ ဇိဃစ္ဆာဒုက္ခေန။ **ဉာတီသု ယာမီ**တိ ဉာတီနံ သမီပံ ယာမိ ဂစ္ဆာမိ။ **အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု** တိ အာမိသဿ ကိဉ္စိက္ခနိမိတ္တံ, ကိဉ္စိ အာမိသံ ပတ္ထေန္တောတိ အတ္ထော။ **အဒါနသီလာ န စ သဒ္ဒဟန္တိ, 'ဒါနဖလံ ဟောတိ ပရမှိ လောကေ'** တိ ယထာ အဟံ, တထာ ဧဝံ အညေပိ မနုဿာ အဒါနသီလာ ''ဒါနဿ ဖလံ ဧကံသေန ပရလောကေ ဟောတီ''တိ န စ သဒ္ဒဟန္တိ။ ယတော အဟံ ဝိယ တေပိ ပေတာ ဟုတွာ မဟာဒုက္ခံ ပစ္စနုဘဝန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

၂၄၉. **လပတေ**တိ ကထေတိ။ **အဘိက္ခဏ**န္တိ အဘိဏှံ ဗဟုသော။ ကိန္တိ လပတီတိ အာဟ **“ဒဿာမိ အန္နံ ပိတူနံ ပိတာမဟာန”**န္တိ။ တတ္ထ **ပိတူန**န္တိ မာတာပိတူနံ, စူဠပိတုမဟာပိတူနံ တ။ **ပိတာမဟာန**န္တိ အယျကပယျကာနံ။ **ဥပက္ခဋ**န္တိ သဇ္ဇိတံ။ **ပရိဝိသယန္တီ**တိ ဘောဇယန္တိ။ **အန္ဓကဝိန္ဒ**န္တိ ဧဝံနာမကံ နဂရံ။ **ဘုတ္တု**န္တိ ဘုဉ္ဇိတုံ။ တတော ပရာ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ ဝုတ္တာ –

၂၅၀. “တမဝေါစ ရာဇာ ‘အနုဘဝိယာန တမ္ပိ၊
ဧယျာသိ ခိပ္ပံ အဟမပိ ကဿံ ပူဇံ။
အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊
သဒ္ဓာယိတံ ဟေတုဝစော သုဏောမ’။

၂၅၁. “တထာတိ ဝတွာ အဂမာသိ တတ္ထ၊ ဘုဉ္ဇိံသု ဘတ္တံ န စ ဒက္ခိဏာရဟာ။
ပစ္စာဂမိ ရာဇဂဟံ ပုနာပရံ၊ ပါတုရဟောသိ ပုရတော ဇနာဓိပဿ။

၂၅၂. “ဒိသွာန ပေတံ ပုနဒေဝ အာဂတံ၊ ရာဇာ အဝေါစ ‘အဟမပိ ကိံ ဒဒါမိ။
အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊ ယေန တုဝံ စိရတရံ ပီဏိတော သိယာ’။

၂၅၃. “ဗုဒ္ဓဉ္စ သင်္ဃံ ပရိဝိသိယာန ရာဇ၊ အန္နေန ပါနေန စ စီဝရေန။
တံ ဒက္ခိဏံ အာဒိသ မေ ဟိတာယ၊ ဧဝံ အဟံ စိရတရံ ပီဏိတော သိယာ။

၂၅၄. “တတော စ ရာဇာ နိပတိတွာ တာဝဒေ၊ ဒါနံ သဟတ္ထာ အတုလံ ဒဒိတွာ သင်္ဃေ။
အာရောစေသိ ပကတံ တထာဂတဿ၊ တဿ စ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိတ္ထ။

၂၅၅. “သော ပူဇိတော အတိဝိယ သောဘမာနော၊ ပါတုရဟောသိ ပုရတော ဇနာဓိပဿ။
ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော၊ န မယှမတ္ထိ သမာ သဒိသာ မာနုသာ။

၂၅၆. “ပဿာနုဘာဝံ အပရိမိတံ မမယိဒံ၊ တယာနုဒိဋ္ဌံ အတုလံ ဒတွာ သင်္ဃေ။
သန္တပ္ပိတော သတတံ သဒါ ဗဟူဟိ၊ ယာမိ အဟံ သုခိတော မနုဿဒေဝါ”တိ။

၂၅၀. တတ္ထ **တမဝေါစ ရာဇာ**တိ တံ ပေတံ တထာ ဝတွာ ဌိတံ ရာဇာ အဇာတသတ္တု အဝေါစ။ **အနုဘဝိယာန တမ္ပီ**တိ တံ တဝ ဓီတုယာ ဥပက္ခဋံ အနုမ္ပိ အနုဘဝိတွာ။ **ဧယျာသီ**တိ အာဂစ္ဆေယျာသိ။ **ကဿ**န္တိ ကရိဿာမိ။ **အာစိက္ခ မေ တံ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတူ**တိ သစေ ကိဉ္စိ ကာရဏံ အတ္ထိ, တံ ကာရဏံ မယှံ အာစိက္ခ ကထေဟိ။ **သဒ္ဓာယိတ**န္တိ သဒ္ဓာယိတဗ္ဗံ။ **ဟေတုဝစော**တိ ဟေတုယုတ္တဝစနံ, “အမုကသ္မိံ ဌာနေ အသုကေန ပကာရေန အနေန ကတေ မယှံ ဥပကပ္ပတီ”တိ သကာရဏံ ဝစနံ ဝဒါတိ အတ္ထော။

၂၅၁. **တထာတိ ဝတွာ**တိ သာဓူတိ ဝတွာ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ အန္ဓကဝိန္ဒေ ပရိဝေသနဋ္ဌာနေ။ **ဘုဉ္ဇိံသု ဘတ္တံ န စ ဒက္ခိဏာရဟာ**တိ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိံသု ဒုဿီလဗြာဟ္မဏာ, န စ ပန ဒက္ခိဏာရဟာ သီလဝန္တော ဘုဉ္ဇိံသူတိ အတ္ထော။ **ပုနာပရ**န္တိ ပုန အပရံ တရံ ရာဇဂဟံ ပစ္စာဂမိ။

၂၅၂. **ကိံ ဒဒါမီ**တိ “ကီဒိသံ တေ အဟံ ဒဿာမီ”တိ ရာဇာ ပေတံ ပုစ္ဆိ။ **ယေန တုဝ**န္တိ ယေန ကာရဏေန တွံ။ **စိရတရ**န္တိ စိရကာလံ။ **ပီဏိတော**တိ တိတ္တော သိယာ, တံ ကထေဟီတိ အတ္ထော။

၂၅၃. **ပရိဝိသိယာနာ**တိ ဘောဇေတွာ။ **ရာဇာ**တိ အဇာတသတ္တုံ အာလပတိ။ **မေ ဟိတာယာ**တိ မယှံ ဟိတတ္ထာယ ပေတတ္တဘာဝတော ပရိမုတ္တိယာ။

၂၅၄. **တတော**တိ တသ္မာ ပေတေန ဝစနေန, တတော တ ပါသာဒတော။ **နိပတိတွာ**တိ နိက္ခမိတွာ။ **တာဝဒေ**တိ တဒါ ဧဝ အရုဏုဂ္ဂမနဝေလာယ။ ယမှိ ပေတော ပစ္စာဂန္တွာ ရညော အတ္တာနံ ဒဿေသိ, တသ္မိံ ပုရေဘတ္တေ ဧဝ ဒါနံ အဒါသိ ။ **သဟတ္ထာ**တိ သဟတ္ထေန။ **အတုလ**န္တိ အပ္ပမာဏံ ဥဠာရံ ပဏီတံ။ **ဒတွာ သင်္ဃေ**တိ သင်္ဃဿ ဒတွာ

တ။ **အာရောစေသိ ပကတံ တထာဂတဿာ** တိ “ဣဒံ, ဘန္တေ, အနံ အညတရံ ပေတံ သန္ဓာယ ပကတ”န္တိ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ အာရောစေတွာ စ ယထာ တံ အနံ တဿ ဥပကပ္ပတိ, ဧဝံ တဿ စ ပေတဿ ဒက္ခိဏံ အာဒိသိတွာ အာဒိသိ။

၂၅၅. **သောတိ** သော ပေတော။ **ပူဇိတောတိ** ဒက္ခိဏာယ ဒိယျမာနာယ ပူဇိတော။ **အတိဝိယ သောဘမာနောတိ** ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေန အတိဝိယ ဝိရောစမာနော။ **ဟတုရဟောသီတိ** ဟတုဘဝိ, ရညော ပုရတော အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ **ယက္ခော ဟမသ္မီတိ** ပေတတ္တဘာဝတော မုတ္တော ယက္ခော အဟံ ဇာတော ဒေဝဘာဝံ ပတ္တောသ္မိ။ **န မယ္ဟံ ဟမတ္ထိ သမာ သဒိသာ မာနုသာတိ** မယ္ဟံ အာနုဘာဝသမ္ပတ္တိယာ သမာ တ ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒိသာ တ မနုဿာ န သန္တိ။

၂၅၆. **ပဿာနုဘာဝံ အပရိမိတံ မမယိဒန္တိ** “မမ ဣဒံ အပရိမာဏံ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝံ ပဿာ”တိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ ပစ္စက္ခတော ရညော ဒဿေန္တော ဝဒတိ။ **တယာနုဒိဋ္ဌံ အတုလံ ဒတွာ သင္ဃေ** တိ အရိယသင္ဃဿ အတုလံ ဥဠာရံ အနံ ဒတွာ မယ္ဟံ အနုကမ္ပာယ တယာ အနုဒိဋ္ဌံ။ **သန္တပ္ပိတော သတတံ သဒာ ဗဟူဟီ** တိ အန္နပာနဝတ္ထာဒီဟိ ဗဟူဟိ ဒေယျဓမ္မေဟိ အရိယသင်္ဃံ သန္တပ္ပေန္တေန တယာ သဒာ သဗ္ဗကာလံ ယာဝဇီဝံ တတ္ထာပိ သတတံ နိရန္တရံ အဟံ သန္တပ္ပိတော ပီဏိတော။ **ယာမိ အဟံ သုခိတော မနုဿဒေဝ** တိ “တသ္မာ အဟံ ဣဒာနိ သုခိတော မနုဿဒေဝ မဟာရာဇ ယထိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ယာမိ”တိ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ပေတေ အာပုစ္ဆိတွာ ဂတေ ရာဇာ အဇာတသတ္တု တမတ္ထံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ, ဘိက္ခူ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော မစ္ဆေရမလံ ပဟာယ အနာဒိပုညာဘိရတော အဟောသီတိ။

စူဠသေဋ္ဌိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အင်္ကုရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယဿ အတ္ထာယ ဂစ္ဆာမာ တိ ဣဒံ သတ္ထာ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တော အင်္ကုရပေတံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ အင်္ကုရော ပေတော န ဟောတိ, တဿ ပန စရိတံ ယသ္မာ ပေတသမ္ဗန္ဓံ, တသ္မာ တံ “အင်္ကုရပေတဝတ္ထု”တိ ဝုတ္တံ။

တတြာယံ သင်္ခေပကထာ – ယေ တေ ဥတ္တရမဓုရာဓိပတိနော ရညော မဟာသာဂရဿ ပုတ္တံ ဥပသာဂရံ ပဋိစ္စ ဥတ္တရာပထေ ကံသဘောဂေ အသိတဉ္ဇနနဂရေ မဟာကံသဿ ဓီတုယာ ဒေဝဂဗ္ဘာယ ကုစ္ဆိယံ ဥပ္ပန္နာ အဉ္ဇနဒေဝီ တ သုဒေဝေ ဗလဒေဝေ စန္ဒဒေဝေ သူရိယဒေဝေ အဂ္ဂိဒေဝေ ဝရုဏဒေဝေ အဇ္ဇုနော ပဇ္ဇုနော ဃဋပဏ္ဍိတော အင်္ကုရော စာတိ တသုဒေဝဒယော ဒသ ဘာတိကာတိ ကောဒသ ခတ္တိယာ အဟေသုံ, တေသု တသုဒေဝဒယော ဘာတရော အသိတဉ္ဇနနဂရံ အာဒိံ ကတွာ ဒွါရဝတီပရိယောသာနေသု သကလဇမ္ဗုဒီပေ တေသဋ္ဌိယာ နဂရသဟဿေသု သဗ္ဗေ ရာဇာနော စက္ကေန ဇီဝိတက္ခယံ ပာပေတွာ ဒွါရဝတိယံ ဝသမာနာ ရဇ္ဇံ ဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဝိဘဇိံသု။ ဘဂိနိံ ပန အဉ္ဇနဒေဝိံ န သရိံသု။ ပုန သရိတွာ “ကောဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကရောမာ”တိ ဝုတ္တေ တေသံ သဗ္ဗကနိဋ္ဌော အင်္ကုရော “မမ ကောဋ္ဌာသံ တဿာ ဒေထ, အဟံ ဝေဟာရံ ကတွာ ဇီဝိဿာမိ, တုမှေဟ အတ္တနော အတ္တနော ဇနပဒေသု သုင်္ကံ မယ္ဟံ ဝိဿဇ္ဇေထာ”တိ အာဟ။ တေ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တဿ ကောဋ္ဌာသံ ဘဂိနိယာ ဒတွာ နဝ ရာဇာနော ဒွါရဝတိယံ ဝသိံသု။

အင်္ကုရော ပန ဝဏိဇ္ဇံ ကရောန္တော နိစ္စကာလံ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ တဿ ပနေကော အသော ဘဏ္ဍာဂါရိကော အတ္ထကာမော အဟောသိ။ အင်္ကုရော ပသန္နမာနသော တဿ ဧကံ ကုလဓီတရံ ဂဟေတွာ အဒါသိ။ သော ပုတ္တေ ဂဗ္ဘဂတေယေဝ ကာလမကာသိ။ အင်္ကုရော တသ္မိံ ဇာတေ တဿ ပိတုနော ဒိန္နံ ဘတ္တဝေတနံ တဿ အဒါသိ။ အထ တသ္မိံ အရဟေ ဝယပ္ပတ္တေ “အသော န အသော”တိ ရာဇကုလေ ဝိနိစ္ဆယော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တံ သုတွာ အဉ္ဇနဒေဝီ ဓေနူပမံ ဝတွာ “မာတု ဘုဇိဿာယ ပုတ္တောပိ ဘုဇိဿော ဧဝ”တိ အသဗ္ဗတော မောစေသိ။

အရကော ပန လဇ္ဇာယ တတ္ထ ဝသိတုံ အဝိသဟန္တော ရောရုဝနဂရံ ဂန္တွာ တတ္ထ အညတရသ္မိံ တုန္နတယ
သ္သ ဓီတရံ ဂဟေတွာ တုန္နတယသိပ္ပေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ တေန သမယေန ရောရုဝနဂရေ အသယှမဟာသေဋ္ဌိ
နာမ အဟောသိ။ သော သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ သော တုန္နတယော သေဋ္ဌိ
နော ဃရံ အဇာနန္တာနံ ပီတိသောမနဿဇာတော ဟုတွာ အသယှမဟာသေဋ္ဌိနော နိဝေသနံ ဒက္ခိဏဗာဟုံ ပသာရေတွာ ဒ
သ္သေသိ ''ဧတ္ထ ဂန္တွာ လဒ္ဓဗ္ဗံ လဘန္တူ''တိ။ တဿ ကမ္မံ ဟင္ခိယံယေဝ အာဂတံ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ မရုဘူမိယံ အညတရသ္မိံ နိဂြောဓရုက္ခေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္
တိ, တဿ ဒက္ခိဏဟတ္ထော သဗ္ဗကာမဒဒေါ အဟောသိ။ တသ္မိံယေဝ စ ရောရုဝေ အညတရော ပုရိသော အသယှဟ
သေဋ္ဌိနော အနေ ဗ္ဗာဝဠော အဿဒ္ဓော အပ္ပသန္နော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ပုညကိရိယာယ အနာဒရော ကာလံ ကတွာ တဿ
သ ဒေဝပုတ္တဿ ဝသနဋ္ဌာနဿ အဝိဒူရေ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေန စ ကတကမ္မံ ဟင္ခိယံယေဝ အာဂတံ။
အသယှမဟာသေဋ္ဌိ ပန ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနေ သက္ကဿ ဒေဝရညော သဟဗျတံ ဥပဂတော။

အထ အပရေန သမယေန အင်္ကုရော ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ, အညတရော စ ဗြာဟ္မဏော ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟီ
တိ ဒွေပိ ဇနာ သကဋသဟဿေန ဘဏ္ဍံ အာဒာယ မရုကန္တာရမဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ မဂ္ဂမူဠှာ ဟုတွာ ဗဟုံ ဒိဝသံ တတ္ထေ
ဝ ဝိစရန္တာ ပရိက္ခီဏတိဏောဒကာဟာရာ အဟေသုံ။ အင်္ကုရော အဿဒူတေဟိ စတူသု ဒိသာသု ဟနိယံ မဂ္ဂါပေသိ။
အထ သော ကာမဒဒဟတ္ထော ယက္ခော တံ တေသံ ဗျသနပ္ပတ္တိံ ဒိသွာ အင်္ကုရေန ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ကတံ ဥပကာ
ရံ စိန္တေတွာ ''ဟန္ဒ အနိ ဣမဿ မယာ အဝဿယေန ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ အတ္တနော ဝသနဝဋရုက္ခံ ဒဿေသိ။ သော
ကိရ ဝဋရုက္ခော သာခာဝိဋပသမ္ပန္နော ဃနပလာသော သန္ဒစ္ဆာယော အနေကသဟဿပာရောဟော အာယာမေန ဝိ
တ္ထာရေန ဥဗ္ဗေဓေန စ ယောဇနပရိမာဏော အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ အင်္ကုရော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော တဿ ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓာ
တရံ ဗန္ဓာပေသိ။ ယက္ခော အတ္တနော ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ပသာရေတွာ ပဌမံ တာဝ ဟနီယေန သဗ္ဗံ ဇနံ သန္တပ္ပေသိ။ တ
တော ယော ယော ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ, တဿ တဿ တံ တံ အဒါသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ မဟာဇနေ နာနာဝိဓေန အန္နပါနာဒိနာ ယထာကာမံ သန္တပ္ပိတေ ပစ္ဆာ ဝူပသန္တေ မဂ္ဂပရိဿမေ
သော ဗြာဟ္မဏတဏှိဇော အယောနိသော မနသိကရောန္တော ဧဝံ စိန္တေသိ – ''ဓနလာဘာယ ဣတော ကမ္ဗောဇံ ဂန္တွာ
တ မယံ ကိံ ကရိဿာမ, ဣမမေဝ ပန ယက္ခံ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ဂဟေတွာ ယာနံ အာရောပေတွာ အမှာကံ နဂ
ရမေဝ ဂမိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ အင်္ကုရဿ ကထေန္တော –

၂၅၇. ''ယဿ အတ္ထာယ ဂစ္ဆာမ၊ ကမ္ဗောဇံ ဓနဟာရကာ။
အယံ ကာမဒဒေါ ယက္ခော၊ ဣမံ ယက္ခံ နယာမသေ။

၂၅၈. ''ဣမံ ယက္ခံ ဂဟေတွာန၊ သာဓုကေန ပသယှ ဝါ။
ယာနံ အာရောပယိတွာန၊ ခိပ္ပံ ဂစ္ဆာမ ဒွါရက''န္တိ။ –

ကထာဒွယမာဟ။ တတ္ထ **ယဿ အတ္ထာယ** တိ ယဿ ကာရဏာ။ **ကမ္ဗောဇ** န္တိ ကမ္ဗောဇရဋ္ဌံ။ **ဓနဟာရကာ**တိ
ဘဏ္ဍဝိက္ကယေန လဒ္ဓဓနဟာရိနော။ **ကာမဒဒေါ**တိ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဒါယကော။ **ယက္ခော** တိ ဒေဝပုတ္တော။ **နယာမ
သေ**တိ နယိဿာမ ။ **သာဓုကေနာ**တိ ယာစနေန။ **ပသယှာ**တိ အဘိဘဝိတွာ ဗလက္ကာရေန, **ယာန**န္တိ သုခယာနံ ။ **ဒွ
ါရက**န္တိ ဒွါရဝတီနဂရံ။ အယံ ဟေတ္ထာဓိပ္ပာယော – ယဒတ္ထံ မယံ ဣတော ကမ္ဗောဇံ ဂန္တုကာမာ, တေန ဂမနေ
န သာဓေတဗ္ဗော အတ္ထော ဣဓေဝ သိဒ္ဓေါတိ။ အယဉှိ ယက္ခော ကာမဒဒေါ, တသ္မာ ဣမံ ယက္ခံ ယာစိတွာ တဿ
သ အနုမတိယာ ဝါ, သစေ သညတ္တိံ န ဂစ္ဆတိ, ဗလက္ကာရေန ဝါ ယာနံ အာရောပေတွာ ယာနေ ပစ္ဆာဗာဟံ ဗန္ဓိတွ
ာ တံ ဂဟေတွာ ဣတောယေဝ ခိပ္ပံ ဒွါရဝတီနဂရံ ဂစ္ဆာမာတိ။

ဧဝံ ပန ဗြာဟ္မဏေန ဝုတ္တော အင်္ကုရော သပ္ပုရိသဓမ္မေ ဌတွာ တဿ ဝစနံ ပဋိက္ခိပန္တော –

၂၅၉. ''ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဉ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **န ဘဇ္ဇေယ္ယာ** တိ န ဆိန္ဒေယ္ယ။ **မိတ္တဒုဗ္ဘော** တိ မိတ္တေသု ဒုဗ္ဘနံ တေသံ အနတ္ထုပ္ပာဒနံ။ **ဟာပကော**တိ အဘဒ္ဒကော မိတ္တဒုဗ္ဘော။ ယော ဟိ သီတစ္ဆာယော ရုက္ခော ဃမ္မာဘိတတ္တဿ ပုရိသဿ ပရိဿမဝိနောဒကော, တဿာပိ နာမ ဟာပကံ န စိန္တေတဗ္ဗံ, ကိမင်္ဂ ပန သတ္တဘူတေသု။ အယံ ဒေဝပုတ္တော သပ္ပုရိသော ပုဗ္ဗကာရီ အမှာကံ ဒုက္ခပနူဒကော ဗဟူပကာရော, န တဿ ကိဉ္စိ အနတ္ထံ စိန္တေတဗ္ဗံ, အညဒတ္ထု သော ပူဇေတဗ္ဗော ဧတတိ ဒဿေတိ။

တံ သုတွာ ဗြာဟ္မဏာ "အတ္ထဿ မူလံ နိကတိဝိနယော"တိ နီတိမဂ္ဂံ နိဿာယ အဂ္ဂိရဿ ပဋိလောမပက္ခေ ဌတွာ –

၂၆၀. "ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ တ။
ခန္ဓမ္ပိ တဿ ဆိန္ဒေယျ၊ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ"တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ** တိ တာဒိသေန ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန သစေ အတ္ထော ဘဝေယျ, တဿ ရုက္ခဿ ခန္ဓမ္ပိ ဆိန္ဒေယျ, ကိမင်္ဂ ပန သာခာဒယောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ ဗြာဟ္မဏေန ဝုတ္တေ အဂ္ဂိရော သပ္ပုရိသဓမ္မံယေဝ ပဂ္ဂဏှန္တော –

၂၆၁. "ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ တ။
န တဿ ပတ္တံ ဘိန္ဒေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပာပကော"တိ။ –

ဣမံ ကထမာဟ။ တတ္ထ **န တဿ ပတ္တံ ဘိန္ဒေယျာ** တိ တဿ ရုက္ခဿ ဧကပဏ္ဏမတ္တမ္ပိ န ဟာပေယျ, ပဂေဝ သာခါဒိကေတိ အဓိပ္ပာယော။

ပုနပိ ဗြာဟ္မဏော အတ္တနော တဒံ ပဂ္ဂဏှန္တော –

၂၆၂. "ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ တ။
သမူလမ္ပိ တံ အဗ္ဗုဟေ၊ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ"တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **သမူလမ္ပိ တံ အဗ္ဗုဟေ** တိ တံ တတ္ထ သမူလမ္ပိ သဟ မူလေနပိ အဗ္ဗုဟေယျ, ဥဒ္ဓရေယျာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဗြာဟ္မဏေန ဝုတ္တေ ပုန အဂ္ဂိရော တံ နီတိံ နိရတ္ထကံ ကာတုကာမော –

၂၆၃. "ယဿေကရတ္တိမ္ပိ ဃရေ ဝသေယျ၊ ယတ္ထန္နပာနံ ပုရိသော လဘေထ။
န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊ ကတညုတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ။

၂၆၄. "ယဿေကရတ္တိမ္ပိ ဃရေ ဝသေယျ၊ အန္နေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတော သိယာ။
န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊ အဒုဗ္ဘပါဏီ ဒဟတေ မိတ္တဒုဗ္ဘိံ။

၂၆၅. "ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏော၊ ပစ္ဆာ ပါပေန ဟိံသတိ။
အလ္လပါဏိဟတော ပေါသော၊ န သော ဘဒြာနိ ပဿတီ"တိ။ –

ဣမာ တိဿော ကထာ အဘာသိ။

၂၆၃. တတ္ထ **ယဿာ** တိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **ဧကရတ္တိမ္ပိ** တိ ဧကရတ္တိမတ္တမ္ပိ ဧကဝေလံ ဂေဟေ ဝသေယျ။ **ယတ္ထန္နပါနံ ပုရိသော လဘေထာ** တိ ယဿ သန္တိကေ ကောစိ ပုရိသော အန္နပါနံ တ ယံကိဉ္စိ ဘောဇနံ တ လဘေယျ။ **န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ** တိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အဘဒ္ဒကံ အနတ္ထံ မနသာပိ န စိန္တေယျ

န ပိဟေယျ, ပဂေဝ ကာယတစာဟိ။ ကသ္မာတိ စေ? **ကတညုတာ သပ္ပုရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ** တိ ကတညုတာ နာမ ဗုဒ္ဓာဒီဟိ ဥတ္တမပုရိသေဟိ ပသံသိတာ။

၂၆၄. **ဥပဌိတော** တိ ပယိရုပာသိတော ''ဣဒံ ဂဏှ ဣဒံ ဘုဉ္ဇာ''တိ အနုဟနာဒိနာ ဥပဋ္ဌိတော။ **အဒုဗ္ဘပာဏိ** တိ အပိံသကဟတ္ထော ဟတ္ထသံယတော။ **ဒဟတေ မိတ္တဒုဗ္ဘိန္တိ** တံ မိတ္တဒုဗ္ဘိံ ပုဂ္ဂလံ ဒဟတိ ဝိနာသေတိ, အပ္ပဒုဋ္ဌေ ဟိတဇ္ဈာသယသမ္ပန္နေ ပုဂ္ဂလေ ပရေန ကတော အပရာဓော အဝိသေသေန တသ္သေဝ အနတ္ထာဝဟော, အပ္ပဒုဋ္ဌော ပုဂ္ဂလော အတ္ထတော တံ ဒဟတိ နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ –

> ''ယော အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နရဿ ဒုဿတိ၊ သုဒ္ဓဿ ပေါသဿ အနင်္ဂဏဿ။
> တမေဝ ဗာလံ ပစ္စေတိ ပာပံ၊ သုခုမော ရဇော ပဋိဝါတံဝ ခိတ္တော''တိ။ (ဓ. ပ. ၁၂၅; ဇာ. ၁.၅.၉၄; သံ. နိ. ၁.၂၂)။

၂၆၅. **ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏော** တိ ယော ပုဂ္ဂလော ကေနစိ သာဓုနာ ကတဘဒ္ဒကော ကတူပကာရော။ **ပစ္ဆာ ဟပေန ဟိံသတီ**တိ တံ ပုဗ္ဗကာရိနံ အပရဘာဂေ ဟပေန အဘဒ္ဒကေန အနတ္ထကေန ဗာဓတိ။ **အလ္လပာဏိဟတော ပေါသော**တိ အလ္လပာဏိနာ ဥပကာရကိရိယာယ အလ္လပာဏိနာ ဓောတဟတ္ထေန ပုဗ္ဗကာရိနာ ပေါဒ္ဓာ ဝုတ္တနယေန ဟတော ဗာဓိတော, တဿ တ ပုဗ္ဗကာရိနော ဗာဓနေန ဟတော အလ္လပာဏိဟတော နာမ, အကတညုပုဂ္ဂလော။ **န သော ဘဒ္ရာနိ ပဿတီ**တိ သော ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလော ဣဓလောကေ စ ပရလောကေ စ ဣဋ္ဌာနိ န ပဿတိ, န ဝိန္ဒတိ, န လဘတီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သပ္ပုရိသဓမ္မံ ပဂ္ဂဏှန္တေန အင်္ဂုရေန အဘိဘဝိတ္ဝာ ဝုတ္တော သော ဗြာဟ္မဏော နိရုတ္တရော တုဏှီ အဟောသိ။ ယက္ခော ပန တေသံ ဒွိန္နံ ဝစနပဋိဝစနာနိ သုတ္ဝာ ဗြာဟ္မဏဿ ကုဇ္ဈိတ္ဝာပိ ''ဟောတု ဣမဿ ဒုဋ္ဌဗြာဟ္မဏဿ ကတ္တဗ္ဗံ ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမီ''တိ အတ္တနော ကေနစိ အနဘိဘဝနီယတမေဝ တာဝ ဒဿေန္တော –

၂၆၆. ''နာဟံ ဒေဝေန ဝါ မနုဿေန ဝါ၊ ဣဿရိယေန ဝါ ဟံ သုပ္ပသယှော။
ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော၊ ဒူရင်္ဂမော ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဒေဝေန ဝါ**တိ ယေန ကေနစိ ဒေဝေန ဝါ။ **မနုဿေန ဝါ** တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **ဣဿရိယေန ဝါ**တိ ဒေဝိဿရိယေန ဝါ မနုဿိဿရိယေန ဝါ။ တတ္ထ ဒေဝိဿရိယံ နာမ စတုမဟာရာဇိကသက္ကသုယာမာဒီနံ ဒေဝိဒ္ဓိ, မနုဿိဿရိယံ နာမ စက္ကဝတ္တိအာဒီနံ ပုညိဒ္ဓိ။ တသ္မာ ဣဿရိယဂ္ဂဟဏေန မဟာနုဘာဝေ ဒေဝမနုဿေ သင်္ဂဏှာတိ။ မဟာနုဘာဝါပိ ဟိ ဒေဝါ အတ္တနော ပုညဖလူပတ္ထမ္ဘိတေ မနုဿေပိ အသတိ ပယောဂဝိပတ္တိယံ အဘိဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ, ပဂေဝ ဣတရေ။ **ဟန္တိ** အသဟနေ နိပါတော။ **န သုပ္ပသယှော** တိ အပ္ပဓံသိယော။ **ယက္ခောဟမသ္မိ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော** တိ အတ္တနော ပုညဖလေန အဟံ ယက္ခတ္တံ ဥပဂတော အသ္မိ, ယက္ခောဝ သမာနော န ယော ဝါ သော ဝါ, အထ ခေါ ပရမိဒ္ဓိပတ္တော ပရမာယ ဥတ္တမာယ ယက္ခိဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော။ **ဒူရင်္ဂမော**တိ ခဏေနေဝ ဒူရမ္ပိ ဌာနံ ဂန္တုံ သမတ္ထော။ **ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော** တိ ရူပသမ္ပတ္တိယာ သရီရဗလေန စ ဥပပန္နော သမန္နာဂတောတိ တီဟိပိ ပဒေဟိ မန္တပ္ပယောဂါဒီဟိ အတ္တနော အနဘိဘဝနီယတံယေဝ ဒဿေတိ။ ရူပသမ္ပန္နော ဟိ ပရေသံ ဗဟုမာနိတော ဟောတိ, ရူပသမ္ပဒံ နိဿာယ ဝိသဘာဂဝတ္ထုနာပိ အနာကမနီယောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပဒာ အနဘိဘဝနီယကာရဏန္တိ ဝုတ္တာ။

ဣတော ပရံ အင်္ဂုရဿ စ ဒေဝပုတ္တဿ စ ဝစနပဋိဝစနကထာ ဟောတိ –

၂၆၇. ''ပာဏိ တေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော၊ ပဉ္စဓာရော မဓုဿဝေါ။
နာနာရသာ ပဂ္ဃရန္တိ၊ မညေဟံ တံ ပုရိန္ဒဒံ။

၂၆၈. ''နာမ္ဟိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
ပေတံ မံ အင်္ဂုရ ဇာနာဟိ၊ ရောရုဝမှာ ဣဓာဂတံ။

၂၆၉. “ကိံသီလော ကိံသမာစာရော၊ ရောရုဝသ္မိံ ပုရေ တုဝံ။
ကေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ဟဏ္ဏိမ္ဟိ ကက္ဗျတိ။

၂၇၀. “တုန္ဒတယော ပုရေ အာသိံ၊ ရောရုဝသ္မိံ တအာ အဟံ။
သုကိစ္ဆဝုတ္တိ ကပဏော၊ န မေ ဝိဇ္ဇတိ အာတဝေ။

၂၇၁. “နိဝေသနဋ္ဌ မေ အာသိ၊ အသယှဟသ္သ ဥပန္တိကေ။
သဒ္ဓသ္သ အနပတိနော၊ ကတပုညသ္သ လဇ္ဇိနော။

၂၇၂. “တတ္ထ ယာစနကာယန္တိ၊ နာနာဂေတ္တာ ဝနိဗ္ဗကာ။
တေ စ မံ တတ္ထ ပုစ္ဆန္တိ၊ အသယှဟသ္သ နိဝေသနံ။

၂၇၃. “ကတ္ထ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒံ ဝေါ၊ ကတ္ထ အနံ ပဒီယတိ။
တေသာဟံ ပုဋ္ဌော အက္ခာမိ၊ အသယှဟသ္သ နိဝေသနံ။

၂၇၄. “ပဂ္ဂယှဟ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ၊ ဧတ္ထ ဂစ္ဆထ ဘဒ္ဒံ ဝေါ။
ဧတ္ထ အနံ ပဒီယတိ၊ အသယှဟသ္သ နိဝေသနေ။

၂၇၅. “တေန ဟဏ္ဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ဟဏ္ဏိ မဓုသ္သဝေါ။
တေန မေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ဟဏ္ဏိမ္ဟိ ကက္ဗျတိ။

၂၇၆. “န ကိရ တွံ အဒါ ဒါနံ၊ သကပါဏီဟိ ကဿစိ။
ပရဿ ဒါနံ အနုမောဒမာနော၊ ဟဏ္ဏိံ ပဂ္ဂယှ ဟာဝဒိ။

၂၇၇. “တေန ဟဏ္ဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ဟဏ္ဏိ မဓုသ္သဝေါ။
တေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ဟဏ္ဏိမ္ဟိ ကက္ဗျတိ။

၂၇၈. “ယော သော အနမအာ ဘဒ္ဒေ၊ ပသန္နော သကဟဏ္ဏိဘိ။
သော ဟိတွတ မာနုသံ ဒေဟံ၊ ကိံ နု သော ဒိသတံ ဂတော။

၂၇၉. “နာဟံ ပဇာနာမိ အသယှဟသာဟိနော၊ အင်္ဂီရသဿ ဂတိံ အာဂတိံ တာ။
သုတဉ္စ မေ ဝေဿဝဏဿ သန္တိကေ၊ သက္ကဿ သဟဗ္ယတံ ဂတော အသယှော။

၂၈၀. “အလမေဝ ကာတုံ ကလ္ယာဏံ၊ ဒါနံ ဒါတုံ ယထာရဟံ။
ဟဏ္ဏိံ ကာမဒဒံ ဒိသွာ၊ ကော ပုညံ န ကရိဿတိ။

၂၈၁. “သော ဟိ နူန ဣတော ဂန္တွာ၊ အနုပ္ပတွာန ဒွါရကံ။
ဒါနံ ပဝတ္တယိဿာမိ၊ ယံ မမဿ သုခါဝဟံ။

၂၈၂. “ဒဿာမန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပါနဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂေ သင်္ကမနာနိ စာ”တိ။ –

ပန္နရသ ဝစနပဋိဝစနကထာ ဟောန္တိ။

၂၆၇. တတ္ထ **ဟဏ္ဏိ တေ**တိ တဝ ဒက္ခိဏဟတ္ထော။ **သဗ္ဗသောဝဏ္ဏော**တိ သဗ္ဗသော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော။ **ပဉ္စဓာရော**တိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂုလီဟိ ပရေဟိ ကာမိတဝတ္ထုနံ ဓာရာ တေဿ သန္တီတိ ပဉ္စဓာရော။ **မဓုဿဝေါ** တိ မဓုရရသဝိဿန္ဒ ကော။ တေနာဟ **“နာနာရသာ ပဂ္ဃရန္တိ”** တိ, မဓုရကဉ္ဇကကသာတဒိဘေဒာ နာနာဝိဓာ ရသာ ဝိဿန္ဒန္တီတိ အတ္ထော။ ယက္ခဿ ဟိ ကာမဒဒေ မဓုရာဒိရသသမ္ပန္နာနိ ဝိဝိဓာနိ ခါဒနီယဘောဇနီယာနိ ဟတ္ထေ ဝိဿဇ္ဇန္တေ မဓုရာ

ဒိရသာ ပဏ္ဍရန္တီတိ ဝုတ္တံ။ **မညေဟံ တံ ပုရိန္ဒဒ** န္တိ မညေ အဟံ တံ ပုရိန္ဒဒံ သက္ကံ, ‘‘ဇေံမဟာနုဘာဝေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ’’တိ တံ အဟံ မညာမီတိ အတ္ထော။

၂၆၈. **နာမဝ္ဟိ ဒေဝတေ**တိ ဝေဿဝဏာဒိကော ဟာကဠုဒေဝတေ န ဟောမိ။ **န ဂန္ဓဗ္ဗော** တိ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကဒေဝတေပိ န ဟောမိ။ **နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေ** တိ ပုရိမတ္တဘာဝေ ပုရေ ဒာနဿ ပဋ္ဌပိတတ္တာ ‘‘ပုရိန္ဒဒေ’’တိ လဒ္ဓနာမော သက္ကော ဒေဝရာဇာပိ န ဟောမိ။ ကတရော ပန အဟောသီတိ အာဟ **‘‘ပေတံ မံ အင္ကုရ ဇာနာဟိ’’** တိအာဒိ။ အင္ကုရပေတူ ပပတ္တိကံ မံ ဇာနာဟိ, ‘‘အညတရော ပေတမဟိဒ္ဓိကော’’တိ မံ ဥပဓာရေဟိ။ **ရောရုဝမှာ ဣဓာဂတ**န္တိ ရောရုဝနဂရတော စဝိတွာ မရုကန္တာရေ ဣဓ ဣမသ္မိံ နိဂြောဓရုက္ခေ ဥပပဇ္ဇနဝသေန အာဂတံ, ဧတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အတ္ထော။

၂၆၉. **ကိံသီလော ကိံသမာစာရော, ရောရုဝသ္မိံ ပုရေ တုဝ** န္တိ ပုဗ္ဗေ ပုရိမတ္တဘာဝေ ရောရုဝနဂရေ ဝသန္တော တွံ ကိံသီလော ကိံသမာစာရော အဟောသိ, ဟာပတော နိဝတ္တနလက္ခဏံ ကီဒိသံ သီလံ သမာဒာယ သံဝတ္တိတပုညကိရိယာလက္ခဏေန သမာစာရေန ကိံသမာစာရော, အနာဒိသု ကုသလသမာစာရေသု ကီဒိသော သမာစာရော အဟောသီတိ အတ္ထော။ **ကေန တေ ဗ္ရဟ္မစရိယေန** , **ပုညံ ဟာဏိမွဟိ ဣဇ္ဈတီ** တိ ကီဒိသေန သေဋ္ဌစရိယေန ဣဒံ ဧဝရူပံ တဝ ဟတ္ထေသု ပုညဖလံ ဣဒာနိ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ဖဇ္ဇတိ, တံ ကထေဟီတိ အတ္ထော။ ပုညဖလဉှိ ဣဓ ဥတ္တရပဒလောပေန ‘‘ပုည’’န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တတ္ထာ ဟိ တံ ‘‘ကုသလာနံ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာနံ သမာဒာနဟေတု ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝဍ္ဎတီ’’တိအာဒီသု (ဒီ. နိ. ၃.၈၀) ပုညန္တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၀. **တုန္နဝါယော** တိ တုန္နကာရော။ **သုကိစ္ဆဝုတ္တီ** တိ သုဋ္ဌု ကိစ္ဆပုတ္တိကော အတိဝိယ ဒုက္ခဇီဝိကော။ **ကပဏော**တိ ဝရာကော, ဒီနောတိ အတ္ထော။ **န မေ ဝိဇ္ဇတိ အာတဝေ** တိ အဒ္ဓိကာနံ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ အတုံ ကိဉ္စိ အာတဗ္ဗဗယုတ္တကံ မယှံ နတ္ထိ, စိတ္တံ ပန မေ အနံ ဒိန္နန္တိ အဓိပ္ပာယော။

၂၇၁. **နိဝေသန**န္တိ ဃရံ, ကမ္မကရဏသာလာ ဝာ။ **အသယှဿ ဥပန္တိကေ** တိ အသယှဿ မဟာသေဋ္ဌိနော ဂေဟဿ သမီပေ။ **သဒ္ဓဿ** တိ ကမ္မဖလသဒ္ဒာယ သမန္နာဂတဿ။ **အနပတိနော**တိ အနေ နိရန္တရပ္ပဝတ္တာယ ပရိစ္စာဂသမ္ပတ္တိယာ လောဘဿ စ အဘိဘဝေန ပတိဘူတဿ။ **ကတပုညဿ** တိ ပုဗ္ဗေ ကတသုစရိတကမ္မဿ။ **လဇ္ဇိနော** တိ ဟာပဇိဂုစ္ဆနသဘာဝဿ။

၂၇၂. **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ မမ နိဝေသနေ။ **ယာစနကာယန္တီ** တိ ယာစနကာ ဇနာ အသယှဟသေဋ္ဌိံ ကိဉ္စိ ယာစိတုကာမာ အာဂစ္ဆန္တိ။ **နာနာဂေတ္တာ** တိ နာနာဝိဓဂေတ္တာပဒေသာ။ **ဝနိဗ္ဗကာ** တိ ဝဏ္ဏဒီပကာ, ယေ အဘယဿ ပုညဖလာဒိဉ္စ ဂုဏကိတ္တနာဒိမုခေန အတ္တနော အတ္ထိကဘာဝံ ပဝေဒေန္တော ဝိစရန္တိ။ **တေ စ မံ တတ္ထ ပုစ္ဆန္တိ** တိ **တတ္ထာ**တိ နိပါတမတ္တံ, တေ ယာစကာဒယော မံ အသယှဟသေဋ္ဌိနော နိဝေသနံ ပုစ္ဆန္တိ။ အက္ခရစိန္တကာ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု ကမ္မဒ္ဒဝယံ ဣစ္ဆန္တိ။

၂၇၃. **ကတ္ထ ဂစ္ဆာမ ဘဒ္ဒံ တေ, ကတ္ထ အနံ ပဒီယတီ** တိ တေသံ ပုစ္ဆနာကာရဒဿနံ။ အယံ ပေတ္ထ အတ္ထော – ဘဒ္ဒံ တုမှာကံ ဟောတု, မယံ ‘‘အသယှဟမဟာသေဋ္ဌိနာ အနံ ပဒီယတီ’’တိ သုတွာ အာဂတာ, ကတ္ထ အနံ ပဒီယတိ, ကတ္ထ တ မယံ ဂစ္ဆာမ, ကတ္ထ ဂတေန အနံ သက္ကာ လဒ္ဓုန္တိ။ **တေသာဟံ ပုဋ္ဌော အက္ခာမိ** တိ ဇေံ တေဟိ အဒ္ဓိကဇနေဟိ လဘနဋ္ဌာနံ ပုဋ္ဌော ‘‘အဟံ ပုဗ္ဗေ အကတပုညတာယ ဣဒာနိ ဤဒိသာနံ ကိဉ္စိ အတုံ အသမတ္ထော ဇာတော, အနဂ္ဃံ ပန ဣမေသံ ဒဿေန္တော လာဘဿ ဥပယာစိက္ခဏေန ပီတိ ဥပ္ပာဒေန္တော တွေကေနပိ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝာမီ’’တိ ကရဝံ ဥပ္ပာဒေတွာ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ ပသာရေတွာ တေသံ အသယှဟသေဋ္ဌိဿ နိဝေသနံ အက္ခာမိ။ တေနာဟ **‘‘ပဂ္ဂယှ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ’’** န္တိအာဒိ။

၂၇၄. **တေန ဟာဏိ ကာမဒဒေ**တိ တေန ပရဒာနပကာသနေန ပရေန ကတဿ အနဿ သက္ကစ္စံ အနုမောဒနမတ္တေန ဟောတုနာ ဣဓာနိ မယှံ ဟတ္ထော ကပ္ပရုက္ခော ဝိယ သန္တာနကလတာ ဝိယ စ ကာမဒုဟော ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတအာယီ ကာမဒဒေ ဟောတိ။ ကာမဒဒေ စ ဟောန္တော **တေန ဟာဏိ မဓုဿဝေ** ဣဋ္ဌဝတ္ထုဝိဿဇ္ဇနကော ဇာတော။

၂၇၆. **န ကိရ တွ၀ံ အအ အနန္တိ** **ကိရာ**တိ အနုသ္သဝနတ္ထေ နိပါတော, တွ၀ံ ကိရ အတ္တနော သန္တကံ န ပရိစ္စဇိ, **သကပါဏီ**ပိ သပါတ္ထေဟိ ယသ္သ ကဿစိ သမဏဿ တ ဗြာဟ္မဏဿ တ ကိဉ္စိ အန္နံ န အဒါသိ။ **ပရဿ အန္နံ အနုမောဒမာနော**တိ ကေဝလံ ပန ပရေန ကတံ ပရဿ အန္နံ "အဟော အန္နံ ပဝတ္တေသီ"တိ အနုမောဒမာနောယေဝ ဝိဟာသိ။

၂၇၇. **တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ**တိ တေန တုယှံ ပါဏိ ဧဝံ ကာမဒဒေါ, အဟော အစ္ဆရိယာ ဝတ ပုညာနံ ဂတီတိ အ ဓိပ္ပါယော။

၂၇၈. **ယော သော အနမအ, ဘန္တေ, ပသန္နော သကပါဏိဘိ** တိ ဒေဝပုတ္တံ ကရဝေန အာလပတိ။ ဘန္တေ, ပရေ န ကတဿ အနာနုမောဒကဿ တာဝ တုယှံ ဤဒိသံ ဖလံ ဧဝရူပေ အာနုဘာဝေ, ယော ပန သော အသယှပါမဟာ သေဋ္ဌိ မဟာအန္နံ အအာသိ, ပသန္နစိတ္တော ဟုတွာ သပါတ္ထေဟိ တအ မဟာအန္နံ ပဝတ္တေသိ။ **သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟန္တိ** သော ဣမံ မနုဿတ္တဘာဝံ ပဟာယ။ **ကိန္တိ** ကတရံ။ **နု သော**တိ နူတိ နိပါတမတ္တံ။ **ဒိသတံ ဂတော**တိ ဒိသံ ဌာနံ ဂတော, ကီဒိသီ တဿ ဂတော နိပ္ဖတ္တီတိ အသယှပါသေဋ္ဌိနော အဘိသမ္ပရာယံ ပုစ္ဆိ။

၂၇၉. **အသယှပါသာဟိနော**တိ အညေဟိ မစ္ဆရီဟိ လောဘာဘိဘူတေဟိ သဟိတုံ ဝဟိတုံ အသက္ကုဏေယျဿ သ ပရိစ္စာဂဒိဝိဘာဂဿ သပ္ပုရိသဓုရဿ သဟနတော အသယှပါသာဟိနော။ **အင်္ဂီရသဿာ** တိ အင်္ဂတော နိက္ခမ နကဇုတိဿ။ ရသောတိ ဟိ ဇုတိယာ အဓိဝစနံ။ တဿ ကိရ ယာစကေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိသွာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသီဒတိ, တံ အတ္တနော ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဇေမာပ။ **ဂတိံ အာဂတိံ တ**တိ တဿ "အသုကံ နာမ ဂတိံ, ဣတော ဂတော"တိ ဂတိံ တ "တတော တ ပန အသုကသ္မိံ ကာလေ ဣဓာဂမိဿတီ"တိ အာဂတိံ တ နာပံ ဇာနာမိ, အဝိသယော ဧသ မယှံ။ **သုတဉ္စ မေ ဝေဿဝဏဿ သန္တိကေ** တိ အပိစ ခေါ ဥပဌာနံ ဂတေန ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ သန္တိကေ သုတမေတံ မယာ။ **သက္ကဿ သဟဗျတံ ဂတော အသယှပါ** တိ အသယှပါသေဋ္ဌိ သက္ကဿ ဒေဝာနမိန္ဒဿ သဟဗျတံ ဂတော အဟောသိ, တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တောတိ အတ္ထော။

၂၈၀. **အလမေဝ ကာတုံ ကလျာဏ** န္တိ ယံကိဉ္စိ ကလျာဏံ ကုသလံ ပုညံ ကာတုံ ယုတ္တမေဝ ပတိရူပမေဝ။ တ တ္ထ ပန ယံ သဗ္ဗသာဓာရဏံ သုကတတရံ, တံ ဒဿေတုံ **"အန္နံ အတုံ ယထာရဟ"**န္တိ ဝုတ္တံ, အတ္တနော ဝိဘဝဗလာနုရူ ပံ အန္နံ အတုံ အလမေဝ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ပါဏိံ ကာမဒဒံ ဒိသွာ"**တိ။ ယတ္ရ ဟိ နာမ ပရကတပုညာနုမောဒနပုဗ္ဗ ကေန အနပတိနိဝေသနမဂ္ဂစိက္ခဏမတ္တေန အယံ ပါတ္တော ကာမဒဒေါ ဒိဋ္ဌော, ဣမံ ဒိသွာ။ **ကော ပုညံ န ကရိဿ တီ**တိ မာဒိသော ကော နာမ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာနဘူတံ ပုညံ န ကရိဿတီတိ။

၂၈၁. ဧဝံ အနိယမဝသေန ပုညကိရိယာယ အာဒရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနိ တံ နိယမေတွာ ဒဿေန္တော **"သော ဟိ နူနာ"**တိအာဒိကထာဒွဝယမာပ။ တတ္ထ **သော**တိ သော အပံ။ **ဟီ**တိ အဝဓာရဏေ နိပါတော, **နူနာ**တိ ပရိဝိတက္ကေ။ **ဣတော ဂန္တွာ** တိ ဣတော မရုဘူမိတော အပဂန္တွာ။ **အနုပ္ပတ္တွာန ဒွာရက** န္တိ ဒွာရဝတီနဂရံ အနုပါပုဏိတွာ။ **ပဋ္ဌပယိဿာမီ** တိ ပဝတ္တယိဿာမိ။

ဧဝံ အင်္ကုရေန "အန္နံ ဒဿာမီ"တိ ပဋိညာယ ကတာယ ယက္ခော တုဋ္ဌမာနသော "မာရိသ, တွ၀ံ ဝိဿဇ္ဇေ အန္နံ ဒေဟိ, အဟံ ပန တေ သဟာယကိစ္စံ ကရိဿာမိ, ယေန တေ ဒေယျဓမ္မော န ပရိက္ခယံ ဂမိဿတိ, တေန ပကာ ရေန ကရိဿာမီ"တိ တံ အနုကိရိယာယ သမုတ္တေဇေတွာ "ဗြာဟ္မဏ တဏှဇ, တွ၀ံ ကိရ မာဒိသေ ဗလက္ကာရေန နေတုကာမော အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာသီ"တိ တဿ ဘဏ္ဍမန္တရဓာပေတွာ တံ ယက္ခဝိဘိံသကာယ ဘိံသာပေန္တော သန္တဇ္ဇေသိ။ အထ နံ အင်္ကုရော နာနပ္ပကာရံ ယာစိတွာ ဗြာဟ္မဏေန ခမာပေန္တော ပသာဒေတွာ သဗ္ဗဘဏ္ဍံ ပါကတိကံ ကာရာပေတွာ ရတ္တိယာ ဥပဂတာယ ယက္ခံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆန္တော တဿ အဝိဒူရေ အညတရံ အတိဝိယ ဗီဘစ္ဆဒဿနံ ပေတံ ဒိသွာ တေန ကတကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော –

၂၈၂. "ကေန တေ အင်္ဂုလီ ကုဏာ၊ မုခဉ္စ ကုဏလီကတံ။
အက္ခီနိ စ ပဂ္ဃရန္တိ၊ ကိံ ပါပံ ပကတံ တယာ"တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကုဏ္ဍာ**တိ ကုဏ္ဍိကာ ပဋ္ဋိကုဏ္ဍိကာ အနုဇုဘူတာ။ **ကုဏ္ဍလီကတ**န္တိ မုခဝိကာရေန ဝိကုဏ္ဍိတံ သံကုဏ္ဍိတံ။ **ပဋ္ဋရန္တီ** တိ အသုစိံ ဝိဿန္ဒန္တိ။

အထဿ ပေတော –

၂၈၄. ''အင်္ဂီရသဿ ဂဟပတိနော၊ သဒ္ဓဿ ဃရမေသိနော။
တဿာဟံ အနုဝိဿဂ္ဂေ၊ အနေ အဓိကတော အဟုံ။

၂၈၅. ''တတ္ထ ယာစနကေ ဒိသွာ၊ အာဂတေ ဘောဇနတ္ထိကေ။
ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ၊ အကာသိံ ကုဏ္ဍလိံ မုခံ။

၂၈၆. ''တေန မေ အင်္ဂုလီ ကုဏ္ဍာ၊ မုခဉ္စ ကုဏ္ဍလီကတံ။
အက္ခီနိ မေ ပဋ္ဋရန္တိ၊ တံ ဟာပံ ပကတံ မယာ''တိ။ –

တိဿော ကထာ အဘာသိ။

၂၈၄. တတ္ထ **''အင်္ဂီရသဿာ''** တိအာဒိနာ အသယံ့ဟသေဋ္ဌိံ ကိတ္တေတိ။ **ဃရမေသိနော**တိ ဃရမာဝသန္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ။ **အနုဝိဿဂ္ဂေ** တိ အနဂ္ဂေ ပရိစ္စာဂဋ္ဌာနေ။ **အနေ အဓိကတော အဟု**န္တိ ဒေယျဓမ္မဿ ပရိစ္စဇနေ အနာဓိကာရေ အဓိကတော ဌပိတော အဟောသိံ။

၂၈၅. **ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မာ** တိ ယာစနကေ ဘောဇနတ္ထိကေ အာဂတေ ဒိသွာ အနဇ္ဈာဝဋ္ဋေန အနဂ္ဂတော အနပက္ကမ္မ ယထာဌာနေယေဝ ဌတွာ သဉ္ဇာတပီတိသောမနဿေန ဝိပ္ပသန္နမုခဝဏ္ဏေန သဟတ္ထေန အနံ အတဗ္ဗံ, ပရေဟိ တ ပတိရူပေဟိ အပေတဗ္ဗံ, အဟံ ပန တထာ အကတွာ ယာစနကေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒူရတောဝ ဒိသွာ အတ္တာနံ အဒဿေန္တော ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ အပက္ကမိတွာ။ **အကာသိံ ကုဏ္ဍလိံ မုခ**န္တိ ဝိကုဏ္ဍိတံ သင်္ကုစိတံ မုခံ အကာသိံ။

၂၈၆. **တေနာ**တိ ယသ္မာ တအဟံ သာမိနာ အနာဓိကာရေ နိယုတ္တော သမာနော အနကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ မစ္ဆရိယာပကတော အနဂ္ဂတော အပက္ကမန္တော ဟဒေဟိ သင်္ကောစံ အာပဇ္ဇိံ, သဟတ္ထေဟိ အတဗ္ဗေ တထာ အကတွာ ဟတ္ထသင်္ကောစံ အာပဇ္ဇိံ, ပသန္နမုခေန ဘဝိတဗ္ဗေ မုခသင်္ကောစံ အာပဇ္ဇိံ, ပိယစက္ခူဟိ ဩလောကေတဗ္ဗေ စက္ခူကာလုသိယံ ဥပ္ပာဒေသိံ, တသ္မာ ဟတ္ထင်္ဂုလိယော စ ဟဒင်္ဂုလိယော စ ကုဏ္ဍိတာ ဇာတာ, မုခဉ္စ ကုဏ္ဍလီကတံ ဝိရူပရူပံ သင်္ကုစိတံ, အက္ခီနိ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆာနိ အဿူနိ ပဋ္ဋရန္တီတိ အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ –

''တေန မေ အင်္ဂုလီ ကုဏ္ဍာ၊ မုခဉ္စ ကုဏ္ဍလီကတံ။
အက္ခီနိ မေ ပဋ္ဋရန္တိ၊ တံ ဟာပံ ပကတံ မယာ''တိ။

တံ သုတွာ အင်္ကုရော ပေတံ ဂရဟန္တော –

၂၈၇. ''ဓမ္မေန တေ ကာပုရိသ၊ မုခဉ္စ ကုဏ္ဍလီကတံ။
အက္ခီနိ စ ပဋ္ဋရန္တိ၊ ယံ တံ ပရဿ အနဿ။
အကာသိ ကုဏ္ဍလိံ မုခ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဓမ္မေနာ** တိ ယုတ္တေနေဝ ကာရဏေန။ **တေ**တိ တဝ။ **ကာပုရိသာ**တိ လာမကပုရိသ။ **ယ**န္တိ ယသ္မာ။ **ပရဿ အနဿာ** တိ ပရဿ အနသ္မိံ။ အယမေဝ တ ဟဒ္ဓော။

ပုန အင်္ကုရော တံ အနုပတိံ သေဋ္ဌိံ ဂရဟန္တော –

၂၈၈. ''ကထဉှိ အနံ ဒဒမာနော၊ ကရေယျ ပရပတ္တိယံ။

အနုဟာနံ ခါဒနီယံ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စာ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တသ္သတ္ထော – **အနံ** ဒဒန္တော ပုရိသော **ကထဥ္စုဟိ** နာမ တံ **ပရပတ္တိယံ** ပရေန ဟာပေတဗ္ဗံ သာဓေတဗ္ဗံ **ကရေယျ,** အတ္တပစ္စက္ခမေဝ ကတ္တ သဟတ္ထေနေဝ ဒဒေယျ, သယံ တ တတ္ထ ဗျာဝဋော ဘဝေယျ, အညထာ အတ္တနော ဒေယျဓမ္မော အဋ္ဌာနေ ဝိဒ္ဓံသိယေထ, ဒက္ခိဏေယျာ စ အနေန ပရိဟာယေယျုန္တိ။

ဧဝံ တံ ဂရဟိတ္တ ဣာအနိ အတ္တနာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဓိံ ဒဿေန္တော –

၂၈၉. ''သော ဟိ နူန ဣတော ဂန္တ္ဝာ၊ အနုပ္ပတ္တန ဒ္ဓတရကံ။
အနံ ပဋ္ဌပယိဿာမိ၊ ယံ မမဿ သုခါဝဟံ။

၂၉၀. ''ဒဿာမန္နဉ္စ ဟာနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပာနဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂေ သင်္ကမနာနိ စာ''တိ။ –

ကထာဒ္ဓဝယမာဟ, တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၂၉၁. ''တတော ဟိ သော နိဝတ္တိတ္တ၊ အနုပ္ပတ္တန ဒ္ဓတရကံ။
အနံ ပဋ္ဌပယိ အင်္ကုရော၊ ယံတုမဿ သုခါဝဟံ။

၂၉၂. ''အဒာ အန္နဉ္စ ဟာနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ပပဉ္စ ဥဒပာနဉ္စ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

၂၉၃. ''ကော ဆာတော ကော စ တသိတော၊ ကော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ။
ကဿ သန္တာနိ ယောဂ္ဂါနိ၊ ဣတော ယောဇေန္တု ဝါဟနံ။

၂၉၄. ''ကော ဆတ္တိစ္ဆတိ ဂန္ဓဉ္စ၊ ကော မာလံ ကော ဥပါဟနံ။
ဣတိဿု တတ္ထ ဃောသေန္တိ၊ ကပ္ပကာ သူဒမာဂဓာ။
သဒါ သာယဉ္စ ပါတော စ၊ အင်္ကုရဿ နိဝေသနေ''တိ။ –

စတဿော ကထာ အင်္ကုရဿ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။

၂၉၁. တတ္ထ **တတော**တိ မရုကန္တာရတော။ **နိဝတ္တိတ္တ** တိ ပဋိနိဝတ္တိတ္တ။ **အနုပ္ပတ္တန ဒ္ဓတရက** န္တိ ဒ္ဓတရဝတီနဂရံ အနုပာပုဏိတ္တ။ **အနံ ပဋ္ဌပယိ အင်္ကုရော** တိ ယက္ခေန ပရိပုစ္ဆိတသကလကောဋ္ဌာကရော သဗ္ဗဟထေယျကံ မဟာအနံ သော အင်္ကုရော ပဋ္ဌပေသိ။ **ယံတုမဿ သုခါဝဟ** န္တိ ယံ အတ္တနော သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ သုခနိဗ္ဗတ္တကံ။

၂၉၃. **ကော ဆာတော**တိ ကော ဇိဃစ္ဆိတော, သော အာဂန္တ္ဝာ ယထာရုစိ ဘုဥ္ဇတူတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။ **တသိတော**တိ ပိပာသိတော။ **ပရိဒဟိဿတီ** တိ နိဝာသေဿတိ ပာရုပိဿတိ စာတိ အတ္ထော။ **သန္တာနီ**တိ ပရိဿမပ္ပတ္တာနိ။ **ယောဂ္ဂါနီ** တိ ရထဝါဟနာနိ။ **ဣတော ယောဇေန္တု ဝါဟန** န္တိ ဣတော ယောဂ္ဂသမူဟတော ယထာရုစိတံ ဂဟေတ္တ ဝါဟနံ ယောဇေန္တု။

၂၉၄. **ကော ဆတ္တိစ္ဆတီ** တိ ကော ကိလဉ္ဇဆတ္တာဒိဘေဒံ ဆတ္တံ ဣစ္ဆတိ, သော ဂဏှာတူတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဂန္ဓ**န္တိ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓာဒိကံ ဂန္ဓံ။ **မာလ**န္တိ ဂန္ထိတာဂန္ထိတဘေဒံ ပုပ္ဖံ။ **ဥပါဟန**န္တိ ခလ္လဗဒ္ဓာဒိဘေဒံ ဥပါဟနံ။ **ဣတိဿု** တိ ဧတ္ထ **သူ**တိ နိပါတမတ္တံ, ဣတိ ဧဝံ ''ကော ဆာတော, ကော တသိတော''တိအာဒိနာတိ အတ္ထော။ **ကပ္ပကာ** တိ နှာပိတကာ။ **သူဒါ**တိ ဘတ္တကာရကာ။ **မာဂဓာ**တိ ဂန္ဓိနော။ **သဒါ**တိ သဗ္ဗကာလံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သာယဉ္စ ပါတော စ တတ္ထ အင်္ကုရဿ နိဝေသနေ ဃောသေန္တိ ဥဂ္ဃောသေန္တီတိ ယောဇနာ။

ဇဝံ မဟာအနံ ပဝတ္တေန္တသ္သ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တိတ္တိဘာဝတော အတ္တိကဇနေဟိ ပဝိဝိတ္တံ ဝိရဠ္ဍ အနဂ္ဂံ အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ အင်္ဂုရော အနေ ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာသယတာယ အတုဋ္ဌမာနသော ဟုတွာ အတ္တနော အနေ နိယုတ္တံ သိန္ဓကံ နာမ မာဏဝံ အာမန္တေတွာ –

၂၉၅. ‘‘သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော၊ ဉာတိ ဇာနာတိ မံ ဇနော။
ဒုက္ခံ သုပာမိ သိန္ဓက၊ ယံ န ပဿာမိ ယာစကေ။

၂၉၆. ‘‘သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော၊ ဉာတိ ဇာနာတိ မံ ဇနော။
ဒုက္ခံ သုပာမိ သိန္ဓက၊ အပ္ပကေ သု ဝနိဗ္ဗကေ’’တိ။ –

ကထာဒ္ဝယမာဟ။ တတ္ထ **သုခံ သုပတိ အင်္ဂုရော, ဉာတိ ဇာနာတိ မံ ဇနော** တိ ‘‘အင်္ဂုရော ရာဇာ ယသဘောဂသမပ္ပိတော အနပတိ အတ္တနော ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ အနသမ္ပတ္တိယာ စ သုခံ သုပတိ, သုခေနေဝ နိဒ္ဒံ ဥပဂစ္ဆတိ, သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတီ’’တိ ဇဝံ မံ ဇနော သမ္ဘာဝေတိ။ **ဒုက္ခံ သုပာမိ သိန္ဓကာ** တိ အဟံ ပန သိန္ဓက ဒုက္ခမေဝ သုပာမိ။ ကသ္မာ? **ယံ န ပဿာမိ ယာစကေ**တိ, ယသ္မာ မမ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကေ ဗဟူ ယာစကေ န ပဿာမိ, တသ္မာတိ အတ္တော။ **အပ္ပကေ သု ဝနိဗ္ဗကေ** တိ ဝနိဗ္ဗကဇနေ အပ္ပကေ ကတိပယေ ဇာတေ ဒုက္ခံ သုပာမီတိ ယောဇနာ။ **သူ**တိ စ နိပာတမတ္တံ, အပ္ပကေ ဝနိဗ္ဗကဇနေ သတီတိ အတ္တော။

တံ သုတွာ သိန္ဓကော တဿ ဥဋ္ဌာရံ အနာဓိမုတ္တိံ ပကာသေတုကာမော –

၂၉၇. ‘‘သက္ကော စေ တေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
ကိဿ သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ ဝရမာနော ဝရံ ဝရေ’’တိ။ –

ကထမာဟ။ တဿတ္တော – **တာဝတိံသာနံ** ဒေဝတနံ **သဗ္ဗဿ** စ **လောကဿ ဣဿရော သက္ကော** ‘‘ဝရံ ဝရသ္သု, အင်္ဂုရ, ယံကိဉ္စိ မနသိစ္ဆိတ’’န္တိ တုယှံ ဝရံ **ဒဇ္ဇာ** ဒဒေယျ **စေ, ဝရမာနော** ပတ္တယမာနော **ကိဿ** ကီဒိသံ **ဝရံ** ဝရေယျာသီတိ အတ္တော။

အထ အင်္ဂုရော အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ယာထာဝတော ပဝေဒေန္တော –

၂၉၈. ‘‘သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
ကာလုဋ္ဌိတဿ မေ သတော၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပာတုဘဝေယျုံ၊ သီလဝန္တော စ ယာစကာ။

၂၉၉. ‘‘ဒဒတော မေ န ခီယေထ၊ ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျံ၊ ဇတံ သက္ကံ ဝရံ ဝရေ’’တိ။ – ဒွေ ကထာ အဘာသိ။

၂၉၈. တတ္ထ **ကာလုဋ္ဌိတဿ မေ သတော** တိ ကာလေ ပာတော ဝုဋ္ဌိတဿ အတ္တိကာနံ ဒက္ခိဏေယျာနံ အပစာယနပာရိစရိယာဒိဝသေန ဥဋ္ဌာနဝီရိယသမ္ပန္နဿ မေ သမာနဿ။ **သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတီ** တိ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယံ။ **ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပာတုဘဝေယျုံ** န္တိ ဒေဝလောကပရိယာပန္နာ အာဟာရာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ **သီလဝန္တော စ ယာစကာ**တိ ယာစကာ စ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဘဝေယျုံ။

၂၉၉. **ဒဒတော မေ န ခီယေထာ**တိ အာဂတာဂတာနံ အနံ ဒဒတော စ မေ ဒေယျဓမ္မော န ခီယေထ, န ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆေယျ။ **ဒတွာ နာနုတပေယျဟ** န္တိ တဉ္စ အနံ ဒတွာ ကိဉ္စိဒေဝ အပ္ပသာဒကံ ဒိသွာ တေန အဟံ ပစ္ဆာ နာနုတပေယျံ။ **ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျ** န္တိ ဒဒမာနော စိတ္တံ ပသာဒေယျံ, ပသန္နစိတ္တောယေဝ ဟုတွာ ဒဒေယျံ။ **ဇတံ သက္ကံ ဝရံ ဝရေ** တိ သက္ကံ ဒေဝတနမိန္ဒံ အာရောဂျသမ္ပဒံ, ဒေယျဓမ္မသမ္ပဒံ, ဒက္ခိဏေယျသမ္ပဒံ, ဒေယျဓမ္မဿ အပရိမိတသမ္ပဒံ, အဿယကသမ္ပဒန္တိ ဇတံ ပဉ္စဝိဓံ ဝရံ ဝရေယျံ။ တတ္ထ စ ‘‘ကာလုဋ္ဌိတဿ မေ သတော’’တိ ဇတေန အာရောဂျသမ္ပဒံ, ‘‘ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခာ ပာတုဘဝေယျု’’န္တိ ဇတေန ဒေယျဓမ္မသမ္ပဒံ, ‘‘သီလဝန္တ

တော စ ယာစကာ''တိ ဧတေန ဒက္ခိဏေယျသမ္ပဒာ, ''ဒဒတော မေ န ခီယေထာ''တိ ဧတေန ဒေယျဓမ္မသ္သ အပရိမိတသမ္ပဒာ, ''ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ, ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျ''န္တိ ဧတေဟိ အာယကသမ္ပဒာတိ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ ဝရဘာဝေန ဣစ္ဆိတာ။ တေ စ ခော အနမယပုညဿ ယာဝဒေဝ ဥဠာရဘာဝတယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ အင်္ကုရေန အတ္တနော အဇ္ဈာသယေ ပဝေဒိတေ တတ္ထ နိသိန္နော နီတိသတ္ထေ ကတပရိစယော သောနကော နာမ ဧကော ပုရိသော တံ အတိဒါနတော ဝိစ္ဆိန္ဒိတုကာမော –

၁၀၀. ''န သဗ္ဗဝိတ္တာနိ ပရေ ပဝေစ္ဆေ၊ ဒဒေယျ ဒါနဉ္စ ဓနဉ္စ ရက္ခေ။
တသ္မာ ဟိ ဒါနာ ဓနမေဝ သေယျော၊ အတိပ္ပဒါနေန ကုလာ န ဟောန္တိ။

၁၀၁. ''အဒါနမတိဒါနဉ္စ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ၊
တသ္မာ ဟိ ဒါနာ ဓနမေဝ သေယျော၊
သမေန ဝတ္တေယျ သ ဓီရဓမ္မော''တိ။ –

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။ သိန္ဓုကော ဧဝံ ပုနပိ ဝီမံသိတုကာမော **''န သဗ္ဗဝိတ္တာနီ''** တိအာဒိမာဟာတိ အပရေ။

၁၀၀. တတ္ထ **သဗ္ဗဝိတ္တာနိ** တိ သဝိညာဏကအဝိညာဏကပ္ပဘေဒာနိ သဗ္ဗာနိ ဝိတ္တူပကရဏာနိ, ဓနာနီတိ အတ္ထော။ **ပရေ**တိ ပရမ္ဟိ, ပရဿာတိ အတ္ထော ။ **န ပဝေစ္ဆေ** တိ န ဒဒေယျ, ''ဒက္ခိဏေယျာ လဒ္ဓာ''တိ ကတ္ွာ ကိဉ္စိ အသေသေတွာ သဗ္ဗသာပတေယျပရိစ္စာဂေ န ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **ဒဒေယျ ဒါနဉ္စ** တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဒါနမ္ပိ န ကာတဗ္ဗော, အထ ခော အတ္တနော အာယဉ္စ ဝယဉ္စ ဇာနိတွာ ဝိဘဝါနုရူပံ ဒါနဉ္စ ဒဒေယျ။ **ဓနဉ္စ ရက္ခေ**တိ အလဒ္ဓလာဘလဒ္ဓပရိရက္ခဏရက္ခိတသမ္ဗန္ဓဝသေန ဓနံ ပရိပာလေယျ။

''ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဒွီဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတီ''တိ။ (ဒီ. နိ. ၃.၂၆၅) –

ဝုတ္တဝိဓိနာ တ ဓနံ ရက္ခေယျ တမ္မူလကတ္တာ ဒါနဿ။ တယောပိ မဂ္ဂ အညမညဝိသောဓနေန ပဋိသေဝိတဗ္ဗာတိ ဟိ နီတိစိန္တကာ။ **တသ္မာ ဟီ** တိ ယသ္မာ ဓနဉ္စ ရက္ခန္တော ဒါနဉ္စ ကရောန္တော ဥဘယလောကဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဓနမူလကဉ္စ ဒါနံ, တသ္မာ ဒါနတော ဓနမေဝ သေယျော သုန္ဒရတရောတိ အတိဒါနံ န ကာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **''အတိပ္ပဒါနေန ကုလာ န ဟောန္တီ''** တိ, ဓနဿ ပမာဏံ အဇာနိတွာ ဒါနဿ တံ နိဿာယ အတိပ္ပဒါနပသင်္ဂေန ကုလာနိ န ဟောန္တိ နပ္ပဝတ္တန္တိ, ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။

၁၀၁. ဣဒါနိ ဝိညူနံ ပသံသိတမေဝတ္ထံ ပတိဋ္ဌပေန္တော **''အဒါနမတိဒါနဉ္စာ''** တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အဒါနမတိဒါနဉ္စာ**တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ကဒ္ဒူဇ္ဈာဘိက္ခာယပိ တဏ္ဍုလမုဋ္ဌိယာပိ အဒါနံ, ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ ပရိစ္စာဂသင်္ခာတံ အတိဒါနဉ္စ **ပဏ္ဍိတာ** ဗုဒ္ဓိမန္တော သပ္ပညဇာတိကာ **နပ္ပသံသန္တိ** န ဝဏ္ဏယန္တိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဒါနေန ဟိ သမ္ပရာယိကတော အတ္ထတော ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။ အတိဒါနေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကပဝေဏီ န ပဝတ္တတိ။ **သမေန ဝတ္တေယျာ**တိ အဝိသမေန လောကိယသရိက္ခကေန သမာဟိတေန မဇ္ဈိမေန ဉာယေန ပဝတ္တေယျ။ **သ ဓီရဓမ္မော** တိ ယာ ယထာဝုတ္တာ အနာဒါနပ္ပဝတ္တိ, သော ဓီရာနံ ဓိတိသမ္ပန္နာနံ နီတိနယကုသလာနံ ဓမ္မော, တေဟိ ဂတမဂ္ဂေါတိ ဒီပေတိ။

တံ သုတွာ အင်္ကုရော တဿ အဓိပ္ပာယံ ပရိဝတ္တေန္တော –

၁၀၂. ''အဟော ဝတ ရေ အဟမေဝ ဒဇ္ဇံ၊ သန္တော စ မံ သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျုံ။
မေဃောဝ နိန္နာနိ ပရိပူရယန္တော၊ သန္တပ္ပယေ သဗ္ဗဝနိဗ္ဗကာနံ။

၁၀၃. ''ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ၊ မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ တံ ဃရံ ဝသတော သုခံ။

၃၀၄. ''ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ, မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ, သော ယညဿ သမ္ပဒါ။

၃၀၅. ''ပုဗ္ဗေဝ အနာ သုမနော, ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။
ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတိ, သော ယညဿ သမ္ပဒါ''တိ။ –

စတူဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဓိံ ပကာသေသိ။

၃၀၂. တတ္ထ **အဟော ဝတာ**တိ သာဓု ဝတ။ **ရေတိ** အာလပနံ။ **အဟမေဝ ဒဇ္ဇ**န္တိ အဟံ ဒဇ္ဇမေဝ။ အယဥ္ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော – မာဏဝ, ''အနာ ခနမေဝ သေယျော''တိ ယဒိ အယံ နီတိကုသလာနံ တအေ တဝ ဟောတု, ကာမံ အဟံ ဒဇ္ဇမေဝ။ **သန္တော စ မံ သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျုံ**န္တိ တသ္မိဉ္စ အနေ သန္တော ဥပသန္တကာယဝစီမနောသမာစာရာ သပ္ပုရိသာ သာခတေ မံ ဘဇေယျုံ ဥပဂစ္ဆေယျုံ။ **မေဃောဝ နိန္နာနိ ပရိပူရယန္တော**တိ အဟံ အဘိပ္ပဝဿန္တော မဟာမေဃော ဝိယ နိန္နာနိ နိန္နဋ္ဌာနာနိ သဗ္ဗေသံ ဝနိဗ္ဗကာနံ အဓိပ္ပာယေ ပရိပူရယန္တော အဟော ဝတ တေ သန္တပ္ပေယျန္တိ။

၃၀၃. **ယဿ ယာစနကေ ဒိသွာ**တိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဃရမေသိနော ယာစနကေ ဒိသွာ ''ပဌမံ တာဝ ဥပဋ္ဌိတံ ဝတ မေ ပုညက္ခေတ္တ''န္တိ သဒ္ဓါဇာတဿ **မုခဝဏ္ဏော ပသီဒတိ,** ယထာဝိဘဝံ ပန တေသံ အနံ ဒတွာ **အတ္တမနော** ပီတိသောမနဿေဟိ ဂဟိတစိတ္တော ဟောတိ။ **တ**န္တိ ယဒေတ္ထ ယာစကာနံ ဒဿနံ, တေန စ ဒိသွာ စိတ္တဿ ပသာဒနံ, ယထာရဟံ အနံ ဒတွာ စ အတ္တမနတာ။

၃၀၄. **သော ယညဿ သမ္ပဒါ**တိ သော ယညဿ သမ္ပတ္တိ ပာရိပူရိ, နိပ္ဖတ္တီတိ အတ္ထော။

၃၀၅. **ပုဗ္ဗေဝ အနာ သုမနော**တိ ''သမ္ပတ္တီနံ နိဒာနံ အနုကမ္ပိကံ နိဓာနံ နိဓေဿာမီ''တိ မုဉ္စနစေတနာယ ပုဗ္ဗေဝ အနူပကရဏဿ သမ္ပာဒနတော ပဋ္ဌာယ သုမနော သောမနဿဇာတော ဘဝေယျ။ **ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ**တိ ဒဒန္တော ဒေယျဓမ္မံ ဒက္ခိဏေယျဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပေန္တော ''အသာရတော ဓနတော သာရာဒါနံ ကရောမီ''တိ အတ္တနော စိတ္တံ ပသာဒေယျ။ **ဒတွာ အတ္တမနော ဟောတီ**တိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဒေယျဓမ္မံ ပရိစ္စဇိတွာ ''ပဏ္ဍိတပညတ္တံ နာမ မယာ အနုဋ္ဌိတံ, အဟော သာဓု သုဋ္ဌု''တိ အတ္တမနော ပမုဒိတမနော ပီတိသောမနဿဇာတော ဟောတိ။ **သော ယညဿ သမ္ပဒါ**တိ ယာ အယံ ပုဗ္ဗစေတနာ မုဉ္စစေတနာ အပရစေတနာတိ တိကာလေသံ ကမ္မဖလသဒ္ဓါနုဂတာနံ သောမနဿပရိဂ္ဂဟိတာနံ တိဿန္နံ စေတနာနံ ပာရိပူရိ, သော ယညဿ သမ္ပဒါ အနဿ သမ္ပတ္တိ, န ဣတော အညထာတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ အင်္ကုရော အတ္တနော ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိံ ပကာသေတွာ ဘိယျောသောမတ္တာယ အဘိဝဍ္ဎမာနအနဇ္ဈာသယော ဒိဝသေ ဒိဝသေ မဟာအနံ ပဝတ္တေသိ။ တေန တဒါ သဗ္ဗရဇ္ဇာနိ ဥန္နင်္ဂလာနိ ကတွာ မဟာအနေ ဒိယျမာနေ ပဋိလဒ္ဓသဗ္ဗူပကရဏာ မနုဿာ အတ္တနော အတ္တနော ကမ္မန္တေ ပဟာယ ယထာသုခံ ဝိစရိံသု, တေန ရာဇူနံ ကောဋ္ဌာဂါရာနိ ပရိက္ခယံ အဂမံသု။ တတော ရာဇာနော အင်္ကုရဿ ဒူတံ ပဟေသုံ – ''ဘောတော အနံ နိဿာယ အမှာကံ အာယဿ ဝိနာသော အဟောသိ, ကောဋ္ဌာဂါရာနိ ပရိက္ခယံ ဂတာနိ, တတ္ထ ယုတ္တမတ္တံ ဉာတဗ္ဗ''န္တိ။

တံ သုတွာ အင်္ကုရော ဒက္ခိဏာပထံ ဂန္တွာ ဒမိဠဝိသယေ သမုဒ္ဒဿ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ မဟတိယော အနေကအနသာလာယော ကာရာပေတွာ မဟာအနာနိ ပဝတ္တေန္တော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ အနဝိဘူတိဉ္စ သဂ္ဂူပပတ္တိဉ္စ ဒဿေန္တော သင်္ဂီတိကာရာ –

၃၀၆. ''သဋ္ဌိ တဟာသဟဿာနိ, အင်္ကုရဿ နိဝေသနေ။
ဘောဇနံ ဒီယတေ နိစ္စံ, ပုညပေက္ခဿ ဇန္တုနော။

၃၀၇. ''တိသဟဿာနိ သူဒါ ဟိ, အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
အင်္ကုရံ ဥပဇီဝန္တိ, အနေ ယညဿ ဝါဝဋာ။

၃၀၈.''သဋ္ဌိ ပုရိသသဟဿာနိ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
အဋ္ဋရဿ မဟာအနေ၊ ကဋ္ဌံ ဖာလေန္တိ မာဏဝါ။

၃၀၉.''သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အဋ္ဋရဿ မဟာအနေ၊ ဝိဓာ ပိဏ္ဍေန္တိ နာရိယော။

၃၁၀.''သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အဋ္ဋရဿ မဟာအနေ၊ ဒဗ္ဗိဂဟာ ဥပဋ္ဌိတာ။

၃၁၁.''ဗဟုံ ဗဟူနံ ပါအသိ၊ စိရံ ပါအသိ ခတ္တိယော။
သက္ကစ္စဉ္စ သဟတ္ထာ စ၊ စိတ္တီကတွာ ပုနပ္ပုနံ။

၃၁၂.''ဗဟူ မာသေ စ ပက္ခေ စ၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ။
မဟာအနံ ပဝတ္တေသိ၊ အဋ္ဋရော ဒီဃမန္တရံ။

၃၁၃.''ဧဝံ ဒတွာ ယဇိတွာ စ၊ အဋ္ဋရော ဒီဃမန္တရံ။
သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသူပဂေ အဟူ''တိ။ – ကထာ အာဟံသု။

၃၀၆. တထ **သဋ္ဌိ တဟာသဟဿာနိ** တိ တဟာနံ သဋ္ဌိသဟဿာနိ ဂန္ဓသာလိတဏ္ဍုလာဒိပူရိတတဟာနံ သဋ္ဌိသဟဿာနိ။ **ပုညပေက္ခဿ** အနဇ္ဈာသယဿ အနာမိမုတ္တဿ **အဋ္ဋရဿ နိဝေသနေ နိစ္စံ** ဒိဝသေ ဒိဝသေ **ဇနွ တုနော** သတ္တကာယဿ **ဘောဇနံ ဒီယတေ**တိ ယောဇနာ။

၃၀၇-၈. တိသဟဿာနိ သူအာ ဟိ တိ တိသဟဿမတ္တာ သူအာ ဘတ္တကာရကာ။ တေ စ ခော ပန ပဓာနဘူတာ အဓိပ္ပေတာ, တေသု ကေမကေဿ ပန ဝစနကရာ အနေကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ''တိသဟဿာနိ သူအန''န္တိ စ ပဌန္တိ။ **အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ** တိ နာနာမဏိဝိစိတ္တကုဏ္ဍလဓရာ။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ, အာမုတ္တကဋကကဋိသုတ္တာဒိအာ ဘရဏာပိ တေ အဟေသုံ။ **အဋ္ဋရံ ဥပဇီဝန္တိ** တိ တံ ဥပနိဿာယ ဇီဝန္တိ, တပ္ပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **အနေ ယညဿ တဝဋာ** တိ မဟာယာဂသညိတဿ ယညဿ အနေ ယဇနေ တဝဋာ ဥဿုက္ကံ အာပန္နာ။ **ကဋ္ဌံ ဖာ လေန္တိ မာဏဝါ**တိ နာနပ္ပကာရာနံ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိအာဟာရဝိသေသာနံ ပစနာယ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ တရုဏမနုဿ သာ ကဋ္ဌာနိ ဖာလေန္တိ ဝိအာလေန္တိ။

၃၀၉. ဝိဓာတိ ဝိဓာတဗ္ဗာနိ ဘောဇနယောဂ္ဂါနိ ကဋျကဘဏ္ဍာနိ။ **ပိဏ္ဍေန္တိ** တိ ပိသနဝသေန ပယောဇေန္တိ။

၃၁၀. ဒဗ္ဗိဂဟာ တိ ကဋ္ဆုဂ္ဂါဟိကာ။ **ဥပဋ္ဌိတာ** တိ ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ ဥပဂန္တွာ ဌိတာ ဟောန္တိ။

၃၁၁. ဗဟုန္တိ မဟန္တံ ပဟူတိကံ။ **ဗဟူနန္တိ** အနေကေသံ။ **ပါအသီ**တိ ပကာရေဟိ အအာသိ။ **စီရန္တိ** စိရကာလံ။ ဝီ သတိဝဿသဟဿာယုကေသု ဟိ မနုဿေသု သော ဥပ္ပန္နော။ ဗဟုံ ဗဟူနံ စိရကာလဉ္စ ဒေန္တော ယထာ အအာသိ, တံ ဒဿေတုံ **''သက္ကစ္စဉ္စာ''** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သက္ကစ္စ** န္တိ သာဒရံ, အနပဝိဒ္ဓံ အနဝညာတံ ကတွာ။ **သ ဟတ္ထာ**တိ သဟတ္ထေန, န အာဏာပနမတ္တေန။ **စိတ္တီကတွာ** တိ ကရဝဗဟုမာနယောဂေန စိတ္တေန ကရိတွာ ပူ ဇေတွာ။ **ပုနပ္ပုန** န္တိ ဗဟုသော န ဧကတရံ, ကတိပယတရေ တ အကတွာ အနေကတရံ ဟာအသီတိ ယောဇနာ။

၃၁၂. ဣအနိ တမေဝ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ ဝိဘာဝေတုံ **''ဗဟူ မာသေ စာ''**တိ ကထမာဟံသု။ တတ္ထ **ဗဟူ မာသေ**တိ စိတ္တ တမာသာဒိကေ ဗဟူ အနေကေ မာသေ။ **ပက္ခေ** တိ ကဏှသုက္ကဘေဒေ ဗဟူ ပက္ခေ။ **ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စာ** တိ ဝသန္တဂိ မှာဒိကေ ဗဟူ ဥတူ စ သံဝစ္ဆရာနိ စ, သဗ္ဗတ္ထ အစ္စန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ **ဒီဃမန္တရ** န္တိ ဒီဃကာလမန္ တရံ။ ဧတ္တ စ ''စိရံ ဟာအသီ''တိ စိရကာလံ အနဿ ပဝတ္တိတဘာဝံ ဝတွာ ပုန တဿ နိရန္တရမေဝ ပဝတ္တိတဘာဝံ ဒ ဿေတုံ ''ဗဟူ မာသေ''တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၁၃. ဝေဠိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **ဒတ္တ ယဇိတ္တ စာ**တိ အတ္တတော ဇေမေဝ, ကေသန္တိ ဒက္ခိဏေယ္ယာနံ ဇ ကစ္စသ္သ ဒေယ္ယဓမ္မသ္သ ပရိစ္စဇနဝသေန ဒတ္တ, ပုန "ဗဟုံ ဗဟူနံ ဟာအသီ"တိ ဝုတ္တနယေန အတ္တိကာနံ သဗ္ ဗေသံ ယထာကာမံ ဒေန္တော မဟာယာဂဝသေန ယဇိတ္တ။ **သော ဟိတ္တ မာနုသံ ဒေဟံ , တာဝတိံသူပဂေ အဟူ**တိ သော အင္ကုရော အာယုပရိယောသာနေ မနုသ္သတ္တဘာဝံ ပဟာယ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန တာဝတိံသဒေဝနိကာယူပ ဂေ အဟောသိ။

ဧဝံ တသ္မိံ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တေ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဣန္ဒ ကော နာမ မာဏဝေ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓတ္ထေရသ္သ ပိဏ္ဍာယ စရန္တသ္သ ပသန္နမာနသော ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ အ ဒါသိ။ သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ခေတ္တဂတသ္သ ပုညသ္သ အာနုဘာဝေန တာဝတိံသေသု မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပာဒီဟိ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင္ကုရံ ဒေဝပုတ္တံ အဘိဘဝိ တွာ ဝိရောစတိ။ တေန ဝုတ္တံ –

၃၁၄. "ကဋစ္ဆုဘိက္ခံ ဒတွာန၊ အနုရုဒ္ဓသ္သ ဣန္ဒကော။
သော ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသူပဂေ အဟု။

၃၁၅. "ဒသဟိ ဌာနေဟိ အင္ကုရံ၊ ဣန္ဒကော အတိရောစတိ။
ရူပေ သဒ္ဒေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ မနောရမေ။

၃၁၆. "အာယုနာ ယသသာ စေဝ၊ ဝဏ္ဏေန စ သုခေန စ။
အာဓိပစ္စေန အင္ကုရံ၊ ဣန္ဒကော အတိရောစတီ"တိ။

၃၁၄-၅. တတ္ထ **ရူပေ**တိ ရူပဟေတု, အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ **သဒ္ဒေ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ န ယော။ **အာယုနာ**တိ ဇီဝိတေန။ နနု စ ဒေဝတာနံ ဇီဝိတံ ပရိစ္ဆိန္နပ္ပမာဏံ ဝုတ္တံ။ သစ္စံ ဝုတ္တံ, တံ ပန ယေဘုယ္ယဝသေန။ တထာ ဟိ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ ယောဂဝိပတ္တိအာဒိနာ အန္တရာမရဏံ ဟောတိယေဝ။ ဣန္ဒကော ပန တိဿော ဝသ္သ ကောဋိယော သဋ္ဌိ စ ဝသ္သသဟဿာနိ ပရိပူရေတိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ "အာယုနာ အတိရောစတီ"တိ။ **ယသသာ**တိ မ ဟတိယာ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိယာ ။ **ဝဏ္ဏေနာ** တိ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ။ ဝဏ္ဏဓာတုသမ္ပဒာ ပန "ရူပေ"တိ ဣမိနာ ဝုတ္တာယေ ဝ။ **အာဓိပစ္စေနာ** တိ ဣသ္သရိယေန။

ဧဝံ အင္ကုရေ စ ဣန္ဒကေ စ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တေသု အမှာကံ ဘဂဝတ အဘိသမ္ဗောဓိတော သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ အာသာဠ္ဟပုဏ္ဏမာယံ သာဝတ္ထိနဂရဒွာရေ ကဏ္ဍမ္ဗရုက္ခမူလေ ယမက ပာဋိဟာရိယံ ကတွာ အနုက္ကမေန တိပဒဝိက္ကမေန တာဝတိံသဘဝနံ ဂန္တွာ ပာရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိ လာယံ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတေ ဗာလသူရိယော ဝိယ ဝိရောစမာနော ဒသဟိ လောကဓာတူဟိ သန္နိပတိတာယ ဒေဝဗြဟ္မပရိသာ ယ ဇုတိံ အတ္တနော သရီရပ္ပဘာယ အဘိဘဝန္တော အဘိဓမ္မံ ဒေသေတုံ နိသိန္နော အဝိဒူရေ နိသိန္နံ ဣန္ဒကံ, ဒွါဒသ ယောဇနန္တရေ နိသိန္နံ အင္ကုရဉ္စ ဒိသွာ ဒက္ခိဏေယ္ယသမ္ပတ္တိဝိဘာဝနတ္ထံ –

"မဟာဒါနံ တယာ ဒိန္နံ၊ အင္ကုရ ဒီဃမန္တရံ။
အတိဒူရေ နိသိန္နောသိ၊ အာဂစ္ဆ မမ သန္တိကေ"တိ။ –

ကထမာဟ။ တံ သုတွာ အင္ကုရော "ဘဂဝ မယာ စိရကာလံ ဗဟုံ ဒေယ္ယဓမ္မံ ပရိစ္စဇိတွာ ပဝတ္တိတမ္ပိ မဟာဒါနံ ဒ က္ခိဏေယ္ယသမ္ပတ္တိဝိရဟေန အခေတ္တေ ဝုတ္တဗီဇံ ဝိယ န ဥဋ္ဌာရဖလံ အဟောသိ, ဣန္ဒကသ္သ ပန ကဋစ္ဆုဘိက္ခာ အနမ္ပိ ဒက္ခိဏေယ္ယသမ္ပတ္တိယာ သုခေတ္တေ ဝုတ္တဗီဇံ ဝိယ အတိဝိယ ဥဋ္ဌာရဖလံ ဇာတ"န္တိ အာဟ။ တမတ္ထံ ဒသ္သေ သေန္တေ သင်္ဂီတိကာရာ –

၃၁၇. "တာဝတိံသေ ယဒါ ဗုဒ္ဓော၊ သိလာယံ ပဏ္ဍုကမ္ဗလေ။
ပာရိစ္ဆတ္တကမူလမှိ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။

၃၁၈. ''ဒသသု လောကဓာတူသု, သန္နိပတိတ္ဝာန ဒေဝတာ။
ပယိရုပာသန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ, ဝသန္တံ နဂမုဒ္ဓနိ။

၃၁၉. ''န ကောစိ ဒေဝတေ ဝဏ္ဏေန, သမ္ဗုဒ္ဓံ အတိရောစတိ။
သဗ္ဗေ ဒေဝေ အတိက္ကမ္မ, သမ္ဗုဒ္ဓောဝ ဝိရောစတိ။

၃၂၀. ''ယောဇနာနိ ဒသ ဒွေ စ, အဠ္ဌရောယံ တဒာ အဟု။
အဝိဒူရေဝ ဗုဒ္ဓဿ, ကူဋ္ဌဂေါ အတိရောစတိ။

၃၂၁. ''သီလေပေ တာဒိနဝ သမ္ဗုဒ္ဓော, အဠ္ဌရိုစ္ဆာပိ ကူဋ္ဌကံ။
ဒက္ခိဏေယျံ သမ္မာဝေဏ္ဍော, ကူဋ္ဌံ ဝစနမဗ္ရဝိ။

၃၂၂. ''မဟာဒါနံ တယာ ဒိန္နံ, အဠ္ဌရံ ဒီဃမန္တရံ။
အတိဒူရေ နိသိန္နောသိ, အာဂစ္ဆ မမ သန္တိကေ။

၃၂၃. ''စောဒိတော ဘာဝိတတ္တေန, အဠ္ဌရော ဂူဒမဗ္ရဝိ။
ကိံ မယှံ တေန အနေန, ဒက္ခိဏေယျေန သုညတံ။

၃၂၄. ''အယံ သော ကူဋ္ဌကော ယက္ခော, ဒဇ္ဇာ အနံ ပရိတ္တကံ။
အတိရောစတိ အမှေဟိ, စန္ဒော တာရဂဏေ ယထာ။

၃၂၅. ''ဥဇ္ဇင်္ဂလေ ယထာ ခေတ္တေ, ဗီဇံ ဗဟုမ္ပိ ရောပိတံ။
န ဝိပုလံ ဖလံ ဟောတိ, နပိ တောသေတိ ကဿကံ။

၃၂၆. ''တထေဝ အနံ ဗဟုကံ, ဒုဿီလေသု ပတိဋ္ဌိတံ။
န ဝိပုလံ ဖလံ ဟောတိ, နပိ တောသေတိ အဿကံ။

၃၂၇. ''ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ, ဗီဇံ အပ္ပမ္ပိ ရောပိတံ။
သမ္မာ ဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ, ဖလံ တောသေသိ ကဿကံ။

၃၂၈. ''တထေဝ သီလဝန္တေသု, ဂုဏဝန္တေသု တာဒိသု။
အပ္ပကမ္ပိ ကတံ ကာရံ, ပုညံ ဟောတိ မဟပ္ဖလ''န္တိ။ – ကထာယော အတေစုံ။

၃၁၇. တတ္ထ **တာဝတိံသေ**တိ တာဝတိံသဘဝနေ။ **သိလာယံ ပဏ္ဍုကမ္ဗလေ**တိ ပဏ္ဍုကမ္ဗလနာမကေ သိလာသနေ ပုရိသုတ္တမော ဗုဒ္ဓော ယဒာ ဝိဟာသီတိ ယောဇနာ။

၃၁၈. ဒသသု လောကဓာတူသု, သန္နိပတိတ္ဝာန ဒေဝတာတိ ဇာတိခေတ္တသညိတေသု ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု ကာမာဝစရဒေဝတာ ဗြဟ္မဒေဝတာ စ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပယိရုပာသနာယ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ စ ကောတော သန္နိပတိတ္ဝာ။ တေနာဟ **''ပယိရုပာသန္တိ သမ္ဗုဒ္ဓံ, ဝသန္တံ နဂမုဒ္ဓနိ''**တိ, သိနေရုမုဒ္ဓနီတိ အတ္ထော။

၃၂၀. ယောဇနာနိ ဒသ ဒွေ စ, အဠ္ဌရောယံ တဒာ အဟူတိ အယံ ယထာဝုတ္တစရိတော အဠ္ဌရော တဒာ သတ္ထု သမ္မုခကာလေ ဒသ ဒွေ ယောဇနာနိ အန္တရံ ကတ္ဝာ အဟု။ သတ္ထု နိသိန္နဋ္ဌာနတော ဒွာဒသယောဇနန္တရေ ဌာနေ နိသိန္နော အဟောသီတိ အတ္ထော။

၃၂၃. စောဒိတော ဘာဝိတတ္တေနာတိ ပာရမိပရိဘာဝိတာယ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတတ္တေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော။ **ကိံ မယှံ တေနာ**တိအာဒိကာ သတ္ထု ပဋိဝစနဝသေန အဠ္ဌရေန ဝုတ္တဂါထာ။ **ဒက္ခိဏေယျေန သုညတ**န္တိ ယံ ဒက္ခိဏေယျေန သုညတံ ရိတ္တကံ ဝိရဟိတံ တဒာ မမ အနံ, တသ္မာ ''ကိံ မယှံ တေနာ''တိ အတ္တနော အနပုညံ ဟီဠေန္တော ဝဒတိ။

၂၂၄. **ယက္ခော** တိ ဒေဝပုတ္တော။ **ဒဇ္ဇာ** တိ ဒတွာ။ **အတိရောစတိ အမ္ဗေဟာဟီ**တိ အတ္တနာ မာဒိသေဟိ အတိဝိယ ဝိရောစတိ။ **ဟီ**တိ တ နိပာတမတ္တံ, အမ္ဗေဟ အတိက္ကမိတွာ အဘိဘဝိတွာ ဝိရောစတီတိ အတ္ထော။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ **"စန္ဒော တာရဂဏေ ယထာ"** တိ။

၂၂၅-၆. **ဥဇ္ဇင်္ဂလေ** တိ အတိဝိယ ထဒ္ဓဘူမိဘာဂေ။ "ဉီသရေ"တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ **ရောပိတန္တိ** ဝုတ္တံ, ဝပိတွာ တ ဉဒ္ဓရိတွာ တ ပုန ရောပိတံ။ **နပိ တောသေတီ**တိ န နန္ဒယတိ, အပ္ပဖလတာယ တ တုဋ္ဌိ န ဇနေတိ။ **တထေဝ**တိ ယထာ ဥဇ္ဇင်္ဂလေ ခေတ္တေ ဗဟုမ္ပိ ဗီဇံ ရောပိတံ ဝိပုလဖလံ ဉဋ္ဌာရဖလံ န ဟောတိ, တတော ဧဝ ကဿကံ န တောသေတိ, တထာ ဒုဿီလေသု သီလဝိရဟိတေသု ဗဟုကမ္ပိ အန္နံ ပတိဋ္ဌာပိတံ ဝိပုလဖလံ မဟပ္ဖလံ န ဟောတိ, တတော ဧဝ အာယကံ န တောသေတီတိ အတ္ထော။

၂၂၇-၈. **ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ** တိ ကထာဒ္ဓဝယဿ ဝတ္တဝိပရိယာယေန အတ္တယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **သမ္မာ ဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ** တိ ဝုဋ္ဌိဓာရံ သမ္မဒေဝ ပဝတ္တေန္တေ, အနုဝဓမှာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဉ္စာဟံ ဒေဝေ ဝဿ သန္တေတိ အတ္ထော။ **ဂုဏဝန္တေသူ** တိ ဈာနာဒိဂုဏယုတ္တေသု။ **တာဒိသူ**တိ ဣဋ္ဌာဒိသု တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တေသု။ **ကာရ**န္တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ, ဉပကာရောတိ အတ္ထော။ ကီဒိသော ဉပကာရောတိ အာဟ **"ပုည"**န္တိ။

၂၂၉. "ဝိစေယျ အန္နံ အတဗ္ဗံ၊ ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ။
ဝိစေယျ အန္နံ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ အာယကာ။

၂၃၀. "ဝိစေယျ အန္နံ သုဂတပ္ပသဋ္ဌံ၊ ယေ ဒက္ခိဏေယျာ ဣဓ ဇီဝလောကေ။
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ဖလာနိ၊ ဗီဇာနိ ဝုတ္တာနိ ယထာ သုခေတ္တေ"တိ။ –

အယံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ ကထာ။

၂၂၉. တတ္ထ **ဝိစေယျာ** တိ ဝိစိနိတွာ, ပုညက္ခေတ္တံ ပညာယ ဉပပရိက္ခိတွာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ တတိ။

တယိဒံ အင်္ကုရပေတဝတ္ထု သတ္ထာရာ တာဝတိံသဘဝနေ ဒသသဟဿစက္ကဝာဠဒေဝတာနံ ပုရတော ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိဝိဘာဝနတ္ထံ "မဟာအန္နံ တယာ ဒိန္န"န္တိအာဒိနာ အတ္တနာ သမုဋ္ဌာပိတံ, တတ္ထ တယော မာသေ အဘိဓမ္မံ ဒေသေတွာ မဟာပဝါရဏာယ ဒေဝဂဏပရိဝုတော ဒေဝဒေတေ ဒေဝလောကတော သင်္ကဿနဂရံ ဩတရိတွာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော စတုပရိသမဇ္ဈေ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိဝိဘာဝနတ္ထမေဝ "ယဿ သ အတ္ထာယ ဂစ္ဆာမ"တိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရတော ဒေသေတွာ စတုသစ္စကထာယ ဒေသနာယ ကူဋံ ဂဏှိ။ ဒေသနာဝသာနေ တေသံ အနေကကောဋိပဏာသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

အင်္ကုရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိတဝိဟာရဂတံ ဘိက္ခုန္တိ ဣဒံ ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထု။ တတ္ထာယံ အတ္ထဝိဘာဝနာ – သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယာ ပဝတ္တိတာယ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာယနော ဒွာဒသဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ကောသမ္ဗိယာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ အရညာယတနေ ဝိဟာသိ။ တေန စ သမယေန ရညော ဥဒေနဿ အညတရော အမစ္စော ကာလမကာသိ, တေန စ ပုဗ္ဗေ နဂရေ ကမ္မန္တာ အဓိဋ္ဌိတာ အဟေသုံ။ အထ ရာဇာ တဿ ပုတ္တံ ဥတ္တရံ နာမ မာဏဝံ ပက္ကောသာပေတွာ "တွဝဋ္ဌ ပိတရာ အဓိဋ္ဌိတေ ကမ္မန္တေ သမနုသာသာ"တိ တေန ဌိတဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

သော စ သာဓူတိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဧကဒိဝသံ နဂရပဋိသင်္ခရဏိယာနံ အရှနံ အတ္ထာယ ဝဍ္ဍကိယော ဂဟေတွာ အရညံ ဂတော။ တတ္ထ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဉပဂန္တွာ ထေရံ တတ္ထ ပံသုကူလစီဝရဓရံ ဝိဝိတ္တံ နိသိန္နံ ဒိသွာ ဣရိယာပထေယေဝ ပသီဒိတွာ ကတပဋိသန္ထာရော ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

ထေရော တဿ ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ရတနတ္တယေ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ထေရံ နိမန္တေသိ – “အဓိဝါသေထ မေ, ဘန္တေ, သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခူဟိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ထေရော တုဏှီဘာဝေန။ သော တတော နိက္ခမိတွာ နဂရံ ဂန္တွာ အညေသံ ဥပါသကာနံ အာစိက္ခိ – “ထေရော မယာ သွာတနာယ နိမန္တိတော, တုမှေဟိပိ မမ အနုဂ္ဂံ အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ။

သော ဒုတိယဒိဝသေ ကာလဿေဝ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒာပေတွာ ကာလံ အာရောစာပေတွာ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခူဟိ အာဂစ္ဆန္တဿ ထေရဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ဝန္ဒိတွာ ပုရက္ခတွာ ဂေဟံ ပဝေသေသိ။ အထ မဟာရဟကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏအတ္ထတေသု အာသနေသု ထေရေ စ ဘိက္ခူသု စ နိသိန္နေသု ဂန္ဓပုပ္ဖဓူပေဟိ ပူဇံ ကတွာ ပဏီတေန အန္နပါနေန တေ သန္တပ္ပေတွာ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ကတဉ္ဇလီ အနုမောဒနံ သုဏိတွာ ကတဘတ္တာနုမောဒနေ ထေရေ ဂစ္ဆန္တေ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အနုဂစ္ဆန္တော နဂရတော နိက္ခမိတွာ ပဋိနိဝတ္တန္တော “ဘန္တေ, တုမှေဟိ နိစ္စံ မမ ဂေဟံ ပဝိသိတဗ္ဗ”န္တိ ယာစိတွာ ထေရဿ အဓိဝါသနံ ဉတွာ နိဝတ္တိ။ ဧဝံ သော ထေရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော တဿ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌာယ သောတာပတ္တိဖလံ ပာပုဏိ, ဝိဟာရဉ္စ ကာရေသိ, သဗ္ဗေ စ အတ္တနော ဉာတကေ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နေ အကာသိ။

မာတာ ပနဿ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ ဟုတွာ ဧဝံ ပရိဘာသိ – “ယံ တွံ မမ အနိစ္ဆန္တိယာ ဧဝ သမဏာနံ အန္နပါနံ ဒေသိ, တံ တေ ပရလောကေ လောဟိတံ သမ္ပဇ္ဇတူ”တိ။ ဧကံ ပန မောရပိဉ္ဆကလာပံ ဝိဟာရမဟဒိဝသေ ဒိယျမာနံ အနုဇာနိ။ သာ ကာလံ ကတွာ ပေတယောနိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ, မောရပိဉ္ဆကလာပအနုမောဒနေန ပနဿာ ကေသာ နီလာ သိနိဒ္ဓာ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ သုခုမာ ဒီဃာ စ အဟေသုံ။ သာ ယဒါ ဂင်္ဂါနဒိံ “ပါနီယံ ပိဝိဿာမီ”တိ ဩတရတိ, တဒါ နဒီ လောဟိတပူရာ ဟောတိ။ သာ ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ ခုပ္ပိပါသာဘိဘူတာ ဝိစရိတွာ ဧကဒိဝသံ ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရံ ဂင်္ဂါယ တီရေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္နံ ဒိသွာ အတ္တာနံ အတ္တနော ကေသေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ပါနီယံ ယာစိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ –

၃၃၁. “ဒိဝါဝိဟာရဂတံ ဘိက္ခုံ၊ ဂင်္ဂါတီရေ နိသိန္နကံ။
တံ ပေတီ ဥပသင်္ကမ္မ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဘီရုဒဿနာ။

၃၃၂. “ကေသာ စဿာ အတိဒီဃာ၊ ယာဝဘူမာဝလမ္ဗရေ။
ကေသေဟိ သာ ပဋိစ္ဆန္နာ၊ သမဏံ ဧတဒဗ္ရဝီ”တိ။ –

ဣမာ ဒွေ ကထာ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ ဣမဓ အာဒိတော ဌပိတာ။

တတ္ထ **ဘီရုဒဿနာ**တိ ဘယာနကဒဿနာ။ “ရုဒ္ဒဒဿနာ”တိ ဝါ ပါဠော, ဗီဘစ္ဆဘာရိယဒဿနာတိ အတ္ထော။ **ယာဝဘူမာဝလမ္ဗရေ**တိ ယာဝ ဘူမိ, တာဝ ဩလမ္ဗန္တိ။ ပုဗ္ဗေ “ဘိက္ခု”န္တိ စ ပစ္ဆာ “သမဏ”န္တိ စ ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သာ ပန ပေတီ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပါနီယံ ယာစန္တီ –

၃၃၃. “ပဉ္စပဏ္ဏာသ ဝဿာနိ၊ ယတော ကာလကတာ အဟံ။
နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါ၊ ပီတံ ဝါ ပန ပါနိယံ။
ဒေဟိ တွံ ပါနိယံ ဘန္တေ၊ တသိတာ ပါနိယာယ မေ”တိ။ – ဣမံ ဂါထမာဟ။

၃၃၃. တတ္ထ **နာဘိဇာနာမိ ဘုတ္တံ ဝါ**တိ ဧဝံ ဒီဃမန္တရေ ကာလေ ဘောဇနံ ဘုတ္တံ ဝါ ပါနီယံ ပီတံ ဝါ နာဘိဇာနာမိ, န ဘုတ္တံ န ပီတန္တိ အတ္ထော။ **တသိတာ**တိ ပိပါသိတာ။ **ပါနိယာယာ**တိ ပါနီယတ္ထာယ အာဟိဏ္ဍန္တိယာ မေ ပါနီယံ ဒေဟိ, ဘန္တေတိ ယောဇနာ။

ဣတော ပရံ –

၃၃၄. ‘‘အယံ သီတောဒိကာ ဂင်္ဂါ၊ ဟိမဝန္တတော သန္ဒတိ။
ပိဝ ဧတ္တော ဂဟေတွာန၊ ကိံ မံ ယာစသိ ဟနိယံ။

၃၃၅. ‘‘သစာဟံ ဘန္တေ ဂင်္ဂါယ၊ သယံ ဂဏှာမိ ဟနိယံ။
လောဟိတံ မေ ပရိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ယာစာမိ ဟနိယံ။

၃၃၆. ‘‘ကိံ နု ကာယေန တစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပါကေန၊ ဂင်္ဂါ တေ ဟောတိ လောဟိတံ။

၃၃၇. ‘‘ပုတ္တော မေ ဥတ္တရော နာမ၊ သဒ္ဓော အာသိ ဥပါသကော။
သော စ မယှံ အကာမာယ၊ သမဏာနံ ပဝေစ္ဆတိ။

၃၃၈. ‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
တမဟံ ပရိဘာသာမိ၊ မစ္ဆေရေန ဥပဒ္ဒုတာ။

၃၃၉. ‘‘ယံ တွံ မယှံ အကာမာယ၊ သမဏာနံ ပဝေစ္ဆသိ။
စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။

၃၄၀. ‘‘ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ၊ လောဟိတံ ဟောတု ဥတ္တရ။
တဿ ကမ္မဝိပါကေန၊ ဂင်္ဂါ မေ ဟောတိ လောဟိတ’’န္တိ။ –

ဣမာ ထေရဿ စ ပေတိယာ စ ဝစနပဋိဝစနဂါထာ။

၃၃၄. တတ္ထ **ဟိမဝန္တတော** တိ မဟတော ဟိမဿ အတ္ထိတာယ ‘‘ဟိမဝါ’’တိ လဒ္ဓနာမတော ပဗ္ဗတရာဇတော။ **သန္ဒတီ** တိ ပဝတ္တတိ။ **ဧတ္တော** တိ ဣတော မဟာဂင်္ဂါတော။ **ကိန္တိ** ကသ္မာ မံ ယာစသိ ဟနီယံ, ဂင်္ဂါနဒိံ ဩတရိတွာ ယထာရုစိ ပိဝတိ ဒဿေတိ။

၃၃၅. **လောဟိတံ မေ ပရိဝတ္တတီ** တိ ဥဒကံ သန္ဒမာနံ မယှံ ပာပကမ္မဖလေန လောဟိတံ ဟုတွာ ပရိဝတ္တတိ ပရိဏမတိ, တာယ ဂဟိတမတ္တံ ဥဒကံ လောဟိတံ ဇာယတိ။

၃၃၇-၄၀. **မယှံ အကာမာယာ** တိ မမ အနိစ္ဆန္တိယာ။ **ပဝေစ္ဆတီ** တိ ဒေတိ။ **ပစ္စယန္တိ** ဂိလာနပစ္စယံ။ **ဧတန္တိ** ယံ ဧတံ စီဝရာဒိကံ ပစ္စယဇာတံ သမဏာနံ ပဝေစ္ဆသိ ဒေသိ, ဧတံ တေ ပရလောကသ္မိံ လောဟိတံ ဟောတု ဥတ္တရာတိ အဘိသပနဝသေန ကတံ ပာပကမ္မံ, တဿ ဝိပါကေနာတိ ယောဇနာ။

အထာယသ္မာ ရေဝတော တံ ပေတိံ ဥဒ္ဒိဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါနီယံ အဒါသိ, ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဘတ္တံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခူနမဒါသိ, သင်္ကာရကူဋာဒိတော ပံသုကူလံ ဂဟေတွာ ဓောဝိတွာ ဘိသိဉ္စ ဗိမ္ဗောဟနဉ္စ ကတွာ ဘိက္ခူနံ အဒါသိ, တေန စသ္သာ ပေတိယာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော အဟေသုံ။ သာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ အတ္တနာ လဒ္ဓဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ထေရဿ ဒဿေသိ။ ထေရော တံ ပဝတ္တိံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ စတုန္နံ ပရိသာနံ ပကာသေတွာ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ တေန မဟာဇနော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဝိဂတမလမစ္ဆေရော ဟုတွာ အနဝသီလာဒိကုသလဓမ္မာဘိရတော အဟောသီတိ။ ဣဒံ ပန ပေတဝတ္ထု ဒုတိယသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂဟံ အာရုဠှန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဥတ္တရမာတုပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. သုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အဟံ ပုရေ ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနော တိ ဣဒံ သုတ္တပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ အမ္ဗဟာကံ သတ္တရိ အနုပ္ပန္နေယေဝ သတ္တန္နံ ဝဿသတာနံ ဥပရိ အညတရော အရ

ကော ဇော် ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌဟိ။ တဿ မာတာ တသ္မိံ ဝယပ္ပတ္တေ တဿတ္ထာယ သမာနကုလတော အညတရံ ကုလဓီတရံ အာနေသိ။ ဝိတဟဒိဝသေယေဝ စ သော ကုမာရော သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ နှာယိတုံ ဂတော အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလမကာသိ, ''ယက္ခဂဟေနာ''တိပိ ဝဒန္တိ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာနေန ဗဟုံ ကုသလကမ္မံ ကတွာ ဌိတော ပိ တဿာ အရိကာယ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ ဝိမာနပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ, မဟိဒ္ဓိကော ပန အဟောသိ မဟာနုဘာ ဝေါ။

အထ သော တံ အရိကံ အတ္တနော ဝိမာနံ နေတုကာမော ''ကေန နု ခော ဥပာယေန သော ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ ကတွာ မယာ သဒ္ဓိံ ဣဓ အဘိရမေယျာ''တိ တဿာ ဒိဗ္ဗဘောဂသမ္ပတ္တိယာ အနုဘဝနဟေတုံ ဝီမံသန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ စီဝရ ကမ္မံ ကရောန္တံ ဒိသွာ မနုဿရူပေန ဂန္တွာ ဝန္ဒိတွာ ''ကိံ, ဘန္တေ, သုတ္တကေန အတ္ထော အတ္ထီ''တိ အာဟ။ ''စီဝရကမ္မံ ကရောမိ, ဥပာသကာ''တိ။ ''တေန ဟိ, ဘန္တေ, အသုကသ္မိံ ဌာနေ သုတ္တဘိက္ခံ စရထာ''တိ တ ဿာ အရိကာယ ဂေဟံ ဒဿေသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော တတ္ထ ဂန္တွာ ဃရဒွါရေ အဋ္ဌာသိ။ အထ သာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ တ တ္ထ ဌိတံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသာ ''သုတ္တကေန မေ အယျော အတ္ထိကော''တိ ဥတွာ ဇော် သုတ္တဂုဠံ အဒာသိ။ အထ သော အမနုဿော မနုဿရူပေန တဿ အရိကာယ ဃရံ ဂန္တွာ တဿာ မာတရံ ယာစိတွာ တာယ သဒ္ဓိံ က တိပယံ ဝသိတွာ တဿာ မာတုယာ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ တသ္မိံ ဂေဟေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ ပူရေတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဥပရိ နာမံ လိခိ ''ဣဒံ ဒေဝဒတ္တိယံ ဓနံ န ကေနစိ ဂဟေတဗ္ဗ''န္တိ, တဉ္စ အရိကံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဝိမာ နံ အဂမာသိ။ တဿာ မာတာ ပဟူတံ ဓနံ လဘိတွာ အတ္တနော ဉာတကာနံ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနဉ္စ ဒတွာ အတ္တနာ စ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ကာလံ ကရောန္တီ ''မမ ဓီတာ အာဂစ္ဆတိ စေ, ဣဒံ ဓနံ ဒဿေထာ''တိ ဉာတကာနံ ကထေတွာ ကာလမကာသိ။

တတော သတ္တန္နံ ဝဿသတာနံ အစ္စယေန အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ တဿာ ဣတ္ထိယာ တေန အမနုဿေန သဒ္ဓိံ ဝသန္တိယာ ဥက္ကဏ္ဌာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ တံ ''သာဓု, အယျပုတ္တ, မံ သကညေဝ ဂေဟံ ပဋိနေဟီ''တိ ဝဒန္တီ –

၃၄၁. ''အဟံ ပုရေ ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနော၊
သုတ္တံ အဒာသိံ ဥပသင်္ကမ္မ ယာစိတာ။
တဿ ဝိပါကော ဝိပုလဖလူပလဗ္ဘတိ၊
ဗဟုကာ စ မေ ဥပ္ပဇ္ဇရေ ဝတ္ထကောဋိယော။

၃၄၂. ''ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဏံ ရမိတံ ဝိမာနံ၊ အနေကစိတ္တံ နရနာရိသေဝိတံ။
သာဟံ ဘုဉ္ဇာမိ စ ပါရုပါမိ စ၊ ပဟူတဝိတ္တာ န စ တာဝ ခီယတိ။

၃၄၃. ''တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကမနွယာ၊ သုခဉ္စ သာတဉ္စ ဣဓူပလဗ္ဘတိ။
သာဟံ ဂန္တွာ ပုနဒေဝ မာနုသံ၊ ကာဟာမိ ပုညာနိ နယယျပုတ္တ မ''န္တိ။ –

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။

၃၄၁. တတ္ထ **''ပဗ္ဗဇိတဿ ဘိက္ခုနော''** တိ ဣဒံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ကာမာဒိမလာနံ အတ္တ နော သန္တာနတော အနဝသေသတော ပဗ္ဗာဇိတတ္တာ ပဟီနတ္တာ ပရမတ္ထတော ''ပဗ္ဗဇိတော''တိ, ဘိန္နကိလေသတ္တာ ''ဘိက္ခု''တိ စ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ **သုတ္တ** န္တိ ကပ္ပာသိယသုတ္တံ။ **ဥပသင်္ကမ္မာ** တိ မယှံ ဂေဟံ ဥပသင် ကမိတွာ။ **ယာစိတာ**တိ ''ဥဒ္ဒိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ, ဧသာ အရိယာန ယာစနာ''တိ (ဇာ. ၁.၇.၅၉) ဧဝံ ဝုတ္တာယ ကာယဝိညတ္တိပယောဂသင်္ခါတာယ ဘိက္ခာစရိယာယ ယာစိတာ။ **တဿာ** တိ တဿ သုတ္တအနုဿ။ **ဝိပါကော ဝိ ပုလဖလူပလဗ္ဘတီ**တိ ဝိပုလဖလော ဥဠာရဉဒယော မဟာဥဒယော ဝိပါကော ဧတရဟိ ဥပလဗ္ဘတိ ပစ္စနုဘဝီယတိ။ **ဗဟု ကာ**တိ အနေကာ။ **ဝတ္ထကောဋိယော** တိ ဝတ္ထာနံ ကောဋိယော, အနေကသတသဟဿပဘေဒါနိ ဝတ္ထာနီတိ အတ္ ထော။

၃၄၂. **အနေကစိတ္တ** န္တိ နာနာဝိဓစိတ္တကမ္မံ, အနေကေဟိ တ မုတ္တာမဏိအာဒီဟိ ရတနေဟိ ဝိစိတ္တရူပံ။ **နရနာရိသေဝိတ**န္တိ ပရိစာရကဘူတေဟိ နရေဟိ နာရီဟိ စ ဥပသေဝိတံ။ **သာဟံ ဘုဉ္ဇာမီ** တိ သာ အဟံ တံ ဝိမာနံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ။ **ဟာရုဟာမီ**တိ အနေကာသု ဝတ္ထကောဋ္ဌီသု ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ နိဝတ္ထာမိ စေဝ ပရိဒဟာမိ စ။ **ပဟူတဝိတ္တာ** တိ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏာ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ။ **န စ တာဝ ခီယတီ**တိ တဉ္စ ဝိတ္တံ န ခီယတိ, န ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ။

၃၄၃. **တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကမန္ဝယာ** တိ တဿေဝ သုတ္တာနုမောဒနပုညကမ္မဿ အန္ဝယာ ပစ္စယာ ဟေတုဘာဝေန ဝိပါကဘူတံ **သုခံ,** ဣဋ္ဌမဓုရသင်္ခါတံ **သာတဉ္စ ဣဓ** ဣမသ္မိံ ဝိမာနေ **ဥပလဗ္ဘတိ။ ဂန္တွာ ပုနဒေဝ မာနုသ**န္တိ ပုန ဧဝ မနုဿလောကံ ဥပဂန္တွာ။ **ကာဟာမိ ပုညာနီ**တိ မယှံ သုခဝိသေသနိပ္ဖာဒကာနိ ပုညာနိ ကရိဿာမိ, ယေသံ တ မယာ အယံ သမ္ပတ္တိ လဒ္ဓာတိ အဓိပ္ပာယော။ **နယယ္ယပုတ္တ မ** န္တိ, အယျပုတ္တ, မံ မနုဿလောကံ နယ, နေဟီတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ သော အမနုဿော တဿာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ အနုကမ္ပာယ ဂမနံ အနိစ္ဆန္တော –

၃၄၄. ''သတ္တ တုဝံ ဝဿသတာ ဣဓာဂတာ၊
ဇိဏ္ဏာ စ ဝုဍ္ဍာ စ တဟိံ ဘဝိဿသိ။
သဗ္ဗေဝ တေ ကာလကတာ စ ဉာတကာ၊
ကိံ တတ္ထ ဂန္တွာန ဣတော ကရိဿသီ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **သတ္တာ** တိ ဝိဘတ္တိလောပေန နိဒ္ဒေသော, နိဿက္ကေ တ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ **ဝဿသတာ** တိ ဝဿသတတော, သတ္တဟိ ဝဿသတေဟိ ဥဒ္ဓံ တုဝံ ဣဓာဂတာ ဣမံ ဝိမာနံ အာဂတာ, ဣဓာဂတာယ တုယှံ သတ္တဝဿသတာနိ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **ဇိဏ္ဏာ စ ဝုဍ္ဍာ စ တဟိံ ဘဝိဿသီ** တိ ဣဓ ဒိဗ္ဗေဟိ ဥတုအာဟာရေဟိ ဥပထမ္ဘိတတ္တဘာဝတ ကမ္မာနုဘာဝေန ဧတ္တကံ ကာလံ ဒဟရာကာရေနေဝ ဌိတာ။ ဣတော ပန ဂတာ ကမ္မဿ စ ပရိက္ခီဏတ္တာ မနုဿာနဉ္စ ဥတုအာဟာရဝသေန ဇရာဇိဏ္ဏာ ဝယောဝုဍ္ဍာ စ တဟိံ မနုဿလောကေ ဘဝိဿသိ။ ကိန္တိ? **သဗ္ဗေဝ တေ ကာလကတာ စ ဉာတကာ** တိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော ဂတတ္တာ တဝ ဉာတယောပိ သဗ္ဗေ ဧဝ မတာ, တသ္မာ ဣတော ဒေဝလောကတော တတ္ထ မနုဿလောကံ ဂန္တွာ ကိံ ကရိဿသိ, အဝသေသမ္ပိ အာယုဉ္စ ဣဓေဝ ခေပေဟိ, ဣဓ ဝသာဟီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ တေန ဝုတ္တာ သာ တဿ ဝစနံ အသဒ္ဒဟန္တီ ပုနဒေဝ –

၃၄၅. ''သတ္တေဝ ဝဿာနိ ဣဓာဂတာယ မေ၊ ဒိဗ္ဗဉ္စ သုခဉ္စ သမပ္ပိတာယ။
သာဟံ ဂန္တွာ ပုနဒေဝ မာနုသံ၊ ကာဟာမိ ပုညာနိ နယယ္ယပုတ္တ မ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **သတ္တေဝ ဝဿာနိ ဣဓာဂတာယ မေ** တိ, အယျပုတ္တ, မယှံ ဣဓာဂတာယ သတ္တေဝ ဝဿာနိ မညေ ဝီတိဝတ္တာနိ။ သတ္တ ဝဿသတာနိ ဒိဗ္ဗသုခသမပ္ပိတာယ ဗဟုမ္ပိ ကာလံ ဂတံ အသလ္လက္ခေန္တီ ဧဝမာဟ။

ဧဝံ ပန တာယ ဝုတ္တော သော ဝိမာနပေတော နာနပ္ပကာရံ တံ အနုသာသိတွာ ''တွံ ဣဒာနိ သတ္တာဟတော ဥတ္တရိ တတ္ထ န ဇီဝိဿသိ, မာတုယာ တေ နိက္ခိတ္တံ မယာ ဒိန္နံ ဓနံ အတ္ထိ, တံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဒတွာ ဣဓေဝ ဥပ္ပတ္တိံ ပတ္ထေဟီ''တိ ဝတွာ တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ ကမမဇ္ဈေ ဌပေတွာ ''ဣဓာဂတေ အညေပိ ဇနေ 'ယထာဗလံ ပုညာနိ ကရောထာ'တိ သြဝဒေယျာသီ''တိ ဝတွာ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ –

၃၄၆. ''သော တံ ဂဟေတွာန ပသယှ ဗာဟာယံ၊ ပစ္စာနယိတွာန ထေရိံ သုဒုဗ္ဗလံ။
ဝဇ္ဇေသိ 'အညမ္ပိ ဇနံ ဣဓာဂတံ၊ ကရောထ ပုညာနိ သုခူပလဗ္ဘတီ'''တိ။

တတ္ထ **သော**တိ သော ဝိမာနပေတော။ **တ**န္တိ တံ ဣတ္ထိံ။ **ဂဟေတွာန ပသယှ ဗာဟာယ**န္တိ ပသယှ နေတာ ဝိယ ဗာဟာယံ တံ ဂဟေတွာ။ **ပစ္စာနယိတွာနာ** တိ တဿာ ဇာတသံဝုဍ္ဍကာမံ ပုနဒေဝ အာနယိတွာ။ **ထေရိ**န္တိ

ထာဝရိံ, ဇိဏ္ဏံ ဝုမ္ဟနိ္တ အတ္ထော။ **သုဒုဗ္ဗလ** န္တိ ဇရာဇိဏ္ဏတာယ ဧဝ သုဋ္ဌု ဒုဗ္ဗလံ။ သာ ကိရ တတော ဝိမာနတော အပဂမနသမနန္တရမေဝ ဇိဏ္ဏာ ဝုမှာ မဟလ္လိကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ အဟောသိ။ **ဝဋ္ဋေသီ** တိ ဝဒေယျာသိ။ ဝတ္တဗ္ဗဝစနာကာရရှု ဒဿေတုံ **"အညမ္ပိ ဇန"** န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော – ဘဒ္ဒေ, တွံဝမ္ပိ ပုညံ က ရေယျာသိ, အညမ္ပိ ဇနံ ဣမ တဝ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတံ "ဘဒ္ဒမုခာ, အာဒိတ္တံ သီသံ တ စေလံ တ အဇ္ဈုပေက္ခိ တွာပိ အနသီလာဒီနိ ပုညာနိ ကရောထာတိ, ကတေ စ ပုညေ ဧက်သေနေဝ တဿ ဖလဘူတံ သုခံ ဥပလဗ္ဘတိ, န ဧတ္ထ သံသယော ကာတဗ္ဗော"တိ ဝဒေယျာသိ ဩဝဒေယျာသီတိ။

ဧဝ္စ ဝတွာ တသ္မိံ ဂတေ သာ ဣတ္ထီ အတ္တနော ဉာတကာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ တေသံ အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ တ တေဟိ နိယျာဒိတဓနံ ဂဟေတွာ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ အနံ ဒေန္တီ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာဂတာနံ –

၃၄၇. "ဒိဋ္ဌာ မယာ အကတေန သာဓုနာ၊ ပေတာ ဝိဟညန္တိ တထေဝ မနုဿာ။
ကမ္မဥ္စ ကတွာ သုခဝေဒနီယံ၊ ဒေဝ မနုဿာ စ သုခေ ဌိတာ ပဇာ"တိ။ –

ကထာယ ဩဝဒမအာသိ။

တတ္ထ **အကတေနာ**တိ အနိဗ္ဗတ္တိတေန အတ္တနာ အနုပစိတေန။ **သာဓုနာ**တိ ကုသလကမ္မေန, ဣတ္ထမ္ဘူတလ က္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ **ဝိဟညန္တိ** တိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **သုခဝေဒနီယ**န္တိ သုခဝိပာကံ ပုညကမ္မံ။ **သုခေ ဌိတာ**တိ သုခေ ပတိဋ္ဌိတာ။ "သုခေဓိတာ"တိ တ ပဌော, သုခေန အဘိဝုမှာ ဖီတာတိ အတ္ထော။ အယဉ္ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ယထာ ပေတာ တထေဝ မနုဿာ အကတေန ကုသလေန, ကတေန စ အကုသလေန ဝိဟညမာနာ ခုပ္ပိပာသာဒိနာ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇန္တာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တာ ဒိဋ္ဌာ မယာ။ သုခဝေဒနီယံ ပန ကမ္မံ ကတွာ တေန ကတေန ကုသလကမ္မေန, အကတေန စ အကုသလကမ္မေန ဒေဝမနုဿပရိယာပန္နာ ပဇာ သုခေ ဌိတာ ဒိဋ္ဌာ မယာ, အတ္တပစ္စက္ခမေတံ, တသ္မာ ပ ပံ ဒူရတောဝ ပရိဝဇ္ဇေန္တာ ပုညကိရိယာယ ယုတ္တပယုတ္တာ ဟောထာတိ။

ဧဝံ ပန ဩဝဒန္တီ ဒေန္တီ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာဒီနံ သတ္တာဟံ မဟာအနံ ပဝတ္တေတွာ တ သတ္တမေ ဒိဝသေ ကာလံ ကတွာ တ တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘိက္ခူ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, ဝိသေသတော စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု ပဝတ္တိတအနဿ မဟပ္ဖလတံ မဟာနိသံသတဥ္စ ပကာသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော ဝိဂတမလမစ္ဆေရော အနာဒိပုညာဘိရတော အဟောသီတိ။

သုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ကဏ္ဏမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သောဏ္ဏသောပာနဖလကာ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ကဏ္ဏမုဏ္ဍပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ကိမိလနဂရေ အညတရော ဥပါသကော သောတာပန္နော ပဉ္စဟိ ဥပါသကသတေဟိ သဒ္ဓိံ သမာနစ္ဆန္ဒော ဟုတွာ အာရာမရောပနသေတုဗန္ဓနစင်္ကမနကရဏာဒီသု ပုညကမ္မေသု ပသုတော ဟုတွာ ဝိဟ ရန္တော သင်္ဃဿ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ကာလေန ကာလံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ ဘရိယာယောပိ ဥပါ သိကာ ဟုတွာ အညမညံ သမဂ္ဂါ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဟတ္ထာ ကာလေန ကာလံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိယော အန္တရာမဂ္ဂ ဂေ အာရာမသဘာဒီသု ဝိဿမိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ကတိပယာ ဓုတ္တာ ဧကိဿာ သဘာယ သန္နိသိန္နာ တာသု တတ္ထ ဝိဿမိတွာ ဂတာသု တာ သံ ရူပသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟုတွာ တာသံ သီလာစာရဂုဏသမ္ပန္နတံ ဉတွာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ "ကော ဧတာသု ဧကိဿာပိ သီလဘေဒံ ကာတုံ သမတ္ထော"တိ။ တတ္ထ အညတရော "အဟံ သမတ္ထော"တိ အာဟ။ တေ တေန "သဟဿေန အဗ္ဘုတံ ကရောမ"တိ အဗ္ဘုတံ အကံသု။ သော အနေကေဟိ ဥပါယေဟိ တဿမမာနော တာသု သဘံ အာဂတာသု သုမုဥ္စိတံ သတ္တတန္တိံ မဓုရဿရံ ဝီဏံ တဒေန္တော မဓုရေနေဝ သရေန ကာမပဋိသံယုတ္တ ဂီတာနိ ကာယန္တော ဂီတသဒ္ဒေန တာသု အညတရံ ဣတ္ထိံ သီလဘေဒံ ဟပေန္တော အတိစာရိနိံ ကတွာ တေ ဓုတ္တေ

သဟဿံ ပရာဇေသိ။ တေ သဟဿပရာဇိတာ တဿာ သာမိကဿ အာရောစေသုံ။ သာမိကော တံ ပုစ္ဆိ – “ကိံ တွံ ဝေရူပာ, ယထာ တေ ပုရိသာ အတေစု”န္တိ။ သာ “နာဟံ ဤဒိသံ ဇာနာမိ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ တသ္မိံ အသဒ္ဒဟန္တေ သမီပေ ဌိတံ သုနခံ ဒဿေတွာ သပထံ အကာသိ “သစေ မယာ တာဒိသံ ဟာပကမ္မံ ကတံ, အယံ ဆိန္နကဏ္ဏော ကာဠသုနခော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဇာတံ မံ ခါဒတူ”တိ။ ဣတရာပိ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော တံ ဣတ္ထိံ အတိစာရိနိံ ဇာနန္တီ “ကိံ အယံ တထာရူပံ ဟာပံ အကာသိ, ဥဒါဟု နာကာသီ”တိ စောဒိတာ “န မယံ ဝေရူပံ ဇာနာမာ”တိ မုသာ ဝတွာ “သစေ မယံ ဇာနာမ, ဘဝေ ဘဝေ တေိဿာယေဝ ဒါသိယော ဘဝေယျာမာ”တိ သပထံ အကံသု။

အထ သာ အတိစာရိနီ ဣတ္ထီ တေနေဝ ဝိပ္ပဋိသာရေန ဍယှမာနဟဒယာ သုဿိတွာ န စိရေနေဝ ကာလံ ကတွာ ဟိမဝတိ ပဗ္ဗတရာဇေ သတ္တန္နံ မဟာသရာနံ အညတရဿ ကဏ္ဏမုဏ္ဍဒဟဿ တီရေ ဝိမာနပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝိမာနဿာမန္တာ စဿာ ကမ္မဝိပါကာနုဘဝနယောဂ္ဂါ ပေါက္ခရဏီ နိဗ္ဗတ္တိ။ သေသာ စ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော ကာလံ ကတွာ သပထကမ္မဝသေန တဿာယေဝ ဒါသိယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သာ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ပုညကမ္မဿ ဖလေန ဒိဝသဘာဂံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ အဍ္ဍရတ္တေ ဟာပကမ္မဖလသဉ္စောဒိတာ သယနတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပေါက္ခရဏိတီရံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဂတံ ဂဇပေါတကပ္ပမာဏော ဧကော ကာဠသုနခော ဘေရဝရူပေါ ဆိန္နကဏ္ဏော တိခိဏာယတကထိနဒါဌော သုဝိပ္ဖုလိတခဒိရင်္ဂါရပုဉ္ဇသဒိသနယနော နိရန္တရပ္ပဝတ္တဝိဇ္ဇုလတာသင်္ဃာတသဒိသဇိဝှော ကထိနတိခိဏနခော ခရာယတဒုဗ္ဗဏ္ဏလောမော တတော အာဂန္တွာ တံ ဘူမိယံ နိပါတေတွာ အတိသယဇိဃစ္ဆာဘိဘူတော ဝိယ ပသယှ ခါဒန္တော အဋ္ဌိသင်္ခလိကမတ္တံ ကတွာ ဒန္တေဟိ ဂဟေတွာ ပေါက္ခရဏိယံ ခိပိတွာ အန္တရဓာယတိ။ သာ စ တတ္ထ ပက္ခိတ္တသမနန္တရမေဝ ပကတိရူပဓာရိနီ ဟုတွာ ဝိမာနံ အဘိရုယှ သယနေ နိပဇ္ဇတိ။ ဣတရာ ပန တဿာ အသဗ္ဘမေဝ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။ ဧဝံ တာသံ တတ္ထ ဝသန္တီနံ ပညာသာဓိကာနိ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ ဝီတိဝတ္တာနိ။

အထ တာသံ ပုရိသေဟိ ဝိနာ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တီနံ ဥက္ကဏ္ဌာ အဟောသိ။ တတ္ထ စ ကဏ္ဏမုဏ္ဍဒဟတော နိဂ္ဂတာ ပဗ္ဗတဝိဝရေန အာဂန္တွာ ဂင်္ဂံ နဒိံ အနုပဝိဋ္ဌာ ဧကာ နဒီ အတ္ထိ။ တာသဉ္စ ဝသနဋ္ဌာနသမီပေ ဧကော ဒိဗ္ဗဖလေဟိ အမ္ဗရုက္ခေဟိ ပနသလဗုဇာဒီဟိ စ ဥပသောဘိတော အာရာမသဒိသော အရညပ္ပဒေသော အတ္ထိ။ တာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ – “ဟန္ဒ, မယံ ဣမာနိ အမ္ဗဖလာနိ ဣမိဿာ နဒိယာ ပက္ခိပိဿာမ, အပ္ပေဝ နာမ ဣမံ ဖလံ ဒိသွာ ဖလလောဘေန ကောစိဒေဝ ပုရိသော ဣဓာဂစ္ဆေယျ, တေန သဒ္ဓိံ ရမိဿာမာ”တိ။ တာ တထာ အကံသု။ တာဟိ ပန ပက္ခိတ္တာနိ အမ္ဗဖလာနိ ကာနိစိ တာပသာ ဂဏှိံသု, ကာနိစိ ဝနစရကာ, ကာနိစိ ကာကာ ဝိလုမ္ပိံသု, ကာနိစိ တီရေ လဂ္ဂိံသု။ ဧကံ ပန ဂင်္ဂါယ သောတံ ပတွာ အနုက္ကမေန ဗာရာဏသိံ သမ္ပာပုဏိ။

တေန စ သမယေန ဗာရာဏသိရာဇာ လောဟဇာလပရိက္ခိတ္တေ ဂင်္ဂါဇလေ နှာယတိ။ အထ တံ ဖလံ နဒိသောတေန ဝုယှမာနံ အနုက္ကမေန အာဂန္တွာ လောဟဇာလေ လဂ္ဂိ။ တံ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နံ မဟန္တံ ဒိဗ္ဗံ အမ္ဗဖလံ ဒိသွာ ရာဇပုရိသာ ရညော ဥပနေသုံ။ ရာဇာ တဿ ဧကဒေသံ ဂဟေတွာ ဝီမံသနတ္ထာယ ဧကဿ ဗန္ဓနာဂါရေ ဌပိတဿ ဝဇ္ဈစောရဿ ခါဒိတုံ အဒါသိ။ သော တံ ခါဒိတွာ “ဒေဝ, မယာ ဧဝရူပံ န ခါဒိတပုဗ္ဗံ, ဒိဗ္ဗမိဒံ မညေ အမ္ဗဖလ”န္တိ အာဟ။ ရာဇာ ပုနပိ တဿ ဧကံ ခဏ္ဍံ အဒါသိ။ သော တံ ခါဒိတွာ ဝိဂတဝလိတပလိတော အတိဝိယ မနောဟရရူပေါ ယောဗ္ဗနေ ဌိတော ဝိယ အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဇာတော တံ အမ္ဗဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သရီရေ ဝိသေသံ လဘိတွာ မနုဿေ ပုစ္ဆိ – “ကတ္ထ ဧဝရူပါနိ ဒိဗ္ဗအမ္ဗဖလာနိ သံဝိဇ္ဇန္တီ”တိ? မနုဿာ ဧဝမာဟံသု – “ဟိမဝန္တေ ကိရ, ဒေဝ, ပဗ္ဗတရာဇေ”တိ။ “သက္ကာ ပန တာနိ အာနေတု”န္တိ? “ဝနစရကာ, ဒေဝ, ဇာနန္တီ”တိ။

ရာဇာ ဝနစရကေ ပက္ကောသာပေတွာ တေသံ တမတ္ထံ အာစိက္ခိတွာ တေဟိ သမ္မန္တေတွာ ဒိန္နဿ ဧကဿ ဝနစရကဿ သဟဿံ ဒတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေသိ – “ဂစ္ဆ , သီဃံ တံ မေ အမ္ဗဖလံ အာနေဟီ”တိ။ သော တံ ကဟာပဏသဟဿံ ပုတ္တဒါရဿ ဒတွာ ပာထေယျံ ဂဟေတွာ ပဋိဂင်္ဂံ ကဏ္ဏမုဏ္ဍဒဟာဘိမုခေါ ဂန္တွာ မနုဿပထံ အတိက္ကမိတွာ ကဏ္ဏမုဏ္ဍဒဟတော ဩရံ သဋ္ဌိယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ဧကံ တာပသံ ဒိသွာ တေန အာစိက္ခိတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ပုန တိံသယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ဧကံ တာပသံ ဒိသွာ, တေန အာစိက္ခိတမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တော ပုန ပန္နရသယောဇနပ္ပမာဏေ ဌာနေ အညံ တာပသံ ဒိသွာ, တဿ အတ္တနော အာဂမနကာရဏံ ကထေသိ။ တာပသော တံ အနုသာသိ – “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမံ မဟာဂင်္ဂံ ပဟာယ ဣမံ ခုဒ္ဒကနဒိံ နိဿာယ ပဋိသောတံ ဂစ္ဆန္

တော ယအ ပဗ္ဗတဝိဝရံ ပဿသိ, တအ ရတ္တိယံ ဥက္ကံ ဂဟေတွာ ပဝိသေယ္ယာသိ။ အယဉ္စ နဒီ ရတ္တိယံ နပ္ပဝ တ္တတိ, တေန တေ ဂမနယောဂ္ဂါ ဟောတိ, ကတိပယယောဇနာတိက္ကမေန တေ အမ္ဗေ ပဿိဿသီ''တိ။ သော တထာ ကတွာ ဥဒယန္တေ သူရိယေ ဝိဝိဓရတနရံသိဇာလပဇ္ဇောတိတဘူမိဘာဂံ ဖလဘာရာဝနတသာခါဝိတာနတရုဂ ဏောပသောဘိတံ နာနာဝိဓဝိဟင္ဂဂဏူပကူဇိတံ အတိဝိယ မနောဟရံ အမ္ဗဝနံ သမ္ပာပုဏိ။

အထ နံ တာ အမနုဿိတ္ထိယော ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ''သေ မမ ပရိဂ္ဂဟော, သေ မမ ပရိဂ္ဂ ဟော''တိ ဥပဓာဝိံသု။ သော ပန တာဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတုံ ယောဂ္ဂဿ ပုညကမ္မဿ အကတ တ္တာ တာ ဒိသွာဝ ဘီတော ဝိရဝန္တော ပလာယိတွာ အနုက္ကမေန ဗာရာဏသိံ ပတွာ တံ ပဝတ္တိံ ရညော အာရောစေ သိ။ ရာဇာ တံ သုတွာ တာ ဣတ္ထိယော ဒဋ္ဌုံ အမ္ဗဖလာနိ စ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သဉ္ဇာတာဘိလာသော ရဇ္ဇဘာရံ အမစ္စေသု အာရောပေတွာ မိဂဝတပဒေသေန သန္နဒ္ဓဓနုကလာပေ ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိတွာ ကတိပယမနုဿပရိဝါရော တေနေဝ ဝနစရ ကေန ဒဿိတမဂ္ဂေန ဂန္တွာ ကတိပယယောဇနန္တရေ ဌာနေ မနုဿေပိ ဌပေတွာ ဝနစရကမေဝ ဂဟေတွာ အနု က္ကမေန ဂန္တွာ တမ္ပိ တတော နိဝတ္တာပေတွာ ဥဒယန္တေ ဒိတကရေ အမ္ဗဝနံ ဟာဝိသိ။ အထ နံ တာ ဣတ္ထိယော အဘိနဝဥပ္ပန္နမိဝ ဒေဝပုတ္တံ ဒိသွာ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ''ရာဇာ''တိ ဥတွာ သဉ္ဇာတသိနေဟဗဟုမာနာ သက္ကစ္စံ နှဟာ ပေတွာ ဒိဗ္ဗေဟိ ဝတ္ထာလင်္ကာရမာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ သုမဏ္ဍိတပသာဓိတံ ကတွာ ဝိမာနံ အာရောပေတွာ နာနဂ္ဂ ရသံ ဒိဗ္ဗဘောဇနံ ဘောဇေတွာ တဿ ဣစ္ဆာနုရူပံ ပယိရုဟာသိံသု။

အထ ဒိယမ္ဗဝဿသတေ အတိက္ကန္တေ ရာဇာ အမ္ဗရတ္တိသမယေ ဥဋ္ဌဟိတွာ နိသိန္နော တံ အတိစာရိနိံ ပေ တိံ ဟောက္ခရဏိတီရံ ဂစ္ဆန္တိံ ဒိသွာ ''ကိံ နု ခော သော ဣမာယ ဝေလာယ ဂစ္ဆတီ''တိ ဝီမံသိတုကာမော အနုဗန္ဓိ။ အထ နံ တတ္ထ ဂတံ သုနခေန ခဇ္ဇမာနံ ဒိသွာ ''ကိံ နု ခော ဣဒ''န္တိ အဇာနန္တော တယော စ ဒိဝသေ ဝီမံသိတွာ ''ဧ သော ဧတိဿာ ပစ္စာမိတ္တော ဘဝိဿတီ''တိ နိသိတေန ဥသုနာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဇီဝိတာ ဝေရောပေတွာ တဉ္စ ဣတ္ထိံ ဟေထေတွာ ဟောက္ခရဏိံ သြတာရေတွာ ပဋိလဒ္ဓပုရိမရူပံ ဒိသွာ –

၃၄၈. ''သောဏ္ဏသောပာနဖလကာ ၊ သောဏ္ဏတလုကသန္ထတာ။
တတ္ထ သောဂန္ဓိယာ ဝဂ္ဂူ သုစိဂန္ဓာ မနောရမာ။

၃၄၉. ''နာနာရုက္ခေဟိ သဉ္ဆန္နာ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတာ။
နာနာပဒုမသဉ္ဆန္နာ၊ ပုဏ္ဍရီကသမောတတာ။

၃၅၀. ''သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တိ၊ မနုညာ မာလုတေရိတာ။
ဟံသကောဉ္စာဘိရုဒအ စ၊ စက္ကဝက္ကာဘိကူဇိတာ။

၃၅၁. ''နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ၊ နာနာသရဂဏာယုတာ။
နာနာဖလဓရာ ရုက္ခာ၊ နာနာပုပ္ဖဓရာ ဝနာ။

၃၅၂. ''န မနုဿေသု ဤဒိသံ၊ နဂရံ ယာဒိသံ ဣဒံ။
ဟာသာအ ဗဟုကာ တုယှံ၊ သောဝဏ္ဏရူပိယာမယာ။
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။

၃၅၃. ''ပဉ္စ အာသိသတာ တုယှံ၊ ယာ တေမာ ပရိစာရိကာ။
တာ ကမ္ဗုကာယူရဓရာ၊ ကဉ္စနာဝေဠဘူသိတာ။

၃၅၄. ''ပလ္လင်္ကာ ဗဟုကာ တုယှံ၊ သောဝဏ္ဏရူပိယာမယာ။
ကဒလိမိဂသဉ္ဆန္နာ၊ သဇ္ဇာ ဂောနကသန္ထတာ။

၃၅၅. ''ယတ္ထ တုဝံ တသူပဂတာ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ။
သမ္ပတ္တာယမုရတ္တာယ၊ တတော ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆသိ။

၃၅၆. ‘‘ဥယျာနဘူမိံ ဂန္တွာန၊ ဟောက္ခရညာ သမန္တတော။
တဿာ တီရေ တုဝံ ဌာသိ၊ ဟရိတေ သဒ္ဒလေ သုဘေ။

၃၅၇. ‘‘တတော တေ ကဏ္ဏမုဏ္ဍော သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတိ။
ယဒါ စ ခါယိတာ အာသိ၊ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာ ကတာ။
ဩကဟသိ ပောက္ခရဏိံ၊ ဟောတိ ကာယော ယထာ ပုရေ။

၃၅၈. ‘‘တတော တုဝံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂီ၊ သုစာရု ပိယဒဿနာ။
ဝတ္ထေန ဟာရုပိတ္ဝာန၊ အာယာသိ မမ သန္တိကံ။

၃၅၉. ‘‘ကိံ နု ကာယေန တံ ပါပံ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ကဏ္ဏမုဏ္ဍော သုနခေါ တဝ။
အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခါဒတီ’’တိ။ –

ဒ္ဝါဒသဟိ ဂါထာဟိ တံ တဿ ပဝတ္တိံ ပဋိပုစ္ဆိ။

၃၄၈. တတ္ထ **သောဏ္ဏသောပါနဖလကာ** တိ သုဝဏ္ဏမယသောပါနဖလကာ။ **သောဏ္ဏဝါလုကသန္ထတာ** တိ သမန္တတော သုဝဏ္ဏမယာဟိ ဝါလုကာဟိ သန္ထတာ။ **တတ္ထာ** တိ ပောက္ခရဏိယံ။ **သောဂန္ဓိယာ** တိ သောဂန္ဓိကာ။ **ဝဂ္ဂူ** တိ သုန္ဒရာ ရုစိရာ။ **သုစိဂန္ဓာ** တိ မနုညဂန္ဓာ။

၃၄၉. **နာနာဂန္ဓသမေရိတာ**တိ နာနာဝိဓေသုရဘိဂန္ဓဝသေန ဂန္ဓဝါယုနာ သမန္တတော ဧရိတာ။ **နာနာပဒုမသဉ္ဆန္နာ** တိ နာနာဝိဓရတ္တပဒုမသဉ္ဆာဒိတသလိလတလာ။ **ပုဏ္ဍရီကသမောတတာ** တိ သေတပဒုမေဟိ စ သမောကိဏ္ဏာ။

၃၅၀. **သုရဘိံ သမ္ပဝာယန္တိ** တိ သမ္မဒေဝ သုဂန္ဓံ ဝါယတိ ပောက္ခရဏီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဟံသကောဉ္စာဘိရုဒါ** တိ ဟံသေဟိ စ ကောဉ္စေဟိ စ အဘိနာဒိတာ။

၃၅၁. **နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ** တိ နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ။ **နာနာသရဂဏာယုတာ**တိ နာနာဝိဓဝိဟင်္ဂမာဘိရုဒသမူဟယုတ္တာ။ **နာနာဖလဓရာ**တိ နာနာဝိဓဖလဓာရိနော သဗ္ဗကာလံ ဝိဝိဓဖလဘာရနမိတသာခတ္တာ။ **နာနာပုပ္ဖဓရာ ဝနာ** တိ နာနာဝိဓသုရဘိကုသုမအယိကာနိ ဝနာနီတိ အတ္ထော။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟိ ‘‘ဝနာ’’တိ ဝုတ္တံ။

၃၅၂. **န မနုဿေသု ဤဒိသံ နဂရ** န္တိ ယာဒိသံ တဝ ဣဒံ နဂရံ, ဤဒိသံ မနုဿေသု နတ္ထိ, မနုဿလောကေ န ဥပလဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ **ရူပိယမယာ**တိ ရဇတမယာ။ **ဒဒ္ဒလ္လမာနာ** တိ အတိဝိယ ဝိရောစမာနာ။ **အာဘေန္တိ** တိ သောဘယန္တိ။ **သမန္တာ စတုရော ဒိသာ** တိ သမန္တတော စတဿောပိ ဒိသာယော။

၃၅၃. **ယာ တေမာ**တိ ယာ တေ ဣမာ။ **ပရိစာရိကာ**တိ ဝေယျာဝစ္စကာရိနိယော။ **တာ**တိ တာ ပရိစာရိကာယော။ **ကမ္ဗုဗကာယူရဓရာ**တိ သင်္ခဝလယကာယူရဝိဘူသိတာ။ **ကဉ္စနာဝေဠဘူသိတာ** တိ သုဝဏ္ဏဝဋံသကသမလင်္ကတကေသဟတ္ထာ။

၃၅၄. **ကဒလိမိဂသဉ္ဆန္နာ** တိ ကဒလိမိဂစမ္မပစ္စတ္ထရဏတ္ထတာ။ **သဇ္ဈာ** တိ သဇ္ဇိတာ သယိတုံ ယုတ္တရူပါ။ **ဂောနကသန္ထတာ** တိ ဒီဃလောမကေန ကောဇဝေန သန္ထတာ။

၃၅၅. **ယတ္ထာ** တိ ယသ္မိံ ပလ္လင်္ကေ။ **တဿူပဂတာ**တိ တသံ ဥပဂတာ, သယိတာတိ အတ္ထော။ **သမ္ပတ္တာယမုရတ္တာယာ**တိ အမုရတ္တိယာ ဥပဂတာယ။ **တတော**တိ ပလ္လင်္ကတော။

၃၅၆. **ပောက္ခရညာ** တိ ပောက္ခရဏိယာ။ **ဟရိတေ**တိ နီလေ။ **သဒ္ဒလေ** တိ တရုဏတိဏသဉ္ဆန္နေ။ **သုဘေ**တိ သုဒ္ဓေ။ သုဘေတိ ဝါ တဿာ အာလပနံ။ ဘဒ္ဒေ, သမန္တတော ဟရိတေ သဒ္ဒလေ တဿာ ပောက္ခရဏိယာ တီရေ တုဝံ

ဂန္တ္ဝာန ဌာသိ တိဋ္ဌသီတိ ယောဇနာ။

၃၅၇. **ကဏ္ဏမုဏ္ဍော** တိ ခဏ္ဍိတကဏ္ဏော ဆိန္နကဏ္ဏော။ **ခာယိတာ အာသီ**တိ ခာဒိတာ အဟောသိ။ **အဋ္ဌိသင္ခလိကာ ကတာ**တိ အဋ္ဌိသင္ခလိကမတ္တာ ကတာ။ **ယထာ ပုရေ**တိ သုနခေန ခာဒနတော ပုဗ္ဗေ ဝိယ။

၃၅၈. **တတော**တိ ပောက္ခရဏိံ ဩဂါဟနတော ပစ္ဆာ။ **အင်္ဂပစ္စင်္ဂီ** တိ ပရိပုဏ္ဏသဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂဝတီ။ **သုစာရု** တိ သုဋ္ဌု မနောရမာ။ **ပိယဒဿနာ** တိ ဒဿနီယာ။ **အာယာသီ**တိ အာဂစ္ဆိသိ။

ဇိံ တေန ရညာ ပုစ္ဆိတာ သာ ပေတီ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဝတ္တိံ တဿ ကထေန္တီ –

၃၆၀. ''ကိမိလာယံ ဂဟပတိ၊ သဒ္ဓော အာသိ ဥပာသကော။
တဿာဟံ ဘရိယာ အာသိံ၊ ဒုဿီလာ အတိစာရိနီ။

၃၆၁. ''သော မံ အတိစရမာနာယ၊ သာမိကော ဧတဒဗ္ရဝိ။
'နေတံ တံ ဆန္နံ ပတိရူပံ၊ ယံ တွံ အတိစရာသိ မံ'။

၃၆၂. ''သာဟံ ဃောရဉ္စ သပထံ၊ မုသာဝါဒဉ္စ ဘာသိသံ။
'နာဟံ တံ အတိစရာမိ၊ ကာယေန ဥဒ စေတသာ။

၃၆၃. '''သစာဟံ တံ အတိစရာမိ၊ ကာယေန ဥဒ စေတသာ။
ကဏ္ဏမုဏ္ဍောယံ သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခာဒတု'။

၃၆၄. ''တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
သတ္တေဝ ဝဿသတာနိ၊ အနုဘူတံ ယတော ဟိ မေ။
ကဏ္ဏမုဏ္ဍော စ သုနခေါ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ခာဒတီ''တိ။ – ပဉ္စ ကထာ အာဟ။

၃၆၀-၁. တတ္ထ **ကိမိလာယန္တိ** ဇိံနာမကေ နဂရေ။ **အတိစာရိနီ**တိ ဘရိယာ ဟိ ပတိံ အတိက္ကမ္မ စရဏတော ''အတိစာရိနီ''တိ ဝုစ္စတိ။ အတိစရမာနာယ မယိ သော သာမိကော မံ ဧတဒဗ္ရဝီတိ ယောဇနာ။ **နေတံ ဆန္နံ** န္တိအာဒိ ဝုတ္တာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **နေတံ ဆန္နန္တိ** န ဧတံ ယုတ္တံ။ **န ပတိရူပန္တိ** တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ယန္တိ** ကိရိယာပရာမသနံ။ **အတိစရာသီ**တိ အတိစရသိ, အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ယံ မံ တွံ အတိစရသိ, တတ္ထ ယံ အတိစရဏံ, နေတံ ဆန္နံ နေတံ ပတိရူပန္တိ အတ္ထော။

၃၆၂-၄. **ဃောရန္တိ** အရုဏံ။ **သပထန္တိ** သပနံ။ **ဘာသိသန္တိ** အဘာသိံ။ **သစာဟန္တိ** သစေ အဟံ။ **တန္တိ** တွံ။ **တဿ ကမ္မဿာ**တိ တဿ ပာပကမ္မဿ ဒုဿီလျကမ္မဿ။ **မုသာဝါဒဿ စာ** တိ ''နာဟံ တံ အတိစရာမီ''တိ ဝုတ္တမုသာဝါဒဿ စ။ **ဥဘယန္တိ** ဥဘယဿ ဝိပါကံ။ **အနုဘူတန္တိ** အနုဘူယမာနံ မယာတိ အတ္ထော။ **ယတော**တိ ယတော ပာပကမ္မတော။

ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ တေန အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ ကိတ္တေန္တီ –

၃၆၅. ''တွဉ္စ ဒေဝ ဗဟုကာရော၊ အတ္ထာယ မေ ဣဓာဂတော။
သုမုတ္တာဟံ ကဏ္ဏမုဏ္ဍဿ၊ အသောကာ အကုတောဘယာ။

၃၆၆. ''တာဟံ ဒေဝ နမဿာမိ၊ ယာစာမိ ပဉ္စလီကတာ။
ဘုဉ္ဇ အမာနုသေ ကာမေ၊ ရမ ဒေဝ မယာ သဟာ''တိ။ –

ဒွေ ကထာ အာဟ။ တတ္ထ **ဒေဝ**တိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ **ကဏ္ဏမုဏ္ဍဿာ** တိ ကဏ္ဏမုဏ္ဍတော။ နိဿက္ကေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ အထ ရာဇာ တတ္ထ တသေန နိဗ္ဗိန္နမာနသော ဂမနဇ္ဈာသယံ ပကာသေသိ။ တံ သုတွာ ပေတီ ရညော ပ

ဋ္ဌိဗဒ္ဓစိတ္တာ တတ္ထေဝသ္သ တသံ ယာစန္တိ **“တာဟံ, ဒေဝ, နမဿာမီ”** တိ ကထမာဟ။

ပုန ရာဇာ ဧကံသေန နဂရံ ဂန္တုကာမောဝ ဟုတွာ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပဝေဒေန္တော –

၃၆၇. ‘‘ဘုတ္တာ အမာနုသာ ကာမာ၊ ရမိတောမှိ တယာ သဟ။
တာဟံ သုဘဂေ ယာစာမိ၊ ခိပ္ပံ ပဋိနယာဟိ မ’’န္တိ။ –

ဩသာနကထမာဟ။ တတ္ထ **တာဟန္တိ** တံ အဟံ။ **သုဘဂေတိ** သုဘဂယုတ္တေ။ **ပဋိနယာဟိ မန္တိ** မယှံ နဂရမေဝ မံ ပဋိနေဟိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဟာကဋ္ဌမေဝ။

အထ သာ ဝိမာနပေတီ ရညော ဝစနံ သုတွာ ဝိယောဂံ အသဟမာနာ သောကာတုရတာယ ဗျာကုလဟဒယာ ဝေဓမာနသရီရာ နာနာဝိဓေဟိ ဥပာယေဟိ အာယာစိတွာပိ တံ တတ္ထ တသေတုံ အသက္ကောန္တီ ဗဟူဟိ မဟာရဟေဟိ ရတနေဟိ သဒ္ဓိံ ရာဇာနံ နဂရံ နေတွာ ဟာသာဒံ အာရောပေတွာ ကန္ဒိတွာ ပရိဒေဝိတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂတာ။ ရာဇာ ပန တံ ဒိသွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေ အနာဒီနိ ပုညကမ္မာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပဗ္ဗတစာရိကံ စရမာနော တံ ဣတ္ထိံ သပရိတရံ ဒိသွာ တာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ သာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ ထေရဿ ကထေသိ။ ထေရော တာသံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ ပဝတ္တိံ ထေရော ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနော ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေ ဟာပတော ဩရမိတွာ အနာဒီနိ ပုညကမ္မာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသီတိ။

ကဏ္ဏမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ဗုဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အဟု ရာဇာ ဗြှဟ္မဒတ္တော တိ ဣဒံ ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော အညတရံ ဥပာသိကံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရာယ ဥပာသိကာယ သာမိကော ကာလမကာသိ။ သာ ပတိဝိယောဂဒုက္ခာတုရာ သောစန္တီ အာဠာဟနံ ဂန္တွာ ရောဒတိ။ ဘဂဝါ တဿာ သောတာပတ္တိဖလဿ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ကရုဏာယ သဉ္စောဒိတမာနသော ဟုတွာ တဿာ ဂေဟံ ဂန္တွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ ဥပာသိကာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ အထ နံ သတ္ထာ ‘‘ကိံ, ဥပာသိကေ, သောစသီ’’တိ ဝတွာ ‘‘အာမ, ဘဂဝါ, ပိယဝိပ္ပယောဂေန သောစာမီ’’တိ ဝုတ္တေ တဿာ သောကံ အပနေတုကာမော အတီတံ အာဟရိ။

အတီတေ ပဉ္စာလရဋ္ဌေ ကပိလနဂရေ စူဠနိဗြှဟ္မဒတ္တော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သော အဂတိဂမနံ ပဟာယ အတ္တနော ဝိဇိတေ ပဇာယ ဟိတကရဏနိရတော ဒသ ရာဇဓမ္မေ အကောပေတွာ ရဇ္ဇံ အနုသာသမာနော ကအာစိ ‘‘အတ္တနော ရဇ္ဇေ ကိံ ဝဒန္တီ’’တိ သောတုကာမော တုန္နတယဝေသံ ဂဟေတွာ ဧကော အဒုတိယော နဂရတော နိက္ခမိတွာ ကမတော ကမံ ဇနပဒတော ဇနပဒံ ဝိစရိတွာ သဗ္ဗရဇ္ဇံ အကဏ္ဋကံ အနုပပီဠံ မနုဿေ သမ္မောဒမာနေ အပာရုတဃရေ မညေ ဝိဟရန္တေ ဒိသွာ သောမနဿဇာတော နိဝတ္တိတွာ နဂရာဘိမုခော အာဂစ္ဆန္တော အညတရဿိံ ကမေ ဧကိဿာ ဝိဓဝါယ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ ဂေဟံ ပာဝိသိ။ သာ တံ ဒိသွာ အာဟ – ‘‘ကော နု တွံ, အယျော, ကုတော ဝာ အာဂတောသီ’’တိ? ‘‘အဟံ တုန္နတယော, ဘဒ္ဒေ, ဘတိယာ တုန္နတယကမ္မံ ကရောန္တော ဝိစရာမိ။ ယဒိ တုမှာကံ တုန္နတယကမ္မံ အတ္ထိ, ဘတ္တဉ္စ ဝေတနဉ္စ ဒေထ, တုမှာကမ္ပိ ကမ္မံ ကရောမီ’’တိ။ ‘‘နတ္ထမှာကံ ကမ္မံ ဘတ္တဝေတနံ တ, အညေသံ ကရောဟိ, အယျာ’’တိ။ သော တတ္ထ ကတိပဟံ ဝသန္တော ဥပေပုညလက္ခဏာသမ္ပန္နံ တဿာ ဓီတရံ ဒိသွာ မာတရံ အာဟ – ‘‘အယံ အာရိကာ ကိံ ကေနစိ ကတပရိဂ္ဂဟာ, ဥဒာဟု အကတပရိဂ္ဂဟာ။ သစေ ပန ကေနစိ အကတပရိဂ္ဂဟာ, ဣမံ မယှံ ဒေထ, အဟံ တုမှာကံ သုခေန ဇီဝန္တုပာယံ ကာတုံ သမတ္ထော’’တိ။ ‘‘သာဓု, အယျာ’’တိ သာ တဿ တံ အဒာသိ။

သော တာယ သဒ္ဒိံ ကတိပဟံ ဝသိတွာ တသ္မာ ကပ္ပာပဏ္ဏသာလတော ဒတွာ ''အဟံ ကတိပဟေနေဝ နိဝတ္တိဿာမိ။ ဘဒ္ဒေ, တွံ မာ ဥက္ကဏ္ဌာသီ''တိ ဝတွာ အတ္တနော နဂရံ ဂန္တွာ, နဂရဿ စ တဿ ကမဿ စ အန္တရေ မဂ္ဂံ သမံ ကာရာပေတွာ အလင်္ကာရာပေတွာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန တတ္ထ ဂန္တွာ တံ အရိကံ ကပ္ပာပဏ္ဏရာသိမှာ ဥပေတွာ သုဝဏ္ဏရဇတကလသေဟိ နှာပေတွာ ''ဥဗ္ဗရီ''တိ နာမံ ကာရာပေတွာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ တဥ္စ ကမံ တဿာ ဉာတိနံ ဒတွာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန တံ နဂရံ အာနေတွာ တာယ သဒ္ဒိံ အဘိရမမာနော ယာဝဇီဝံ ရဇ္ဇသုခံ အနုဘဝိတွာ အာယုပရိယောသာနေ ကာလမကာသိ။ ကာလကတေ စ တသ္မိံ, ကတေ စ သရီရကိစ္စေ ဥဗ္ဗရီ ပတိဝိယောဂေန သောကသလ္လသမပ္ပိတဟဒယာ အာဠာဟနံ ဂန္တွာ ဗဟူ ဒိဝသေ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ ပူဇေတွာ ရညော ဂုဏေ ကိတ္တေတွာ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တာ ဝိယ ကန္ဒန္တီ ပရိဒေဝန္တီ အာဠာဟနံ ပဒက္ခိဏံ ကရောတိ။

တေန စ သမယေန အမှာကံ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော ကုလသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဓိဂတဈာနာဘိညော ဟိမဝန္တဿ သာမန္တာ အညတရသ္မိံ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တော သောကသလ္လသမပ္ပိတံ ဥဗ္ဗရိံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဒိသွာ အာကာသေန အာဂန္တွာ ဒိဿမာနရူပေ အာကာသေ ဌတွာ တတ္ထ ဌိတေ မနုဿေ ပုစ္ဆိ – ''ကဿိဒံ အာဠာဟနံ, ကဿတ္ထာယ စာယံ ကူတ္ထီ 'ဗြဟ္မဒတ္တ, ဗြဟ္မဒတ္တာ'တိ ကန္ဒန္တီ ပရိဒေဝတီ''တိ။ တံ သုတွာ မနုဿာ ''ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ ပဉ္စာလာနံ ရာဇာ, သော အာယုပရိယောသာနေ ကာလမကာသိ, တဿိဒံ အာဠာဟနံ, တဿ အယံ အဂ္ဂမဟေသီ ဥဗ္ဗရီ နာမ 'ဗြဟ္မဒတ္တ, ဗြဟ္မဒတ္တာ'တိ တဿ နာမံ ဂဟေတွာ ကန္ဒန္တီ ပရိဒေဝတီ''တိ အာဟံသု။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၃၆၈.''အဟု ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
အဟောရတ္တာနမစ္စယာ၊ ရာဇာ ကာလမကြုဗ္ဗထ။

၃၆၉.''တဿ အာဠာဟနံ ဂန္တွာ၊ ဘရိယာ ကန္ဒတိ ဥဗ္ဗရိ။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တီ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္ဒတိ။

၃၇၀.''ဣသိ စ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ၊ သမ္ပန္နစရဏော မုနိ။
သော စ တတ္ထ အပုစ္ဆိတ္ထ၊ ယေ တတ္ထ သု သမာဂတာ။

၃၇၁.'''ကဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတံ။
ကဿာယံ ကန္ဒတိ ဘရိယာ၊ ဣတော ဒူရဂတံ ပတိံ။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တီ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္ဒတိ'။

၃၇၂.''တေ စ တတ္ထ ဝိယာကံသု၊ ယေ တတ္ထ သု သမာဂတာ။
ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မာရိသ။

၃၇၃.''တဿ ဣဒံ အာဠာဟနံ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတံ။
တဿာယံ ကန္ဒတိ ဘရိယာ၊ ဣတော ဒူရဂတံ ပတိံ။
ဗြဟ္မဒတ္တံ အပဿန္တီ၊ ဗြဟ္မဒတ္တာတိ ကန္ဒတီ''တိ။ – ဆ ကထာ ဌပေသုံ။

၃၆၈-၉. တတ္ထ **အဟူ**တိ အဟောသိ။ **ပဉ္စာလာန**န္တိ ပဉ္စာလရဋ္ဌဝါသီနံ, ပဉ္စာလရဋ္ဌဿေဝ ဝါ။ ကောပိ ဟိ ဇနပဒေ ဇနပဒိကာနံ ရာဇကုမာရာနံ ဝသေန ရုဠ္ဟိဟိယာ ''ပဉ္စာလာန''န္တိ ဗဟုဝစနေန နိဒ္ဒိသီယတိ။ **ရထေသဘော**တိ ရထေသု ဥသဘသဒိသော, မဟာရထောတိ အတ္ထော။ **တဿ အာဠာဟန**န္တိ တဿ ရညော သရီရဿ ဒဍ္ဎဋ္ဌာနံ။

၃၇၀. ဣသီတိ ဈာနာဒီနံ ဂုဏာနံ ဧသနဋ္ဌေန ဣသိ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဥဗ္ဗရိယာ ဌိတဋ္ဌာနေ, သုသာနေတိ အတ္ထော။ **အာဂစ္ဆီ**တိ အာဂမာသိ။ **သမ္ပန္နစရဏော**တိ သီလသမ္ပဒာ, ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ, ဘောဇနေ မတ္တညုတာ, ဇာဂရိယာနုယောဂေ, သဒ္ဓါဒယော သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ, စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနီတိ ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ စရဏသင်္ခာတေဟိ ဂုဏေဟိ သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော, စရဏသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ **မုနီ**တိ အတ္တဟိတဉ္စ ပရဟိတဉ္စ မုနာတိ ဇာနာတီတိ မုနိ။ **သော စ တတ္ထ အပုစ္ဆိတ္ထာ**တိ သော တသ္မိံ ဌာနေ ဌိတေ ဇနေ ပဋိပုစ္ဆိ။ **ယေ တတ္ထ သု သမာ**

ဂတာတိ ယေ မနုဿာ တတ္ထ သုသာနေ သမာဂတာ။ **သူ**တိ နိပာတမတ္တံ။ “ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ”တိ တ ပာဌော။ **အာသုန္တိ** အဟေသုန္တိ အတ္ထော။

၃၇၁. **နာနာဂန္ဓသမေရိတန္တိ** နာနာဝိဓေဟိ ဂန္ဓေဟိ သမန္တတော ဧရိတံ ဥပတာသိတံ။ **ဣတော**တိ မနုဿလောကတော။ **ဒူရဂတန္တိ** ပရလောကံ ဂတတ္တာ ဝဒတိ။ **ဗ္ရဟ္မဒတ္တာတိ ကန္ဒတီ**တိ ဗ္ရဟ္မဒတ္တာတိ ဧဝံ နာမသံကိတ္တနံ ကတွာ ပရိဒေဝနဝသေန အဝှာယတိ။

၃၇၂-၃. **ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒန္တေ, ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ မာရိသာ**တိ မာရိသ, နိရာမယကာယစိတ္တ မဟာမုနိ ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ ရညော ဣဒံ အာဠာဟနံ, တဿေဝ ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ ရညော အယံ ဘရိယာ, ဘဒ္ဒံ တေ တဿ စ ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ ဘဒ္ဒံ ဟောတု, တာဒိသာနံ မဟေသီနံ ဟိတာနုစိန္တနေန ပရလောကေ ဌိတာနမ္ပိ ဟိတသုခံ ဟောတိယေဝါတိ အဓိပ္ပာယော။

အထ သော တာပသော တေသံ ဝစနံ သုတွာ အနုကမ္ပံ ဥပာဒာယ ဥဗ္ဗရိယာ သန္တိကံ ဂန္တွာ တဿာ သောကဝိနောဒနတ္ထံ –

၃၇၄. “ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ၊ ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿနာမကာ။
ဣမသ္မိံ အာဠာဟနေ ဒဍ္ဎာ၊ တေသံ ကမနုသောစသီ”တိ။ –

ကထမာဟ ။ တတ္ထ **ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနီ**တိ ဆသဟဿာဓိကအသီတိသဟဿသင်္ခာ။ **ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿနာမကာ**တိ ဗ္ရဟ္မဒတ္တောတိ ဧဝံနာမကာ။ **တေသံ ကမနုသောစသီ**တိ တေသံ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿသင်္ခာတာနံ ဗ္ရဟ္မဒတ္တာနံ ကတမံ ဗ္ရဟ္မဒတ္တံ တွံ အနုသောစသိ, ကတမံ ပဋိစ္စ တေ သောကော ဥပ္ပန္နောတိ ပုစ္ဆိ။

ဧဝံ ပန တေန ဣသိနာ ပုစ္ဆိတာ ဥဗ္ဗရီ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ ဗ္ရဟ္မဒတ္တံ အာစိက္ခန္တီ –

၃၇၅. “ယော ရာဇာ စူဠနီပုတ္တော၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
တံ ဘန္တေ အနုသောစာမိ၊ ဘတ္တာရံ သဗ္ဗကာမဒ”န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **စူဠနီပုတ္တော**တိ ဧဝံနာမဿ ရညော ပုတ္တော။ **သဗ္ဗကာမဒန္တိ** မယှံ သဗ္ဗဿ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဿ အတ္တာရံ, သဗ္ဗေသံ တ သတ္တာနံ ဣစ္ဆိတအဒါယကံ။

ဧဝံ ဥဗ္ဗရိယာ ဝုတ္တေ ပုန တာပသော –

၃၇၆. “သဗ္ဗေဝါဟေသုံ ရာဇာနော၊ ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿနာမကာ။
သဗ္ဗေဝ စူဠနီပုတ္တာ၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘာ။

၃၇၇. “သဗ္ဗေသံ အနုပုဗ္ဗေန၊ မဟေသိတ္တမကာရယိ။
ကသ္မာ ပုရိမကေ ဟိတွာ၊ ပစ္ဆိမံ အနုသောစသီ”တိ။ – ကထာဒွယမာဟ။

၃၇၆. တတ္ထ **သဗ္ဗေဝါဟေသု**န္တိ သဗ္ဗေဝ တေ ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿသင်္ခာ ရာဇာနော ဗ္ရဟ္မဒတ္တဿ နာမကာ စူဠနီပုတ္တာ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘာဝ အဟေသုံ။ ဣမေ ရာဇဘာတဒယော ဝိသေသာ တေသု ဧကဿာပိ နာဟေသုံ။

၃၇၇. **မဟေသိတ္တမကာရယီ**တိ တွဉ္စ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အနုပုဗ္ဗေန အဂ္ဂမဟေသိဘာဝံ အကာသိ, အနုပ္ပတ္တာတိ အတ္ထော။ **ကသ္မာ**တိ ဂုဏတော စ သာမိကဘာဝတော စ အဝိသိဋ္ဌေသု တွေကေသု ဇနေသု ပုရိမကေ ရာဇာနော ပဟာယ ပစ္ဆိမံ ဧကံမေဝ ကသ္မာ ကေန ကာရဏေန အနုသောစသီတိ ပုစ္ဆိ။

တံ သုတွာ ဥဗ္ဗရီ သံဝေဂဇာတာ ပုန တာပသံ –

၃၇၈.''အာတုမေ ဣတ္ထိဘူတာယ၊ ဒီဃရတ္တာယ မာရိသ။
ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယ၊ သံသာရေ ဗဟုဘာသသီ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **အာတုမေ**တိ အတ္တနိ။ **ဣတ္ထိဘူတာယာ** တိ ဣတ္ထိဘာဝံ ဥပဂတာယ။ **ဒီဃရတ္တာယာ** တိ ဒီဃရတ္တံ။ အယဥ္ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ဣတ္ထိဘူတာယ အတ္တနိ သဗ္ဗကာလံ ဣတ္ထီယေဝ ဟောတိ, ဥဒာဟု ပုရိသဘာဝမ္ပိ ဥပဂစ္ဆတီတိ။ **ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယာ** တိ ယဿာ မယှံ ဣတ္ထိဘူတာယ ဧဝံ တာဝ ဗဟုသံသာရေ မဟေသိဘာဝံ မဟာမုနိ တွံ ဘာသသိ ကထေသီတိ အတ္ထော။ ''အာဟု မေ ဣတ္ထိဘူတာယာ''တိ တ ဟဗ္ဗော။ တတ္ထ **အာ**တိ အနုဿရဏတ္ထေ နိပါတော။ **အာဟု မေ**တိ သယံ အနုဿရိတံ အညာတမိဒံ မယာ, ဣတ္ထိဘူတာယ ဣတ္ထိဘာဝံ ဥပဂတာယ ဧဝံ မယှံ တွေက ကာလံ အပရာပရုပ္ပတ္တိ အဟောသိ။ ကသ္မာ? ယဿာ ယဿာ မေ ဣတ္ထိဘူတာယ သဗ္ဗေသံ အနုပုဗ္ဗေန မဟေသိတ္တမကာရယိ, ကိံ တွံ, မဟာမုနိ, သံသာရေ ဗဟုံ ဘာသသီတိ ယောဇနာ။

တံ သုတွာ တာပသော အယံ နိယမော သံသာရေ နတ္ထိ ''ဣတ္ထီ ဣတ္ထီယေဝ ဟောတိ, ပုရိသော ပုရိသော ဧဝ''တိ ဒဿေန္တော –

၃၇၉.''အဟု ဣတ္ထီ အဟု ပုရိသော၊ ပသုယောနိမ္ပိ အာဂမာ။
ဧဝမေတံ အတီတာနံ၊ ပရိယန္တော န ဒိဿတီ''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **အဟု ဣတ္ထီ အဟု ပုရိသော** တိ တွံ ကအစိ ဣတ္ထီပိ အဟောသိ, ကအစိ ပုရိသောပိ အဟောသိ။ န ကေဝလံ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝမေဝ, အထ ခော ပသု ယောနိမ္ပိ အဂမာသိ, ကအစိ ပသုဘာဝမ္ပိ အဂမာသိ, တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဥပဂတာ အဟောသိ။ **ဧဝမေတံ အတီတာနံ, ပရိယန္တော န ဒိဿတီ** တိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တံ ဧတံ ဣတ္ထိဘာဝံ ပုရိသဘာဝံ တိရစ္ဆာနာဒိဘာဝဥ္စ ဥပဂတာနံ အတီတာနံ အတ္တဘာဝါနံ ပရိယန္တော ဉာဏစက္ခုနာ မဟတာ ဥဿာဟေန ပဿန္တာနမ္ပိ န ဒိဿတိ။ န ကေဝလံ တဝေဝ, အထ ခော သဗ္ဗေသမ္ပိ သံသာရေ ပရိဗ္ဗမန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တဘာဝဿ ပရိယန္တော န ဒိဿတေဝ န ပညာယတေဝ။ တေနာဟ ဘဂဝါ –

''အနမတဂ္ဂေါယံ, ဘိက္ခဝေ, သံသာရော, ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတ''န္တိ (သံ. နိ. ၂.၁၂၄)။

ဧဝံ တေန တာပသေန သံသာရဿ အပရိယန္တတံ ကမ္မဿကတဥ္စ ဝိဘာဝေန္တေန ဒေသိတံ ဓမ္မံ သုတွာ သံသာရေ သံဝိဂ္ဂဟဒယာ ဓမ္မေ စ ပသန္နမာနသာ ဝိဂတသောကသလ္လာ ဟုတွာ အတ္တနော ပသာဒံ သောကဝိဂမနဥ္စ ပကာသေန္တီ –

၃၈၀.''အာဒိတ္တံ ဝတ မံ သန္တံ၊ ဃတသိတ္တံဝ ပာဝကံ။
ဝါရိနာ ဝိယ ဩသိဥ္စံ၊ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာပယေ ဒရံ။

၃၈၁.''အဗ္ဗဟီ ဝတ မေ သလ္လံ၊ သောကံ ဟဒယနိဿိတံ။
ယော မေ သောကပရေတာယ၊ ပတိသောကံ အပာနုဒိ။

၃၈၂.''သာဟံ အဗ္ဗူဠှသလ္လာသ္မိ၊ သီတိဘူတာသ္မိ နိဗ္ဗုတာ။
န သောစာမိ န ရောဒါမိ၊ တဝ သုတွာ မဟာမုနီ''တိ။ –

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။ တာသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ဣဒါနိ သံဝိဂ္ဂဟဒယာယ ဥဗ္ဗိရိယာ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေန္တော သတ္ထာ –

၃၈၃.''တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ သမဏဿ သုဘာသိတံ။
ပတ္တစီဝရမာဒါယ၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။

၃၈၄. ‘‘သာ စ ပဗ္ဗဇိတာ သန္တာ၊ အကရသ္မာ အနကရိယံ။
မေတ္တစိတ္တံ အာဘာဝေသိ၊ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။

၃၈၅. ‘‘ကမာ ကမံ ဝိစရန္တီ၊ ဓိဂမေ ရာဇဓာနိယော။
ဥရုဝေဠာ နာမ သော ကမော၊ ယတ္ထ ကာလမကုဗ္ဗထ။

၃၈၆. ‘‘မေတ္တစိတ္တံ အာဘာဝေတွာ၊ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။
ကုတ္ထိစိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ၊ ဗြဟ္မလောကူပဂါ အဟူ’’တိ။ – စတဿော ဂထာ အဘာသိ။

၃၈၃-၄. တတ္ထ **တဿာ** တိ တဿ တာပသဿ။ **သုဘာသိတန္တိ** သုဋ္ဌု ဘာသိတံ, ဓမ္မန္တိ အတ္ထော။ **ပဗ္ဗဇိတာ သန္တာ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတာ သမာနာ, ပဗ္ဗဇိတွာ တ ဟုတွာ သန္တကာယတစာ။ **မေတ္တစိတ္တ** န္တိ မေတ္တာသဟဂတံ စိတ္တံ။ စိတ္တသီသေန မေတ္တာဈာနံ ဝဒတိ။ **ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ** တိ တစ္ဆ သာ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေန္တီ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ အာဘာဝေသိ, န ဝိပဿနာပာဒကာဒိအတ္ထံ။ အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ ဗြဟ္မဝိဟာရာဒိကေ ဘာဝေန္တာ တာပသပရိဗ္ဗာဇကာ ယာဝဒေဝ ဘဝသမ္ပတ္တိအတ္ထမေဝ ဘာဝေသုံ။

၃၈၅-၆. **ကမာ ကမန္တိ** ကမတော အညံ ကမံ။ **အာဘာဝေတွာတ**တိ ဝဍ္ဎေတွာ ဗြူဟေတွာ။ **‘‘အာဘာဝေတွာ’’**တိ ကေစိ ပဌန္တိ, တေသံ အ-ကာရော နိပာတမတ္တံ။ **ကုတ္ထိစိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ** တိ ကုတ္ထိဘာဝေ စိတ္တံ အဇ္ဈာသယံ အဘိရုစိံ ဝိရာဇေတွာ ကုတ္ထိဘာဝေ ဝိရတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ။ **ဗြဟ္မလောကူပဂါ** တိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ဗြဟ္မလောကံ ဥပဂမနကာ အဟောသိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

သတ္ထာ ကမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ တဿာ ဥပာသိကာယ သောကံ ဝိနောဒေတွာ ဥပရိ စတုသစ္စဒေသနံ အကာသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ သာ ဥပာသိကာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ သမ္ပတ္တပရိသာယ စ ဒေသနာ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ဥဗ္ဗရိပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုတိ ခုဒ္ဒက-အဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

တေရသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

ဒုတိယဿ ဥဗ္ဗရိဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. စူဠဝဂ္ဂေါ

၁. အဘိဇ္ဇမာနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အဘိဇ္ဇမာနေ တရိမ္ဟိတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ လုဒ္ဒပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ဗာရာဏသိယံ ကိရ အပရဒိသာဘာဂေ ဟရဂင်္ဂါယ တသဘာကမံ အတိက္ကမိတွာ စုန္ဒဋ္ဌိလနာမကေ ကမေ ဧကော လုဒ္ဒကော အဟောသိ။ သော အရညေ မိဂေ ဝဓိတွာ ဝရမံသံ အင်္ဂါရေ ပစိတွာ ခါဒိတွာ အဝသေသံ ပဏ္ဏပုဋ္ဌေ ဗန္ဓိတွာ ကာဇေန ဂဟေတွာ ကမံ အာဂစ္ဆတိ။ တံ ဗာလအရကာ ကမဒွါရေ ဒိသွာ “မံသံ မေ ဒေဟိ, မံသံ မေ ဒေဟီ”တိ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ဥပဓာဝန္တိ။ သော တေသံ ထောကံ ထောကံ မံသံ ဒေတိ။ အထေကဒိဝသံ မံသံ အလဘိတွာ ဥဒ္ဒာလကပုပ္ဖံ ပိဠန္ဓိတွာ ဗဟုဉ္စ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ကမံ ဂစ္ဆန္တံ တံ အရကာ ကမဒွါရေ ဒိသွာ “မံသံ မေ ဒေဟိ, မံသံ မေ ဒေဟီ”တိ ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ ဥပဓာဝိံသု။ သော တေသံ ဧကေကံ ပုပ္ဖမဉ္ဇရိံ အဒါသိ။

အထ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တော နဂ္ဂေါ ဝိရူပရူပေါ ဘယာနကဒဿနော သုပိနေပိ အန္နပာနံ အဇာနန္တော သီသေ အာဗန္ဓိတဥဒ္ဒာလကကုသုမမာလာကလာပေါ “စုန္ဒဋ္ဌိလာယံ ဉာတကာနံ သန္တိကေ ကိဉ္စိ လဘိဿာမီ”တိ ဂင်္ဂါယ ဥဒကေ အဘိဇ္ဇမာနေ ပဋိသောတံ ပဒသာ ဂစ္ဆတိ။ တေန စ သမယေန ကောလိယော နာမ ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ မဟာမတ္တော ကုပိတံ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတွာ ပဋိနိဝတ္တန္တော ဟတ္ထိအဿာဒိပရိ တရဗလံ ထလပထေန ပေသေတွာ သယံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ အနုသောတံ နာတယ အာဂစ္ဆန္တော တံ ပေတံ တထာ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ ပုစ္ဆန္တော –

၃၈၇. “အဘိဇ္ဇမာနေ တရိမ္ဟိ, ဂင်္ဂါယ ဣဓ ဂစ္ဆသိ။
နဂ္ဂေါ ပုဗ္ဗဒ္ဓပေတောဝ, မာလဓာရီ အလင်္ကတော။
ကုဟိံ ဂမိဿသိ ပေတ, ကတ္ထ တသော ဘဝိဿတီ”တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **အဘိဇ္ဇမာနေ** တိ ပဒနိက္ခေပေန အဘိဇ္ဇမာနေ သဋ္ဌာတေ, **တရိမ္ဟိ ဂင်္ဂါယာ** တိ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ဥဒကေ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ။ **ပုဗ္ဗဒ္ဓပေတောဝ** တိ ကာယဿ ပုရိမဒ္ဓေန အပေတော ဝိယ အပေတယောနိကော ဒေဝပုတ္တော ဝိယ။ ကထံ? **မာလဓာရီ အလင်္ကတော** တိ, မာလာဟိ ပိဠန္ဓိတွာ အလင်္ကတသီသဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ **ကတ္ထ တသော ဘဝိဿတီ** တိ ကတရသ္မိံ ကမေ ဒေသေ တ တုယှံ နိတသော ဘဝိဿတိ, တံ ကထေဟီတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယံ တဒါ တေန ပေတေန ကောလိယေန စ ဝုတ္တံ, တံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရာ –

၃၈၈. “စုန္ဒဋ္ဌိလံ ဂမိဿာမိ, ပေတော သော ဣတိ ဘာသတိ။
အန္တရေ တသဘာကမံ, ဗာရာဏသိဉ္စ သန္တိကေ။

၃၈၉. “တဉ္စ ဒိသွာ မဟာမတ္တော, ကောလိယော ဣတိ ဝိဿုတော။
သတ္တုဘတ္တဉ္စ ပေတဿ, ပီတကဉ္စ ယုဂံ အဒါ။

၃၉၀. “နာတယ တိဋ္ဌမာနာယ, ကပ္ပကဿ အဒါပယိ။
ကပ္ပကဿ ပဒိန္နမ္ဟိ, ဌာနေ ပေတဿ ဒိဿထ။

၃၉၁. “တတော သုဝတ္ထဝသနော, မာလဓာရီ အလင်္ကတော။
ဌာနေ ဌိတဿ ပေတဿ, ဒက္ခိဏာ ဥပကပ္ပထ။
တသ္မာ ဒဇ္ဇေထ ပေတာနံ, အနုကမ္ပာယ ပုနပ္ပုန”န္တိ။ – ကထာယော အတေစုံ။

၃၈၈. တတ္ထ **စုန္ဒဒွိလ** န္တိ ဧဝံနာမကံ ကမံ။ **အန္တရေ တသာဘကမံ, ဗာရာဏသိဉ္စ သန္တိကေ** တိ တသာဘကမဿ စ ဗာရာဏသိယာ စ ဝေမဇ္ဈေ။ အန္တရာ-သဒ္ဒယောဂေန ဟေတံ သာမျတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဗာရာဏသိယာ သန္တိကေ ဟိ သော ကမောတိ။ အယဥ္ဟေတ္ထ အတ္ထော – အန္တရေ တသာဘကမဿ စ ဗာရာဏသိယာ စ ယော စုန္ဒဒွိလနာမကော ကမော ဗာရာဏသိယာ အဝိဒူရေ, တံ ကမံ ဂမိဿာမီတိ။

၃၈၉. **ကောလိယော ဣတိ ဝိဿုတော** တိ ကောလိယောတိ ဧဝံပကာသိတနာမော။ **သတ္တုံ ဘတ္တဉ္စ** တိ သတ္တုဉ္စေဝ ဘတ္တဉ္စ။ **ပီတကဉ္စ ယုဂံ အဒါ** တိ ပီတကံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဧကံ ဝတ္ထယုဂဉ္စ အဒါသိ။

၃၉၀. ကဒါ အဒါသီတိ စေ အာဟ **နာတယ တိဋ္ဌမာနာယ။ ကပ္ပကဿ အဒါပယီ** တိ ဂစ္ဆန္တိံ နာဝံ ဌပေတွာ တတ္ထ ဧကဿ နှာပိတဿ ဥပဟာသကဿ အဒါပေသိ , ဒိန္နမ္ပိ ဝတ္ထယုဂေတိ ယောဇနာ။ **ဌာနေ**တိ ဌာနသော တင္ခဏညေဝ။ **ပေတဿ ဒိဿထာ** တိ ပေတဿ သရီရေ ပညာယိတ္ထ, တဿ နိဝတ္ထနပါရုပနဝတ္ထံ သမ္ပဇ္ဇိ။ တေနာဟ **"တတော သုဝတ္ထဝသနော, မာလဓာရီ အလင်္ကတော"** တိ, သုဝတ္ထဝသနော မာလာဘရဏောပိ သုမဏ္ဍိတပသာဓိတော။ **ဌာနေ ဋ္ဌိတဿ ပေတဿ, ဒက္ခိဏာ ဥပကပ္ပထ** တိ ဒက္ခိဏေယျဋ္ဌာနေ ဌိတာ ပနေသာ ဒက္ခိဏာ တဿ ပေတဿ ယသ္မာ ဥပကပ္ပတိ, ဝိနိယောဂံ အဂမာသိ။ **တသ္မာ ဒဇ္ဇေထ ပေတာနံ, အနုကမ္ပာယ ပုနပ္ပုန** န္တိ ပေတာနံ အနုကမ္ပာယ ပေတေ ဥဒ္ဒိဿ ပုနပ္ပုနံ ဒက္ခိဏံ ဒဒေယျာတိ အတ္ထော။

အထ သော ကောလိယမဟာမတ္တော တံ ပေတံ အနုကမ္ပမာနော အနုဝိဓိ သမ္မာဒေတွာ အနုသောတံ အာဂန္တွာ သူရိယေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ ဗာရာဏသိံ သမ္ပာပုဏိ။ ဘဂဝါ စ တေသံ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ အာကာသေန အာဂန္တွာ ဂင်္ဂါတီရေ အဋ္ဌာသိ။ ကောလိယမဟာမတ္တောပိ နာဝတော ဩတရိတွာ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော ဘဂဝန္တံ နိမန္တေသိ – "အဓိဝါသေထ မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ အဇ္ဇတနာယ ဘတ္တံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ"တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။ သော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ တာဝဒေဝ ရမဏီယေ ဘူမိဘာဂေ မဟန္တံ သာခါမဏ္ဍပံ ဥပရိ စတူသု စ ပဿေသု နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိစိတ္တဝိဝိဓဝသနသမလင်္ကတံ ကာရေတွာ တတ္ထ ဘဂဝတော အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။

အထ သော မဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ ပူဇေတွာ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ဟုတွာ အတ္တနော ဝုတ္တာဝစနံ ပေတဿ စ ပဋိဝစနံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ "ဘိက္ခုသင်္ဃော အာဂစ္ဆတူ"တိ စိန္တေသိ။ စိန္တိတသမနန္တရမေဝ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝသဉ္စောဒိတော သုဝဏ္ဏဟံသဂဏော ဝိယ ဓတရဋ္ဌဟံသရာဇံ ဘိက္ခုသင်္ဃော ဓမ္မရာဇံ သမ္ပရိဝါရေသိ။ တာဝဒေဝ မဟာဇနော သန္နိပတိ "ဥဠာရာ ဓမ္မဒေသနာ ဘဝိဿတီ"တိ။ တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော မဟာမတ္တော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သန္တပ္ပေသိ။ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော မဟာဇနဿ အနုကမ္ပာယ "ဗာရာဏသိသမီပကမတသိနော သန္နိပတန္တူ"တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ သဗ္ဗေ စ တေ ဣဒ္ဓိဗလေန မဟာဇနာ သန္နိပတိံသု, ဥဠာရေ စဿ ပေတေ ဟကဒ္ဓေ အကာသိ။ တေသု ကေစိ ဆိန္နဘိန္နပိလောတိကခဏ္ဍဓရာ, ကေစိ အတ္တနော ကေသေဟေဝ ပဋိစ္ဆာဒိတကောပိနာ, ကေစိ နဂ္ဂ ယထာဇာတရူပါ ခုပ္ပိပါသာဘိဘူတာ တစပရိယောနဒ္ဓါ အဋ္ဌိမတ္တသရီရာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမန္တာ မဟာဇနဿ ပစ္စက္ခတော ပညာယိံသု။

အထ ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ, ယထာ တေ ကေဇ္ဈံ သန္နိပတိတွာ အတ္တနာ ကတံ ပါပကမ္မံ မဟာဇနဿ ပဝေဒေသုံ။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၃၉၁. "သာတုန္နဝသနာ ဧကေ၊ အညေ ကေသနိဝါသနာ။
ပေတာ ဘတ္တာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပက္ကမန္တိ ဒိသောဒိသံ။

၃၉၂. "ဒူရေ ဧကေ ပဓာဝိတွာ၊ အလဒ္ဓာဝ နိဝတ္တရေ။
ဆာတာ ပမုစ္ဆိတာ ဘန္တာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ။

၃၉၃. "ကေစိ တတ္ထ ပပတိတွာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ။

ပုဗ္ဗေ အကတကလျာဏာ၊ အဂ္ဂိဒမှာဝ အာတပေ။

၃၉၅. ''မယံ ပုဗ္ဗေ ဟာပမှာ၊ ဃရဏီ ကုလမာတရော။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော။

၃၉၆. ''ပဟူတံ အန္နပာနမ္ပိ၊ အပိဿု အဝကိရီယတိ။
သမ္မဂ္ဂတေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ န စ ကိဉ္စိ အဒမှသေ။

၃၉၇. ''အကမ္မကာမာ အလသာ၊ သာဒုကာမာ မဟဂ္ဃသာ။
အာလောပပိဏ္ဍအာတာရော၊ ပဋိဂ္ဂဟေ ပရိဘာသိမှသေ။

၃၉၈. ''တေ ဃရာ တာ စ အသိယော၊ တာနေတာဘရဏာနိ နော။
တေ အညေ ပရိစာရေန္တိ၊ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနော။

၃၉၉. ''ဝေဏီ တ အဝညာ ဟောန္တိ၊ ရထကာရီ စ ဒုဗ္ဘိကာ။
စဏ္ဍာလီ ကပဏာ ဟောန္တိ၊ ကပ္ပကာ စ ပုနပ္ပုနံ။

၄၀၀. ''ယာနိ ယာနိ နိဟီနာနိ၊ ကုလာနိ ကပဏာနိ စ။
တေသု တေသွေဝ ဇာယန္တိ၊ ဧသာ မစ္ဆရိနော ဂတိ။

၄၀၁. ''ပုဗ္ဗေ စ ကတကလျာဏာ၊ ဒါယကာ ဝီတမစ္ဆရာ။
သဂ္ဂံ တေ ပရိပူရေန္တိ၊ ဩဘာသေန္တိ စ နန္ဒနံ။

၄၀၂. ''ဝေဇယန္တေ စ ပါသာဒေ၊ ရမိတွာ ကာမကာမိနော။
ဥစ္စာကုလေသု ဇာယန္တိ၊ သဘောဂေသု တတော စုတာ။

၄၀၃. ''ကူဋာဂါရေ စ ပါသာဒေ၊ ပလ္လင်္ကေ ပေါနကတ္ထတေ။
ဗီဇိတင်္ဂါ မောရဟတ္ထေဟိ၊ ကုလေ ဇာတာ ယသဿိနော။

၄၀၄. ''အင်္ကတော အင်္ကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတာ။
ဓာတိယော ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ သာယံ ပါတံ သုခေသိနော။

၄၀၅. ''နယိဒံ အကတပုညာနံ၊ ကတပုညာနမေဝိဒံ။
အသောကံ နန္ဒနံ ရမ္မံ၊ တိဒသာနံ မဟာဝနံ။

၄၀၆. ''သုခံ အကတပုညာနံ၊ ဣဓ နတ္ထိ ပရတ္ထ စ။
သုခဉ္စ ကတပုညာနံ၊ ဣဓ စေဝ ပရတ္ထ စ။

၄၀၇. ''တေသံ သဟဗျကာမာနံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟုံ။
ကတပုညာ ဟိ မောဒန္တိ၊ သဂ္ဂေ ဘောဂသမင်္ဂိနော''တိ။ – ကထာယော အတေစုံ။

၃၉၂. တတ္ထ **သာတုန္နဝသနာ** တိ ဆိန္နဘိန္နပိလောတိကခဏ္ဍနိဝတ္ထနာ။ **ဧကေ**တိ ဧကစ္စေ။ **ကေသနိဝတ္ထနာ**တိ ကေသေဟေဝ ပဋိစ္ဆာဒိတကောပိနာ။ **ဘတ္တာယ ဂစ္ဆန္တီ** တိ ''အပ္ပေဝ နာမ ကုတော ဂတာ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ကိဉ္စိ ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တံ ဝါ ဝမိတဘတ္တံ ဝါ ဂဗ္ဘမလာဒိကံ ဝါ လဘေယျာမာ''တိ ကတ္ထစိဒေဝ အဋ္ဌတွာ ဃာသတ္တာယ ဂစ္ဆန္တိ။ **ပက္ကမန္တိ ဒိသောဒိသ** န္တိ ဒိသတော ဒိသံ အနေကယောဇနန္တရိကံ ဌာနံ ပက္ကမန္တိ။

၃၉၃. **ဒူရေ**တိ ဒူရေဝ ဌာနေ။ **ဧကေ**တိ ဧကစ္စေ ပေတာ။ **ပဓာဝိတွာ**တိ ဃာသတ္တာယ ဥပဓာဝိတွာ။ **အလဒ္ဓာဝ နိဝတ္တရေ**တိ ကိဉ္စိ ဃာသံ ဝါ ပါနီယံ ဝါ အလဘိတွာ ဧဝ နိဝတ္တန္တိ။ **ပမုစ္ဆိတာ** တိ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခေန သဉ္ဇာတ

မုဋ္ဌာ။ **ဘဋ္ဌာ** တိ ပရိဗ္ဘမဋ္ဌာ။ **ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ** တိ တာယ ဧဝ မုဋ္ဌာယ ဥပ္ပတ္တိယာ ဌတွာ အဝက္ခိတ္တမ
တ္တိကာပိဏ္ဍာ ဝိယ ဝိသုဿိတွာ ပထဝိယံ ပတိတာ။

၃၉၄. **တတ္ထာ** တိ ဂတဋ္ဌာနေ။ **ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ** တိ ပဟာတေ ပတိတာ ဝိယ ဇိဃစ္ဆာဒိဒုက္ခေန ဌာတုံ အသမ
တ္ထဘာဝေန ဘူမိယံ ပတိတာ, တတ္ထ တ ဂတဋ္ဌာနေ ဃာသာဒီနံ အလာဘေန ဆိန္နာသာ ဟုတွာ ကေနစိ ပဋိမုခံ သုမ္
ဘိတာ ပောထိတာ ဝိယ ဘူမိယံ ပတိတာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗေ အကတကလျာဏာ** တိ ပုရိမဘဝေ အကတကု
သလာ။ **အဂ္ဂိဒဍ္ဎာဝ အာတပေ** တိ နိဒာဃကာလေ အာတပဋ္ဌာနေ အဂ္ဂိနာ ဒဍ္ဎာ ဝိယ, ခုပ္ပိပါသဂ္ဂိနာ ဍယှမာနာ
မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တီတိ အတ္ထော။

၃၉၅. **ပုဗ္ဗေ** တိ အတီတဘဝေ။ **ပါပဓမ္မာ** တိ ဣဿုကီမစ္ဆရီအာဒိဘာဝေန လာမကသဘာဝါ။ **ဃရဏီ**တိ ဃရသာ
မိနိယော။ **ကုလမာတရော**တိ ကုလအရကာနံ မာတရော, ကုလပုရိသာနံ တ မာတရော။ **ဒီပန္တိ** ပတိဋ္ဌံ, ပုညန္တိ အတ္
ထော။ တဥ္ဟိ သတ္တာနံ သုဂတီသု ပတိဋ္ဌာဘာဝတော "ပတိဋ္ဌာ"တိ ဝုစ္စတိ။ **နာကမှာ**တိ န ကရိမှာ။

၃၉၆. ပဟူတန္တိ ဗဟုံ။ **အန္နပာနမ္ပိ** တိ အန္နဥ္စ ပာနဥ္စ။ **အပိဿု အဝကိရိယတီ** တိ **သု**တိ နိပါတမတ္တံ, အပိ
အဝကိရိယတိ ဆဍ္ဍီယတိ။ **သမ္မဂ္ဂတေ** တိ သမ္မာ ဂတေ သမ္မာ ပဋိပန္နေ သမ္မာ ပဋိပန္နာယ။ **ပဗ္ဗဇိတေ** တိ ပဗ္ဗဇိတာယ။
သမ္ပဒာနေ ဟိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ။ သမ္မဂ္ဂတေ တ ပဗ္ဗဇိတေ သတိ လဗ္ဘမာနေတိ အတ္ထော။ **န စ ကိဉ္စိ အဒမှသေ**
တိ "ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ ဒေယျဓမ္မံ နာဒမှာ"တိ ဝိပ္ပဋိသာရာဘိဘူတာ ဝဒန္တိ။

၃၉၇. **အကမ္မကာမာ**တိ သာဓူတိ အကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ အကုသလံ ကာမေန္တီတိ အကမ္မကာမာ, သာဓူဟိ တ ကတ္တဗ္
ဗံ ကုသလံ ကာမေန္တီတိ ကမ္မကာမာ, န ကမ္မကာမာတိ အကမ္မကာမာ , ကုသလဓမ္မေသု အစ္ဆန္ဒိကာတိ အတ္ထော။ **အ
လသာ**တိ ကုသီတာ ကုသလကမ္မကရဏေ နိဗ္ဗီရိယာ။ **သာဒုကာမာ**တိ သာတမဓုရဝတ္ထုပိယာ။ **မဟဂ္ဃသာ** တိ မဟာဘောဇ
နာ, ဥဘယေနာပိ သုန္ဒရဉ္စ မဓုရဉ္စ ဘောဇနံ လဘိတွာ အတ္တနာဝ ကိဉ္စိ အဒတွာ သယမေဝ ဘုဥ္ဇိတာရောတိ ဒသ္
သေတိ။ **အာလောပပိဏ္ဍဒာတာရော** တိ အာလောပမတ္တဿပိ ဘောဇနပိဏ္ဍဿ အဒါယကာ။ **ပဋိဂ္ဂဟေ** တိ တဿ ပ
ဋိဂ္ဂဏှနကေ။ **ပရိဘာသိမှသေ**တိ ပရိဘဝံ ကရောန္တာ ဘာသိမှ, အဝမညိမှ ဥပ္ပဏ္ဍိမှာ စာတိ အတ္ထော။

၃၉၈. **တေ ဃရာ**တိ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ "အမှာကံ ဃရ"န္တိ မမတ္တံ အကရိမှာ, တာနိ ဃရာနိ ယထာဌိတာနိ,
ဣဒါနိ နော န ကိဉ္စိ ဥပကပ္ပတီတိ အဓိပ္ပာယော။ **တာ စ အသိယော တာနေတာဘရဏာနိ နော**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ န
ယော။ တတ္ထ **နော**တိ အမှာကံ။ **တေ**တိ တေ ဃရာဒိကေ။ **အညေ ပရိစာရေန္တိ** , ပရိဘောဂါဒိဝသေန ဝိနိယောဂံ က
ရောန္တီတိ အတ္ထော။ **မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနော** တိ မယံ ပန ပုဗ္ဗေ ကေဝလံ ကိဠေသုပ္ပသုတာ ဟုတွာ သာပတေယျံ ပ
ဟာယ ဂမနီယံ အနုကမိကံ ကာတုံ အဇာနန္တာ ဣဒါနိ ခုပ္ပိပါသာဒိဒုက္ခဿ ဘာဂိနော ဘာဇမာတိ အတ္တာနံ ဂရဟန္တာ
ဝဒန္တိ။

၃၉၉. ဣဒါနိ ယသ္မာ ပေတယောနိတော စဝိတွာ မနုဿေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ သတ္တာ ယေဘုယျေန တဿေ
ဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဟီနဇာတိကာ ကပဏဝုတ္တိနော ဝ ဟောန္တိ, တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ဝေဏိ
တ"**တိအာဒိနာ ဒွေ ဝ ကထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဝေဏိ**တတိ ဝေနဇာတိကာ, ဝိလီဝကာရာ နဠကာရာ ဟောန္တီတိ အတ္
ထော။ **တ**-သဒ္ဒော အနိယမတ္ထော။ **အဝညာ**တိ အဝညေယျာ, အဝဇာနိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ဝမှနာ"တိ တ
ပါဌော, ပရေဟိ ဗာဓနီယာတိ အတ္ထော။ **ရထကာရီ**တိ စမ္မကာရိနော။ **ဒုဗ္ဘိကာ** တိ မိတ္တဒုဗ္ဘိကာ မိတ္တာနံ ဗာဓိကာ။ **စဏ္ဍ
ာလီ**တိ စဏ္ဍာလဇာတိကာ။ **ကပဏာ**တိ ဝနိဗ္ဗကာ အတိဝိယ ကာရုညပ္ပတ္တာ ။ **ကပ္ပကာ** တိ ကပ္ပကဇာတိကာ, သဗ္ဗတ္
ထ "ဟောန္တိ ပုနပ္ပုန"န္တိ ယောဇနာ, အပရာပရမ္ပိ ဣမေသု နိဟီနကုလေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၀၀. **တေသု တေသွေဝ ဇာယန္တိ** တိ ယာနိ ယာနိ အညာနိပိ နေသာဒပုက္ကုသကုလာဒီနိ ကပဏာနိ အတိဝိယ ဝမ္
ဘနိယာနိ ပရမဒုဂ္ဂတာနိ စ, တေသု တေသု ဧဝ နိဟီနကုလေသု မစ္ဆရိယမလေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတာ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေနာဟ **"ဧသာ မစ္ဆရိနော ဂတီ"** တိ။

၄၀၁. ဇဝံ အကတပုညာနံ သတ္တာနံ ဂတိံ ဒဿေတွာ ကတပုညာနံ ဂတိံ ဒဿေတုံ **"ပုဗ္ဗေ စ ကတကလျာဏာ"**တိ သတ္တ ကထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သဂ္ဂံ တေ ပရိပူရေန္တီ** တိ ယေ ပုဗ္ဗေ ပုရိမဇာတိယံ ကတကလျာဏာ အယကာ အနပုညာဘိရတာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရာ, တေ အတ္တနော ရူပသမ္ပတ္တိယာ စေဝ ပရိတရသမ္ပတ္တိယာ စ သဂ္ဂံ ဒေဝလောကံ ပရိပူရေန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ ကရောန္တိ။ **သြဘာသေန္တိ စ နန္ဒန** န္တိ န ကေဝလံ ပရိပူရေန္တိယေဝ, အထ ခေါ ကပ္ပရုက္ခာဒီနံ ပဘာဟိ သဘာဝေနေဝ ဩဘာသမာနမ္ပိ နန္ဒနဝနံ အတ္တနော ဝတ္ထာဘရဏဇုတီဟိ သရီရပ္ပဘာယ စ အဘိဘဝိတွာ တ စေဝ ဩဘာသေတွာ စ ဇောတေန္တိ။

၄၀၂. **ကာမကာမိနော**တိ ယထိစ္ဆိတေသု ကာမဂုဏေသု ယထာကာမံ ပရိဘောဂဝန္တော။ **ဥစ္စာကုလေသူ**တိ ဥစ္စေသု ခတ္တိယကုလာဒီသု ကုလေသု။ **သဘောဂေသူ**တိ မဟာဝိဘဝေသု။ **တတော စုတာ**တိ တတော ဒေဝလောကတော စုတာ။

၄၀၃. **ကူဋာဂာရေ စ ဟသာဒေ**တိ ကူဋာဂာရေ စ ဟသာဒေ စ။ **ဗီဇိတင်္ဂါ** တိ ဗီဇိယမာနဒေဟာ။ **မောရဟတ္ထေဟီ** တိ မောရပိဉ္ဆပဋိမဏ္ဍိတဗီဇနီဟတ္ထေဟိ။ **ယသဿိနော** တိ ပရိတရဝန္တော ရမန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

၄၀၄. **အင်္ကတော အင်္ကံ ဂစ္ဆန္တီ** တိ အရကကာလေပိ ဉာတီနံ ဓာတီနဉ္စ အင်္ကတ္ထာနတော အင်္ကတ္ထာနမေဝ ဂစ္ဆန္တိ, န ဘူမိတလန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **ဥပတိဋ္ဌန္တီ** တိ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောန္တိ။ **သုခေသိနော**တိ သုခမိစ္ဆန္တာ, "မာ သီတံ တ ဥဏှံ တ"တိ အပ္ပကမ္ပိ ဒုက္ခံ ပရိဟရန္တာ ဥပတိဋ္ဌန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

၄၀၅. **နယိဒံ အကတပုညာန**န္တိ က္ကဒံ သောကဝတ္တုအဘာဝတော အသောကံ ရမ္မံ ရမဏီယံ တိဒသာနံ တာဝတိံသဒေတနံ **မဟာဝနံ** မဟာဥပဝနဘူတံ **နန္ဒနံ** နန္ဒနဝနံ အကတပုညာနံ န ဟောတိ, တေဟိ လဒ္ဓုံ န သက္ကာတိ အတ္ထော။

၄၀၆. **က္ကဓာ**တိ က္ကမသ္မိံ မနုဿလောကေ ဝိသေသတော ပုညံ ကရီယတိ, တံ သန္ဓာယာဟ။ **က္ကဓာ**တိ တ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ။ **ပရတ္ထာ** တိ သမ္ပရာယေ။

၄၀၇. **တေသန္တိ** တေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ ဒေဝေဟိ။ **သဟဗ္ယကာမာန** န္တိ သဟဘာဝံ က္ကစ္ဆန္တေဟိ။ **ဘောဂသမင်္ဂိနော**တိ ဘောဂေဟိ သမန္နာဂတာ, ဒိဗ္ဗေဟိ ပဉ္စကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ မောဒန္တီတိ အတ္ထော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဇဝံ တေဟိ ပေတေဟိ သာဓာရဏတော အတ္တနာ ကတကမ္မဿ စ ဂတိယာ ပုညကမ္မဿ စ ဂတိယာ ပဝေဒိတာယ သံဝိဂ္ဂမနဿ ကောဋ္ဌိယာမစ္စပမုခဿ တတ္ထ သန္နိပတိတဿ မဟာဇနဿ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဘဂဝတ ဝိတ္ထာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ စတုရာသီတိယာ ပာဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ။

အဘိဇ္ဇမာနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သာဏဝာသိတ္ထေရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော တိ က္ကဒံ သတ္တရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မတော သာဏဝာသိတ္ထေရဿ ဉာတိပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ဗာရာဏသိယံ ကိတဝဿ နာမ ရညော ပုတ္တော ဥယျာနကီဠံ ကီဠိတွာ နိဝတ္တန္တော သုနေတ္တံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ နဂရတော နိက္ခမန္တံ ဒိသွာ က္ကဿရိယမဒမတ္တော ဟုတွာ "ကထဉှိ နာမ မယှံ အဉ္ဇလိံ အကတွာ အယံ မုဏ္ဍကော ဂစ္ဆတီ"တိ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩတရိတွာ "ကစ္စိ တေ ပိဏ္ဍပာတော လဒ္ဓော"တိ အာလပန္တော ဟတ္ထတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပထဝိယံ ဟတေတွာ ဘိန္ဒိ။ အထ နံ သဗ္ဗတ္ထ တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ နိဗ္ဗိကာရံ ကရုဏာဝိပ္ဖာရသောမနဿနိဟတပသန္နစိတ္တမေဝ ဩလောကေန္တံ အဋ္ဌာနာဃာတေန ဒူသိတစိတ္တော "ကိံ မံ ကိတဝဿ ရညော ပုတ္တံ န ဇာနာသိ, တွံ ဩလောကယန္တော မယှံ ကိံ ကရိဿသီ"တိ ဝတွာ အဝဟသန္တော ပက္ကာမိ။ ပက္ကန္တမတ္တဿေဝ စဿ နရကဂ္ဂိအဟပဋိဘာဂေ ဇလဝသရီရအဟော ဉပ္ပဇ္ဇိ။ သော တေန မဟာသန္တာပေနာဘိဘူတကာယော အတိဗာဠှံ ဒုက္ခဝေဒနာဘိတုန္နော ကာလံ ကတွာ အဝီစိမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိ။

သော တတ္ထ ဒက္ခိဏပဿေန တမပဿေန ဥတ္တာနော အဝကုဇ္ဇောတိ ဗဟူဟိ ပကာရေဟိ ပရိဝတ္တိတွာ စ တုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ပစ္စိတွာ တတော စုတော ပေတေသု အပိရိမိတကာလံ ခုပ္ပိပာသာဒိဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ တတော စုတော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေ ကုဏ္ဍိနဂရဿ သမီပေ ကေဝဋ္ဋဂါမေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဇာတိဿရဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ, တေန သော ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ အနုဘူတပုဗ္ဗံ ဒုက္ခံ အနုဿရန္တော ဝယပ္ပတ္တောပိ ဟပဘယေန ဉာတကေဟိပိ သဒ္ဓိံ မစ္ဆဗန္ဓနတ္ထံ န ဂစ္ဆတိ။ တေသု ဂစ္ဆန္တေသု မစ္ဆေ ဃာတေတုံ အနိစ္ဆန္တော နိလီယတိ, ဂတော စ ဇာလံ ဘိန္ဒတိ, ဇီဝန္တေ တ မစ္ဆေ ဂဟေတွာ ဥဒကေ ဝိဿဇ္ဇေတိ, တဿ တံ ကိရိယံ အရောစန္တာ ဉာတကာ ဂေဟ တော တံ နီဟရိံသု။ ဧကော ပနဿ ဘာတာ သိနေဟဗဒ္ဓဟဒယော အဟောသိ။

တေန စ သမယေန အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကုဏ္ဍိနဂရံ ဥပနိဿာယ သာဏပဗ္ဗတေ ဝိဟရတိ။ အထ သော ကေဝဋ္ဋ ပုတ္တော ဉာတကေဟိ ပရိစ္စတ္တော ဟုတွာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမန္တော တံ ပဒေသံ ပတ္တော ဘောဇနဝေလာ ယ ထေရဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ ထေရော တံ ပုစ္ဆိတွာ ဘောဇနေန အတ္ထိကဘာဝံ ဉတွာ တဿ ဘတ္တံ ဒတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော သဗ္ဗံ တံ ပဝတ္တိံ ဉတွာ ဓမ္မကထာယ ပသန္နမာနသံ ဉတွာ ''ပဗ္ဗဇိဿသိ, အာဝုသော''တိ? ''အာမ, ဘန္တေ, ပဗ္ဗဇိဿာမီ''တိ။ ထေရော တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ တေန သဒ္ဓိံ ဘဂဝတော သန္တိကံ အ ဂမာသိ။ အထ နံ သတ္ထာ အာဟ – ''အာနန္ဒ, ဣမံ သာမဏေရံ အနုကမ္ပေယျာသီ''တိ။ သော စ အကတကုသလတ္တာ အပ္ပလာဘော အဟောသိ။ အထ နံ သတ္ထာ အနုဂ္ဂဏှန္တော ဘိက္ခူနံ ပရိဘောဂတ္ထာယ ပာနီယဃဋာနံ ပရိပူရဏေ နိ ယောဇေသိ။ တံ ဒိသွာ ဥပာသကာ တဿ ဗဟူနိ နိစ္စဘတ္တာနိ ပဋ္ဌပေသုံ။

သော အပရေန သမယေန လဒ္ဓူပသမ္ပဒော အရဟတ္တံ ပတွာ ထေရော ဟုတွာ ဒ္ဝါဒသဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သာ ဏပဗ္ဗတေ ဝသိ။ တဿ ပန ဉာတကာ ပဉ္စသတမတ္တာ အနုပစိတကုသလကမ္မာ ဥပစိတမစ္ဆေရာဒိပာပဓမ္မာ ကာလံ ကတွာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တဿ ပန မာတာပိတရော ''သေ အမှေဟိ ပုဗ္ဗေ ဂေဟတော နိက္ကမိတော''တိ သာရဇ္ဇမာနာ တံ အနုပသင်္ကမိတွာ တသ္မိံ ဗဒ္ဓသိနေဟံ ဘာတိကံ ပေသေသုံ။ သော ထေရဿ ကမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌ သမယေ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ကတဉ္စလီ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ **''မာတာ ပိတာ စ တေ, ဘန္တေ''**တိအာဒိကထာ အဝေစ။ **ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော** တိအာဒယော ပန အာဒိတော ပဉ္စ ကထာ တာသံ သမ္ဗန္ဓဒဿ နတ္ထံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ဌပိတာ။

၄၀၈. ''ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော၊ သာဏဝါသိနိဝါသိကော။
ပောဋ္ဌပာဒောတိ နာမေန၊ သမဏော ဘာဝိတိန္ဒြိယော။

၄၀၉. ''တဿ မာတာ ပိတာ ဘာတာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၁၀. ''တေ ဒုဂ္ဂတာ သူစိကဋ္ဋာ၊ ကိလန္တာ နဂ္ဂိနော ကိသာ။
ဥတ္တသန္တာ မဟတ္တာသာ၊ န ဒဿေန္တိ ကုရူရိနော။

၄၁၁. ''တဿ ဘာတာ ဝိတရိတွာ၊ နဂ္ဂေါ ဧကပထေကကော။
စတုကုဏ္ဍိကော ဘဝိတွာန၊ ထေရဿ ဒဿယီတုမံ။

၄၁၂. ''ထေရော စာမနသိကတွာ၊ တုဏှီဘူတော အတိက္ကမိ။
သော စ ဝိညာပယီ ထေရံ၊ 'ဘာတာ ပေတဂတော အဟံ'။

၄၁၃. ''မာတာ ပိတာ စ တေ ဘန္တေ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၁၄. ''တေန ဒုဂ္ဂတာ သူစိကဋ္ဋာ၊ ကိလန္တာ နဂ္ဂိနော ကိသာ။
ဥတ္တသန္တာ မဟတ္တာသာ၊ န ဒဿေန္တိ ကုရူရိနော။

၄၁၅. ‘‘အနုကမ္ပဿု ကာရုဏိကော၊ ဒတွာ အနုတ္တဒိသာဟိ နော။
တဝ ဒိန္နေန အနေန၊ ယာပေဿန္တိ ကုရူရိနော’’တိ။

၄၀၈-၉. တတ္ထ **ကုဏ္ဍိနာဂရိယော ထေရော** တိ ဇေ၀ံနာမကေ နဂရေ ဇာတသံ၀ဍ္ဍော ထေရော, ‘‘ကုဏ္ဍိကနဂရော ထေရော’’တိပိ ပါဠော, သော ဧ၀တ္ထော။ **သာဏဝါသိနိဝါသိကော**တိ သာဏပဗ္ဗတ၀ါသီ။ **ပောဋ္ဌပါဒောတိ နာမေနာ** တိ နာမေန ပေါဋ္ဌပါဒော နာမ။ **သမဏော**တိ သမိတပါပေါ။ **ဘာဝိတိန္ဒြိယော** တိ အရိယမဂ္ဂဘာ၀နာယ ဘာ၀ိတသဒ္ဓါဒိန္ဒြိယော, အရဟာတိ အတ္ထော။ **တဿာ** တိ တဿ သာဏ၀ါသိတ္ထေရဿ။ **ဒုဂ္ဂတာ** တိ ဒုဂ္ဂတိဂတာ။

၄၁၀. **သူစိကဋ္ဌာ** တိ ပူတိနာ လူခဂတ္တာ အင်္ဂကာ, သူစိကာတိ လဒ္ဓနာမာယ ခုပ္ပိပါသာယ အင်္ဂာ ပီဠိတာ။ ‘‘သူစိကဏ္ဌာ’’တိ ကေစိ ပဌန္တိ, သူစိဆိဒ္ဒသဒိသမုခဒ္ဓာရာတိ အတ္ထော။ **ကိလန္တာ** တိ ကိလန္တကာယစိတ္တာ။ **နဂ္ဂိနော** တိ နဂ္ဂရူပါ နိစ္စောဠာ။ **ကိသာ**တိ အဋ္ဌိတ္တစမတ္တသရီရတာယ ကိသဒေဟာ။ **ဥတ္တသန္တာ** တိ ‘‘အယံ သမဏော အမှာကံ ပုတ္တော’’တိ သြတ္တပ္ပေန ဥတ္ရာသံ အာပဇ္ဇန္တော ။ **မဟတ္တာသာ** တိ အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မံ ပဋိစ္စ သဉ္ဇာတမဟာဘယာ။ **န ဒဿေန္တိ** တိ အတ္တာနံ န ဒဿေန္တိ, သမ္မုခီဘာ၀ံ န ဂစ္ဆန္တိ။ **ကုရူရိနော**တိ အရုဏကမ္မန္တာ။

၄၁၁. **တဿ ဘာတာ** တိ သာဏ၀ါသိတ္ထေရဿ ဘာတာ။ **ဝိတရိတွာ**တိ ၀ိတိဏ္ဏော ဟုတွာ, သြတ္တပ္ပသန္တာသ ဘယာတိ အတ္ထော။ ၀ိတုရိတွာတိ တ ပါဌော, တုရိတော ဟုတွာ, တရမာနရူပေါ ဟုတွာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ **ဧကပထေ**တိ ဧကပဒိကမဂ္ဂေ။ **ဧကကော**တိ ဧကိကော အဒုတိယော။ **စတုကုဏ္ဍိကော ဘဝိတွာန** တိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ ကုဏ္ဍေတိ အတ္တဘာ၀ံ ပ၀တ္တေတီတိ စတုကုဏ္ဍိကော, ဒွီဟိ ဇာဏူဟိ ဒွီဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂစ္ဆန္တော တိဋ္ဌန္တော စ, ဇေ၀ံဘူတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ သော ဟိ ဇေ၀ံ ပုရတော ကောပီနပဋိစ္ဆာဒနာ ဟောတီတိ တထာ အကာသိ။ **ထေရဿ ဒဿယီတုမန္တိ** ထေရဿ အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိသယိ ဒဿေသိ။

၄၁၂. **အမနသိကတွာ**တိ ‘‘အယံ နာမ ဧသော’’တိ ဇေ၀ံ မနသိ အကရိတွာ အနာ၀ဇ္ဇေတွာ။ **သော စာ**တိ သော ပေ တော။ **ဘာတာ ပေတဂတော အဟန္တိ** ‘‘အဟံ အတီတတ္တဘာ၀ေ ဘာတာ, ဣဒါနိ ပေတဘူတော ဣဓာဂတော’’တိ ၀တွာ ၀ိညာပယိ ထေရန္တိ ယောဇနာ။

၄၁၃-၅. ယထာ ပန ၀ိညာပယိ, တံ ဒဿေတုံ **‘‘မာတာ ပိတာ စ’’**တိအာဒိနာ တိဿော ဂါထာ ၀ုတ္တာ။ တတ္ထ **မာတာ ပိတာ စ တေ**တိ တ၀ မာတာ စ ပိတာ စ။ **အနုကမ္ပဿု** တိ အနုဂ္ဂဏှ အနုဒယံ ကရောဟိ။ **အနုတ္တဒိသာဟီ**တိ အာဒိသ။ **နော**တိ အမှာကံ။ **တဝ ဒိန္နေနာ** တိ တယာ ဒိန္နေန။

တံ သုတွာ ထေရော ယထာ ပဋိပဇ္ဇိ, တံ ဒဿေတုံ –

၄၁၆. ‘‘ထေရော စရိတွာ ပိဏ္ဍာယ၊ ဘိက္ခူ အညေ စ ဒွါဒသ။
ဧကဇ္ဈံ သန္နိပတိံသု၊ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂကာရဏာ။

၄၁၇. ‘‘ထေရော သဗ္ဗေဝ တေ အာဟ၊ ယထာလဒ္ဓံ ဒဒါထ မေ။
သင်္ဃဘတ္တံ ကရိဿာမိ၊ အနုကမ္ပာယ ဉာတိနံ။

၄၁၈. ‘‘နိယျာဒယိံသု ထေရဿ၊ ထေရော သင်္ဃံ နိမန္တယိ။
ဒတွာ အနုတ္တဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
‘ဣဒံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော’။

၄၁၉. ‘‘သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဘောဇနံ ဥဒပဇ္ဇထ။
သုစိံ ပဏီတံ သမ္ပန္နံ၊ အနေကရသဗျဉ္ဇနံ။

၄၂၀. ‘‘တတော ဥဒ္ဒဿယီ ဘာတာ၊ ဝဏ္ဏဝာ ဗလဝါ သုခီ။

ပဟူတံ ဘောဇနံ ဘန္တေ၊ ပဒ္ဒ နဂ္ဂမှဟသေ မယံ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ဝတ္ထံ လဘာမသေ။

၄၂၁. ''ထေရော သင်္ကာရကူဋမှာ၊ ဥစ္စိနိတွာန နန္တကေ။
ပိလောတိကံ ပဋံ ကတွာ၊ သင်္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒါ။

၄၂၂. ''ဒတွာ အန္တဝါဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
'ဣဒံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော'။

၄၂၃. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဝတ္ထာနိ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။
တတော သုဝတ္ထဝသနာ၊ ထေရဿ ဒဿယီတုမံ။

၄၂၄. ''ယာဝတာ နန္ဒရာဇဿ၊ ဝိဇိတသ္မိံ ပဋိစ္ဆဒါ။
တတော ဗဟုတရာ ဘန္တေ၊ ဝတ္ထာနစ္ဆာဒနာနိ နော။

၄၂၅. ''ကောသေယျကမ္ဗလီယာနိ၊ ခောမကပ္ပာသိကာနိ စ။
ဝိပုလာ စ မဟဂ္ဃာ စ၊ တေဟာကာသေဝလမ္ဗရေ။

၄၂၆. ''တေ မယံ ပရိဒဟာမ၊ ယံ ယဉှိ မနသော ပိယံ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ဂေဟံ လဘာမသေ။

၄၂၇. ''ထေရော ပဏ္ဏကုဋိံ ကတွာ၊ သင်္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒါ။
ဒတွာ စ အန္တဝါဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
'ဣဒံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော'။

၄၂၈. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဃရာနိ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။
ကူဋာဂါရနိဝေသနာ၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂသော မိတာ။

၄၂၉. ''န မနုဿေသု ဤဒိသာ၊ ယာဒိသာ နော ဃရာ ဣဓ။
အပိ ဒိဗ္ဗေသု ယာဒိသာ၊ တာဒိသာ နော ဃရာ ဣဓ။

၄၃၀. ''ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ပါနီယံ လဘာမသေ။

၄၃၁. ''ထေရော ကရဏံ ပူရေတွာ၊ သင်္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒါ။
ဒတွာ အန္တဝါဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
'ဣဒံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော'။

၄၃၂. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ပါနီယံ ဥဒပဇ္ဇထ။
ဂမ္ဘီရာ စတုရဿာ စ၊ ပောက္ခရညော သုနိမ္မိတာ။

၄၃၃. ''သီတောဒိကာ သုပ္ပတိတ္ထာ၊ သီတာ အပ္ပဋိဂန္ဓိယာ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ ဝါရိကိဉ္ဇက္ခပူရိတာ။

၄၃၄. ''တတ္ထ နှတွာ ပိဝိတွာ စ၊ ထေရဿ ပဋိဒဿယုံ။
ပဟူတံ ပါနီယံ ဘန္တေ၊ ပါဒါ ဒုက္ခာ ဖလန္တိ နော။

၄၃၅. ''အာဟိဏ္ဍမာနာ ခဉ္ဇာမ၊ သက္ခရေ ကုသကဏ္ဍကေ။
တထာ ဘန္တေ ပရက္ကမ၊ ယထာ ယာနံ လဘာမသေ။

၄၁၆."ထေရော သိဟဠဒိုက် လဒ္ဓာ၊ သင္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒာ။
ဒတ္တာ အနုတ္တာဒိသိ ထေရော၊ မာတု ပိတု စ ဘာတုနော။
'ကြာခံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု၊ သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော'။

၄၁၇."သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ပေတာ ရထေန မာဂမုံ။
အနုကမ္ပိတမှာ ဘဒန္တေ၊ ဘတ္တေနစ္ဆာဒနေန စ။

၄၁၈."ဃရေန ဟနီယအနေန၊ ယာနအနေန စူဘယံ။
မုနိံ ကာရုဏိကံ လောကေ၊ ဘန္တေ ဝန္ဒိတုမာဂတာ"တိ။ – ကထာယော အာဟံသု။

၄၁၆-၇. တတ္ထ **ထေရော စရိတ္တာ ပိဏ္ဍာယာ** တိ ထေရော ပိဏ္ဍာပာတစာရိကာယ စရိတ္တာ။ **ဘိက္ခူ အညေ စ ဒ္ဒ တဒသာ**တိ ထေရေန သဟ ဝသန္တာ အညေ စ ဒ္ဒတဒသ ဘိက္ခူ **ကေဇ္ဈံ** ကေတော **သန္နိပတိံသု** ။ ကသ္မာတိ စေ? **ဘတ္တဝိ ဿဂ္ဂကာရဏာ**တိ ဘတ္တကိစ္စကာရဏာ ဘုဥ္ဇနိမိတ္တံ။ **တေ**တိ တေ ဘိက္ခူ။ **ယထာလဒ္ဓ** န္တိ ယံ ယံ လဒ္ဓံ။ **ဒအာ ထာ**တိ ဒေထ။

၄၁၈. **နိယ္ယာဒယိံသူ** တိ အဒံသု။ **သင္ဃံ နိမန္တယီ** တိ တေ ဇဝ ဒ္ဒတဒသ ဘိက္ခူ သင္ဃုဒ္ဒေသဝသေန တံ ဘတ္တံ အတုံ နိမန္တေသိ။ **အနုတ္တာဒိသီ**တိ အာဒိသိ။ တတ္ထ ယေသံ အနုတ္တာဒိသိ, တေ ဒဿေတုံ **"မာတု ပိတု စ ဘာတုနော, ကြာခံ မေ ဉာတီနံ ဟောတု, သုခိတာ ဟောန္တု ဉာတယော"**တိ ဝုတ္တံ။

၄၁၉. **သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ** တိ ဉဒ္ဒိဋ္ဌသမနန္တရမေဝ။ **ဘောဇနံ ဉဒပဇ္ဇထာ** တိ တေသံ ပေတာနံ ဘောဇနံ ဉပ္ပဇ္ဇိ။ ကီဒိသန္တိ အာဟ **"သုစိ"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ **အနေကရသဗျဥ္ဇန** န္တိ နာနာရသေဟိ ဗျဥ္ဇနေဟိ ယုတ္တံ, အထ တ အနေကရသံ အနေကဗျဥ္ဇနဥ္စ။ **တတော**တိ ဘောဇနလာဘတော ပစ္ဆာ။

၄၂၀. **ဉဒ္ဒသ္ဃဃီ ဘာတာ** တိ ဘာတိကဘူတော ပေတော ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ **ဝဏ္ဏဝာ ဗလဝာ သု ခီ**တိ တေန ဘောဇနလာဘေန တာဝဒေဝ ရူပသမ္ပန္နော ဗလသမ္ပန္နော သုခိတော ဝ ဟုတွာ။ **ပဟူတံ ဘောဇနံ, ဘန္တေ** တိ, ဘန္တေ, တဝ အနာနုဘာဝေန ပဟူတံ အနပ္ပကံ ဘောဇနံ အမှေဟိ လဒ္ဓံ။ **ပဿ နဂ္ဂမှာသေ** တိ ဩလောကေ ဟိ, နဂ္ဂိကာ ပန အမှ, တသ္မာ တထာ, ဘန္တေ, **ပရက္ကမ** ပယောဂံ ကရောဟိ။ **ယထာ ဝတ္ထံ လဘာမသေ** တိ ယေန ပကာရေန ယာဒိသေန ပယောဂေန သဗ္ဗေဝ မယံ ဝတ္ထာနိ လဘေယျာမ, တထာ တယမထာတိ အတ္ထော။

၄၂၁. **သင်္ကာရကူဋမှဟာ** တိ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ကာရဋ္ဌာနတော။ **ဉစ္စိနိတွတနာ** တိ ဂဝေသနဝသေန ဂဟေတွာ။ **နန္တကေ** တိ ဆိန္နပရိယန္တေ ဆဍ္ဍိတဒုဿခဏ္ဍေ ။ တေ ပန ယသ္မာ ခဏ္ဍဘူတာ ပိလောတိကာ နာမ ဟောန္တိ, တာ ဟိ စ ထေရော စီဝရံ ကတွာ သင္ဃဿ အဒာသိ, တသ္မာ အာဟ **"ပိလောတိကံ ပဋံ ကတွာ, သင္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒာ"**တိ။ တတ္ထ **သင္ဃေ စာတုဒ္ဒိသေ အဒာ** တိ စတူဟိပိ ဒိသာဟိ အာဂတဘိက္ခုသင္ဃဿ အဒာသိ။ သမ္ပအနုတ္ထေ ဟိ ကြာခံ ဘုမ္မဝစနံ။

၄၂၃-၄. **သုဝတ္ထဝသနာ** တိ သုန္ဒရဝတ္ထဝသနာ။ **ထေရဿ ဒဿယိတုမ** န္တိ ထေရဿ အတ္တာနံ ဒဿ ယိ ဒဿေသိ, ဟာကဋ္ဌော အဟောသိ။ ပဋိစ္ဆာဒယတိ ဇတ္ထာတိ **ပဋိစ္ဆိအာ** ။

၄၂၈-၉. **ကူဋာကာရနိဝေသနာ**တိ ကူဋာကာရဘူတာ တဒညနိဝေသနသင်္ခာတာ စ ဃရာ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသဝသေန ဟေ တံ ဝုတ္တံ။ **ဝိဘတ္တာ** တိ သမစတုရဿအာယတဝဋ္ဋသဏ္ဍာနာဒိဝသေန ဝိဘတ္တာ။ **ဘာဂသော မိတာ**တိ ဘာဂေန ပရိ စ္ဆိန္နာ။ **နော**တိ အမှာကံ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ ပေတလောကေ။ **အပိ ဒိဗ္ဗေသု** တိ **အပီ**တိ နိပာတမတ္တံ, ဒေဝလောကေ သူတိ အတ္ထော။

၄၃၁. **ကရဏ္ဍိ** ဓမကရဏံ။ **ပူရေတွာ**တိ ဉဒကဿ ပူရေတွာ။ **တရိကိဥ္စက္ခပူရိတာ** တိ တတ္ထ တတ္ထ တရိ မတ္ထကေ ပဒုမုပ္ပလာဒီနံ ကေသရဘာရေဟိ သဉ္ဆာဒိတဝသေန ပူရိတာ။ **ဖလန္တိ** တိ ပုပ္ဖန္တိ, ပဏှဟိကပရိယန္တာဒိ သု ဝိအလေန္တီတိ အတ္ထော။

၄၃၅-၆. **အာဟိဏ္ဍမာနာ** တိ ဝိစရမာနာ။ **ခဋ္ဌာမာ** တိ ခဋ္ဌနဝသေန ဂဏ္ဌာမ။ **သက္ခရေ ကုသကဏ္ဋကေ** တိ သက္ခရဝတိ ကုသကဏ္ဋကဝတိ စ ဘူမိဘာဂေ, သက္ခရေ ကုသကဏ္ဋကေ စ အက္ကမန္တာတိ အတ္ထော။ **ယာနန္တိ** ရထဝယှာဒိကံ ယံကိဉ္စိ ယာနံ။ **သိဗိကဉ္စိကန္တိ** ကေပဋ္ဌလဥပဟနံ။

၄၃၇-၈. **ရထေန မာဂမုန္တိ** မကာရော ပဒသန္ဓိကရော, ရထေန အာဂမံသု။ **ဥဘယန္တိ** ဥဘယေန အနေန, ယာနအနေန စေဝ ဘတ္တာဒိစတုပစ္စယအနေန စ။ ဟနိယအနေန ဟေတ္ထ ဘေသဇ္ဇအနမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝတိ။

ထေရော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ "ယထာ က္လမေ ဓေဝရဟိ, ဇေံ တွဝမ္ပိ က္လတော အနန္တရာတီတေ အတ္တဘာဝေ ပေတော ဟုတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိ"တိ ဝတွာ ထေရေန ယာစိတော သုတ္တပေတဝတ္ထုံ ကထေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော သဉ္ဇာတသံဝေဂေ အာနသီလာဒိပုညကမ္မနိရတော အဟောသီတိ။

သာဏာတသိတ္တေထရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ရထကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရ န္တိ က္လဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ အညတရာ က္လတ္ထီ သီလာစာရသမ္ပန္နာ ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယေန သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ သုဝိဘတ္တဝိစိတ္ရဘိတ္တိထမ္ဘသောပာနဘူမိတလံ အတိဝိယ ဒဿနီယံ ဇေံ အာတသံ ကတွာ တတ္ထ ဘိက္ခူ နိသီဒါပေတွာ ပဏီတေန အာဟာရေန ပရိဝိသိတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ နိယျာဒေသိ။ သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ အညဿ ဟပကမ္မဿ ဝသေန ဟိမဝတိ ပဗ္ဗတရာဇေ ရထကာရဒဟံ နိဿာယ ဝိမာနပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿာ သင်္ဃဿ အာတသအနပုညာနုဘာဝေန သဗ္ဗရတနမယံ ဥဠာရံ အတိဝိယ သမန္တတော ဟသာဒိကံ မနောဟရံ ရမဏီယံ ပောက္ခရဏီယံ နန္ဒနဝနသဒိသံ ဥပသောဘိတံ ဝိမာနံ နိဗ္ဗတ္တိ, သယဥ္စ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဘိရူပာ ဒဿနီယာ ဟသာဒိကာ အဟောသိ။

သာ တတ္ထ ပုရိသေဟိ ဝိနာဝ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တီ ဝိဟရတိ။ တဿာ တတ္ထ ဒီဃရတ္တံ နိပ္ပုရိသာယ ဝသန္တိယာ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ။ သာ ဥက္ကဏ္ဌိတာ ဟုတွာ "အတ္ထေသော ဥပာယော"တိ စိန္တေတွာ ဒိဗ္ဗာနိ အမ္ဗပက္ကာနိ နဒိယံ ပက္ခိပတိ။ သဗ္ဗံ ကဏ္ဏမုဏ္ဍပေတိဝတ္ထုသ္မိံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ က္လမ ပန ဗာရာဏသိတသီ ဇေော မာဏဝေ ဂင်္ဂါယ တေသု ဇေံ အမ္ဗဖလံ ဒိသွာ တဿ ပဘဝံ ဂဝေသန္တော အနုက္ကမေန တံ ဌာနံ ဂန္တွာ တ နဒိံ ဒိသွာ တဒနုသာရေန တဿာ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂတော။ သာ တံ ဒိသွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ နေတွာ ပဋိသန္ထာရံ ကရောန္တီ နိသီဒိ။ သော တဿာ ဝသနဋ္ဌာနသမ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ပုစ္ဆန္တော –

၄၃၉. "ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရံ၊ ဝိမာနမာရုယှ အနေကစိတ္တံ။
တတ္ထစ္ဆသိ ဒေဝိ မဟာနုဘာဝေ၊ ပထဒ္ဓနိ ပန္နရသေဝ စန္ဒော။

၄၄၀. "ဝဏ္ဏော စ တေ ကနကဿ သန္နိဘော၊ ဥတ္တတ္တရူပေါ ဘုသ ဒဿနေယျော။
ပလ္လင်္ကသေဋ္ဌေ အတုလေ နိသိန္နာ၊ ဇေော တုဝံ နတ္ထိ စ တုယှ သာမိကော။

၄၄၁. "က္လမာ စ တေ ပောက္ခရဏီ သမန္တာ၊ ပဟူတမလျာ ဗဟုပုဏ္ဍရီကာ။
သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏေဟိ သမန္တမောတ္ထတာ၊ န တတ္ထ ပင်္ကော ပဏကော စ ဝိဇ္ဇတိ။

၄၄၂. "ဟံသာ စိမေ ဒဿနီယာ မနောရမာ၊ ဥဒကသ္မိံမနုပရိယန္တိ သဗ္ဗဒာ။
သမယျ ဝဂ္ဂုပနဒန္တိ သဗ္ဗေ၊ ဗိန္ဒုဿရာ ဒုန္ဒုဘီနံဝ ဃောသော။

၄၄၃. "ဒဒ္ဒလ္လမာနာ ယသသာ ယသဿိနီ၊ နာဝါယ စ တွံ အဝလမ္ဗ တိဋ္ဌသိ။

အာဠာရပမှေ ဟာသိတေ ပိယံဝဒေ၊ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ ဘုသံ ဝိရောစသိ။

၄၄၄. ‘‘က္ကဒံ ဝိမာနံ ဝိရဇံ သမေ ဌိတံ၊ ဥယျာနဝန္တံ ရတိနန္ဒိဝဍ္ဎနံ။
ကူဋာဂါရံ နာရိ အနောမဒဿနေ၊ တယာ သဟ နန္ဒနေ က္ကဓ မောဒိတု’’န္တိ။ –

က္ကမာ ကထာ အဘာသိ။

၄၃၉. တတ္ထ **တတ္ထာ** တိ တသ္မိံ ဝိမာနေ။ **အစ္ဆသိ** တိ က္ကစ္ဆိတိစ္ဆိတကာလေ နိသီဒသိ။ **ဒေဝီ**တိ တံ အာလပတိ။ **မဟာနုဘာဝေ**တိ မဟတာ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေန သမန္နာဂတေ။ **ပထဒ္ဒနီ** တိ အတ္တနော ပထဘူတေ အဒ္ဒနိ, ဂဂနတလမဂ္ဂေတိ အတ္ထော။ **ပန္နရသေဝ စန္ဒော** တိ ပုဏ္ဏမာသိယံ ပရိပုဏ္ဏမဏ္ဍလော စန္ဒော ဝိယ ဝိဇ္ဇောတမာနာတိ အတ္ထော။

၄၄၀. **ဝဏ္ဏော စ တေ ကနကဿ သန္နိဘော** တိ တဝ ဝဏ္ဏော စ ဥတ္တတ္တသိင်္ဂီသုဝဏ္ဏေန သဒိသော အတိဝိယ မနောဟရော။ တေနာဟ **‘‘ဥတ္တတ္တရူပော ဘုသ ဒဿနေယျော’’** တိ။ **အတုလေ**တိ မဟာရဟေ။ **အတုလေ**တိ တ ဒေဝတာယ အာလပနံ, အသဒိသရူပေတိ အတ္ထော။ **နတ္ထိ စ တုယှံ သာမိကော**တိ တုယှံ သာမိကော စ နတ္ထိ။

၄၄၁. **ပဟူတမလျာ** တိ ကမလကုဝလယာဒိဗဟုဝိဓကုသုမဝတိယော ။ **သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏေဟိ** တိ သုဝဏ္ဏတလုကာဟိ။ **သမန္တမောတ္ထတာ** တိ သမန္တတော ဩကိဏ္ဏာ။ **တတ္ထာ** တိ တာသု ပောက္ခရဏီသု။ **ပင္ကော ပဏကော စာ** တိ က ဒ္ဒမော တ ဥဒကပိစ္ဆိလ္လော တ န ဝိဇ္ဇတိ။

၄၄၂. **ဟံသာ စိမေ ဒဿနီယာ မနောရမာ** တိ က္ကမေ ဟံသာ စ ဒဿနသုခာ မနောရမာ စ။ **အနုပရိယန္တိ** တိ အနုဝိစရန္တိ။ **သဗ္ဗဒာ** တိ သဗ္ဗေသု ဥတူသု။ **သမယျာ** တိ သင်္ဂမ္မ။ **ဝဂ္ဂု** တိ မဓုရံ။ **ဥပနဒန္တိ** တိ ဝိကူဇန္တိ။ **ဗိန္ဒုဿရာ** တိ အဝိသဋဿရာ သမ္ပိဏ္ဍိတဿရာ။ **ဒုန္ဒုဘီနံဝ ဃောသော** တိ ဝဂ္ဂုဗိန္ဒုဿရဘာဝေန ဒုန္ဒုဘီနံ ဝိယ တဝ ပောက္ခရဏိယံ ဟံသာနံ ဃောသောတိ အတ္ထော။

၄၄၃. **ဒဒ္ဒလ္လမာနာ** တိ အတိဝိယ အဘိဇလန္တီ။ **ယသသာ**တိ ဒေဝိဒ္ဓိယာ။ **နာဝါယာ**တိ အောဏိယံ၊ ပောက္ခရဏိယ ဥဟ္ပိ ပဒုမိနိယံ သုဝဏ္ဏနာဝါယ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသီဒိတွာ ဥဒကကီဠံ ကီဠန္တီ ပေတိ ဒိသွာ ဧဝမာဟ။ **အဝလမ္ဗ**တိ အဝလမ္ဗိတွာ အပဿေနံ အပဿာယ။ **တိဋ္ဌသိ** တိ က္ကဒံ ဌာနသဒ္ဒဿ ဂတိနိဝတ္တိ အတ္ထတ္တာ ဂတိယာ ပဋိက္ခေပဝစနံ။ ‘‘နိသဇ္ဇသိ’’တိ တ ဟဒ္ဓော, နိသီဒသိစ္စေဝဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အာဠာရပမှေ**တိ ဝေလ္လိတ ဒီဃနီလပခုမေ။ **ဟာသိတေ**တိ ဟာသိတမဟာဟာသိတမုခေ။ **ပိယံဝဒေ**တိ ပိယဘာဏိနီ။ **သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ** တိ သဗ္ဗေဟိ အင်္ဂေဟိ သုန္ဒရေ, သောဘနသဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီတိ အတ္ထော။ **ဝိရောစသီ**တိ ဝိရာဇေသိ။

၄၄၄. **ဝိရဇန္တိ** ဝိဂတရဇံ နိဒ္ဒောသံ။ **သမေ ဌိတန္တိ** သမေ ဘူမိဘာဂေ ဌိတံ, စတုရဿသောဘိတတာယ တ သမ ဘာဂေ ဌိတံ, သမန္တဘဒ္ဒကန္တိ အတ္ထော။ **ဥယျာနဝန္တ** န္တိ နန္ဒနဝနသဟိတံ။ **ရတိနန္ဒိဝဍ္ဎန** န္တိ ရတိဥ နန္ဒိဥ ဝဍ္ဎေတီတိ ရတိနန္ဒိဝဍ္ဎနံ, သုခဉ္စ ပီတိယာ စ သံဝဍ္ဎနန္တိ အတ္ထော။ **နာရီ**တိ တဿာ အာလပနံ။ **အနောမဒဿနေ**တိ ပရိပုဏ္ဏအင်္ဂပစ္စင်္ဂတာယ အနိန္ဒိတဒဿနေ။ **နန္ဒနေ** တိ နန္ဒနကရေ။ **က္ကဓာ**တိ နန္ဒနဝနေ, ဝိမာနေ တ။ **မောဒိတု**န္တိ အဘိရမိတုံ က္ကစ္ဆာမီတိ ယောဇနာ။

ဧဝံ တေန မာဏဝေန ဝုတ္တေ သာ ဝိမာနပေတိဒေဝတာ တဿ ပဋိဝစနံ ဒေန္တီ –

၄၄၅. ‘‘ကရောဟိ ကမ္မံ က္ကဓ ဝေဒနီယံ၊ စိတ္တဉ္စ တေ က္ကဓ နိဟိတံ ဘဝတု။
ကတွာန ကမ္မံ က္ကဓ ဝေဒနီယံ၊ ဧဝံ မမံ လစ္ဆသိ ကာမကာမိနီ’’န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကရောဟိ ကမ္မံ က္ကဓ ဝေဒနီယ** န္တိ က္ကဓ က္ကမသ္မိံ ဒိဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဝိပစ္စနကံ ဝိပာကဒါယကံ ကုသလ ကမ္မံ ကရောဟိ ပသဝေယျာသိ။ **က္ကဓ နိဟိတ**န္တိ က္ကဓူပနီတံ, ‘‘က္ကဓ နိန္န’’န္တိ တ ဟဒ္ဓော, က္ကမသ္မိံ ဌာနေ နိန္နံ ပောဏံ ပဗ္ဘာရံ တဝ စိတ္တံ ဘဝတု ဟောတု။ **မမန္တိ** မံ။ **လစ္ဆသိ** တိ လဘိဿသိ။

သော မာဏဝေ တဿာ ဝိမာနပေတိယာ ဝစနံ သုတွာ တတော မနုဿပထံ ဂတော တတ္ထ စိတ္တံ ပဏိဓာယ တ ဖ္ဖံ ပုညကမ္မံ ကတွာ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိ တဿာ ပေတိယာ သဟဗျတံ။ တမတ္ထံ ပကာသေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၄၄၆. ''သာဝူတိ သော တဿာ ပဋိဿုဏိတွာ၊
အကာသိ ကမ္မံ တဟိံ ဝေဒနီယံ။
ကတွာန ကမ္မံ တဟိံ ဝေဒနီယံ၊
ဥပပဇ္ဇိ သော မာဏဝေ တဿာ သဟဗျတ''န္တိ။ –

ဩသာနဂါထမာဟံသု။ တတ္ထ **သာဓူတိ** သမ္ပဋိစ္ဆနေ နိပါတော။ **တဿာ** တိ တဿာ ဝိမာနပေတိယာ။ **ပဋိဿုဏိတွာတိ** တဿာ ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ။ **တဟိံ ဝေဒနီယန္တိ** တသ္မိံ ဝိမာနေ တာယ သဒ္ဓိံ ဝေဒိတဗ္ဗသုခဝိပါကံ ကုသလကမ္မံ။ **သဟဗျတ** န္တိ သဟဘာဝံ။ သော မာဏဝေ တဿာ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇီတိ ယောဇနာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝံ တေသု တတ္ထ စိရကာလံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တေသု ပုရိသော ကမ္မဿ ပရိက္ခယေန ကာလမကာသိ, ဣတ္ထီ ပန အတ္တနော ပုညကမ္မဿ ခေတ္တင်္ဂတဘာဝေန ဇေ ဗုဒ္ဓန္တရံ တတ္ထ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဝသိ။ အထ အမှာကံ ဘဂဝတိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကေ အနုက္ကမေန ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဇေကဒိဝသံ ပဗ္ဗတစာရိကံ စရမာနော တံ ဝိမာနဉ္စ ဝိမာနပေတိဉ္စ ဒိသွာ ''ဝေဠုရိယထမ္ဘံ ရုစိရံ ပဘဿရ''န္တိအာဒိကာဟိ ဂါထာဟိ ပုစ္ဆိ။ သာ စဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ တံ သုတွာ ထေရော သာဝတ္ထိံ အာဂန္တွာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော အနာဒိပုညဓမ္မနိရတော အဟောသီတိ။

ရထကာရပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဘုသပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဘုသာနိ ဧကော သာလိံ ပုနာပရောတိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ စတ္တာရော ပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ ဧကော ကူဋဝါဏိဇော ကူဋမာနာဒီဟိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ သော သာလိပလာပေ ဂဟေတွာ တမ္ဗမတ္တိကာယ ပရိဘာဝေတွာ ဂရုတရေ ကတွာ ရတ္တသာလိဟိ သဒ္ဓိံ မိဿေတွာ ဝိက္ကိဏိ။ တဿ ပုတ္တော ''ဃရံ အာဂတာနံ မမ မိတ္တသုဟဇ္ဇာနံ သမ္မာနံ န ကရောတီ''တိ ကုပိတော ယုဂစမ္မံ ဂဟေ တွာ မာတုသီသေ ပဟာရမဒာသိ။ တဿ သုဏိသာ သဗ္ဗေသံ အတ္ထာယ ဌပိတမံသံ စောရိကာယ ခါဒိတွာ ပုန တေဟိ အနုယုဥ္ဇိယမာနာ ''သစေ မယာ တံ မံသံ ခါဒိတံ, ဘဝေ ဘဝေ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသံ ကန္တိတွာ ခါဒေယျ''န္တိ သပထ မကာသိ။ ဘရိယာ ပနဿ ကိဉ္စိဒေဝ ဥပကရဏံ ယာစန္တာနံ ''နတ္ထီ''တိ ဝတွာ တေဟိ နိပ္ပီဠိယမာနာ ''သစေ သန္တံ နတ္ထီတိ ဝဒာမိ, ဇာတဇာတဋ္ဌာနေ ဂူထဘက္ခာ ဘဝေယျ''န္တိ မုသာဝါဒေန သပထမကာသိ။

တေ စတ္တာရောပိ ဇနာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ဝိဉ္ဈာဋဝိယံ ပေတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တတ္ထ ကူဋဝါဏိဇော ကမ္မဖလေန ပဇ္ဇလန္တံ ဘုသံ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ အတ္တနော မတ္ထကေ အာကိရိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝတိ, တဿ ပုတ္တော အယောမယေဟိ မုဂ္ဂရေဟိ သယမေဝ အတ္တနော သီသံ ဘိန္ဒိတွာ အနပ္ပကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။ တဿ သုဏိသာ ကမ္မဖလေန သုနိသိတေဟိ အတိဝိယ ဝိပုလာယတေဟိ နခေဟိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ ကန္တိတွာ ခာဒန္တီ အပရိမိတံ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ, တဿ ဘရိယာယ သုဂန္ဓံ သုဝိသုဒ္ဓံ အပဂတကာဠကံ သာလိဘတ္တံ ဥပနီတမတ္တမေဝ နာနာဝိဓကိမိကုလာကုလံ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆံ ဂူထံ သမ္ပဇ္ဇတိ, တံ သာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိဂ္ဂဟေ တွာ ဘုဉ္ဇန္တီ မဟာဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

ဧဝံ တေသု စတူသု ဇနေသု ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝန္တေသု အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလာ နော ပဗ္ဗတစာရိကံ စရန္တော ဇေကဒိဝသံ တံ ဌာနံ ဂတော။ တေ ပေတေ ဒိသွာ –

၄၄၇. ‘‘ဘုသာနိ ဧကော သာလိံ ပုနာပရော၊ အယဥ္စ နာရီ သကမံသလောဟိတံ။
တုဝဥ္စ ဂူထံ အသုစိံ အကန္တံ၊ ပရိဘုဥ္ဇသိ ကိဿ အယံ ဝိပါကော’’တိ။ –

ဣမာယ ကထာယ တေဟိ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ဘုသာနီ**တိ ပလာပါနိ။ **ဧကော**တိ ဧကော။ **သာလိ**န္တိ သာလိ နော။ သာမိအတ္ထေ ဟေတံ ဥပယောဂဝစနံ, သာလိနော ပလာပါနိ ပဇ္ဇလန္တာနိ အတ္တနော သီသေ အဝကိရတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ပုနာပရော**တိ ပုန အပရော။ ယော ဟိ သော မာတုသီသံ ပဟရိ, သော အယောမုဂ္ဂရေဟိ အတ္တနော သီသံ ပဟရိတွာ တ သီသဘေဒံ ပာပုဏာတိ, တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သကမံသလောဟိတ**န္တိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသံ လောဟိတဉ္စ ပရိဘုဥ္ဇတီ တိ ယောဇနာ။ **အကန္တ**န္တိ အမနာပံ ဇေဂုစ္ဆံ။ **ကိဿ အယံ ဝိပါကော**တိ ကတမဿ ပာပကမ္မဿ ဣဒံ ဖလံ, ယံ ဣအနိ တုမှေဟိ ပစ္စနုဘဝီယတီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ထေရေန တေဟိ ကတကမ္မေ ပုစ္ဆိတေ ကူဋဝိနိစ္ဆယိကဿ ဘရိယာ သဗ္ဗေဟိ တေဟိ ကတကမ္မံ အာစိက္ခန္တီ –

၄၄၈. ‘‘အယံ ပုရေ မာတရံ ဟိံသတိ၊ အယံ ပန ကူဋဝါဏိဇော။
အယံ မံသာနိ ခါဒိတွာ၊ မုသာဝါဒေန ဝဉ္စေတိ။

၄၄၉. ‘‘အဟံ မနုဿေသု မနုဿဘူတာ၊ အဂာရိနီ သဗ္ဗကုလဿ ဣဿရာ။
သန္တေသု ပရိဂုဟာမိ၊ မာ စ ကိဉ္စိ ဣတော အဒံ။

၄၅၀. ‘‘မုသာဝါဒေန ဆာဒေမိ၊ နတ္ထိ ဧတံ မမ ဂေဟေ။
သစေ သန္တံ နိဂုဟာမိ၊ ဂူထော မေ ဟောတု ဘောဇနံ။

၄၅၁. ‘‘တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေန၊ မုသာဝါဒဿ စူဘယံ။
သုဂန္ဓံ သာလိနော ဘတ္တံ၊ ဂူထံ မေ ပရိဝတ္တတိ။

၄၅၂. ‘‘အဝဉ္ဈာနိ စ ကမ္မာနိ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။
ဒုဂ္ဂန္ဓံ ကိမိနံ မီဠှံ၊ ဘုဉ္ဇာမိ စ ပိဝါမိ စာ’’တိ။ – ကထာ အဘာသိ။

၄၄၈. တတ္ထ **အယ**န္တိ ပုတ္တံ ဒဿေန္တီ ဝဒတိ။ **ဟိံသတီ**တိ ဗာဓေန ပရိဗာဓေတိ, မုဂ္ဂရေန ပဟရတီတိ အတ္ထော။ **ကူဋဝါဏိဇော**တိ ခလဝါဏိဇော, ဝဉ္စနာယ ဝါဏိဇ္ဇကာရကောတိ အတ္ထော။ **မံသာနိ ခါဒိတွာ**တိ ပရေဟိ သာဓာရဏမံသံ ခါဒိတွာ ‘‘န ခါဒာမီ’’တိ မုသာဝါဒေန တေ ဝဉ္စေတိ။

၄၄၉-၅၀. **အဂာရိနီ**တိ ဂေဟသာမိနီ။ **သန္တေသူ**တိ ဝိဇ္ဇမာနေသွေဝ ပရေဟိ ယာစိတဥပကရဏေသု။ **ပရိဂုဟာမီ**တိ ပဋိစ္ဆာဒေသိံ။ ကာလဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ **မာ စ ကိဉ္စိ ဣတော အဒ**န္တိ ဣတော မမ သန္တကတော ကိဉ္စိမတ္တမ္ပိ အတ္ထိကဿ ပရဿ န အဒာသိံ။ **ဆာဒေမီ**တိ ‘‘နတ္ထိ ဧတံ မမ ဂေဟေ’’တိ မုသာဝါဒေန ဆာဒေသိံ။

၄၅၁-၂. **ဂူထံ မေ ပရိဝတ္တတီ**တိ သုဂန္ဓံ သာလိဘတ္တံ မယှံ ကမ္မဝသေန ဂူထဘာဝေန ပရိဝတ္တတိ ပရိဏမတိ။ **အဝဉ္ဈာနီ**တိ အမောဃာနိ အနိပ္ဖလာနိ။ **န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတီ**တိ ယထူပစိတံ ကမ္မံ ဖလံ အဒတွာ န ဟိ ဝိနဿတိ။ **ကိမိန**န္တိ ကိမိဝန္တံ သဉ္ဇာတကိမိကုလံ။ **မီဠှ**န္တိ ဂူထံ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။

ဧဝံ ထေရော တဿာ ပေတိယာ ဝစနံ သုတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ဘုသပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အစ္ဆေရရူပံ သုဂတဿ ဉာဏန္တိ ဣဒံ ကုမာရပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သာဝတ္ထိယံ ကိရ ဗဟူ ဥပါသကာ ဓမ္မဂဏာ ဟုတွာ နဂရေ မဟန္တံ မဏ္ဍပံ ကာရေတွာ တံ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ဝတ္ထေဟိ အလင်္ကရိတွာ ကာလဿေဝ သတ္ထာရံ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ နိမန္တေတွာ မဟာရဟဝရပစ္စတ္ထရဏတ္ထတေသု အာသနေသု ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသင်္ဃံ နိသီဒါပေတွာ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီဟိ ပူဇေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေန္တိ။ တံ ဒိသွာ အညတရော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော ပုရိသော တံ သက္ကာရံ အသဟမာနော ဧဝမာဟ – "ဝရမေတံ သဗ္ဗံ သင်္ကာရကူဋေ ဆဍ္ဍိတုံ, န တွေဝ ဣမေသံ မုဏ္ဍကာနံ ဒိန္န"န္တိ။ တံ သုတွာ ဥပါသကာ သံဝိဂ္ဂမာနသာ "ဘာရိယံ ဝတ ဣမိနာ ပုရိသေန ပါပံ ပသုတံ, ယေန ဧဝံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ ဘိက္ခုသင်္ဃေ အပရဒ္ဓ"န္တိ တမတ္ထံ တဿ မာတုယာ အာရောစေတွာ "ဂစ္ဆ, တွံ သသာဝကသင်္ဃံ ဘဂဝန္တံ ခမာပေဟီ"တိ အာဟံသု။ သာ "သာဓူ"တိ ပဋိဿုဏိတွာ ပုတ္တံ သန္တဇ္ဇေတွာ သညာပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုတ္တေန ကတအစ္စယံ ဒေသေတွာ ခမာပေတွာ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ သတ္တာဟံ ယာဂုဒါနေန ပူဇံ အကာသိ။ တဿာ ပုတ္တော နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ ကိလိဋ္ဌကမ္မုပဇီဝိနိယာ ဂဏိကာယ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သာ စ နံ ဇာတမတ္တံယေဝ "ဒါရကော"တိ ဉတွာ သုသာနေ ဆဍ္ဍာပေသိ။ သော တတ္ထ အတ္တနော ပုညဗလေနေဝ ဂဟိတာရက္ခော ကေနစိ အနုပဒ္ဒုတော မာတု-အင်္ကေ ဝိယ သုခံ သုပိ။ ဒေဝတာ တဿ အာရက္ခံ ဂဏှိံသူတိ စ ဝဒန္တိ။

အထ ဘဂဝါ ပစ္စူသသမယေ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော တံ ဒါရကံ သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ ဒိသွာ သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယ သိဝထိကံ အဂမာသိ။ "သတ္ထာ ဣဓာဂတော, ကာရဏေနေတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ မဟာဇနော သန္နိပတိ။ ဘဂဝါ သန္နိပတိတပရိသာယ "နာယံ ဒါရကော ဩညာတဗ္ဗော, ယဒိပိ ဣဒါနိ သုသာနေ ဆဍ္ဍိတော အနာထော ဌိတော, အာယတိံ ပန ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ ဥဠာရသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိဿတီ"တိ ဝတွာ တေဟိ မနုဿေဟိ "ကိံ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဣမိနာ ပုရိမဇာတိယံ ကတံ ကမ္မ"န္တိ ပုဋ္ဌော –

"ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ၊ ပူဇံ အကာသိ ဇနတာ ဥဠာရံ။
တတြဿ စိတ္တဿဟု အညထတ္တံ၊ ဝါစံ အဘာသိ ဖရုသံ အသဗ္ဘ"န္တိ။ –

အာဒိနာ နယေန ဒါရကေန ကတကမ္မံ အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗံ သမ္ပတ္တိဉ္စ ပကာသေတွာ သန္နိပတိတာယ ပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ကထေတွာ ဥပရိ သာမုက္ကံသိကံ ဓမ္မဒေသနံ အကာသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ, တဉ္စ ဒါရကံ အသီတိကောဋိဝိဘဝေ ဧကော ကုဋုမ္ဗိကော ဘဂဝတော သမ္မုခါဝ "မယှံ ပုတ္တော"တိ အဂ္ဂဟေသိ။ ဘဂဝါ "ဧတ္တကေန အယံ ဒါရကော ရက္ခိတော, မဟာဇနဿ စ အနုဂ္ဂဟော ကတော"တိ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။

သော အပရေန သမယေန တသ္မိံ ကုဋုမ္ဗိကေ ကာလကတေ တေန နိယျာဒိတံ ဓနံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ကုဋုမ္ဗံ သဏ္ဌပေန္တော တသ္မိံ နဂရေယေဝ မဟာဝိဘဝေ ဂဟပတိ ဟုတွာ ဒါနာဒိနိရတော အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ ဘိက္ခူ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ – "အဟော နူန သတ္ထာ သတ္တေသု အနုကမ္ပကော, သောပိ နာမ ဒါရကော တဒါ အနာထော ဌိတော ဧတရဟိ မဟတိံ သမ္ပတ္တိံ ပစ္စနုဘဝတိ, ဥဠာရာနိ စ ပုညာနိ ကရောတီ"တိ။ တံ သုတွာ သတ္ထာ "န, ဘိက္ခဝေ, တဿ ဧတ္တကာဝ သမ္ပတ္တိ, အထ ခေါ အာယုပရိယောသာနေ တာဝတိံသဘဝနေ သက္ကဿ ဒေဝရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ, မဟတိံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိဉ္စ ပဋိလဘိဿတီ"တိ ဗျာကာသိ။ တံ သုတွာ ဘိက္ခူ စ မဟာဇနော စ "ဣဒံ ကိရ ကာရဏံ ဒိသွာ ဒီဃဒဿီ ဘဂဝါ ဇာတမတ္တဿေဝဿ အာမကသုသာနေ ဆဍ္ဍိတဿ တတ္ထ ဂန္တွာ သင်္ဂဟံ အကာသီ"တိ သတ္ထု ဉာဏဝိသေသံ ထောမေတွာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ တဿ ပဝတ္တိံ ကထေသုံ။ တမတ္ထံ ဒီပေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၄၅၃. "အစ္ဆေရရူပံ သုဂတဿ ဉာဏံ၊ သတ္ထာ ယထာ ပုဂ္ဂလံ ဗျာကာသိ။
ဥဿန္နပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ၊ ပရိတ္တပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ။

၄၅၄. "အယံ ကုမာရော သိဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတော၊ အင်္ဂုဋ္ဌသ္နေဟေန ယာပေတိ ရတ္တိံ။
န ယက္ခဘူတာ န သရီသပါ ဝါ၊ ဝိဟေဌယေယျုံ ကတပုညံ ကုမာရံ။

၄၅၅.''သုနခါပိမဿ ပလိဟိံသု ဟဒေ၊ ဓင်္ကော သိင်္ဂါလာ ပရိဝတ္တယန္တိ။
ဂဇ္ဇာသယံ ပက္ခိဂဏာ ဟရန္တိ၊ ကာကာ ပန အက္ခိမလံ ဟရန္တိ။

၄၅၆.''နယိမဿ ရက္ခံ ဝိဒဟိံသု ကေစိ၊ န ဩသဓံ သာသပဓူပနံ တ။
နက္ခတ္တယောဂမ္ပိ န အဂ္ဂဟေသုံ၊ န သဗ္ဗဓညာနိပိ အာကိရိံသု။

၄၅၇.''ဧတာဒိသံ ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တံ၊ ရတ္တာဘတံ သီဝထိကာယ ဆဍ္ဍိတံ။
နောနီတပိဏ္ဍံဝ ပဝေဓမာနံ၊ သသံသယံ ဇီဝိတသာဝသေသံ။

၄၅၈.''တမဒ္ဒသာ ဒေဝမနုဿပူဇိတော၊ ဒိသွာ စ တံ ဗျာကရိ ဘူရိပညော။
'အယံ ကုမာရော နဂရဿိမဿ၊ အဂ္ဂကုလိကော ဘဝိဿတိ ဘောဂတော စ'။

၄၅၉.''ကိဿ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပာကော။
ဧတာဒိသံ ဗျသနံ ဟာပုဏိတွာ၊ တံ တာဒိသံ ပစ္စနုဘောဿတိဒ္ဓိ''န္တိ။ –

ဆ ကထာ အဝေစုံ။

၄၅၃. တတ္ထ **အဇ္ဈေရရူပ**န္တိ အစ္ဆရိယသဘာဝံ။ **သုဂတဿ ဉာဏ**န္တိ အညေဟိ အသာဓာရဏံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဉာဏံ, အာသယာနုသယဉာဏာဒိသဗ္ဗညုတညာဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ အညေသံ အဝိသယဘူတံ ကထံ ဉာဏန္တိ အာဟ **''သတ္ထာ ယထာ ပုဂ္ဂလံ ဗျာကာသီ''**တိ။ တေန သတ္ထု ဒေသနာယ ဧဝ ဉာဏဿ အစ္ဆရိယဘာဝေ ဝိညာယတီတိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ ဗျာကရဏံ ဒဿေန္တော **''ဥဿန္နပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ, ပရိတ္တပုညာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ''**တိ အာဟ။ တဿတ္ထော – ဥဿန္နကုသလမ္မာပိ ဧကစ္စေ ပုဂ္ဂလာ လဒ္ဓပစ္စယဿ အပုညဿ ဝသေန ဇာတိအာဒိနာ နိဟီနာ ဘဝန္တိ, ပရိတ္တပုညာပိ အပ္ပတရပုညမ္မာပိ ဧကေ သတ္တာ ခေတ္တသမ္ပတ္တိအာဒိနာ တဿ ပုညဿ မဟာဇုတိကတာယ ဥဠာရာ ဘဝန္တီတိ။

၄၅၄. **သီဝထိကာယာ**တိ သုသာနေ။ **အင်္ဂုဋ္ဌသ္နေဟေနာ**တိ အင်္ဂုဋ္ဌတော ပဝတ္တသ္နေဟေန, ဒေဝတာယ အင်္ဂုဋ္ဌတော ပဂ္ဃရိတခီရေနာတိ အတ္ထော။ **န ယက္ခဘူတာ န သရီသပ တ**တိ ပိသာစဘူတာ တ ယက္ခဘူတာ တ သရီသပ တ ယေ ကေစိ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တာ တ **န ဝိဟေဌယေယျုံ** န ဗာဓေယျုံ။

၄၅၅. **ပလိဟိံသု ဟဒေ**တိ အတ္တနော ဇိဝှာယ ဟဒေ လိဟိံသုံ။ **ဓင်္ကော**တိ ကာကာ။ **ပရိဝတ္တယန္တိ**တိ ''မာ နံ ကုမာရံ ကေစိ ဝိဟေဌေယျု''န္တိ ရက္ခန္တာ နိရောဂဘာဝဇာနနတ္ထံ အပရာပရံ ပရိဝတ္တေန္တိ။ **ဂဇ္ဇာသယ**န္တိ ဂဗ္ဘမလံ။ **ပက္ခိဂဏာ**တိ ဂိဇ္ဈကုလလာဒယော သကုဏဂဏာ။ **ဟရန္တိ**တိ အပနေန္တိ။ **အက္ခိမလ**န္တိ အက္ခိဂူထံ။

၄၅၆. **ကေစီ**တိ ကေစိ မနုဿာ, အမနုဿာ ပန ရက္ခံ သံဝိဒဟိံသု။ **ဩသဓ**န္တိ တဒါ အာယတိံ ဥ အာရောဂျာဝဟံ အဂဒံ။ **သာသပဓူပနံ တ**တိ ယံ ဇာတဿ အရက္ခဿ ရက္ခဏတ္ထံ သာသပေန ဓူပနံ ကရောန္တိ, တမ္ပိ တဿ ကရောန္တာ နာဟေသုန္တိ ဒီပေတိ။ **နက္ခတ္တယောဂမ္ပိ န အဂ္ဂဟေသု**န္တိ နက္ခတ္တယုတ္တမ္ပိ န ဂဏှိံသု။ ''အသုကမှိ နက္ခတ္တေ တိထိမှိ မုဟုတ္တေ အယံ ဇာတော''တိ ဧဝံ ဇာတကမ္မမ္ပိဿ န ကေစိ အကံသူတိ အတ္ထော။ **န သဗ္ဗဓညာနိပိ အာကိရိံသူ**တိ မင်္ဂလံ ကရောန္တာ အဂဒဝသေန ယံ သာသပတေလမိဿိတံ သာလိအာဒိဓညံ အာကိရန္တိ, တမ္ပိဿ နာကံသူတိ အတ္ထော။

၄၅၇. **ဧတာဒိသ**န္တိ ဧဝရူပံ ။ **ဥတ္တမကိစ္ဆပတ္တ**န္တိ ပရမကိစ္ဆံ အာပန္နံ အတိဝိယ ဒုက္ခပ္ပတ္တံ။ **ရတ္တာဘတ**န္တိ ရတ္တိယံ အာဘတံ။ **နောနီတပိဏ္ဍံ ဝိယာ**တိ နဝနီတပိဏ္ဍသဒိသံ, မံသပေသိမတ္တတာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ **ပဝေဓမာန**န္တိ ဒုဗ္ဗလဘာဝေန ပကမ္ပမာနံ။ **သသံသယ**န္တိ ''ဇီဝတိ နု ခော န နု ခော ဇီဝတီ''တိ သံသယိတတာယ သံသယဝန္တံ။ **ဇီဝိတသာဝသေသ**န္တိ ဇီဝိတဋ္ဌိတိယာ ဟေတုဘူတာနံ သာခေနာနံ အဘာဝေန ကေဝလံ ဇီဝိတမတ္တာဝသေသကံ။

၄၅၈. အင်္ဂကုလိကော ဘဝိဿတိ ဘောဂတော စာ တိ ဘောဂနိမိတ္တံ ဘောဂဿ ဝသေန အင်္ဂကုလိကော သေဋ္ဌကုလိကော ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။

၄၅၉. ''ကိဿ ဝတ''န္တိ အယံ ကထာ သတ္တု သန္တိကေ ဋ္ဌိတေဟိ ဥပာသကေဟိ တေန ကတကမ္မဿ ပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တာ။ သာ စ ခော သိဝထိကာယ သန္နိပတိတေဟီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **ကိဿာ** တိ ကိံ အဿ။ **ဝတ**န္တိ ဝတသမာဒာနံ။ ပုန **ကိဿာ** တိ ကီဒိသဿ သုစိဏ္ဏဿ ဝတဿ ဗြဟ္မစရိယဿ စာတိ ဝိဘတ္တိံ ဝိပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တောဒိသ**န္တိ ဂဏိကာယ ကုစ္ဆိယာ နိဗ္ဗတ္တနံ, သုသာနေ ဆဍ္ဍနန္တိ ဧဝရူပံ။ **ဗျသန** န္တိ အနတ္ထံ။ **တာဒိသ**န္တိ တထာရူပံ, ''အင်္ဂုဋ္ဌဿ္နေဟေန ယာပေတိ ရတ္တိ''န္တိအာဒိနာ, ''အယံ ကုမာရော နဂရဿိမဿ အင်္ဂကုလိကော ဘဝိဿတီ''တိအာဒိနာ စ ဝုတ္တပ္ပကာရန္တိ အတ္ထော။ **ဣဒ္ဓိ** န္တိ ဒေဝိဒ္ဓိံ, ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣအာနိ တေဟိ ဥပာသကေဟိ ပုဋ္ဌော ဘဂဝါ ယထာ တအာ ဗျာကာသိ, တံ ဒဿေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၄၆၀. ''ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ, ပူဇံ အကာသိ ဇနတာ ဥဠာရံ။
တတ္ရဿ စိတ္တဿဟု အညထတ္တံ, တစံ အဘာသိ ဖရုသံ အသဗ္ဘံ။

၄၆၁. ''သော တံ ဝိတက္ကံ ပဝိနောဒယိတွာ, ပီတိံ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓ ပစ္ဆာ။
တထာဂတံ ဇေတဝနေ ဝသန္တံ, ယာဂုယာ ဥပဋ္ဌာသိ သတ္တရတ္တံ။

၄၆၂. ''တဿ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ, တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
တောဒိသံ ဗျသနံ ဟာပုဏိတွာ, တံ တာဒိသံ ပစ္စနုဘောဿတိဒ္ဓိံ။

၄၆၃. ''ဌတွာန သော ဝဿသတံ ဣဓေဝ, သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
ကာယဿ ဘေဒာ အဘိသမ္ပရာယံ, သဟဗျတံ ဂစ္ဆတိ ဝါသဝဿာ''တိ။ –

စတဿော ကထာ အဘာသိ။

၄၆၀. တတ္ထ **ဇနတာ**တိ ဇနသမူဟော, ဥပာသကဂဏောတိ အဓိပ္ပာယော။ **တတ္ရာ** တိ တဿံ ပူဇာယံ။ **အဿာ** တိ တဿ အရကဿ။ **စိတ္တဿဟု အညထတ္တ** န္တိ ပုရိမဘဝသ္မိံ စိတ္တဿ အညထာဘာဝေ အနာဒရော အကရတေ အပစ္စယော အဟောသိ။ **အသဗ္ဘ** န္တိ သာဓုသဘာယ သာဝေတုံ အယုတ္တံ ဖရုသံ တစံ အဘာသိ။

၄၆၁. သောတိ သော အယံ။ **တံ ဝိတက္က**န္တိ တံ ဟာပကံ ဝိတက္ကံ။ **ပဝိနောဒယိတွာ**တိ မာတရာ ကတာယ သညတ္တိယာ ဝူပသမေတွာ။ **ပီတိံ ပသာဒံ ပဋိလဒ္ဓ** တိ ပီတိံ ပသာဒဉ္စ ပဋိလဘိတွာ ဥပ္ပာဒေတွာ။ **ယာဂုယာ ဥပဋ္ဌာသီ** တိ ယာဂုအနေန ဥပဋ္ဌဟိ။ **သတ္တရတ္တ** န္တိ သတ္တဒိဝသံ။

၄၆၂. တဿ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယ န္တိ တံ မယာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အတ္တနော စိတ္တဿ ပသာဒနံ အနုဋ္ဌ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝတံ တံ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ, အညံ ကိဉ္စိ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

၄၆၃. **ဌတွာန**ာတိ ယာဝ အာယုပရိယောသာနာ ဣဓေဝ မနုဿလောကေ ဌတွာ။ **အဘိသမ္ပရာယ** န္တိ ပုနဗ္ဘဝေ။ **သဟဗျတံ ဂစ္ဆတိ ဝါသဝဿာ** တိ သက္ကဿ ဒေဝနမိန္ဒဿ ပုတ္တဘာဝေန သဟဘာဝံ ဂမိဿတိ။ အနာဂတတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စုပ္ပန္နကာလဝစနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သေရိဏီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ သေရိဏီပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ကုရုရဋ္ဌေ ကိရ ဟတ္ထိနိပုရေ သေရိဏီ နာမ ဧကာ ရူပူပဇီဝိနီ အဟောသိ။ တတ္ထ စ ဥပေါသထကရဏတ္ထာယ တတော တတော ဘိက္ခူ သန္နိပတိံသု။ ပုန မဟာဘိက္ခုသန္နိပါတော အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ မနုဿာ တိလတဏ္ဍုလာဒိံ သပ္ပိနဝနီတမဓု အာဒိဉ္စ ဗဟုံ အန္နူပကရဏံ သဇ္ဇေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသုံ။ တေန စ သမယေန သာ ဂဏိကာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္နာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ တေဟိ မနုဿေဟိ “ဧဟိ တာဝ ဣဒံ ဒါနံ အနုမောဒါဟီ”တိ ဥဿာဟိတာပိ “ကိံ တေန မုဏ္ဍကာနံ သမဏာနံ ဒိန္နေနာ”တိ အပ္ပသာဒမေဝ နေသံ သမ္ပဝေဒေသိ, ကုတော အပ္ပမတ္တကဿ ပရိစ္စာဂေ။

သာ အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ အညတရဿ ပစ္စန္တနဂရဿ ပရိခါပိဋ္ဌေ ပေတီ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထ ဟတ္ထိနိပုရတော အညတရော ဥပါသကော ဝဏိဇ္ဇာယ တံ နဂရံ ဂန္တွာ ရတ္တိယာ ပစ္စူသသမယေ ပရိခါပိဋ္ဌံ ဂတော တာဒိသေန ပယောဇနေန။ သာ တတ္ထ တံ ဒိသွာ သဉ္ဇာနိတွာ နဂ္ဂါ အဋ္ဌိတ္တစမတ္တာဝသေသသရီရာ အတိဝိယ ဗီဘစ္ဆဒဿနာ အဝိဒူရေ ဌတွာ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ သော တံ ဒိသွာ –

၄၆၄. “နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါသိ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ဥပ္ဖာသုလိကေ ကိသိကေ၊ ကာ နု တွံ ဣဓ တိဋ္ဌသီ”တိ။ –

ကထာယ ပုစ္ဆိ။ သာပိဿ –

၄၆၅. “အဟံ ဘဒ္ဒန္တေ ပေတီမှိ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ။ –

ကထာယ အတ္တာနံ ပကာသေသိ။ ပုန တေန –

၄၆၆. “ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ”တိ။ –

ကထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိတာ –

၄၆၇. “အနာဝဋေသု တိတ္ထေသု၊ ဝိစိနိံ အဍ္ဎမာသကံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော။

၄၆၈. “နဒိံ ဥပေမိ တသိတာ၊ ရိတ္တကာ ပရိဝတ္တတိ။
ဆာယံ ဥပေမိ ဥဏှေသု၊ အာတပေါ ပရိဝတ္တတိ။

၄၆၉. “အဂ္ဂိဝဏ္ဏော စ မေ ဝါတော၊ ဍဟန္တော ဥပဝါယတိ။
ဧတဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမိ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။

၄၇၀. “ဂန္တွာန ဟတ္ထိနိံ ပုရံ၊ ဝဇ္ဇေသိ မယှ မာတရံ။
‘ဓီတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ’။

၄၇၁. “အတ္ထိ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ၊ အနက္ခာတဉ္စ တံ မယာ။
စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊ ပလ္လင်္ကဿ စ ဟေဋ္ဌတော။

၄၇၂. “တတော မေ ဒါနံ ဒဒတု၊ တဿာ စ ဟောတု ဇီဝိကာ။
ဒါနံ ဒတွာ စ မေ မာတာ၊ ဒက္ခိဏံ အနုဒိစ္ဆတု။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ”တိ။ –

ဣမာဟိ ဆဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော ကတကမ္မဉ္စေဝ ပုန တေန အတ္တနော ကာတဗ္ဗံ အတ္ထဉ္စ အာစိက္ခိ။

၄၆၇. တတ္ထ **အနာဝဋ္ဋေသု တိတ္ထေသူ**တိ ကေနစိ အနိဝါရိတေသု နဒီတဠာကာဒီနံ တိတ္ထပဒေသေသု, ယတ္ထ မနုဿာ နှာယန္တိ, ဥဒကကိစ္စံ ကရောန္တိ, တာဒိသေသု ဌာနေသု။ **ဝိစိနိံ အမုမာသက**န္တိ “မနုဿေဟိ ဌပေတွာ ဝိဿရိတံ အပိနာမေတ္ထ ကိဉ္စိ လဘေယျ”န္တိ လောဘာဘိဘူတာ အမုမာသကမတ္တမ္ပိ ဝိစိနိံ ဂဝေသိံ။ အထ တ **အနာဝဋ္ဋေသု တိတ္ထေသူ**တိ ဥပသင်္ကမနေန ကေနစိ အနိဝါရိတေသု သတ္တာနံ ပယောဂါသယသုဒ္ဓိယာ ကာရဏဘာဝေန တိတ္ထဘူတေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု။ **ဝိစိနိံ အမုမာသက**န္တိ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ ကဿစိ ကိဉ္စိ အဒေန္တီ အမုမာသကမ္ပိ ဝိသေသေန စိနိံ, န သဉ္စိနိံ ပုညံ။ တေနာဟ **“သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု, ဒီပံ နာကာသိမတ္တနော”**တိ။

၄၆၈. တသိတာတိ ပိပါသိတာ။ **ရိတ္တကာ**တိ ကာကပေယျာ သန္ဒမာနာပိ နဒီ မမ ပါပကမ္မေန ဥဒကေန ရိတ္တာ တုစ္ဆာ တလိကမတ္တာ ဟုတွာ ပရိဝတ္တတိ။ **ဥဏှေသူ**တိ ဥဏှသမယေသု။ **အာတပေ ပရိဝတ္တတီ**တိ ဆာယာဋ္ဌာနံ မယိ ဥပဂတာယ အာတပေ သမ္ပဇ္ဇတိ။

၄၆၉-၇၀. အဂ္ဂိဝဏ္ဏောတိ သမ္ဖဿေန အဂ္ဂိသဒိသော။ တေန ဝုတ္တံ **“ဥဏှော ဥပဝါယတီ”**တိ။ **တေဉ္စ, ဘန္တေ, အရဟာမီ**တိ, **ဘန္တေ**တိ တံ ဥပါသကံ ဂရုကာရေန ဝဒတိ။ ဘန္တေ, တေဉ္စ ယထာဝုတ္တံ ပိပါသာဒိဒုက္ခံ, အညဉ္စ တတော ပါပကံ အရုဏံ ဒုက္ခံ အနုဘဝိတုံ အရဟာမိ တဇ္ဇဿ ပါပဿ ကတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝဇ္ဇေသီ**တိ ဝဒေယျာသိ။

၄၇၁-၇၂. ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ, အနက္ခာတန္တိ “ဧတ္တကံ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တ”န္တိ အနာစိက္ခိတံ။ ဣဒါနိ တဿ ပရိမာဏံ ဌပိတဋ္ဌာနဉ္စ ဒဿေန္တီ **“စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ, ပလ္လင်္ကဿ စ ဟေဋ္ဌတော”**တိ အာဟ။ တတ္ထ **ပလ္လင်္ကဿာ**တိ ပုဗ္ဗေ အတ္တနော သယနပလ္လင်္ကဿ။ **တတော**တိ နိဟိတဓနတော ဧကဒေသံ ဂဟေတွာ မမံ ဥဒ္ဒိဿ အနံ ဒေတု။ **တဿာ**တိ မယှံ မာတုယာ။

ဧဝံ တာယ ပေတိယာ ဝုတ္တော သော ဥပါသကော တဿာ ဝစနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တတ္ထ အတ္တနော ကရဏီယံ တီရေတွာ ဟတ္ထိနိပုရံ ဂန္တွာ တဿာ မာတုယာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ –

၄၇၂. သာဓူတိ သော ပဋိဿုတွာ, ဂန္တွာန ဟတ္ထိနိံ ပုရံ။
အဝောစ တဿာ မာတရံ –

“ဓီတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ, ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၇၄. “သာ မံ တတ္ထ သမာဒပေသိ, ဝဇ္ဇေသိ မယှ မာတရံ။
‘ဓီတာ စ တေ မယာ ဒိဋ္ဌာ, ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ။

၄၇၅. “‘အတ္ထိ စ မေ ဧတ္ထ နိက္ခိတ္တံ, အနက္ခာတဉ္စ တံ မယာ။
စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ, ပလ္လင်္ကဿ စ ဟေဋ္ဌတော။

၄၇၆. “‘တတော မေ အနံ ဒဒါတု, တဿာ စ ဟောတု ဇီဝိကာ။
အနံ ဒတွာ စ မေ မာတာ, ဒက္ခိဏံ အနုဒိစ္ဆတု။
တဒါဟံ သုခိတာ ဟေဿံ, သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနီ’။

၄၇၇. “တတော ဟိ သာ အနုမဒါ, တဿာ ဒက္ခိဏမာဒိသိ။
ပေတီ စ သုခိတာ အာသိ, တဿာ စာသိ သုဇီဝိကာ”တိ။ –

သင်္ဂီတိကာရာ အာဟံသု။ တာ သုဝိညေယျာဝ။

တံ သုတွာ တဿာ မာတာ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အန္နံ ဒတွာ တဿာ အာဒိသိ။ တေန သာ ပဋိလဒ္ဓုပကရဏသမ္ပတ္တိ ယံ ဌိတာ မာတု အတ္တာနံ ဒဿေတွာ တံ ကာရဏံ အာစိက္ခိ, မာတာ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ, ဘိက္ခူ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂ ဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

သေရိဏီပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. မိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နရနာရိပုရက္ခတော ယုဝါတိ ဣဒံ ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ မိဂလုဒ္ဒကပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော လုဒ္ဒကော ရတ္တိန္ဒိဝံ မိဂေ ဝဓိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ။ တဿေကော ဥပါသကော မိတ္တော အဟောသိ, သော တံ သဗ္ဗကာလံ ပါပတော နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော “ဧဟိ, သမ္မ, ရတ္တိယံ ပါဏာတိပါတာ ဝိ ရမာဟီ”တိ ရတ္တိယံ ပုညေ သမာဒပေသိ။ သော ရတ္တိယံ ဝိရမိတွာ ဒိဝါ ဧဝ ပါဏာတိပါတံ ကရောတိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ ရာဇဂဟသမီပေ ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော, ဒိဝသဘာဂံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိတွာ ရတ္တိယံ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတော ပရိစာရေသိ။ တံ ဒိသွာ အာယသ္မာ နာရဒော –

၄၇၈. “နရနာရိပုရက္ခတော ယုဝါ၊ ရဇနီယေဟိ ကာမဂုဏေဟိ သောဘသိ။
ဒိဝသံ အနုဘောသိ ကာရဏံ၊ ကိမကာသိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ”တိ။ –

ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **နရနာရိပုရက္ခတော** တိ ပရိစာရကဘူတေဟိ ဒေဝပုတ္တေဟိ ဒေဝဓီတာဟိ စ ပုရက္ခတော ပယိရုပါသိတော။ **ယုဝါ**တိ တရုဏော။ **ရဇနီယေဟီ**တိ ကမနီယေဟိ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတေဟိ။ **ကာမဂုဏေဟီ**တိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ။ **သောဘသီ**တိ သမင်္ဂီဘာဝေန ဝိရောစသိ ရတ္တိယန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **“ဒိဝသံ အနုဘောသိ ကာရဏ”**န္တိ, ဒိဝသဘာဂေ ပန နာနပ္ပကာရံ ကာရဏံ ဃာတနံ ပစ္စနုဘဝသိ။ **ရဇနီ**တိ တ ရတ္တီသု။ **ယေဟီ**တိ နိ ပါတမတ္တံ။ **ကိမကာသိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ**တိ ဧဝံ သုခဒုက္ခသံဝတ္တနိယံ ကိံ နာမ ကမ္မံ ဣတော ပုရိမာယ ဇာတိယာ တွံ အကတ္ထ, တံ ကထေဟီတိ အတ္ထော ။

တံ သုတွာ ပေတော ထေရဿ အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခန္တော –

၄၇၉. “အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
မိဂလုဒ္ဒော ပုရေ အာသိံ၊ လောဟိတပါဏိ အရုဏော။

၄၈၀. “အဝိရောဓကရေသု ပါဏိသု၊ ပုထုသတ္တေသု ပဒုဋ္ဌမာနသော။
ဝိစရိံ အတိဒာရုဏော သဒာ၊ ပရဟိံသာယ ရတော အသညတော။

၄၈၁. “တဿ မေ သဟာယော သုဟဒယော၊ သဒ္ဓော အာသိ ဥပါသကော။
သောပိ မံ အနုကမ္ပန္တော၊ နိဝါရေသိ ပုနပ္ပုနံ။

၄၈၂. “‘မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ မာ တာတ ဒုဂ္ဂတိံ အဂါ။
သစေ ဣစ္ဆသိ ပေစ္စ သုခံ၊ ဝိရမ ပါဏဝဓာ အသံယမာ။

၄၈၃. “တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊ သုခကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော။
နာကာသိံ သကလာနုသာသနိံ၊ စိရပါပါဘိရတော အဗုဒ္ဓိမာ။

၄၈၄. “သော မံ ပုန ဘူရိသုမေဓသော၊ အနုကမ္ပာယ သံယမေ နိဝေသယိ။
သစေ ဒိဝါ ဟနသိ ပါဏိနော၊ အထ တေ ရတ္တိံ ဘဝတု သံယမော။

၄၈၅. ‘‘သုတဟံ ဒိတ္တ ဟနိတ္တ ဟဏိနော၊ ဝိရတော ရတ္တိမပေဟာသိ သညတော။
ရတ္တာဟံ ပရိစာရေမိ၊ ဒိတ္တ ခဇ္ဈာမိ ဒုဂ္ဂတော။

၄၈၆. ‘‘တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊ အနုဘောမိ ရတ္တိံ အမာနုသိံ။
ဒိတ္တ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ၊ ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခာဒိတုံ။

၄၈၇. ‘‘ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနော၊ ဓုဝံ ပယုတ္တာ သုဂတဿ သာသနေ။
မညာမိ တေ အမတမေဝ ကေဝလံ၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဒံ အသင်္ခတ’’န္တိ။ –

ဣမာ ကထာ အဘာသိ။

၄၇၉-၈၀. တတ္ထ **လုဒ္ဒော** တိ အရုဏော။ **လောဟိတပာဏီ**တိ အဘိဏှံ ပာဏဃာတေန လောဟိတမက္ခိတပာဏီ။ **အရုဏော**တိ ခရော, သတ္တာနံ ဟိံသနကောတိ အတ္ထော။ **အဝိရောဓကရေသူ**တိ ကေနစိ ဝိရောဓံ အကရောန္တေသု မိဂသကုဏာဒီသု။

၄၈၂-၈၃. **အသံယမာ**တိ အသံဝရာ ဒုဿီလျာ။ **သကလာနုသာသနိ**န္တိ သဗ္ဗံ အနုသာသနိံ, သဗ္ဗကာလံ ပာဏာတိပာတတော ပဋိဝိရတိန္တိ အတ္ထော။ **စိရပာပာဘိရတော**တိ စိရကာလံ ပာပေ အဘိရတော။

၄၈၄. **သံယမေ**တိ သုစရိတေ။ **နိဝေသယီ**ပိ နိဝေသေသိ။ **သစေ ဒိတ္တ ဟနသိ ပာဏိနော, အထ တေ ရတ္တိံ ဘဝတု သံယမော**တိ နိဝေသိတာကာရဒဿနံ။ သော ကိရ သလ္လပာသဇ္ဇနာဒိနာ ရတ္တိယမ္ပိ ပာဏဝဓံ အနုယုတ္တော အပေဟာသိ။

၄၈၅. **ဒိတ္တ ခဇ္ဈာမိ ဒုဂ္ဂတော** တိ ဣဒာနိ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတော မဟာဒုက္ခပ္ပတ္တော ဒိဝသဘာဂေ ခာဒိယာမိ။ တဿ ကိရ ဒိတ္တ သုနခေဟိ မိဂာနံ ခာအာပိတတ္တာ ကမ္မသရိက္ခကံ ဖလံ ဟောတိ, ဒိဝသဘာဂေ မဟန္တာ သုနခာ ဥပဓာဝိတ္တ အဋ္ဌိသင်္ခလိကမတ္တာဝသေသံ သရီရံ ကရောန္တိ။ ရတ္တိယာ ပန ဥပဂတာယ တံ ပာကတိကမေဝ ဟောတိ, ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ။ တေန ဝုတ္တံ –

၄၈၆. ‘‘တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ၊ အနုဘောမိ ရတ္တိံ အမာနုသိံ။
ဒိတ္တ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ၊ ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခာဒိတု’’န္တိ။

တတ္ထ **ပဋိဟတာ**တိ ပဋိဟတစိတ္တာ ဗဒ္ဓာဃာတာ ဝိယ ဟုတွာ။ **သမန္တာ ခာဒိတု** န္တိ မမ သရီရံ သမန္တတော ခာဒိတုံ ဥပဓာဝန္တိ။ ဣဒဉ္စ နေသံ အတိဝိယ အတ္တနော ဘယာဝဟံ ဥပဂမနကာလံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ တေ ပန ဥပဓာဝိတွာ အဋ္ဌိမတ္တာဝသေသံ သရီရံ ကတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

၄၈၇. **ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနော**တိ ဩသာနကထာယ အယံ သင်္ခေပတ္ထော – အဟမ္ပိ နာမ ရတ္တိယံ ပာဏဝဓမတ္တတော ဝိရတော ဧဝရူပံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝာမိ။ **ယေ** ပန **တေ** ပုရိသာ **သုဂတဿ** ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော **သာသနေ** အဓိသီလာဒိကေ **ဓုဝံ ပယုတ္တာ** ဒဠှံ ပယုတ္တာ **သတတံ** သဗ္ဗကာလံ အနုယောဂဝန္တာ, **တေ** ပုညဝန္တော **ကေဝလံ** လောကိယသုခေန အသမ္မိဿံ **‘‘အသင်္ခတံ ပဒ’’** န္တိ လဒ္ဓနာမံ **အမတမေဝ အဓိဂစ္ဆန္တိ** မညေ, နတ္ထိ တေသံ တဒဓိဂမေ ကောစိ ဝိဗန္ဓောတိ။

ဧဝံ တေန ပေတေန ဝုတ္တေ ထေရော တံ ပဝတ္တိံ သတ္ထု အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝုတ္တနယမေဝ။

မိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဒုတိယမိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကူဋာဂါရေ စ ဟသာဒေတိ ဣဒံ ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အပရံ မိဂလုဒ္ဒကပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ ရာဇ ဂဟေ ကိရ အညတရော မာဂဝိကော မာဏဝေ ဝိဘဝသမ္ပန္နောပိ သမာနော ဘောဂသုခံ ပဟာယ ရတ္တိန္ဒိဝံ မိဂေ ဟနန္ တော ဝိစရတိ။ တဿ သဟာယဘူတော ဧကော ဥပါသကော အနုဒ္ဒယံ ပဋိစ္စ – ''သာဓု, သမ္မ, ပာဏာတိပာတတော ဝိရ မာဟိ, မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာ''တိ ဩဝဒံ အဒာသိ။ သော တံ အနာဒိယိ။ အထ သော ဥပါ သကော အညတရံ အတ္တနော မနောဘာဝနီယံ ခီဏာသဝတ္ထေရံ ယာစိ – ''သာဓု, ဘန္တေ, အသုကပုရိသဿ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေထ, ယထာ သော ပာဏာတိပာတတော ဝိရမေယျာ''တိ။

အထေကဒိဝသံ သော ထေရော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော တဿ ဂေဟဒွါရေ အဋ္ဌာသိ။ တံ ဒိသွာ သော မာဂဝိကော သဉ္ဇာတဗဟုမာနော ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ထေရော ပ ညတ္တေ အာသနေ, သောပိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နိသီဒိ။ တဿ ထေရော ပာဏာတိပာတေ အာဒီနဝံ, တတော ဝိရတိ ယာ အာနိသံသဉ္စ ပကာသေသိ။ သော တံ သုတွာပိ တတော ဝိရမိတုံ န ဣစ္ဆိ။ အထ နံ ထေရော အာဟ – ''သစေ, တွံ အာဝုသော, သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဝိရမိတုံ န သက္ကောသိ, ရတ္တိမ္ပိ တာဝ ဝိရမဿူ''တိ, သော ''သာဓု, ဘန္တေ, ဝိရမာမိ ရ တ္တိ''န္တိ တတော ဝိရမိ။ သေသံ အနန္တရဝတ္ထုသဒိသံ။ ဂါထာသု ပန –

၄၈၈. ''ကူဋာဂါရေ စ ဟသာဒေ, ပလ္လင်္ကေ ဂေါနကတ္ထတေ။
ပဉ္စင်္ဂိကေန တုရိယေန, ရမသိ သုပ္ပဝါဒိတေ။

၄၈၉. ''တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ, သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။
အပဝိဒ္ဓေါ သုသာနသ္မိံ, ဗဟုဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၄၉၀. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ, မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပါကေန, ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ''တိ။ –

တီဟိ ဂါထာဟိ နာရဒတ္ထေရော နံ ပဋိပုစ္ဆိ။ အထဿ ပေတော –

၄၉၁. ''အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ, ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
မိဂလုဒ္ဒေါ ပုရေ အာသိံ, လုဒ္ဒေါ စာသိမသညတော။

၄၉၂. ''တဿ မေ သဟာယော သုဟဒယော, သဒ္ဓေါ အာသိ ဥပါသကော။
တဿ ကုလူပကော ဘိက္ခု, အာသိ ဂေါတမသာဝကော။
သောပိ မံ အနုကမ္ပန္တော, နိဝါရေသိ ပုနပ္ပုနံ။

၄၉၃. '''မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ, မာ တာတ ဒုဂ္ဂတိံ အဂါ။
သစေ ဣစ္ဆသိ ပေစ္စ သုခံ, ဝိရမ ပါဏဝဓာ အသံယမာ'။

၄၉၄. ''တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ, သုခကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော။
နာကာသိံ သကလာနုသာသနိံ, စိရပါပါဘိရတော အဗုဒ္ဓိမာ။

၄၉၅. ''သော မံ ပုန ဘူရိသုမေဓသော, အနုကမ္ပာယ သံယမေ နိဝေသယိ။
'သစေ ဒိဝါ ဟနသိ ပါဏိနော, အထ တေ ရတ္တိံ ဘဝတု သံယမော'။

၄၉၆. ''သွာဟံ ဒိဝါ ဟနိတွာ ပါဏိနော, ဝိရတော ရတ္တိမဟောသိ သညတော။
ရတ္တာဟံ ပရိစာရေမိ, ဒိဝါ ခဇ္ဇာမိ ဒုဂ္ဂတော။

၄၉၇. ''တဿ ကမ္မဿ ကုသလဿ, အနုဘောမိ ရတ္တိံ အမာနုသိံ။
ဒိဝါ ပဋိဟတာဝ ကုက္ကုရာ, ဥပဓာဝန္တိ သမန္တာ ခာဒိတုံ။

၄၉၈. ''ယေ စ တေ သတတာနုယောဂိနော, ဓုဝံ ပယုတ္တာ သုဂတဿ သာသနေ။

မညာမိ တေ အမတမေဝ ကေဝလံ၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဒံ အသင်္ခတ''န္တိ။ –

တမတ္ထံ အာစိက္ခိ။ တာသံ အတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယောဝ။

ဒုတိယမိဂလုဒ္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ကူဋဝိနိစ္ဆယိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

မာလီ ကိရိဋီ ကာယူရီတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ကူဋဝိနိစ္ဆယိကပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တဒါ ဗိမ္ဗိသာရော ရာဇာ မာသဿ ဆသု ဒိဝသေသု ဥပောသထံ ဥပဝသတိ, တံ အနုဝတ္တန္တာ ဗဟူ မနုဿာ ဥပောသထံ ဥပဝသန္တိ။ ရာဇာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာဂတေ မနုဿေ ပုစ္ဆတိ – ''ကိံ တုမှေဟိ ဥပောသထော ဥပဝုတ္ထော, ဥဒါဟု န ဥပဝုတ္ထော''တိ? တတ္ထေကော အဓိကရဏေ နိယုတ္တကပုရိသော ပိသုဏတာစော နေကတိကော လဉ္စကဟကော ''န ဥပဝုတ္ထောမှီ''တိ ဝတ္တုံ အသဟန္တော ''ဥပဝုတ္ထောမှိ, ဒေဝ''တိ အာဟ။ အထ နံ ရာဇသမီပတော နိက္ခန္တံ သဟာယော အာဟ – ''ကိံ, သမ္မ, အဇ္ဇ တယာ ဥပဝုတ္ထော''တိ? ''ဘယေနာဟံ, သမ္မ, ရညော သမ္မုခါ ဧဝံ အဝေစံ, နာဟံ ဥပောသထိကော''တိ။

အထ နံ သဟာယော အာဟ – ''ယဒိ ဧဝံ ဥပဍ္ဎုပောသထောပိ တာဝ တေ အဇ္ဇ ဟောတု, ဥပောသထင်္ဂါနိ သမာဒိယာဟီ''တိ။ သော တဿ ဝစနံ ''သာဓူ''တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဂေဟံ ဂန္တွာ အဘုတွာဝ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဥပောသထံ အဓိဋ္ဌာယ ရတ္တိယံ တသ္မိံ ပဂတော ရိတ္တာသယသမ္ဘူတေန ဗလဝတတဟေတုကေန သူလေန ဥပစ္ဆိန္နာယုသင်္ခါရော စုတိအနန္တရံ ပဗ္ဗတကုစ္ဆိယံ ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဟိ ဧကရတ္တိံ ဥပောသထရက္ခဏမတ္တေန ဝိမာနံ ပဋိလဘိ ဒသကညာသဟဿပရိဝါရံ မဟတိဉ္စ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ။ ကူဋဝိနိစ္ဆယိကတာယ ပန ပေသုဏိကတာယ စ အတ္တနော ပိဋ္ဌိမံသာနိ သယမေဝ ဩက္ကန္တိတွာ ခာဒတိ။ တံ အာယသ္မာ နာရဒော ဂိဇ္ဈကူဋတော ဩတရန္တော ဒိသွာ –

၃၉၉. ''မာလီ ကိရိဋီ ကာယူရီ၊ ဂတ္တာ တေ စန္ဒနုဿဒါ။
ပသန္နမုခဝဏ္ဏောသိ၊ သူရိယဝဏ္ဏောဝ သောဘသိ။

၄၀၀. ''အမာနုသာ ပာရိသဇ္ဇာ၊ ယေ တေမေ ပရိစာရကာ။
ဒသ ကညာသဟဿာနိ၊ ယာ တေမာ ပရိစာရိကာ။
တာ ကမ္ဗုကာယူရဓရာ၊ ကဉ္စနာဝေဠဘူသိတာ။

၄၀၁. ''မဟာနုဘာဝေါသိ တုဝံ၊ လောမဟံသနရူပဝါ။
ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော၊ သာမံ ဥက္ကစ္စ ခါဒသိ။

၄၀၂. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပါကေန၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော။
သာမံ ဥက္ကစ္စ ခါဒသီ''တိ။

၄၀၃. ''အတ္တနောဟံ အနတ္ထာယ၊ ဇီဝလောကေ အစာရိသံ။
ပေသုညမုသာဝါဒေန၊ နိကတိဝဉ္စနာယ စ။

၄၀၄. ''တတ္ထာဟံ ပရိသံ ဂန္တွာ၊ သစ္စကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။
အတ္ထံ ဓမ္မံ နိရာကတွာ၊ အဓမ္မမနုဝတ္တိသံ။

၄၀၅. ''ဧဝံ သော ခါဒတတ္တာနံ၊ ယော ဟောတိ ပိဋ္ဌိမံသိကော။
ယထာဟံ အဇ္ဇ ခါဒါမိ၊ ပိဋ္ဌိမံသာနိ အတ္တနော။

၅၀၆. ‘‘တယိဒံ တယာ နာရဒ သာမံ ဒိဋ္ဌံ၊ အနုကမ္ပကာ ယေ ကုသလာ ဝဒေယျုံ။
မာ ပေသုဏံ မာ စ မုသာ အဘာဏိ၊ မာ ခေါသိ ပိဋ္ဌိမံသိကော တုဝ’’န္တိ။ –

ထေရော စတူဟိ ကထာဟိ ပုန္ဆိ, သောပိ တဿ စတူဟိ ကထာဟိ တေမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

၄၉၉. တတ္ထ **မာလီ**တိ မာလဓာရီ, ဒိဗ္ဗပုပ္ဖေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတောတိ အဓိပ္ပာယော။ **ကိရိဋီ**တိ ဝေဌိတသီသော။ **ကာယူရီ**တိ ကေယူရဝတ, ဗာဟာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတောတိ အတ္ထော။ **ဂတ္တာ** တိ သရီရာဝယဝာ။ **စန္ဒနုဿဒါ** တိ စန္ဒနသာရာနုလိတ္တာ။ **သူရိယဝဏ္ဏောဝ သောဘသီ**တိ ဗာလသူရိယသဒိသဝဏ္ဏော ဧဝ ဟုတွာ ဝိရောစသိ။ ‘‘အရုဏဝဏ္ဏီ ပဘာသသီ’’တိပိ ပာဠိ, အရုဏန္တိ အရုဏိယေဟိ ဒေဝေဟိ သဒိသဝဏ္ဏော အရိယာဝကာသောတိ အတ္ထော။

၅၀၀. **ပါရိသဇ္ဇာ** တိ ပရိသပရိယာပန္နာ, ဥပဋ္ဌာကာတိ အတ္ထော။ **တုဝန္တိ** တွံ။ **လောမဟံသနရူပတ**တိ ပဿန္တာနံ လောမဟံသဇနနရူပယုတ္တော။ မဟာနုဘာဝတာသမင်္ဂိတာယ ဟေတံ ဝုတ္တံ။ **ဥက္ကစ္စာ** တိ ဥက္ကန္တိတွာ, ဆိန္ဒိတွာတိ အတ္ထော။

၅၀၃. **အစာရိသန္တိ** အစရိံ ပဋိပဇ္ဇိံ။ **ပေသုညမုသာဝါဒေနာ**တိ ပေသုညေန စေဝ မုသာဝါဒေန စ။ **နိကတိဝဉ္စနာယ စာ**တိ နိကတိယာ ဝဉ္စနာယ စ ပတိရူပဒဿနေန ပရေသံ ဝိကာရေန ဝဉ္စနာယ စ။

၅၀၄. **သစ္စကာလေ** တိ သစ္စံ ဝတ္တုံ ယုတ္တကာလေ။ **အတ္ထ** န္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒံ ဟိတံ။ **ဓမ္မ**န္တိ ကာရဏံ ဉာယံ။ **နိရာကတွာ**တိ ဆဍ္ဍေတွာ ပဟာယ။ **သော**တိ ယော ပေသုညာဒိံ အာစရတိ, သော သတ္တော။ သေသံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ကူဋဝိနိစ္ဆယိကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အန္တလိက္ခသ္မိံ တိဋ္ဌန္တော တိ ဣဒံ ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထု။ ဘဂဝတိ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ ယမကသာလာနမန္တရေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဓာတုဝိဘာဂေ စ ကတေ ရာဇာ အဇာတသတ္တု အတ္တနာ လဒ္ဓဓာတုဘာဂံ ဂဟေတွာ သတ္တ ဝဿာနိ သတ္တ စ မာသေ သတ္တ စ ဒိဝသေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရန္တော ဥဠာရပူဇံ ပဝတ္တေသိ။ တတ္ထ အသင်္ချေယျာ အပ္ပမေယျာ မနုဿာ စိတ္တာနိ ပသာဒေတွာ သဂ္ဂူပကာ အဟေသုံ, ဆဠာသီတိမတ္တာနိ ပန ပုရိသသဟဿာနိ စိရကာလဘာဝိတေန အဿဒ္ဓိယေန မိစ္ဆာဒဿနေန စ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ ပသာဒနီယေပိ ဌာနေ အတ္တနော စိတ္တာနိ ပဒေါသေတွာ ပေတေသု ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ တသ္မိံယေဝ ရာဇဂဟေ အညတရဿ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဘရိယာ ဓီတာ သုဏိသာ စ ပသန္နစိတ္တာ ‘‘ဓာတုပူဇံ ကရိဿာမ’’တိ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒီနိ ဂဟေတွာ ဓာတုဋ္ဌာနံ ဂန္တုံ အာရဒ္ဓာ။ သော ကုဋုမ္ဗိကော ‘‘ကိံ အဋ္ဌိကာနံ ပူဇနေနာ’’တိ တာ ပရိဘာသေတွာ ဓာတုပူဇံ ဝိဝဏ္ဏေသိ။ တာပိ တဿ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ တတ္ထ ဂန္တွာ ဓာတုပူဇံ ကတွာ ဂေဟံ အာဂတာ တာဒိသေန ရောဂေန အဘိဘူတာ နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ သော ပန ကောဓေန အဘိဘူတော နစိရဿေဝ ကာလံ ကတွာ တေန ပာပကမ္မေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေ သတ္တေသု အနုကမ္ပာယ တထာရူပံ ဣဒ္ဓာဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ, ယထာ မနုဿာ တေ ပေတေ တာ စ ဒေဝတာယော ပဿန္တိ။ တထာ ပန ကတွာ စေတိယင်္ဂဏေ ဌိတော တံ ဓာတုဝိဝဏ္ဏကံ ပေတံ တီဟိ ကထာဟိ ပုန္ဆိ။ တဿ သော ပေတော ဗျာကာသိ –

၅၀၇. ‘‘အန္တလိက္ခသ္မိံ တိဋ္ဌန္တော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော ပူတိ ဝါယသိ။
မုခဉ္စ တေ ကိမယော ပူတိဂန္ဓံ၊ ခါဒန္တိ ကိံ ကမ္မမကာသိ ပုဗ္ဗေ။

၅၀၈. ‘‘တတော သတ္တိံ ဂဟေတွာန၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
ခါရေန ပရိပ္ဖောသိတွာ၊ ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုနံ။

၁၀၉. ‘‘ကိံ နု ကာယေန တစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပာကေန၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ’’တိ။

၁၁၀. ‘‘အဟံ ရာဇဂဟေ ရမ္မေ၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
ဣဿရော ဓနဓညဿ၊ သုပဟူတဿ မာရိသ။

၁၁၁. ‘‘တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ၊ ဓီတာ စ သုဏိသာ စ မေ။
တာ မာလံ ဥပ္ပလဉ္စာပိ၊ ပစ္စဂ္ဃဉ္စ ဝိလေပနံ။
ထူပံ ဟရန္တိယော တရေသိံ၊ တံ ပာပံ ပကတံ မယာ။

၁၁၂. ‘‘ဆဠာသီတိသဟဿာနိ၊ မယံ ပစ္စတ္တဝေဒနာ။
ထူပပူဇံ ဝိဂရဟိတွာ၊ ပစ္စာမ နိရယေ ဘုသံ။

၁၁၃. ‘‘ယေ စ ခော ထူပပူဇာယ၊ ဝတ္တန္တေ အရဟတော မဟေ။
အာဒီနဝံ ပကာသေန္တိ၊ ဝိဝေစယေထ နေ တတော။

၁၁၄. ‘‘ဣမာ စ ပဿ အယန္တိယော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတာ။
မာလာဝိပာကံနုဘောန္တိယော၊ သမိဒ္ဓာ စ တာ ယသဿိနိယော။

၁၁၅. ‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အစ္ဆေရံ၊ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ။
နမော ကရောန္တိ သပ္ပညာ၊ ဝန္ဒန္တိ တံ မဟာမုနိံ။

၁၁၆. ‘‘သောဟံ နူန ဣတော ဂန္တွာ၊ ယောနိံ လဒ္ဓာန မာနုသိံ။
ထူပပူဇံ ကရိဿာမိ၊ အပ္ပမတ္တော ပုနပ္ပုန’’န္တိ။

၁၀၇-၈. တတ္ထ **ဒုဂ္ဂန္ဓော** တိ အနိဋ္ဌဂန္ဓော, ကုဏပဂန္ဓဂန္ဓီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **‘‘ပူတိ ဝာယသီ’’**တိ။ **တတော**တိ ဒုဂ္ဂန္ဓဝါယနတော ကိမိဟိ ခာယိတဗ္ဗတော စ ဥပရိ။ **သတ္ထံ ဂဟေတွာန, ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုန** န္တိ ကမ္မသဉ္စောဒိတာ သတ္တာ နိသိတဓာရံ သတ္ထံ ဂဟေတွာ ပုနပ္ပုနံ တံ ဝဏမုခံ အဝကန္တန္တိ။ **ခာရေန ပရိပ္ဖောသိတွာ, ဩက္ကန္တန္တိ ပုနပ္ပုန**န္တိ အဝကန္တိတဋ္ဌာနေ ခာရောဒကေန အာသိဉ္စိတွာ ပုနပ္ပုနမ္ပိ အဝကန္တန္တိ။

၁၁၀. **ဣဿရော ဓနဓညဿ, သုပဟူတဿာ** တိ အတိဝိယ ပဟူတဿ ဓနဿ ဓညဿ စ ဣဿရော သာမီ, အဟော မဟဒ္ဓနောတိ အတ္ထော။

၁၁၁. **တဿာယံ မေ ဘရိယာ စ, ဓီတာ စ သုဏိသာ စာ** တိ တဿ မယှံ အယံ ပုရိမတ္တဘာဝေ ဘရိယာ, အယံ ဓီတာ, အယံ သုဏိသာ။ တာ ဒေဝဘူတာ အာကာသေ ဌိတာတိ ဒဿေန္တော ဝဒတိ။ **ပစ္စဂ္ဃ** န္တိ အဘိနဝံ။ **ထူပံ ဟရန္တိယော တရေသိ**န္တိ ထူပံ ပူဇေတုံ ဥပနေန္တိယော တာတုံ ဝိဂရဟန္တော ပဋိက္ခိပိံ။ **တံ ပာပံ ပကတံ မယာ**တိ တံ တာတုဝိဝဏ္ဏနပာပံ ကတံ သမာစရိတံ မယာတိ ဝိပ္ပဋိသာရပ္ပတ္တော ဝဒတိ။

၁၁၂. **ဆဠာသီတိသဟဿာနီ** တိ ဆသဟဿာဓိကာ အသီတိသဟဿမတ္တာ။ **မယ**န္တိ တေ ပေတေ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ သင်္ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ **ပစ္စတ္တဝေဒနာ** တိ ဝိသုံ ဝိသုံ အနုဘုယျမာနဒုက္ခဝေဒနာ။ **နိရယေ**တိ ဗလဒုက္ခတာယ ပေတ္တိဝိသယံ နိရယသဒိသံ ကတွာ အာဟ။

၁၁၃. **ယေ စ ခော ထူပပူဇာယ, ဝတ္တန္တေ အရဟတော မဟေ** တိ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပံ ဥဒ္ဒိဿ ပူဇာမဟေ ပဝတ္တမာနေ အဟံ ဝိယ ယေ ထူပပူဇာယ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ပကာသေန္တိ။ တေ ပုဂ္ဂလေ တတော ပုညတော ဝိဝေစယေထ ဝိဝေစာပယေထ, ပရိဗာဟိရေ ဇနယေထာတိ အညာပဒေသေန အတ္တနော မဟာဇာနိယတံ ဝိဘာဝေတိ။

၅၁၄. **အာယန္တိယော** တိ အာကာသေန အာဂစ္ဆန္တိယော။ **မာလာဝိဟာကန္တိ** ထူပေ ကတမာလာပူဇာယ ဝိဟာကံ ဖလံ။ **သမိဒ္ဓာ** တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ သမိဒ္ဓာ။ **တာ ယသဿိနိယော** တိ တာ ပရိတရဝန္တိယော။

၅၁၅. **တဋ္ဌ ဒိသွတနာ** တိ တဿ အတိပရိတ္တဿ ပူဇာပုညဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ အတိဥဠာရံ ဝိပာကဝိသေသံ ဒိသွတ။ **နမော ကရောန္တိ သပ္ပညာ, ဝန္ဒန္တိ တံ မဟာမုနိ** န္တိ, ဘန္တေ ကဿပ, ဣမာ ဣတ္ထိယော တံ ဥတ္တမပုညက္ခေတ္တဘူတံ ဝန္ဒန္တိ အဘိတဒေန္တိ, နမော ကရောန္တိ နမက္ကာရဥ္စ ကရောန္တီတိ အတ္ထော။

၅၁၆. အထ သော ပေတော သံဝိဂ္ဂမာနသော သံဝေဂနုရူပံ အာယတိံ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗံ ဒဿေန္တော **"သောဟံ နူနာ"**တိ ကထမာဟ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဇဝံ ပေတေန ဝုတ္တော မဟာကဿပော တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွတ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

ဓာတုဝိဝဏ္ဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒက-အဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

ဒသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

တတိယဿ စူဠဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. မဟာဝဂ္ဂေါ

၁. အမ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇီန န္တိ ဣဒံ အမ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝတိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အမ္ဗသက္ကရော နာမ လိစ္ဆဝိရာဇာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော နတ္ထိကဝါဒေါ ဝေသာလိယံ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ တေန စ သမယေန ဝေသာလိနဂရေ အညတရဿ ဝါဏိဇဿ အာပဏသမီပေ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ, တတ္ထ ဗဟူ ဇနာ ဥပ္ပတိတွာ အတိက္ကမန္တာ ကိလမန္တိ, ကေစိ ကဒ္ဒမေန လိမ္ပန္တိ။ တံ ဒိသွာ သော ဝါဏိဇော "မာ ဣမေ မနုဿာ ကလလံ အက္ကမိံသူ"တိ အပဂတဒုဂ္ဂန္ဓံ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂံ ဂေါသီသဋ္ဌိံ အာဟရာပေတွာ နိက္ခိပါပေသိ။ ပကတိယာ စ သီလဝါ အဟောသိ အက္ကောဓနော သဏှဝါစော, ပရေသဉ္စ ယထာဘူတံ ဂုဏံ ကိတ္တေတိ။

သော ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ အတ္တနော သဟာယဿ နှာယန္တဿ ပမာဒေန အနောလောကေန္တဿ နိဝါသနဝတ္ထံ ကီဠာဓိပ္ပာယေန အပနိဓာယ တံ ဒုက္ခာပေတွာ အဒါသိ။ ဘာဂိနေယျော ပနဿ ဓောရိကာယ ပရဂေဟတော ဘဏ္ဍံ အာဟရိတွာ တဿေဝ အာပဏေ နိက္ခိပိ။ ဘဏ္ဍသာမိကာ ဝီမံသန္တာ ဘဏ္ဍေန သဒ္ဓိံ တဿ ဘာဂိနေယျံ တဉ္စ ရညော ဒဿေသုံ။ ရာဇာ "ဣမဿ သီသံ ဆိန္ဒထ, ဘာဂိနေယျံ ပနဿ သူလေ အာရောပေထာ"တိ အာဏာပေသိ။ ရာဇပုရိသာ တထာ အကံသု။ သော ကာလံ ကတွာ ဘုမ္မဒေဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဂေါသီသေန သေတုနော ကတတ္တာ သေတဝဏ္ဏံ ဒိဗ္ဗံ မနောဇဝံ အဿာဇာနီယံ ပဋိလဘိ, ဂုဏဝဏ္ဏာနံ ဝဏ္ဏကထနေန တဿ ဂတ္တတော ဒိဗ္ဗဂန္ဓော ဝါယတိ, သာဋကဿ ပန အပနိဟိတတ္တာ နဂ္ဂေါ အဟောသိ။ သော အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မံ ဩလောကေန္တော တဒနုသာရေန အတ္တနော ဘာဂိနေယျံ သူလေ အာရောပိတံ ဒိသွာ ကရုဏာယ စောဒိယမာနော မနောဇဝံ အဿံ အဘိရုဟိတွာ အဍ္ဎရတ္တိသမယေ တဿ သူလာ ရောပိတဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ အဝိဒူရေ ဌိတော "ဇီဝ, ဘော, ဇီဝိတမေဝ သေယျော"တိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဝဒတိ။

တေန စ သမယေန အမ္ဗသက္ကရော ရာဇာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော အညတရသ္မိံ ဂေဟေ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ရာဇဝီထိံ ပဿန္တိံ ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ပစ္ဆာသနေ နိသိန္နဿ ပုရိသဿ "ဣမံ ဃရံ ဣမဉ္စ ဣတ္ထိံ ဥပဓာရေဟီ"တိ သညံ ဒတွာ အနုက္ကမေန အတ္တနော ရာဇဂေဟံ ပဝိဋ္ဌော တံ ပုရိသံ ပေသေသိ – "ဂစ္ဆ, ဘဏေ, တဿာ ဣတ္ထိယာ သသာမိကဘာဝံ ဝါ အသာမိကဘာဝံ ဝါ ဇာနာဟီ"တိ။ သော ဂန္တွာ တဿာ သသာမိကဘာဝံ ဉတွာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တဿာ ဣတ္ထိယာ ပရိဂ္ဂဟဏူပါယံ စိန္တေန္တော တဿာ သာမိကံ ပက္ကောသာပေတွာ "ဧဟိ, ဘဏေ, မံ ဥပဋ္ဌာဟီ"တိ အာဟ။ သော အနိစ္ဆန္တောပိ "ရာဇာ အတ္တနော ဝစနံ အကရောန္တေ မယိ ရာဇဒဏ္ဍံ ကရေယျာ"တိ ဘယေန ရာဇုပဋ္ဌာနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ရာဇုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ။ ရာဇာပိ တဿ ဘတ္တဝေတနံ ဒါပေတွာ ကတိပယဒိဝသာတိက္ကမေန ပါတောဝ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတံ ဧဝမာဟ – "ဂစ္ဆ, ဘဏေ, အမုမှိ ဌာနေ ဧကာ ပေါက္ခရဏီ အတ္ထိ, တတော အရုဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ရတ္တုပ္ပလာနိ စ အာနေဟိ, သစေ အဇ္ဇေဝ နာဂစ္ဆေယျာသိ, ဇီဝိတံ တေ နတ္ထီ"တိ။ တသ္မိဉ္စ ဂတေ ဒွါရပါလံ အာဟ – "အဇ္ဇ အနတ္ထင်္ဂတေ ဧဝ သူရိယေ သဗ္ဗဒွါရာနိ ထကေတဗ္ဗာနီ"တိ။

သာ စ ပေါက္ခရဏီ ဝေသာလိယာ တိယောဇနမတ္တကေ ဟောတိ, တထာပိ သော ပုရိသော မရဏဘယတဇ္ဇိတော ဝါတဝေဂေန ပုဗ္ဗဏှေယေဝ တံ ပေါက္ခရဏိံ သမ္ပာပုဏိ။ "သာ စ ပေါက္ခရဏီ အမနုဿပရိဂ္ဂဟိတာ"တိ ပဂေဝ သုတတ္တာ ဘယေန သော "အတ္ထိ နု ခေါ ဧတ္ထ ကောစိ ပရိဿယော"တိ သမန္တတော အနုပရိယာယတိ။ တံ ဒိသွာ ပေါက္ခရဏိပါလကော အမနုဿော ကရုဏာယမာနရူပေါ မနုဿရူပေန ဥပသင်္ကမိတွာ "ကိမတ္ထံ, ဘော ပုရိသ, ဣဓာဂတောသီ"တိ အာဟ။ သော တဿ တံ ပဝတ္တိံ ကထေသိ။ သော "ယဒိ ဧဝံ ယာဝဒတ္ထံ ဂဏှာဟီ"တိ အတ္တနော ဒိဗ္ဗရူပံ ဒဿေတွာ အန္တရဓာယိ။

သော တတ္ထ အရုဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ရတ္တုပ္ပလာနိ စ ဂဟေတွာ အနတ္ထင်္ဂတေယေဝ သူရိယေ နဂရဒွါရံ သမ္ပာပုဏိ။ တံ ဒိသွာ ဒွါရပါလော တဿ ဝိရဝန္တဿေဝ ဒွါရံ ထကေသိ။ သော ထကိတေ ဒွါရေ ပဝေသနံ အလဘန္တော ဒွါရသမီပေ သူလေ အာရောပိတံ ပုရိသံ ဒိသွာ "ဧတေ မယိ အနတ္ထင်္ဂတေ ဧဝ သူရိယေ အာဂတေ ဝိရဝန္တေ

ဇဝံ ဒ္ဒတရံ ထကေသုံ။ ‘အဟံ ကာလေယေ၀ အာဂတော, မမ အသော နတ္ထိ’တိ တယာပိ ဉာတံ ဟောတူ’’တိ သက္ခိမကာသိ။ တံ သုတွာတ သော အာဟ ‘‘အဟံ သူလေ အာဝုတော ဝဇ္ဈော မရဏာဘိမုခေါ, ကထံ တဝ သက္ခိ ဟောမိ။ ကောေ ပနေတ္ထ ပေတော မဟိဒ္ဓိကော မမ သမီပံ အာဂမိဿတိ, တံ သက္ခိံ ကရောဟီ’’တိ။ ‘‘ကထံ ပန သော မယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ? ဣ္ဌမေဝ တွံ တိဋ္ဌ, ‘‘သယမေဝ ဒက္ခိဿသီ’’တိ။ သော တတ္ထ ဌိတော မဇ္ဈိမယာမေ တံ ပေတံ အာဂတံ ဒိသွာ တ သက္ခိံ အကာသိ။ ဝိဘာတာယ စ ရတ္တိယာ ရညာ ‘‘မမ အာဏာ တယာ အတိက္ကန္တာ, တသ္မာ ရာဇဒဏ္ဍံ တေ ကရိဿာမီ’’တိ ဝုတ္တေ, ဒေဝ, မယာ တဝ အာဏာ နာတိက္ကန္တာ, အနုတ္တင္ဂတေ ဧဝ သူရိယေ အဟံ ဣဓာဂတောတိ။ တတ္ထ ကော တေ သက္ခီတိ? သော တဿ သူလာဝုတဿ ပုရိသဿ သန္တိကေ အာဂစ္ဆန္နံ နဂ္ဂပေတံ ‘‘သက္ခီ’’တိ နိဒ္ဒိသိတွာ ‘‘ကထမေတံ အမ္ဟေဟိ သဒ္ဒာတဗ္ဗ’’န္တိ ရညာ ဝုတ္တေ ‘‘အဇ္ဇ ရတ္တိယံ တုမ္ဟေဟိ သဒ္ဒာတဗ္ဗံ ပုရိသံ မယာ သဒ္ဓိံ ပေသေထာ’’တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ရာဇာ သယမေဝ တေန သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္တွာ ဌိတော ပေတေန စ တတ္ထာဂန္တွာ ‘‘ဇီဝ, ဘော, ဇီဝိတမေဝ သေယျော’’တိ ဝုတ္တေ တံ **‘‘သေယျော နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထိ’’**တိအာဒိနာ ပဉ္စဟိ ကထာဟိ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဣ္ဌအနိ အာဒိတော ပန **‘‘ဝေသာလိ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇီန’’**န္တိ ကထာ တာသံ သမ္ဗန္ဓဒဿနတ္ထံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ –

၅၁၇. ‘‘ဝေသာလီ နာမ နဂရတ္ထိ ဝဇ္ဇီနံ၊ တတ္ထ အဟု လိစ္ဆဝိ အမ္ဗသက္ကရော။
ဒိသွာန ပေတံ နဂရဿ ဗာဟိရံ၊ တတ္ထေဝ ပုစ္ဆိတ္ထ တံ ကာရဏတ္ထိကော။

၅၁၈. ‘‘သေယျော နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထိ၊ အဘိက္ကမော နတ္ထိ ပဋိက္ကမော စ။
အသိတပီတခာယိတဝတ္ထဘောဂါ၊ ပရိစာရဏာ သာပိ ဣ္ဌမဿ နတ္ထိ။

၅၁၉. ‘‘ယေ ဉာတကာ ဒိဋ္ဌသုတာ သုဟဇ္ဇာ၊ အနုကမ္ပကာ ယဿ အဟေသုံ ပုဗ္ဗေ။
ဒဋ္ဌုမ္ပိ တေ အနိ န တံ လဘန္တိ၊ ဝိရာဇိတတော ဟိ ဇနေန တေန။

၅၂၀. ‘‘န ဩဂ္ဂတတ္တဿ ဘဝန္တိ မိတ္တာ၊ ဇဟန္တိ မိတ္တာ ဝိကလံ ဝိဒိတွာ။
အတ္ထဉ္စ ဒိသွာ ပရိဝါရယန္တိ၊ ဗဟူ မိတ္တာ ဥဂ္ဂတတ္တဿ ဟောန္တိ။

၅၂၁. ‘‘နိဟီနတ္တော သဗ္ဗဘောဂေဟိ ကိစ္ဆော၊ သမ္မက္ခိတော သမ္ပရိဘိန္နဂတ္တော။
ဥဿာဝဗိန္ဒူဝ ပလိမ္ပမာနာ၊ အဇ္ဇ သုဝေ ဇီဝိတဿူပရောဓော။

၅၂၂. ‘‘တောဒိသံ ဥတ္တမကိစ္ဆပ္ပတ္တံ၊
ဥတ္တာသိတံ ပုစိမန္ဒဿ သူလေ။
အထ တွံ ကေန ဝဏ္ဏေန ဝဒေသိ ယက္ခ၊
‘ဇီဝ ဘော ဇီဝိတမေဝ သေယျော’’’တိ။

၅၁၇. တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ ဝေသာလိယံ။ **နဂရဿ ဗာဟိရ**န္တိ နဂရဿ ဗဟိ ဘဝံ, ဝေသာလိနဂရဿ ဗဟိ ဧဝ ဇာတံ ပဝတ္တံ သမ္ဗန္ဓံ။ **တတ္ထေဝ**တိ ယတ္ထ တံ ပဿိ, တတ္ထေဝ ဌာနေ။ **တ**န္တိ တံ ပေတံ။ **ကာရဏတ္ထိကော**တိ ‘‘ဇီဝ, ဘော, ဇီဝိတမေဝ သေယျော’’တိ ဝုတ္တအတ္ထဿ ကာရဏေန အတ္ထိကော ဟုတွာ။

၅၁၈. **သေယျော နိသဇ္ဇာ နယိမဿ အတ္ထီ**တိ ပိဋ္ဌိပသာရဏလက္ခဏာ သေယျာ, ပလ္လင်္ကာဘုဇနလက္ခဏာ နိသဇ္ဇာ စ ဣ္ဌမဿ သူလေ အာရောပိတပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ။ **အဘိက္ကမော နတ္ထိ ပဋိက္ကမော စာ**တိ အဘိက္ကမာဒိလက္ခဏံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဂမနံ ဣ္ဌမဿ နတ္ထိ။ **ပရိစာရိကာ သာပီ**တိ ယာ အသိတပီတခာယိတဝတ္ထပရိဘောဂါဒိလက္ခဏာ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိစာရဏာ, သာပိ ဣ္ဌမဿ နတ္ထိ။ ‘‘ပရိဟရဏာ သာပီ’’တိ တ ဟဌော, အသိတာဒိပရိဘောဂဝသေန ဣန္ဒြိယာနံ ပရိဟရဏာ, သာပိ ဣ္ဌမဿ နတ္ထိ ဝိဂတဇီဝိတတ္တာတိ အတ္ထော။ ‘‘ပရိစာရဏာ သာပီ’’တိ ကေစိ ပဌန္တိ။

၅၁၉. **ဒိဋ္ဌသုတာ သုဟဇ္ဇာ, အနုကမ္ပကာ ယဿ အဟေသုံ ပုဗ္ဗေ**တိ သန္ဒိဋ္ဌသဟာယာ စေဝ အဒိဋ္ဌသဟာယာ စ ယဿ မိတ္တာ အနုဒ္ဒယာဝန္တော ယေ အဿ ဣ္ဌမဿ ပုဗ္ဗေ အဟေသုံ။ **ဒဋ္ဌုမ္ပီ**တိ ပဿိတုမ္ပိ န လဘန္တိ, ကု

တော သဟ ဝသိတုန္တိ အတ္ထော။ **ဝိရာဇိတတ္တော** တိ ပရိစ္စတ္တသဘာဝေါ။ **ဇနေန တေနာ**တိ တေန ဉာတိအာဒိဇနေန။

၅၂၀. န သြဂ္ဂတတ္တသ္သ ဘဝန္တိ မိတ္တာ တိ အပဂတဝိညာဏသ္သ မတသ္သ မိတ္တာ နာမ န ဟောန္တိ တသ္သ မိတ္တေဟိ ကာတဗ္ဗကိစ္စသ္သ အတိက္ကန္တတ္တာ။ **ဇဟန္တိ မိတ္တာ ဝိကလံ ဝိဒိတွာ** တိ မတော တာဝ တိဋ္ဌတု, ဇီဝန္တမ္ပိ ဘောဂဝိကလံ ပုရိသံ ဝိဒိတွာ "န ဣတော ကိဉ္စိ ဂယှုပဂ"န္တိ မိတ္တာ ပဇဟန္တိ။ **အတ္ထဉ္စ ဒိသွာ ပရိတရယန္တီ**တိ တသ္သ ပန သန္တကံ အတ္ထံ ဓနံ ဒိသွာ ပိယတာဒိနော မုခုလ္လောကိကာ ဟုတွာ တံ ပရိတရေန္တိ။ **ဗဟူ မိတ္တာ ဥဂ္ဂတတ္တသ္သ ဟောန္တီ**တိ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိယာ ဥဂ္ဂတသဘာဝသ္သ သမိဒ္ဓသ္သ ဗဟူ အနေကာ မိတ္တာ ဟောန္တိ, အယံ လောကိယသဘာဝေါတိ အတ္ထော။

၅၂၁. နိဟီနတ္တော သဗ္ဗဘောဂေဟိ တိ သဗ္ဗေဟိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထူဟိ ပရိဟီနတ္တော။ **ကိစ္ဆော** တိ ဒုက္ခိတော။ **သမ္မက္ခိတော** တိ ရုဟိရေဟိ သမ္မက္ခိတသရီရော။ **သမ္ပရိဘိန္နဂတ္တော** တိ သူလေန အဗ္ဘန္တရေ ဝိဒါလိတဂတ္တော။ **ဥဿာဝဗိန္ဒူဝ ပလိမ္ပမာနော** တိ တိဏဂ္ဂေ လိမ္ပမာနဥဿာဝဗိန္ဒုသဒိသော။ **အဇ္ဇ သုဝေ** တိ အဇ္ဇ ဝါ သုဝေ ဝါ ဣမသ္သ နာမ ပုရိသသ္သ ဇီဝိတသ္သ ဥပရောဓော နိရောဓော, တတော ဥဒ္ဓံ နပ္ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော။

၅၂၂. ဥတ္တာသိတ န္တိ အာဝုတံ အာရောပိတံ။ **ပုစိမန္ဒသ္သ သူလေ** တိ နိမ္ဗရုက္ခသ္သ ဒဏ္ဍေန ကတသူလေ ။ **ကေန ဝဏ္ဏေနာ** တိ ကေန ကာရဏေန။ **ဇီဝ, ဘော, ဇီဝိတမေဝ သေယျော** တိ, ဘော ပုရိသ, ဇီဝ။ ကသ္မာ? သူလံ အာရောပိတသ္သာပိ ဟိ တေ ဣဓ ဇီဝိတမေဝ ဣတော စုတသ္သ ဇီဝိတတော သတဘာဂေန သဟဿဘာဂေန သေယျော သုန္ဒရတရောတိ။

ဇဝံ တေန ရညာ ပုဋ္ဌော သော ပေတော အတ္တနော အဓိပ္ပာယံ ပကာသေန္တော –

၅၂၃. "သာလောဟိတော ဧသ အဟောသိ မယှံ၊ အဟံ သရာမိ ပုရိမာယ ဇာတိယာ။
ဒိသွာ စ မေ ကာရုညမဟောသိ ရာဇ၊ မာ ပာပဓမ္မော နိရယံ ပတာယံ။

၅၂၄. "ဣတော စုတော လိစ္ဆဝိ ဧသ ပေါသော၊ သတ္တုဿဒံ နိရယံ ဃောရရူပံ။
ဥပပဇ္ဇတိ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ၊ မဟာဘိတာပံ ကဋုကံ ဘယာနကံ။

၅၂၅. "အနေကဘာဂေန ဂုဏေန သေယျော၊ အယမေဝ သူလော နိရယေန တေန။
ဧကန္တဒုက္ခံ ကဋုကံ ဘယာနကံ၊ ဧကန္တတိဗ္ဗံ နိရယံ ပတာယံ။

၅၂၆. "ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝစနံ မမေသော၊ ဒုက္ခူပနီတော ဝိဇဟေယျ ပါဏံ။
တသ္မာ အဟံ သန္တိကေ န ဘဏာမိ၊ မာ မေ ကတော ဇီဝိတသ္သူပရောဓော"တိ။ –

စတဿော ဂါထာ အဘာသိ။

၅၂၃. တတ္ထ **သာလောဟိတော** သမာနလောဟိတော ယောနိသမ္ဗန္ဓေန သမ္ဗန္ဓော, ဉာတကောတိ အတ္ထော။ **ပုရိမာယ ဇာတိယာ**တိ ပုရိမတ္တဘာဝေ။ **မာ ပာပဓမ္မော နိရယံ ပတာယ** န္တိ အယံ ပာပဓမ္မော ပုရိသော နိရယံ မာ ပတိ, မာ နိရယံ ဥပပဇ္ဇီတိ ဣမံ ဒိသွာ မေ ကာရုညံ အဟောသီတိ ယောဇနာ။

၅၂၄. သတ္တုဿဒ န္တိ ပာပကာရီဟိ သတ္တေဟိ ဥဿန္နံ, အထ ဝါ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနံ, မုခေ တတ္တလောဟသေစနံ, အင်္ဂါရပဗ္ဗတာရောပနံ, လောဟကုမ္ဘိပက္ခေပနံ, အသိပတ္တဝနပ္ပဝေသနံ, ဝေတ္တရဏိယံ သမောတရဏံ, မဟာနိရယေ ပက္ခေပောတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနာဒီဟိ အရုဏကာရဏေဟိ ဥဿန္နံ, ဥပရူပရိ နိစိတန္တိ အတ္ထော။ **မဟာဘိတာပ**န္တိ မဟာဒုက္ခံ, မဟာအဂ္ဂိသန္တာပံ ဝါ။ **ကဋုက**န္တိ အနိဋ္ဌံ။ **ဘယာနက**န္တိ ဘယဇနကံ။

၅၂၅. အနေကဘာဂေန ဂုဏေနာတိ အနေကကောဋ္ဌာသေန အာနိသံသေန။ **အယမေဝ သူလော နိရယေန တေနာတိ** တတော ဣမဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတတော နိရယတော အယမေဝ သူလော သေယျောတိ။ နိဿက္ကေ ဟိ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ **ကေန္တ တိဗ္ဗ** န္တိ ဧကန္တေနေဝ တိခိဏဒုက္ခံ, နိယတမဟာဒုက္ခန္တိ အတ္ထော။

၅၂၆. ဣဒ္ဓ သုတ္ဝာ ဝစနံ မမေသော တိ "ဣတော စုတော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ မမ ဝစနံ သုတွာ ဧသော ပုရိသော ဒုက္ခူပနီတော မမ ဝစနေန နိရယဒုက္ခံ ဥပနီတော ဝိယ ဟုတွာ။ **ဝိဇဟေယျ ဟဏ** န္တိ အတ္တနော ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇေယျ။ **တသ္မာ** တိ တေန ကာရဏေန။ **မာ မေကတောတိ** "မယာ ဧကတော ဣမဿ ပုရိသဿ ဇီဝိတဿ ဥပရောဓော မာ ဟောတူ"တိ ဣမဿ သန္တိကေ ဣဒံ ဝစနံ အဟံ န ဘဏာမိ, အထ ခော "ဇီဝ, ဘော, ဇီဝိတမေဝ သေယျော"တိ ဣဒ မေဝ ဘဏာမီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ ပေတေန အတ္တနော အဓိပ္ပာယေ ပကာသိတေ ပုန ရာဇာ ပေတဿ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတုံ ဩကာသံ ကရောန္တော ဣမံ ကထမာဟ –

၅၂၇. "အညာတော ဧသော ပုရိသဿ အတ္ထော၊ အညမ္ပိ ဣစ္ဆာမသေ ပုစ္ဆိတုံ တုဝံ။
ဩကာသကမ္မံ သစေ နော ကရောသိ၊ ပုစ္ဆာမ တံ နော န စ ကုဇ္ဈိတဗ္ဗ"န္တိ။

၅၂၈. "အဒ္ဓာ ပဋိညာ မေ တဒာ အဟု၊ နာစိက္ခဏာ အပ္ပသန္နဿ ဟောတိ။
အကာမာ သဒ္ဓေယျဝစောတိ ကတွာ၊ ပုစ္ဆဿု မံ ကာမံ ယထာ ဝိသယှဟ"န္တိ။ –

ဣမာ ရညော ပေတဿ စ ဝစနပဋိဝစနကထာ။

၅၂၇. တတ္ထ **အညာတောတိ** အဝဂတော။ **ဣစ္ဆာမသေ** တိ ဣစ္ဆာမ။ **နောတိ** အမှာကံ။ **န စ ကုဇ္ဈိတဗ္ဗ** န္တိ "ဣမေ မနုဿာ ယံကိဉ္စိ ပုစ္ဆန္တီ"တိ ကောဓော န ကာတဗ္ဗော။

၅၂၈. **အဒ္ဓာ** တိ ဧကံသေန။ **ပဋိညာ မေတိ** ဉာဏဝသေန မယှံ "ပုစ္ဆဿူ"တိ ပဋိညာ, ဩကာသအနုန္တိ အတ္ထော။ **တဒာ အဟူတိ** တသ္မိံ ကာလေ ပဌမဒဿနေ အဟောသိ။ **နာစိက္ခဏာ အပ္ပသန္နဿ ဟောတီ** တိ အကထနာ အပ္ပသန္နဿ ဟောတိ။ ပသန္နော ဧဝ ဟိ ပသန္နဿ ကိဉ္စိ ကထေတိ။ တွံ ပန တဒာ မယိ အပ္ပသန္နော, အဟဉ္စ တယိ, တေန ပဋိဇာနိတွာ ကထေတုကာမော နာဟောသိ။ ဣဒါနိ ပနာဟံ တုယှံ **အကာမာ သဒ္ဓေယျဝစော** အကာမော ဧဝ သဒ္ဓာတဗ္ဗဝစနော **ဣတိ ကတွာ** ဣမိနာ ကာရဏေန ။ **ပုစ္ဆဿု မံ ကာမံ ယထာ ဝိသယှဟန္တိ** တွံ ယထာ ဣစ္ဆသိ, တမတ္ထံ မံ ပုစ္ဆဿု။ အဟံ ပန ယထာ ဝိသယှံ ယထာ မယှံ သဟိတုံ သက္ကာ, တထာ အတ္တနော ဉာဏဗလာနုရူပံ ကထေဿာမီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ ပေတေန ပုစ္ဆနာယ ဩကာသေ ကတေ ရာဇာ –

၅၂၉. "ယံ ကိဉ္စဟံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ၊
သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ အဘိသဒ္ဒဟေယျံ။
ဒိသွာဝ တံ နောပိ စေ သဒ္ဒဟေယျံ၊
ကရေယျာသိ မေ ယက္ခ နိယဿကမ္မ"န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တဿတ္ထော – အဟံ ယံ ကိဉ္စိဒေဝ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ, တံ သဗ္ဗမ္ပိ တထေဝ အဟံ အဘိသဒ္ဒဟေယျံ, တံ ပန ဒိသွာဝ တံ ဝစနံ နောပိ စေ သဒ္ဒဟေယျံ။ ယက္ခ, မယှံ နိယဿကမ္မံ နိဂ္ဂဟကမ္မံ ကရေယျာသီတိ။ အထ ဝါ **ယံ ကိဉ္စဟံ စက္ခုနာ ပဿိဿာမီ** တိ အဟံ ယံ ကိဉ္စိဒေဝ စက္ခုနာ ပဿိဿာမိ အစက္ခုဂောစရဿ အဒဿနတော။ **သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ အဘိသဒ္ဒဟေယျ** န္တိ သဗ္ဗမ္ပိ တေ အဟံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ အညံ တ အဘိသဒ္ဒဟေယျံ။ တာဒိသော ဟိ မယှံ တယိ အဘိပ္ပသာဒောတိ အဓိပ္ပာယော။ ပစ္ဆိမပဒဿ ပန ယထာဝုတ္တောဝ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ပေတော –

၅၃၀. “သစ္စပ္ပဋိညာ တဝ မေသာ ဟောတု၊ သုတွာန ဓမ္မံ လဘ သုပ္ပသာဒံ။
အညတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ယံ တေ သုတံ အသုတဉ္စာပိ ဓမ္မံ။
သဗ္ဗမ္ပိ အက္ခိဿံ ယထာ ပဇာန”န္တိ။ – ကထမာဟ ။ ဣတော ပရံ –

၅၃၁. “သေတေန အဿေန အလင်္ကတေန၊ ဥပယာသိ သူလာဝုတကဿ သန္တိကေ။
ယာနံ ဣဒံ အဗ္ဘုတံ ဒဿနေယျံ၊ ကိဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၂. “ဝေသာလိယာ နဂရဿ မဇ္ဈေ၊ စိက္ခလ္လမဂ္ဂေ နရကံ အဟောသိ။
ဂေါသီသမေကာဟံ ပသန္နစိတ္တော၊ သေတံ ဂဟေတွာ နရကသ္မိံ နိက္ခိပိံ။

၅၃၃. “ဧတသ္မိံ ပါဒါနိ ပတိဋ္ဌပေတွာ၊ မယဉ္စ အညေ စ အတိက္ကမိမှာ။
ယာနံ ဣဒံ အဗ္ဘုတံ ဒဿနေယျံ၊ တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၄. “ဝဏ္ဏော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဘာသတိ၊ ဂန္ဓော စ တေ သဗ္ဗဒိသာ ပဝါယတိ။
ယက္ခိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာနုဘာဝေါ၊ နဂ္ဂေါ စာသိ ကိဿ အယံ ဝိပါကောတိ။

၅၃၅. “အက္ကောဓနော နိစ္စပသန္နစိတ္တော၊ သဏှာဟိ ဝါစာဟိ ဇနံ ဥပေမိ။
တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော၊ ဒိဗ္ဗော မေ ဝဏ္ဏော သတတံ ပဘာသတိ။

၅၃၆. “ယသဉ္စ ကိတ္တိဉ္စ ဓမ္မေ ဌိတာနံ၊ ဒိသွာန မန္တေမိ ပသန္နစိတ္တော။
တဿေဝ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော၊ ဒိဗ္ဗော မေ ဂန္ဓော သတတံ ပဝါယတိ။

၅၃၇. “သဟာယာနံ တိတ္ထသ္မိံ နှာယန္တာနံ၊ ထလေ ဂဟေတွာ နိဒဟိဿ ဒုဿံ။
ခိဍ္ဍတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ တေနမှိ နဂ္ဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တီတိ။

၅၃၈. “ယော ကီဠမာနော ပကရောတိ ပါပံ၊ တဿေဒိသံ ကမ္မဝိပါကမာဟု။
အကီဠမာနော ပန ယော ကရောတိ၊ ကိံ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကမာဟူတိ။

၅၃၉. “ယေ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ မနုဿာ၊ ကာယေန ဝါစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာ။
ကာယဿ ဘေဒါ အဘိသမ္ပရာယံ၊ အသံသယံ တေ နိရယံ ဥပေန္တိ။

၅၄၀. “အပရေ ပန သုဂတိမာသမာနာ၊ ဒါနေ ရတာ သင်္ဂဟိတတ္တဘာဝါ။
ကာယဿ ဘေဒါ အဘိသမ္ပရာယံ၊ အသံသယံ တေ သုဂတိံ ဥပေန္တီ”တိ။ –

တေသံ ဥဘိန္နံ ဝစနပဋိဝစနကထာ ဟောန္တိ။

၅၃၀. တတ္ထ **သစ္စပ္ပဋိညာ တဝ မေသာ ဟောတူ**တိ “သဗ္ဗမ္ပိ တာဟံ အဘိသဒ္ဒဟေယျ”န္တိ တဝ ဧသာ ပဋိညာ မယှံ သစ္စံ ဟောတု။ **သုတွာန ဓမ္မံ လဘ သုပ္ပသာဒ**န္တိ မယာ ဝုစ္စမာနံ ဓမ္မံ သုတွာ သုန္ဒရံ ပသာဒံ လဘဿု။ **အညတ္ထိကော**တိ အာဇာနနတ္ထိကော။ **ယထာ ပဇာန**န္တိ ယထာ အညောပိ ပဇာနန္တော, “ယထာပိ ဉာတ”န္တိ တ မယာ ယထာ ဉာတန္တိ အတ္ထော။

၅၃၁. **ကိဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော**တိ ကိဿေတံ ကိဿ နာမ ဧတံ, ကိဿ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။ **ဧတ**န္တိ တ နိပါတမတ္တံ, ကိဿ ကမ္မဿာတိ ယောဇနာ။ “ကိဿ တေ”တိ စ ကေစိ ပဌန္တိ။

၅၃၂-၃၃. **စိက္ခလ္လမဂ္ဂေ**တိ စိက္ခလ္လဝတိ ပထမှိ။ **နရက**န္တိ အာဝါဋံ။ **ဧကာဟ**န္တိ ဧကံ အဟံ။ **နရကသ္မိံ နိက္ခိပိ**န္တိ ယထာ ကဒ္ဒမော န အက္ကမီယတိ, ဧဝံ တသ္မိံ စိက္ခလ္လာဝါဋေ ဌပေသိံ။ **တဿာ**တိ တဿ ဂေါသီသေန သေတုကရဏဿ။

၅၃၆-၇. **ဓမ္မေ ဌိတာန** န္တိ ဓမ္မစာရီနံ သမစာရီနံ။ **မန္တေမိ** တိ ကထေမိ ကိတ္တယာမိ။ **ခိဍ္ဍတ္ထိကော** တိ ဟာသာဓိပ္ပာယော။ **နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော** တိ ဒုဿသာမိကေ န ဒူသိတစိတ္တော, န အဝဟရဏာဓိပ္ပာယော နာပိ ဝိနာသာဓိပ္ပာယောတိ အတ္ထော။

၅၃၈. **အကိဋ္ဌမာနော**တိ အခိဍ္ဍာဓိပ္ပာယော, လောဘာဒီဟိ ဒူသိတစိတ္တော။ **ကိံ တဿ ကမ္မဿ ဝိပာကမာဟု** တိ တဿ တထာ ကတဿ ပာပကမ္မဿ ကီဝ ကဋုကံ ဒုက္ခဝိပာကံ ပဏ္ဍိတာ အာဟု။

၅၃၉-၄၀. **ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ** တိ ကာမသင်္ကပ္ပာဒိဝသေန ဒူသိတမနောဝိတက္ကာ, တေန မနောဒုစ္စရိတမာဟ။ **ကာယေန တစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာ** တိ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ကာယတစာဟိ မလိနာ။ **အာသမာနာ**တိ အာသီသမာနာ ပတ္ထယမာနာ။

ဧဝံ ပေတေန သင်္ခေပေနေဝ ကမ္မဖလေသု ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတေသု တံ အသဒ္ဒဟန္တော ရာဇာ –

၅၄၁. ''တံ ကိန္တိ ဇာနေယျမဟံ အဝေစ္စ၊ ကလျာဏပါပဿ အယံ ဝိပါကော။
ကိံ ဝါဟံ ဒိသွာ အဘိသဒ္ဒဟေယျံ၊ ကော ဝါပိ မံ သဒ္ဒဟာပေယျ တေ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **တံ ကိန္တိ ဇာနေယျမဟံ အဝေစ္စာ** တိ ယောယံ တယာ ''ယေ ဒုဋ္ဌသင်္ကပ္ပမနာ မနုဿာ, ကာယေန တစာယ စ သံကိလိဋ္ဌာ''တိအာဒိနာ။ ''အပရေ ပန သုဂတိမာသမာနာ''တိအာဒိနာ စ ကလျာဏဿ ပါပဿ စ ကမ္မဿ ဝိပါကော ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တော, တံ ကိန္တိ ကေန ကာရဏေန အဟံ အဝေစ္စ အပရပစ္စယဘာဝေန သဒ္ဒဟေယျံ။ **ကိံ ဝါဟံ ဒိသွာ အဘိသဒ္ဒဟေယျ** န္တိ ကီဒိသံ ဝါ ပနာဟံ ပစ္စက္ခဘူတံ နိဒဿနံ ဒိသွာ ပဋိသဒ္ဒဟေယျံ။ **ကော ဝါပိ မံ သဒ္ဒဟာပေယျ တေ** န္တိ ကော ဝါ ဝိညူ ပုရိသော ပဏ္ဍိတော တေမတ္ထံ မံ သဒ္ဒဟာပေယျ, တံ ကထေဟီတိ အတ္ထော။

တံ သုတွာ ပေတော ကာရဏေန တမတ္ထံ တဿ ပကာသေန္တော –

၅၄၂. ''ဒိသွာ စ သုတွာ အဘိသဒ္ဒဟဿု၊ ကလျာဏပါပဿ အယံ ဝိပါကော။
ကလျာဏပါပေ ဥဘယေ အသန္တေ၊ သိယာ နု သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂ္ဂတာ ဝါ။

၅၄၃. ''နော စေတ္ထ ကမ္မာနိ ကရေယျုံ မစ္စာ၊ ကလျာဏပါပါနိ မနုဿလောကေ။
နာဟေသုံ သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂ္ဂတာ ဝါ၊ ဟီနာ ပဏီတာ စ မနုဿလောကေ။

၅၄၄. ''ယသ္မာ စ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ မစ္စာ၊ ကလျာဏပါပါနိ မနုဿလောကေ။
တသ္မာ ဟိ သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂ္ဂတာ ဝါ၊ ဟီနာ ပဏီတာ စ မနုဿလောကေ။

၅၄၅. ''ဒွယဇ္ဇ ကမ္မာနံ ဝိပါကမာဟု၊ သုခဿ ဒုက္ခဿ စ ဝေဒနီယံ။
တာ ဒေဝတာယော ပရိစာရယန္တိ၊ ပစ္စေန္တိ ဗာလာ ဒွယတံ အပဿိနော''တိ။ –

ကထာ အဘာသိ။

၅၄၂. တတ္ထ **ဒိသွာ စာ**တိ ပစ္စက္ခတော ဒိသွာပိ။ **သုတွာ**တိ ဓမ္မံ သုတွာ တဒနုသာရေန နယံ နေန္တော အနုမိနန္တော။ **ကလျာဏပါပဿာ** တိ ကုသလဿ အကုသလဿ စ ကမ္မဿ အယံ သုခော အယံ ဒုက္ခော စ ဝိပါကောတိ အဘိသဒ္ဒဟဿု။ **ဥဘယေ အသန္တေ** တိ ကလျာဏေ ပါပေ စာတိ ဒုဝိဓေ ကမ္မေ အဝိဇ္ဇမာနေ။ **သိယာ နု သတ္တာ သုဂတာ ဒုဂ္ဂတာ ဝါ**တိ ''ဣမေ သတ္တာ သုဂတိံ ဂတာ ဒုဂ္ဂတိံ ဂတာ ဝါ, သုဂတိယံ ဝါ အမှာ ဒုဂ္ဂတိယံ ဒလိဒ္ဒါ ဝါ''တိ အယမတ္ထော ကိံ နု သိယာ ကထံ သမ္ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။

၅၄၃-၄. ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ **''နော စေတ္ထ ကမ္မာနီ''** တိ စ **''ယသ္မာ စ ကမ္မာနီ''** တိ စ ကထာဒွယေန ဗျတိရေကတော အန္ဝယတော စ ဝိဘာဝေတိ။ တတ္ထ **ဟီနာ ပဏီတာ**တိ ကုလရူပာရောဂျပရိဝါရာဒီဟိ ဟီနာ ဥဠာရာ စ။

၅၄၅. **ဒ္ဝယဇ္ဇ ကမ္မာနံ ဝိပာကမာဟု** တိ ဒ္ဝယံ ဒုဝိဓံ အဇ္ဇ ဣာအနိ ကမ္မာနံ သုစရိတဒုစ္စရိတာနံ ဝိပာကံ ဝဒန္တိ က ထေန္တိ။ ကိံ တန္တိ အာဟ **“သုခဿ ဒုက္ခဿ စ ဝေဒနီယ”** န္တိ, ဣဋ္ဌဿ စ အနိဋ္ဌဿ စ အနုဘဝနယောဂ္ဂံ။ **တာ ဒေဝတာယော ပရိစာရယန္တီ** တိ ယေ ဥက္ကံသဝသေန သုခဝေဒနီယံ ဝိပာကံ ပဋိလဘန္တိ, တေ ဒေဝလောကေ တာ ဒေဝတာ ဟုတ္ဝာ ဒိဗ္ဗသုခသမပ္ပိတာ ဣန္ဒိယာနိ ပရိစာရေန္တိ။ **ပစ္စေန္တိ ဗာလာ ဒ္ဝယတံ အပဿိနော** တိ ယေ ဗာလာ ကမ္မဥ္စ ကမ္မဖလဥ္စာတိ ဒ္ဝယံ အပဿန္တာ အသဒ္ဒဟန္တာ, တေ ပာပပ္ပသုတာ ဒုက္ခဝေဒနီယံ ဝိပာကံ အနုဘဝန္တာ နိရယာဒီသု ကမ္မုနာ ပစ္စေန္တိ ဒုက္ခံ ပာပုဏန္တိ။

ဧဝံ ကမ္မဖလံ သဒ္ဒဟန္တော ပန တ္ဝံ ကသ္မာ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘဝသီတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယ –

၅၄၆. ‘‘န မတ္တိ ကမ္မာနိ သယံကတာနိ၊ ဒတ္ဝာပိ မေ နတ္ထိ ယော အာဒိသေယျ။
အစ္ဆာဒနံ သယနမထန္နပာနံ၊ တေနမှိ နဂ္ဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တီ’’တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **န မတ္တိ ကမ္မာနိ သယံကတာနီ** တိ ယသ္မာ သယံ အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ ကတာနိ ပုညကမ္မာနိ မမ နတ္ထိ န ဝိဇ္ဇန္တိ, ယေဟိ ဣာအနိ အစ္ဆာဒနာဒီနိ လဘေယျံ။ **ဒတ္ဝာပိ မေ နတ္ထိ ယော အာဒိသေယျာ** တိ ယော သမဏဗြာဟ္မ ဏာနံ အနံ ဒတ္ဝာ ‘‘အသုကဿ ပေတဿ ဟောတူ’’တိ မေ အာဒိသေယျ ဥဒ္ဒိသေယျ, သော နတ္ထိ။ **တေနမှိ နဂ္ဂေါ ကသိရာ စ ဝုတ္တီ**တိ တေန ဒုဝိဓေနာပိ ကာရဏေန ဣာအနိ နဂ္ဂေါ နိစ္စောဠော အမှိ, ကသိရာ ဒုက္ခာ စ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ ဟောတီတိ။

တံ သုတ္ဝာ ရာဇာ တဿ အစ္ဆာဒနာဒိလာဘံ အာကင်္ခန္တော –

၅၄၇. ‘‘သိယာ နု ခော ကာရဏံ ကိဉ္စိ ယက္ခ၊ အစ္ဆာဒနံ ယေန တုဝံ လဘေထ။
အာစိက္ခ မေ တ္ဝံ ယဒတ္ထိ ဟေတု၊ သဒ္ဓာယိကံ ဟေတုဝစော သုဏောမာ’’တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ယေနာ**တိ ယေန ကာရဏေန တ္ဝံ **အစ္ဆာဒနံ လဘေထ** လဘေယျာသိ, **ကိဉ္စိ** တံ **ကာရဏံ သိယာ နု ခော** ဘဝေယျ နု ခောတိ အတ္ထော။ **ယဒတ္ထီ** တိ ယဒိ အတ္ထိ။

အထဿ ပေတော တံ ကာရဏံ အာစိက္ခန္တော –

၅၄၈. ‘‘ကပ္ပိတကော နာမ ဣဓတ္ထိ ဘိက္ခု၊ ဈာယီ သုသီလော အရဟာ ဝိမုတ္တော။
ဂုတ္တိန္ဒြိယော သံဝုတပာတိမောက္ခော၊ သီတိဘူတော ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပတ္တော။

၅၄၉. ‘‘သခိလော ဝဒညူ သုဝစော သုမုခေါ၊ သွာဂမော သုပ္ပဋိမုတ္တကော စ။
ပုညဿ ခေတ္တံ အရဏဝိဟာရီ၊ ဒေဝမနုဿာနဉ္စ ဒက္ခိဏေယျော။

၅၅၀. ‘‘သန္တော ဝိဓူမော အနီဃော နိရာသော၊ မုတ္တော ဝိသလ္လော အမမော အဝင်္ကော။
နိရူပဓီ သဗ္ဗပပဉ္စခီဏော၊ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တော ဇုတိမာ။

၅၅၁. ‘‘အပ္ပညာတော ဒိသွာပိ န စ သုဇာနော၊ မုနီတိ နံ ဝဇ္ဇိသု ဝေါဟရန္တိ။
ဇာနန္တိ တံ ယက္ခဘူတာ အနေဇံ၊ ကလျာဏဓမ္မံ ဝိစရန္တံ လောကေ။

၅၅၂. ‘‘တဿ တုဝံ ဧကယုဂံ ဒုဝေ ဝါ၊ မမုဒ္ဒိသိတ္ဝာန သစေ ဒဒေထ။
ပဋိဂ္ဂဟီတာနိ စ တာနိ အဿု၊ မမဉ္စ ပဿေထ သန္နဒ္ဓဒုဿ’’န္တိ။ –

ကထာ အဘာသိ။

၅၄၈. တတ္ထ **ကပ္ပိတကော နာမာ**တိ ဇဋိလသဟဿဿ အဗ္ဘန္တရေ အာယသ္မတော ဥပာလိတ္ထေရဿ ဥ ပဇ္ဈာယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဣဓာ**တိ ဣမိဿာ ဝေသာလိယာ သမီပေ။ **ဈာယီ**တိ အဂ္ဂဖလဈာနေန ဈာယီ။ **သီတိဘူတော**

တိ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဠာဟဝူပသမေန သီတိဘာဝပ္ပတ္တော။ **ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပတ္တော** တိ ဥတ္တမံ အဂ္ဂဖလံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပတ္တော။

၁၄၉. **သခိလော**တိ မုဒု။ **သုဝစော**တိ သုဗ္ဗစော။ **သ္ဝာဂမော**တိ သုဋ္ဌု အာဂတာဂမော။ **သုပ္ပဋိမုတ္တကော** တိ သုဋ္ဌု ပဋိမုတ္တကတစော, မုတ္တဘာဏီတိ အတ္ထော။ **အရဏဝိဟာရီ**တိ မေတ္တာဝိဟာရီ။

၁၅၀. **သန္တော** တိ ဥပသန္တကိလေသော။ **ဝိမူမော**တိ ဝိဂတမိစ္ဆာဝိတက္ကဓူမော။ **အနီဃော**တိ နိဒ္ဒုက္ခော။ **နိရာသော** တိ နိတ္တဏှော။ **မုတ္တော** တိ သဗ္ဗဘဝေဟိ ဝိမုတ္တော။ **ဝိသလ္လော** တိ ဝီတရာဂါဒိသလ္လော။ **အမမော**တိ မမံကာရဝိရဟိတော။ **အဝင်္ကော** တိ ကာယဝင်္ကာဒိဝင်္ကဝိရဟိတော။ **နိရူပဓီ**တိ ကိလေသာဘိသင်္ခာရာဒိဥပဓိပ္ပဟာယီ။ **သဗ္ဗပပဉ္စခီဏော**တိ ပရိက္ခီဏတဏှာဒိပပဉ္စော။ **ဇုတိမာ**တိ အနုတ္တရာယ ဉာဏဇုတိယာ ဇုတိမာ။ **အပ္ပညာတော**တိ ပရမပ္ပိစ္ဆတာယ ပဋိစ္ဆန္နဂုဏတာယ စ န ပာကဋော။

၁၅၁. **ဒိသ္ဝာ တပိ န စ သုဇာနော**တိ ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဒိသ္ဝာပိ ''ဧဝံသီလော, ဧဝံဓမ္မော, ဧဝံပညော''တိ န သုဝိညေယျော။ **ဇာနန္တိ တံ ယက္ခဘူတာ အနေဇ** န္တိ ယက္ခဘူတာ စ အနေဇံ နိတ္တဏှံ ''အရဟာ''တိ တံ ဇာနန္တိ။ **ကလျာဏဓမ္မ**န္တိ သုန္ဒရသီလာဒိဂုဏံ။

၁၅၂. **တဿာ** တိ တဿ ကပ္ပိတကမဟာထေရဿ။ **ကေယူဂ**န္တိ ကေံ ဝတ္ထယုဂံ။ **ဒုဝေ တ**တိ ဒွေ တ ဝတ္ထယုကနိ။ **မမုဒ္ဒိသိတွာန** တိ မမံ ဥဒ္ဒိသိတွာ။ **ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿု** တိ တာနိ ဝတ္ထယုကနိ တေန ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ အဿု ဘဝေယျုံ။ **သန္နဒ္ဓဒုဿ** န္တိ ဒုဿေန ကတသန္နာဟံ, လဒ္ဓဝတ္ထံ နိဝတ္ထပာရုတဒုဿန္တိ အ တ္ထော။

တတော ရာဇာ –

၁၅၃. ''ကသ္မိံ ပဒေသေ သမဏံ ဝသန္တံ၊ ဂန္တွာန ပဿေမု မယံ ဣဒါနိ။
ယော မဇ္ဇ ကင်္ခံ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသူကာနိ ဝိနောဒယေယျာ''တိ။ –

ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ကသ္မိံ ပဒေသေ** တိ ကတရသ္မိံ ပဒေသေ။ **ယော မဇ္ဇာ** တိ ယော အဇ္ဇ, မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။

တတော ပေတော –

၁၅၄. ''ဧသော နိသိန္နော ကပိနစ္စနာယံ၊ ပရိဝါရိတော ဒေဝတာဟိ ဗဟူဟိ။
ဓမ္မိံ ကထံ ဘာသတိ သစ္စနာမော၊ သကသ္မိမာစေရကေ အပ္ပမတ္တော''တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကပိနစ္စနာယ** န္တိ ကပိနံ တနရာနံ နစ္စနေန ''ကပိနစ္စနာ''တိ လဒ္ဓဝေဟာရေ ပဒေသေ။ **သစ္စနာမော**တိ စျာယီ သုသီလော အရဟာ ဝိမုတ္တောတိအာဒီဟိ ဂုဏနာမေဟိ ယာထာဝနာမော အဝိပရီတနာမော ။

ဧဝံ ပေတေန ဝုတ္တေ ရာဇာ တာဝဒေဝ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တုကာမော –

၁၅၅. ''တထာဟံ ကဿာမိ ဂန္တွာ ဣဒါနိ၊ အစ္ဆာဒယိဿံ သမဏံ ယုဂေန။
ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿု၊ တုဝဉ္စ ပဿေမု သန္နဒ္ဓဒုဿ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ကဿာမိ** တိ ကရိဿာမိ။

အထ ပေတော ''ဒေဝတာနံ ထေရော ဓမ္မံ ဒေသေတိ, တသ္မာ နာယံ ဥပသင်္ကမနကာလော''တိ ဒဿေန္တော –

၁၅၆. ''မာ အက္ခဏေ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပာဂမိ၊ သာဓု တေ လိစ္ဆဝိ နေသ ဓမ္မော။

တတော စ ကာလေ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တတ္ထေဝ ပဿာဟိ ရဟော နိသိန္န”န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **သာဓူ**တိ အာယာစနေ နိပါတော။ **တေ လိစ္ဆဝိ နေသ ဓမ္မော** တိ, လိစ္ဆဝိရာဇ, တုမ္ဟာကံ ရာဇူနံ သော ဓမ္မော န ဟောတိ, ယံ အကာလေ ဥပသင်္ကမနံ။ **တတ္ထေဝ** တိ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ။

ဧဝံ ပေတေန ဝုတ္တေ ရာဇာ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ အတ္တနော နိဝေသနမေဝ ဂန္တွာ ပုန ယုတ္တပတ္တကာလေ အဋ္ဌ ဝတ္ထယုဂါနိ ဂဟာပေတွာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ “ဣမာနိ, ဘန္တေ, အဋ္ဌ ဝတ္ထယုဂါနိ ပဋိဂ္ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ထေရော ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ “မဟာရာဇ, ပုဗ္ဗေ တွံ အအနုသီလော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဟေဌနဇာတိကောဝ ကထံ ပဏီတာနိ ဝတ္ထာနိ အတုကာမော ဇာတော”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ရာဇာ တဿ ကာရဏံ အာစိက္ခန္တော ပေတေန သမာဂမံ, တေန စ အတ္တနာ စ ကထိတံ သဗ္ဗံ ထေရဿ အာရောစေတွာ ဝတ္ထာနိ ဒတွာ ပေတဿ ဥဒ္ဒိသိ။ တေန ပေတော ဒိဗ္ဗဝတ္ထဓရော အလင်္ကတပဋိယတ္တော အဿာရုဠ္ဟော ထေရဿ စ ရညော စ ပုရတော ပာတုဘဝိ။ တံ ဒိသွာ ရာဇာ အတ္တမနော ပမုဒိတော ပီတိသောမနဿဇာတော “ပစ္စက္ခတော ဝတ မယာ ကမ္မဖလံ ဒိဋ္ဌံ, န ဒါနာဟံ ပာပံ ကရိဿာမိ, ပုညမေဝ ကရိဿာမီ”တိ ဝတွာ တေန ပေတေန သက္ခိံ အကာသိ။ သော စ ပေတော “သစေ, တွံ လိစ္ဆဝိရာဇ, ဣတော ပဋ္ဌာယ အဓမ္မံ ပဟာယ ဓမ္မံ စရသိ, ဧဝာဟံ တဝ သက္ခိံ ကရိဿာမိ, သန္တိကဉ္စ တေ အာဂမိဿာမိ, သူလာဝုတဉ္စ ပုရိသံ သီဃံ သူလတော မောစေဟိ, ဧဝံ သော ဇီဝိတံ လဘိတွာ ဓမ္မံ စရန္တော ဒုက္ခတော မုစ္စိဿတိ, ထေရဉ္စ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော ပုညာနိ ကရောဟီ”တိ ဝတွာ ဂတော။

အထ ရာဇာ ထေရံ ဝန္ဒိတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ သီဃံ သီဃံ လိစ္ဆဝိပရိသံ သန္နိပာတေတွာ တေ အနုဇာနာပေတွာ တံ ပုရိသံ သူလတော မောစေတွာ “ဣမံ အရောဂံ ကရောထာ”တိ တိကိစ္ဆကေ အာဏာပေသိ။ ထေရဉ္စ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ – “သိယာ နု ခော, ဘန္တေ, နိရယကမိကမ္မံ ကတွာ ဌိတဿ နိရယတော မုတ္တီ”တိ။ သိယာ, မဟာရာဇ, သစေ ဥဠာရံ ပုညံ ကရောတိ, မုစ္စတီတိ ဝတွာ ထေရော ရာဇာနံ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သော တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတော ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သောတာပန္နော အဟောသိ, သူလာဝုတော ပန ပုရိသော အရောဂေ ဟုတွာ သံဝေဂဇာတော ဘိက္ခူသု ပဗ္ဗဇိတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တမတ္ထံ ဒဿေန္တာ သင်္ဂီတိကာရာ –

၅၅၇. “တထာတိ ဝတွာ အဂမာသိ တတ္ထ၊ ပရိတရိတော အသဂဏေန လိစ္ဆဝိ။
သော တံ နဂရံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တသူပဂစ္ဆိတ္ထ သကေ နိဝေသနေ။

၅၅၈. “တတော စ ကာလေ ဂိဟိကိစ္စာနိ ကတွာ၊
နှာတွာ ပိဝိတွာ စ ခဏံ လဘိတွာ။
ဝိစေယျ ပေဠာတော စ ယုဂါနိ အဋ္ဌ၊
ဂါဟာပယီ အသဂဏေန လိစ္ဆဝိ။

၅၅၉. “သော တံ ပဒေသံ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ တံ အဒ္ဒသ သမဏံ သန္တစိတ္တံ။
ပဋိက္ကန္တံ ဂောစရတော နိဝတ္တံ၊ သီတိဘူတံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ။

၅၆၀. “တမေနမဝေစ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ အပ္ပာဗာဓံ ဖာသုဝိဟာရဉ္စ ပုစ္ဆိ။
ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိဟံ ဘဒန္တေ၊ ဇာနန္တိ မံ လိစ္ဆဝိ အမ္ဗသက္ကရော။

၅၆၁. “ဣမာနိ မေ အဋ္ဌ ယုဂါ သုဘာနိ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ ဘန္တေ ပဒဒါမိ တုယှံ။
တေနေဝ အတ္ထေန ဣဓာဂတောသ္မိ၊ ယထာ အဟံ အတ္တမနော ဘဝေယျ”န္တိ။

၅၆၂. “ဒူရတောဝ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာ စ၊ နိဝေသနံ တေ ပရိဝဇ္ဇယန္တိ။
ပတ္တာနိ ဘိဇ္ဇန္တိ စ တေ နိဝေသနေ၊ သင်္ဃာဋိယော စာပိ ဝိဒါလယန္တိ။

၅၆၃. “အထာပရေ ပါဒကုဌာရိကာဟိ၊ အဝံသိရာ သမဏာ ပါတယန္တိ။

တောဒိသံ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟေသံ၊ တယာ ကတံ သမဏာ ဟပုဏန္တိ။

၅၆၄. ''တိဏေန တေလမ္ပိ န တ္ဝံ အအာသိ၊ မူဠ္ဟသ္သ မဂ္ဂမ္ပိ န ပာဝအာသိ။
အန္ဓဿ ဒဏ္ဍံ သယမာဒိယာသိ၊ တောဒိသော ကဒရိယော အသံဝုတော တုဝံ။
အထ တ္ဝံ ကေန ဝဏ္ဏေန ကိမေဝ ဒိသ္ဝာ၊ အမ္ဟေဟဟိ သဟ သံဝိဘာဂံ ကရောသီတိ။

၅၆၅. ''ပစ္စေမိ ဘန္တေ ယံ တ္ဝံ ဝဒေသိ၊ ဝိဟေသယိံ သမဏေ ဗ္ရာဟ္မဏေ စ။
ခိဍ္ဍတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ဧတမ္ပိ မေ ဒုက္ကဋမေဝ ဘန္တေ။

၅၆၆. ခိဍ္ဍာယ ယက္ခော ပသဝိတ္ဝာ ပါပံ၊ ဝေဒေတိ ဒုက္ခံ အသမတ္တဘောဂီ။
ဒဟရော ယုဝါ နဂ္ဂနိယဿ ဘာဂီ၊ ကိံ သု တတော ဒုက္ခတရဿ ဟောတိ။

၅၆၇. ''တံ ဒိသွာ သံဝေဂမလတ္ထံ ဘန္တေ၊ တပ္ပစ္စယာ တပိ ဒဒါမိ ဒါနံ။
ပဋိဂ္ဂဏှ ဘန္တေ ဝတ္ထယုဂါနိ အဋ္ဌ၊ ယက္ခဿိမာ ဂစ္ဆန္တု ဒက္ခိဏာယောတိ။

၅၆၈. ''အဒ္ဓာ ဟိ ဒါနံ ဗဟုဓာ ပသတ္ထံ၊ ဒဒတော စ တေ အက္ခယဓမ္မမတ္ထု။
ပဋိဂ္ဂဏှာမိ တေ ဝတ္ထယုဂါနိ အဋ္ဌ၊ ယက္ခဿိမာ ဂစ္ဆန္တု ဒက္ခိဏာယောတိ။

၅၆၉. ''တတော ဟိ သော အာစမယိတ္ဝာ လိစ္ဆဝိ၊ ထေရဿ ဒတွာန ယုဂါနိ အဋ္ဌ။
ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ တာနိ အဿု၊ ယက္ခဉ္စ ပဿေထ သန္နဒ္ဓဒုဿံ။

၅၇၀. ''တမဒ္ဒသာ စန္ဒနသာရလိတ္တံ၊ အာဇညမာရူဠ္ဟမုဠာရဝဏ္ဏံ။
အလင်္ကတံ သာဓုနိဝတ္ထဒုဿံ၊ ပရိဝါရိတံ ယက္ခမဟိဒ္ဓိပတ္တံ။

၅၇၁. ''သော တံ ဒိသွာ အတ္တမနော ဥဒဂ္ဂေါ၊ ပဟဋ္ဌစိတ္တော စ သုဘဂ္ဂရူပေါ။
ကမ္မဉ္စ ဒိသွာန မဟာဝိပါကံ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကံ စက္ခုနာ သစ္ဆိကတွာ။

၅၇၂. ''တမေနမဝေါစ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ဒဿာမိ ဒါနံ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ။
န စာပိ မေ ကိဉ္စိ အဒေယျမတ္ထိ၊ တုဝဉ္စ မေ ယက္ခ ဗဟူပကာရောတိ။

၅၇၃. ''တုဝဉ္စ မေ လိစ္ဆဝိ ဧကဒေသံ၊ အဒါသိ ဒါနာနိ အမောဃမေတံ။
သွာဟံ ကရိဿာမိ တယာဝ သက္ခိံ၊ အမာနုသော မာနုသကေန သဒ္ဓိန္တိ။

၅၇၄. ''ဂတီ စ ဗန္ဓူ စ ပရာယဏဉ္စ၊ မိတ္တော မမာသိ အထ ဒေဝတာ မေ။
ယာစာမိ တံ ပဉ္ဇလိကော ဘဝိတွာ၊ ဣစ္ဆာမိ တံ ယက္ခ ပုနပိ ဒဋ္ဌုန္တိ။

၅၇၅. ''သစေ တုဝံ အဿဒ္ဓော ဘဝိဿသိ၊ ကဒရိယရူပေါ ဝိပ္ပဋိပန္နစိတ္တော။
တ္ဝံ နေဝ မံ လစ္ဆသိ ဒဿနာယ၊ ဒိသွာ စ တံ နောပိ စ အာလပိဿံ။

၅၇၆. ''သစေ ပန တ္ဝံ ဘဝိဿသိ ဓမ္မဂါရဝေါ၊ ဒါနေ ရတော သင်္ဂဟိတတ္တဘာဝေါ။
ဩပါနဘူတော သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ၊ ဧဝံ မမံ လစ္ဆသိ ဒဿနာယ။

၅၇၇. ''ဒိသွာ စ တံ အာလပိဿံ ဘဒန္တေ၊ ဣမဉ္စ သူလာ လဟုံ ပမုဉ္စ။
ယတောနိဒါနံ အကရိမှ သက္ခိံ၊ မညာမိ သူလာဝုတကဿ ကာရဏာ။

၅၇၈. ''တေ အညမညံ အကရိမှ သက္ခိံ၊ အယဉ္စ သူလာ လဟုံ ပမုတ္တော။
သက္ကစ္စ ဓမ္မာနိ သမာစရန္တော၊ မုစ္စေယျ သော နိရယာ စ တမှာ။
ကမ္မံ သိယာ အညတြ ဝေဒနီယံ။

၃၇၉. ‘‘ကပ္ပိတကစ္စ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ တေနေဝ သဟ သံဝိဘဇိတ္ဝာ ကာလေ။
သယံ မုခေနူပနိသဇ္ဇ ပုစ္ဆို သော တေ အကၡိဿတိ တေမတ္ထံ။

၃၈၀. ‘‘တမေဝ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ပုစ္ဆဿု အညတ္ထိကော နော စ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။
သော တေ သုတံ အသုတဉ္စာပိ ဓမ္မံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ အကၡိဿတိ ယထာ ပဇာနံ’’တိ။

၃၈၁. ‘‘သော တတ္ထ ရုဟသ္သံ သမုလ္လပိတ္ဝာ၊ သက္ခိံ ကရိတ္ဝာန အမာနုသေန။
ပက္ကာမိ သော လိစ္ဆဝိနံ သကာသံ၊ အထ ဗ္ရဝိ ပရိသံ သန္နိသိန္နံ။

၃၈၂. ‘‘‘သုဏန္တု ဘောန္တော မမ ဧကဝါက္ယံ၊ ဝရံ ဝရိဿံ လဘိဿာမိ အတ္ထံ။
သုလာဝုတော ပုရိသော လုဒ္ဒကမ္မော၊ ပဏိဟိတဒဏ္ဍော အနုသတ္တရူပော။

၃၈၃. ‘‘‘ဝေ့ဝေတာဝတာ ဝီသတိရတ္တိမတ္တာ၊ ယတော အာဝုတော နေဝ ဇီဝတိ န မတော။
တာဟံ မောစယိဿာမိ အဓိ၊ ယထာမတိံ အနုဇာနာတု သင်္ဃော’တိ။

၃၈၄. ‘‘‘ဧတဉ္စ အညဉ္စ လဟုံ ပမုဉ္စ၊ ကော တံ ဝဒေထ တထာ ကရောန္တံ။
ယထာ ပဇာနာသိ တထာ ကရောဟိ၊ ယထာမတိံ အနုဇာနာတိ သင်္ဃော’တိ။

၃၈၅. ‘‘သော တံ ပဒေသံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ သူလာဝုတံ မောစယိ ခိပ္ပမေဝ။
မာ ဘာယိ သမ္မာတိ စ တံ အဝေါစ၊ တိကိစ္ဆကာနဉ္စ ဥပဋ္ဌပေသိ။

၃၈၆. ‘‘ကပ္ပိတကဉ္စ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ တေနေဝ သဟ သံဝိဘဇိတ္ဝာ ကာလေ။
သယံ မုခေနူပနိသဇ္ဇ လိစ္ဆဝိ၊ တထေဝ ပုစ္ဆိတ္ထ နံ ကာရဏတ္ထိကော။

၃၈၇. ‘‘သူလာဝုတော ပုရိသော လုဒ္ဒကမ္မော၊ ပဏီတဒဏ္ဍော အနုသတ္တရူပော။
ဝေ့ဝေတာဝတာ ဝီသတိရတ္တိမတ္တာ၊ ယတော အာဝုတော နေဝ ဇီဝတိ န မတော။

၃၈၈. ‘‘သော မောစိတော ဂန္တွ မယာ ဣဒါနိ၊ ဧတဿ ယက္ခဿ ဝစော ဟိ ဘန္တေ။
သိယာ နု ခော ကာရဏံ ကိဉ္စိဒေဝ၊ ယေန သော နိရယံ နော ဝဇေယျ။

၃၈၉. ‘‘အာစိက္ခ ဘန္တေ ယဒိ အတ္ထိ ဟေတု၊ သဒ္ဓါယိကံ ဟေတုဝစော သုဏောမ။
န တေသံ ကမ္မာနံ ဝိနာသမတ္ထိ၊ အဝေဒယိတွာ ဣဓ ဗျန္တိဘာဝေါတိ။

၃၉၀. ‘‘သစေ သ ဓမ္မာနိ သမာစရေယျ၊ သက္ကစ္စ ရတ္တိန္ဒိဝမပ္ပမတ္တော။
မုစ္စေယျ သော နိရယာ စ တမှာ၊ ကမ္မံ သိယာ အညတြ ဝေဒနီယ’’န္တိ။

၃၉၁. ‘‘အညာတော ဧသော ပုရိသဿ အတ္ထော၊ မမမ္ပိ ဒါနိ အနုကမ္ပ ဘန္တေ။
အနုသာသ မံ ဩဝဒ ဘူရိပည၊ ယထာ အဟံ နော နိရယံ ဝဇေယျ’’န္တိ။

၃၉၂. ‘‘အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေဟိ၊ ဓမ္မဉ္စ သင်္ဃဉ္စ ပသန္နစိတ္တော။
တထေဝ သိက္ခာယ ပဒါနိ ပဉ္စ၊ အခဏ္ဍဖုလ္လာနိ သမာဒိယဿု။

၃၉၃. ‘‘ပါဏာတိပါတာ ဝိရမဿု ခိပ္ပံ၊ လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇယဿု။
အမဇ္ဇပေါ မာ စ မုသာ အဘာဏိ၊ သကေန ဒါရေန စ ဟောတိ တုဋ္ဌော။
ဣမဉ္စ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနုပေတံ၊ သမာဒိယာဟိ ကုသလံ သုခုဒြယံ။

၃၉၄. ‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အန္နံ ပါနံ ခာဒနီယံ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ဒဒါဟိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။

၅၉၅.“ဘိက္ခုပိ သီလသမ္ပန္နော ဝီတရာဂေ ဗဟုဿုတော။
တပေပ္ပဟိ အနုဗ္ဗဟနေန၊ သအာ ပုညံ ပဝမုတိ။

၅၉၆.“ဝေဠု ဓမ္မာနိ သမာစရန္တော၊ သက္ကစ္စ ရတ္တိန္ဒိဝမပ္ပမတ္တော။
မုဠ္ဍ တုဝံ နိရယာ စ တမ္ပဟာ၊ ကမ္မံ သိယာ အညတ္ထ ဝေဒနီယန္တိ။

၅၉၇.“အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေမိ၊ ဓမ္မဉ္စ သင်္ဃဉ္စ ပသန္နစိတ္တော။
တထေဝ သိက္ခာယ ပအာနိ ပဉ္စ၊ အခဏ္ဍဖုလ္လာနိ သမာဒိယာမိ။

၅၉၈.“ပာဏာတိပာတာ ဝိရမာမိ ခိပ္ပံ၊ လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇယာမိ။
အမဇ္ဇပော နော စ မုသာ ဘဏာမိ၊ သကေန ဒာရေန စ ဟောမိ တုဋ္ဌော။
ဣမဉ္စ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနုပေတံ၊ သမာဒိယာမိ ကုသလံ သုခုဒ္ရယံ။

၅၉၉.“စီဝရံ ပိဏ္ဍပာတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အန္နံ ပာနံ ခာဒနီယံ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။

၆၀၀.“ဘိက္ခူ စ သီလသမ္ပန္နေ၊ ဝီတရာဂေ ဗဟုဿုတေ။
ဒအာမိ န ဝိကမ္ပာမိ၊ ဗုဒ္ဓာနံ သာသနေ ရတောတိ။

၆၀၁.“ဧတာဒိသော လိစ္ဆဝိ အမ္ဗသက္ကရော၊ ဝေသာလိယံ အညတရော ဥပာသကော။
သဒ္ဓော မုဒူ ကာရကရော စ ဘိက္ခု၊ သင်္ဃဉ္စ သက္ကစ္စ တအာ ဥပဋ္ဌဟိ။

၆၀၂.“သူလာဝုတော စ အရောဂေ ဟုတ္ဝာ၊ သေရီ သုခီ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပာဂမိ။
ဘိက္ခုဉ္စ အာဂမ္မ ကပ္ပိတကုတ္တမံ၊ ဥဘောပိ သာမညဖလာနိ အဇ္ဈဂုံ။

၆၀၃.“ဧတာဒိသာ သပ္ပုရိသာန သေဝနာ၊ မဟပ္ဖလာ ဟောတိ သတံ ဝိဇာနတံ။
သူလာဝုတော အဂ္ဂဖလံ အဖဿယိ၊ ဖလံ ကနိဋ္ဌံ ပန အမ္ဗသက္ကရော”တိ။ –

ကထာယော အဘာသိ။

၅၅၇-၅၆၀. တတ္ထ **တသူပဂဏ္ဍိတ္တာ** တိ တသံ ဥပဂန္တွာ။ **ဂိဟိကိစ္စာနိ** တိ ဂေဟံ အာဝသန္တေန ကာတဗ္ဗကုမ္မျ ဗကိစ္စာနိ။ **ဝိစေယျာ** တိ သုန္ဒရဝတ္ထဂဟဏတ္ထံ ဝိစိနိတွာ။ **ပဋိက္ကန္တ** န္တိ ပိဏ္ဍပာတတော ပဋိက္ကန္တံ၊ တေနာ ပာ **“ကေစရတော နိဝတ္တ”** န္တိ။ **အဘာသာ**တိ “ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိဟံ, ဘဒန္တေ”တိအာဒိကံ အဘာသ။

၅၆၂-၃. ဝိအလယန္တိ တိ ဝိဖာလယန္တိ။ **ပာဒကုဌာရိကာဟီ**တိ ပာဒသင်္ခာတာဟိ ကုဌာရီဟိ။ **ပာတယန္တိ** တိ ပရိပါ တယန္တိ။

၅၆၄. တိဏေနာတိ တိဏာဂ္ဂေနာပိ။ **မူဠှပာဿ မဂ္ဂမ္ပိ န ပာဝအာသီ** တိ မဂ္ဂမူဠှပာဿ မဂ္ဂမ္ပိ တွံ န ကထယသိ “ဧတယံ ပုရိသာ ဣတော စိတော စ ပရိဗ္ဘမတူ”တိ။ ကေဋ္ဌိသီလော ဟိ အယံ ရာဇာ။ **သယမာဒိယာသီ**တိ အန္ဓဿ ပာတ္ ထတော ယဋ္ဌိံ သယမေဝ အစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဏှာသိ။ **သံဝိဘာဂံ ကရောသီ**တိ အတ္တနာ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗဝတ္ထုတော ကေစ္စာနိ ဒတွာ သံဝိဘဇသိ။

၅၆၅. ပစ္စေမိ, ဘန္တေ, ယံ တွံ ဝဒေသီ တိ “ဘန္တေ, တွံ ပတ္တာနိ ဘိဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိနာ ယံ ဝဒေသိ, တံ ပဋိဇာနာ မိ, သဗ္ဗမေဝေတံ မယာ ကတံ ကာရာပိတဉ္စာတိ ဒဿေတိ။ **ဧတမ္ပိ** တိ ဧတံ ခိဍ္ဍာဓိပ္ပာယေန ကတမ္ပိ။

၅၆၆-၇. ခိဍ္ဍာ တိ ခိဍ္ဍာယ။ **ပသဝိတွာ**တိ ဥပစိနိတွာ။ **ဝေဒေတီ**တိ အနုဘဝတိ။ **အသမတ္တဘောဂီ**တိ အပရိပုဏ္ဏ ဘောဂေ။ တမေဝ အပရိပုဏ္ဏဘောဂတံ ဒဿေတုံ **“ဒဟရော ယုတ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **နဂ္ဂနိယဿာ** တိ နဂ္ဂဘာဝဿ သ။ **ကိံ သု တတော ဒုက္ခတရဿ ဟောတီ** တိ ကိံ သု နာမ တတော နဂ္ဂဘာဝတော ဒုက္ခတရံ အဿ ပေတဿ ဟော

တိ။ **ယက္ခသ္မိမာ ဂစ္ဆန္တု ဒက္ခိဏာယော** တိ ဣမာ မယာ ဒိယ္ယမာနဝတ္ထုဒက္ခိဏာယော ပေတသ္သ ဥပကပ္ပန္
တု။

၅၆၈-၇၂. ဗဟုဓာ ပသတ္ထ န္တိ ဗဟူဟိ ပကာရေဟိ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝဏ္ဏိတံ။ **အက္ခယဓမ္မမတ္ထူ** တိ အပရိက္ခယဓမ္မံ ဟောတု။ **အာစမယိတွာ**တိ ဟတ္ထပါဒဓောဝနပုဗ္ဗကံ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ။ **စန္ဒနသာရလိတ္တ** န္တိ သာရဘူတစန္ဒနလိတ္တံ။ **ဥဠာရဝဏ္ဏ**န္တိ သေဋ္ဌရူပံ။ **ပရိတရိတ**န္တိ အနုကုလဝုတ္တိနာ ပရိဇနေန ပရိတရိတံ။ **ယက္ခမဟိဒ္ဓိပတ္တ** န္တိ မဟတိံ ယက္ခိဒ္ဓိံ, ဒေဝိဒ္ဓိံ ပတ္တ ဌိတံ။ **တမေနမဝောစာ**တိ တမေနံ အဝောစ။

၅၇၃. ကေဒေသံ အအာသီတိ စတူသု ပစ္စယေသု ကေဒေသဘူတံ ဝတ္ထုအန္နံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **သက္ခိ** န္တိ သက္ခိ
ဘာဝံ။

၅၇၄. မမာသီတိ မေ အာသိ။ **ဒေဝတာ မေ**တိ မယှံ ဒေဝတာ အာသီတိ ယောဇနာ။

၅၇၅-၇. ဝိပ္ပဋိပန္နစိတ္တော တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဋိပန္နမာနသော, ဓမ္မိယံ ပဋိပဒံ ပဟာယ အဓမ္မိယံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။ **ယတောနိဒါန**န္တိ ယန္နိမိတ္တံ ယသ္သ သန္တိကံ အာဂမနဟေတု။

၅၇၉. သံဝိဘဇိတွာတိ အနုသံဝိဘာဂံ ကတွာ။ **သယံ မုခေနူပနိသဇ္ဇ ပုစ္ဆာ** တိ အညေ ပုရိသေ အပေသေတွာ ဥပနိ
သီဒိတွာ သမ္မုခေနေဝ ပုစ္ဆ။

၅၈၁-၃. သန္ဒိသိန္န န္တိ သန္ဒိပတိတဝသေန နိသိန္နံ။ **လဘိဿာမိ အတ္ထ** န္တိ မယာ ဣစ္ဆိတမိမံ အတ္ထံ လဘိ
ဿာမိ။ **ပဏိဟိတဒဏ္ဍော** တိ ဌပိတသရီရဒဏ္ဍော။ **အနုသတ္တရူပော**တိ ရာဇိနိ အနုသတ္တသဘာဝော။ **ဝိသတိရတ္တိမတ္တာ**တိ ဝိသတိမတ္တာ ရတ္တိယော အတိဝတ္တာတိ အတ္ထော။ **တာဟ**န္တိ တံ အဟံ။ **ယထာမတိ**န္တိ မယှံ ယထာရုစိ။

၅၈၄. တေဠ္ဌ အညဋ္ဌာ တိ ဇေံ သူလေ အာဝုတံ ပုရိသံ အညဋ္ဌ ယသ္သ ရာဇာဏာ ပဏိဟိတာ, တဋ္ဌ။ **လဟုံ ပမုဥ္စာ**တိ သီဃံ မောစေဟိ။ **ကော တံ ဝဒေထ တထာ ကရောန္တ** န္တိ တထာ ဓမ္မိယကမ္မံ ကရောန္တံ တံ ဣမသ္မိံ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ ကော နာမ “န ပမောစေဟီ”တိ ဝဒေယျ, ဇေံ ဝတ္တုံ ကောစိပိ န လဘတီတိ အတ္ထော။

၅၈၅. တိကိစ္ဆကာနဋ္ဌာ တိ တိကိစ္ဆကေ စ။

၅၈၈. ယက္ခသ္သ ဝစော တိ ပေတသ္သ ဝစနံ, တသ္သ, ဘန္တေ, ပေတသ္သ ဝစနေန ဇေမကာသိန္တိ ဒဿေတိ။

၅၉၀. ဓမ္မာနီ တိ ပုဗ္ဗေ ကတံ ပာပကမ္မံ အဘိဘဝိတုံ သမတ္တေ ပုညဓမ္မေ။ **ကမ္မံ သိယာ အညတ္ရ ဝေဒနီယ** န္တိ ယံ တသ္မိံ ပာပကမ္မေ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ, တံ အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ ယံ ပန အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ, တံ အညတ္ရ အပရာပရိယာယေ ဝေဒယိတဗ္ဗဖလံ ဟောတိ သတိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယန္တိ အတ္ထော။

၅၉၃. ဣမဋ္ဌာ တိ အတ္တနာ ဝုစ္စမာနံ တာယ အာသန္နံ ပစ္စက္ခံ တတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ **အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂဝရေနုပေတ** န္တိ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန အရိယံ, ပာဏာတိပာတာဝေရမဏိအာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ ဥပေတံ ယုတ္တံ ဥတ္တမံ ဥပေါသထ
သီလံ။ **ကုသလ**န္တိ အနဝဇ္ဇံ။ **သုခုဒ္ရယ** န္တိ သုခဝိပါကံ။

၅၉၅. သအ ပုညံ ပဝမုတီ တိ သကိဒေဝ ပုညံ ကတွာ “အလမေတ္တာဝတာ”တိ အပရိတုဋ္ဌော ဟုတွာ အပရာပရံ သု
စရိတံ ပူရေန္တော သဗ္ဗကာလံ ပုညံ အဘိဝမုတိ, အပရာပရံ တ သုစရိတံ ပူရေန္တော ပုညသင်္ခာတံ ပုညဖလံ ဥပရူပ
ရိ ဝမုတိ ပရိပူရေတီတိ အတ္ထော။

၅၉၇. ဇေံ ထေရေန ဝုတ္တေ ရာဇာ အဟာယဒုက္ခတော ဥတ္တရိတ္တစိတ္တော ရတနတ္တယေ ပုညဓမ္မေ စ အဘိဝမု
မာနပသာဒေ တတော ပဋ္ဌာယ သရဏာနိ သီလာနိ စ သမာဒိယန္တော **“အဇ္ဇေဝ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေမိ”** တိအာဒိမာဟ။

၆၀၁. တတ္ထ **တောဒိသောတိ** ဒေိသော ယထာဝုတ္တရူပေ။ **ဝေသာလိယံ အညတရော ဥပာသကောတိ** ဝေသာလိယံ အနေကသဟဿေသု ဥပာသကေသု အညတရော ဥပာသကော ဟုတွာ။ **သဒ္ဓေါ** တိအာဒိ ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယေန တဿ ပုရိမဘာဝတော အညာဒိသတံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ ဟိ သော အဿဒ္ဓေါ ကက္ခဠော ဘိက္ခူနံ အက္ကောသကာရကော သင္ဃဿ စ အနုပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ ပ္ပာအနိ ပန သဒ္ဓေါ မုဒုကော ဟုတွာ ဘိက္ခုသင္ဃဿ သက္ကစ္စံ တအာ ဥပဋ္ဌဟီတိ။ တတ္ထ **ကာရကာရောတိ** ဥပကာရကာရီ။

၆၀၂. **ဥဘောပီတိ** ဒွေပိ သူလာဝုတော ရာဇာ စ။ **သာမညဖလာနိ အဇ္ဈဂု** န္တိ ယထာရဟံ သာမညဖလာနိ အဓိဂစ္ဆိံသု။ တယိဒံ ယထာရဟံ ဒဿေတုံ **"သူလာဝုတော အဂ္ဂဖလံ အဖဿယိ, ဖလံ ကနိဋ္ဌံ ပန အမ္ဗသက္ကရော"** တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဖလံ ကနိဋ္ဌ** န္တိ သောတာပတ္တိဖလံ သန္ဓာယာဟ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ, တံ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ဧဝံ ရညာ ပေတေန အတ္တနာ စ ဝုတ္တမတ္ထံ အာယသ္မာ ကပ္ပိတကော သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတုံ သာဝတ္ထိံ ဂတော ဘဂဝတော အာရောစေသိ ။ သတ္ထာ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

အမ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သေရီသကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၀၄-၅၇. သုဏောထ ယက္ခဿ ဝာဏိဇာနဉ္စာတိ ဣဒံ သေရီသကပေတဝတ္ထု။ တံ ယသ္မာ သေရီသကဝိမာနဝတ္ထုနာ နိဗ္ဗိသေသံ, တသ္မာ တတ္ထ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ကထာသု စ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ (ဝိ. ဝ. အဋ္ဌ. ၁၂၇ သေရီသကဝိမာနဝဏ္ဏနာ) ဝုတ္တမေဝ, တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သေရီသကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. နန္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ရာဇာ ပိင်္ဂလကော နာမာ တိ ဣဒံ နန္ဒကပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနတော ဝဿသတဒ္ဝယဿ အစ္စယေန သုရဋ္ဌဝိသယေ ပိင်္ဂလော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ တဿ သေနာပတိ နန္ဒကော နာမ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝိပရီတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္န"န္တိအာဒိနာ မိစ္ဆာကဟံ ပဂ္ဂယှ ဝိစရိ။ တဿ ဓီတာ ဥတ္တရာ နာမ ဥပာသိကာ ပတိရူပေ ကုလေ ဒိန္နာ အဟောသိ။ နန္ဒကော ပန ကာလံ ကတွာ ဝိဉ္ဈာဋဝိယံ မဟတိ နိဂြောဓရုက္ခေ ဝေမာနိကပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိံ ကာလကတေ ဥတ္တရာ သုစိသီတလဂန္ဓောဒကပူရိတံ ဟာနီယဃဋံ ကုမ္မာသာဘိသင်္ခတေဟိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္နေဟိ ပူဝေဟိ ပရိပုဏ္ဏသရာဝကဉ္စ အညတရဿ ခီဏာသဝတ္ထေရဿ ဒတွာ "အယံ ဒက္ခိဏာ မယှံ ပိတု ဥပကပ္ပတူ"တိ ဥဒ္ဒိသိ, တဿ တေန အနေန ဒိဗ္ဗပာနီယံ အပရိမိတာ စ ပူဝ ဟာတုဘဝိံသု။ တံ ဒိသွာ သော ဧဝံ စိန္တေသိ – "ဟာပကံ ဝတ မယာ ကတံ, ယံ မဟာဇနော 'နတ္ထိ ဒိန္န'န္တိအာဒိနာ မိစ္ဆာကဟံ ကဟိတော။ ပ္ပာအနိ ပန ပိင်္ဂလော ရာဇာ ဓမ္မာသောကဿ ရညော ဩဝါဒံ အတုံ ဂတော, သော တံ တဿ ဒတွာ အာဂမိဿတိ, ဟန္ဒာဟံ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိံ ဝိနောဒေဿာမီ"တိ။ န စိရေနေဝ စ ပိင်္ဂလော ရာဇာ ဓမ္မာသောကဿ ရညော ဩဝါဒံ ဒတွာ ပဋိနိဝတ္တန္တော မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။

အထ သော ပေတော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာဘိမုခံ တံ မဂ္ဂံ နိမ္မိနိ။ ရာဇာ ဌိတမဇ္ဈန္ဟိကေ သမယေ တေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ။ တဿ ဂဆန္တဿ ပုရတော မဂ္ဂေါ ဒိဿတိ, ပိဋ္ဌိတော ပနဿ အန္တရဓာယတိ။ သဗ္ဗပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော ပုရိသော မဂ္ဂံ အန္တရဟိတံ ဒိသွာ ဘီတော ဝိဿရံ ဝိရဝန္တော ဓာဝိတွာ ရညော အာရောစေသိ, တံ သုတွာ ရာဇာ ဘီတော သံဝိဂ္ဂမာနသော ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ ဌတွာ စတဿော ဒိသာ ဩလောကေန္တော ပေတဿ ဝသနဋ္ဌာနာဘိမုခံ ဒိသွာ တဒဘိမုခော အဂမာသိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ အထာနုက္ကမေန ရညော တံ ဌာနံ ပတ္တေ ပေတော သဗ္ဗာဘရဏဝိဘူသိတော ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိသန္ထာရံ ကတွာ ပူဝေ စ ပာနီယဉ္စ အပေသိ။ ရာဇာ

သပရိဇနော နှုဟတ္တ ပူဝေ ခါဒိတ္တ ဟာနီယံ ပိဝိတ္တ ပဋိပ္ပသဒ္ဓမဂ္ဂကိလမထော **"ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော"** တိ အာဒိနာ ပေတံ ပုစ္ဆိ။ ပေတော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာစိက္ခိတ္တ ရာဇာနံ မိစ္ဆာဒဿနတော ဝိမော စေတ္တ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ သင်္ဂီတိကာရာ –

၆၅၈. "ရာဇာ ပိင်္ဂလကော နာမ၊ သုရဋ္ဌာနံ အဓိပတိ အဟု။
မောရိယာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ၊ သုရဋ္ဌံ ပုနရာဂမာ။

၆၅၉. "ဥဏှေ မဇ္ဈန္ဟိကေ ကာလေ၊ ရာဇာ ပင်္ကံ ဥပာဂမိ။
အဒ္ဒသ မဂ္ဂံ ရမဏီယံ၊ ပေတာနံ တံ ဝဏ္ဏုပထံ။

၆၆၀. သာရထိံ အာမန္တယီ ရာဇာ –

"'အယံ မဂ္ဂေါ ရမဏီယော၊ ခေမော သောဝတ္ထိကော သိဝေါ။
ဣမိနာ သာရထိ ယာမ၊ သုရဋ္ဌာနံ သန္တိကေ ဣတော'။

၆၆၁. "တေန ပါယာသိ သောရဋ္ဌော၊ သေနာယ စတုရင်္ဂိနိယာ။
ဥဗ္ဗိဂ္ဂရူပေါ ပုရိသော၊ သောရဋ္ဌံ ဧတဒဗ္ရဝိ။

၆၆၂. "'ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နမှာ၊ ဘိံသနံ လောမဟံသနံ။
ပုရတော ဒိဿတိ မဂ္ဂေါ၊ ပစ္ဆတော စ န ဒိဿတိ။

၆၆၃. "'ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နမှာ၊ ယမပုရိသာန သန္တိကေ။
အမာနုသော ဝါယတိ ဂန္ဓော၊ ဃောသော သုယျတိ ဒါရုဏော'။

၆၆၄. "သံဝိဂ္ဂေါ ရာဇာ သောရဋ္ဌော၊ သာရထိံ ဧတဒဗ္ရဝိ။
'ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နမှာ၊ ဘိံသနံ လောမဟံသနံ။
ပုရတော ဒိဿတိ မဂ္ဂေါ၊ ပစ္ဆတော စ န ဒိဿတိ။

၆၆၅. "'ကုမ္မဂ္ဂံ ပဋိပန္နမှာ၊ ယမပုရိသာန သန္တိကေ။
အမာနုသော ဝါယတိ ဂန္ဓော၊ ဃောသော သုယျတိ ဒါရုဏော'။

၆၆၆. "ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ သမာရုယှ၊ ဩလောကေန္တော စတုဒ္ဒိသာ။
အဒ္ဒသ နိဂြောဓံ ရမဏီယံ၊ ပါဒပံ ဆာယာသမ္ပန္နံ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသံ၊ မေဃဝဏ္ဏသိရီနိဘံ။

၆၆၇. "သာရထိံ အာမန္တယီ ရာဇာ၊ 'ကိံ ဧသော ဒိဿတိ ဗြဟာ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရီနိဘော'။

၆၆၈. "နိဂြောဓော သော မဟာရာဇ၊ ပါဒပေါ ဆာယာသမ္ပန္နော။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရီနိဘော။

၆၆၉. "တေန ပါယာသိ သောရဋ္ဌော၊ ယေန သော ဒိဿတေ ဗြဟာ။
နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသော၊ မေဃဝဏ္ဏသိရီနိဘော။

၆၇၀. "ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယှ၊ ရာဇာ ရုက္ခံ ဥပာဂမိ။
နိသီဒိ ရုက္ခမူလသ္မိံ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇနော။
ပူရံ ပါနီယသရကံ၊ ပူဝေ ဝိတ္တေ စ အဒ္ဒသ။

၆၇၁. ‘‘ပုရိသော စ ဒေဝဝဏ္ဏီ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတော။
ဥပသင်္ကမိတွာ ရာဇာနံ၊ သောရညံ တေဒဗြဝိ။

၆၇၂. ‘‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ပိဝတု ဒေဝေါ ပါနီယံ၊ ပူဝေ ခါဒ အရိန္ဒမ’။

၆၇၃. ‘‘ပိဝိတွာ ရာဇာ ပါနီယံ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇနော။
ပူဝေ ခါဒိတွာ ပိတွာ စ၊ သောရညော တေဒဗြဝိ။

၆၇၄. ‘‘ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
အဇာနန္တာ တံ ပုစ္ဆာမ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယန္တိ။

၆၇၅. ‘‘နာမှိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
ပေတော အဟံ မဟာရာဇ၊ သုရဋ္ဌာ ဣဓ မာဂတောတိ။

၆၇၆. ‘‘ကိံသီလော ကိံသမာစာရော၊ သုရဋ္ဌသ္မိံ ပုရေ တုဝံ။
ကေန တေ ဗြဟ္မစရိယေန၊ အာနုဘာဝေါ အယံ တဝါတိ။

၆၇၇. ‘‘တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန။
အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ စ၊ ဗြာဟ္မဏော စ ပုရောဟိတော။

၆၇၈. ‘‘သုရဋ္ဌသ္မိံ အဟံ ဒေဝ၊ ပုရိသော ပါပစေတသော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ စ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။

၆၇၉. ‘‘ဒဒန္တာနံ ကရောန္တာနံ၊ ဝါရယိဿံ ဗဟုဇ္ဇနံ။
အညေသံ ဒဒမာနာနံ၊ အန္တရာယကရော အဟံ။

၆၈၀. ‘‘ဝိပါကော နတ္ထိ ဒါနဿ၊ သံယမဿ ကုတော ဖလံ။
နတ္ထိ အာစရိယော နာမ၊ အဒန္တံ ကော ဒမေဿတိ။

၆၈၁. ‘‘သမတုလျာနိ ဘူတာနိ၊ ကုတော ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
နတ္ထိ ဗလံ ဝီရိယံ ဝါ၊ ကုတော ဥဋ္ဌာနပေါရိသံ။

၆၈၂. ‘‘နတ္ထိ ဒါနဖလံ နာမ၊ န ဝိသောဓေတိ ဝေရိနံ။
လဒ္ဓေယျံ လဘတေ မစ္စော၊ နိယတိပရိဏာမဇံ။

၆၈၃. ‘‘နတ္ထိ မာတာ ပိတာ ဘာတာ၊ လောကော နတ္ထိ ဣတော ပရံ။
နတ္ထိ ဒိန္နံ နတ္ထိ ဟုတံ၊ သုနိဟိတံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၆၈၄. ‘‘ယောပိ ဟနေယျ ပုရိသံ၊ ပရဿ ဆိန္ဒတေ သိရံ။
န ကောစိ ကဉ္စိ ဟနတိ၊ သတ္တန္နံ ဝိဝရမန္တရေ။

၆၈၅. ‘‘အစ္ဆေဇ္ဇာဘေဇ္ဇော ဟိ ဇီဝေါ၊ အဋ္ဌံသော ဂုဠပရိမဏ္ဍလော။
ယောဇနာနံ သတံ ပဉ္စ၊ ကော ဇီဝံ ဆေတ္တုမရဟတိ။

၆၈၆. ‘‘ယထာ သုတ္တဂုဠေ ခိတ္တေ၊ နိဗ္ဗေဌေန္တံ ပလာယတိ။
ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ နိဗ္ဗေဌေန္တော ပလာယတိ။

၆၈၇. ‘‘ယထာ ဂါမတော နိက္ခမ္မ၊ အညံ ဂါမံ ပဝိသတိ။

ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ အညံ ဗောန္ဒိံ ပဝိသတိ။

၆၈၈. “ယထာ ဂေဟတော နိက္ခမ္မ၊ အညံ ဂေဟံ ပဝိသတိ။
ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေါ၊ အညံ ဗောန္ဒိံ ပဝိသတိ။

၆၈၉. “စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပိနော၊ သတသဟသ္သာနိ ဟိ။
ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ၊ သံသာရံ ခေပယိတွာန။
ဒုက္ခသ္သန္တံ ကရိသ္သရေ။

၆၉၀. “မိတာနိ သုခဒုက္ခာနိ၊ ဒောဏေဟိ ပိဋကေဟိ စ။
ဇိနော သဗ္ဗံ ပဇာနာတိ၊ သမ္မူဠှာ ဣတရာ ပဇာ။

၆၉၁. “ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အာသိံ၊ သမ္မူဠှော မောဟဟာရုတော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ ဒုသ္သီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။

၆၉၂. “ဩရံ မေ ဆဟိ မာသေဟိ၊ ကာလကိရိယာ ဘဝိသ္သတိ။
ဧကန္တကဋုကံ ဃောရံ၊ နိရယံ ပပတိသ္သဟံ။

၆၉၃. “စတုက္ကဏ္ဏံ စတုဒွာရံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
အယောပါကာရပရိယန္တံ၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတံ။

၆၉၄. “တသ္သ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒာ။

၆၉၅. “ဝသ္သာနိ သတသဟသ္သာနိ၊ ဃောသော သုယျတိ တာဝဒေ။
လက္ခော ဧသော မဟာရာဇ၊ သတဘာဂဝသ္သကောဋိယော။

၆၉၆. “ကောဋိသတသဟသ္သာနိ၊ နိရယေ ပစ္စရေ ဇနာ။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ စ ဒုသ္သီလာ၊ ယေ စ အရိယူပဝါဒိနော။

၆၉၇. “တတ္ထာဟံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒိသ္သံ ဝေဒနံ။
ဖလံ ပါပသ္သ ကမ္မသ္သ၊ တသ္မာ သောစာမဟံ ဘုသံ။

၆၉၈. “တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန။
ဓီတာ မယှံ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တရာ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။

၆၉၉. “ကရောတိ ဘဒ္ဒကံ ကမ္မံ၊ သီလေသုပေါသထေ ရတာ။
သညတာ သံဝိဘာဂီ စ၊ ဝဒညူ ဝီတမစ္ဆရာ။

၇၀၀. “အခဏ္ဍကာရီ သိက္ခာယ၊ သုဏှာ ပရကုလေသု စ။
ဥပါသိကာ သက္ယမုနိနော၊ သမ္ဗုဒ္ဓသ္သ သိရီမတော။

၇၀၁. “ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော၊ ကာမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။
ဩက္ခိတ္တစက္ခု သတိမာ၊ ဂုတ္တဒွါရော သုသံဝုတော။

၇၀၂. “သပဒါနံ စရမာနော၊ အဂမာ တံ နိဝေသနံ။
တမဒ္ဒသ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တရာ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။

၇၀၃. “ပူရံ ပါနီယသရကံ၊ ပူဝေ ဝိတ္တေ စ သာ အဒါ။

ပိတာ မေ ကာလကတော ဘန္တေ့ တဿေတံ ဥပကပ္ပတု။

၇၀၄. ''သမနန္တရာနုဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ ဝိပါကော ဥဒပဇ္ဇထ။
ဘုဉ္ဇာမိ ကာမကာမီဟံ၊ ရာဇာ ဝေဿဝဏော ယထာ။

၇၀၅. ''တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇ၊ အရိန္ဒမ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဗုဒ္ဓေါ အဂ္ဂေါ ပဝုစ္စတိ။
တံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။

၇၀၆. ''အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန၊ ဖုသန္တိ အမတံ ပဒံ။
တံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။

၇၀၇. ''စတ္တာရော စ ပဋိပန္နာ၊ စတ္တာရော စ ဖလေ ဌိတာ။
ဧသ သင်္ဃော ဥဇုဘူတော၊ ပညာသီလသမာဟိတော။
တံ သင်္ဃံ သရဏံ ဂစ္ဆ၊ သပုတ္တဒါရော အရိန္ဒမ။

၇၀၈. ''ပါဏာတိပါတာ ဝိရမဿု ခိပ္ပံ၊ လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇယဿု။
အမဇ္ဇပေါ   မာ စ မုသာ အဘာဏိ၊ သကေန ဒါရေန စ ဟောဟိ တုဋ္ဌော"တိ။

၇၀၉. ''အတ္ထကာမောသိ မေ ယက္ခ၊ ဟိတကာမောသိ ဒေဝတေ။
ကရောမိ တုယှံ ဝစနံ၊ တွံသိ အာစရိယော မမ။

၇၁၀. ''ဥပေမိ သရဏံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဉ္စာပိ အနုတ္တရံ။
သင်္ဃဉ္စ နရဒေဝဿ၊ ဂစ္ဆာမိ သရဏံ အဟံ။

၇၁၁. ''ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ ခိပ္ပံ၊ လောကေ အဒိန္နံ ပရိဝဇ္ဇယာမိ။
အမဇ္ဇပေါ နော စ မုသာ ဘဏာမိ၊ သကေန ဒါရေန စ ဟောမိ တုဋ္ဌော။

၇၁၂. ''ဩဖုဏာမိ မဟာဝါတေ၊ နဒိယာ သီဃဂါမိယာ။
ဝမာမိ ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ရတော။

၇၁၃. ''ဣဒံ ဝတွာန သောရဋ္ဌော၊ ဝိရမိတွာ ပါပဒဿနာ။
နမော ဘဂဝတော ကတွာ၊ ပါမောက္ခော ရထမာရုဟီ''တိ။ – ကထာယော အတေစုံ။

၆၅၈-၉. တတ္ထ **ရာဇာ ပိင်္ဂလကော နာမ, သုရဋ္ဌာနံ အဓိပတိ အဟု** တိ ပိင်္ဂလစက္ခုတာယ ''ပိင်္ဂလော''တိ ပာကဋ နာမော သုရဋ္ဌဒေသဿ ဣဿရော ရာဇာ အဟောသိ။ **မောရိယာနန္တိ** မောရိယရာဇူနံ, ဓမ္မာသောကံ သန္ဓာယ ဝဒ တိ။ **သုရဋ္ဌံ ပုနရာဂမာ** တိ သုရဋ္ဌဿ ဝိသယံ ဥဒ္ဒိဿ သုရဋ္ဌကမိမဂ္ဂံ ပစ္စာဂဉ္ဆိ။ **ပင်္က** န္တိ မုဒုဘူမိံ။ **ဝဏ္ဏုပထ** န္တိ ပေတေန နိမ္မိတံ မရူဘူမိမဂ္ဂံ။

၆၆၀. **ခေမော**တိ နိဗ္ဘယော။ **သောဝတ္ထိကော** တိ သောတ္ထိဘာဝါဝဟော။ **သိဝေ**တိ အနုပဒ္ဒဝေ။ **သုရဋ္ဌာနံ သ န္တိကေ ဣတော**တိ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တာ မယံ သုရဋ္ဌဝိသယဿ သမီပေယေဝ။

၆၆၁-၂. **သောရဋ္ဌော** တိ သုရဋ္ဌာဓိပတိ။ **ဥဗ္ဗိဂ္ဂရူပေါ** တိ ဥတြ္တသ္တသဘာဝေါ။ **ဘိံသနန္တိ** ဘယဇနနံ ။ **လောမ ဟံသနန္တိ** ဘိံသနကဘာဝေန လောမာနံ ဟံသာပနံ။

၆၆၃. **ယမပုရိသာန သန္တိကေ** တိ ပေတာနံ သမီပေ ဝတ္တာမ။ **အမာနုသော ဝါယတိ ဂန္ဓော** တိ ပေတာနံ သရီရဂန္ဓော ဝါယတိ။ **ဃောသော သုယျတိ ဒါရုဏော** တိ ပစ္စေကနိရယေသု ကာရဏံ ကာရိယမာနာနံ သတ္တာနံ ဃောရတရော သဒ္ဒေါ သုယျတိ။

၆၆၆. **ဟာဒပန္တိ** ဟာဒသဒ္ဒိသေဟိ မူလာဝယဝေဟိ ဥဒကဿ ပိဝနတော ''ဟာဒပေ''တိ လဒ္ဓနာမံ တရုံ။ **ဆာယာသမ္ပန္နန္တိ** သမ္ပန္နစ္ဆာယံ။ **နီလဗ္ဘဝဏ္ဏသဒိသ** န္တိ ဝဏ္ဏေန နီလမေဃသဒိသံ။ **မေဃဝဏ္ဏသိရီနိဘ**န္တိ မေဃဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ ဟုတ္ဝာ ဆာယမာနံ။

၆၇၀. **ပူရံ ဟနီယသရကန္တိ** ဟနီယေန ပုဏ္ဏံ ဟနီယဘာဇနံ။ **ပူဝေ**တိ ခဇ္ဇကေ။ **ဝိတ္တော** တိ ဝိတ္တိဇနနေ မဓုရေ မနုညေ တဟိံ တဟိံ သရာဝေ ပူရေတွာ ဌပိတပူဝေ အဒ္ဒသ။

၆၇၂. **အထော တေ အဒုရာဂတန္တိ** ဧတ္ထ **အထော**တိ နိပါတမတ္တံ, အဝဓာရဏတ္ထေ ဝါ, မဟာရာဇ, တေ အာဂတံ ဒုရာဂတံ န ဟောတိ, အထ ခော သွာဂတမေဝါတိ မယံ သမ္ပဋိစ္ဆာမာတိ အတ္ထော။ **အရိန္ဒမာ**တိ အရီနံ ဒမနသီလ။

၆၇၇. **အမစ္စာ ဟရိသဇ္ဇာ** တိ အမစ္စာ ဟရိသဇ္ဇာ စ ဝဓနံ သုဏန္တု, ဗြာဟ္မဏော စ တုယှံ ပုရောဟိတော တံ သုဏာတူတိ ယောဇနာ။

၆၇၈. **သုရဋ္ဌသ္မိံ အဟ** န္တိ သုရဋ္ဌဒေသေ အဟံ။ **ဒေဝ**တိ ရာဇာနံ အာလပတိ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ** တိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိယာ ဝိပရီတဒဿနော။ **ဒုဿီလော** တိ နိဿီလော။ **ကဒရိယော**တိ ထဒ္ဓမစ္ဆရီ။ **ပရိဘာသကော**တိ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အက္ကောသကော။

၆၇၉. **တရယိဿ** န္တိ တရေသိံ။ **အန္တရာယကရော အဟ** န္တိ အနံ ဒဒန္တာနံ ဥပကာရံ ကရောန္တာနံ အန္တရာယကရော ဟုတ္ဝာ အညေသဉ္စ ပရေသံ အနံ ဒဒမာနာနံ အနမယပုညတော အဟံ ဗဟုဇနံ တရယိဿံ တရေသိန္တိ ယောဇနာ။

၆၈၀. **ဝိပါကော နတ္ထိ အနဿာ** တိအာဒိ တရိတာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဝိပါကော နတ္ထိ အနဿာ** တိ အနံ ဒဒတော တဿ ဝိပါကော အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗဖလံ နတ္ထီတိ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟတိ။ **သံယမဿ ကုတော ဖလ** န္တိ သီလဿ သ ပန ကုတော နာမ ဖလံ, သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ တံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ **နတ္ထိ အာစရိယော နာမာ**တိ အာစာရသမာစာရ သိက္ခာပကော အာစရိယော နာမ ကောစိ နတ္ထိ။ သဘာဝတော ဧဝ ဟိ သတ္တာ ဒန္တာ တ အဒန္တာ တ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ **''အဒန္တံ ကော ဒမေဿတီ''** တိ။

၆၈၁. **သမတုလျာနိ ဘူတာနိ** တိ ကမ္မေ သတ္တာ သဗ္ဗေပိ အညမညံ သမသမာ, တသ္မာ ဇေဋ္ဌော ဧဝ နတ္ထိ, ကုတော ဇေဋ္ဌာပစာယိကော, ဇေဋ္ဌာပစာယနပုညံ နာမ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ **နတ္ထိ ဗလ**န္တိ ယမ္ပိ အတ္တနော ဗလေ ပတိဋ္ဌိတာ သတ္တာ ဝီရိယံ ကတွာ မနုဿသောဘဂ္ဂတံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝအရဟတ္တံ သမ္ပတ္တိယော ဟာပုဏန္တိ, တံ ဝီရိယဗလံ ပဋိက္ခိပတိ။ **ဝီရိယံ တ နတ္ထိ ကုတော ဥဋ္ဌာနပေါရိသ** န္တိ ကြံ နော ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသကာရေန ပဝတ္တန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တတဒပဋိက္ခေပဝသေန ဝုတ္တံ။

၆၈၂. **နတ္ထိ အနဖလံ နာမာ**တိ အနဿ ဖလံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ, ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေ ဘဿနိဟိတံ ဝိယ နိပ္ဖလော ဧဝတိ အတ္ထော။ **န ဝိသောဓေတိ ဝေရိန**န္တိ ဧတ္ထ **ဝေရိန**န္တိ ဝေရဝန္တံ ဝေရာနံ ဝသေန ဟဏာတိပါတာဒီနံ ဝသေန စ ကတပာပံ ပုဂ္ဂလံ အနသီလာဒိဝတတော န ဝိသောဓေတိ, ကအာစိပိ သုဒ္ဓံ န ကရောတိ။ ပုဗ္ဗေ ''ဝိပါကော နတ္ထိ အနဿာ''တိအာဒိ အနာဒိတော အတ္တနော ပရေသံ နိတရိတာကာရဒဿနံ, ''နတ္ထိ အနဖလံ နာမာ''တိအာဒိ ပန အတ္တနော မိစ္ဆာဘိနိဝေသဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **လဒ္ဓေယျ** န္တိ လဒ္ဓဗ္ဗံ။ ကထံ ပန လဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အာဟ **''နိယတိပရိဏာမဇ''**န္တိ။ အယံ သတ္တော သုခံ တ ဒုက္ခံ တ လဘန္တော နိယတိဝိပရိဏာမဝသေနေဝ လဘတိ, န ကမ္မဿ ကတတ္တာ, န ကြဿ သရာဒိနာ စာတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၈၃. **နတ္ထိ မာတာ ပိတာ ဘာတာ**တိ မာတာဒီသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တီနံ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **လောကော နတ္ထိ ဣတော ပရ**န္တိ ဣတော ဣဓလောကတော ပရလောကော နာမ ကောစိ နတ္ထိ, တတ္ထ တတ္ထေဝ သတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဒိန္န** န္တိ မဟာအနံ။ **ဟုတ**န္တိ ပဟေနကသက္ကာရော, တဒုဘယမ္ပိ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ

“နတ္ထိ”တိ ပဋိက္ခိပတိ။ **သုနိဟိတန္တိ** သုဋ္ဌု နိဟိတံ။ **န ဝိဇ္ဇတီ** တိ ယံ သမဏဗ္ရာဟ္မဏာနံ အနံ နာမ “အနုကမိကနိ ခိ”တိ ဝဒန္တိ, တံ န ဝိဇ္ဇတိ။ တေသံ တံ တစာဝတ္ထုမတ္တမေတတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၈၄. **န ကောစိ ကဥ္စိ ဟနတီ** တိ ယော ပုရိသော ပရံ ပုရိသံ ဟနေယျ, ပရဿ ပုရိသဿ သီသံ ဆိန္ဒေယျ, တတ္ထ ပရမတ္ထတော န ကောစိ ကဥ္စိ ဟနတိ, သတ္တန္နံ ကာယာနံ ဆိဒ္ဒဘာဝတော ဟနန္တော ဝိယ ဟောတိ။ ကထံ သတ္တပဟာရောတိ အာဟ **“သတ္တန္နံ ဝိဝရမန္တရေ”** တိ။ ပထဝီအာဒီနံ သတ္တန္နံ ကာယာနံ ဝိဝရဘူတေ အန္တရေ ဆိဒ္ဒေ သတ္ထံ ပဝိသတိ, တေန သတ္တာ အသိအာဒီဟိ ပဟတာ ဝိယ ဟောန္တိ, ဇီဝေ ဝိယ ပန သေသကာယာပိ နိစ္စသဘာဝတ္တာ န ဆိဇ္ဇန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၈၅. **အစ္ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇော ဟိ ဇီဝေ** တိ အယံ သတ္တာနံ ဇီဝေ သတ္တာဒီဟိ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော န ဘိန္ဒိတဗ္ဗော နိစ္စသဘာဝတ္တာ။ **အဋံသော ဂုဠပရိမဏ္ဍလော** တိ သော ပန ဇီဝေ ကအာစိ အဋံသော ဟောတိ ကအာစိ ဂုဠပရိမဏ္ဍလော ။ **ယောဇနာနံ သတံ ပဉ္စ** တိ ကေဝလီဘာဝံ ပတ္တော ပဉ္စယောဇနသတုဗ္ဗေဓော ဟောတိ။ **ကော ဇီဝံ ဆေတ္တုမရဟတီ**တိ နိစ္စံ နိဗ္ဗိကာရံ ဇီဝံ ကော နာမ သတ္တာဒီဟိ ဆိန္ဒိတုံ အရဟတိ, န သော ကေနစိ ဝိကောပနေယျောတိ ဝဒတိ။

၆၈၆. **သုတ္တဂုဠေ** တိ ဝေဌေတွာ ကတသုတ္တဂုဠေ။ **ခိတ္တေ** တိ နိဗ္ဗေဌနဝသေန ခိတ္တေ။ **နိဗ္ဗေဌေန္တံ ပလာယတီ**တိ ပဗ္ဗတေ တ ရုက္ခဂ္ဂေ တ ဌတွာ နိဗ္ဗေဌိယမာနံ ခိတ္တံ သုတ္တဂုဠံ နိဗ္ဗေဌေန္တမေဝ ဂစ္ဆတိ, သုတ္တေ ခီဏေ န ဂစ္ဆတိ။ **ဧဝမေဝန္တိ** ယထာ တံ သုတ္တဂုဠံ နိဗ္ဗေဌိယမာနံ ဂစ္ဆတိ, သုတ္တေ ခီဏေ န ဂစ္ဆတိ, ဧဝမေဝ သော ဇီဝေ “စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပိနော သတသဟဿာနီ”တိ ဝုတ္တကာလမေဝ အတ္တဘာဝဂုဠံ နိဗ္ဗေဌေန္တော ပလာယတိ ပဝတ္တတိ, တတော ဥဒ္ဒံ န ပဝတ္တတိ။

၆၈၇. **ဧဝမေဝ စ သော ဇီဝေ**တိ ယထာ ကောစိ ပုရိသော အတ္တနော နိတသကမတော နိက္ခမိတွာ တတော အညံ ကမံ ပဝိသတိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန, ဧဝမေဝ သော ဇီဝေ ဣတော သရီရတော နိက္ခမိတွာ အညံ အပရံ သရီရံ နိယတဝသေန ပဝိသတီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဗောန္ဒိ** န္တိ ကာယံ။

၆၈၉. **စုလ္လာသီတီ** တိ စတုရာသီတိ။ **မဟာကပ္ပိနော**တိ မဟာကပ္ပာနံ။ တတ္ထ “ဧကမှာ မဟာသရာ အနောတတ္တာဒိတော ဝဿသတေ ဝဿသတေ ကုသဂ္ဂေန ဧကေကံ ဥဒကဗိန္ဒုံ နီဟရန္တေ ဣမိနာ ဥပက္ကမေန သတ္တက္ခတ္တုံ တမှိ သရေ နိရုဒကေ ဇာတေ ဧကော မဟာကပ္ပော နာမ ဟောတီ”တိ ဝတွာ “ဧဝရူပာနံ မဟာကပ္ပာနံ စတုရာသီတိ သတသဟဿာနိ သံသာရဿ ပရိမာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။ **ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ** တိ ယေ အန္ဓဗာလာ, ယေ စ သပ္ပညာ, သဗ္ဗေပိ တေ။ **သံသာရံ ခေပယိတွာန**တိ ယထာဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒံ သံသာရံ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ခေပေတွာ။ **ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿရေ** တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပရိယန္တံ ပရိယောသာနံ ကရိဿန္တိ။ ပဏ္ဍိတာပိ အန္တရာ သုဇ္ဈိတုံ န သက္ကောန္တိ, ဗာလာပိ တတော ဥဒ္ဒံ နပ္ပဝတ္တန္တီတိ တဿ လဒ္ဓိ။

၆၉၀. **မိတာနိ သုခဒုက္ခာနိ, ဒောဏေဟိ ပိဋကေဟိ စာ**တိ သတ္တာနံ သုခဒုက္ခာနိ နာမ ဒောဏေဟိ ပိဋကေဟိ မာနဘာဇနေဟိ မိတာနိ ဝိယ ယထာဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒနေဝ ပရိမိတတ္တာ ပစ္စေကဥ္စ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တာနိ နိယတိပရိဏာမဇာနိ ပရိမိတာနိ။ တယိဒံ **ဇိနော သဗ္ဗံ ပဇာနာတိ** ဇိနဘူမိယံ ဌိတော ကေဝလံ ပဇာနာတိ သံသာရဿ သမတိက္ကန္တတ္တာ။ သံသာရေ ပန ပရိဝတ္တမတိ သမ္မူဠှာယံ **ဣတရာ ပဇာ**။

၆၉၁. **ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အာသိ** န္တိ ယထာဝုတ္တနတ္ထိကဒိဋ္ဌိကော ပုဗ္ဗေဝ အဟံ အဟောသိံ။ **သမ္မူဠှော မောဟဟာရုတော**တိ ယထာဝုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဟေတုဘူတေန သမ္မောဟေန သမ္မူဠှော, တံသဟဇာတေန ပန မောဟေန ဟာရုတော, ပဋိစ္စာဒိတကုသလဗီဇောတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၉၂. ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ယာ အတ္တနော ဥပ္ပန္နာ ဟာပဒိဋ္ဌိ, တဿာ ဝသေန ကတံ ဟာပကမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနာ အာယတိံ အနုဘဝိတဗ္ဗံ တဿ ဖလံ ဒဿေန္တော **“ဩရံ မေ ဆဟိ မာသေဟီ”**တိအာဒိမာဟ။

၆၉၅-၇. တတ္ထ **ဝဿာနိ သတသဟဿာနီ** တိ ဝဿာနံ သတသဟဿာနိ, အတိက္ကမိတ္ဝာတိ ဝစနသေသော။ ဘုမ္မတ္ထေ တ တော် ပစ္စတ္တဝစနံ, ဝဿေသု သတသဟဿေသု ဝီတိဝတ္တေသူတိ အတ္ထော။ **ယောသော သုယ္ယတိ တာဝဒေတိ** ယအာ တွေကော ကာလော အတိက္ကန္တော ဟောတိ, တာဝဒေဝ တသ္မိံ ကာလေ ''ဣဓ ပစ္စန္တာနံ တေ မာရိသာ ဝဿသတသဟဿပရိမာဏော ကာလော အတီတော''တိ ဧဝံ တသ္မိံ နိရယေ သဒ္ဒော သုယ္ယတိ။ **လက္ခော ဧသော, မဟာရာဇ, သတဘာဂဝဿကောဋိယော** တိ သတဘာက သတကောဋ္ဌာသာ ဝဿကောဋိယော, မဟာရာဇ, နိရယေ ပစ္စန္တာနံ သတ္တာနံ အာယုနော ဧသော လက္ခော ဧသော ပရိစ္ဆေဒေတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဒသဒသကံ သတံ နာမ, ဒသ သတာနိ သဟဿံ နာမ, ဒသဒသသဟဿာနိ သတသဟဿံ နာမ, သတသတသဟဿာနိ ကောဋိ နာမ, တာသံ ကောဋီနံ ဝသေန သတသဟဿဝဿကောဋိယော သတဘာက ဝဿကောဋိယော။ သာ စ ခေါ နေရယိကာနံယေဝ ဝဿဂဏနာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ, န မနုဿာနံ, ဒေဝတနံ တ။ ဤဒိသာနိ အနေကာနိ ဝဿကောဋိသတသဟဿာနိ နေရယိကာနံ အာယု။ တေနာဟ **''ကောဋိသတသဟဿာနိ, နိရယေ ပစ္စရေ ဇနာ''** တိ။ ယာဒိသေန ပန ဟပေန သတ္တာ ဧဝံ နိရယေသု ပစ္စန္တိ, တံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတုံ **''မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ စ ဒုဿီလာ, ယေ စ အရိယူပဝါဒိနော''**တိ ဝုတ္တံ။ **ဝေဒိဿ** န္တိ အနုဘဝိဿံ။

၆၉၈-၇၀၆. ဧဝံ အာယတိံ အတ္တနာ အနုဘဝိတဗ္ဗံ ဟပဖလံ ဒဿေတွ္ဝာ ဣဒာနိ ''ကေန တေ ဗ္ရဟ္မစရိယေန, အာနုဘာဝေ အယံ တဝ''တိ ရညာ ပုဋ္ဌတ္တမတ္ထံ အာစိက္ခိတွ္ဝာ တံ သရဏေသု စေဝ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော **''တံ သုဏောဟိ မဟာရာဇာ''**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သီလေသုပေါသထေ ရတာ**တိ နိစ္စသီလေသု စ ဥပေါသထသီလေသု စ အဘိရတာ။ **အအာ**တိ အအာသိံ။ **တံ ဓမ္မ**န္တိ တံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ အမတပဒဥ္စ။

၇၀၉-၁၂. ဧဝံ ပေတေန သရဏေသု သီလေသု စ သမာဒပိတော ရာဇာ ပသန္နမာနသော တေန အတ္တနော ကတံ ဥပကာရံ တာဝ ကိတ္တေတွ္ဝာ သရဏာဒီသု ပတိဋ္ဌဟန္တော **''အတ္ထကာမော''** တိအာဒိကာ တိဿော ကထာ ဝတွ္ဝာ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ဂဟိတာယ ဟပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဋိနိဿဋ္ဌဘာဝံ ပကာသေန္တော **''ဩဖုဏာမိ''**တိ ကထမာဟ။

တတ္ထ **ဩဖုဏာမိ မဟာတတေ**တိ မဟန္တေ တတေ တယန္တေ ဘုသံ ဝိယ တံ ဟပကံ ဒိဋ္ဌိံ, ယက္ခ, တဝ ဓမ္မဒေသနာတတေ ဩဖုဏာမိ နိဒ္ဓုနာမိ။ **နဒိယာ တ သီဃကမိယာ**တိ သီဃသောတာယ မဟာနဒိယာ တ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဏက သင်္ဒ့ ဝိယ ဟပိကံ ဒိဋ္ဌိံ ပတာဟေမီတိ အဓိပ္ပာယော။ **ဝမာမိ ဟပိကံ ဒိဋ္ဌိ** န္တိ မမ မနောမုခဂတံ ဟပိကံ ဒိဋ္ဌိံ ဥဋ္ဌဥ္ဍယာမိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **''ဗုဒ္ဓာနံ သာသနေ ရတော''တိ။** ယသ္မာ ဧကံသေန အမတာဝဟေ ဗုဒ္ဓာနံ ဘဂဝန္တာနံ သာသနေ ရတော အဘိရတော, တသ္မာ တံ ဒိဋ္ဌိသဥ္ဇာတံ ဝိသံ ဝမာမီတိ ယောဇနာ။

၇၁၃. တိ ဩသာနကထာ သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဌပိတာ။ တတ္ထ **ဟမောက္ခော** တိဟာစီနဒိဿာဘိမုခော ဟုတွ္ဝာ။ **ရထမာရုဟီ**တိ ရာဇာ ဂမနသဇ္ဇံ အတ္တနော ရာဇရထံ အဘိရုဟိ, အာရုယှ ဟ ယက္ခာနုဘာဝေန တံ ဒိဝသမေဝ အတ္တနော နဂရံ ပတွ္တ ရာဇဘဝနံ ဟဝိသိ။ သော အပရေန သမယေန ဣမံ ပဝတ္တိံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ, ဘိက္ခူ တံ ထေရာနံ အာရောစေသုံ, ထေရာ တတိယသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပေသုံ။

နန္ဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ရေဝတီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇၁၄-၃၆. **ဥဋ္ဌေဟိ , ရေဝတေ, သုဟပဓမ္မေ** တိ ဣဒံ ရေဝတီပေတဝတ္ထု။ တံ ယသ္မာ ရေဝတီဝိမာနဝတ္ထုနာ နိဗ္ဗိသေသံ, တသ္မာ ယဒေတ္ထ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ကထာသု စ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဝိမာနဝတ္ထုဝဏ္ဏနာယံ (ဝိ. ဝ. အဋ္ဌ. ၈၆၀ ရေဝတီဝိမာနဝဏ္ဏနာ) ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒဥ္ဟိ နန္ဒိယဿ ဒေဝပုတ္တဿ ဝသေန ဝိမာနဝတ္ထုဟဋ္ဌိယံ သင်္ဂဟံ အာရောပိတမ္ပိ ရေဝတီပဋိဗဒ္ဓာယ ကထာယ ဝသေန ''ရေဝတီပေတဝတ္ထု''န္တိ ပေတဝတ္ထုဟဋ္ဌိယမ္ပိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ရေဝတီပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဥစ္ဆုပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဣဒံ မမ ဥစ္ဆုဝနံ မဟန္တန္တိ ဣဒံ ဥစ္ဆုပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရော ပုရိသော ဥစ္ဆုကလာပံ ခန္ဓေ ကတွာ ဧကံ ဥစ္ဆုံ ခါဒန္တော ဂစ္ဆတိ။ အထ အညတရော ဥပါသကော သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော ဗာလဒါရကေန သဒ္ဓိံ တဿ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆတိ။ ဒါရကော ဥစ္ဆုံ ပဿိတွာ “ဒေဟီ”တိ ပရောဒတိ။ ဥပါသကော ဒါရကံ ပရောဒန္တံ ဒိသွာ တံ ပုရိသံ သင်္ဂဏှန္တော တေန သဒ္ဓိံ သလ္လာပမကာသိ။ သော ပန ပုရိသော တေန သဒ္ဓိံ န ကိဉ္စိ အာလပိ, ဒါရကဿ ဥစ္ဆုခဏ္ဍမ္ပိ နာဒါသိ။ ဥပါသကော တံ ဒါရကံ ဒဿေတွာ “အယံ ဒါရကော အတိဝိယ ရောဒတိ, ဣမဿ ဧကံ ဥစ္ဆုခဏ္ဍံ ဒေဟီ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ သော ပုရိသော အသဟန္တော ပဋိဟတစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ အနာဒရဝသေန ဧကံ ဥစ္ဆုလဋ္ဌိံ ပိဋ္ဌိတော ခိပိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ စိရံ ပရိဘာဝိတဿ လောဘဿ ဝသေန ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တိ, တဿ ဖလံ နာမ သကကမ္မသရိက္ခကံ ဟောတီတိ အဋ္ဌကရီသမတ္တံ ဌာနံ အဝတ္ထရန္တံ အဉ္ဇနဝဏ္ဏံ မုသလဒဏ္ဍပရိမာဏေဟိ ဥစ္ဆူဟိ ဃနသဉ္ဆန္နံ မဟန္တံ ဥစ္ဆုဝနံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿိံ ခါဒိတုကာမတာယ “ဥစ္ဆုံ ဂဟေဿာမီ”တိ ဥပဂတမတ္တေ တံ ဥစ္ဆူ အဘိဟနန္တိ, သော တေန ပုစ္ဆိတော ပတတိ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တံ ပေတံ အဒ္ဒသ။ သော ထေရံ ဒိသွာ အတ္တနာ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ –

၇၃၇. “ဣဒံ မမ ဥစ္ဆုဝနံ မဟန္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ ပုညဖလံ အနပ္ပကံ။
တံ ဒါနိ မေ န ပရိဘောဂမေတိ၊ အာစိက္ခ ဘန္တေ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၃၈. “ဟညာမိ ခဇ္ဇာမိ စ ဝါယမာမိ၊ ပရိသက္ကာမိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ကိဉ္စိ။
သွာဟံ ဆိန္နထာမော ကပဏော လာလပါမိ၊ ကိဿ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၃၉. “ဝိဃာတော စာဟံ ပရိပတာမိ ဆမာယံ၊
ပရိဝတ္တာမိ ဝါရိစရောဝ ဃမ္မေ။
ရုဒတော စ မေ အဿုကာ နိဂ္ဂလန္တိ၊
အာစိက္ခ ဘန္တေ ကိဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၄၀. “ဆာတော ကိလန္တော စ ပိပါသိတော စ၊ သန္တဿိတော သာတသုခံ န ဝိန္ဒေ။
ပုစ္ဆာမိ တံ ဧတမတ္ထံ ဘဒန္တေ၊ ကထံ နု ဥစ္ဆုပရိဘောဂံ လဘေယျ”န္တိ။

၇၄၁. “ပုရေ တုဝံ ကမ္မမကာသိ အတ္တနာ၊ မနုဿဘူတော ပုရိမာယ ဇာတိယာ။
အဟဉ္စ တံ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ သုတွာန တွံ ဧတမတ္ထံ ဝိဇာန။

၇၄၂. “ဥစ္ဆုံ တုဝံ ခါဒမာနော ပယာတော၊ ပုရိသော စ တေ ပိဋ္ဌိတော အနွဂစ္ဆိ။
သော စ တံ ပစ္စာသန္တော ကထေသိ၊ တဿ တုဝံ န ကိဉ္စိ အာလပိတ္ထ။

၇၄၃. “သော စ တံ အဘဏန္တံ အယာစိ၊ ဒေဟယျ ဥစ္ဆုန္တိ စ တံ အဝေါစ။
တဿ တုဝံ ပိဋ္ဌိတော ဥစ္ဆုံ အဒါသိ၊ တဿေတံ ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။

၇၄၄. “ဣင်္ဃ တွံ ဂန္တွာန ပိဋ္ဌိတော ဂဏှေယျာသိ၊ ဂဟေတွာန တံ ခါဒဿု ယာဝဒတ္ထံ။
တေနေဝ တွံ အတ္တမနော ဘဝိဿသိ၊ ဟဋ္ဌော စုဒဂ္ဂေါ စ ပမောဒိတော စာတိ။

၇၄၅. “ဂန္တွာန သော ပိဋ္ဌိတော အဂ္ဂဟေသိ၊ ဂဟေတွာန တံ ခါဒိ ယာဝဒတ္ထံ။
တေနေဝ သော အတ္တမနော အဟောသိ၊ ဟဋ္ဌော စုဒဂ္ဂေါ စ ပမောဒိတော စာ”တိ။ –

ဝစနပဋိဝစနကထာ ပေတေန ထေရေန စ ဝုတ္တာ။

၇၃၇-၈. တတ္ထ **ကိဿာ** တိ ကီဒိသဿ, ကမ္မဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဟညာမီ**တိ ဝိဟညာမိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇာမိ။ **ဝိဟညာမီ**တိ တ ဝိဗာဓိယာမိ, ဝိသေသတော ပီဠိယာမီတိ အတ္ထော။ **ခဇ္ဇာမီ** တိ ခာဒိယာမိ, အသိပတ္တသဒိသေဟိ နိသိတေဟိ ခာဒန္တေဟိ ဝိယ ဥစ္ဆုပတ္တေဟိ ကန္တိယာမီတိ အတ္ထော။ **တယမာမီ**တိ ဥစ္ဆုံ ခာဒိတုံ တယာမံ ကရောမိ။ **ပရိသက္ကာမီ**တိ ပယောဂံ ကရောမိ။ **ပရိဘုဉ္ဇိတု** န္တိ ဥစ္ဆုံ့ရသံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ, ဥစ္ဆုံ ခာဒိတုန္တိ အတ္ထော။ **ဆိန္နထာမော** တိ ဆိန္နသဟော ဥပစ္ဆိန္နထာမော, ပရိက္ခီဏဗလောတိ အတ္ထော။ **ကပဏော**တိ ဒီနော။ **လာလပာမီ**တိ ဒုက္ခေန အဋ္ဋော အတိဝိယ ဝိလပာမိ။

၇၃၉. **ဝိဃာတော**တိ ဝိဃာတတ, ဝိဟတဗလော တ။ **ပရိပတာမိ ဆမာယ**န္တိ ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဘူမိယံ ပပတာမိ။ **ပရိဝတ္တာမီ** တိ ပရိဝ္ဗမာမိ။ **တရိစရောတ**တိ မဋ္ဌော ဝိယ။ **ဃမ္မေ** တိ ဃမ္မသန္တတ္တေ ထလေ။

၇၄၀-၄. **သန္တသိတော** တိ သြဠကဏ္ဍကတာလူနံ သောသပ္ပတ္တိယာ သုဋ္ဌု တသိတော။ **သာတသုခ**န္တိ သာတဘူတံ သုခံ။ **န ဝိန္ဒေ** တိ န လဘာမိ။ **တန္တိ** တုဝံ။ **ဝိဇာနာ**တိ ဝိဇာနာဟိ။ **ပယာတော**တိ ဂန္တုံ အာရဒ္ဓော။ **အနုဝဂ္ဂစ္ဆိ** တိ အနုဗန္ဓိ။ **ပစ္ဆာသန္တော** တိ ပစ္ဆာသီသမာနော။ **တဿေတံ ကမ္မဿာ** တိ တွေ **တေ**န္တိ နိပါတမတ္တံ, တဿ ကမ္မဿာတိ အတ္ထော။ **ပိဋ္ဌိတော ဂဏှေဟယျာသီ** တိ အတ္တနော ပိဋ္ဌိပဿေနေဝ ဥစ္ဆုံ ဂဏှေယျာသိ။ **ပမော ဒိတော**တိ ပမုဒိတော။

၇၄၅. **ဂဟေတွာန တံ ခာဒိ ယာဝဒတ္ထ** န္တိ ထေရေန အာဏတ္တိနိယာမေန ဥစ္ဆုံ ဂဟေတွာ ယထာရုစိ ခာဒိတွာ မဟန္တံ ဥစ္ဆုကလာပံ ဂဟေတွာ ထေရဿ ဥပနေသိ, ထေရော တံ အနုဂ္ဂဏှန္တော တေနေဝ တံ ဥစ္ဆုကလာပံ ကဟာပေတွာ ဝေဠုဝနံ ဂန္တွာ ဘဂဝတော အဒာသိ, ဘဂဝါ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ တံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ, ပေတော ပသန္နစိတ္တော ဝန္ဒိတွာ ဂတော, တတော ပဋ္ဌာယ ယထာသုခံ ဥစ္ဆုံ ပရိဘုဉ္ဇိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တာဝတိံသေသု ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ ပနေသာ ပေတဿ ပဝတ္တိ မနုဿလောကေ ပာကဋာ အဟောသိ။ အထ မနုဿာ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိံသု။ သတ္ထာ တေသံ တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ကထေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ, တံ သုတွာ မနုဿာ မစ္ဆေရမလတော ပဋိဝိရတာ အဟေသုန္တိ။

ဥစ္ဆုပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သာဝတ္ထိ **နာမ နဂရ**န္တိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဒွေ ပေတေ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ ကောသလရညော ဒွေ ပုတ္တာ ဟသာဒိကာ ပဌမဝယေ ဌိတာ ယောဗ္ဗနမဒမတ္တာ ပရအာရကမ္မံ ကတွာ ကာလံ ကတွာ ပရိခာပိဋ္ဌေ ပေတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ ရတ္တိယံ ဘေရဝေန သဒ္ဒေန ပရိဒေဝိံသု။ မနုဿာ တံ သုတွာ ဘီတတသိတာ "ဇဝံ ကတေ ဣဒံ အဝမင်္ဂလံ ဝူပသမ္မတီ"တိ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မဟာဒာနံ ဒတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ "ဥပဟသကာ တဿ သဒ္ဒဿ သဝနေန တုမှာကံ န ကောစိ အန္တရာယော"တိ ဝတွာ တဿ ကာရဏံ အာစိက္ခိတွာ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ –

၇၄၆. "သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ၊ ဟိမဝန္တဿ ပဿတော။
တတ္ထ အာသုံ ဒွေ ကုမာရာ၊ ရာဇပုတ္တာတိ မေ သုတံ။

၇၄၇. "သမ္မတ္တာ ရဇနီယေသု၊ ကာမဿာဒာဘိနန္ဒိနော။
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေ ဂိဒ္ဓါ၊ န တေ ပဿိံသုနာဂတံ။

၇၄၈. "တေ စုတာ စ မနုဿတ္တာ၊ ပရလောကံ ဣတော ဂတာ။
တေဓ ဃောသေန္တ္ယဒိဿန္တာ၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋမတ္တနော။

၇၄၉. ‘‘ဗဟူသု ဝတ သန္တေသု၊ ဒေယ္ယဓမ္မေ ဥပဋ္ဌိတေ။
နာသက္ခိမှာ စ အတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ ကာတုံ သုခါဝဟံ။

၇၅၀. ‘‘ကိံ တတော ပာပကံ အဿ၊ ယံ နော ရာဇကုလာ စုတာ။
ဥပပန္နာ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပိပာသသမပ္ပိတာ။

၇၅၁. ‘‘သာမိနော ဣဓ ဟုတွာန၊ ဟောန္တိ အသာမိနော တဟိံ။
ဘမန္တိ ခုပ္ပိပာသာယ၊ မနုဿာ ဥန္နတောနတာ။

၇၅၂. ‘‘ဧတမာဒီနဝံ ဉတွာ၊ ဣဿရမဒသမ္ဘဝံ။
ပဟာယ ဣဿရမဒံ၊ ဘဝေ သဂ္ဂဂတော နရော။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ – ကထာ အဘာသိ။

၇၄၆. တတ္ထ **ဣတိ မေ သုတန္တိ** န ကေဝလံ အတ္တနော ဉာဏေန ဒိဋ္ဌမေဝ, အထ ခော လောကေ ပာကဋဘာဝေန ဇာနံ မယာ သုတန္တိ အတ္ထော။

၇၄၇. **ကာမဿာဘိနန္ဒိနော** တိ ကာမဂုဏေသု အဿာဒဝသေန အဘိနန္ဒနသီလာ။ **ပဉ္စုပ္ပန္နသုခေ ဂိဒ္ဓါ** တိ ဝတ္တမာနသုခမတ္တေ ဂိဒ္ဓါ ဂထိတာ ဟုတွာ။ **န တေ ပဿိံသုနာဂတ** န္တိ ဒုစ္စရိတံ ပဟာယ သုစရိတံ စရိတွာ အနာဂတံ အာယတိံ ဒေဝမနုဿေသု လဒ္ဓဗ္ဗံ သုခံ တေ န စိန္တေသုံ။

၇၄၈. **တေဓ ဃောသေန္တုဒိဿန္တာ** တိ တေ ပုဗ္ဗေ ရာဇပုတ္တဘူတာ ပေတာ ဣဓ သာဝတ္ထိယာ သမီပေ အဒိဿမာနရူပာ ဃောသေန္တိ ကန္ဒန္တိ။ ကိံ ကန္ဒန္တီတိ အာဟ **‘‘ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋမတ္တနော’’** တိ။

၇၄၉. ဣအနိ တေသံ ကန္ဒနဿ ကာရဏံ ဟေတုတော စ ဖလတော စ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ **‘‘ဗဟူသု ဝတ သန္တေသူ’’**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဗဟူသု ဝတ သန္တေသူ** တိ အနေကေသု ဒက္ခိဏေယျေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု။ **ဒေယ္ယဓမ္မေ ဥပဋ္ဌိတေ** တိ အတ္တနော သန္တကေ အတဗ္ဗဒေယ္ယဓမ္မေပိ သမီပေ ဌိတေ, လဗ္ဘမာနေတိ အတ္ထော။ **ပရိတ္တံ သုခါဝဟ** န္တိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ အာယတိံ သုခါဝဟံ ပုညံ ကတွာ အတ္တာနံ သောတ္ထိံ နိရုပဒ္ဒဝံ ကာတုံ နာသက္ခိမှာ ဝတာတိ ယောဇနာ။

၇၅၀. **ကိံ တတော ပာပကံ အဿာ** တိ တတော ပာပကံ လာမကံ နာမ ကိံ အညံ အဿ သိယာ။ **ယံ နော ရာဇကုလာ စုတာ**တိ ယေန ပာပကမ္မေန မယံ ရာဇကုလတော စုတာ ဣဓ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပန္နာ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တာ ခုပ္ပိပာသသမပ္ပိတာ ဝိစရာမာတိ အတ္ထော။

၇၅၁. **သာမိနော ဣဓ ဟုတွာနာ**တိ ဣဓ ဣမသ္မိံ လောကေ ယသ္မိံ ဌာနေ ပုဗ္ဗေ သာမိနော ဟုတွာ ဝိစရန္တိ, တဟိံ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ ဟောန္တိ အဿာမိနော။ **မနုဿာ ဥန္နတောနတာ** တိ မနုဿကာလေ သာမိနော ဟုတွာ ကာလကတာ ကမ္မဝသေန ဩနတာ ဘမန္တိ ခုပ္ပိပာသာယ, ပဿ သံသာရပကတိန္တိ ဒဿေတိ။

၇၅၂. **ဧတမာဒီနဝံ ဉတွာ, ဣဿရမဒသမ္ဘဝ** န္တိ ဇေတံ ဣဿရိယမဒဝသေန သမ္ဘူတံ အပာယူပပတ္တိသင်္ခါတံ အာဒီနဝံ ဒောသံ ဉတွာ ပဟာယ ဣဿရိယမဒံ ပုညပ္ပသုတော ဟုတွာ။ **ဘဝေ သဂ္ဂဂတော နရော** တိ သဂ္ဂံ ဒေဝလောကံ ဂတောယေဝ ဘဝေယျ။

ဣတိ သတ္ထာ တေသံ ပေတာနံ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ တေဟိ မနုဿေဟိ ကတံ အနံ တေသံ ပေတာနံ ဥဒ္ဒိသာပေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ကုမာရပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ရာဇပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနန္တိ ဣဒံ သတ္ထာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ရာဇပုတ္တပေတံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ တတ္ထ ယော သော အတီတေ ကိတဝဿ နာမ ရညော ပုတ္တော အတီတေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အပရဇ္ဈိတွာ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ပေတေသု ဥပ္ပန္နော။ သော ဣဓ “ရာဇပုတ္တပေတော”တိ အဓိပ္ပေတော။ တဿ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ သာဏဝါသိပေတဝတ္ထုမှိ ဝိတ္ထာရိတော အာဂတမေဝ, တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သတ္ထာ ဟိ တဒါ ထေရေန အတ္တနော ဉာတိပေတာနံ ပဝတ္တိယာ ကထိတာယ “န ကေဝလံ တဝ ဉာတကာယေဝ, အထ ခေါ တွမ္ပိ ဣတော အနန္တရာတီတေ အတ္တဘာဝေ ပေတော ဟုတွာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝိ”တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော –

၇၅၃. “ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနံ၊ ဝိပာကော မထယေ မနံ။
ရူပေ သဒ္ဒေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ မနောရမေ။

၇၅၄. “နစ္စံ ဂီတံ ရတိံ ခိဍ္ဍံ၊ အနုဘုတွာ အနပ္ပကံ။
ဥယျာနေ ပရိစရိတွာ၊ ပဝိသန္တော ဂိရိဗ္ဗဇံ။

၇၅၅. “ဣသိံ သုနေတ္တမဒ္ဒက္ခိ၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
အပ္ပိစ္ဆံ ဟိရိသမ္ပန္နံ၊ ဥဉ္ဆေ ပတ္တဂတေ ရတံ။

၇၅၆. “ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယှ၊ လဒ္ဓာ ဘန္တေတိ စာဗ္ရဝိ။
တဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာန၊ ဥစ္စံ ပဂ္ဂယှ ခတ္တိယော။

၇၅၇. “ထဏ္ဍိလေ ပတ္တံ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဟသမာနော အပက္ကမိ။
ရညော ကိတဝဿာဟံ ပုတ္တော၊ ကိံ မံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ။

၇၅၈. “တဿ ကမ္မဿ ဖရုသဿ၊ ဝိပာကော ကဋုကော အဟု။
ယံ ရာဇပုတ္တော ဝေဒေသိ၊ နိရယမှိ သမပ္ပိတော။

၇၅၉. “ဆဠေဝ စတုရာသီတိ၊ ဝဿာနိ နဟုတာနိ စ။
ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္ထော၊ နိရယေ ကတကိဗ္ဗိသော။

၇၆၀. “ဥတ္တာနောပိ စ ပစ္စိတ္ထ၊ နိကုဇ္ဇော ဝါမဒက္ခိဏော။
ဥဒ္ဓံပါဒေါ ဌိတော စေဝ၊ စိရံ ဗာလော အပစ္စထ။

၇၆၁. “ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ၊ ပူဂါနိ နဟုတာနိ စ။
ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္ထော၊ နိရယေ ကတကိဗ္ဗိသော။

၇၆၂. “ဧတာဒိသံ ခေါ ကဋုကံ၊ အပ္ပဒုဋ္ဌပ္ပဒေါသိနံ။
ပစ္စန္တိ ပါပကမ္မန္တာ၊ ဣသိမာသဇ္ဇ သုဗ္ဗတံ။

၇၆၃. “သော တတ္ထ ဗဟုဝဿာနိ၊ ဝေဒယိတွာ ဗဟုံ ဒုခံ။
ခုပ္ပိပါသဟတော နာမ၊ ပေတော အာသိ တတော စုတော။

၇၆၄. “ဧတမာဒီနဝံ ဉတွာ၊ ဣဿရမဒသမ္ဘဝံ။
ပဟာယ ဣဿရမဒံ၊ နိဝါတမနုဝတ္တယေ။

၇၆၅. “ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပါသံသော၊ ယော ဗုဒ္ဓေသု သဂါရဝေါ။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ”တိ။ –

ကြာဒံ ပေတာဝတ္ထုံ ကထေသိ။

၇၅၃. တတ္ထ **ပုဗ္ဗေ ကတာနံ ကမ္မာနံ, ဝိပာကော မထယေ မန** န္တိ ပုရိမာသု ဇာတီသု ကတာနံ အကုသလကမ္မာနံ ဖလံ ဥဋ္ဌာရံ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနံ စိတ္တံ မထယေယျ အဘိဘဝေယျ, ပရေသံ အနတ္ထကရဏမုခေန အတ္တနော အတ္ထံ ဥပဟဒေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။

ကြာအနိ တံ စိတ္တမထနံ ဝိသယေန သဒ္ဓိံ ဒဿေတုံ **“ရူပေ သဒ္ဒေ”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ရူပေ**တိ ရူပဟေတု, ယထိစ္ဆိတသ္မိ မနာပိယသ္မိ ရူပာရမ္မဏသ္မိ ပဋိလာဘနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ **သဒ္ဒေ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၇၅၄. ဧဝံ သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္ထံ အသာဓာရဏတော နိယမေတွာ ဒဿေန္တော **“နစ္စံ ဂီတ”** န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ရတိ**န္တိ ကာမရတိံ။ **ခိဍ္ဍ**န္တိ သဟာယကာဒီဟိ ကေဠိံ။ **ဂိရိဗ္ဗဇ**န္တိ ရာဇဂဟံ။

၇၅၅. **ကြာသိ**န္တိ အသေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ သေနဒ္ဓေန ကြာသိံ။ **သုနေတ္တ**န္တိ ဇဝံနာမကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ။ **အတ္တဒန္တ**န္တိ ဥတ္တမေန ဒမထေန ဒမိတစိတ္တံ။ **သမာဟိတ**န္တိ အရဟတ္တဖလသမာဓိနာ သမာဟိတံ။ **ဥဉ္ဆေ ပတ္တဂတေ ရတ**န္တိ ဥဉ္ဆေန ဘိက္ခာစာရေန လဒ္ဓေ ပတ္တဂတေ ပတ္တပရိယာပန္နေ အာဟာရေ ရတံ သန္တုဋ္ဌံ။

၇၅၆. **လဒ္ဓာ, ဘန္တေတိ စာဗ္ရဝိ** တိ “အပိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခာ လဒ္ဓာ”တိ ဝိဿာသဇနနတ္ထံ ကထေသိ။ **ဥစ္စံ ပဂ္ဂယှဟာ**တိ ဥစ္စတရံ ကတွာ ပတ္တံ ဥက္ခိပိတွာ။

၇၅၇. **ထဏ္ဍိလေ ပတ္တံ ဘိန္ဒိတွာ** တိ ခရကဌိနေ ဘူမိပ္ပဒေသေ ခိပန္တော ပတ္တံ ဘိန္ဒိတွာ။ **အပက္ကမိ** တိ ထောကံ အပသက္ကိ။ အပသက္ကန္တော စ “အကာရဏေနေဝ အနိဋ္ဌာလော မဟန္တံ အနတ္ထံ အတ္တနော အကာသိ”တိ ကရုဏာယနဝသေန ဩလောကေန္တံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ရာဇပုတ္တော အာဟ **“ရညော ကိတဝဿာဟံ ပုတ္တော, ကိံ မံ ဘိက္ခု ကရိဿသီ”**တိ။

၇၅၈. **ဖရုသဿာ** တိ အရုဏဿ။ **ကဋုကော**တိ အနိဋ္ဌော။ **ယန္တိ** ယံ ဝိပာကံ။ **သမပ္ပိတော** တိ အလ္လီနော။

၇၅၉. **ဆဠေဝ စတုရာသီတိ, ဝဿာနိ နဟုတာနိ စာ** တိ ဥတ္တာနော နိပန္နော စတုရာသီတိဝဿသဟဿာနိ, နိကုဇ္ဇော, တမပဿေန, ဒက္ခိဏပဿေန, ဥဒ္ဓံပာဒော, ဩလမ္ဗိကော, ယထာဌိတော စာတိ ဧဝံ ဆ စတုရာသီတိသဟဿာနိ ဝဿာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ –

၇၆၀. “ဥတ္တာနောပိ စ ပစ္စိတ္ထ၊ နိကုဇ္ဇော တမဒက္ခိဏော။
ဥဒ္ဓံပာဒော ဌိတော စေဝ၊ စိရံ ဗာလော အပစ္စထာ”တိ။

တာနိ ပန ဝဿာနိ ယသ္မာ အနေကာနိ နဟုတာနိ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ **“နဟုတာနီ”**တိ။ **ဘုသံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိတ္ထော**တိ အတိဝိယ ဒုက္ခံ ဟာပုဏိ။

၇၆၁. **ပူကနီ**တိ ဝဿသမူဟေ, ကြာခ ပုရိမကထာယ စ အစ္စန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၇၆၂. **တောဒိသ**န္တိ ဧဝရူပံ။ **ကဋုက**န္တိ အတိဒုက္ခံ, ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသောယံ “ကေမန္တံ နိသီဒီ”တိအာဒီသု ဝိယ။ အပ္ပဒုဋ္ဌပ္ပဒေသိနံ ကြာသိံ သုဗ္ဗတံ အာသဇ္ဇ အာသာဒေတွာ ဟာပကမ္မန္တာ ပုဂ္ဂလာ ဧဝရူပံ ကဋုကံ အတိဝိယ ဒုက္ခံ ပစ္စန္တီတိ ယောဇနာ။

၇၆၃. **သော**တိ သော ရာဇပုတ္တပေတော။ **တတ္ထာ** တိ နိရယေ။ **ဝေဒယိတွာ**တိ အနုဘဝိတွာ။ **နာမာ**တိ ဗဟုတ္တ ပာကဋဘာဝေန။ **တတော စုတော**တိ နိရယတော စုတော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဇဝံ ဘဂဝါ ရာဇပုတ္တပေတကထာယ တတ္ထ သန္နိပတိတံ မဟာဇနံ သံဝေဇေတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ။ သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒီနိ သမ္ပာပုဏိံသူတိ။

ရာဇပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဂူထခာဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဂူထကူပတော ဥဂ္ဂန္တွာ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဧကံ ဂူထခာဒကပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယာ ကိရ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ကာမကေ ဧကော ကုဋုမ္ဗိကော အတ္တနော ကုလူပကံ ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိဟာရံ ကာရေသိ။ တတ္ထ နာနာဇနပဒတော ဘိက္ခူ အာဂန္တွာ ပဋိဝသိံသု။ တေ ဒိသွာ မနုဿာ ပသန္နစိတ္တာ ပဏီတေန ပစ္စယေန ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ကုလူပကော ဘိက္ခု တံ အသဟမာနော ဣဿာပကတော ဟုတွာ တေသံ ဘိက္ခူနံ အဝဏ္ဏံ ဝဒန္တော ကုဋုမ္ဗိကံ ဥဇ္ဈာပေသိ။ ကုဋုမ္ဗိကော တေ ဘိက္ခူ ကုလူပကဥ္စ ပရိဘဝန္တော ပရိဘာသိ။ အထ ကုလူပကော ကာလံ ကတွာ တသ္မိံယေဝ ဝိဟာရေ ဝစ္စကုဋိယံ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ, ကုဋုမ္ဗိကော ပန ကာလံ ကတွာ တဿေဝ ဥပရိ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ဒိသွာ ပုစ္ဆန္တော –

၇၆၆. ''ဂူထကူပတော ဥဂ္ဂန္တွာ, ကော နု ဒီနော ပတိဋ္ဌသိ။
နိဿံသယံ ပာပကမ္မန္တော, ကိံ နု သဒ္ဒဟသေ တုဝ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တံ သုတွာ ပေတော –

၇၆၇. ''အဟံ ဘဒန္တေ ပေတောမှိ, ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
ပာပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတော''တိ။ –

ကထာယ အတ္တာနံ အာစိက္ခိ။ အထ နံ ထေရော –

၇၆၈. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ, မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန, ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ''တိ။ –

ကထာယ တေန ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ သော ပေတော –

၇၆၉. ''အဟု အာဝါသိကော မယှံ, ဣဿုကီ ကုလမစ္ဆရီ။
အဇ္ဈောသိတော မယှံ ဃရေ, ကဒရိယော ပရိဘာသကော။

၇၇၀. ''တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ, ဘိက္ခဝေ ပရိဘာသိသံ။
တဿကမ္မဝိပါကေန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတော''တိ။ –

ဒွီဟိ ကထာဟိ အတ္တနာ ကတကမ္မံ ကထေသိ။

၇၆၉. တတ္ထ **အဟု အာဝါသိကော မယှန္တိ** မယှံ အာဝါသေ မယာ ကတဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု အာဝါသိကော နိဗဒ္ဓဝါသနကော အဟောသိ။ **အဇ္ဈောသိတော မယှံ ဃရေ** တိ ကုလူပကဘာဝေန မမ ဂေဟေ တဏှာဘိနိဝေသဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော။

၇၇၀. တဿာ တိ တဿ ကုလူပကဘိက္ခုဿ။ **ဘိက္ခဝေ** တိ ဘိက္ခူ။ **ပရိဘာသိသန္တိ** အက္ကောသိံ။ **ပေတလောကံ ဣတော ဂတော**တိ ဣမိနာ အာကာရေန ပေတယောနိံ ဥပဂတော ပေတဘူတော။

တံ သုတွာ ထေရော ဣတရဿ ဂတိံ ပုစ္ဆန္တော –

၇၇၁.“အမိတ္တော မိတ္တဝဏ္ဏေန, ယော တေ အာသိ ကုလူပကော။
ကာယဿ ဘေဒာ ဒုပ္ပညော, ကိံ နု ပေစ္စ ဂတိံ ဂတော”တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **မိတ္တဝဏ္ဏေနာ**တိ မိတ္တပဋိရူပေန မိတ္တပဋိရူပတာယ။

ပုန ပေတော ထေရဿ တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော –

၇၇၂.“တဿေဝါဟံ ပါပကမ္မဿ, သီသေ တိဋ္ဌာမိ မတ္ထကေ။
သော စ ပရဝိသယံ ပတ္တော, မမေဝ ပရိစာရကော။

၇၇၃.“ယံ ဘဒန္တေ ဟဒန္တညေ, တံ မေ ဟောတိ ဘောဇနံ။
အဟဉ္စ ခေါ ယံ ဟဒါမိ, တံ သော ဥပဇီဝတီ”တိ။ – ကထာဒွယမာဟ။

၇၇၂. တတ္ထ **တဿေဝ**တိ တဿေဝ မယှံ ပုဗ္ဗေ ကုလူပကဘိက္ခုဘူတဿ ပေတဿ။ **ပါပကမ္မဿာ**တိ ပါပသမာစာရဿ။ **သီသေ တိဋ္ဌာမိ မတ္ထကေ**တိ သီသေ တိဋ္ဌာမိ, တိဋ္ဌန္တော စ မတ္ထကေ ဧဝ တိဋ္ဌာမိ, န သီသပ္ပမာဏေ အာကာသေတိ အတ္ထော။ **ပရဝိသယံ ပတ္တော**တိ မနုဿလောကံ ဥပာဒါယ ပရဝိသယဘူတံ ပေတ္တိဝိသယံ ပတ္တော။ **မမေဝ**တိ မယှံ ဧဝ ပရိစာရကော အဟောသီတိ ဝဒနေသေသော။

၇၇၃. **ယံ ဘဒန္တေ ဟဒန္တညေ**တိ ဘဒန္တေ, အယျ မဟာမောဂ္ဂလာန, တဿံ ဝစ္စကုဋိယံ ယံ အညေ ဥပာဒန္နေ ဝစ္စံ ဩသ္သဇန္တိ။ **တံ မေ ဟောတိ ဘောဇန**န္တိ တံ ဝစ္စံ မယှံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘောဇနံ ဟောတိ။ **ယံ ဟဒါမီ**တိ တံ ပန ဝစ္စံ ခါဒိတွာ ယမဟံ ဝစ္စံ ကရောမိ။ **တံ သော ဥပဇီဝတီ**တိ တံ မမ ဝစ္စံ သော ကုလူပကပေတော ဒိဝသေ ဒိဝသေ ခါဒနဝသေန ဥပဇီဝတိ, အတ္တဘာဝံ ယာပေတီတိ အတ္ထော။

တေသု ကုဋုမ္ဗိကော ပေသလေ ဘိက္ခူ “ဧဝံ အာဟာရပရိဘောဂတော ဝရံ တုမှာကံ ဂူထခါဒန”န္တိ အက္ကောသိ။ ကုလူပကော ပန ကုဋုမ္ဗိကမ္ပိ တထာဝစနေ သမာဒပေတွာ သယံ တထာ အက္ကောသိ, တေနဿ တတောပိ ပဋိကုဋ္ဌတရာ ဇီဝိကာ အဟောသိ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဥပါဒေ အာဒီနဝံ ဒဿေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

ဂူထခါဒကပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဂူထခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇၇၄-၈၁. ဂူထကူပတော ဥဂ္ဂန္တွာတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ဂူထခါဒကပေတိံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ တဿာ ဝတ္ထု အနန္တရဝတ္ထုသဒိသံ။ တတ္ထ ဥပါသကေန ဝိဟာရော ကာရိတောတိ ဥပါသကဿ ဝသေန အာဂတံ, ဣဓ ပန ဥပါသိကာယာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။ သေသံ ဝတ္ထုသ္မိံ ကထာသု စ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။

ဂူထခါဒကပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဂဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္ထာတိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ သမ္ဗဟုလေ ပေတေ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ သမ္ဗဟုလာ မနုဿာ ဂဏဘူတာ အဿဒ္ဓါ အပ္ပသန္နာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ အနာဒိသုစရိတဝိမုခါ ဟုတွာ စိရံ ဇီဝိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ နဂရဿ သမီပေ ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ပေတေ ဒိသွာ –

၇၈၂. ''နဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္ထ၊ ကိသာ ဓမနိသန္ထတာ။
ဥပ္ဖာသုလိကာ ကိသိကာ၊ ကေ နု တုမ္ဟေတ္ထ မာရိသာ''တိ။ –

ကထာယ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပါတ္ထာ** တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသရီရာ ဟောထ။ **ကေ နု တုမ္ဟေတ္ထာ** တိ တုမ္ဟေ ကေ နု နာမ ဘဝထ။ **မာရိသာ**တိ တေ အတ္တနော သာရုပ္ပဝသေန အာလပတိ။

တံ သုတွာ ပေတာ –

၇၈၃. ''မယံ ဘဒန္တေ ပေတမှာ၊ ဒုဂ္ဂတာ ယမလောကိကာ။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ကထာယ အတ္တနော ပေတဘာဝံ ပကာသေတွာ ပုန ထေရေန –

၇၈၄. ''ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ၊ မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿကမ္မဝိပါကေန၊ ပေတလောကံ ဣတော ဂတာ''တိ။ –

ကထာယ ကတကမ္မံ ပုစ္ဆိတာ –

၇၈၅. ''အနာဝဋေသု တိတ္ထေသု၊ ဝိစိနိမှဍ္ဎမာသကံ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော။

၇၈၆. ''နဒိံ ဥပေမ တသိတာ၊ ရိတ္တကာ ပရိဝတ္တတိ။
ဆာယံ ဥပေမ ဥဏှေသု၊ အာတပေ ပရိဝတ္တတိ။

၇၈၇. ''အဂ္ဂိဝဏ္ဏော စ နော ဝါတော၊ ဍဟန္တော ဥပဝါယတိ။
ဧတဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။

၇၈၈. ''အပိ ယောဇနာနိ ဂစ္ဆာမ၊ ဆာတာ အာဟာရဂေဓိနော။
အလဒ္ဓာဝ နိဝတ္တာမ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။

၇၈၉. ''ဆာတာ ပမုစ္ဆိတာ ဘန္တာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ။
ဥတ္တာနာ ပဋိကိရာမ၊ အဝကုဇ္ဇာ ပတာမသေ။

၇၉၀. ''တေ စ တတ္ထေဝ ပတိတာ၊ ဘူမိယံ ပဋိသုမ္ဘိတာ။
ဥရံ သီသဉ္စ ဃဋ္ဋေမ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။

၇၉၁. ''ဧတဉ္စ ဘန္တေ အရဟာမ၊ အညဉ္စ ပါပကံ တတော။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု၊ ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော။

၇၉၂. ''တေ ဟိ နူန ဣတော ဂန္တွာ၊ ယောနိံ လဒ္ဓာန မာနုသိံ။
ဝဒညူ သီလသမ္ပန္နာ၊ ကာဟာမ ကုသလံ ဗဟု''န္တိ။ –

အတ္တနာ ကတကမ္မံ ကထေသုံ။

၇၈၈. တတ္ထ **အပိ ယောဇနာနိ ဂစ္ဆာမာ** တိ အနေကာနိပိ ယောဇနာနိ ဂစ္ဆာမ။ ကထံ? **ဆာတာ အာဟာရဂေဓိနော** တိ , စိရကာလံ ဇိဃစ္ဆာယ ဇိဃစ္ဆိတာ အာဟာရေ ဂိဒ္ဓာ အဘိဂိဇ္ဈန္တာ ဟုတွာ, ဧဝံ ဂန္တွာပိ ကိဉ္စိ အာဟာရံ အလဒ္ဓာယေဝ နိဝတ္တာမ။ **အပ္ပပုညတာ**တိ အပုညတာ အကတကလျာဏတာ။

၇၈၉. **ဥတ္တာနာ ပဋိကိရာမာ**တိ ကအာစိ ဥတ္တာနာ ဟုတွာ ဝိကိရိယမာနင္ဂပစ္စင်္ဂါ ဝိယ ဝတ္တာမ။ **အဝကုဇ္ဇာ ပတာမသေ**တိ ကအာစိ အဝကုဇ္ဇာ ဟုတွာ ပတာမ။

၇၉၀. **တေ စာ**တိ တေ မယံ။ **ဥရံ သီသဉ္စ ဃဋ္ဋေမာ** တိ အဝကုဇ္ဇာ ဟုတွာ ပတိတာ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တာ ဝေဓန္တာ ဝေဒနာပ္ပတ္တာ အတ္တနော အတ္တနော ဥရံ သီသဉ္စ ပဋိဃံသာမ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ထေရော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော မစ္ဆေရမလံ ပဟာယ အနာဒိသုစရိတနိရတော အဟောသီတိ။

ဂဏပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ပာဋလိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနီ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ဝိမာနပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ သာဝတ္ထိဝါသိနော ကိရ ပာဋလိပုတ္တဝါသိနော စ ဗဟူ ဝါဏိဇာ နာဝါယ သုဝဏ္ဏဘူမိံ အဂမိံသု။ တတ္ထေကော ဥပါသကော အာဗာဓိကော မာတုဂါမေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ကာလမကာသိ။ သော ကတကုသလောပိ ဒေဝလောကံ အနုပပဇ္ဇိတွာ ဣတ္ထိယာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝိမာနပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ယဒ္ဒံ ပန သော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော, သာ ဣတ္ထီ သုဝဏ္ဏဘူမိကမိနိံ နာဝံ အဘိရုယှ ဂစ္ဆတိ။ အထ ခေါ သော ပေတော တံ ဣတ္ထိံ ဂဟေတုကာမော နာဝါယ ဂမနံ ဥပရုန္ဓိ။ အထ ဝါဏိဇာ ''ကေန နု ခေါ ကာရဏေန အယံ နာဝါ န ဂစ္ဆတီ''တိ ဝီမံသန္တာ ကာဠကဏ္ဏိ သလာကံ ဝိစာရေသုံ။ အမနုဿိဒ္ဓိယာ ယာဝတတိယံ တဿာ ဧဝ ဣတ္ထိယာ ပာပုဏိ, ယဿံ သော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော။ တံ ဒိသွာ ဝါဏိဇာ ဝေဠုကလာပံ သမုဒ္ဒေ ဩတာရေတွာ တဿ ဥပရိ တံ ဣတ္ထိံ ဩတာရေသုံ။ ဣတ္ထိယာ ဩတာရိတမတ္တာယ နာဝါ ဝေဂေန သုဝဏ္ဏဘူမိံ အဘိမုခါ ပယာသိ။ အမနုဿော တံ ဣတ္ထိံ အတ္တနော ဝိမာနံ အာရောပေတွာ တာယ သဒ္ဓိံ အဘိရမိ။

သာ ဧကံ သံဝစ္ဆရံ အတိက္ကမိတွာ နိဗ္ဗိန္နရူပါ တံ ပေတံ ယာစန္တီ အာဟ – ''အဟံ ဣဓ ဝသန္တီ မယှံ သမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ ကာတုံ န လဘာမိ, သာဓု, မာရိသ, မံ ပာဋလိပုတ္တမေဝ နေဟီ''တိ။ သော တာယ ယာစိတော –

၇၉၃. ''ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ ပေတာ အသုရာ အထဝါပိ မာနုသာ ဒေဝါ။
သယမဒ္ဒသ ကမ္မဝိပါကမတ္တနော၊ နေဿာမိ တံ ပာဋလိပုတ္တမက္ခတံ။
တတ္ထ ဂန္တွာ ကုသလံ ကရောဟိ ကမ္မ''န္တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌာ တယာ နိရယာ** တိ ဧကစ္စေ ပစ္စေကနိရယာပိ တယာ ဒိဋ္ဌာ။ **တိရစ္ဆာနယောနီ** တိ မဟာနုဘာဝါ နာဂသုပဏ္ဏာဒိတိရစ္ဆာနာပိ ဒိဋ္ဌာ တယာတိ ယောဇနာ။ **ပေတာ**တိ ခုပ္ပိပါသာဒိဘေဒါ ပေတာ။ **အသုရာ**တိ ကာလကဉ္စိကာဒိဘေဒါ အသုရာ။ **ဒေဝါ**တိ ဧကစ္စေ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ။ သော ကိရ အတ္တနော အာနုဘာဝေန အန္တရန္တရာ တံ ဂဟေတွာ ပစ္စေကနိရယာဒိကေ ဒဿေန္တော ဝိစရတိ, တေန ဧဝမာဟ။ **သယမဒ္ဒသ ကမ္မဝိပါကမတ္တနော** တိ နိရယာဒိကေ ဝိသေသတော ဂန္တွာ ပဿန္တီ သယမေဝ အတ္တနာ ကတကမ္မာနံ ဝိပါကံ ပစ္စက္ခတော အဒ္ဒသ အဒက္ခိ။ **နေဿာမိ တံ ပာဋလိပုတ္တမက္ခတ**န္တိ ဣဒါနာဟံ တံ အက္ခတံ ကေနစိ အပရိက္ခတံ မနုဿရူပေနေဝ ပာဋလိပုတ္တံ နယိဿာမိ။ တွံ ပန **တတ္ထ ဂန္တွာ ကုသလံ ကရောဟိ ကမ္မံ,** ကမ္မဝိပါကဿ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌတ္တာ ယုတ္တပယုတ္တာ ပုညနိရတာ ဟောဟီတိ အတ္ထော။

အထ သာ ဣတ္ထီ တဿ ဝစနံ သုတွာ အတ္တမနာ –

၇၉၄. ''အတ္ထကာမောသိ မေ ယက္ခ၊ ဟိတကာမောသိ ဒေဝတေ။
ကရောမိ တုယှံ ဝစနံ၊ တွံသိ အာစရိယော မမ။

၇၉၅. ''ဒိဋ္ဌာ မယာ နိရယာ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ ပေတာ အသုရာ အထဝါပိ မာနုသာ ဒေဝါ။

သယမဒ္ဒသံ ကမ္မဝိပါကမတ္တနော၊ ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနီ''တိ။ –

ကထမာဟ။

အထ သော ပေတော တံ ဉတ္တိံ ဂဟေတွာ အာကာသေန ဂန္တွာ ဟင်္သလိပုတ္တနဂရဿ မဇ္ဈေ ဌပေတွာ ပက္ကာမိ။ အထဿာ ဉာတိမိတ္တာဒယော တံ ဒိသွာ ''မယံ ပုဗ္ဗေ သမုဒ္ဒေ ပက္ခိတ္တာ မတာတိ အဿုမ္ဟ။ သာ အယံ ဒိဋ္ဌာ ဝတ, ဘော, သောတ္ထိနာ အာဂတာ''တိ အဘိနန္ဒမာနာ သမာဂန္တွာ တဿာ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိံသု။ သာ တေသံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ အနုဘူတဉ္စ သဗ္ဗံ ကထေသိ။ သာဝတ္ထိဝါသိနောပိ ခော တေ တဏိဇာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ဥပဂတကာလေ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ စတုန္နံ ပရိသာနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော သံဝေဂဇာတော အနာဒိကုသလဓမ္မနိရတော အဟောသီတိ။

ဟင်္သလိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. အမ္ဗဝနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

အယဉ္စ တေ ပောက္ခရဏီ သုရမ္မာ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အမ္ဗပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ အညတရော ဂဟပတိ ပရိက္ခီဏဘောဂေ အဟောသိ။ တဿ ဘရိယာ ကာလမကာသိ, ဧကာ ဓီတာ ယေဝ ဟောတိ။ သော တံ အတ္တနော မိတ္တဿ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဣဏဝသေန ဂဟိတေန ကဟာပဏသတေန ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ သတ္ထေန သဒ္ဓိံ ဝဏိဇ္ဇာယ ဂတော, န စိရေနေဝ မူလေန သဟ ဥဒယဘူတာနိ ပဉ္စ ကဟာပဏသတာနိ လဘိတွာ သတ္ထေန သဟ ပဋိနိဝတ္တိ။ အန္တရာမဂ္ဂေ စောရာ ပရိယုဋ္ဌာယ သတ္ထံ ဟာပုဏိံသု, သတ္ထိကာ ဣတော စိတော စ ပလာယိံသု။ သော ပန ဂဟပတိ အညတရသ္မိံ ဂစ္ဆေ ကဟာပဏေ နိက္ခိပိတွာ အဝိဒူရေ နိလီယိ။ စောရာ တံ ဂဟေတွာ ဇီဝိတာ ဝောရောပေသုံ။ သော ဓနလောဘေန တတ္ထေဝ ပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဏိဇာ သာဝတ္ထိံ ဂန္တွာ တဿ ဓီတုယာ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသုံ။ သာ ပိတု မရဏေန အာဇီဝိကာဘယေန စ အတိဝိယ သဉ္ဇာတဒေမနဿာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝိ။ အထ နံ သော ပိတု သဟာယော ကုဋုမ္ဗိကော ''ယထာ နာမ ကုလာလဘာဇနံ သဗ္ဗံ ဘေဒနပရိယန္တံ, ဧဝမေဝ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ ဘေဒနပရိယန္တံ။ မရဏံ နာမ သဗ္ဗသာဓာရဏံ အပ္ပဋိကာရဉ္စ, တသ္မာ မာ တွံ ပိတရိ အတိဗာဠှံ သောစိ, မာ ပရိဒေဝိ, အဟံ တေ ပိတာ, တွံ မယှံ ဓီတာ, အဟံ တဝ ပိတု ကိစ္စံ ကရောမိ, တွံ ပိတုနော ဂေဟေ ဝိယ ဣမသ္မိံ ဂေဟေ အဝိမနာ အဘိရမဿု''တိ ဝတွာ သမဿာသေသိ။ သာ တဿ ဝစနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသောကာ ပိတရိ ဝိယ တသ္မိံ သဉ္ဇာတကရဝဗဟုမာနာ အတ္တနော ကပဏဘာဝေန တဿ ဝေယျာဝစ္စကာရိနီ ဟုတွာ ဝတ္တမာနာ ပိတရံ ဥဒ္ဒိဿ မတကိစ္စံ ကာတုကာမာ ယာဂုံ ပစိတွာ မနောသိလာဝဏ္ဏာနိ သုပရိပက္ကာနိ မဓုရာနိ အမ္ဗဖလာနိ ကံသပာတိယံ ဌပေတွာ ယာဂုံ အမ္ဗဖလာနိ စ အသိယာ ကဟာပေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတွာ ဧဝမာဟ – ''ဘဂဝါ မယှံ ဒက္ခိဏာယ ပဋိဂ္ဂဟဏေန အနုဂ္ဂဟံ ကရောထာ''တိ။ သတ္ထာ မဟာကရုဏာယ သဉ္စောဒိတမာနသော တဿာ မနောရထံ ပူရေန္တော နိသဇ္ဇာကာရံ ဒဿေသိ။ သာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓာသနေ အတ္တနာ ဥပနီတံ သုဝိသုဒ္ဓဝတ္ထံ အတ္ထရိတွာ အဒာသိ, နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။

အထ သာ ဘဂဝတော ယာဂုံ ဥပနာမေသိ, ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ ယာဂုံ။ အထ သင်္ဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဘိက္ခုနမ္ပိ ယာဂုံ ဒတွာ ပုန ခေတဟတ္ထာ အမ္ဗဖလာနိ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ, ဘဂဝါ တာနိ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ဧဝမာဟ – ''ယာ မေ, ဘန္တေ, ပစ္စတ္တရဏယာဂုအမ္ဗဖလအနဝသေန ပဝတ္တာ ဒက္ခိဏာ, သာ မေ ပိတရံ ဟာပုဏာတူ''တိ။ ဘဂဝါ ''ဧဝံ ဟောတူ''တိ ဝတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ။ သာ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဒိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ တာယ ဒက္ခိဏာယ သမုဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တာယ သော ပေတော အမ္ဗဝနဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခပောက္ခရဏိယော မဟတိဉ္စ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘိ။

အထ တေ တဏိဇာ အပရေန သမယေန ဝဏိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆန္တာ တမေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ ပုဗ္ဗေ ဝသိတဋ္ဌာနေ ဧကရတ္တိံ တသံ ကပ္ပေသုံ။ တေ ဒိသွာ သော ဝိမာနပေတော ဥယျာနဝိမာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ တေသံ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ တေ

တဏှိဇာ တံ ဒိသွာ တေန လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ ပုစ္ဆန္တော –

၇၉၆. ‘‘အယဉ္စ တေ ပေါက္ခရဏီ သုရမ္မာ၊ သမာ သုတိတ္ထာ စ မဟောဒကာ စ။
သုပုပ္ဖိတာ ဘမရဂဏာနုကိဏ္ဏာ၊ ကထံ တယာ လဒ္ဓာ အယံ မနုညာ။

၇၉၇. ‘‘ဣဒဉ္စ တေ အမ္ဗဝနံ သုရမ္မံ၊ သဗ္ဗောတုကံ ဓာရယတေ ဖလာနိ။
သုပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုကိဏ္ဏံ၊ ကထံ တယာ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာန’’န္တိ။ –

ဣမာ ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

၇၉၆. တတ္ထ **သုရမ္မာ** တိ သုဋ္ဌု ရမဏီယာ။ **သမာ**တိ သမတလာ။ **သုတိတ္ထာ** တိ ရတနမယသောပာနတာယ သုန္ဒရ တိတ္ထာ။ **မဟောဒကာ**တိ ဗဟုဇလာ။

၇၉၇. **သဗ္ဗောတုက** န္တိ ပုပ္ဖူပဂဖလူပဂရုက္ခာဒီဟိ သဗ္ဗေသု ဥတူသု သုခာဝဟံ။ တေနာဟ **‘‘ဓာရယတေ ဖလာ နီ’’**တိ။ **သုပုပ္ဖိတ** န္တိ နိစ္စံ သုပုပ္ဖိတံ။

တံ သုတွာ ပေတော ပေါက္ခရဏိအာဒီနံ ပဋိလာဘကာရဏံ အာစိက္ခန္တော –

၇၉၈. ‘‘အမ္ဗပက္ကံ ဒကံ ယာဂု၊ သီတစ္ဆာယာ မနောရမာ။
ဓီတာယ ဒိန္နဒာနေန၊ တေန မေ ဣဓ လဗ္ဘတီ’’တိ။ –

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **တေန မေ ဣဓ လဗ္ဘတီ** တိ ယံ တံ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ အမ္ဗပက္ကံ ဥဒကံ ယာဂုဉ္စ မမံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေန္တိယာ မယှံ ဓီတာယ ဒိန္နံ ဒာနံ, တေန မေ ဓီတာယ ဒိန္နဒာနေန ဣဓ ဣမသ္မိံ ဒိဗ္ဗေ အမ္ဗဝနေ သဗ္ဗောတုကံ အမ္ဗပက္ကံ, ဣမိဿာ ဒိဗ္ဗာယ မနုညာယ ပေါက္ခရဏိယာ ဒိဗ္ဗံ ဥဒကံ, ယာဂုယာ အတ္ထရဏဿ စ အနေန ဥယျာ နဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒီသု သီတစ္ဆာယာ မနောရမာ ဣဓ လဗ္ဘတိ, သမိဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။

ဝေဇ္ဇော ပန ဝတွာ သော ပေတော တေ တဏှိဇေ နေတွာ တာနိ ပဉ္စ ကဟာပဏသတာနိ ဒဿေတွာ ‘‘ဣတော ဥပ မံ့ တုမှေဟ ဂဏှထ, ဥပမံ့ မယှာ ဂဟိတံ ဣဏံ သောဓေတွာ သုခေန ဇီဝထာတိ မယှံ ဓီတာယ ဒေထာ’’တိ အာဟ။ တဏှိဇာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ တဿ ဓီတာယ ကထေတွာ တေန အတ္တနော ဒိန္နဘာဂမ္ပိ တဿာ ဧဝ အဒံ သု။ သာ ကဟာပဏတံ ခဒိကာနံ ဒတွာ ဣတရံ အတ္တနော ပိတု သဟာယဿ တဿ ကုဋုမ္ဗိကဿ ဒတွာ သယံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောန္တီ နိဝသတိ။ သော ‘‘ဣဒံ သဗ္ဗံ တုယှံယေဝ ဟောတူ’’တိ တဿာယေဝ ပဋိဒတွာ တံ အတ္တ နော ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဃရသာမိနိံ အကာသိ။

သာ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ တံ ဥပလာလေန္တီ –

၇၉၉. ‘‘သန္ဒိဋ္ဌိကံ ကမ္မံ ဧဝံ ပဿထ၊ ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿ ဝိပါကံ။
ဒာသီ အဟံ အယျကုလေသု ဟုတွာ၊ သုဏိသာ ဟောမိ အဂါရဿ ဣဿရာ’’တိ။ –

ဣမံ ဂါထံ ဝဒတိ။

အထေကဒိဝသံ သတ္ထာ တဿာ ဉာဏပရိပါကံ ဩလောကေတွာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ သမ္မုခေ ဌိတော ဝိယ အ တ္တာနံ ဒဿေတွာ –

‘‘အသာတံ သာတရူပေန, ပိယရူပေန အပ္ပိယံ။
ဒုက္ခံ သုခဿ ရူပေန, ပမတ္တံ အတိဝတ္တတီ’’တိ။ (ဥဒါ. ၁၈; ဇာ. ၁.၁.၁၀၀) –

တ္ထမ္ပိ ကထမာဟ။ သာ ကထာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတာ။ သာ ဒုတိယဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အန္နံ ဒတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

အမ္ဗဝနပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. အက္ခရုက္ခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ယံ ဒဒာတိ န တံ ဟောတီတိ ဣဒံ အက္ခဒာယကပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝတိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ အညတရော သာဝတ္ထိဝာသီ ဥပါသကော သကဋေဟိ ဘဏ္ဍဿ ပူရေတွာ ဝဏိဇ္ဇာယ ဝိဒေသံ ဂန္တွာ တတ္ထ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဝိက္ကိဏိတွာ ပဋိဘဏ္ဍံ သကဋေသု အာရောပေတွာ သာဝတ္ထိံ ဥဒ္ဒိဿ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တဿ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တဿ အဋဝိယံ ဧကဿ သကဋဿ အက္ခော ဘိဇ္ဇိ။ အထ အညတရော ပုရိသော ရုက္ခဂဟဏတ္ထံ ကုဌာရိဖရသုံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ကမ္မေန ဝိစရန္တော တံ ဌာနံ ပတွာ တံ ဥပါသကံ အက္ခဘင္ဂေန ဒေါမနဿပ္ပတ္တံ ဒိသွာ "အယံ တဏိဇော အက္ခဘင္ဂေန အဋဝိယံ ကိလမတီ"တိ အနုကမ္ပာယ ဥပါသကဿ ရုက္ခဒဏ္ဍံ ဆိန္ဒိတွာ ဒဠှံ အက္ခံ ကတွာ သကဋေ ယောဇေတွာ အဒါသိ။

သော အပရေန သမယေန ကာလံ ကတွာ တသ္မိံယေဝ အဋဝိပဒေသေ ဘုမ္မဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော။ အတ္တနော ကမ္မံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ရတ္တိယံ တဿ ဥပါသကဿ ဂေဟံ ဂန္တွာ ဂေဟဒွါရေ ဌတွာ –

၈၀၀. "ယံ ဒဒာတိ န တံ ဟောတိ၊ ဒေထေဝ အန္နံ ဒတွာ ဥဘယံ တရတိ။
ဥဘယံ တေန အနေန ဂစ္ဆတိ၊ ဇာဂရထ မာ ပမဇ္ဇထာ"တိ။ –

ကထမာဟ။ တတ္ထ **ယံ ဒဒာတိ န တံ ဟောတီ**တိ ယံ ဒေယျဓမ္မံ အယကော ဒေတိ, န တဒေဝ ပရလောကေ တဿ အနဿ ဖလဘာဝေန ဟောတိ, အထ ခေါ အညံ ဗဟုံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ ဖလံ ဟောတိယေဝ။ တသ္မာ **ဒေထေဝ အန္န**န္တိ ယထာ တထာ အန္နံ ဒေထ ဧဝ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ဒတွာ ဥဘယံ တရတီ"**တိ , အန္နံ ဒတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ သမ္ပရာယိကမ္ပိ ဒုက္ခံ အနတ္ထဉ္စ အတိက္ကမတိ။ **ဥဘယံ တေန အနေန ဂစ္ဆတီ** တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ သုခံ တေန အနေန ဥပဂစ္ဆတိ ဟာပုဏာတိ, အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဟိတသုခါဝဟနာပိ အယမတ္တော ယောဇေတဗ္ဗော။ **ဇာဂရထ မာ ပမဇ္ဇထာ**တိ ဧဝံ ဥဘယာနတ္ထနိတရဏံ ဥဘယဟိတသာဓနံ အန္နံ သမ္မာဒေတုံ ဇာဂရထ, အနုပကရဏာနိ သဇ္ဇေတွာ တတ္ထ စ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာတိ အတ္ထော။ အာဒရဒဿနတ္ထံ စေတ္ထ အာမေဍိတဝသေန ဝုတ္တံ။

တဏိဇော အတ္တနော ကိစ္စံ တီရေတွာ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္ဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သာ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သာတ္ထိကာ အဟောသီတိ။

အက္ခရုက္ခပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. ဘောဂသံဟရဏပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာတိ ဣဒံ ဘောဂသံဟရဏပေတိဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝတိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ ရာဇဂဟေ ကိရ စတဿော ဣတ္ထိယော မာနကူဋာဒိဝသေန သပ္ပိမဓုတေလဉော္ာဒီဟိ တေဟာရံ ကတွာ အယောနိသော ဘောဂေ သံဟရိတွာ ဇီဝန္တိ။ တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဗဟိနဂရေ ပရိခါပိဋ္ဌေ ပေတိယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တာ ရတ္တိယံ ဒုက္ခာဘိဘူတာ –

၈၀၁. "မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာ၊ သမေန ဝိသမေန စ။
တေ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီ"တိ။ –

ဝိပ္ပလပန္တိယော ဘေရဝေန မဟာသဒ္ဒေန ဝိရဝိံသု။ မနုဿာ တံ သုတ္ဝာ ဘီတတသိတာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မဟာဒာနံ သဇ္ဇေတွာ သတ္ထာရံ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ နိမန္တေတွာ ပဏီတေန ခာဒနီယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနီတပတ္တပါဏိံ ဥပနိသီဒိတွာ တံ ပဝတ္တိံ နိဝေဒေသုံ။ ဘဂဝါ "ဥပါသကာ တေန တေ သဒ္ဒေန ကောစိ အန္တရာယော နတ္ထိ, စတဿော ပန ပေတိယော ဒုက္ခာဘိဘူတာ အတ္တနာ ဒုက္ကဋံ ကမ္မံ ကထေတွာ ပရိဒေဝနဝသေန ဝိဿရေန ဝိရဝန္တိယော –

> "မယံ ဘောဂေ သံဟရိမှာ, သမေန ဝိသမေန စ။
> တေ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီ"တိ။ –

ဣမံ ကထမာဟံသူတိ အတ္ထော။

တတ္ထ **ဘောဂေ**တိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန "ဘောဂ"တိ လဒ္ဓနာမေ ဝတ္ထာဘရဏာဒိကေ ဝိတ္တူပကရဏဝိသေသေ။ **သံဟရိမှာ**တိ မဉ္စေရမလေန ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ ကဿစိ ကိဉ္စိ အဒတွာ သဉ္စိနိမှာ။ **သမေန ဝိသမေန စာ**တိ ဉာယေန စ အညာယေန စ, ဉာယပတိရူပကေန ဝါ အညာယေန တေ ဘောဂေ အမှေဟိ သံဟရိတေ ဣဒါနိ အညေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ **မယံ ဒုက္ခဿ ဘာဂိနီ**တိ မယံ ပန ကဿစိပိ သုစရိတဿ အကတတ္တာ ဒုစ္စရိတဿ စ ကတတ္တာ ဧတရဟိ ပေတယောနိပရိယာပန္နဿ မဟတော ဒုက္ခဿ ဘာဂိနိယော ဘာဇမ, မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝါမာတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဘဂဝါ တာဟိ ပေတီဟိ ဝုတ္တံ ကထံ ဝတွာ တာသံ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ ဥပရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ, သစ္စပရိယောသာနေ ဗဟူ သောတာပတ္တိဖလာဒီနိ ပါပုဏိံသူတိ။

ဘောဂသံဟရဏပေတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅. သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနီတိ ဣဒံ သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထု။ တဿ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော အလင်္ကတပ္ပဋိယတ္တော ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော မဟတိယာ ရာဇိဒ္ဓိယာ မဟန္တေန ရာဇာနုဘာဝေန နဂရံ အနုသဉ္စရန္တော အညတရသ္မိံ ဂေဟေ ဥပရိပါသာဒေ တတဟာနံ ဝိဝရိတွာ တံ ရာဇဝိဘူတိံ ဩလောကေန္တိံ ရူပသမ္ပတ္တိယာ ဒေဝစ္ဆရာပဋိဘာဂံ ဧကံ ဣတ္ထိံ ဒိသွာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ အာရမ္မဏေ သဟသာ သမုပ္ပန္နေန ကိလေသသမုဒာစာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော သတိပိ ကုလရူပာစာရာဒိဂုဏဝိသေသသမ္ပန္နေ အန္တေပုရဇနေ သဘာဝလဟုကဿ ပန ဒုဒ္ဒမဿ စိတ္တဿ ဝသေန တဿံ ဣတ္ထိယံ ပဋိဗဒ္ဓမာနသော ဟုတွာ ပစ္ဆာသနေ နိသိန္နဿ ပုရိသဿ "ဣမံ ဟသာဒံ ဣမဉ္စ ဣတ္ထိံ ဥပဓာရေဟီ"တိ သညံ ဒတွာ ရာဇဂေဟံ ပဝိဋ္ဌော။ အညံ သဗ္ဗံ အမ္ဗသက္ကရပေတဝတ္ထုမှိ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အယံ ပန ဝိသေသော – ဣဓ ပုရိသော သူရိယေ အနတ္ထင်္ဂတေယေဝ အာဂန္တွာ နဂရဒွာရေ ထကိတေ အတ္တနာ အာနီတံ အရုဏဝဏ္ဏမတ္တိကံ ဥပ္ပလာနိ စ နဂရဒွာရကတဓ္ဓေ လဂ္ဂေတွာ နိပဇ္ဇိတုံ ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ ရာဇာ ပန သိရိသယနေ တသူပဂတော မဇ္ဈိမယာမေ သ-ဣတိ န-ဣတိ ဒု-ဣတိ သော-ဣတိ စ ဣမာနိ စတ္တာရိ အက္ခရာနိ မဟတာ ကဏ္ဌေန ဥစ္စာရိတာနိ ဝိယ ဝိဿရဝသေန အဿောသိ။ တာနိ ကိရ အတီတေ ကာလေ သာဝတ္ထိတသီဟိ စတူဟိ သေဋ္ဌိပုတ္တေဟိ ဘောဂမဒမတ္တေဟိ ယောဗ္ဗနကာလေ ပါရဒါရိကကမ္မဝသေန ဗဟုံ အပုညံ ပသဝေတွာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ တဿေဝ နဂရဿ သမီပေ လောဟကုမ္ဘိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပစ္စမာနေဟိ လောဟကုမ္ဘိယာ မုခဝဋ္ဋိံ ပတွာ ဧကေကံ ကထံ ဝတ္တုကာမေဟိ ဥစ္စာရိတာနံ တာသံ ကထာနံ အာဒိအက္ခရာနိ, တေ ပဌမက္ခရမေဝ ဝတွာ ဝေဒနာပ္ပတ္တာ ဟုတွာ လောဟကုမ္ဘိံ ဩတရိံသု။

ရာဇာ ပန တံ သဒ္ဒံ သုတွာ ဘီတတသိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော တံ ရတ္တာဝသေသံ ဒုက္ခေန ဝီတိနာမေတွာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ပုရောဟိတံ ပက္ကောသာပေတွာ တံ ပဝတ္တိံ ကထေသိ။ ပုရောဟိတော ရာဇာနံ ဘီတတသိတံ ဉတွာ လာဘဂိဒ္ဓော “ဥပ္ပန္နော ခေါ အယံ မယှံ ဗ္ရာဟ္မဏာနဉ္စ လာဘုပ္ပာဒနုပာယော”တိ စိန္တေတွာ “မဟာရာဇ, မဟာ ဝတာယံ ဥပဒ္ဒဝေါ ဥပ္ပန္နော, သဗ္ဗစတုက္ကံ ယညံ ယဇာဟီ”တိ အာဟ။ ရာဇာ တဿ ဝစနံ သုတွာ အမစ္စေ အာဏာပေသိ “သဗ္ဗစတုက္ကယညဿ ဥပကရဏာနိ သဇ္ဇေထာ”တိ။ တံ သုတွာ မလ္လိကာ ဒေဝီ ရာဇာနံ ဝေမာဟ – “ကသ္မာ, မဟာရာဇ, ဗ္ရာဟ္မဏဿ ဝစနံ သုတွာ အနေကပာဏဝဓဟိံသနကကိစ္စံ ကာတုကာမောသိ, နနု သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉာဏစာရော ဘဂဝါ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော? ယထာ စ တေ ဘဂဝါ ဗျာကရိဿတိ, တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ။ ရာဇာ တဿာ ဝစနံ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “န, မဟာရာဇ, တတောနိဒါနံ တုယှံ ကောစိ အန္တရာယော”တိ ဝတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ တေသံ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ တေဟိ ပစ္စေကံ ဥစ္စာရေတုံ အာရဒ္ဓဂါထာယော –

၈၀၂. “သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
နိရယေ ပစ္စမာနာနံ, ကဒါ အန္တော ဘဝိဿတိ။

၈၀၃. “နတ္ထိ အန္တော ကုတော အန္တော, န အန္တော ပဋိဒိဿတိ။
တထာ ဟိ ပကတံ ပါပံ, တုယှံ မယှဉ္စ မာရိသာ။

၈၀၄. “ဒုဇ္ဇီဝိတမဇီဝိမှာ, ယေ သန္တေ န ဒဒမှသေ။
သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု, ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော။

၈၀၅. “သောဟံ နူန ဣတော ဂန္တွာ, ယောနိံ လဒ္ဓါန မာနုသိံ။
ဝဒညူ သီလသမ္ပန္နော, ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ။ –

ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ကထေသိ။

၈၀၂. တတ္ထ **သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနီ**တိ ဝဿာနံ သဋ္ဌိသဟဿာနိ။ တသ္မိံ ကိရ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တော အဓော ဩဂစ္ဆန္တော တိံသာယ ဝဿသဟဿေဟိ ဟေဋ္ဌိမတလံ ပာပုဏာတိ, တတော ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တောပိ တိံသာယ ဧဝ ဝဿသဟဿေဟိ မုခဝဋ္ဋိပဒေသံ ပာပုဏာတိ, တာယ သညာယ သော “သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော”တိ ကထံ ဝတ္တုကာမော သ-ကာတိ ဝတွာ အဓိမတ္တဝေဒနာပ္ပတ္တော ဟုတွာ အဓော မုခေါ ပတိ။ ဘဂဝါ ပန တံ ရညော ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ကထေသိ။ ဧသ နယော သေသဂါထာသုပိ။ တတ္ထ **ကဒါ အန္တော ဘဝိဿတီ**တိ လောဟကုမ္ဘိနိရယေ ပစ္စမာနာနံ အမှာကံ ကဒါ နု ခေါ ဣမဿ ဒုက္ခဿ အန္တော ပရိယောသာနံ ဘဝိဿတိ။

၈၀၃. **တထာ ဟီ**တိ ယထာ တုယှံ မယှဉ္စ ဣမဿ ဒုက္ခဿ နတ္ထိ အန္တော, န အန္တော ပဋိဒိဿတိ, တထာ တေန ပကာရေန ပါပကံ ကမ္မံ ပကတံ တယာ မယာ စာတိ ဝိဘတ္တိံ ဝိပရိဏာမေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၈၀၄. **ဒုဇ္ဇီဝိတ**န္တိ ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဇီဝိတံ။ **ယေ သန္တေ**တိ ယေ မယံ သန္တေ ဝိဇ္ဇမာနေ ဒေယျဓမ္မေ။ **န ဒဒမှသေ**တိ န အဒမှ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပာကဋတရံ ကာတုံ “**သန္တေသု ဒေယျဓမ္မေသု, ဒီပံ နာကမှ အတ္တနော**”တိ ဝုတ္တံ။

၈၀၅. **သောဟ**န္တိ သော အဟံ။ **နူနာ**တိ ပရိဝိတက္ကေ နိပါတော။ **ဣတော**တိ ဣမသ္မာ လောဟကုမ္ဘိနိရယာ။ **ဂန္တွာ**တိ အပဂန္တွာ။ **ယောနိံ လဒ္ဓါန မာနုသိ**န္တိ မနုဿယောနိံ မနုဿတ္တဘာဝံ လဘိတွာ။ **ဝဒညူ**တိ ပရိစ္စာဂသီလော, ယာစကာနံ ဝါ ဝစနညူ။ **သီလသမ္ပန္နော**တိ သီလာစာရသမ္ပန္နော။ **ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟု**န္တိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ပမာဒံ အနာပဇ္ဇိတွာ ဗဟုံ ပဟူတံ ကုသလံ ပုညကမ္မံ ကရိဿာမိ, ဥပစိနိဿာမီတိ အတ္ထော။

သတ္ထာ ဣမာ ကထာယော ဝတွာ ဝိတ္ထာရေန ဓမ္မံ ဒေသေသိ, ဒေသနာပရိယောသာနေ မတ္တိကာရတ္တုပ္ပ လဟာရကော ပုရိသော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ ရာဇာ သဋ္ဌေတသံဝေကော ပရပရိဂ္ဂဟေ အဘိဇ္ဈံ ပဟာယ သ အရသန္တုဋ္ဌော အဟောသီတိ။

သေဋ္ဌိပုတ္တပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆. သဋ္ဌိကူဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

ကိံ နု ဥမ္မတ္တရူပေါဝ တိ ဣဒံ သတ္ထရိ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တေ အညတရံ ပေတံ အာရဗ္ဘ ဝုတ္တံ။ အတီတေ ကိရ ဗာရာဏသိနဂရေ အညတရော ပီဌသပ္ပီ သာလိတ္တကပယောဂေ ကုသလော, တဟိံ သက္ခရခိပနသိပ္ပေ နိပ္ဖတ္တိံ ဂ တော နဂရဒွါရေ နိဂြောဓရုက္ခမူလေ နိသီဒိတွာ သက္ခရပဟာရေဟိ ဟတ္ထိအဿမနုဿရထကူဋာဂာရဓဇပုဏ္ဏ ဃဋဋ္ဌာဒိရူပာနိ နိဂြောဓပတ္တေသု ဒဿေတိ။ နဂရအရကာ အတ္တနော ကီဠနတ္ထာယ မာယကမုမာသကာဒီနိ ဒတွာ ယ ထာရုစိ တာနိ သိပ္ပာနိ ကာရာပေန္တိ။

အထေကဒိဝသံ ဗာရာဏသိရာဇာ နဂရတော နိက္ခမိတွာ တံ နိဂြောဓမူလံ ဥပဂတော နိဂြောဓပတ္တေသု ဟတ္ထိရူ ပာဒိဝသေန နာနာဝိဓရူပဝိဘတ္တိယော အပ္ပိတာ ဒိသွာ မနုဿေ ပုစ္ဆိ – ''ကေန နု ခော ဣမေသု နိဂြောဓပတ္တေသု ဧဝံ နာနာဝိဓရူပဝိဘတ္တိယော ကတာ''တိ? မနုဿာ တံ ပီဌသပ္ပိံ ဒဿေသုံ ''ဒေဝ, ဣမိနာ ကတာ''တိ ။ ရာဇာ တံ ပက္ ကောသာပေတွာ ဧဝမာဟ – ''သက္ကာ နု ခော, ဘဏေ, မယှ ဒဿိတဿ ဧကဿ ပုရိသဿ ကထေန္တဿ အ ဇာနန္တဿေဝ ကုစ္ဆိယံ အဇလဏ္ဍိကာဟိ ပူရေတု''န္တိ? ''သက္ကာ, ဒေဝ''တိ။ ရာဇာ တံ အတ္တနော ရာဇဘဝနံ နေတွာ ဗဟုဘာဏိကေ ပုရောဟိတေ နိဗ္ဗိန္နရူပေါ ပုရောဟိတံ ပက္ကောသာပေတွာ တေန သဟ ဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ သာဏိ ပာကာရပရိက္ခိတ္တေ နိသီဒိတွာ မန္တယမာနော ပီဌသပ္ပိံ ပက္ကောသာပေသိ။ ပီဌသပ္ပီ နာဠိမတ္တာ အဇလဏ္ဍိကာ အာဒာယာဂန္တွာ ရညော အာကာရံ ဉတွာ ပုရောဟိတာဘိမုခော နိသိန္နော တေန မုခေ ဝိဝဋေ သာဏိပာကာရဝိဝရေန ဧ ကေကံ အဇလဏ္ဍိကံ တဿ ဂလမူလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သော လဒ္ဓာယ ဥဂ္ဂိလိတုံ အသက္ကောန္တော သဗ္ဗာ အဇ္ ဈောဟရိ။ အထ နံ ရာဇာ အဇလဏ္ဍိကာဟိ ပူရိတောဒရံ ဝိဒိတွာ – ''ဂစ္ဆ, ဗြာဟ္မဏ, လဒ္ဓံ တယာ ဗဟုဘာဏိတာယ ဖလံ, မဒ္ဒနဖလပိယင်္ဂုတစာဒီဟိ အဘိသင်္ခတံ ပါနကံ ပိဝိတွာ ဥစ္စာရေဟိ, ဧဝံ တေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတီ''တိ။ တ ဿ စ ပီဌသပ္ပိဿ တေန ကမ္မေန အတ္တမနော ဟုတွာ စုဒ္ဒသ ကမေ အဒါသိ။ သော ကမေ လဘိတွာ အတ္တာနံ သု ခေန္တော ပီဏေန္တော ပရိဇနမ္ပိ သုခေန္တော ပီဏေန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာဒီနံ ယထာရဟံ ကိဉ္စိ ဒေန္တော ဒိဋ္ဌဓမ္မိ ကံ သမ္ပရာယိကဉ္စ အတ္ထံ အဟာပေန္တော သုခေနေဝ ဇီဝတိ, အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ သိပ္ပံ သိက္ခန္တာနံ ဘတ္ တဝေတနံ ဒေတိ။

အထေကော ပုရိသော တဿ သန္တိကံ ဥပဂန္တွာ ဧဝမာဟ – ''သာဓု, အာစရိယ, မမ္ပိ ဧတံ သိပ္ပံ သိက္ခာပေဟိ, မ ယှံ ပန အလံ ဘတ္တဝေတနေနာ''တိ။ သော တံ ပုရိသံ တံ သိပ္ပံ သိက္ခာပေသိ။ သော သိက္ခိတသိပ္ပော သိပ္ပံ ဝီမံသိတု ကာမော ဂန္တွာ ဂင်္ဂါတီရေ နိသိန္နဿ သုနေတ္တဿ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ သက္ခရာဘိဃာတေန သီသံ ဘိန္ဒိ။ ပ စ္စေကဗုဒ္ဓော တတ္ထေဝ ဂင်္ဂါတီရေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ မနုဿာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ တံ ပုရိသံ တတ္ထေဝ လေဍ္ဍုဒဏ္ဍာဒီ ဟိ ပဟရိတွာ ဇီဝိတာ ဝေရောပေသုံ။ သော ကာလကတော အဝီစိမဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာ နိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေ ရာဇဂဟနဂရဿ အဝိဒူရေ ပေ တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ကမ္မဿ သရိက္ခကေန ဝိပါကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္တာနိ ပုဗ္ဗဏှ သမယံ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ သာယန္ဟသမယဉ္စ သဋ္ဌိ အယောကူဋသဟဿာနိ မတ္ထကေ နိပတန္တိ။ သော ဆိန္နဘိန္န နသီသော အဓိမတ္တဝေဒနာပ္ပတ္တော ဘူမိယံ နိပတတိ, အယောကူဋေသု ပန အပဂတမတ္တေသု ပဋိပါကတိကသီသော တိ ဋ္ဌတိ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဂိဇ္ဈကူဋပဗ္ဗတာ ဩတရန္တော တံ ဒိသွာ –

၈၀၆. ''ကိံ နု ဥမ္မတ္တရူပေါဝ၊ မိဂေါ ဘန္တောဝ ဓာဝသိ။
နိဿံသယံ ပါပကမ္မန္တော၊ ကိံ နု သဒ္ဒါယသေ တုဝ''န္တိ။ –

ကြမာယ ကထာယ ပဋိပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **ဥမ္မတ္တရူပေါတ** တိ ဥမ္မတ္တကသဘာဝေါ ဝိယ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တော ဝိယ။ **မိဂေ ဘန္တော ဝ ဓာဝသီ**တိ ဘန္တမိဂေ ဝိယ ကြတော စိတော စ ဓာဝသိ။ သော ဟိ တေသု အယောကူဋေသု နိပတန္တေသု ပရိတ္တာဏံ အပဿန္တော "န သိယာ နု ခေါ ဧဝံ ပဟာရော"တိ ကြတောပိ ဧတ္တောပိ ပလာယတိ။ တေ ပန ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္တာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌိတဿ မတ္ထကေယေဝ နိပတန္တိ။ **ကိံ နု သန္တာယသေ တုဝ** န္တိ ကိံ နု ခေါ တုဝံ သန္တံ ကရောသိ, အတိဝိယ ဝိဿရံ ကရောန္တော ဝိစရသိ။

တံ သုတွာ ပေတော –

၁၀၇. "အဟံ ဘဒန္တေ ပေတောမှိ, ဒုဂ္ဂတော ယမလောကိကော။
ပါပကမ္မံ ကရိတွာန, ပေတလောကံ ဣတော ဂတော။

၁၀၈. "သဋ္ဌိ ကူဋသဟဿာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ မယှံ နိပတန္တိ, တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက"န္တိ။ –

ဒွီဟိ ကထာဟိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ တတ္ထ **သဋ္ဌိ ကူဋသဟဿာနီ** တိ သဋ္ဌိမတ္တာနိ အယောကူဋသဟဿာနိ။ **ပရိပုဏ္ဏာနီ**တိ အနူနာနိ။ **သဗ္ဗသော**တိ သဗ္ဗဘာဂတော။ တဿ ကိရ သဋ္ဌိယာ အယောကူဋသဟဿာနံ ပတနပ္ပဟာရေနကံ မဟန္တံ ပဗ္ဗတကူဋပ္ပမာဏံ သီသံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ တဿ တလဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္တမ္ပိ ဌာနံ အသေသေတွာ တာနိ ကူဋာနိ ပတန္တာနိ မတ္ထကံ ဘိန္ဒန္တိ, တေန သော အဋ္ဌဿရံ ကရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ **"သဗ္ဗသော သီသေ မယှံ နိပတန္တိ, တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက"**န္တိ။

အထ နံ ထေရော ကတကမ္မံ ပုစ္ဆန္တော –

၁၀၉. "ကိံ နု ကာယေန ဝါစာယ, မနသာ ဒုက္ကဋံ ကတံ။
ကိဿ ကမ္မဝိပါကေန, ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၁၀. "သဋ္ဌိ ကူဋသဟဿာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ တုယှံ နိပတန္တိ, တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက"န္တိ။ –

ဒွေ ကထာ အဘာသိ။

တဿ ပေတော အတ္တနာ ကတကမ္မံ အာစိက္ခန္တော –

၁၁၁. "အထဒ္ဒသာသိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ, သုနေတ္တံ ဘာဝိတိန္ဒြိယံ။
နိသိန္နံ ရုက္ခမူလသ္မိံ, ဈာယန္တံ အကုတောဘယံ။

၁၁၂. "သာလိတ္တကပ္ပဟာရေန, ဘိန္ဒိဿံ တဿ မတ္ထကံ။
တဿကမ္မဝိပါကေန, ဣဒံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆိသံ။

၁၁၃. "သဋ္ဌိ ကူဋသဟဿာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ မယှံ နိပတန္တိ, တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက"န္တိ။ –

တိဿော ကထာယော အဘာသိ။

၁၁၁. တတ္ထ **သမ္ဗုဒ္ဓ** န္တိ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓံ။ **သုနေတ္တ** န္တိ ဇေနာမကံ။ **ဘာဝိတိန္ဒြိယ** န္တိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ဘာဝိတသဒ္ဓါဒိကြန္ဒြိယံ။

၁၁၂-၁၁၃. **သာလိတ္တကပ္ပဟာရေနာ** တိ သာလိတ္တကံ ဝုစ္စတိ ဓနုကေန, အင်္ဂုလီဟိ ဝေ တ သက္ခရခိပနပယောဂေါ။ တထာ ဟိ သက္ခရာယ ပဟာရေနာတိ တ ဟဒ္ဒေါ။ **ဘိန္ဒိဿ** န္တိ ဘိန္ဒိံ။

တံ သုတွာ ထေရော "အတ္တနော ကတကမ္မာနုရူပမေဝ ဣ္ကအနိ ပုရာဏကမ္မဿ ဣဒံ ဖလံ ပဋိလဘတီ"တိ ဒဿေန္တော –

၈၁၄. "ခမ္မေန တေ ကာပုရိသ။
သင်္ဃိ ကူဋဿဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
သီသေ တုယှံ နိပတန္တိ၊ တေ ဘိန္ဒန္တိ စ မတ္ထက"န္တိ။ –

ဩသာနကထမာဟ။ တတ္ထ **ခမ္မေန** တိ အနုရူပကာရဏေန။ **တေ**တိ တဝ, တသ္မိံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အပရဇ္ဈန္တေန တယာ ကတဿ ပာပကမ္မဿ အနုစ္ဆဝိကမေဝေတံ ဖလံ တုယှံ ဥပနီတံ။ တသ္မာ ကေနစိ ဒေဝေန တ မာရေန တ ဗြဟ္မုနာ တ အပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနပိ အပ္ပဋိဗာဟနီယမေတန္တိ ဒဿေတိ။

ဝေဠု ပန ဝတွာ တတော နဂရေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော သာယနှသမယေ သတ္ထာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝ တမတ္ထံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ပစ္စေကဗုဒ္ဓာနံ ဂုဏာနုဘာဝံ ကမ္မာနုဠ္ဌ အဝဏ္ဏုတံ ပကာသေသိ, မဟာဇနော သံဝေဂဇာတော ဟုတွာ ပာပံ ပဟာယ အနာဒိပုညနိရတော အဟောသီတိ။

သင်္ဃိကူဋပေတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ ခုဒ္ဒက-အဋ္ဌကထာယ ပေတဝတ္ထုသ္မိံ

သောဠသဝတ္ထုပဋိမဏ္ဍိတဿ

စတုတ္ထဿ မဟာဝဂ္ဂဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

ဇ္ဈာဝတာ စ –

ယေ တေ ပေတေသု နိဗ္ဗတ္တာ၊ သတ္တာ ဒုက္ကဋကာရိနော။
ယေဟိ ကမ္မေဟိ တေသံ တံ၊ ဟပကံ ကဋုကပ္ဖလံ။

ပစ္စက္ခတော ဝိဘာဝေန္တီ၊ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေဟိ စ။
ယာ ဒေသနာနိယာမေန၊ သတံ သံဝေဂဝဍ္ဍနီ။

ယံ ကထာဝတ္ထုကုသလာ၊ သုပရိညာတဝတ္ထုကာ။
ပေတဝတ္ထူ တိ နာမေန၊ သင်္ဂါယိံသု မဟေသယော။

တဿ အတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ပောရာဏဋ္ဌကထာနယံ။
နိဿာယ ယာ သမာရဒ္ဓာ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

ယာ တတ္ထ ပရမတ္ထာနံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ပကာသနာ **ပရမတ္ထ-ဒီပနီ** နာမ နာမတော။

သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ အနာကုလဝိနိစ္ဆယာ။
သာ ပန္နရသမတ္တာယ၊ ပာဠိယာ ဘာဏဝါရတော။

ဣတိ တံ သင်္ခရောန္တေန၊ ယံ တံ အဓိဂတံ မယာ။

ပုညံ တသ္သာနုဘာဝေန၊ လောကနာထဿ သာသနံ။

ဩကပေတွှာ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သီလာဒိပဋိပတ္တိယာ။
သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တု၊ ဝိမုတ္တိရသဘာဂိနော။

စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ။
တသ္မိံ သကရတ နိစ္စံ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။

သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန၊ ဒေဝေါပိ ဇဂတီပတိ။
သဒ္ဓမ္မနိရတော လောကံ၊ ဓမ္မေနေဝ ပသာသတူတိ။

ဣတိ **ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ** မုနိဝရယတိနာ

ဘဒန္တေန **အာစရိယဓမ္မပါလေန** ကတာ ပေတဝတ္ထုအတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပေတဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာ သမတ္တာ။